

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **37**

Ljubljana, četrtek **15. 4. 2004**

Cena **1540 SIT**

ISSN **1318-0576**

Leto **XIV**

DRŽAVNI ZBOR

1595. Pomorski zakonik (PZ-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 27. februarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Pomorskega zakonika, ki obsega:

- Pomorski zakonik – PZ (Uradni list RS, št. 26/01 z dne 12. 4. 2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-A (Uradni list RS, št. 21/02 z dne 11. 3. 2002),
- Zakon o graditvi objektov – ZGO-1 (Uradni list RS, št. 110/02 z dne 18. 12. 2002) in
- Zakon o dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-B (Uradni list RS, št. 2/04 z dne 15. 1. 2004).

Št. 326-04/94-6/12

Ljubljana, dne 27. februarja 2004.

EPA 1141-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

POMORSKI ZAKONIK **uradno prečiščeno besedilo** **(PZ-UPB1)**

PRVI DEL

I. poglavje – SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakonik ureja suverenost, suverene pravice, jurisdikcijo in nadzor Republike Slovenije na morju, varnost plovbe po teritorialnem morju in notranjih morskih vodah, varstvo morja pred onesnaževanjem s plovil ter pravni režim pristanišč; stvarnopravna razmerja ter pogodbeni in druga obligacijska razmerja, ki se nanašajo na plovila; vpis plovil, omejitve ladjarjeve odgovornosti, skupno havarijo, izvršbo in zavarovanje na plovilih in kolizijska pravila.

2. člen

Določbe tega zakonika (v nadaljnjem besedilu: zakon) se uporabljajo za ladje, čolne in druga plovila, ki imajo slo-

vensko državno pripadnost, in za razmerja v zvezi s plovbo v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije, če ni v tem zakonu drugače določeno.

3. člen

V tem zakonu imajo posamezni pojmi naslednji pomen:

1. plovilo je stvar, ki je namenjena za plovbo po morju;
2. plavajoča naprava je stvar, ki je stalno privezana oziroma zasidrana ali položena na morsko dno in ni namenjena za plovbo (plavajoči hoteli, restavracije, delavnice, skladišča, pontonski mostovi, plavajoče ploščadi, kopališčne ploščadi, privezne in signalne boje, školjčičišča in druge naprave za izkoriščanje morja);

3. ladja, razen vojaške ladje, je plovilo, ki je usposobljeno za plovbo po morju in meri v dolžino 24 metrov ali več;

4. trgovska ladja je ladja, ki se uporablja za gospodarske namene;

5. potniška ladja je ladja s katero se sme prevažati več kot 12 potnikov;

6. tovorna ladja je trgovska ladja, ki je namenjena prevozu tovorov;

7. tanker je ladja, namenjena prevozu tekočin in plinov;

8. ribiška ladja je ladja, ki je namenjena in opremljena za ribolov ali lov drugih živih bitij v morju in na morskem dnu;

9. znanstvenoraziskovalna ladja je ladja ali drugo plovilo, opremljeno za znanstvena ali druga raziskovanja morja, morskega dna ali njegovega podzemlja;

10. jedrska ladja je ladja na jedrski pogon ali ladja, opremljena z jedrsko napravo;

11. javna ladja je ladja v lasti ali uporabi države, ki ni vojaška ladja, uporablja pa jo država oziroma njen organ izključno v negospodarske namene;

12. vojaška ladja je plovilo, ki pripada vojski, je pod poveljstvom vojaškega častnika, katere posadka je vojaška oziroma pod vojaško disciplino in ima zunanja razpoznavna znamenja vojaških ladij;

13. sestav tujih vojaških ladij je več tujih vojaških ladij, ki plovejo skupaj pod poveljstvom enega vojaškega častnika;

14. ladja v gradnji je stvar od trenutka položitve gredlja ali podobnega gradbenega postopka, do vpisa v ladijski register;

15. čoln je plovilo, ki meri v dolžino manj kot 24 metrov;

16. ribiški čoln je čoln, ki je namenjen in opremljen za ribolov ali lov drugih živih bitij v morju in na morskem dnu;

17. mednarodno potovanje je potovanje iz slovenskega pristanišča v tuje pristanišče in obratno;

18. ladjar je oseba, ki je kot posestnik ladje nosilec plovbnega podjema; dokler se ne dokaže nasprotno, se šteje, da je ladjar oseba, za katero je v register ladij vpisano, da je lastnik;

19. SDR (special drawing right, posebna pravica črpanja) je obračunska enota, kot jo je definiral Mednarodni denarni sklad;

20. potnik je vsaka oseba na ladji ali čolnu, razen otrok, ki so stari manj kot eno leto, oseb, zaposlenih na ladji, v katerikoli lastnosti in družinskih članov posadke.

II. poglavje – SUVERENOST REPUBLIKE SLOVENIJE

4. člen

Suverenost Republike Slovenije na morju se razteza prek njenega kopnega območja in njenih notranjih morskih voda na teritorialno morje Republike Slovenije, na zračni prostor nad njim, kakor tudi na morsko dno in podzemlje tega morja.

Republika Slovenija lahko izvršuje svoje suverene pravice, jurisdikcijo in nadzor nad morsko površino, morskim vodnim stebrom, morskim dnom in morskim podzemljem onkraj meja državne suverenosti v skladu z mednarodnim pravom.

Republika Slovenija skrbi za varstvo svojih notranjih morskih voda in teritorialnega morja pred onesnaženjem ter ohranja in pospešuje izboljšanje morskega okolja.

5. člen

Notranje morske vode Republike Slovenije obsegajo vsa pristanišča, zalive ter sidrišče koprskega pristanišča, ki ga omejuje poldnevnik 13°39' vzhodno in vzporednik 45°35,4' severno.

6. člen

Tuja trgovska ladja in tuja potniška ladja, sme vpluti v notranje morske vode Republike Slovenije zaradi vplovitve v pristanišče Republike Slovenije, namenjeno za mednarodni pomorski promet, tuja ladja, namenjena za šport in razvedrilo ali čoln pa tudi v druga pristanišča v skladu s predpisi, ki urejajo pomorsko plovbo.

Tuja trgovska ladja sme pluti po notranjih morskih vodah zaradi vplovitve v pristanišče oziroma izplovitve iz pristanišča ter plovbe med pristanišči, odprtimi za mednarodni pomorski promet, po najkrajši običajni poti.

Minister, pristojen za pomorstvo (v nadaljevanju: minister), določi za ladje iz prejšnjega odstavka drug način plovbe po notranjih morskih vodah, če to zahtevajo interesi obrambe države ali varnost plovbe.

7. člen

Prevoz blaga in potnikov iz enega slovenskega pristanišča v drugega (kabotažo) opravljajo domače osebe prosto, tuje osebe pa pod pogojem vzajemnosti.

8. člen

Tuji vojaški ladji, tuji javni ladji, tuji jedrski ladji, tuji ribiški ladji in tuji znanstveno raziskovalni ladji je prepovedan prehod skozi notranje morske vode Republike Slovenije.

Tuja vojaška ladja, tuja javna ladja, tuja vojaška jedrska ladja, tuja vojaška ladja z jedrskim orožjem, tuja ribiška ladja oziroma tuja znanstvenoraziskovalna ladja sme vpluti v notranje morske vode Republike Slovenije z namenom, da se tu mudi, če dobi za to prej dovoljenje, ki ga izda:

1. za tujo vojaško ladjo, tujo vojaško jedrsko ladjo in tujo vojaško ladjo z jedrskim orožjem – minister, pristojen za obrambo;

2. za tujo javno ladjo in tujo znanstvenoraziskovalno ladjo – minister, pristojen za notranje zadeve;

3. za tujo ribiško ladjo – minister, pristojen za ribolov.

Obisk oziroma muditev v notranjih morskih vodah Republike Slovenije se ne sme dovoliti tuji vojaški ladji, ki s svojim obiskom ogroža varnost Republike Slovenije.

Tuja znanstvenoraziskovalna ladja sme vpluti v notranje morske vode Republike Slovenije zaradi vplovitve v pristanišče Republike Slovenije, namenjeno za mednarodni pomorski promet brez predhodnega dovoljenja iz 2. točke drugega odstavka tega člena ob pogoju vzajemnosti ali če gre za znanstvenoraziskovalno ladjo, ki plove pod zastavo mednarodne organizacije, katere članica je Republika Slovenija.

9. člen

V notranje morske vode Republike Slovenije smejo hkrati pripluti na obisk največ tri vojaške ladje iste državne pripadnosti.

Obisk tuje vojaške ladje v notranjih morskih vodah Republike Slovenije ne sme trajati dlje kot deset dni.

Slovensko pristanišče, namenjeno za obisk tuje vojaške ladje ali sestava vojaških ladij, je pristanišče Koper, ki je namenjeno za mednarodni javni promet.

Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena sme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) v posameznih primerih, če to zahtevajo posebni interesi Republike Slovenije, dovoliti obisk tuje vojaške ladje, čeprav niso izpolnjeni pogoji iz prejšnjih dveh odstavkov.

Med obiskom v notranjih morskih vodah Republike Slovenije je lahko na tuji vojaški ladji vkrcana samo ladijska posadka in tiste druge osebe, za katere je izdal soglasje minister, pristojen za zunanje zadeve.

10. člen

Vlada odpove muditev v slovenskih notranjih morskih vodah tuji vojaški ladji ali sestavi tujih vojaških ladij, če se ladja, njen čoln ali letalo oziroma njena posadka na kopnem ne ravna po določbah tega zakona in drugih predpisov Republike Slovenije, kot tudi v drugih opravičenih primerih.

11. člen

Tuja ladja, ki se mora zaradi višje sile oziroma stiske na morju umakniti v notranje morske vode Republike Slovenije, mora o tem takoj obvestiti Upravo Republike Slovenije za pomorstvo ta pa organ za notranje zadeve, ki je pristojen za nadzor državne meje.

12. člen

Domače in tuje fizične in pravne osebe smejo v notranjih morskih vodah in teritorialnem morju Republike Slovenije znanstveno raziskovati, proučevati, in meriti morje, morsko dno ali njegovo podzemlje ali opravljati druge podvodne dejavnosti samo na osnovi predhodnega dovoljenja, ki ga izda minister ob soglasju ministra, pristojnega za notranje zadeve, če za to obstoji interes Republike Slovenije.

Osebe iz prvega odstavka tega člena morajo pristojnim državnim organom posredovati podatke, ki so jih pridobile na ta način.

Vlada predpiše pogoje glede varnosti ljudi in plovil ter varstva okolja, ki se morajo upoštevati ob izdaji dovoljenja iz prvega odstavka tega člena.

13. člen

Teritorialno morje Republike Slovenije je morsko območje, ki se razteza od temeljne črte v smeri odprtega morja do njegove zunanje meje, dopustne po mednarodnem pravu oziroma do mejne črte, določene z mednarodno pogodbo.

Temeljna črta je črta srednjega nivoja nizkih nižjih vod ali ravna črta, ki zapira vhod v zaliv.

Pri določanju temeljne črte teritorialnega morja se kot del obale štejejo tudi najbolj izpostavljene stalne pristaniške zgradbe, ki so sestavni del pristaniškega sistema.

Zunanja meja teritorialnega morja je državna meja Republike Slovenije na morju.

Pomorsko karto Republike Slovenije izda minister v skladu z mednarodnimi standardi za pomorsko hidrografijo.

14. člen

Pod pogoji, ki so predpisani s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, imajo ladje vseh držav pravico do neškodljivega prehoda skozi teritorialno morje Republike Slovenije.

Neškodljiv prehod ladje pomeni plovbo skozi teritorialno morje Republike Slovenije brez vplovitve v notranje morske vode ali plovbo zaradi vplovitve v notranje morske vode oziroma zaradi izplovitve iz teh voda na odprto morje, če ne posega v red, mir ali varnost Republike Slovenije.

Neškodljiv prehod iz drugega odstavka tega člena mora tuja ladja opraviti brez prekinitev in odlašanja.

Tuja ladja, ki izkoristi pravico do neškodljivega prehoda, se sme ustaviti in zasidrati samo zaradi dogodkov, ki jih zahteva redna plovba oziroma višja sila in stiska na morju ali zaradi pomoči ljudem, ladjam ali letalom, ki so v nevarnosti ali stiski.

15. člen

Za neškodljiv prehod po prejšnjem členu se ne šteje prehod tuje ladje skozi teritorialno morje Republike Slovenije, kadar ta ladja opravi kakšno izmed naslednjih dejavnosti:

1. grožnjo s silo ali uporabo sile zoper suverenost, teritorialno celovitost in z Ustavo Republike Slovenije določeno pravno ureditev ali kakršnokoli drugo ravnanje, s katerim se kršijo načela mednarodnega prava;

2. kakršnokoli vajo ali urjenje z orožjem katerekoli vrste;

3. kakršnokoli zbiranje obvestil ali podatkov, ki utegne škodovati obrambi ali varnosti Republike Slovenije;

4. kakršnokoli propagandno dejavnost, ki škoduje obrambi ali varnosti Republike Slovenije;

5. vzletanje z ladje, pristajanje ali sprejemanje kakršnegakoli letala na ladjo;

6. lansiranje z ladje in spuščanje ali sprejemanje na ladjo kakršnekoli vojaške naprave;

7. vkrcanje ali izkrcanje tovarov, denarja ali ljudi v nasprotju s carinskimi, davčnimi, zdravstvenimi ali drugimi predpisi Republike Slovenije ali predpisi o vstopu in muditvi tujcev v Republiki Sloveniji;

8. kakršnokoli dejavnost, ki onesnažuje morje ali okolje;

9. kakršnokoli ribolov ali ulov rib in drugih morskih organizmov v morju;

10. kakršnokoli raziskovanje, proučevanje ali merjenje;

11. kakršnokoli dejavnost zaradi neupravičenega in nedovoljenega vključevanja v katerikoli komunikacijski sistem ali kakšen drug sistem ali naprave Republike Slovenije;

12. kakršnokoli drugo dejavnost, ki ni v neposredni zvezi s prehodom.

16. člen

Kadar je tuja ladja v teritorialnem morju Republike Slovenije, mora izobesiti zastavo državne pripadnosti, v notranjih morskih vodah pa tudi zastavo Republike Slovenije.

Tuja ladja v razporezi se sme muditi v notranjih morskih vodah ali v teritorialnem morju Republike Slovenije pod pogoji, ki jih glede stanja ladje, pozicije in časa določi za vsak posamezen primer vlada.

17. člen

Tuji ribiški ladji je med prehodom skozi teritorialno morje Republike Slovenije prepovedan vsak ribolov ali ulov rib in drugih morskih organizmov v morju in na morskem dnu.

Tuja ribiška ladja iz prejšnjega odstavka mora imeti vidne oznake ribiške ladje in mora pluti skozi teritorialno morje Republike Slovenije po najkrajši poti s hitrostjo, ki ni manjša od ekonomske, brez zaustavljanja ali sidranja, razen če je to nujno zaradi višje sile oziroma stiske na morju.

Prvi in drugi odstavek tega člena se ne nanašata na ribiško ladjo, ki ima dovoljenje za ribolov v teritorialnem morju Republike Slovenije, dokler je v območju, v katerem je ribolov dovoljen.

Določbe prejšnjih odstavkov veljajo tudi za tuje ribiške čolne.

18. člen

Tuje vojaške ladje, tuji tankerji, tuje jedrske ladje in druge tuje ladje, ki prevažajo jedrske ali druge nevarne ali škodljive snovi, morajo pri neškodljivem prehodu skozi teritorialno morje Republike Slovenije uporabljati plovno pot, določeno s posebnim predpisom za te vrste ladij ali sisteme ločene plovbe na območju, kjer so ti sistemi določeni in predpisani ter izpolnjevati druge predpisane pogoje, ki se nanašajo na varnost plovbe, preprečevanje trčenja na morju in varstvo morskega okolja pred onesnaženjem.

Država tuje vojaške ladje mora o namenu neškodljivega prehoda svoje vojaške ladje skozi teritorialno morje Republike Slovenije obvestiti po diplomatski poti ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve najmanj 24 ur pred vplovitvijo v teritorialno morje Republike Slovenije.

19. člen

Tuja podmornica in druga tuja podvodna plovila morajo med prehodom skozi teritorialno morje Republike Slovenije pluti na morski površini in imeti izobešeno zastavo svoje države.

20. člen

Minister, pristojen za obrambo, lahko s soglasjem ministra, pristojnega za notranje zadeve, in ministrom določi kot nujen varnostni ukrep cono v teritorialnem morju Republike Slovenije, skozi katero je prehod tujih ladij začasno ustavljen ali omejen.

Akt o mejah cone iz prvega odstavka tega člena s potrebnimi podatki se objavi v obvestilih za pomorščake, ki jih izda pomorski organ pristojen za Sredozemlje.

21. člen

Če se tuja vojaška ali tuja javna ladja ne ravna po določbah 15. do 20. člena tega zakona o neškodljivem prehodu ter ne upošteva poziva, ki ji je bil dan, naj se ravna po teh predpisih, pooblaščen organi za nadzor državne meje od nje zahtevajo, naj nemudoma zapusti teritorialno morje Republike Slovenije.

22. člen

Tuja ladja se preganja, če pristojni organ utemeljeno sumi, da je ladja, njen čoln ali čoln, ki dela skupaj z njo, kršil ta zakon ali druge slovenske predpise.

Pregon tuje ladje se sme začeti samo, če se ladja, njen čoln ali čoln, ki dela skupaj z njo, nahaja v notranjih morskih vodah ali teritorialnem morju Republike Slovenije in če se ne ustavi, ko ji je z razdalje, ki omogoča sprejem poziva, dan za to optični ali zvočni poziv.

Pregon tuje ladje se sme nadaljevati po splošno priznanih pravilih mednarodnega prava, če ni bil prekinjen, vse dokler ladja ne vplave v teritorialno morje svoje ali katere druge države. Pregarjati jo smejo samo ladje ali letala organa, pooblaščenega za nadzor državne meje. Za začetek pregonu ni nujno, da je ladja ali letalo, ki preganja, v teritorialnem morju Republike Slovenije.

Tuja ladja, zajeta pri pregonu, se izroči pristojnemu organu v najbližjem pristanišču Republike Slovenije.

23. člen

Nadzor nad izvajanjem določb tega poglavja opravlja policija.

DRUGI DEL – VARNOST PLOVBE**I. poglavje – SKUPNE DOLOČBE****24. člen**

Varnost plovbe po tem zakonu se zagotavlja z določanjem pogojev, ki jih morajo izpolnjevati plovne poti v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah, objekti za varnost plovbe, pristanišča, sidrišča, ladje in člani ladijske posadke ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati plovila in plavajoče naprave ter posadke na njih.

Z namenom zagotoviti varnost plovbe zagotavlja Republika Slovenija hidrografske dejavnosti v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah v skladu z mednarodnimi konvencijami.

25. člen

Osebe, ki opravljajo prevoz v javnem prometu, izkoriščajo pristanišče ali skrbijo za vzdrževanje in zaznamovanje plovni poti v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije so dolžne:

1. organizirati kontrolo nad izvajanjem nalog, ki se nanašajo na varnost plovbe;
2. trajno izvajati kontrolo nad varnostjo plovbe;
3. voditi predpisane podatke, ki so pomembni za varnost plovbe;
4. voditi dokumente in zbrati podatke o pomorščakah, ki so vkrcani na ladjah, o njihovih izkušnjah, usposabljanju, zdravstveni sposobnosti in sposobnosti za dodeljene dolžnosti in dela na ladji.

26. člen

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo je pristojna za:

- posamezne naloge v zvezi z razvojem pristaniške infrastrukture, ki je v lasti Republike Slovenije;

- nadzor nad varnostjo plovbe, nad izvajanjem reda v pristaniščih in preostalih delih teritorialnega morja in notranjih morskih voda;

- organiziranje radijske službe bdenja ter službe spremljanja ter nadzora plovbe;

- izdajanje dovoljenj za obratovanje pristanišč;

- urejanje pomorskega prometa;

- strokovni nadzor nad rednim vzdrževanjem objektov za varnost plovbe in plovni poti, nad rednim vzdrževanjem pristaniške infrastrukture, namenjene za javni promet ter nad rednim zbiranjem odpadkov s plovil;

- izdajanje soglasij za gradnjo in obnovo objektov na obali ali v morju z vidika varnosti plovbe;

- izdajanje dovoljenj za vodne prireditve in druge aktivnosti na vodi v območju pristanišča;

- izdajanje pilotskih izkaznic in vodenje registra pilotov;

- odrejanje obvezne pilotaže ter obvezne vleke plovil in določanje potrebnega števila vlačilcev za izvajanje vleke, gašenje in reševanje;

- izdajanje dovoljenj ladjam za poskusno vožnjo;

- ugotavljanje sposobnosti čolnov dolžine do 12 metrov za plovbo;

- ugotavljanje usposobljenosti oseb za upravljanje čolnov in izdajanje ustreznih listin, izvajanje strokovnih izpitov in izdajanje pooblastil ter izdajanje pomorskih knjižic;

- izdajanje dovoljenj za stalni privez, sidranje ali položitev plavajoče naprave na morsko dno, izdajanje dovoljenj za dviganje potopljenih stvari;

- sprejemanje zapisnika o rojstvu, smrti in sprejeti izjavi poslednje volje, ki jih sestavi poveljnik ladje;

- vodenje ladijskega registra in vodenje vpisnika morskih čolnov ter potrjevanje ladijskih knjig;

- izdajanje dovoljenj za prosti promet z obalo in izdajanje dovoljenj za odhod ladje;

- pobiranje pristojbine za uporabo objektov za varnost plovbe.

II. poglavje – PLOVNE POTI**27. člen**

Plovna pot v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije je pas na morju, ki je dovolj globok in dovolj širok za varno plovbo ladje in je po potrebi zaznamovan z objekti za varnost plovbe.

Objekti za varnost plovbe na plovni poti v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije so svetilniki, obalne luči, boje in druga znamenja, signalne in radijske postaje, optične, zvočne, električne, elektronske, radarske in druge naprave za varno plovbo po morju, plovni poti in v pristaniščih.

Kadar je zaradi gostega prometa ali naravnih danosti za zagotovitev varnosti plovbe potrebno, lahko minister določi režim ločene plovbe, tako da se smer plovbe ladij določi s signalnimi bojami, radarskimi odbojniki in drugimi oznakami. Shematični prikaz take plovne poti, za katero velja režim ločene plovbe, se vpiše na pomorske karte, opiše v priročnikih in navodilih za pomorščake.

28. člen

Plovnost plovni poti v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije je treba vzdrževati tako, da se na njih postavlja objekte za varnost plovbe in zagotavlja njihovo pravilno delovanje.

29. člen

Investitor, lastnik ali uporabnik objektov ali sredstev, ki pomenijo stalne aličasne ovire na plovni poti (mostovi, kabli, potopljeni objekti ipd.) mora v roku, ki ga določi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, postaviti in vzdrževati luči in znamenja za zaznamovanje teh ovir.

Če oseba iz prejšnjega odstavka ne postavi predpisane luči ali drugega znamenja ali če postavljene luči ali drugega znamenja ne vzdržuje v dobrem stanju, stori to na njen račun oseba, ki skrbi za vzdrževanje in zaznamovanje plovne poti, na zahtevo Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

Oseba iz prvega odstavka tega člena mora o oviri takoj obvestiti Upravo Republike Slovenije za pomorstvo, ki podatke o oviri objavi v obvestilih za pomorščake, ki jih izda pomorski organ, pristojen za Sredozemlje.

30. člen

Za uporabo objektov za varnost plovbe na pomorskih plovni poti plačujejo lastniki oziroma uporabniki plovil pristojbino.

Pristojbino iz prejšnjega odstavka plačujejo zavezanci Upravi Republike Slovenije za pomorstvo. Pristojbina za uporabo objektov za varnost plovbe je prihodek državnega proračuna.

Minister določi višino pristojbine za uporabo objektov za varnost plovbe ter pogoje in način plačila.

31. člen

Obalne radijske postaje opravljajo radijsko službo za varstvo človekovega življenja in varnost plovbe na morju.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo zagotovi radijsko službo bdenja ter službo spremljanja in nadzora pomorske plovbe v teritorialnem morju Republike Slovenije.

Plovila, ki imajo radijsko postajo, morajo med plovbo organizirati službo bdenja v skladu s predpisi o radijskem prometu.

III. poglavje – PRISTANIŠČA**1. Splošno****32. člen**

Pristanišče je vodni in priobalni prostor, ki obsega sidrišče, grajene ali negrajene dele obale, valolome, naprave

in objekte, ki so namenjeni za privezovanje, za zasidranje in varstvo ladij, za izgradnjo in vzdrževanje plovil, vkrcavanje in izkrcevanje oseb in tovora, skladiščenje in druga opravila z blagom, proizvodnjo, oplemenitenje, kontrolo in dodelavo blaga in za druge gospodarske aktivnosti, ki so s temi dejavnostmi v medsebojni gospodarski, prometni ali tehnološki zvezi. Grajeni deli obale, namenjeni za privezovanje ladij, vkrcavanje in izkrcevanje oseb in tovora, so operativne obale.

Grajene obale, akvatorij, valolomi, pristopi na pomole, naprave za privezovanje, dovozne poti, železniški tiri, vhodi, ograje, kanalizacijsko in vodovodno omrežje, elektroinstalacije, razsvetljava, drugi objekti, ki po namenu služijo varnosti plovbe in varnemu privezu ter nemotenemu izvajanju pristaniških dejavnosti in drugih aktivnosti, navedenih v prvem odstavku tega člena, ter telekomunikacijske instalacije so pristaniška infrastruktura.

Pristaniška infrastruktura je last Republike Slovenije oziroma lokalne skupnosti ali oseb zasebnega prava. Republika Slovenija oziroma lokalna skupnost prepusti upravljanje, vodenje in razvoj pristaniške infrastrukture upravljalcu pristanišča s podelitvijo koncesije.

Dovozne poti, železniški tiri, vhodi, ograje, kanalizacijsko in vodovodno omrežje, elektroinstalacije, razsvetljava in telekomunikacijske instalacije na območju koprskega tovarnega pristanišča, predstavljajo vložek premoženja Republike Slovenije v osnovni kapital Luke Koper, d.d.. Luka Koper d.d. mora ohranяти osnovno funkcijo teh objektov kot del pristaniške infrastrukture.

Pristaniška infrastruktura se uporablja za namen, kateremu služi in ne more biti del stečajne mase.

33. člen

Usmeritve za trajnostni razvoj pomorstva in zagotavljanje varnosti pomorskega prometa se določijo z nacionalnim programom razvoja pomorstva Republike Slovenije, ki ga na predlog vlade sprejme Državni zbor Republike Slovenije.

34. člen

Razvoj pristaniške infrastrukture načrtuje upravljalec pristanišča s programom razvoja pristanišča, ki mora biti usklajen z nacionalnim programom iz prejšnjega člena tega zakona in na katerega mora predhodno pridobiti soglasje vlade.

35. člen

Pristanišča so:

- pristanišča, namenjena za javni promet;
- pristanišča za posebne namene;
- vojaška pristanišča.

Pristanišča, namenjena za mednarodni javni promet in vojaška pristanišča ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati, določi vlada.

Ostala pristanišča določi organ lokalne skupnosti, na območju katere leži pristanišče.

Organ, ki določa vrsto pristanišča, lahko določi, da se del pristanišča odredi za posebne namene.

36. člen

Pristanišče, namenjeno za javni promet, je tisto, v katerem se izvajajo javni prevoz potnikov in blaga v pomorskem prometu in s tem povezane pristaniške dejavnosti.

Pristanišče, namenjeno za javni promet, je lahko odprto za domači ali za mednarodni promet ali za domači in mednarodni promet.

Šteje se, da so pristanišča, ki so po tem zakonu odprta za mednarodni promet, odprta tudi za domači promet.

37. člen

Pristanišča za posebne namene so:

- športna pristanišča;
- turistična pristanišča (marine);

- krajevna pristanišča;
- druga pristanišča.

38. člen

Turistično pristanišče (marina) je pristanišče, namenjeno za pristajanje, shranjevanje, prezimovanje in oskrbovanje ladij, namenjenih za šport in razvedrilo in čolnov.

Športno pristanišče je pristanišče, namenjeno za športne dejavnosti.

Krajevno pristanišče je namenjeno privezu in shranjevanju plovil, ki je organizirano v obliki komunalnih privezov, mestnega pristanišča, lokalnega pristanišča ali mandrača.

Druga pristanišča so pristanišča, ki jih za opravljanje svoje dejavnosti uporabljajo gospodarski subjekti, niso pa namenjena javnemu prometu.

39. člen

Pristanišča smejo biti odprta za javni promet ali za posebne namene, če je Uprava Republike Slovenije za pomorstvo pred tem ugotovila, da so izpolnjeni predpisani pogoji za varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izda po ugotovitvi, da so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka, dovoljenje za odprtje pristanišča za javni promet (obratovalno dovoljenje). Dovoljenje se izda na pisno vlogo investitorja oziroma upravljalca pristanišča.

Pogoje za varnost plovbe v pristanišču in varen privez plovil predpiše minister.

2. Pristaniška dejavnost

40. člen

Pristaniška dejavnost je vkrcavanje in izkrcevanje tovarov, vstopanje in izstopanje potnikov, skladiščenje, sortiranje, dodelava in oplemenitenje blaga, oskrba ladij in prevoznih sredstev ter njihovih posadk in potnikov, pristaniška pilotaža in vleka ladij ter druge gospodarske dejavnosti, vključno z industrijsko proizvodnjo, ki omogočajo popolnejše in gospodarnейše izkoriščanje pristanišča oziroma njegovih objektov in opreme.

41. člen

Upravljalec pristanišča mora organizirati delovanje pristanišča tako, da zagotavlja varno plovbo in varstvo okolja in voda ter zagotavlja dejavnosti, ki so potrebne za nemoteno delovanje pristanišča, za katerega je pristanišče namenjeno (pilotaža, vleka plovil, izvajanje prekladalnih storitev ter podobno).

42. člen

Upravljalec pristanišča, ki je odprto za javni promet, mora omogočiti vsaki osebi pod enakimi pogoji uporabo operativnih obal, valolomov in drugih objektov v pristanišču, glede na njihov namen in v mejah razpoložljivih zmogljivosti, če ni v tem zakonu drugače določeno.

Upravljalec pristanišča, ki ni odprto za javni promet, vendar izpolnjuje pogoje, da se vanj zatečejo plovila ob elementarnih nesrečah, mora pod pogoji iz prejšnjega odstavka zagotoviti uporabo pristanišča kot objekta za varnost plovbe, dokler trajajo naravne nesreče.

3. Gospodarska javna služba

43. člen

Na področju pomorskega prometa se v pogojih gospodarske javne službe izvajajo naslednje storitve:

- redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture, namenjene za javni promet;
- redno zbiranje odpadkov s plovil;
- redno vzdrževanje objektov za varnost plovbe in plovnih poti.

Gospodarska javna služba iz prejšnjega odstavka je obvezna gospodarska javna služba.

44. člen

Gospodarska javna služba na področju pomorskih dejavnosti koprskega tovrnega pristanišča so naslednje storitve:

- redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture, namenjene za javni promet;
- redno zbiranje odpadkov s plovil
- redno vzdrževanje objektov za varnost plovbe in plovnih poti.

Izvajanje gospodarske javne službe iz tega člena zagotavlja Republika Slovenija.

Republika Slovenija zagotavlja izvajanje gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe in plovnih poti tudi v drugih pristaniščih, namenjenih za javni promet, krajevnih pristaniščih, vojaških pristaniščih in izven območij naštetih pristanišč, razen pristanišč iz drugega odstavka 45. člena tega zakona.

45. člen

Lokalne skupnosti, na območju katerih ležijo pristanišča, razen pristanišča iz prejšnjega člena tega zakona, zagotavljajo gospodarsko javno službo na področju pomorskih dejavnosti za naslednje storitve:

- redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture, namenjene za javni promet;
- redno zbiranje odpadkov s plovil.

Lokalne skupnosti zagotavljajo tudi izvajanje gospodarske javne službe rednega vzdrževanja objektov za varnost plovbe in plovnih poti v marinah in športnih pristaniščih.

46. člen

Izvajalec gospodarske javne službe na področju pomorskih dejavnosti:

- z rednim vzdrževanjem pristaniške infrastrukture zagotavlja takšno stanje te infrastrukture, da je v celoti zagotovljen njen namen;
- skrbi za vsakodnevno zbiranje odpadkov s plovil;
- redno vzdržuje objekte za varnost plovbe in plovne poti v takšnem stanju, da ti v celoti zagotavljajo funkcijo, kateri so namenjeni.

47. člen

Gospodarska javna služba na področju pomorskih dejavnosti se zagotavlja v naslednjih oblikah:

- z dajanjem koncesij osebam zasebnega prava;
- v javnem podjetju;
- v režijskem obratu.

Akt o oblikah in načinu izvajanja gospodarske javne službe sprejme vlada za tiste storitve, ki jih zagotavlja Republika Slovenija in pristojni organ lokalne skupnosti za tiste, ki jih zagotavlja lokalna skupnost.

4. Financiranje gospodarske javne službe

48. člen

Gospodarske javne službe iz 43. člena tega zakona se financirajo zlasti iz naslednjih virov:

- pristojbine za uporabo pristanišča,
- ladijske ležnine,
- pristojbine za privez,
- cene za storitev zbiranja in odvoza odpadkov s plovil,
- proračuna.

Pristaniške pristojbine in cene za storitve iz prejšnjega odstavka, se plačujejo izvajalcu gospodarske javne službe, ki jih evidentira kot del prihodkov iz naslova opravljanja gospodarske javne službe na področju pomorskega prometa oziroma pristaniških storitev.

Izvajalec gospodarske javne službe mora ločeno voditi računovodsko evidenco glede obračuna stroškov in prihodkov iz prvega odstavka tega člena.

Razlika med stroški izvajanja gospodarske javne službe in prihodki iz naslova pristojbin se nakazujejo v proračun.

49. člen

Glede uporabe pristanišč, ki so odprta za mednarodni javni promet, in glede plačevanja pristaniških pristojbin, so tuje ladje ob pogoju vzajemnosti izenačene s slovenskimi.

50. člen

Pristojbino za uporabo pristanišča plača plovilo za vkrceanje in izkrceanje potnikov in tovora in sicer od vsakega vkrceanega oziroma izkrceanega potnika oziroma v določenem znesku od vsake tone vkrceanega ali izkrceanega tovora ali od velikosti plovila (dolžine oziroma nosilnosti plovila).

Pristojbino za uporabo pristanišča plača tudi oseba, ki uporablja pristanišče pri opravljanju gospodarske dejavnosti.

51. člen

Ladijsko ležnino plačuje ladja za uporabo obale ali pristaniškega vodnega prostora v kakršenkoli namen, razen za vkrceanje ali izkrceanje potnikov in tovora.

Kadar ladja uporablja samo pristaniški vodni prostor, plača zmanjšano ležnino.

52. člen

Pristojbino za privez plačujejo plovila, ki trajno ali začasno uporabljajo privez.

53. člen

Domače in tuje vojaške ladje in ladje, na katerih so vodje držav ter ladje ali čolni, ki se uporabljajo za upravne namene, ne plačajo pristaniških pristojbin.

54. člen

Pristaniških pristojbin ne plačajo plovila, kadar pristanejo v pristanišču zaradi reševanja brodolomcev, smrti ali bolezni oseb na ladji ter nujenja zdravniške pomoči osebam na ladji, vendar le za čas, ki je nujen za izvršitev potrebnih dejanj.

55. člen

Pristaniške pristojbine so lahko glede na naravo storitev pogodbeno določene pavšalno (mesečno, letno).

56. člen

Pristaniške pristojbine morajo biti javno objavljene.

Minister daje soglasje k pristaniškim pristojbinam pred njihovo objavo.

Kadar je v tem zakonu določeno, da je zavezanec za plačilo plovilo, ladja ali čoln, se šteje, da je zavezanec ladjar oziroma lastnik ali uporabnik čolna.

IV. poglavje – RED V PRISTANIŠČIH IN DRUGIH DELIH TERITORIALNEGA MORJA

57. člen

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo opravlja stalen nadzor nad izvajanjem reda v pristaniščih in preostalih delih teritorialnega morja in notranjih morskih voda, varnostjo plovbe, opravljanjem pomorskega prometa in vzdrževanjem objektov za varnost plovbe in plovnih poti.

Za opravljanje nalog nadzorstva iz prejšnjega odstavka so pooblašeni pristaniški nadzorniki pri Upravi Republike Slovenije za pomorstvo.

Pristaniški nadzornik je lahko oseba, ki ima srednjo pomorsko izobrazbo prometne smeri, opravljen strokovni izpit

za naziv častnik, zadolžen za krovno stražo na ladjah z bruto tonažo 500 ali več in opravljen izpit iz poznavanja splošnega upravnega postopka.

Pristaniški nadzornik ima predpisano uniformo in službeno izkaznico, ki jo izda predstojnik Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. Način in pogoje nošenja uniforme, službene oznake in obrazec službene izkaznice predpiše minister.

Minister predpiše pogoje za opravljanje varnega prometa in vzdrževanje reda v pristaniščih in ostalih delih teritorialnega morja in notranjih morskih voda na območju Republike Slovenije.

Ministrstvo, pristojno za obrambo, opravlja nadzor nad izvajanjem reda v vojaškem pristanišču.

58. člen

Nadzorstvo nad varnostjo plovbe, ki ga izvajajo pristaniški nadzorniki pri Upravi Republike Slovenije za pomorstvo, obsega nadzorstvo nad:

1. člani posadke čolnov;
2. prevozom oseb in blaga s čolni;
3. izvajanjem plovbnega režima čolnov;
4. čolni glede njihove sposobnosti za plovbo.

Pristaniški nadzornik ima pravico zahtevati in dobiti na vpogled dokumente, ki se nanašajo na čoln, in dokumente oseb, ki upravljajo s čolnom.

V primeru ugotovitve prekrška iz 983., 984., 985., 986., 987., 989. člena tega zakona lahko pristaniški nadzornik izda plačilni nalog za denarno kazen osebam, ki jih zaloti pri prekršku.

V primeru ugotovitve prekrška iz 3. in 5. točke prvega odstavka in tretjega odstavka 976. člena, 7., 9. in 11. točke prvega odstavka v povezavi z drugim in tretjim odstavkom 978. člena ter 988. člena tega zakona lahko pristaniški nadzornik predlaga uvedbo postopka za prekršek.

V primerih ugotovitve nepravilnosti iz 182. člena tega zakona, razen nepravilnosti iz prvega odstavka tega člena, pristaniški nadzornik o tem obvesti pomorskega inšpektorja.

59. člen

Če pristaniški nadzornik pri nadzoru pomorskega prometa ugotovi, da oseba, ki upravlja čoln ni za to usposobljena, ji prepove nadaljnje upravljanje čolna.

60. člen

Če pristaniški nadzornik ugotovi, da se na čolnu nahaja več oseb ali tovara, kot je dovoljeno, prepove čolnu odhod iz pristanišča oziroma ga na morju usmeri v najbližje pristanišče, dokler ugotovljena nepravilnost ni odpravljena.

61. člen

Če pristaniški nadzornik pri nadzoru pomorskega prometa ugotovi, da upravljalec čolna ne upošteva plovbnega režima, kot to določajo pravila o izogibanju trčenj na morju ali drugi predpisi varnosti plovbe, prepove nepravilen način plovbe.

62. člen

Če pristaniški nadzornik pri nadzoru ugotovi, da čoln ne izpolnjuje pogojev glede sposobnosti plovbe, odredi, da se nepravilnosti odpravijo v določenem roku. V primeru, da so pomanjkljivosti take narave, da ogrožajo varnost čolna, oseb na njem in ostale udeležence v pomorskem prometu, čolnu prepove nadaljnjo plovbo.

63. člen

Če pristaniški nadzornik ob nadzoru ugotovi, da oseba, ki upravlja čoln, nima predpisane listine o usposobljenosti za upravljanje čolna ali je pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil, ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo

njegovo sposobnost za plovbo, ali je v takem psihofizičnem stanju, da bi lahko ogrožala varnost plovbe, ji prepove nadaljnje upravljanje čolna.

Oseba, ki upravlja čoln je pod vplivom alkohola, če ima v organizmu nad 0,5 grama alkohola na kilogram krvi pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v pomorskem prometu.

Preizkus alkoholiziranosti se ugotavlja s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Stroške preizkusa plača oseba, ki upravlja čoln oziroma oseba, ki je bila preizkušena, če se izkaže, da ima v organizmu več alkohola, kot to dovoljuje ta zakon, v nasprotnem primeru stroški preizkusa bremenijo organ, ki je odredil preizkus.

O preizkusu se vodi zapisnik, ki ga podpiše tudi oseba, zoper katero je bil odrejen preizkus. Če oseba odkloni podpis, se vzrok odklonitve vpiše v zapisnik in odredi strokovni pregled.

Oseba zoper katero je odrejen preizkus s sredstvi ali napravami oziroma strokovni pregled mora ravnati po odredbi nadzornika. Če preizkus odkloni ali ga ne opravi tako, kot je predpisal proizvajalec sredstev ali naprav, pristaniški nadzornik to vpiše v zapisnik in mu prepove nadaljnje upravljanje čolna.

Če oseba oporeka rezultatu preizkusa se odredi strokovni pregled. Stroške prevoza osebe do kraja, kjer se opravi strokovni pregled in stroške pregleda plača oseba, zoper katero je bil odrejen preizkus, če se izkaže, da ima v krvi več alkohola, kot to dovoljuje ta zakon, v nasprotnem primeru bremenijo stroški prevoza, pregleda in analize organ, ki je pregled odredil.

Če pristaniški nadzornik sumi, da je oseba pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za upravljanje čolna, odredi preizkus s posebnimi sredstvi oziroma napravami ali strokovni pregled in prepove nadaljnje upravljanje s čolnom. Stroške prevoza do kraja, kjer se opravi preizkus oziroma strokovni pregled in stroške pregleda in preizkusa, plača oseba, zoper katero se opravlja preizkus oziroma pregled, če se ugotovi, da je pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi.

Vsebinsko zapisnika o preizkusu alkoholiziranosti predpiše minister s soglasjem ministra, pristojnega za notranje zadeve.

64. člen

Za gradnjo ali obnovo objektov pristaniške infrastrukture ali objektov, ki lahko vplivajo na varnost plovbe na obali ali v morju, je potrebno soglasje z vidika pogojev za varnost plovbe in ga izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

Izvajalec gradbenih ali drugih del je dolžan Upravi Republike Slovenije za pomorstvo med gradnjo prijaviti vsake tri mesece vse spremembe meja obale ali morskih globin.

65. člen

Ko ladja priplove iz tujine v pristanišče, mora prijaviti prihod in izročiti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo v pristanišču naslednjo dokumentacijo: splošno izjavo, zdravstveno izjavo, izpisek iz seznama posadke in seznam potnikov.

Ladji, ki prihaja iz tujine, ni dovoljen promet z drugimi ladjami, organi in osebami na obali, dokler ne dobi od Uprave Republike Slovenije za pomorstvo dovoljenja za prost promet z obalo.

Ko ladja odplove iz pristanišča v tujino, mora prijaviti odhod vsaj eno uro pred izplovitvijo in izročiti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo izpisek iz seznama posadke in seznam potnikov samo za tiste osebe, ki so se vkrcale na ladjo ali izkrcale iz nje medtem, ko je bila ladja v pristanišču.

Potniška ladja na kratkem mednarodnem potovanju mora Upravi Republike Slovenije za pomorstvo izročiti seznam potnikov.

Domača ali tuja ladja, ki prevaža nevarno blago, mora pred prihodom v pristanišče izročiti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo deklaracijo o nevarnem tovoru.

66. člen

Poveljnik domače ladje mora takoj po prihodu ladje iz drugega domačega pristanišča prijaviti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo svoj prihod in odhod iz pristanišča v drugo domače pristanišče.

Potniška ladja v redni linijski plovbi ali križarjenju v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije, prijavi odhod le v pristanišču, kjer se prične redna linija ali križarjenje in prijavi prihod v tistem pristanišču, kjer se potovanje na redni liniji ali križarjenju konča.

67. člen

Ladji, ki prevaža več kot 2.000 ton olja in nima potrdila o zavarovanju odgovornosti za škodo, povzročeno zaradi onesnaženja z oljem v skladu s tem zakonom, ni dovoljeno priti v pristanišče in ne oditi iz pristanišča v Republik Sloveniji in tudi ne v njem nakladati ali razkladati olja.

Ladjar ali agent, ki zastopa ladjarja, je dolžan pred prihodom v pristanišče Upravi Republike Slovenije za pomorstvo predložiti potrdilo iz prejšnjega odstavka.

68. člen

Če nastane v pristanišču ali na morju požar ali druga nesreča, ki ogroža varnost človeških življenj ali plovila, mora določeno plovilo po ukazu Uprave Republike Slovenije za pomorstvo takoj kreniti na kraj požara oziroma nesreče in sicer:

1. najbližje ali drugo plovilo – da reši ogrožena človeška življenja;

2. slovensko plovilo – da reši drugo slovensko plovilo ali stvari na njem, ki so v lasti slovenskih oseb, ali da zavaruje okolje.

69. člen

V pristanišču, teritorialnem morju in notranjih morskih vodah je prepovedano vsako dejanje, ki bi ogrozilo varnost ljudi ali plovil, onesnažilo morje oziroma s katerim bi se poskodovalo obalo, naprave in objekte, ki služijo za varnost plovbe, kakor tudi dejanje, ki je v nasprotju s predpisanim redom v pristaniščih in drugih delih teritorialnega morja oziroma notranjih morskih vodah.

70. člen

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo lahko določi posebne varnostne ukrepe in način nakladanja ali razkladanja nevarnega blaga z ladje ali na ladjo, pri čemer mora upoštevati pogoje, ki veljajo za promet nevarnega blaga.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo lahko prepove vplovitev ladje v pristanišče oziroma odloži njeno vplovitev ali prepove nadaljnje ravnanje z nevarnim blagom na ladji, kadar niso v celoti izvršeni predpisani varnostni ukrepi ali kadar preti nevarnost nezgode.

71. člen

Podjetje, ki v pristanišču opravlja izkrcevanje, prekrcevanje ali vkrcovanje olj ali drugih tekočih kemikalij, mora izvršiti potrebne varnostne ukrepe za preprečitev onesnaženja morja in širjenja izlitij tekočin v morje.

Minister izda predpis o varnostnih ukrepih iz prejšnjega odstavka. Predpis mora biti izdan s soglasjem ministra, pristojnega za okolje.

72. člen

Ladje smejo odlagati odpadna olja in druge odpadne snovi v pristanišču samo na mestih, ki so za to določena.

Ladijske odpadke morajo ladje, dokler so v pristanišču, oddati osebi, ki zbira in odvaža odpadke s plovil.

73. člen

Čiščenje ladij z nevarnimi plini (degazacija, fumigacija ipd.) ali deratizacija na ladjah se lahko opravi v pristanišču le po predhodnem soglasju Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in to na posebej določenih mestih ter v določenem času in na predpisan način.

74. člen

Plovila in plavajoče naprave ne smejo ovirati javnega prometa v pristanišču.

V pristaniškem območju, ki služi mednarodnemu prometu, ni dovoljena plovba plovil brez dovoljenja Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

Vodne prireditve in druge aktivnosti na vodi v območju pristanišča se lahko opravljajo le z dovoljenjem Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in soglasjem subjekta, ki upravlja pristanišče, na drugih delih teritorialnega morja in notranjih morskih vodah pa le z dovoljenjem Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

V pristanišču ni dovoljeno kopanje in ribolov.

75. člen

Poškodovana, nasedla ali potopljena plovila in plavajoče naprave, ki ovirajo ali ogrožajo varnost plovbe ali pomenijo nevarnost onesnaženja, je treba po nalogu Uprave Republike Slovenije za pomorstvo ali pomorskega inšpektorja odstraniti.

76. člen

Predmete ali snovi, ki bi lahko ovirale ali ogrozile varnost plovbe ali onesnažile morje ali obalo, je prepovedano metati ali izpuščati v morje ali na plovno pot.

77. člen

Ladje, čolni in druga plovila, ki plovejo v obalnem morju, razen čolnov na vesla, morajo pluti oddaljeni od obale najmanj:

1. ladje 300 metrov;
2. čolni, ki glisirajo 250 metrov;
3. ostali 200 metrov.

Na območjih, kjer so urejena morska kopališča, morajo plovila pluti najmanj 50 metrov od zunanjega roba kopališča, vedno pa najmanj v razdalji, določeni v prejšnjem odstavku.

V. poglavje – POMORSKA PILOTAŽA IN OBVEZNA VLEKA PLOVIL

1. Pilotaža

78. člen

Pomorska pilotaža po tem zakonu je dajanje nasvetov poveljniku ladje s strani strokovne osebe (pilota) glede vodenja ladje, da se zagotovi varna plovba v pristaniščih in drugih območjih teritorialnega morja in notranjih morskih voda.

Pilotaža se opravlja za vsako ladjo pod enakimi pogoji.

79. člen

Pilotiranje ladij izvajajo piloti.

Piloti morajo imeti določeno strokovno usposobljenost, predpisano dobo plovbe in strokovni izpit za pilota.

Za izvajanje pilotaže na določenem območju morajo imeti piloti pilotsko izkaznico, ki jo izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, in morajo biti vpisani v register pilotov.

Program strokovnega usposabljanja, način preizkusa usposobljenosti pilota ter pogoje in način izvajanja pomorske pilotaže predpiše minister.

80. člen

Pomorska pilotaža je obalna in pristaniška.

Obalna pilotaža je pilotaža ladje v delu teritorialnega morja izven območja pristaniške pilotaže.

Pristaniška pilotaža je pilotaža v območju pristanišča.

81. člen

Če to narekuje varnost plovbe, se za določene vrste in velikosti ladij ali vrsto in naravo blaga, ki ga prevažajo, oziroma za posamezna območja plovbe, odreja obvezna pilotaža.

Obvezno pilotažo, njene meje, način, kraj in čas vkrcanja in izkrcanja pilota in druge pogoje v zvezi s tem predpiše minister.

Pilotaža ni obvezna za ladje, ki se uporabljajo za upravne namene in za domače vojaške ladje.

Pilotaža ni obvezna za ladje bruto tonaže do 500 ton, za potniške ladje in trajekte na rednih linijah, razen če Uprava Republike Slovenije za pomorstvo ne odredi drugače.

82. člen

Pilotaža se začne oziroma konča na meji območja pilotaže.

Če se mora pilotirana ladja privezati ali zasidrati, se pilotaža konča, ko je ladja privezana ali zasidrana.

83. člen

Pilot je dolžan svoje delo opravljati s skrbnostjo dobrega strokovnjaka.

84. člen

Pilot mora Upravi Republike Slovenije za pomorstvo poročati o opravljeni pilotaži v skladu z njenimi navodili.

Pilot mora zavrniti pilotažo ladje, če ugrez ladje ne ustreza globini na poti do kraja, ki je določen za privez ali za zasidranje ali če ladja ni sposobna za plovbo ali če nima dovoljenja za vplovitev ali izplovitev in o tem poročati Upravi Republike Slovenije za pomorstvo.

85. člen

V času obvezne pilotaže pilot ne sme opustiti svoje dolžnosti in zapustiti ladje, ne glede na to, ali poveljnik ladje sprejme njegove strokovne nasvete ali ne.

Če pilotaža ni obvezna, mora pilot prekiniti pilotažo na zahtevo poveljnika ladje.

86. člen

Pilotaža ladje ne odvezuje poveljnika ladje, da vodi plovbo in manevrira z ladjo, in ne odgovornosti, ki iz tega nastane.

Ladjar pilotirane ladje je odgovoren za dejanja in opustitve pilota enako kot za dejanja in opustitve članov posadke svoje ladje.

87. člen

Za škodo, ki jo povzroči pilot ladjarju pilotirane ladje, odgovarja oseba, ki opravlja pilotažo, do 6.666 SDR.

Pogodbeno določilo, s katerim bi bila odgovornost osebe, ki opravlja pilotažo, omejena do zneska, ki je nižji od zneska iz prejšnjega odstavka, je nično.

Na omejitev iz tega člena se ni mogoče sklicevati, če je bila škoda povzročena namenoma.

2. Obvezna vleka plovil

88. člen

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo lahko zaradi varnosti plovbe odredi obvezno vleko plovil.

89. člen

Za izvajanje vleke, gašenje in reševanje mora biti v stalni pripravljenosti potrebno število vlačilcev, kot to določi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

Vlačilci morajo biti opremljeni za gašenje požarov na ladjah ali objektih na obali.

3. Nadzor nad pilotažo in vleko plovil

90. člen

Nadzor nad opravljanjem pilotaže in vleke plovil izvaja pomorska inšpekcija pri ministrstvu, pristojnem za pomorstvo.

Pilotažo in vleko plovil med in v pristaniščih v Republiki Sloveniji lahko opravljajo tuje osebe le pod pogojem vzajemnosti.

VI. poglavje – LADJA

1. Ugotovitev sposobnosti ladje za plovbo

91. člen

Ladja je sposobna za plovbo v določenih mejah plovbe in za določen namen:

1. če njena konstrukcija in plovne lastnosti ter stroji, naprave in oprema, ki so namenjeni za ohranjanje varnosti njene plovbe, po svojih tehničnih lastnostih, količini, vrsti in razporeditvi na ladji ustrezajo zahtevam tehničnih pravil klasičnega zavoda in določbam mednarodnih konvencij, ki obvezujejo Republiko Slovenijo (v nadaljnjem besedilu: tehnična pravila), glede:

a) prostorov za ljudi na ladji in varnosti človeškega življenja na morju;

b) varnosti članov posadke pri delu in drugih oseb, ki delajo na ladji;

c) varnosti ladje;

d) varnosti tovora na ladji;

e) varstva morja pred onesnaženjem z ladje;

2. če ima predpisano število strokovno usposobljenih članov posadke;

3. če sta prostor in število vkrcanih potnikov na ladji v skladu s pogoji, predpisanimi za prevoz potnikov;

4. če je tovar na ladji naložen v skladu s tovarno črto oziroma z nadvodjem in je pravilno razporejen.

Ladji, ki je sposobna za plovbo v določenih mejah in za določen namen, klasičnega zavoda izda ustrezno spričevalo.

92. člen

Sposobnost ladje za plovbo po 1. točki 91. člena se ugotavlja s tehničnim nadzorstvom, ki ga opravljajo klasičnega zavoda, ki so polnopravni člani Mednarodnega združenja klasičnega zavoda (IACS).

Za tehnični nadzor o sposobnosti ladje za plovbo po 1. točki 91. člena tega zakona pooblasti minister klasičnega zavoda, ki ga izbere na podlagi zbiranja ponudb.

Sposobnost ladje za plovbo po prejšnjem členu tega zakona se preverja z inšpekcijskim nadzorstvom, ki ga opravlja pomorska inšpekcija pri ministrstvu, pristojnem za pomorstvo.

93. člen

Tehnično nadzorstvo ladje, ki ga opravljajo klasičnega zavoda, obsega:

1. potrditev tehnične dokumentacije, po kateri se ladja gradi ali predeluje, in tehnične dokumentacije, po kateri se izdelujejo materiali, stroji, naprave in oprema, namenjeni za zgraditev, predelavo in popravilo ladje;

2. nadzorstvo nad gradnjo in predelavo ladje med njeno gradnjo oziroma predelavo in nadzorstvo nad izdelavo materialov, strojev, naprav in opreme iz 1. točke tega člena med njihovo izdelavo, za kar se izdaja potrdilo ter nadzorstvo nad izdelavo, vgraditvijo in namestitvijo strojev, naprav in opreme na ladjo;

3. pregled obstoječih ladij, vključno z nadzorstvom nad popravili in obnovitvijo tistih delov ladje, za katere je bilo pri pregledu ugotovljeno, da jih je treba popraviti ali obnoviti.

94. člen

Pregledi ladij so: osnovni, redni in izredni.

Preglede po tem členu so dolžni opraviti klasifikacijski zavodi po pravilih klasifikacijskih zavodov. Klasifikacijski zavod o pregledu ladje izda spričevalo o ustreznosti.

Odpravo pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob pregledu iz prvega odstavka tega člena, preveri kontrolor pooblaščenega klasifikacijskega zavoda.

95. člen

Osnovni pregled je obvezen za ladjo:

1. pred njenim vpisom v register ladij, če gradnje ladje ali njene predelave ni nadzoroval klasifikacijski zavod, ki je član Mednarodnega združenja klasifikacijskih zavodov;

2. vsakokrat, kadar ladja trajno spreminja svoj namen ali razširja meje plovbe, in sicer pred začetkom uporabe;

3. vsakokrat, kadar ladjo predelujejo tako, da se spreminjajo njene konstrukcijske lastnosti in lastnosti njenih pogonskih naprav, in sicer pred začetkom njene uporabe.

96. člen

Pri rednem pregledu se v določenih časovnih obdobjih ugotavlja, ali stanje ladje ustreza tehničnim zahtevam klasifikacijskega zavoda.

97. člen

Izreden pregled ladje se opravi:

1. po poškodbi ladje, ki je takšne vrste, da poškodba vpliva na sposobnost za njeno plovbo;

2. pri večjih popravilih ali obnovitvah ladje izven zahtev, ki izhajajo iz osnovnega ali rednega pregleda;

3. če je bila ladja v razpremi dalj kot leto dni;

4. pri začasnem spremembi namena ali razširitvi meje plovbe;

5. pri preložitvi rednega pregleda za več kot tri mesece.

98. člen

Pregled ladje za ugotovitev njene sposobnosti za poskusno vožnjo se opravi pred odhodom na poskusno vožnjo.

Pregled ladje iz prejšnjega odstavka opravi klasifikacijski zavod. Če klasifikacijski zavod ugotovi sposobnost ladje, da lahko opravi poskusno vožnjo, izda ustrezno spričevalo o sposobnosti ladje za poskusno vožnjo.

Na podlagi spričevala klasifikacijskega zavoda o sposobnosti ladje za poskusno vožnjo izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo dovoljenje za poskusno vožnjo.

99. člen

Po opravljenem nadzorstvu nad gradnjo oziroma predelavo ali po kateremkoli pregledu ladje, niso dovoljene spremembe ali predelave ladijskega trupa, njenih strojev, naprav in opreme, na katere se nanašajo zahteve tehničnih pravil, brez poprejšnjega soglasja klasifikacijskega zavoda.

100. člen

Klasifikacijski zavod lahko ladjo, za katero veljajo določbe Mednarodne konvencije o varstvu človekovega življenja na morju ali Mednarodne konvencije o tovornih črtah ali Mednarodne konvencije o preprečevanju onesnaževanja morja z ladj, čeprav ne izpolnjuje posameznih pogojev za mednarodna potovanja, v primerih in pod pogoji, ki so določeni v navedenih konvencijah, oprosti izpolnjevanja tistih njihovih določb, katerih je po določbah konvencij lahko oproščena, če se s pregledom ugotovi, da je ladja sposobna za mednarodna potovanja oziroma za določena mednarodna potovanja.

Klasifikacijski zavod lahko ladjo, ki sicer ne opravlja mednarodnih potovanj in bi zanjo, če bi jih redno opravljala, veljala Mednarodna konvencija o varstvu človekovega

življenja na morju, Mednarodna konvencija o tovornih črtah ali Mednarodne konvencije o preprečevanju onesnaževanja morja z ladj, ki pa mora zaradi izjemnih okoliščin na eno samo mednarodno potovanje, v skladu z določbami navedenih konvencij oprosti izpolnjevanja katerekoli njihove določbe, če se s pregledom ugotovi, da je ladja sposobna za to potovanje.

Klasifikacijski zavod lahko ladji, za katero velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju, Mednarodna konvencija o tovornih črtah ali Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladj, ki pa pomeni nov tip ladje, dovoli za preizkušnjo mednarodna potovanja oziroma določena mednarodna potovanja, ne da bi izvajal določbe omenjenih konvencij, če s pregledom ugotovi, da je ladja zanje sposobna.

101. člen

Klasifikacijski zavod lahko ugotovi, da je ladja sposobna pluti v določenih ožjih mejah, če se s pregledom ugotovi, da je nesposobna za plovbo v mejah, v katerih je imela dotlej pravico pluti, sposobna pa je za plovbo v teh ožjih mejah.

Klasifikacijski zavod lahko ugotovi, da je ladja sposobna pluti izjemoma na enem ali več določenih potovanjih, ki presegajo meje plovbe, v katerih ima sicer pravico pluti, če se s pregledom ugotovi, da je ladja sposobna za ta potovanja.

Za plovbo v ožjih ali širših mejah po prvem in drugem odstavku tega člena je mogoče postaviti pogoj, da vkrca ladja manj potnikov ali naloži manjšo količino tovora, kot pa je določeno število potnikov oziroma dovoljena količina tovora, ter druge pogoje, s katerimi se zavaruje njena plovba.

102. člen

Klasifikacijski zavod lahko ugotovi, da je ladja, ki ni potniška, sposobna, da v mejah teritorialnega morja in notranjih morskih voda Republike Slovenije prevažata potnike na enem ali več potovanjih ali določen čas, če je bila njena sposobnost za plovbo ugotovljena po tem zakonu in je bilo s pregledom ugotovljeno, da ladja izpolnjuje pogoje za tak prevoz potnikov.

103. člen

Klasifikacijski zavod lahko ladjo, za katero ne veljajo določbe Mednarodne konvencije o varstvu človekovega življenja na morju ali Mednarodne konvencije o tovornih črtah, ki pa pomeni nov tip ladje, oprosti izpolnitve posameznih zahtev iz tehničnih pravil oziroma ji dovoli določena potovanja za preizkušnjo, čeprav ne zadovoljuje posameznih zahtev iz tehničnih pravil, če se s pregledom ugotovi, da je bila ladja pri poskusih sposobna za plovbo.

104. člen

Z ladjo je dovoljeno prevažati le določeno število potnikov.

Dovoljeno število potnikov in prostor zanje na ladji določajo tehnična pravila glede na predpisane pogoje, plovne lastnosti ladje, površino, ki je na voljo za potnike, napravo in opremo, ki so namenjeni za potnike in higienske razmere.

105. člen

Tovor na ladji mora biti razporejen tako, da zagotavlja njene plovne lastnosti in da ne povzroča čezmerne obremenitve konstrukcijskih delov ladje v različnih okoliščinah.

Tovor na ladji mora biti naložen v mejah njene dovoljene obremenitve in v skladu s tehničnimi pravili, zložen, razporejen in zavarovan pa mora biti tako, da se v nobenih okoliščinah, ki utegnejo nastati med plovbo, ne more toliko premakniti, da bi to lahko ogrozilo varnost ladje, ljudi, tovora in okolja.

Največjo dovoljeno obremenitev ladje in razporeditev tovora določajo tehnična pravila.

2. Izmeritev ladij

106. člen

Izmeritev ladje se opravi tako, da se ugotovi njena bruto in neto tonaža.

107. člen

Izmeritev ladij opravlja klasifikacijski zavod.

Za izmeritev ladij in čolnov veljajo tehnična pravila klasifikacijskega zavoda, ki po izmeritvi izda spričevalo o izmeri.

108. člen

Po določbah tega zakona je izmeritev obvezna za slovensko ladjo, ter za tujo ladjo, ki mora v slovenskem pristanišču plačati pristojbino, ki se odmerja po registrski tonaži oziroma največjem dovoljenem spodrivu ladje, če nima izmeritvenega spričevala ali nima izmeritvenega spričevala, ki se priznava v Republiki Sloveniji.

Tuje spričevalo o izmeritvi tuje ladje se priznava v Republiki Sloveniji pod pogojem, da je bila ladja izmerjena po izmeritvenem sistemu, ki se bistveno ne razlikuje od izmeritvenega sistema, ki velja v Republiki Sloveniji.

109. člen

Izmeritev ladje, ki jo slovenska ladjedelnica gradi za tujega naročnika, je potrebno opraviti po tehničnih pravilih klasifikacijskih zavodov.

110. člen

Če se slovenska ladja gradi ali kupuje v tujini ali če se v tujini predeluje tako, da mora biti po določbah tega zakona znova izmerjena, se sme takšna ladja po potrebi izmeriti v državi, v kateri se kupuje oziroma predeluje.

111. člen

Izmeritev slovenske ladje, grajene v tujini za slovenskega naročnika ali kupljene ali predelane v tujini, ter tuje ladje, ki jo je po določbah tega zakona treba izmeriti, se opravi takoj, ko ladja prispe v prvo slovensko pristanišče.

112. člen

Prošnjo za izmeritev slovenske ladje mora vložiti lastnik ladje.

Prošnjo za izmeritev slovenske ladje, ki jo gradi slovenska ali tuja ladjedelnica, je treba vložiti takoj, ko so na ladji vgrajeni opločje, krovi in pregraje.

113. člen

Ponovna izmeritev slovenske ladje se opravi:

1. če sledijo po izmeritvi na ladji kakšne predelave, zaradi katerih se spremeni njena bruto ali neto tonaža;

2. če se dvomi o pravilnosti že opravljene izmeritve morskih ladij.

Pri ponovni izmeritvi po 1. točki prejšnjega odstavka, odloči klasifikacijski zavod na podlagi predelav na ladji, ali mora biti ponovna izmeritev popolna ali delna.

Prošnjo za ponovno izmeritev v primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena je treba vložiti, preden je končana predelava ladje.

Preden je končana predelava, je treba prošnjo za ponovno izmeritev iz 1. točke prvega odstavka tega člena vložiti tudi za tujo ladjo, ki mora biti po določbah tega zakona izmerjena v Republiki Sloveniji, če tujo ladjo predeluje slovenska ladjedelnica.

Prošnjo za ponovno izmeritev ladje v primerih iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena vložijo osebe iz prvega odstavka prejšnjega člena, prošnjo za ponovno izmeritev v primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena pa lahko vloži poleg oseb iz prvega odstavka prejšnjega člena tudi oseba oziroma koncesionar, ki ima pravico zaračunavati pristojbino po registrski tonaži.

Ni dovoljeno, da bi ponovno izmeritev ladje po 2. točki prvega odstavka tega člena opravljale osebe, ki so opravile prejšnjo izmeritev, za katero je nastal dvom, da je bila pravilna.

3. Ladijske listine in knjige

a) Skupne določbe

114. člen

Ladja mora imeti tiste listine in knjige, ki so določene v tem zakonu in v mednarodnih konvencijah, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

Ladijske listine, ki jih morajo imeti ladje, so dokaz za istovetnost, sposobnost za plovbo in druge lastnosti ladje.

V ladijske knjige, ki jih morajo voditi ladje, se vpisujejo podatki o pomembnejših dogodkih na ladji in opravljenih dejanjih na njej.

115. člen

Ladijske listine in knjige, ki so predpisane s tem zakonom, morajo biti sestavljene v slovenskem jeziku, mednarodno spričevalo o tovorni črti, mednarodno spričevalo o oprostitvi izpolnjevanja določb o tovorni črti, potrdilo o sposobnosti ladje za nakladanje sipkega tovora, mednarodno izmeritveno spričevalo ter potrdilo o zavarovanju ali drugem finančnem poroštvu in premoženjski odgovornosti za škodo, povzročeno zaradi onesnaženja z oljem, spričevalo o preprečevanju onesnaževanja z oljem in knjiga o oljih pa tudi v angleškem jeziku.

Spričevala ladij o njihovi sposobnosti za plovbo, spričevalo o oprostitvi izpolnjevanja posameznih določb mednarodnih konvencij iz 100. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: spričevalo o oprostitvi), začasno spričevalo o sposobnosti ladje za plovbo, spričevalo o sposobnosti ladje za poskusno plovbo, izmeritveno spričevalo, register tovarne naprave, knjiga stabilnosti, potrdilo o sposobnosti ladje za nakladanje hlajenega tovora, potrdilo o sposobnosti ladje za nakladanje nevarnega tovora, knjigo pregleda in nadzorstva, je treba na zahtevo ladjarja sestaviti tudi v angleškem jeziku.

Vsa spričevala iz prvega in drugega odstavka tega člena ter iz 121. člena tega zakona morajo biti sestavljena tudi v angleškem jeziku, če ladja opravlja mednarodna potovanja.

116. člen

S tem zakonom predpisane ladijske listine in knjige se morajo nahajati na ladji.

Ladijske listine in knjige je treba na zahtevo pokazati pomorski inšpekciji pri ministrstvu pristojnem za pomorstvo ter diplomatskim ali konzularnim predstavništvom Republike Slovenije.

Prepis potrdila o zavarovanju ali drugem finančnem poroštvu za odgovornost za škodo, povzročeno zaradi onesnaženja z oljem, mora biti pri ladijskem registru.

117. člen

Ladijske listine tujih ladij, izdane po zakonu zastave ladje, se praviloma priznavajo ob vzajemnosti.

b) Listine in knjige ladij

118. člen

Trgovska ali javna ladja ki je vpisana v register ladij, dobi vpisni list.

Z vpisnim listom se dokazuje slovenska državna pripadnost ladje, z navedbo, da ima ladja pravico in dolžnost izobešati zastavo trgovske mornarice Republike Slovenije, njen namen in meje plovbe.

Vpisni list vsebuje vse vpise iz vložka glavne knjige registra ladij, v katerega je ladja vpisana.

Če se vsebina vpisnega lista glede vpisanih pravic na ladji ne ujema z vsebino registra ladij, velja tisto, kar je vpisano v register ladij.

Vpisni list izda register.

119. člen

Register mora po uradni dolžnosti vpisati vpise iz prejšnjega člena v vpisni list ladje.

V tujini mora ladja za vpis podatkov v vpisni list zaprositi diplomatsko ali konzularno predstavništvo Republike Slovenije.

Če ladja spremeni ime, pristanišče vpisa, tonažo, vrsto pogona ali klicni znak, ji je treba zamenjati tudi vpisni list.

120. člen

Ladja, ki opravlja mednarodna potovanja in druga ladja, na kateri je vpisana posadka, morata imeti seznam posadke.

S seznamom posadke se ugotavlja, kdo je vpisan na ladjo kot član posadke, za katera dela in s kakšnimi kvalifikacijami.

Na seznamu posadke se potrjuje prihod ladje v pristanišče in njen odhod iz pristanišča.

121. člen

Ladja, za katero je ugotovljeno, da je sposobna za plovbo, dobi o tem naslednja spričevala:

1. spričevalo o varnosti potniške ladje – potniška ladja, za katero velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju;

2. spričevalo o varnosti konstrukcije tovorne ladje – tovarna ladja z bruto tonažo 500 ali več, za katero velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju;

3. spričevalo o varnosti opreme na tovorni ladji – tovarna ladja z bruto tonažo 500 ali več, za katero velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju;

4. spričevalo o varnosti radijskih naprav na tovorni ladji – tovarna ladja z bruto tonažo 300 ali več, za katero velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju in katera opravlja v pomorskem prometu mednarodna potovanja;

5. mednarodno spričevalo o tovorni črti – potniška ali tovarna ladja, dolga 24 metrov ali več, za katero je bil gredelj položen dne 25. januarja 1969 ali po tem dnevu, ter potniška ali tovarna ladja z bruto tonažo 150 ali več, za katero je bil gredelj položen pred 25. januarjem 1969;

6. spričevalo o sposobnosti ladje za plovbo – potniška in tovarna ladja, ki v pomorskem prometu ne opravlja mednarodnih potovanj, ter ladja, ki opravlja takšna potovanja, vendar pa zanjo ne velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju.

Spričevalo o varnosti potniške ladje, spričevalo o varnosti opreme na tovorni ladji, spričevalo o varnosti radijskih naprav na tovorni ladji in spričevalo o sposobnosti ladje za plovbo morajo imeti tudi ustrezen dodatek k spričevalom.

122. člen

Spričevalo o oprostitvi dobi ladja, za katero velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju oziroma Mednarodna konvencija o tovornih črtah, in sicer:

1. ladja, ki je bila spoznana za sposobno za mednarodna potovanja oziroma določena mednarodna potovanja, ko je bila po prvem odstavku 100. člena tega zakona oproščena izpolnjevanja posameznih določb ene ali druge konvencije;

2. ladja, ki je bila spoznana za sposobno za določeno mednarodno potovanje, ko je bila po drugem odstavku 100. člena tega zakona oproščena izpolnjevanja posameznih določb ene ali druge konvencije.

123. člen

Začasno spričevalo o sposobnosti ladje za plovbo mora imeti ladja, za katero ne velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju oziroma Mednarodna konvencija o tovornih črtah, ki so ji po 101. členu tega zakona zožene meje plovbe, v katerih je smela pluti dotlej, ali za katero se ugotovi, da je sposobna za eno ali več določenih potovanj izven meja, v katerih je imela pravico pluti dotlej.

124. člen

Začasno spričevalo o sposobnosti tovorne ladje za prevažanje potnikov mora imeti tovarna ladja, za katero ne velja Mednarodna konvencija o varstvu človekovega življenja na morju ali Mednarodna konvencija o tovornih črtah, za katero pa je bilo po 201. členu tega zakona ugotovljeno, da je sposobna v mejah teritorialnega morja in notranjih morskih vodah Republike Slovenije prevažati potnike na enem ali več potovanjih ali določen čas.

125. člen

Spričevalo o sposobnosti ladje za poskusno plovbo mora imeti ladja, ki namerava odpluti na poskusno plovbo.

126. člen

Ladja mora imeti izmeritveno spričevalo.

Ladja, za katero velja Mednarodna konvencija o izmeritvi ladij, ki opravlja v pomorskem prometu mednarodna potovanja, mora imeti mednarodno izmeritveno spričevalo.

Izmeritveno spričevalo oziroma mednarodno izmeritveno spričevalo izda klasifikacijski zavod.

Z izmeritvenim spričevalom in mednarodnim izmeritvenim spričevalom se dokazuje bruto in neto tonaža ladje.

Izmeritveno spričevalo oziroma mednarodno izmeritveno spričevalo neha veljati, če se ladji zaradi predelav spremeni bruto ali neto tonaža.

Če je slovensko ladjo izmeril v tujini tuj organ oziroma ustanova, neha veljati izmeritveno spričevalo oziroma mednarodno izmeritveno spričevalo, ki ga je izdal ta organ oziroma ustanova, ko ladja prispe v prvo slovensko pristanišče.

Ne glede na prejšnji odstavek se sme dovoliti slovenski ladji, ki ima tuje izmeritveno spričevalo oziroma mednarodno izmeritveno spričevalo, da eno leto po prihodu v prvo slovensko pristanišče še uporablja to spričevalo, če je bila izmerjena po sistemu, ki se ne razlikuje bistveno od izmeritvenega sistema priznanega v Republiki Sloveniji.

127. člen

Ladja, ki je opremljena z napravami za nakladanje in razkladanje mora imeti register tovorne naprave in snemljive opreme.

Ladja iz prejšnjega odstavka tega člena mora imeti potrjeno o preizkusu in temeljitim pregledu tovornih dviznih naprav, o preizkusu in temeljitim pregledu soh, o preizkusu in temeljitim pregledu nepritrjene opreme, ter o preizkusu in temeljitim pregledu jeklene vrvi.

Ladja za prevoz žita v razsutem stanju in ladja za prevoz hlajenega tovara morata imeti ustrezni potrdili.

128. člen

Ladja, ki prevaža več kot 2.000 ton olja kot tovor, mora imeti potrdilo o zavarovanju za odgovornost za škodo, povzročeno zaradi onesnaženja z oljem, v znesku, določenem po 831. členu tega zakona.

Potrdilo iz prejšnjega odstavka izda zavarovalnica ali druga oseba, pri kateri je tako zavarovanje sklenjeno.

Zavarovalnica ali oseba iz prejšnjega odstavka izda potrdilo, če iz predloženih listin izhaja, da je zavarovanje nepreklicno in nepogojno in da ne bo prenehalo prej kot v treh mesecih.

129. člen

Ladja, ki opravlja mednarodna potovanja, pa so se na njej zaredili glodalci, mora imeti spričevalo o deratizaciji.

Ladja, ki opravlja mednarodna potovanja, pa na njej ni glodalcev, mora imeti spričevalo, da je oproščena deratizacije. Z njim dokazuje, da na ladji ni glodalcev in da je za čas, določen v spričevalu, oproščena ponovne deratizacije.

Spričevalo o deratizaciji in spričevalo o oprostitvi deratizacije izda pristojni upravni organ.

130. člen

Spričevalo o varnosti potniške ladje, velja največ eno leto.

Spričevalo o varnosti opreme na tovorni ladji, spričevalo o varnosti radijskih naprav na tovorni ladji, spričevalo o sposobnosti ladje za plovbo, spričevalo o varnosti konstrukcije tovrne ladje, mednarodno spričevalo o tovrni črti in mednarodno spričevalo o preprečevanju onesnaženja morja z ladj veljajo pet let, vendar je treba v času veljavnosti omenjenih spričeval, opraviti redne in vmesne preglede ladje, v skladu s tehničnim pravilom klasifikacijskega zavoda.

Veljavnost spričevala o oprostitvi traja najdalj do poteka veljavnosti ustreznega spričevala o varnosti. Če je mednarodno spričevalo o oprostitvi izdano za določeno potovanje, velja samo za to potovanje.

Veljavnost dodatka k spričevalu o varnosti konstrukcije tovrne ladje, dodatka k spričevalu o varnosti opreme na tovorni ladji, dodatka k spričevalu o varnosti radijskih naprav in dodatka k spričevalu o sposobnosti ladje za plovbo traja najdalj do poteka veljavnosti ustreznega spričevala o varnosti.

Začasno spričevalo o sposobnosti ladje za plovbo velja toliko časa, kolikor je na njem navedeno, ali za eno ali več določenih potovanj, vendar najdalj eno leto od zadnjega pregleda vse ladje.

Začasno spričevalo o sposobnosti tovrne ladje za prevoz potnikov velja toliko časa, kolikor je navedeno na njem, vendar najdalj do poteka veljavnosti spričevala o sposobnosti ladje za plovbo.

Spričevalo o sposobnosti ladje za poskusno plovbo velja 30 dni od dneva, ko je bilo izdano.

Veljavnost registra tovrne naprave in priloženih potrdil je treba potrditi letno, obnoviti pa vsako četrto leto ali najkasneje peto leto z rednim pregledom.

Potrdilo o zavarovanju za premoženjsko odgovornost za škodo, povzročeno zaradi onesnaženja z oljem, velja toliko časa, kolikor je na njem navedeno, vendar najdalj do poteka veljavnosti sklenjenega zavarovanja.

131. člen

Ladji, za katero velja Mednarodna konvencija o tovrnih črtah, opravlja pa mednarodna potovanja med slovenskimi pristanišči in bližnjimi pristanišči sosednih držav Republike Slovenije, izda klasifikacijski zavod – če je ugotovljeno in dogovorjeno med vladami držav, v katerih so taka pristanišča, glede na njihovo naravno zavarovanost ali pogoje za plovbo da je neopravičeno ali neizvedljivo, da bi za ladjo, ki opravlja takšna potovanja, veljale določbe omenjene konvencije in je to dopustno po določbah omenjenih konvencij – ustrezno listino, s katero določi, katere njene določbe zanj ne veljajo.

132. člen

Spričevalo o sposobnosti ladje za plovbo in spričevalo o varnosti potniške ladje prenehata veljati, če jima poteče rok ali če ladji ni bil opravljen kontrolni pregled, in tedaj, če katerikoli del ladje pretrpi nezgodo, če se na kateremkoli njenem delu odkrijejo kakšne napake, ki bistveno vplivajo na njeno sposobnost za plovbo, ali če se na kateremkoli delu ladje opravljajo popravila, obnova ali predelave.

Spričevalo o varnosti konstrukcije tovrne ladje, spričevalo o varnosti opreme na tovorni ladji, izmeritveno spričevalo, mednarodno izmeritveno spričevalo, spričevalo o varnosti radijske telegrafске naprave na tovorni ladji, spričevalo o varnosti radijske telefonske naprave na tovorni ladji, mednarodno spričevalo o tovrni črti, mednarodno spričevalo o oprostitvi izpolnjevanja določb o tovrni črti in register tovrne naprave prenehajo veljati tudi tedaj, če ladja pretrpi nezgodo na tistem svojem delu, na katerega se nanaša spričevalo, ali če se odkrijejo napake na tem delu ladje ali opravijo na njem večja popravila, obnova ali predelave.

Ladja mora imeti knjigo stabilnosti.

133. člen

Potrdilo, da je sposobna za nakladanje sipkega tovora, in potrdilo da je sposobna za nakladanje hlajenega tovora, mora imeti vsaka ladja, ki prevažata sipek oziroma hlajen tovor, potrdilo, da je sposobna za nakladanje nevarnega blaga, pa tista ladja, ki prevažata takšno nevarno blago da so zanj predpisani posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati.

V potrdilih iz prejšnjega odstavka mora biti potrjeno, da ladja izpolnjuje pogoje, predpisane za prevoz sipkega, nevarnega blaga ali hlajenega tovora za zavarovanje ladje, ljudi na njej, tovora in okolja.

134. člen

Za prevoz nevarnega blaga se uporabljajo določbe zakonov o prevozu nevarnega blaga in mednarodni predpisi, ki jih je prevzela Republika Slovenija.

135. člen

Ladja s posadko, ki je vpisana v slovenski vpisnik trgovskih ladij, mora imeti:

1. spričevalo o upoštevanju predpisanih ukrepov in normativov za varstvo pri delu na ladji;

2. potrdilo o preizkusih kemične in biološke škodljivosti ter mikroklima na delovnih mestih in v delovnih prostorih na ladji;

3. potrdilo o preizkusu brezhibnosti žerjava oziroma dvigalne naprave, ki se uporablja za dela na ladji, če znaša njihova nosilnost več kot 1000 kilogramov;

4. potrdilo o preizkusu potniških dvigalnih naprav.

Listine iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka mora imeti tudi vsaka ladja brez posadke.

Z listinami iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena se potrjuje, da so bili izvedeni predpisani ukrepi in upoštevani normativi za varstvo pri delu na ladji in skladu s predpisi o varstvu pri delu na ladji in tehničnimi pravili.

Veljavnost listin iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena določajo predpisi o varstvu pri delu na ladji in tehnična pravila, listina iz 1. točke prvega odstavka tega člena pa velja dve leti pod pogojem, da se po enem letu, odkar je bila izdana, opravi kontrolni pregled ladje.

136. člen

Ladja, ki ima pogonski stroj z močjo na gredi 110 kW ali več, mora ne glede na tonažo voditi ladijski in strojni dnevnik.

Ladja v dolgi plovbi ali veliki obalni plovbi ter druga ladja z bruto tonažo 400 ali več mora voditi zdravstveni dnevnik.

137. člen

Ladja mora imeti radijsko napravo in mora voditi radijski dnevnik.

138. člen

Ladja mora imeti zaradi varstva okolja naslednje listine in knjige:

1. mednarodno spričevalo o preprečevanju onesnaževanja z oljem – tanker z bruto tonažo 150 ali več ter ladja, ki ni tanker z bruto tonažo 400 ali več, za katera velja Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladj, ki opravljata v pomorskem prometu mednarodna potovanja;

2. spričevalo o preprečevanju onesnaževanja z oljem in dodatek k spričevalu o preprečevanju onesnaževanja z oljem:

– tanker z bruto tonažo 150 ali več ter ladja, ki ni tanker,

z bruto tonažo 400 ali več, kot pogonsko gorivo pa uporablja olje, ki v pomorskem prometu ne opravljata mednarodnih potovanj;

– tanker z bruto tonažo do 150;

– ladja do 400 bruto tonaže, ki ni tanker, kot pogonsko gorivo pa uporablja olje;

– ladja, ki ima pogonski stroj z močjo na gredi 220 kW ali več, ne glede na tonažo, če kot pogonsko gorivo uporablja olje;

3. knjigo o oljih, I. del (postopki v strojnici) – vsak tanker, ladja z bruto tonažo 50 ali več ter ladja, ki ima pogonski stroj z močjo na gredi 220 kW ali več, ne glede na tonažo, ki kot pogonsko gorivo uporablja olje;

4. knjigo o oljih, II. del (postopki s tovorom in balastom) – vsak tanker;

5. spričevalo o preprečevanju onesnaževanja morja z odpadki;

6. spričevalo o preprečevanju onesnaževanja morja s fekalijami;

7. knjigo o ravnanju z odpadki;

8. spričevalo o minimalnem številu članov posadke.

Listine iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka, ki jih izda klasifikacijski zavod, veljajo najdalj pet let pod pogojem, da se v času veljavnosti spričeval opravljajo kontrolni pregledi v predpisanem obsegu in rokih.

139. člen

Spričevala iz 121., 122., 123., 124., 125. in 126. člena tega zakona, register tovarne naprave s potrdili iz 127. člena tega zakona, potrdila iz 133. člena tega zakona in knjigo iz tretjega odstavka 132. člena tega zakona izda klasifikacijski zavod.

Vmesne in kontrolne preglede iz 130., 132., 135. in 138. člena tega zakona opravi kontrolor klasifikacijskega zavoda.

VII. poglavje – ČOLN

1. Splošno

140. člen

Določbe tega zakona, ki se nanašajo na ladje, se uporabljajo za čolne samo, če je to v tem zakonu izrecno predpisano.

Določbe tega poglavja se nanašajo na tiste čolne, ki morajo biti vpisani v register in so določeni v 217. členu tega zakona.

2. Sposobnost čolna za plovbo

141. člen

Sposobnost čolna za plovbo se ugotovi z osnovnim, rednim ali izrednim pregledom, ki ga za čolne do 12 metrov opravi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo ali klasifikacijski zavod, ki je polnopravni član Mednarodnega združenja klasifikacijskih zavodov, za čolne nad 12 metrov pa klasifikacijski zavod, ki je polnopravni član Mednarodnega združenja klasifikacijskih zavodov ali drug zavod, ki ga pooblasti minister na način, ki je določen v drugem odstavku 93. člena tega zakona. Dovoljenje za plovbo čolna izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo na podlagi zapisnika o uspešno opravljenem pregledu.

Brez dovoljenja za plovbo ni dovoljena plovba čolna v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije.

Med plovbo mora biti na čolnu veljavna listina o vpisu in dovoljenje za plovbo.

142. člen

Čoln sme izpluti:

- če je glede na konstrukcijske in plovne lastnosti ter opremo ugotovljena njegova sposobnost za plovbo,
- če je zanj izdano dovoljenje za plovbo in
- če ga upravlja usposobljena oseba.

143. člen

Oseba, ki upravlja čoln, mora med plovbo ravnati skladno s predpisi in tehničnimi pravili o varnosti plovbe, varstvu človeškega življenja in okolja.

144. člen

Čoln sme upravljati oseba, katere usposobljenost za opravljanje čolnov je bila ugotovljena na predpisan način in ji je bila pri tem izdana ustrezna listina, katero mora ta oseba imeti med upravljanjem čolna vedno pri sebi. Postopek ugotavljanja usposobljenosti za upravljanje čolna in izdajo ustreznih listin vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

3. Listine o sposobnosti čolnov

145. člen

Listine o sposobnosti čolna za plovbo, ki jih izdajo tuje države, se priznavajo ob vzajemnosti.

Če čoln nima listine o sposobnosti za plovbo, mu pomorski inšpektor prepove plovbo, dokler ni s pregledom ugotovljena njegova sposobnost.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi za čolne, katerih stanje očitno ne ustreza veljavni listini o njihovi sposobnosti za plovbo.

Ko je čoln po drugem odstavku tega člena pregledan, dobi listino o sposobnosti za plovbo.

VIII. poglavje – PLAVAJOČE NAPRAVE

146. člen

Določbe tega poglavja se nanašajo na tiste plavajoče naprave, ki morajo biti vpisane v register in so določene v 218. členu tega zakona.

147. člen

Sposobnost plavajoče naprave za varno uporabo se ugotovi z osnovnim, rednim ali izrednim pregledom.

Pregled plavajoče naprave opravi klasifikacijski zavod, ki je polnopravni član Mednarodnega združenja klasifikacijskih zavodov.

Osnovni pregled se opravi pred izdajo dovoljenja za stalni privez in obsega preverjanje vseh elementov glede varnosti plavajoče naprave.

Redni pregledi se opravljajo vsaka štiri leta, izredni pregled pa po vsaki poškodbi plavajoče naprave.

148. člen

Če se pri pregledu ugotovi, da plavajoča naprava ustreza pogojem glede varnosti za uporabo, izda klasifikacijski zavod spričevalo o varnosti plavajoče naprave.

Spričevalo velja za čas, ki je določen v spričevalu, vendar ne več kot štiri leta od dneva izdaje spričevala.

149. člen

Lastnik oziroma imetnik plavajoče naprave mora imeti dovoljenje za stalni privez, sidranje ali položitev plavajoče naprave na morsko dno.

Dovoljenje izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo ob predhodnem soglasju ministra, pristojnega za varstvo okolja.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo prekliche dovoljenje, če se pri rednem ali izrednem pregledu ugotovi, da plavajoča naprava ne izpolnjuje pogojev glede varne uporabe.

IX. poglavje – LADIJSKA POSADKA

1. Skupne določbe

150. člen

Ladijsko posadko sestavljajo osebe (pomorščaki), ki so vpisane v seznam posadke za delo na ladji.

151. člen

Za opravljanje del, s katerimi se zagotavlja plovba, mora imeti ladja ustrezno število članov posadke s predpisano strokovno izobrazbo.

152. člen

Član posadke slovenske ladje je lahko tisti, ki si je pridobil ustrezen naziv in ima za opravljanje del takšnega naziva na ladji ustrezno pooblastilo ter pripravnik za pridobitev naziva.

Pooblastilo za dela na ladji lahko dobi le tisti, ki je telesno in duševno zmožen opravljati dela na ladji in ni zasvojen z alkoholom, mamili ali psihotropnimi substancami, kar se ugotovi z zdravniškim pregledom, kontrolira pa s periodičnimi pregledi.

Splošne in posebne zdravstvene pogoje za delo na ladji, ki jih mora izpolnjevati član posadke, način, postopek in pogoje opravljanja predhodnih in obdobjih zdravstvenih pregledov ter obvezne imunizacije proti določenim nalezljivim boleznim predpiše minister, pristojen za zdravstvo, s soglasjem ministra.

153. člen

Kot član posadke se lahko vkrcja na ladjo samo oseba s pomorsko knjižico ali dovoljenjem za vkrcanje in veljavno sklenjeno pisno pogodbo o zaposlitvi.

Pomorska knjižica je osebna listina, s katero član posadke dokazuje svojo strokovno izobrazbo, zdravstveno stanje, položaj na ladji ter koliko časa je na ladji zaposlen.

Pomorska knjižica, na kateri je vizum pristojnega organa za potovanje v tujino, služi članu posadke tudi kot:

- potna listina (potni list) in mu daje pravico biti član posadke na ladji, ki plove v tujino,
- dokument za potovanje v tujino zaradi vkrcanja na ladjo oziroma po izkrcanju z ladje v tujini za vrnitev v Republiko Slovenijo.

154. člen

Pogodbo o zaposlitvi skleneta pomorščak, ki po tem zakonu izpolnjuje pogoje za člana posadke in ladjar ali zanj od njega za to pooblaščen oseba.

155. člen

Če se je član posadke med delovnim razmerjem ali po prenehanju delovnega razmerja izkrcal z ladje v drugem pristanišču, v katerem se je vkrcal, mu mora ladjar, oziroma od njega pooblaščen oseba preskrbeti vrnitev v pristanišče, v katerem se je vkrcal, oziroma v kraj njegovega stalnega prebivališča ali v kraj, v katerem je ladjarjev sedež oziroma tja, kamor je določeno v pogodbi o zaposlitvi (v nadaljnjem besedilu: povratno potovanje).

Če ladjar ali od njega pooblaščen oseba ne preskrbi članu ladijske posadke povratnega potovanja po prejšnjem odstavku, mu preskrbi povratno potovanje iz tujine diplomatsko ali konzularno predstavništvo Republike Slovenije, na ladjarjeve stroške.

156. člen

Stroške za povratno potovanje člana posadke ladje krije ladjar.

Ladjar ima pravico zahtevati povračilo vseh stroškov za povratno potovanje od člana posadke ladje, ki se je brez dovoljenja ali po svoji krivdi izkrcal z ladje.

Stroški povratnega potovanja člana posadke ladje obsegajo stroške za stanovanje, hrano in prevoz.

157. člen

Član posadke mora opravljati dela na ladji v skladu s svojimi dolžnostmi, ki jih predpisujejo zakon in pravila navigacije.

Delo mora opravljati tako, da ne ogroža varnosti prometa in ne poškoduje ladje ali tovora na njej, ne ogroža varnosti potnikov ali drugih oseb na ladji in ne onesnažuje okolja z ladje.

Član posadke, ki je v takem psihofizičnem stanju, pod vplivom alkohola ali drugih psihotropnih snovi, da je nesposoben za opravljanje del v zvezi z varnostjo plovbe, ne sme upravljati plovila, niti opravljati drugih del v zvezi z varnostjo plovbe. Najmanj štiri ure pred nastopom ladijskega stržarjenja je članom posadke prepovedano vsako uživanje alkohola.

Šteje se, da je član posadke pod vplivom alkohola, če je ugotovljeno, da ima v krvi več kot 0,5 promila alkohola.

158. člen

Član ladijske posadke mora dežurnega častnika ali poveljnika ladje nemudoma obvestiti:

1. vsakem izrednem dogodku, ki bi utegnil ogroziti varnost ladje, potnikov, drugih oseb ali tovora na ladji ter onesnažiti okolje z nevarnimi in škodljivimi snovmi z ladje;

2. kadar pri plovbi po plovni poti opazi, da posamezni svetilniki in luči ne delujejo oziroma da označbe ali signalni plovki niso na svojem mestu.

Ob nevarnosti, brodolomu ali drugi nezgodi si morajo člani ladijske posadke prizadevati, da rešijo ladjo, potnike, druge osebe na ladji in tovor ter da zavarujejo okolje, dokler jim poveljnik ladje ne ukaže, naj ladjo zapustijo.

159. člen

Ob brodolomu ali drugi nezgodi ladje je ladjar dolžan članu posadke povrniti škodo zaradi uničenih ali poškodovanih osebnih stvari na ladji.

Član ladijske posadke, ki je v delovnem razmerju, ima po brodolomu najmanj še dva meseca pravico do plače, določene v pogodbi o zaposlitvi.

Glede povratnega potovanja člana posadke ladje, ki je pretrpela brodolom, se uporabljajo določbe 155. in 156. člena tega zakona.

160. člen

Za škodo zaradi telesne poškodbe ali smrti člana ladijske posadke je odgovoren ladjar, če ne dokaže, da škoda ni nastala zaradi njegove krivde.

Za sojenje v sporih iz tega člena je pristojno sodišče za pomorske (plovne) spore.

2. Poveljnik ladje

161. člen

Poveljnik ladje je odgovoren za varnost ladje in red na njej, zastopa ladjarja ter izvršuje javna pooblastila na ladji v mejah, ki jih določajo ta zakon in drugi zakoni.

Poveljnika ladje imenuje in razrešuje ladjar.

Če poveljnik ladje umre, če je zadržan ali odsoten, ga z vsemi njegovimi pravicami in dolžnostmi nadomešča po stopnji najvišji član posadke krovne službe.

162. člen

Poveljnik ladje mora skrbeti za preskrbo ladje, za ladijsko administracijo, za vzdrževanje ladje, za varnost ladijskih naprav, za pravilno nakladanje, zlaganje, prevoz in razkladanje tovora, za pravilno vkrcanje, oskrbo in izkrcanje potnikov ter za izvrševanje vseh nalog v zvezi z delovnim procesom.

Poveljnik ladje mora v predpisanih rokih opravljati vaje z rešilnimi čolni in drugimi sredstvi za reševanje ter z napravami za odkrivanje, preprečevanje in gašenje požara.

Poveljnik ladje mora biti med plovbo na ladji.

Poveljnik ladje se mora pred odhodom ladje na pot pripraviti, ali je ladja sposobna za plovbo in ali bo lahko opravila določeno potovanje, ter preskrbeti, da so na ladji vse pred-

pisane listine in knjige ter vsi člani posadke; če ladja prevažata potnike, se mora zlasti prepričati, ali je zagotovljena njihova varnost.

163. člen

Poveljnik ladje oziroma krovni častnik v izmeni, ki vodi ladjo, mora ukreniti vse, kar je potrebno za varnost ladje in plovbe.

Poveljnik ladje mora osebno voditi ladjo vselej, kadar je to potrebno za njeno varnost, zlasti, kadar ladja plove v pristanišče, kanal, prekop, ožino in druga nevarna navigacijska območja ali reko in iz njih ter kadar je slaba vidljivost ali megla.

164. člen

Če je ladja ali osebe na njej v nevarnosti, mora poveljnik ladje ukreniti vse, da se rešijo ljudje in odvrne nevarnost za ladjo in stvari na njej ter zavaruje okolje.

Če je treba v primeru iz prejšnjega odstavka žrtvovati ali poškodovati del ladje ali tovor ali druge stvari na ladji, mora poveljnik ladje najprej žrtvovati stvari, ki niso nujne za plovbo, ki so manj uporabne in manjše vrednosti, tako, da je škoda povzročena ladjarju in lastniku tovora čim manjša.

165. člen

Če ostane ob nevarnosti za ladjo brez uspeha vse, kar je bilo storjenega za njeno rešitev, in če je potopitev ladje neizbežna, mora poveljnik ladje po možnosti ladjo odstraniti s plovne poti in rešiti potnike in druge osebe na ladji, ter nato ukazati zapustitev ladje.

V primeru iz prejšnjega odstavka mora poveljnik ladje rešiti tudi ladijski dnevnik, če okoliščine to dopuščajo, pa tudi druge ladijske knjige, ladijske listine, pomorske karte tega potovanja in gotovino v ladijski blagajni.

Poveljnik sme zapustiti ladjo šele potem, ko v mejah dejanskih možnosti ukrene vse, kar je določeno v prvem in drugem odstavku tega člena.

166. člen

Če se pripeti na ladji, ki se nahaja v teritorialnem morju Republike Slovenije dogodek, ki ogrožata varnost ladje ali plovbe, ali če se pripeti kaj izrednega na ladji, potnikom ali drugim osebam ali stvarjem na ladji, odkrije pomanjkljivost ladje ali njene opreme za zaščito okolja pred onesnaženjem z ladje ali če se opazi na plovni poti onesnaženje z nevarnimi ali škodljivimi snovmi, mora poveljnik ladje takoj, najpozneje v 24 urah, dogodek oziroma opaženo onesnaženje vpisati v ladijski dnevnik.

O dogodku iz prejšnjega odstavka mora poveljnik ladje obvestiti Upravo Republike Slovenije za pomorstvo iz pristanišča, kjer se ladja nahaja, oziroma mora poveljnik ladje o dogodku nemudoma, najpozneje v 24 urah po prihodu ladje v pristanišče, predložiti poročilo z izpiskom iz ladijskega dnevnika Upravi Republike Slovenije za pomorstvo.

167. člen

Poveljnik ladje mora po ladijskih telekomunikacijah poslati obvestilo o kakršnikoli neposredni nevarnosti za varnost plovbe, na katero naleti, zlasti če opazi na plovni poti spremembe iz 2. točke prvega odstavka 158. člena tega zakona, če naleti na onesnaženje z nevarnimi ali škodljivimi snovmi, na nevaren led, nevarno nevihto ali na kakršnokoli drugo neposredno nevarnost za plovbo, ali če zaide v tropsko nevihto ali na temperaturo zraka pod lediščem, ki jo spremljajo vetrovi nevihtne moči, ki povzročajo veliko nabiranje ledu na nadgradnjah, ali v veter 10 ali več stopenj po Beaufortovi lestvici, za katerega ladja ni prejela opozorila.

Poveljnik ladje mora zaznamek o obvestilu iz prejšnjega odstavka vpisati v ladijski dnevnik.

168. člen

Poveljnik ladje vpiše v ladijski dnevnik rojstvo in smrt osebe na ladji, navede kraj ali geografski položaj ladje in čas rojstva oziroma smrti, ter sprejme izjavo poslednje volje, jo vpiše v ladijski dnevnik in navede čas, kdaj jo je sprejel.

Poveljnik ladje mora o rojstvu in smrti ter sprejeti izjavi poslednje volje sestaviti zapisnik tako, kot je predpisano in ga izročiti Upravi Republike Slovenije za pomorstvo v prvem domačem pristanišču, v katero priplove ladja, v tujini pa najbližjemu diplomatskemu oziroma konzularnemu predstavništvu Republike Slovenije.

169. člen

V izrednem ali vojnem stanju mora poveljnik ladje ukreniti vse, kar je iz previdnosti potrebno, da ohrani ladjo, posadko, potnike, tovor in drugo premoženje ter ladijske listine in knjige.

Če izbruhne vojna med Republiko Slovenijo in drugo državo, mora poveljnik ladje ukreniti vse potrebno, da obvaruje ladjo, ljudi, tovor in drugo premoženje ter ladijske listine in knjige pred sovražnikom.

Če izbruhne vojna med drugimi državami, v kateri ostane Republika Slovenija nevtralna, in se ladja nahaja v pristanišču vojskujoče se države, ali na poti v pristanišče te države, ali pa mora skozi teritorialno morje ali reke in jezera te države, je poveljnik ladje dolžan zahtevati navodila od ladjarja, če to ni mogoče pa od pristojnih slovenskih organov.

170. člen

Poveljnik ladje lahko sklepa v kraju izven ladjarjevega sedeža kot ladjarjev zastopnik, v njegovem imenu in na njegov račun, pogodbe o reševanju in pravne posle, ki so potrebni za izvršitev potovanja.

Poveljnik ladje ima kot ladjarjev zastopnik pravico začeti pred tujimi sodnimi in upravnimi organi postopek za varstvo ladjarjevih pravic in interesov v poslih iz prvega odstavka tega člena in v tem postopku opravljati procesna dejanja.

Če ladjar omeji poveljnikova pooblastila, taka omejitev nima učinka nasproti tretjim, ki zanj niso vedeli in glede na okoliščine tudi niso mogli vedeti.

171. člen

Poveljnik ladje ima pravico in dolžnost izdajati ukaze vsem osebam na ladji, s katerimi zagotavlja varnost ladje in njene plovbe in ohranja red na ladji, ter pravico in dolžnost nadzorovati izvršitev izdanih ukazov.

Za red in varnost na ladji sme imeti poveljnik na ladji potrebno strelno orožje; člani posadke na ladji ne smejo imeti orožja.

172. člen

Poveljnik ladje ima pravico med plovbo omejiti gibanje na ladji vsakemu, ki ogrožata varnost ladje, članov posadke, potnikov in drugih oseb in stvari na ladji ali okolja z onesnaženjem z nevarnimi ali škodljivimi snovmi. Omejitev gibanja je dovoljena le v takšni meri, ki je nujna, da se zavarujejo potniki in druge osebe in stvari na ladji ali da se zavaruje ladja in okolje, in sme trajati za tujega državljan ali osebo brez državljanstva najdalj do prihoda ladje v prvo pristanišče, za državljan Republike Slovenije pa najdalj do prihoda ladje v prvo slovensko pristanišče.

Ukrepe iz prvega odstavka tega člena je treba z obrazložitvijo vpisati v ladijski dnevnik.

173. člen

Poveljnik ladje ima pravico, da člana ladijske posadke, ki ogrožata varnost plovbe, odstrani z dela, po potrebi pa tudi izkrca z ladje in vrne v kraj njegovega bivanja.

174. člen

V primeru stiske ima poveljnik ladje pravico zmanjšati članom ladijske posadke obroke hrane in vode, da se varčno izkoristijo zaloge na ladji.

Ukrepe iz prejšnjega odstavka je treba z obrazložitvijo vpisati v ladijski dnevnik.

175. člen

Če stori med potovanjem član posadke, potnik ali kdo drug na ladji kaznivo dejanje, mora poveljnik ladje glede na okoliščine ukreniti, kar je potrebno, da se preprečijo in omili-jo škodljive posledice takega dejanja, storilec pa pokliče na odgovornost.

Če obstoja nevarnost, da storilec dejanje ponovi ali pobegne, odredi poveljnik ladje, da se storilcu kaznivega dejanja omeji gibanje na ladji ali da se mu vzame prostost; da se zasljišijo storilec, priče in oškodovanec ter tako ugotovijo vse okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno in njegove posledice; da se o vsakem zaslišanju opravi zapisnik; da se kot dokazila spravijo predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo dejanje storjeno oziroma na katerih so vidni sledovi storjenega dejanja in da se ukrene drugo, kar je potrebno za ugotovitev okoliščin v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno.

Če se ladja nahaja v tujini, mora poveljnik ladje o storjenem kaznivem dejanju poročati diplomatskemu ali konzularnemu predstavništvu Republike Slovenije v državi, v kateri pripluje ladja v prvo pristanišče. Poveljnik mora ravnati s storilcem kaznivega dejanja po navodilih tega predstavništva.

Po prihodu ladje v prvo slovensko pristanišče mora poveljnik ladje izročiti storilca kaznivega dejanja organu za notranje zadeve, s pisnim poročilom o kaznivem dejanju, z zapisniki in s predmeti iz drugega odstavka tega člena.

Ukrepe iz drugega in četrtega odstavka tega člena je treba z obrazložitvijo vpisati v ladijski dnevnik.

176. člen

Če član ladijske posadke samovoljno zapusti ladjo v tujem pristanišču z namenom, da ostane v tujini, mora poveljnik ladje to sporočiti tamkajšnjim pristaniškim oblastem ali drugemu pristojnemu organu.

Poveljnik ladje mora sestaviti zapisnik in ugotoviti, katere stvari in listine člana posadke, ki je samovoljno zapustil ladjo, so ostale na njej. Zapisnik je treba sestaviti v navzočnosti dveh prič, podpišejo pa ga poveljnik ladje in prič.

Zaznamek o samovoljni zapustitvi ladje in o stvareh člana posadke, ki so ostale na ladji, ter o njihovi izročitvi pristojnemu organu mora poveljnik ladje zapisati v ladijski dnevnik.

177. člen

Šteje se, da je član posadke samovoljno zapustil ladjo z namenom, da ostane v tujini, če se nanjo ne vrne do njenega odhoda iz pristanišča.

Če se član posadke ni mogel pravočasno vrniti na ladjo do njenega odhoda iz pristanišča, se šteje, da je samovoljno zapustil ladjo, če se v treh dneh od dneva, ko je ovira prenehala, ne prijavi organu iz prvega odstavka prejšnjega člena.

178. člen

Poveljnik ladje, ki kakorkoli zve, da so ljudje, vključno tudi sovražniki, ob oboroženem spopadu na morju v smrtni nevarnosti, jim mora takoj z največjo možno hitrostjo kreniti na pomoč in jim to, če more, sporočiti ter se lotiti reševanja.

Poveljnik ladje, ki je v nevarnosti, ima pravico, da si potem, ko se je po možnosti posvetoval s poveljniki ladij, ki so odgovorili na njegov klic na pomoč, izbere eno ali več ladij, za katere sodi, da mu bodo najlažje pomagale.

Poveljnik ali poveljniki ladij, izbrani za pomoč ladji v nevarnosti, morajo sprejeti izbiro in takoj z največjo možno hitrostjo kreniti na pomoč ljudem, ki so v smrtni nevarnosti.

Poveljnik ladje je dolžan reševati ljudi, ki so v smrtni nevarnosti, čeprav se sami temu upirajo ali se temu upira poveljnik njihove ladje.

179. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena poveljnik ladje ni dolžan kreniti na pomoč in se lotiti reševanja ljudi, ki so v smrtni nevarnosti:

1. če bi reševanje spravilo v resno nevarnost ladjo, ki ji poveljuje in ljudi na njej;

2. če opravičeno sodi, da glede na posebne okoliščine reševanje ljudi v nevarnosti ne bi bilo uspešno;

3. če zve, da je za pomoč izbrana druga ladja, ter da je izbrana ladja to sprejela;

4. če mu poveljnik ladje, ki je v nevarnosti, ali neposredno ljudje, ki so bili v smrtni nevarnosti, ali poveljnik druge ladje, ki je prišel do njih, sporočijo, da pomoč ni več potrebna.

Poveljnik mora zapisati v ladijski dnevnik razloge, zakaj ni krenil na pomoč ljudem v nevarnosti in se lotil njihovega reševanja.

Lastnik ladje in ladjar nista odgovorna za škodo, ki nastane zaradi tega, ker je poveljnik ladje prekršil dolžnosti iz prejšnjega člena tega zakona in tega člena.

Določbe prejšnjega člena tega zakona in tega člena veljajo tudi za vojaške ladje.

180. člen

Poveljnik slovenske ladje, ki izve, da je na morju v nevarnosti kakšna druga ladja, mora reševati predvsem ljudi na njej, poleg tega pa se lotiti reševanja ladje in stvari na njej, če se reševanju ladje ali njenih stvari izrecno ne upira poveljnik ladje, lastnik ali ladjar ladje v nevarnosti.

Poveljnik ladje ni dolžan reševati ladje po prejšnjem odstavku, če tega ne more storiti, ne da bi spravil v resno nevarnost ljudi na svoji ladji ali svojo ladjo, ali če upravičeno sodi, da reševanje ladje ne bi bilo smotno in ne razumno glede na vrednost ladje v nevarnosti in stvari na njej ter glede na tveganje in stroške, katerim bi z reševanjem izpostavil svojo ladjo.

Poveljnik ladje mora zapisati v ladijski dnevnik razlog, zakaj se ni lotil reševanja ladje in stvari na njej.

Lastnik ladje in ladjar nista odgovorna za škodo, ki nastane zaradi tega, ker je poveljnik ladje prekršil dolžnosti iz 178. in 179. člena tega zakona in tega člena.

Določbe 178. in 179. člena tega zakona in tega člena veljajo tudi za vojaške ladje.

X. poglavje – INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

181. člen

Inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem določb tega zakona, predpisov, ki so izdani na njegovi podlagi in drugih predpisov, ki urejajo varnost pomorske plovbe, izvaja pomorska inšpekcija pri ministrstvu pristojnem za pomorstvo.

Inšpektor je lahko oseba, ki ima najmanj visoko strokovno izobrazbo. Navtični inšpektor mora imeti opravljen tudi strokovni izpit za naziv poveljnik ladje z bruto tonažo 3000 ali več, strojni inšpektor pa opravljen strokovni izpit za naziv upravitelj stroja na ladji s pogonskim strojem z močjo 3000 kW ali več.

Inšpektor samostojno opravlja zadeve inšpekcijskega nadzora, izdaja odločbe in sklepe v upravnem postopku in odreja druge ukrepe, za katere je pooblaščen. Minister podrobneje uredi način in pogoje za delo pomorske inšpekcije in inšpektorjev.

Inšpektor ima predpisano uniformo in službeno izkaznico, ki jo izda minister. Način in pogoje nošenja uniforme, službene oznake in obrazec službene izkaznice predpiše minister.

Inšpekcijo nad domačimi vojaškimi ladjami izvaja pristojna inšpekcija ministrstva, pristojnega za obrambo.

Inšpekcijsko nadzorstvo iz prejšnjega odstavka lahko opravlja tudi pomorska inšpekcija pri ministrstvu pristojnem za pomorstvo po predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za obrambo.

182. člen

Inšpekcijsko nadzorstvo nad varnostjo plovbe po tem zakonu obsega nadzor nad:

1. plovili glede njihove sposobnosti za plovbo, varstva oseb na njih in varstva okolja;
2. izvajanjem mednarodnega režima pristanišč v skladu z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije, nad stanjem pristanišč, o izpolnjevanju pogojev za varno plovbo in za varen privez plovil, vkrcanje in izkrcanje oseb in nakladanje in razkladanje tovora;
3. vzdrževanjem in zaznamovanjem plovnih poti v teritorialnem morju in na notranjih morskih vodah Republike Slovenije in stanjem objektov za varnost plovbe na njih;
4. opravljanjem radijske službe za varstvo človeškega življenja na morju;
5. graditvijo objektov na morju in morski obali glede varnosti plovbe;
6. izvajanjem plovbnega režima čolnov;
7. opravljanjem javnega prevoza oseb ali blaga po morju;
8. plavajočimi napravami, glede varnosti za njihovo uporabo in glede njihove plovne sposobnosti;
9. službo pilotaže;
10. službo vleke ladij;
11. člani posadke plovila;
12. izvajanjem varstva pri delu članov posadk.

V primeru ugotovitve prekrška iz 979., 980., 981., 982., 983., 984., 985., 986., 987. in 989. člena tega zakona lahko inšpektor izda plačilni nalog za denarno kazen osebam, ki jih zaloti pri prekršku.

183. člen

Pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva nad ladjo po 1. točki prvega odstavka prejšnjega člena pomorski inšpektor preverja, ali ima ladja veljavna spričevala v skladu z določbami Mednarodne konvencije o varstvu človeškega življenja na morju, Mednarodne konvencije o preprečevanju onesnaževanja morja z ladjami, Mednarodne konvencije o tovornih črtah in Mednarodne konvencije ILO št. 147 o delovnih pogojih za pomorščake; če zanjo ne veljajo določbe teh konvencij pa, ali ima veljavno spričevalo o sposobnosti za plovbo in spričevalo o tovorni črti v skladu s predpisi svoje države in spričevala o preprečevanju onesnaženja morja z oljem.

Če ima ladja veljavne listine iz prvega odstavka tega člena, se inšpekcijsko nadzorstvo omeji na preverjanje:

1. ali položaj tovarne črte oziroma nadvodja ustreza podatkom iz teh listin;
2. ali je ladja naložena v skladu z dobljeno tovarno črto oziroma črto nadvodja in ali je tovor pravilno razporejen po pogojih, navedenih v teh listinah.

Poleg preverjanja listin iz prvega odstavka tega člena pomorski inšpektor preveri tudi, ali ima ladja, ki naklada ali razklada tovor, veljavno listino, s katero dokazuje brezhibnost ladijskih naprav za nakladanje ali razkladanje tovora in, ali je stanje teh naprav v skladu s podatki iz te listine.

184. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi, da ladja nima veljavnih listin iz prvega odstavka prejšnjega člena ali, da položaj tovarne črte ali nadvodja ne ustreza podatkom iz teh listin ali, da ladja ni naložena v skladu z dobljeno tovarno črto oziroma črto nadvodja ali, da tovor ni pravilno razporejen, ladji prepove odhod iz pristanišča vse dotlej, dokler ne more nadaljevati plovbe brez nevarnosti za življenje ljudi na njej.

Če pomorski inšpektor ugotovi, da ladja onesnažuje okolje ali se utemeljeno sumi, da ga bo onesnažila, ji prepove odhod iz pristanišča, dokler niso odpravljene ugotovljene pomanjkljivosti ali okoliščine, ki so bile razlog za prepoved.

Če pomorski inšpektor pri nadzorstvu po tretjem odstavku prejšnjega člena ugotovi, da ladja nima veljavne listine, s katero dokazuje brezhibnost ladijskih naprav za nakladanje in razkladanje tovora ali če ugotovi, da stanje teh naprav ni v skladu s podatki iz te listine, ladji prepove nakladanje in razkladanje tovora z lastnimi napravami.

185. člen

Če pomorski inšpektor iz upravičenih razlogov sumi, da stanje tuje ladje bistveno ne ustreza podatkom, navedenim v listinah iz prvega odstavka 183. člena tega zakona ali, da je tuja ladja vkrcala več potnikov, kot je dovoljeno ali, da nima minimalnega števila strokovno usposobljenih članov posadke in da v takšnem stanju oziroma s tolikšnim številom potnikov ali s takšnim stanjem posadke očitno ne bi bila sposobna nadaljevati plovbe, ne da bi bilo to nevarno za življenje ljudi na njej, ladji prepove odhod iz pristanišča, dokler ne more nadaljevati plovbe brez nevarnosti za življenje ljudi na njej.

Pomorski inšpektor pri nadzoru tuje ladje postopa glede ladijske posadke tudi po določilih Konvencije o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov.

186. člen

Pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva nad sposobnostjo ladje za plovbo, vpisane v register ladij Republike Slovenije, pomorski inšpektor preverja:

1. ali ima ladja veljavne predpisane ladijske listine in knjige;
2. ali so na ladji od dneva, ko so bile ladijske listine izdane oziroma na podlagi tehničnega nadzorstva potrjene, nastale takšne bistvene spremembe, zaradi katerih je očitno, da v takem stanju ladja ni sposobna pluti, ne da bi bilo to nevarno za ljudi in tovor na njej ter okolje;
3. ali ladja izpolnjuje pogoje iz 92. člena tega zakona;
4. ali ima ladja na svojih bokih predpisano označbo tovarne črte oziroma črto nadvodja;
5. izurjenost posadke v ravnanju z rešilnimi čolni in drugimi sredstvi za reševanje in z napravami za odkrivanje, preprečevanje in gasitev požara.

Inšpekcijsko nadzorstvo obsega tudi preverjanje, ali ima ladja veljaven register tovarne naprave in ali stanje naprav za nakladanje in razkladanje tovora ustreza podatkom iz registra tovarne naprave.

187. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi pomanjkljivosti ladje ali čolna glede sposobnosti za plovbo, naloži poveljniku oziroma osebi, ki upravlja čoln, da jih v določenem roku odpravi.

Če ugotovljene pomanjkljivosti niso v določenem roku odpravljene ali če so po naravi takšne, da ogrožajo varnost ladje ali čolna, ljudi in tovora na njih ter okolja, pomorski inšpektor prepove ladji oziroma čolnu nadaljnjo plovbo, dokler navedene pomanjkljivosti niso odpravljene, ter ji vzame listino o sposobnosti za plovbo oziroma plovno dovoljenje.

Če pomorski inšpektor ugotovi, da ladja nima veljavne registra tovarne naprave po drugem odstavku prejšnjega člena ali če stanje teh naprav ni v skladu z registrom, ladji prepove nakladanje, razkladanje ali prekladanje tovora z lastnimi napravami za to delo.

188. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi, da se v pristanišču, kjer je prehod za mednarodni promet, ne izvaja režim, ki je določen z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije, naloži osebi, ki upravlja pristanišče, da mora v določenem roku odpraviti pomanjkljivosti.

189. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi, da stanje operativne obale, valoloma, ali globine v pristanišču ali na sidrišču pomeni nevarnost za plovila, naloži osebi, ki upravlja pristanišče, da mora v določenem roku opraviti določena dela in ukreniti, kar je potrebno, da se odpravijo ugotovljene pomanjkljivosti.

Če dela oziroma ukrepi iz prejšnjega odstavka niso izvršena v določenem roku, kot tudi, če v določenem roku niso odpravljene nepravilnosti iz prejšnjega člena, sme pomorski inšpektor:

1. prepovedati pristajanje plovil določene velikosti ob posameznem delu obale, na katerem je ugotovljena pomanjkljivost, dokler ni zanje zagotovljeno varno pristajanje;

2. prepovedati uporabo operativne obale ali druge obale ali njenega dela kot tudi sidrišč, če neposredno ogrožajo varnost plovil, oseb in tovara pri vkrcanju in izkrcevanju;

3. prepovedati plovbo v pristanišču in na sidrišču, dokler je varnost plovil neposredno ogrožena zaradi nevzdrževanja pristaniških objektov in potrebnih globin.

Če stanje operativne obale, valoloma ali globine v pristanišču ali na sidrišču pomeni neposredno nevarnost za plovila, sme pomorski inšpektor odrediti ukrepe iz prejšnjega odstavka tudi brez predhodnega naloga za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

190. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi, da je plovna pot ali da so objekti za varnost plovbe na njej v takem stanju, da ogrožajo varnost plovbe, mora:

1. osebi, ki skrbi za vzdrževanje in zaznamovanje plovni poti, naložiti, naj začasno zaznamuje oviro na plovni poti oziroma naj jo odstrani in naj znova postavi ali aktivira signalne označbe in luči, če jih ni ali če niso v redu;

2. začasno prepovedati plovbo, če na plovni poti niso bili storjeni ukrepi za varnost plovbe.

Če pomorski inšpektor ugotovi na plovni poti še druge pomanjkljivosti, ki utegnejo ogrožati varnost plovbe, te ugotovitve, skupaj s predlogi za ukrepe, pošlje osebi, ki skrbi za vzdrževanje in zaznamovanje plovni poti, da ustrezno ukrepa.

191. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi, da vzdrževanje radijskih postaj in opravljanje radijske službe nista v skladu z veljavnimi predpisi, naloži, naj se ugotovljene pomanjkljivosti v določenem roku odpravijo oziroma storijo ustrezni ukrepi.

192. člen

Če pomorski inšpektor pri opravljanju nadzorstva nad graditvijo objektov na obalah, v teritorialnem morju ali notranjih morskih vodah ugotovi, da se ta dela izvajajo na način, da je ogrožena varnost plovbe, odredi začasno ustavitev nadaljnjih del.

Pomorski inšpektor mora o odredbi iz prejšnjega odstavka, obvestiti upravni organ, ki je izdal gradbeno dovoljenje.

193. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi, da je na plovilu vkrcano več oseb ali tovara, kot je dovoljeno, ali da je tovor tako razporejen, da ogroža varnost plovila in oseb na njem, prepove plovilo odhod iz pristanišča, dokler ugotovljene nepravilnosti niso odpravljene.

194. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi, da član posadke ladje nima ustreznega pooblastila za opravljanje del ali veljavne listine o vpisu na ladjo, določi rok za odpravo teh pomanjkljivosti.

Če član posadke ladje v določenem roku iz prejšnjega odstavka ne odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti, pomorski

inšpektor naloži poveljniku ladje, da tega člana posadke izkrca z ladje.

Če ob nadzoru pomorski inšpektor ugotovi, da oseba, ki upravlja čoln, nima listine o usposobljenosti, ji prepove nadaljnje upravljanje čolna.

195. člen

Če pomorski inšpektor ugotovi, da je član posadke plovila pod vplivom alkohola ali drugih psihotropnih snovi, ali da je v takem psihofizičnem stanju, da bi utegnil ogrožati varnost plovbe, ga odstrani z dela, na čolnu pa mu prepove nadaljnje upravljanje čolna.

V času plovbe in kadar se ladja nahaja izven teritorialnega morja Republike Slovenije, ima pooblastila za ukrepanje iz prejšnjega odstavka poveljnik ladje.

196. člen

Pomorski inšpektor prepove uporabo plavajoče naprave, če ne izpolnjuje pogojev glede varnosti.

197. člen

Pomorski inšpektor je pri izvajanju inšpekcijskega nadzorstva upravičen ukrepati tudi skladno z drugimi predpisi, ki urejajo vprašanja s področja varnosti plovbe.

Pomorska inšpekcija je pristojna za preiskovanje nesreč na morju. Pri preiskovanju nesreč pomorski inšpektor ugotovi vse okoliščine nesreče in sestavi poročilo o nesreči na morju. Minister izda pravilnik o preiskovanju nesreč na morju.

198. člen

Zoper odločbo pomorskega inšpektorja je v roku 15 dni od prejema odločbe dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za pomorstvo.

Pritožba ne odloži izvršitve odločbe.

199. člen

Ladja, ki ji je pomorski inšpektor prepovedal izplutje iz pristanišča zaradi neizpolnjevanja pogojev predpisanih v 184., 185. in 193. členu tega zakona, mora za vsak naslednji pregled, da se ugotovi ali so bile pomanjkljivosti in okoliščine zaradi katerih je bilo ladji prepovedano izplutje iz pristanišča, odpravljene, plačati stroške takega pregleda kot jih določi pomorski inšpektor.

Prepoved izplutja iz pristanišča se odpravi, ko so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka in, ko ladja v celoti plača predpisani strošek vseh naslednjih pregledov ali za njihovo plačilo predloži pomorski inšpekciji pri ministrstvu, pristojnem za pomorstvo, sprejemljivo zavarovanje plačila.

200. člen

Če pomorski inšpektor na kakršenkoli način izve, da prihaja v slovenske vode ladja, ki ne ustreza splošno sprejetim mednarodnim predpisom in standardom varnosti plovbe, ji lahko prepove vplovitev v slovenske vode.

Če je ladja iz prejšnjega odstavka že vplula v slovenske vode, ima pomorski inšpektor pravico naložiti ladji, da takoj izpluje iz slovenskih voda.

Če ladja iz prejšnjega odstavka ne ravna po odločbi pomorskega inšpektorja, sme ta na njene stroške in njeno nevarnost odrediti usposobljeni organizaciji, da to ladjo odstrani iz slovenskih voda.

TRETJI DEL – DRŽAVNA PRIPADNOST, IDENTIFIKACIJA IN VPIS LADJE

I. poglavje – DRŽAVNA PRIPADNOST IN IDENTIFIKACIJA LADIJ

201. člen

Slovensko državno pripadnost si ladja pridobi z vpisom v slovenski ladijski register.

202. člen

Ladja, ki ima slovensko državno pripadnost, ima pravico in dolžnost, da izobesi slovensko pomorsko zastavo.

Pravica in dolžnost, da izobesi zastavo iz prejšnjega odstavka, ne velja za ladjo brez posadke.

Čolni, vpisani v vpisnik čolnov na območju Republike Slovenije, morajo izven meja teritorialnega morja Republike Slovenije izobesiti slovensko pomorsko zastavo.

203. člen

Slovenska pomorska zastava je znak slovenske državne pripadnosti ladje.

Slovenska pomorska zastava je državna zastava Republike Slovenije.

Minister izda predpis o izobešanju slovenske pomorske zastave.

204. člen

Ladja, ki je vpisana v register, mora imeti ime.

Dve ladji ne smeta imeti enakega imena.

Odločbe o imenih in označbah ladij ter klicnih znakih ladij izdaja minister.

Čoln mora imeti označbo, lahko pa ima tudi ime.

205. člen

Na ladji morata biti vidno označeni ime ladje in pristanišče vpisa.

Pristanišče vpisa je pristanišče, na območju katerega je register, v katerega je ladja vpisana.

Ribiške ladje morajo imeti poleg označb iz prvega odstavka tega člena označeno tudi registrsko številko.

206. člen

Ladja in čoln, ki imata radijsko napravo, morata imeti klicni znak po predpisih o mednarodnem radijskem prometu.

II. poglavje – SLOVENSKI LADIJSKI REGISTER

1. Splošne določbe

207. člen

V slovenski ladijski register (v nadaljnjem besedilu: register) se vpisujejo ladje, čolni in plavajoče naprave po določbah tega zakona.

Register vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo (v nadaljnjem besedilu: organ, pristojen za vodenje registra).

Določbe tega zakona o vpisovanju ladij se smiselno uporabljajo tudi za vpisovanje ladij v gradnji, čolnov in plavajočih naprav.

Minister izda predpis o načinu vpisovanja v register.

208. člen

Register je javna knjiga, ki je sestavljena iz vpisnikov ladij, čolnov in plavajočih naprav. Vsak vpisnik sestavljata glavna knjiga in zbirka listin.

Vsak ima pravico pod nadzorom pooblaščenega delavca pregledovati podatke iz glavne knjige.

Organ, pristojen za vodenje registra, je dolžan izdati osebi, ki to zahteva, proti določenemu plačilu, potrdilo o stanju vpisov v vpisniku.

Potrdila iz prejšnjega odstavka so javne listine.

Zbirko listin sme pregledovati oziroma zahtevati prepis listine, samo oseba, ki ima za to upravičen interes.

Dobroverne osebe ne zadenejo pravne posledice, ki izvirajo iz nepravilnosti podatkov iz registra.

2. Vpis ladij

209. člen

Ladje se vpisujejo v naslednje vpisnike:

- vpisnik trgovskih ladij;
- vpisnik ribiških ladij;
- vpisnik javnih ladij;
- vpisnik ladij v gradnji;
- vpisnik vojaških ladij.

Vpisnik vojaških ladij se vodi pri ministrstvu, pristojnem za obrambo.

210. člen

V register je lahko vpisana:

1. ladja, ki je v celoti ali deloma v lasti državljanov Republike Slovenije ali pravnih oseb s sedežem v Republiki Sloveniji;

2. ladja, katere ladjar je oseba iz prejšnje točke ali tuj ladjar, ki ladjo upravlja preko podružnice s sedežem v Republiki Sloveniji, če se z vpisom v register strinja lastnik ladje;

3. ladja, ki je v lasti tuje osebe ali osebe brez državljanstva, če tak vpis dovoli minister.

V register se ne more vpisati jedrska ladja.

211. člen

Pri vpisu ladje po 3. točki prejšnjega člena, mora lastnik ladje pooblastiti slovenskega državljana s stalnim prebivališčem ali pravno osebo s sedežem v Republiki Sloveniji, da ga zastopa pred pristojnimi slovenskimi organi.

212. člen

V register se na zahtevo lastnika ladje vpiše ladja, ki jo gradijo v slovenski ladjedelnici.

213. člen

Glavna knjiga je sestavljena iz vložkov.

Vložek ima list A, list B in list C.

Vsaka ladja se vpiše v poseben vložek.

214. člen

V list A se vpisujejo podatki o identiteti ladje oziroma ladje v gradnji ter njene osnovne tehnične značilnosti.

215. člen

V list B se vpisujejo ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež lastnika ladje in njegove omejitve glede prostega razpolaganja z ladjo.

V list B se vpisujejo tudi ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež ladjarja v primerih vpisa iz 2. točke prvega odstavka 210. člena tega zakona.

V list B vpisnika ladij v gradnji se lahko vpišeta tudi ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež ladjarja in naročnika.

216. člen

V list C se vpisujejo stvarne pravice, s katerimi je obremenjena ladja ali njen del, ter na teh pravicah pridobljene pravice, zakup ladje, ladjarska pogodba za čas za vso ladjo, predkupna pravica in druge omejitve razpolaganja z ladjo, ki veljajo za vsakega lastnika obremenjene ladje, prepovedi obremenitve in odtujitve kot tudi vse zaznambe, za katere ni izrecno določeno, da se vpisujejo v kakšen drug list.

3. Vpis čolnov

217. člen

V vpisnik čolnov morajo biti vpisani vsi čolni, razen:

1. čolna, ki pripada ladji ali drugemu plovilu;
2. športnega veslaškega čolna, kajaka ali podobnega plovila;
3. čolna, krajšega od 3 metrov, razen če ima motorni pogon z močjo več kot 3,7 kW.

Vpisnik vojaških čolnov se vodi pri ministrstvu, pristojnem za obrambo.

4. Vpis plavajočih naprav

218. člen

Plavajoče naprave, ki so daljše od 15 metrov in širše od 3 metrov, se vpisujejo v vpisnik plavajočih naprav.

ČETRTI DEL – STVARNE PRAVICE NA LADJAH

I. poglavje – SPLOŠNE DOLOČBE

219. člen

Ladja in ladja v gradnji sta premičnini.

220. člen

Na ladji in na ladji v gradnji lahko obstaja lastninska pravica, hipoteka in zakonita zastavna pravica.

221. člen

Na podlagi pravnega posla med živimi se pridobita lastninska pravica na ladji in hipoteka na ladji z vpisom v register.

Za pravni posel iz prejšnjega odstavka je potrebna pisna oblika.

222. člen

Prvi odstavek prejšnjega člena ne velja za pridobitev pravic na podlagi javne dražbe.

223. člen

Lastninska pravica na ladji v gradnji zajema stvari, ki so vanjo vgrajene.

Če v vpisnik ladij v gradnji ni vpisano kaj drugega, zajema lastninska pravica na ladji v gradnji tudi stvari, ki so v ladjedelnici, pa še niso vgrajene vanjo, če so po svoji izdelavi namenjene izključno za vgraditev v določeno ladjo ali za njeno pritiklino ali če so vidno zaznamovane ali izločene za vgraditev v to ladjo.

II. poglavje – ZASTAVNE PRAVICE

1. Hipoteka

224. člen

Hipoteka na ladji je pravica, po kateri se je upnik upravičen poplačati iz kupnine, dosežene s sodno prodajo ladje.

Hipoteka lahko zajema tudi pravico upnika, da si v primeru neizplačila dolga poplača svojo terjatev z izkoriščanjem ladje, če je to določeno s pogodbo.

Hipoteka nastane na podlagi pogodbe ali sodne odločbe.

Zakonita zastavna pravica (pomorski privilegij) na ladji ima prednost pred hipoteko.

Hipoteka na ladji ne preneha s spremembo lastnika ladje, razen če ni v tem zakonu drugače določeno.

225. člen

Na hipoteki na ladji se lahko ustanovi s pogodbo nadhipoteka v korist koga drugega.

V primeru iz prejšnjega odstavka sme hipotekarni dolžnik plačati svoj dolg hipotekarnemu upniku le, če to dovoli nadhipotekarni upnik ali če dolgovani znesek položi pri sodišču.

Če hipotekarni dolžnik ne ravna tako, ostane hipoteka v veljavi za terjatev nadhipotekarnega upnika.

226. člen

Hipoteka na ladji zajema tudi njene naslednje pripadne terjatve:

1. odškodninske terjatve za še ne popravljene materialne poškodbe, ki jih je pretrpela ladja;
2. terjatve iz skupne havarije, če se nanašajo na materialne poškodbe ladje, ki še niso popravljene.

227. člen

Hipoteka na ladji ne zajema voznine, prevoznine, vlečnine in zakupnine in tudi ne nagrad za reševanje, če ni drugače dogovorjeno.

Hipoteka na ladji ne zajema izkoriščanja ladje, če ni drugače dogovorjeno.

228. člen

Hipoteka na ladji zajema tudi zavarovalnino za ladjo, ki pripada lastniku ladje, če ni drugače dogovorjeno.

Hipoteka na zavarovalnini preneha, če jo je zavarovalnica izplačala, preden jo je hipotekarni upnik obvestil o obstoju hipoteke.

Če je bila zavarovalnica obveščena o hipoteki na zavarovalnini, je ne sme izplačati zavarovancu brez privolitve pogodbenega upnika.

229. člen

Hipoteka za glavnico zajema tudi stroške vpisa hipoteke ter stroške pravnega in izvršilnega postopka.

Triletni zaostanki obresti, ki pripadajo upniku po pogodbi ali zakonu, imajo enako prednost kot glavnica.

230. člen

Če pretrpi ladja takšne poškodbe ali je njeno stanje takšno, da hipoteka ne daje zadostne varnosti za poravnavo terjatev, lahko hipotekarni upnik zahteva izplačilo terjatev še pred zapadlostjo, če mu dolžnik za razliko, nastalo s tem zmanjšanjem varnosti, ne ponudi drugačnega zavarovanja.

231. člen

Ladja, obremenjena s hipoteko, se sme za stalno umakniti iz plovbe samo s poprejšnjo privolitvijo hipotekarnih upnikov.

Če hipotekarni upniki ne dajo privolitve v smislu prejšnjega odstavka, ima hipotekarni dolžnik pravico zahtevati od sodišča, naj se ladja proda na javni dražbi.

232. člen

Določbe tega zakona o hipoteki na ladji veljajo tudi za hipoteko na ladji v gradnji, ki je vpisana v vpisnik ladij v gradnji.

233. člen

Hipoteka na ladji preneha:

1. z izbrisom;
2. s prodajo ladje v izvršilnem ali stečajnem postopku;
3. z razglasitvijo ladje za pomorski plen oziroma vojni plen na morju.

Če je v primeru iz 3. točke prejšnjega odstavka ladja sproščena, začne hipoteka znova veljati.

234. člen

Pravice in njihov vrstni red, pridobljen z vpisom hipoteke, ne prenehajo z izbrisom ladje iz registra ladij zato, ker je bila uničena ali se domneva, da je uničena, kot tudi ne za to, ker je bila za stalno umaknjena iz plovbe (1. in 3. točka prvega odstavka 369. člena tega zakona).

235. člen

Hipoteka za isto terjatev se lahko vpiše nerazdelno na dve ali več ladij ali ladij v gradnji ali na dve ali več hipotek (skupna hipoteka).

V primeru iz prejšnjega odstavka ima upnik pravico zahtevati poplačilo celotne terjatve iz vsake posamezne ladje, na kateri je hipoteka.

236. člen

Hipoteka, vpisana v tujem registru na ladji, ki pridobi slovensko državno pripadnost in je navedena v listini o izbrisu ladje iz tujega registra, se vpiše v slovenski ladijski register kot predznamba hipoteke; pri tem se ji prizna vrstni red po trenutku, ki je bil določen za njen vrstni red v tujem registru.

Hipotekarni upnik, v čigar korist je vpisana takšna predznamba, mora opravičiti predznambo v 60 dneh od vročitve obvestila o vpisu.

2. Zakonita zastavna pravica (pomorski privilegij)

237. člen

Z zakonito zastavno pravico (v nadaljnjem besedilu: pomorski privilegij) na ladji so zavarovani:

1. sodni stroški, ki so potrebni v skupnem interesu vseh upnikov v postopku izvršbe ali zavarovanja, da bi bila ladja obvarovana ali prodana, ter stroški varovanja in nadzorstva od prihoda ladje v zadnje pristanišče; pristaniške pristojbine in pristojbine za storitve službe za varnost plovbe; stroški pilotaže in obvezne vleke; prispevki za socialno zavarovanje; terjatve pristojnega organa za odrejeno in opravljeno dviganje ali odstranitev razbitine;

2. terjatve poveljnika in drugih članov posadke iz delovnega razmerja na ladji;

3. nagrade za reševanje in prispevki ladje k skupni havariji;

4. odškodninske terjatve zaradi trčenja ladij ali drugih nezgod med plovbo ter zaradi škode na pristaniških napravah, dokih in plovnih poteh; odškodninske terjatve zaradi telesnih poškodb potnikov in članov posadke; odškodninske terjatve zaradi izgube ali poškodbe tovora ali prtljage;

5. terjatve iz pogodb ali poslov, ki jih je sklenil oziroma opravil poveljnik izven sedeža ladjarja na podlagi svojega zakonitega pooblastila za dejanske potrebe, da je ladjo ohranil ali nadaljeval potovanje, ne glede na to, ali je poveljnik hkrati tudi lastnik oziroma ladjar in ali ima terjatve on sam, ali pa jih ima dobavitelj, popraviljalec, posojilodajalec ali kakšen drug pogodbenik;

6. terjatve pomorskih agencij iz naslova zastopanja ladjarja, ladje in posadke.

Pomorski privilegij na ladji za glavnico zajema tudi obresti.

238. člen

Pomorski privilegij na ladji zajemajo tudi voznino oziroma prevoznino in vlečnino tistega potovanja, med katerim je nastala terjatev, zavarovana s pomorskim privilegijem, ter pripadne terjatve ladje in voznine oziroma prevoznine in vlečnine, pridobljene od začetka potovanja.

239. člen

Za terjatve poveljnika in drugih članov posadke iz delovnega razmerja v smislu 2. točke prvega odstavka 237. člena tega zakona se štejejo terjatve iz njihovih plač, kadar gre za razmerja, za katere se uporablja izključno slovensko pravo ter za druge terjatve iz pogodbe o zaposlitvi.

240. člen

Določbe o pomorskih privilegijih na ladji ne veljajo za terjatve za povračilo jedrske škode.

241. člen

Pomorski privilegij ne prenehajo s spremembo lastnika ladje, če ni v tem zakonu drugače določeno.

242. člen

Pomorski privilegij na ladji zajemajo tudi njene naslednje pripadne terjatve in voznine:

1. odškodninske terjatve, dolgovane za še ne popravljene materialne poškodbe, ki jih je pretrpela ladja, ali za izgubo voznine, oziroma prevoznine in vlečnine;

2. terjatve, dolgovane zaradi skupne havarije, če se nanašajo na še nepopravljene materialne poškodbe ladje ali na izgubo voznine oziroma prevoznine in vlečnine;

3. terjatve nagrade, dolgovane za opravljeno reševanje, in sicer po odbitku zneskov, ki pripadajo poveljniku in drugim članom ladijske posadke.

243. člen

Pomorski privilegij na ladji se ne nanašajo na terjatve, dolgovane lastniku ladje iz zavarovalne pogodbe, kot tudi ne na premije, subvencije in druge pomoči države.

244. člen

V smislu določb tega zakona o pomorskih privilegijih se šteje za voznino oziroma prevoznino ladje tista voznina oziroma prevoznina, ki jo naročnik prevoza oziroma potnik dolguje ladjarju.

Pomorski privilegij v korist oseb iz 2. točke prvega odstavka 237. člena tega zakona bremenijo zneske voznine oziroma prevoznine in vlečnine, dolgovane za vsa potovanja, ki so bila opravljena med trajanjem istega delovnega razmerja na isti ladji.

Pomorski privilegij za terjatve iz 3. in 5. točke prvega odstavka 237. člena tega zakona ter za terjatve zaradi trčenja in drugih nezgod med plovbo in za škode, prizadejane pristaniškim napravam, dokom in plovnim potem iz 4. točke prvega odstavka 237. člena tega zakona zajemajo samo tiste pripadne terjatve ladje in voznine oziroma prevoznine in vlečnine iz 242. člena tega zakona, ki so nastale po nastanku omenjenih terjatev.

245. člen

Terjatve, zavarovane s pomorskim privilegijem, ki se nanaša na isto potovanje ladje, se poravnajo po vrstnem redu, navedenem v prvem odstavku 237. člena tega zakona, terjatve iz 2. točke prvega odstavka 237. člena tega zakona pa imajo enak vrstni red kot terjatve iz zadnjega potovanja.

Če terjatev, ki so navedene v posameznih točkah prvega odstavka 237. člena tega zakona, ni mogoče v celoti poravnati, se poravnajo v sorazmerju z njihovimi zneski. Pri terjativah, navedenih v 3. in 5. točki prvega odstavka 237. člena tega zakona, ima v vsaki teh točk pozneje nastala terjatev prednost pred prej nastalo.

Šteje se, da so z istim dogodkom povezane terjatve nastale istočasno.

246. člen

Terjatve, zavarovane s pomorskim privilegijem zadnjega potovanja ladje, imajo prednost pred terjativami prejšnjega potovanja.

Pomorski privilegij v korist oseb, navedenih v 2. točki prvega odstavka 237. člena tega zakona, nastali iz istega delovnega razmerja, ki se nanaša na več potovanj, imajo isti vrstni red kot terjatve iz zadnjega potovanja.

247. člen

Pomorski privilegij na voznini oziroma prevoznini in vlečnini se lahko uveljavlja, vse dokler je voznina oziroma prevoznina in vlečnina še dolgovana ali dokler je njen znesek še pri poveljniku ali agentu ladje ali pri ladjarju.

Pomorski privilegij na pripadnih terjativah se lahko uveljavlja, vse dokler je terjatev dolgovana ali dokler je znesek, ki je bil zanjo izplačan, še pri poveljniku ali agentu ladje ali pri ladjarju.

248. člen

Pomorski privilegiji na ladji prenehajo:

1. s prenehanjem terjatve, zavarovane s pomorskim privilegijem;

2. s potekom enega leta, pri pomorskih privilegijih iz 5. točke prvega odstavka 237. člena tega zakona pa s potekom šestih mesecev;

3. s prodajo ladje v izvršilnem ali stečajnem postopku;

4. s prodajo ladje pod naslednjimi pogoji:

– da je prenos lastninske pravice na ladji vpisan v register;

– da je vpis prenosa lastninske pravice na ladji v register objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije in objavljen na razglasni deski sodišča, na katerega območju se vodi register, v katerega je ladja vpisana;

– da privilegirani upnik ne začne postopka za poravnavo svoje terjatve v dveh mesecih od objave vpisa v Uradnem listu Republike Slovenije ali pred potekom roka iz 2. točke tega odstavka;

5. z ustanovitvijo sklada omejene odgovornosti za terjatve, zavarovane s pomorskim privilegijem, za katere velja omejena odgovornost.

Pomorski privilegiji na ladji prenehajo z razglasitvijo ladje za pomorski plen oziroma vojni plen na morju. Če je ladja sproščena, začno znova veljati tisti pomorski privilegiji, ki po 2. točki prejšnjega odstavka niso prenehali veljati pred zaplenbo ladje.

249. člen

Rok iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena prične teči prvi naslednji dan:

– pri pomorskih privilegijih za terjatve iz reševanja – od dneva, ko je bilo končano reševanje;

– pri pomorskih privilegijih zaradi trčenja ladij ali druge nezgode med plovo ter za terjatve zaradi telesnih poškodb – od dneva, ko je bila škoda prizadejana;

– pri pomorskih privilegijih zaradi izgube ali poškodbe tovora ali prtljage – od dneva, ko sta bila tovor oziroma prtljaga izročena ali bi morala biti izročena;

– pri pomorskih privilegijih za popravila in nabave ter za druge terjatve iz 5. točke prvega odstavka 237. člena tega zakona – od dneva, ko je terjatev nastala;

– v vseh drugih primerih – od dneva zapadlosti terjatve.

Rok iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena preneha teči z vložitvijo tožbe za uveljavitev terjatve, zavarovane s pomorskim privilegijem. Če gre za pomorski privilegij na ladji, preneha ta rok teči z vložitvijo tožbe samo, če se ladja zaustavi ali če se zaznamba vložene tožbe vpiše v register, v katerega je ladja vpisana.

Ko postane sodba na podlagi vložene tožbe, ki je bila predmet zaznambe, izvršljiva, preneha pravica pomorskega privilegija v 60 dneh od izvršljivosti sodbe, če upnik v tem roku ne zahteva prodaje ladje, ali če sodišče na njegovo zahtevo ne zaustavi ladje. Upnik ima pravico v tem roku zahtevati od sodišča, da se njegov pomorski privilegij vpiše v register z vrstnim redom od trenutka, ko je bila vanj vpisana zaznamba tožbe za uveljavitev pomorskega privilegija.

250. člen

Določbe tega zakona o pomorskih privilegijih na ladji se uporabljajo tudi, če izkorišča ladjo oseba, ki ni lastnik, razen če je bila ladja lastniku odvzeta z nedovoljenim dejanjem, privilegirani upnik pa ni pošten.

251. člen

S prenehanjem pomorskega privilegija na ladji ne preneha terjatev, ki je bila z njo zavarovana.

Z odstopom terjatve, zavarovane s pomorskim privilegijem, se prenese tudi pomorski privilegij na ladji.

252. člen

Pomorski privilegij na ladji ne preneha z izbrisom ladje iz registra.

253. člen

Določbe 237. člena do 252. člena tega zakona ne veljajo za javne ladje.

254. člen

Določbe tega zakona o pomorskih privilegijih na ladji veljajo tudi za čolne in ladje v gradnji, ki plavajo na vodi.

III. poglavje – POSTOPEK VPISOVANJA LADIJ

1. Skupne določbe

255. člen

Vpis v register vsebuje besedilo izreka odločbe o vpisu.

Če se po stanju vpisa v registru odločba o vpisu ne more izvršiti, se sme vpis opraviti le na podlagi nove odločbe, s katero se prejšnja odločba popravi ali spremeni.

256. člen

Vpisi na podlagi tega zakona so:

1. prvi vpis v vpisnik ladij – s katerim se v slovenski ladijski register vpiše ladja, ki do tedaj ni bila vpisana v register;

2. vpis v list A – s katerim se v list A vložka glavne knjige vpisnika ladij vpišejo podatki o identifikaciji ladje in o njenih tehničnih značilnostih;

3. vknjižba – s katero se opravi vpis, prenos, omejitev ali prenehanje pravic brez posebne opravičbe (nepogojni vpis pravic ali nepogojni izbris);

4. predznamba – s katero se opravi vpis, prenos, omejitev ali prenehanje pravic pod pogojem poznejše opravičbe (pogojni vpis pravic ali pogojni izbris);

5. zaznamba – s katero se evidentirajo osebna razmerja, ki so pomembna za razpolaganje s premoženjem ali druga dejstva, s katerih zaznambo so po zakonu povezani določeni pravni učinki;

6. prenos vpisa ladje – s katerim se ladja izbriše iz ene vpisnika ladij v registru in vpiše v drug vpisnik;

7. izbris ladje – s katerim se ladja izbriše iz slovenskega ladijskega registra.

257. člen

Lastninska pravica ter druge stvarne pravice na ladji se lahko vpišejo na celo ladjo ali na delež, določen glede na celoto, vendar ne na njene posamezne sestavne dele.

Hipoteke se ne more vpisati na delež določen glede na celoto, če je lastninska pravica na ladji vpisana na eno samo osebo, kot tudi ne na del tistega deleža, za katerega je v registru vpisan en sam solastnik.

Vpis prenosa terjatve, zavarovane s hipoteko, in pridobitve nadhipoteke je dovoljen glede cele terjatve kot tudi glede njenega dela, določenega sorazmerno ali številčno.

258. člen

Za določene stvari, ki so pritlikla ladje, se sme s privolitvijo lastnika ladje zaznamovati v registru, da spadajo v lastnino druge osebe.

259. člen

Vpis hipoteke na ladji mora obsegati najmanj naslednje podatke:

1. denarni znesek terjatve, ki je zavarovana s hipoteko;

2. višino obresti, če se morajo plačati poleg terjatve;

3. ime in stalno prebivališče oziroma firmo in sedež hipotekarnega upnika;

4. določila o zapadlosti terjatve v celoti ali po delih.

260. člen

Če so s hipoteko zavarovane terjatve, ki bi utegnile nastati zaradi odobrenega posojila, prevzetega zavarovanja ali zaradi povračila škode, je treba v listini, na podlagi katere se opravljajo vpisi, navesti najvišji znesek, ki ga smeta doseči kredit ali odgovornost.

Če je s hipoteko zavarovana terjatev vezana na valutno klavzulo ali kakšen indeks za določanje njene vrednosti, je to potrebno vpisati v register.

Na ladjo se lahko vpiše tudi hipoteka na podlagi sporazuma strank.

261. člen

Vpisi so dovoljeni le zoper tistega, na katerega je ob vložitvi predloga v register vpisana ali se sočasno vpisuje lastninska pravica na ladji oziroma tista pravica, glede katere se opravlja vpis.

262. člen

Če več oseb zaporedoma pridobi pravico do vpisa kakšne pravice na ladji ali na pravici, ki je vpisana na ladji, te pa svoje pravice niso vpisale, lahko zadnji pridobitelj zahteva vpis zadevne pravice neposredno nanj, če dokaže, kdo so njegovi predniki.

Če je bila na nekoga prenesena terjatev, zavarovana s hipoteko, ki je vpisana v register, terjatev pa je poravnana, lahko dolжник zahteva, da se vpis izbriše brez predhodnega vpisa, če dokaže prenos.

263. člen

Če upnik, ki ima pravico zahtevati vpis hipoteke na ladji ali nadhipoteke na vpisani hipoteki svojega dolžnika, ne zahteva tega vpisa, lahko zahteva vpis teh pravic v korist upnika tudi porok.

Vsak solastnik deleža lahko zahteva zase in v imenu drugih solastnikov vpis skupnih pravic, ki se ne dajo razdeliti v razmerju do celote.

264. člen

Vpisi v register po sklepu sodišča o dedovanju in vililu ali po sklepu sodišča o vpisu hipoteke na podlagi sporazuma strank, se opravijo na podlagi pravnomočnega sklepa pristojnega zapuščinskega oziroma izvršilnega sodišča.

2. Vrstni red

265. člen

Za vrstni red vpisa je odločilen trenutek, ko je predlog za vpis prispel k registru.

Vpisi, opravljeni na podlagi predlogov, ki so prispeli ob istem času, imajo isti vrstni red, če ni v kakšnem drugem zakonu drugače določeno.

266. člen

Z vknjižbo ali predznambo odstopa prednosti se lahko spremeni vrstni red pravic, ki so vknjižene na ladji.

Za to spremembo je potrebna privolitev upravičenca, ki odstopa svoj vrstni red in se njegova pravica umika, kot tudi upravičenca, ki stopa na njegovo mesto. Če je pravica, ki se umika, hipoteka, je potrebna tudi privolitev lastnika ladje; če je pravica, ki se umika, obremenjena s pravico koga drugega, pa tudi njegova privolitev.

Ta sprememba ne posega v obseg in vrstni red drugih vpisanih pravic.

267. člen

Pravica, ki stopa naprej, pridobi brez omejitve vrstni red pravice, ki se umika, če je ta vpisana v register neposredno pred njo ali če ji odstopijo prednost tudi vsi upravičenci, katerih pravice so vpisane med njima.

268. člen

Če gre za odstop prednosti med pravicama, ki nista vpisani neposredno druga za drugo, brez privolitve upravičencev, katerih pravice so vpisane med njima, pridobi pravica, ki stopa naprej, vrstni red pravice, ki se umika, le v njenem obsegu in vsebini.

Če je pravica, ki se umika, pogojna ali vezana na rok, se sme v izvršilnem postopku, opravljenem pred nastopom tega pogoja ali roka, pravica, ki stopa naprej, poravnati samo v tolikšnem znesku, kolikor ji pripada po njenem prvotnem vrstnem redu.

Če mora kupec na javni dražbi prevzeti pravico, ki se umika, po njenem prejšnjem vrstnem redu brez vštetja v kupnino, se pri razdelitvi kupnine pravica, ki stopa naprej, upošteva po njenem prvotnem vrstnem redu.

269. člen

Če ni drugače dogovorjeno, ima pravica, ki stopa naprej, tudi na svojem prvotnem mestu prednost pred pravico, ki se umika.

270. člen

Če stopi z odstopom prednosti več pravic na mesto druge pravice in je odstop sočasno vknjižen, gre tudi na novem mestu prednost pravici, ki je imela dotlej prednost v vrstnem redu, če ni drugače dogovorjeno.

271. člen

Poznejše spremembe glede obstoja ali obsega pravice, ki se je z odstopom prednosti umaknila, ne vplivajo na vrstni red pravice, ki je stopila naprej, če ni drugače dogovorjeno.

3. Predlogi

272. člen

Odločba o vpisu ladje v register se izda na predlog upravičene stranke oziroma na zahtevo pristojnega organa, če v tem zakonu ni drugače določeno.

Predlogi oziroma zahteve iz prejšnjega odstavka se vlagajo pri organu, pristojnem za vodenje registra.

273. člen

Predloge za vpis ladje v register je potrebno vložiti v zadostnem številu izvodov in sicer za register in za stranke, ki jim je treba sklep vročiti.

Če ni vloženo zadostno število izvodov predloga, zahteva organ, pristojen za vodenje registra, od vložnika, naj vlogo dopolni v določenem roku. Če vložnik ne ravna po tem nalogu, določi register, da se vloga prepiše na vložnikove stroške.

274. člen

Če je vloga vezana na rok, predpisan v določbah tega zakona o vpisovanju v register, je pravočasna samo, če pred potekom roka prispe k organu, pristojnem za vodenje registra.

Roki iz določb tega zakona o vpisovanju v register, razen rokov za opravičbo predznambe (327. člen tega zakona), roka za predložitev izvirnika (293. člen tega zakona) in roka za predložitev prevoda (294. člen tega zakona) se ne morejo podaljševati.

Zaradi zamude rokov, določenih s tem zakonom za vpise v register, ni dopustna vrnitev v prejšnje stanje.

275. člen

Za prvi vpis ladje, za vpis sprememb, ki se vpisujejo v list A vložka glavne knjige, za vpis sprememb, zaradi katerih se ladja izbriše iz registra in za druge vpise je treba vložiti pisni predlog.

276. člen

V predlogu za vpis ladje v register je treba navesti organ, pristojen za vodenje registra, pri katerem se predlog vlaga, firmo ali ime in sedež oziroma osebno ime in naslov stalnega prebivališča vložnika kot tudi tistih oseb, katerim je treba vročiti odločbo o vpisu ter ime oziroma označbo ladje, na katero se vpis nanaša.

Predlog mora vsebovati vse podatke, ki se vpisujejo v register.

V predlogu je treba natančno navesti, kaj naj se vpiše v register. V predlogu se lahko vložnik sklicuje na natančno določena mesta v listinah, na podlagi katerih se utemeljuje predlog.

277. člen

Predlog za vknjižbo vsebuje tudi predlog za predznambo, če predlagatelj predznambe ni izrecno izključil.

Z enim samim predlogom se lahko zahteva več vpisov na podlagi ene listine, kot tudi vpis iste pravice v več vložkov ali vpis več pravic v en vložek.

278. člen

Predlogu, ki ga vloži zakoniti zastopnik fizične osebe za vpis pridobitve, prenosa, omejitve ali prenehanja vpisanih pravic na ladjah, je treba priložiti dovoljenje pristojnega skrbstvenega organa, kadar je takšno dovoljenje potrebno.

279. člen

Vpisi v register, ki se opravljajo na podlagi tega zakona se smejo dovoliti samo na podlagi listin, sestavljenih v obliki, ki je predpisana za njihovo veljavnost.

Firme in imena oziroma osebna imena oseb, ki sodelujejo v pravnem poslu, morajo biti v listini, na podlagi katere se opravlja vpis, natančno navedena. V tej listini mora biti naveden tudi kraj, kjer je bila listina sestavljena in datum, kdaj je bila sestavljena.

Listine, na podlagi katerih se opravlja vpis v register, ne smejo imeti takšnih vidnih pomanjkljivosti, ki bi vplivale na njihovo verodostojnost; če pa so sestavljene iz več listov, morajo biti listi speti tako, da ni mogoče vstaviti nobenega novega.

280. člen

Zasebne listine, na podlagi katerih se opravljajo vpisi v list B in list C vložka glavne knjige vpisnika ladij, je treba priložiti v izvorniku, druge listine pa so lahko priložene tudi v overjenem prepisu.

Potrebno je priložiti tudi po en neoverjen prepis ali fotokopijo vsake listine iz prejšnjega odstavka za zbirko listin. Organ, pristojen za vodenje registra potrdi, da se prepis oziroma fotokopija ujema z izvornikom.

Če je izvornik listine v uradnih spisih ali v hrambi pri registru ali če je priložen že vložnemu predlogu, zadostuje priložiti prepis ali fotokopijo v dveh izvodih in navesti, kje je izvornik.

Če izvornika ni mogoče takoj predložiti zato, ker je pri kakšnem drugem organu, je treba to navesti v predlogu in priložiti overjen prepis ali fotokopijo ter en neoverjen prepis ali fotokopijo.

281. člen

Listinam, sestavljenim v tujem jeziku, je treba priložiti overjen prevod v slovenskem jeziku.

4. Opravljanje vpisa

a) Skupne določbe

282. člen

Vpisi v register se opravljajo po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ni v tem zakonu drugače določeno.

283. člen

Pri vpisih v register so stranke tisti, ki prosijo za vpis in tudi tisti, katerih pravice so vpisane v register.

284. člen

Stranke in drugi udeleženci v postopku za vpis v register se smejo zaslišati ustno ali podati pisno izjavo. Kadar je treba zaslišati več oseb, je mogoče posamezne izmed njih zaslišati tudi v odsotnosti ostalih.

285. člen

O zaslišanjih, opravljenih med postopkom za vpis v register, se sestavi zapisnik.

O manj pomembnih izjavah ali obvestilih se sme namesto zapisnika zapisati v spisu le uradni zaznamek.

286. člen

V postopku za vpis v register nosi vsaka stranka svoje stroške.

287. člen

Za odločanje o predlogu je odločilen trenutek, ko je predlog prispel k organu, pristojnem za vodenje registra.

288. člen

Predlog za vpis v register se vpiše v dnevnik; v njem se navede dan, uro in minuto, ko je predlog prejet. Obenem se mora v vložku, v katerega je ladja vpisana, če je že odprt, evidentirati, da je vložen predlog za vpis in zapisati številko, pod katero je vloga vpisana v dnevnik.

Če vložek še ni odprt, ga je treba odpreti takoj, ko prispe predlog za prvi vpis ladje k organu, pristojnemu za vodenje registra in vanj zapisati številko, pod katero je vloga vpisana v dnevnik, ime oziroma označbo ladje, kot tudi številke vseh nadaljnjih predlogov, ki prispejo, dokler ladja ni vpisana ali dokler sklep o zavrnitvi vpisa ladje v vpisnik ne postane dokončen.

Vložka za prvi vpis ladje v register se ne odpre, če je predlog popolnoma nerazumljiv ali nedoločen.

289. člen

Ko prispe predlog za vknjižbo, predznambo ali znambo na ladji, ki je že vpisana v slovenski ladijski register, ugotovi organ, pristojen za vodenje registra, ali so po stanju vpisov v registru, v katerega je ta ladja vpisana, kakšne ovire za zahtevani vpis.

290. člen

Če je vložen predlog za prenos ladje iz enega vpisnika v drug vpisnik, se predlog za prenos zaznamuje v vpisniku ladij, v katerega je vpisana. Ko je izdana odločba o vpisu ladje z vsemi podatki iz prejšnjega vpisnika v novi vpisnik, se ladja izbriše iz vpisnika v katerega je vpisana.

291. člen

Organ, pristojen za vodenje registra, dovoli vpis na podlagi predloga in njegovih prilog:

1. če iz registra, glede ladje ali pravic na ladji ne izhaja, da obstoji kakšna ovira za zahtevani vpis oziroma, če so pri predlogu za prvi vpis ladje v slovenski ladijski register izpolnjeni pogoji iz 215. člena tega zakona;

2. če ni utemeljenega dvoma o tem, da ima predlagatelj pravico predlagati vpis in da so udeleženci, na katerih pravice se nanaša vpis, sposobni razpolagati s temi pravicami;

3. če je predlog glede na vsebino predloženih listin utemeljen;

4. če imajo listine takšno obliko, kakršna se zahteva za dovolitev vknjižbe, predznambe ali zaznambe.

292. člen

Organ, pristojen za vodenje registra, odloči glede vsakega predloga o sami stvari, praviloma ne da bi zaslišal stranke in praviloma brez predhodne odločbe, razen kadar ta zakon izrecno določa drugače.

Organ, pristojen za vodenje registra, mora v odločbi izrecno navesti, ali je predlogu ugodil ali ga je zavrnil.

Če ugodí predlogu le delno, odredi vpis v delu, v katerem je predlogu ugodil, zavrne pa tisti del predloga, ki mu ni ugodil.

Če predlog v celoti ali delno zavrne, navede v odločbi vse razloge, zaradi katerih predlog zavrača.

293. člen

Organ, pristojen za vodenje registra, izda odločbo o vpisu na podlagi ustreznih listin.

Če iz predloga in priloženih prepisov listin izhaja, da bi bilo zahtevi mogoče ugoditi, če bi bila predložena izvirna ali ustrezno overjena listina, organ, pristojen za vodenje registra, odredi, da se za zadevno pravico ohrani vrstni red in zaznambo predloga v registru ladij z opombo »dokler ne prispe izvirnik«.

Obenem organ, pristojen za vodenje registra, določi predlagatelju primeren rok, v katerem mora predložiti ustrezno listino, če je ni organ, pri katerem listina je, dolžan poslati že po uradni dolžnosti. Če register naknadno prejme ustrezno listino, ali če je listino predlagatelj predložil v določenem roku, se odloči v predlogu o sami stvari.

Če ustrezna listina ni predložena v določenem ali podaljšanem roku, organ, pristojen za vodenje registra, predlog zavrne in po uradni dolžnosti opravi izbris zaznambe.

Če iz predloga in priloženih listin izhaja, da zahtevi ne bi bilo mogoče ugoditi, tudi če bi bila izvirna ali ustrezno overjena listina priložena, organ, pristojen za vodenje registra, predlog zavrne.

Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za prijave za vpis ladje v gradnji.

294. člen

Če predlogu ni priložen prevod listine, ki je sestavljena v tujem jeziku, iz vloge pa ne sledi, da je treba zahtevo zavrniti, odredi organ, pristojen za vodenje registra, da ohrani vrstni red zadevne pravice in zaznambo predloga v registru z opombo »dokler ne prispe prevod«. Obenem določi predlagatelju primeren rok, v katerem mora predložiti prevod. Če ta izroči prevod v določenem ali podaljšanem roku, odloči o sami stvari; v nasprotnem primeru pa predlog zavrne in po uradni dolžnosti opravi izbris zaznambe.

295. člen

Organ, pristojen za vodenje registra, ne more dovoliti, da bi bilo vpisano kaj več ali kaj drugega, kot je stranka zahtevala, čeprav bi bila ta po predloženih listinah upravičena zahtevati kaj več ali kaj drugega.

Če je predlagana samo predznamba, ni mogoče odrediti vknjižbe, čeprav so dani pogoji za vknjižbo.

296. člen

Če iz listin izhaja, da je pridobitelj knjižne pravice dano dovoljenje za vknjižbo, da pa so mu hkrati naložene omejitve glede razpolaganja s pridobljeno pravico, ali pa so mu naložene obveznosti, glede katerih je dogovorjena sočasna vknjižba v korist določenih upravičencev, zahtevanega vpisa ni mogoče dovoliti, če ni obenem predlagana tudi vknjižba, ali glede na to, kakšna je listina, vsaj predznamba dogovorjenih omejitev ali obveznosti.

Sočasen vpis medsebojnih pravic in obveznosti lahko predlaga katerakoli stranka.

297. člen

Odločba, s katero se dovoljuje vpis, mora navajati:

1. številko vločka, v katerega se mora vpisati in ime ladje, na katero se nanaša vpis;
 2. firmo ali ime in sedež oziroma ime in stalno prebivališče osebe, v katere korist naj bo vpis opravljen;
 3. ladja ali pravica na ladji, na kateri naj bo vpis opravljen;
 4. listine, na podlagi katerih se vpis dovoljuje;
 5. vrsto vpisa, ki ga je treba opraviti in
 6. glavno vsebino pravice, ki se vpisuje.
- Odločba mora navajati vse podatke, ki jih je potrebno vpisati v list A.

Če vsebine besedila, ki se vpisuje, ni mogoče kratko izraziti, je dovoljeno sklicevati se na natančno označena mesta v listinah, na podlagi katerih je bil dovoljen vpis, in sicer z učinkom, kot da bi bila ta mesta vpisana v glavno knjigo.

298. člen

Če organ, pristojen za vodenje registra, zavrne predlog za vknjižbo ali predznambo, predlog za prvi vpis ladje v register, predlog za zaznambo vrstnega reda ali predlog za dovolitev prodaje, da bi se izterjala terjatev, za katero ni vknjižena hipoteka, opravi vpis zaznambe, da je omenjene zahtevke zavrnil.

Zaznamba se ne vpiše:

1. če iz predloga in njegovih prilog ni bilo mogoče ugotoviti, za katero ladjo ali pravico gre ali če ladja oziroma pravica, na kateri se zahteva vpis, ni vpisana v navedenem registru, ali če ob predlogu za prvi vpis ni bil odprt vložek za vpis;

2. če lastninska pravica oziroma kakšna druga pravica na ladji ni vpisana v korist osebe, zoper katero se po vsebini listine lahko opravi vknjižba ali predznamba.

Vpis zaznambe se označi na odločbi.

299. člen

Ko postane odločba, s katero je zavrnjen vpis iz prejšnjega člena, pravnomočna, ker ni bilo pritožbe, izda organ, pristojen za vodenje registra, po uradni dolžnosti sklep o izbrisu zaznambe o zavrnitvi vpisa in o tem obvesti stranke.

300. člen

Odločbo o vpisu skupaj s predlogom in vsemi listinami, ki so bile priložene predlogu, se vroči osebam, ki so v odločbi navedene.

301. člen

Vpis se izvede po uradni dolžnosti.

302. člen

Vsak vpis, razen vpisa tehničnih podatkov v list A, mora navajati:

1. datum, ko je bil predlog prejet ter številko dnevnika;
2. oznako listine, ki je podlaga za vpis, kraj, kjer je bila listina sestavljena in datum, ko je bila sestavljena;
3. številko in datum odločbe, s katero je dovoljen vpis;
4. vrsto vpisa in glavno vsebino pravice oziroma dejstva, ki ga je treba vpisati;
5. firmo ali ime in sedež oziroma stalno prebivališče osebe, v katere korist je vpis.

Če prispe k organu, pristojnemu za vodenje registra sočasno več predlogov, ki se nanašajo na isto ladjo, zaznamuje ta pri vsakem vpisu na podlagi teh predlogov številke drugih predlogov z označbo, da so prispeli hkrati.

303. člen

Ko organ, pristojen za vodenje registra, izda odločbo s katero odreja vpis ladje, vpiše ladjo sočasno v list A in list B in nato ravna po določbah 310. in 313. člena tega zakona.

304. člen

Z izjemo primerov iz drugega odstavka 298. člena tega zakona se odločba o zavrnitvi predloga za vpis ladje v register zaznamuje v listu A vložka, ki je bil odprt ob vložitvi predloga, odločba o zavrnitvi vpisa v list B se zaznamuje v tem listu, odločba o zavrnitvi vpisa v C list pa v listu C vložka glavne knjige.

305. člen

V vsaki odločbi se navede, komu jo je treba vročiti in komu je potrebno poslati posamezno listino.

306. člen

Odločbe o predlogih za vpis v register je treba vročiti vložniku predloga in tistemu, na čigar lastnini je pridobil kdo kakšno pravico ali čigar pravice se prenašajo, omejujejo, obremenjujejo ali razveljavljajo, kot tudi tistemu, zoper katerega je v register vpisana zaznamba.

Odločbe, s katerimi se dovoljuje popoln ali delen izbris kakšnega vpisa, se vroči tudi vsem tistim, v katerih korist so bile na vpisani pravici vpisane nadaljnje vknjižbe ali predznambe.

Odločbe o vknjižbi ali predznambi, s katerimi se na vpisanih pravicah drugih vpisuje hipoteka ali odstop pravice, je treba vročiti tudi lastniku ladje.

Odločba, s katero se na predlog pooblaščenca dovoljuje vpis zoper stranko, ki je dala pooblastilo, se vroči stranki osebno, če pooblastilo ne ustreza drugemu odstavku 316. člena tega zakona.

307. člen

Vročitev iz prejšnjega člena se opravlja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek o osebnem vročanju strankam.

Če je treba stranki vrniti priložene izvirnike listin (313. člen tega zakona), se izvirniki vrnejo stranki, ki jih je priložila, če ta ne zahteva drugače.

308. člen

Veljavnosti vpisa ni mogoče izpodbijati zato, ker vročitev ni bila opravljena v redu ali sploh ni bila opravljena.

Oseba, ki iz opravljenega vpisa izvaja zase kakšno pravico ali oprostitve obveznosti, ni dolžna dokazovati, da je bila vročitev opravljena.

309. člen

Organ, pristojen za vodenje registra ki je opravil vpis izbrisa ladje iz registra, izda stranki na njeno zahtevo potrdilo o izbrisu. V potrdilu navede razlog izbrisa in odločbo, na podlagi katere je opravil izbris.

310. člen

Na izvirniku listine, na podlagi katere je opravil vpis, potrdi organ, pristojen za vodenje registra, da je vpis opravljen.

V potrdilu iz prejšnjega odstavka navede odločbo o vpisu in vložek, v katerega je bil vpis opravljen.

Če je bil vpis opravljen na podlagi več listin, ki so med seboj povezane, zapiše potrdilo na tisto listino, iz katere neposredno izhaja pravica vpisanega (262. in 263. člen tega zakona).

311. člen

V registru se ne sme nič brisati niti kako drugače narediti nečitljivo; tudi se ne sme nič dodati ali spremeniti.

Vsi vpisi v registru se morajo vpisovati na tak način in s takim sredstvom, da ostane zapis trajen.

Napako pri vpisovanju je treba prečrtati tako, da ostane čitljiva.

Napaka, ki je bila opažena šele po opravljenem vpisu, se sme popraviti le na podlagi odločbe.

Organ, pristojen za vodenje registra, mora zaslišati udeleženca, če bi napaka utegnila imeti kakšno pravno posledico. Uvedba tega postopka se zaznamuje v listu, na katerem je bil opravljen napačen vpis. Ta zaznamba ima učinek, da poznejši vpisi ne ovirajo popravka napake. Ko postane odločba v zvezi s popravkom napake pravnomočna, se zaznamba po uradni dolžnosti izbriše.

Popravki napačnih vpisov morajo imeti datum, podpis in pečat organa, pristojnega za vodenje registra.

312. člen

Odločba o izbrisu ladje iz registra ter zaznamba, da je bila prošnja za izbris ladje iz registra zavrnjena, se vpišeta v list A.

Potem, ko postane odločba o izbrisu ladje iz registra dokončna, organ, pristojen za vodenje registra, prečrta vsako stran vložka glavne knjige z dvema rdečima navzkrižnima črtama in eno vodoravno črto na vsaki strani pod vsakim vpisom, pri čemer posameznih vpisov ne prečrta.

Organ, pristojen za vodenje registra, ravna po omenjenem odstavku tudi potem, ko postane dokončna odločba o zavrnitvi predloga za prvi vpis ladje v register.

313. člen

Po opravljenem vpisu vrne organ, pristojen za vodenje registra, stranki izvirne listine oziroma overjene prepise, če je bil predlogu priložen njihov neoverjen prepis. Sicer ostanejo izvirne listine oziroma njihovi overjeni prepisi v zbirki listin, organ, pristojen za vodenje registra pa obvesti stranko, da jih lahko v določenem času dvigne, če predloži overjene prepise. Organ, pristojen za vodenje registra, lahko tudi sam naredi te prepise in zaračuna predpisane takse.

Glede prepisov, potrebnih za zbirko listin, je treba ravnati po prejšnjem odstavku.

b) Posebne določbe

Prvi vpis v slovenski ladijski register

314. člen

Prvi vpis ladje dovoli register, če so predlogu za vpis priložene naslednje listine:

1. listina, s katero se dokazuje lastninska pravica na ladji;

2. izpisek iz sodnega registra oziroma druga listina, s katero se dokazuje, da je lastnik slovenski državljan ali slovenska pravna oseba oziroma, da so izpolnjeni pogoji za vpis ladje v register;

3. odločba o določitvi imena oziroma označbe ladje in vpisnega pristanišča;

4. izmeritveno spričevalo;

5. spričevalo o sposobnosti ladje za plovbo, ki ga je za njen vpis izdal klasifikacijski zavod;

6. listina, s katero je določen klicni znak ladje po mednarodnem signalnem kodeksu, če mora ladja imeti takšen znak;

7. listine, s katerimi se dokazujejo drugi podatki, ki se vpisujejo v list A vložka glavne knjige;

8. potrdilo organa, ki vodi tuji register ladij, da je bila ladja izbrisana, če se ta prenaša iz tujega registra v slovenski ladijski register.

V primerih, kadar organ, ki vodi tuj register ladij, v katerega je vpisana ladja za katero se vloži pisni predlog za prvi vpis v slovenski ladijski register skladno s predpisi te tuje države, izda potrdilo o izbrisu šele po opravičbi izbrisa, odredi organ, pristojen za vodenje registra, brez potrdila iz 8. točke prejšnjega odstavka, da se za zadevni prvi vpis ohrani vrstni red z zaznambo v registru ladij, z opombo »*dokler ne prispe potrdilo o izbrisu*«.

Obenem določi organ, pristojen za vodenje registra, primeren rok, v katerem mora stranka predložiti izvirnik potrdila

o izbrisu. Če izvirna listina ni predložena v določenem ali podaljšanem roku, organ, pristojen za vodenje registra, predlog zavrne in po uradni dolžnosti odredi izbris zaznambe.

Če je lastnik ladje tuj državljan ali tuja pravna oseba, mora predlogu priložiti listine, s katerimi dokazuje pravico do vpisa ladje v slovenski ladijski register, kot tudi podatke, navedene v listinah iz prvega odstavka tega člena.

315. člen

Prvi vpis v vpisnik ladij v gradnji dovoli register, če so predlogu za vpis priložene naslednje listine:

1. listina, s katero se dokazuje lastninska pravica na ladji v gradnji;
2. potrdilo ladjedelnice o tehničnih podatkih, ki se vpisujejo v list A vpisnika ladij v gradnji, ter kraju in začetku gradnje;
3. izjava lastnika ladje v gradnji o imenu ladje v gradnji, če nima imena, pa izjava ladjedelnice o označbi ladje v gradnji.

Vknjižba

316. člen

Če ni v tem ali drugem zakonu drugače določeno, se sme vknjižba (3. točka 256. člena tega zakona) dovoliti le na podlagi javnih listin ali takšnih zasebnih listin, na katerih je podpis oseb, katerih pravico je treba omejiti, obremeniti, razveljaviti ali prenesti na drugo osebo, overil organ, ki je pristojen za overitev podpisov.

Na podlagi zasebne listine, ki jo je izdal pooblaščenec, se sme vknjižba zoper pooblastitelja dovoliti le, če se pooblastilo, ki ga je ta izdal, glasi na določen posel ali na določeno vrsto poslov, od dneva izdaje pooblastila do dneva zahtevane vknjižbe pa ni minilo več kot leto dni.

Overitev podpisov na zasebni listini ni potrebna, če je na listini odobritev organa, pristojnega za varstvo pravic in interesov oseb, katerih pravico je treba omejiti, obremeniti, razveljaviti ali prenesti na drugo osebo.

317. člen

Zasebna lastnina, na podlagi katere se sme dovoliti vknjižba, mora poleg podatkov iz 279. člena tega zakona vsebovati še:

1. natančno označbo ladje ali pravice, glede katere naj se opravi vknjižba;
2. izrecno izjavo tistega, čigar pravica se omejuje, obremenjuje, razveljavlja ali prenaša na koga drugega, da dovoljuje vknjižbo.

Določba 2. točke prejšnjega odstavka ne velja za listine o pridobitvi lastninske pravice na tuji ladji, če se zahteva prvi vpis ladje v slovenski ladijski register.

318. člen

Javne listine, na podlagi katerih se sme dovoliti vknjižba, so:

1. listine o pravnih poslih, ki jih sestavi sodišče ali notar v mejah svojih pooblastil, če vsebujejo podatke, ki so predpisani v 279. členu tega zakona;
2. listine, ki jih v predpisani obliki izda sodišče, notar ali upravni organ v mejah svojih pristojnosti, katerim zakon priznava lastnost izvršilnega naslova ali na podlagi katerih se sme po posebnih predpisih opraviti vpis v javne knjige.

Vknjižba na podlagi odločbe tujega sodišča je dovoljena pod pogojem, da je bila ta odločba priznana v predpisanem postopku.

Predznamba

319. člen

Če predložena listina izpolnjuje splošne pogoje za vpis, ne izpolnjuje pa vseh posebnih pogojev, ki so za vknjižbo

predpisani v 316. do 318. členu tega zakona, dovoli organ, pristojen za vodenje registra, predznambo (4. točka 256. člena tega zakona).

320. člen

Predznamba hipoteke je dopustna le, če sta terjatev in pravna podlaga hipoteke izkazani za verjetni.

321. člen

Kadar se v slovenski ladijski register vpisuje ladja, ki je bila vpisana v tujem registru, iz listine o izbrisu ladje iz tujega registra pa je razvidno, da je ladja obremenjena s hipoteko, se po uradni dolžnosti vpiše predznamba hipoteke z vrstnim redom po trenutku, ki je bil odločilen za določitev vrstnega reda v tujem registru ladij, če ob vpisu niso izpolnjeni pogoji za vknjižbo hipoteke, ki so določeni s tem zakonom.

322. člen

Predznamba zakupne pravice, ladjarske pogodbe za čas za vso ladjo in predkupne pravice je dopustna le, če sta obstoj pravice in privolitve v vpis izkazana za verjetna.

323. člen

Predznamba se dovoli tudi na podlagi naslednjih listin:

1. nepravnomočnih sodnih odločb, s katerimi je zahtevi za ugotovitev, pridobitev, omejitev ali prenehanje vpisane pravice ugodeno ali je ta zavrnjena;
2. sodnih odločb, s katerimi se predznamba dovoljuje v postopku za zavarovanje po predpisih o izvršilnem postopku;
3. zahteve sodišča, upravnega organa ali osebe v izvrševanju javnih pooblastil, ki so jim zaupana z zakonom, kadar so po zakonu upravičeni, da po uradni dolžnosti odredijo, naj se določene terjatve zavarujejo s hipoteko.

324. člen

Če je pri sodišču položen dolg, zavarovan s hipoteko, ki ga po pravilih obligacijskega prava upravičeno ni mogoče plačati upniku, se na podlagi potrdila sodišča, da je dolgovani znesek položen, dovoli predznamba. Pri tem se dovoli:

1. predznamba izbriša hipoteke – če je dolg pri sodišču položil dolжник ali oseba, ki odgovarja za dolg;
2. predznamba odstopa terjatve, zavarovane s hipoteko – če je dolg pri sodišču položil kdo drug, ki mu je po pravilih obligacijskega prava upnik dolžan odstopiti svojo terjatev.

325. člen

S predznambo se pridobijo, prenesejo, omejijo ali razveljavijo vpisane pravice pod pogojem, da se predznamba pozneje opraviči in sicer v obsegu, v katerem je opravičena.

326. člen

Predznamba se opraviči:

1. na podlagi listine, s katero je mogoče dovoliti vknjižbo, izdala pa jo je oseba, zoper katero je bila predznamba vpisana;
2. na podlagi potrdila, da je sodna odločba iz 1. točke 323. člena tega zakona postala pravnomočna in izvršljiva;
3. na podlagi dokončne odločbe pristojnega organa o obstoju terjatve iz 3. točke 323. člena tega zakona, za katere zavarovanje je bila predznamba vpisana;
4. na podlagi pravnomočne in izvršljive odločbe sodišča v pravdi zoper osebo, zoper katero je bila predznamba vpisana.

323. člena tega zakona postala pravnomočna in izvršljiva;

3. na podlagi dokončne odločbe pristojnega organa o obstoju terjatve iz 3. točke 323. člena tega zakona, za katere zavarovanje je bila predznamba vpisana;

4. na podlagi pravnomočne in izvršljive odločbe sodišča v pravdi zoper osebo, zoper katero je bila predznamba vpisana.

327. člen

Če se predznamba opravičuje z listino, primerno za vknjižbo (1. točka prejšnjega člena), jo je treba opravičiti v tridesetih dneh od vročitve sklepa o predznambi.

Če se predznamba opravičuje s pravnomočno in izvršljivo sodno odločbo (4. točka prejšnjega člena) je potrebno začeti pravdo v 15 dneh od vročitve odločbe o predznambi.

Rok, v katerem se mora predznamba opravičiti oziroma je potrebno začeti pravdo, mora biti naveden v odločbi o predznambi.

Rok za opravičbo predznambe ali začetek pravde sme organ, pristojen za vodenje registra, na predlog stranke podaljšati, če so za to podani opravičeni razlogi.

328. člen

Če se predznamba opravičuje z listinami, navedenimi v 1., 2. in 3. točki 326. člena tega zakona, je treba predlog za opravičbo predznambe vložiti pri organu, pristojnem za vodenje registra.

Če se predznamba opravičuje z odločbo sodišča v pravi (4. točka 326. člena tega zakona), mora tisti, ki je zahteval predznambo, začeti pravdo pri pristojnem sodišču in o tem obvestiti organ, pristojen za vodenje registra.

329. člen

Če ob vložitvi predloga za predznambo že teče pravda o obstoju pravice, katere predznamba se zahteva, ni potrebna posebna pravda za opravičbo predznambe, če se po določbah zakona o pravnem postopku v obstoječi pravi še lahko uveljavlja tudi zahtevek za opravičbo predznambe.

330. člen

Če predznamba ni opravičena, lahko tisti, zoper katerega je bila dovoljena, predlaga njen izbris.

Če iz spisov ne izhaja, da je bila tožba za opravičbo predznambe vložena pravočasno, ali da rok za opravičbo še teče tistega dne, ko je vložen predlog za izbris, odredi organ, pristojen za vodenje registra v kratkem času narok, na katerem mora predlagatelj predznambe dokazati, da rok za opravičbo še teče, ali da je bila tožba pravočasna.

Če organ, pristojen za vodenje registra, ugotovi, da je rok potekel oziroma da se pravda ni pravočasno začela, dovoli izbris predznambe.

Šteje se, da je bila tožba za opravičbo predznambe vložena pravočasno, čeprav je potekel zanj določen rok, če je bila vložena pred predlogom za izbris predznambe ali vsaj istega dne, ko je bil vložen predlog.

331. člen

Če sodišče v pravi, s katero se opravičuje predznamba ugotovi tožnikovemu zahtevku za opravičbo, se na predlog katerekoli stranke zaznamuje opravičba predznambe v registru po vsebini pravnomočne sodbe.

Če je bil v pravi iz prejšnjega odstavka zahtevek za opravičbo predznambe pravnomočno zavrnjen, se na predlog katerekoli stranke predznamba izbriše.

332. člen

Če je predznamba izbrisana zato, ker tožba za opravičbo ni bila pravočasno vložena, se lahko predlaga nova predznamba, vendar ima ta pravni učinek šele od trenutka, ko je bil vložen nov predlog.

Lastnik ladje ali upravičenec iz vpisane pravice lahko s tožbo zahteva, naj se ugotovi, da ne obstaja predznamovana pravica. Sodba, s katero sodišče ugotovi temu zahtevku, se na predlog stranke zaznamuje v registru in s tem prepreči ponovna dovolitev predznambe.

333. člen

Če se predznamba izbriše iz kakšnega drugega razloga, ne pa iz razlogov, ki so navedeni v prejšnjem členu, organ, pristojen za vodenje registra po uradni dolžnosti zavrne vsak nov predlog za predznambo iste pravice na podlagi iste listine. Če to opusti in novo predznambo vpiše, se ta izbriše takoj, ko nasprotnik prijavi, da je bila predznamba enkrat že izbrisana.

334. člen

Če je predznamovana pravica lastninska pravica, je nadaljnje vpise mogoče dovoliti ne samo zoper vknjiženega, temveč tudi zoper predznamovanega lastnika ladje; vendar je pravni učinek teh vpisov odvisen od tega, ali bo predznamba opravičena ali ne.

Če se predznamba opraviči, se hkrati z vpisom njene opravičbe po uradni dolžnosti izbrišejo vsi tisti vpisi, ki so bili zoper vknjiženega lastnika ladje opravljeni potem, ko je bil vložen predlog, na podlagi katerega je bila vpisana predznamba lastninske pravice.

Če se predznamba lastninske pravice izbriše, se hkrati po uradni dolžnosti izbrišejo tudi vsi vpisi, ki so bili opravljeni glede na to predznambo.

Določbe tega člena se uporabijo tudi v primeru, ko je bila zoper hipotekarnega upnika vpisana predznamba prenosa njegove terjatve na drugo osebo.

335. člen

Če je izbris kakšne pravice predznamovan, se smejo glede te pravice dovoliti nadaljnji vpisi (na primer nadhipotek ali odstopa), vendar je pravni učinek teh vpisov odvisen od tega, ali bo predznamba izbrisana opravičena ali ne.

Če se predznamba izbriše opraviči, se hkrati z vpisom opravičbe po uradni dolžnosti izbrišejo tudi vsi vpisi, ki so bili glede izbrisane pravice medtem dovoljeni.

336. člen

Če so na terjatvi, zavarovani s hipoteko, takrat, ko se zahteva njen izbris, še vpisane nadhipoteke, se sme izbris te terjatve dovoliti le s pripombo, da bo pravni učinek izbrisa glede nadhipotek nastopil šele, ko bodo izbrisane.

Ko je vknjižen izbris s hipoteko zavarovane terjatve, ni mogoče več dovoliti nadaljnjih vpisov na hipoteko; če pa je izbris hipoteke le predznamovan, se smejo nadaljnji vpisi na to pravico dovoliti, vendar samo s pravnim učinkom iz 325. člena tega zakona.

Zaznamba

337. člen

Pravna posledica zaznambe osebnih razmerij, zlasti glede omejitve pravice razpolaganja s premoženjem je, da se nihče, v čigar korist je v register vpisana kakšna pravica, ne more sklicevati na to, da mu ta razmerja niso bila znana (na primer mladost, podaljšanje roditeljske pravice ali skrbništva, stečaj idr.).

Zaznambo osebnih razmerij in izbris takšne zaznambe odredi organ, pristojen za vodenje registra na podlagi listin, s katerimi se ta razmerja dokazujejo in sicer na predlog strank, njihovih zakonitih zastopnikov ali pristojnih organov.

338. člen

Zaznamba drugih dejstev, poleg tistih, ki so navedena v prejšnjem členu, se sme dovoliti le, če je z zakonom dovoljena in ima učinek, ki ga določa zakon (na primer vrstni red, skupna hipoteka, odpoved terjatve zavarovane s hipoteko, tožba za uveljavitev pomorskega privilegija, zaznamba spora in podobno).

339. člen

Lastnik ladje lahko zahteva vpis zaznambe vrstnega reda za nameravano odtujitev ladje ali obremenitev s hipoteko. Pravni učinek zaznambe je, da se vrstni red pravic, pridobljenih s to odtujitvijo ali obremenitvijo, šteje od takrat, ko je bil vložen predlog za vpis zaznambe, če je vpis navedenih pravic zahtevan, da bi veljala zaznamba.

Hipotekarni upnik lahko s pravnim učinkom, navedenim v prejšnjem odstavku, zahteva vpis zaznambe vrstnega reda za nameravani odstop ali nameravani izbris svoje terjatve.

Zaznambe iz tega člena se smejo dovoliti le, če bi bila po stanju vpisov v register dovoljena vknjižba pravice, ki jo je treba vpisati, oziroma izbris vpisane pravice in če je podpis predlagatelja na predlogu overil organ, ki je pristojen za overjanje podpisov.

340. člen

Odločba, s katero organ, pristojen za vodenje registra, ugotovi predlogu za vpis zaznambe iz prejšnjega člena, se izda v enem samem izvodu (odpravku). Ko se zaznamba vpiše v register, se na tem izvodu potrdi, da je bila zaznamba opravljena.

341. člen

Če je bila zaznamba vrstnega reda dovoljena za name-ravano obremenitev ladje s hipoteko, izgubi učinek po poteku enega leta, v drugih primerih, navedenih v 339. členu tega zakona, pa po poteku 60 dni od dneva, ko je bila dovoljena.

V odločbi, s katero dovoljuje zaznambo, navede organ, pristojen za vodenje registra, datum, ko bo zaznamba izgubila učinek.

342. člen

Predlog za vpis pravice ali vpis izbriša z vrstnim redom, ki je zavarovan z zaznambo (339. člen tega zakona), se mora vložiti v rokih, določenih v 327. členu tega zakona; predlogu je treba priložiti izvod sklepa, s katerim je bila zaznamba dovoljena.

Listina, na podlagi katere se vpisuje ali briše pravica, za katero je zaznamovan vrstni red, je lahko sestavljena tudi po vložitvi predloga za vpis zaznambe.

V odločbi, s katero na predlog, ki je vložen po prvem odstavku tega člena, dovoljuje vknjižbo ali predznambo, navede organ, pristojen za vodenje registra, da ima dovoljeni vpis tisti vrstni red, ki je bil pridobljen z zaznambo. Ob vpisu se potrdi na izvodu sklepa, s katerim je bila zaznamba vrstnega reda dovoljena, da je vpis opravljen.

Vpis z zaznamovanim vrstnim redom se dovoli tudi, če je bila ladja ali terjatev, zavarovana s hipoteko, prenesena na koga drugega ali obremenjena potem, ko je bil predlog za zaznambo vrstnega reda že vložen.

Če je lastnik ladje ali hipotekarni upnik prišel v stečaj, preden je bil vložen predlog za vpis, se vpis dovoli le, če je bila listina o pravnem poslu že sestavljena pred dnem, ko je bil uveden stečaj in če je dan, ko je bila sestavljena, dokazan z overitvijo organa, pristojnega za overjanje podpisov. Če listina ne ustreza tem pogojem, se po predpisih o stečaju presoja, ali je vpis dopusten.

343. člen

Če dovoli vknjižbo prenosa lastninske pravice ali od-tujitve ladje oziroma odstopa ali izbriša terjatve z vrstnim redom, pridobljenim s predznambo (prvi odstavek 339. člena tega zakona), odredi organ, pristojen za vodenje registra, na predlog stranke, v katere korist je bila vknjižba vpisana, izbris tistih vpisov, ki so bili glede te ladje ali terjatve opravljeni po vložitvi predloga za zaznambo. Predlog za izbris teh vpisov se mora vložiti v 15 dneh od dneva, ko je postala vknjižba z zaznamovanim vrstnim redom pravnomočna.

344. člen

Če predlog za vpis ni vložen pred potekom roka, po katerem zaznamba izgubi učinek (341. člen tega zakona), ali če znesek terjatve, glede katere je zaznamovan vrstni red, do konca tega roka ni izčrpan, odredi organ, pristojen za vodenje registra, po uradni dolžnosti izbris zaznambe vrstnega reda.

Pred potekom roka iz 341. člena tega zakona se sme izbris zaznambe dovoliti le, če je predlogu za izbris priložen izvod odločbe, s katero je bila zaznamba dovoljena. Ko se vpiše izbris, potrdi organ, pristojen za vodenje registra, na tem izvodu odločbe, da je bil izbris opravljen.

345. člen

Organ, pristojen za vodenje registra, dovoli na upnikovo zahtevo zaznambo sodne odpovedi hipoteke ter zaznambo hipotekarne tožbe, če je tisti, zoper katerega je odpoved ali tožba vložena, vpisan kot lastnik ladje in če se dokaže, da je hipotekarna tožba vložena.

Zaznambo hipotekarne tožbe sme dovoliti tudi pravdno sodišče.

Posledica zaznambe iz prvega odstavka tega člena je, da deluje odpoved ali tožba zoper poznejšega lastnika ladje, zlasti pa še, da je na podlagi pravnomočne sodbe, izdane v pravdi o zaznamovani tožbi, ali na podlagi izvršljive sodne poravnave, sklenjene v tej pravdi, dopustna izvršba na zastavljeno ladjo neposredno zoper vsakega poznejšega lastnika ladje.

346. člen

Zaznamba tožbe za uveljavitev pomorskega privilegija se izbriše po uradni dolžnosti, če upnik s hipoteko zavarovane terjatve v 60 dneh od izvršljivosti sodbe, izdane na podlagi tožbe, ki je bila predmet zaznambe, ne zahteva prodaje ladje ali vpisa hipoteke ali če se na njegovo zahtevo ladja v tem roku ne zaustavi (drugi odstavek 249. člena tega zakona).

Če iz spisov ne izhaja, da je bila v zakonskem roku zahtevana prodaja ladje ali vpis hipoteke ali da je bila ladja zaustavljena, ravna organ, pristojen za vodenje registra, po drugem in tretjem odstavku 330. člena tega zakona.

347. člen

Kdor začne pravdo, da bi izpodbil vknjižbo, za katero trdi, da so z njo kršene njegove vpisane pravice, in zahteva vrnitev v prejšnje knjižno stanje, lahko zahteva pri pravdnem sodišču ali pri organu, pristojnem za vodenje registra, zaznambo tega spora v registru in sicer hkrati z vložitvijo tožbe ali pozneje.

Posledica zaznambe spora iz prejšnjega odstavka je, da deluje v tem sporu izdana sodba tudi zoper tiste, ki so si vpisane pravice pridobili potem, ko je predlog za zaznambo spora prispel k organu, pristojnem za vodenje registra.

348. člen

V pravdi za izbris vknjižbe zoper osebe, ki so si neposredno z vknjižbo, katere izbris se zahteva s tožbo, pridobile pravice ali so bile oproščene bremena in v primerih, ko temelji tožba na razmerjih, ki obstajajo neposredno med tožnikom in tožencem, se zastaranje tožbenega zahtevka presoja po pravilih obligacijskega prava o zastaranju.

349. člen

Kdor želi izpodbijati zoper koga drugega vknjižbo, o kateri je bil skladno s predpisi obveščen, da je dovoljena, mora v roku, v katerem je mogoče vložiti pritožbo zoper dovolitev te vknjižbe, predlagati organu, pristojnem za vodenje registra vpis zaznambe, da je vknjižba sporna, najpozneje v 60 dneh od poteka roka za pritožbo pa vložiti tožbo za izbris vknjižbe zoper vse tiste, ki so si z izpodbijano vknjižbo pridobili kakšno vpisano pravico ali so na kakšni vpisani pravici dosegli nadaljnje vknjižbe ali predznambe.

Po poteku roka iz prejšnjega odstavka se sme zoper druge, ki so pred zaznambo spora na vpisani pravici pridobili nadaljnje vpisane pravice, z izbrisno tožbo izpodbijati vknjižba le, če niso bili pošteni glede veljavnosti izpodbijane vknjižbe.

350. člen

Če tožnik ni bil skladno s predpisi obveščen o dovoljeni vknjižbi, ki jo izpodbija, preneha pravica do tožbe za njen izbris zoper druge, ki so si na vpisani pravici pošteno pridobili nadaljnje vpisane pravice, v treh letih od takrat, ko je predlog za izpodbijanje vknjižbe prispel k organu, pristojnem za vodenje registra.

351. člen

Če tožnik umakne tožbo, ali se po zakonu šteje, da jo je umaknil, ali če je tožba s pravnomočno odločbo zavržena ali tožbeni zahtevek zavrnjen, ali če v primeru iz 349. člena tega zakona tožba ni bila vložena v predpisanem roku, se odredi na predlog nasprotne stranke izbris zaznambe spora.

Če je sodišče s pravnomočno sodbo popolnoma ali delno ugodilo zahtevku za izbris izpodbijane vknjižbe ali če so stranke o izbrisu vknjižbe sklenile sodno poravnavo, se dovoli na predlog stranke vpis izbrisa izpodbijanje vknjižbe po vsebini sodbe oziroma sodne poravnave in odredi hkrati izbris zaznambe spora ter vseh vknjižb in predznamb, za katere je glede izbrisane pravice predlog za vpis prispel k organu, pristojnem za vodenje registra potem, ko je ta prejel predlog za zaznambo spora.

352. člen

Kdor trdi, da je prišlo do vknjižbe zaradi kaznivega dejanja, lahko zahteva, da bi dosegel pravni učinek iz 347. člena tega zakona glede poznejših vpisov, od organa, pristojnega za vodenje registra, naj dovoli zaznambo, da je vknjižba sporna. Predlogu mora priložiti potrdilo pristojnega organa o uvedbi kazenskega postopka.

Če je predlagana zaznamba spora, da bi bil dosežen učinek tudi zoper druge, ki so si pošteno pridobili vpisane pravice pred zaznambo spora, je treba predlog za zaznambo vložiti pri organu, pristojnem za vodenje registra, v roku, v katerem se je stranka upravičena pritožiti zoper dovoljeno vknjižbo.

353. člen

Če odloči sodišče v kazenskem postopku, da se izbriše vknjižba skupaj z vpisanimi pravicami, ki so bile pridobljene pred zaznambo iz prejšnjega člena, odredi organ, pristojen za vodenje registra, izbris vknjižbe po drugem odstavku 351. člena tega zakona, če priloži stranka, zoper katero je bila izpodbijana vknjižba opravljena, predlogu za izbris vknjižbe odločbo sodišča, izdano v tem kazenskem postopku, s potrdilom o njeni pravnomočnosti.

Če ugotovi sodišče v kazenskem postopku kazensko odgovornost obtoženca, vendar pa napoti oškodovanca z njegovim zahtevkom za izbris vknjižbe na pravdo, ima oškodovanec pravico vložiti tožbo za izbris vknjižbe in vpisanih pravic iz prejšnjega odstavka v 60 dneh od dneva, ko je postala odločba sodišča o napotitvi na pravdo pravnomočna.

Če sodišče v kazenskem postopku ne izda odločbe o tem, da je obtoženec kazensko odgovoren in če upravičenec ne vложи tožbe v roku iz prejšnjega odstavka, dovoli organ, pristojen za vodenje registra, izbris zaznambe spora na predlog tistega, ki ima pravni interes, da ostane izpodbijana vknjižba v veljavi.

354. člen

Če je zahtevan izbris zaznambe spora zato, ker tožba za izbris ni bila vložena v rokih, določenih v 349. in 353. členu tega zakona, ravna organ, pristojen za vodenje registra, po drugem in tretjem odstavku 330. člena tega zakona.

355. člen

Če vložijo lastnik ladje ali upnik, na čigar ladji oziroma terjatvi je vknjižena pravica, tožbo, da se ta pravica popolnoma ali delno izbriše, ker je zastarana, dovoli organ, pristojen za vodenje registra, na predlog tožnika zaznambo spora v registru.

356. člen

Če se začne pravda, s katero zahteva tožnik, naj se ugotovi, da je bila s priposestvovanjem pridobljena določena stvarna pravica, dovoli organ, pristojen za vodenje registra, na tožnikov predlog zaznambo spora v registru.

357. člen

Zaznamba spora v primeru tožbe za izbris zaradi zastaranja (355. člen tega zakona) ali v primeru tožbe za ugotovitev pridobitve stvarne pravice zaradi priposestvovanja (356. člen tega zakona) nima učinka zoper druge, ki so se zanesli na register in dosegli določene vknjižbe pred trenutkom, ko je predlog za zaznambo spora prispel k organu, pristojnem za vodenje registra. Če je s pravnomočno sodbo ugotovljeno, da je tožnik s priposestvovanjem pridobil določeno stvarno pravico, ima s priposestvovanjem pridobljena pravica vrstni red pred vsemi vpisi, ki so bili opravljeni po zaznambi spora, vse po zaznambi spora vpisane pravice, ki so s tem v nasprotju, pa se na predlog stranke izbrišejo.

V postopku za izbris se smiselno uporablja drugi odstavek 351. člena tega zakona.

358. člen

Sodišče, ki je opravilo prodajo ladje, odredi po uradni dolžnosti, da se sklep o domiku prodane ladje zaznamuje v registru.

Zaznamba iz prejšnjega odstavka ima učinek, da je mogoče pridobiti vpisane pravice zoper dotedanjega lastnika ladje z nadaljnjimi vpisi le, če je sklep o domiku pravnomočno razveljaven.

Če sklepa o domiku ni nihče izpodbijal, ali če je bila izpodbijna tožba pravnomočno zavrnjena, se na predlog prizadete osebe izbrišejo vsi vpisi, opravljeni po zaznambi sklepa zoper dotedanjega lastnika ladje, kot tudi vsi nadaljnji vpisi glede njegovih pravic.

359. člen

Če ni drugače določeno, se morajo predlogi za vpis ali izbris zaznamb vložiti pri organu, pristojnem za vodenje registra.

Vpisovanje skupnih hipotek

360. člen

Pri skupnih hipotekah (235. člen tega zakona), ki se ustanovijo z vpisom v več vložkov, je treba enega od vložkov označiti za glavni vložek, druge pa za stranske. V predlogu za vpis je treba navesti, kateri vložek naj bo glavni, kateri pa stranski; če v predlogu to ni navedeno, se šteje, da se mora za glavni vložek označiti tisti, ki je v predlogu za vpis naveden na prvem mestu.

Če je zahtevano, naj se že obstoječa hipoteka za isto terjatev raztegne tudi na druge vložke, se s prvotno obremenjenim vložkom ravna kot z glavnim vložkom.

V glavnem vložku se je treba z zaznambo sklicevati na stranske vložke, v vsakem stranskem vložku pa na glavni vložek.

361. člen

Če zahteva upnik, da bi zavaroval svojo terjatev, vpis hipoteke v določeni vložek, mora prijaviti obstoj hipoteke, ki je za to terjatev že vpisana v kakšnem drugem vložku, da bi se mogla zaznamovati skupna hipoteka.

Upnik je odgovoren za škodo, povzročeno s tem, da je zamočlal obstoj hipoteke.

Če zaznamba skupne hipoteke ni vpisana, lahko hipotekarni dolжник predlaga to zaznambo in zahteva, da mu upnik povrne stroške, če po njegovi krivdi ni bila vpisana.

Če organ, pristojen za vodenje registra, ko dovoli vknjižbo ali predznambo hipoteke, opazi, da je za isto terjatev že vpisana hipoteka v kakšnem drugem vložku, odredi po uradni dolžnosti, da je vložek, v katerem je ta hipoteka vpisana, glavni vložek.

362. člen

Če se vknjižba ali predznamba, ki je vpisana v kakšen stranski vložek, na pritožbo izbriše, je treba ta izbris zaznamovati v glavnem vložku.

363. člen

Vrstni red pri skupni hipoteki se določi samostojno za vsak vložek; pri tem je odločilen trenutek, ko je predlog za dovolitev vpisa skupne hipoteke prispel.

364. člen

Vse predloge glede spremembe hipoteke za terjatve, za katere je vpisana skupna hipoteka v več vložkih, je treba vložiti pri organu, pristojnem za vodenje registra.

O predlogih se odloča po stanju vpisov v glavnem vložku.

Predlog, vložen pri drugem organu, ne pa pri organu, pristojnem za vodenje registra, je treba vrniti vložniku z navodilom, da je treba predlog vložiti pri pristojnem organu.

365. člen

Vse spremembe, ki jih je treba na skupni hipoteki opraviti s prenosom, omejitvijo obremenitvijo, izbrisom ali kako drugače, se vpišejo le v glavni vložek.

Vpis sprememb v glavnem vložku ima takšen pravni učinek, kot da bi bil opravljen v vseh že obstoječih ali bodočih stranskih vložkih.

Delen ali popoln izbris skupne hipoteke, ki se nanaša na vse ladje ali na vse terjatve (nadhipoteka), ki so predmet skupne hipoteke, se zaznamuje v vseh stranskih vložkih, izbris skupne hipoteke, ki se nanaša na določeno ladjo ali na določeno terjatev, pa se zaznamuje le v stranskem vložku, v katerega je ta ladja oziroma terjatev vpisana.

366. člen

Če je izbrisana hipoteka na ladji oziroma na terjatvi, zavarovani s hipoteko, ki je vpisana v glavnem vložku, se v tem vložku izbrišejo tudi vsi nadaljnji vpisi na skupni hipoteki in prenesejo v enega od stranskih vložkov. Če skupna hipoteka še obstaja, se s tem vložkom ravna kot z glavnim vložkom.

Sprememba stranskega vložka v glavni vložek se po uradni dolžnosti zaznamuje pri vsakem že obstoječem stranskem vložku.

367. člen

Za opravičbo predznambe, s katero je bila skupna hipoteka predznamenovana za isto terjatev pri raznih vložkih, je potrebna le ena tožba.

368. člen

V izpiskih iz vložkov, ki se glede na skupno hipoteko vodijo kot stranski vložki, je treba napotiti na glavni vložek in pripomniti, da so spremembe na skupno vpisani hipoteki vpisane samo v glavnem vložku.

Izbris ladje iz registra

369. člen

Organ, pristojen za vodenje registra, izda odločbo o izbrisu ladje:

1. če ugotovi, da je ladja uničena ali se domneva, da je uničena;
2. če ne izpolnjuje več pogojev iz 210. člena tega zakona;
3. če je trajno umaknjena iz plovbe;
4. če se vpiše v drug register.

Domneva se, da je ladja uničena, ko pretečejo trije meseci od zadnjega poročila o njej. V tem primeru se domneva, da je bila ladja uničena tistega dne, ko je bil prejeto zadnje sporočilo o njej.

Prvi in drugi odstavek tega člena se smiselno uporabljata tudi za izbris ladij v gradnji.

370. člen

Ladja se ne more izbrisati iz registra, če temu ugovarja upnik, ki ima pomorski privilegij ali hipoteko na ladji.

Šteje se, da upnik ne ugovarja izbrisu, če v petnajstih dneh po tem, ko je bil o predlogu za izbris pisno obveščen, ugovora pisno ne sporoči organu, pristojnemu za vodenje registra.

Ladja se izbriše kljub upnikovemu ugovoru, če se pri sodišču položi znesek v višini upnikove terjatve ali drugo ustrezno zavarovanje.

Določbe tega člena veljajo tudi za ladjo v gradnji.

Določbe tega člena ne veljajo za izbris ladij po 1. točki prejšnjega člena in za prenos lastnine na ladji s prepustitvijo ladje zavarovalnici.

371. člen

V odločbi o izbrisu ladje iz registra je treba v smislu 370. člena tega zakona ugotoviti, da upniki pomorskih privilegijev ne ugovarjajo izbrisu oziroma da se hipotekarni upniki strinjajo z izbrisom, razen če gre za izbris po 1. prvi točki prvega odstavka 369. člena tega zakona.

Ugovor, s katerim privilegirani upniki ugovarjajo izbrisu ladje iz registra, se vložijo pri organu, pristojnemu za vodenje registra, ki o njem odloči.

V primeru iz prejšnjega odstavka se sme izbris ladje iz registra odrediti šele potem, ko postane sklep, s katerim je organ, pristojen za vodenje registra, ugovor zavrnil, pravnomočen.

372. člen

Če se ladja, ki je bila izbrisana iz registra zato, ker je bila uničena, ali se je domnevalo, da je uničena, ker je bila za stalno umaknjena iz plovbe, ali zato, ker je bila razglašena za pomorski plen oziroma vojni plen na morju, znova vpisuje, izda organ, pristojen za vodenje registra, odločbo o ponovnem vpisu z vsemi tistimi podatki in vpisanimi pravicami iz registra, s katerimi je bila prej vpisana in so veljali ob izbrisu; o tem obvesti lastnika ladje ter vse druge, v katerih korist je bila vpisana kakšna pravica.

5. Pravna sredstva

373. člen

Zoper odločbo organa, pristojnega za vodenje registra, o predlogu za vpis je dopustna pritožba na ministrstvo, pristojno za pomorstvo.

Stranke smejo v pritožbi navesti nova dejstva in predlagati nove dokaze le, če se nanašajo na bistvene kršitve pravil postopka.

374. člen

Rok za pritožbo zoper odločbo, ki je bila vročena v Republiki Sloveniji, je 30 dni, pri vročitvi v tujini pa 60 dni.

375. člen

Prepozno, nepopolno ali nedovoljeno pritožbo organ, pristojen za vodenje registra, zavrže.

Če organ, pristojen za vodenje registra ne zavrže pritožbe, pošlje izvod strankam, ki jim je bila vročena izpodbijana odločba.

Organ, pristojen za vodenje registra ne more svoje odločbe niti spremeniti niti razveljaviti.

Pritožbo, vloženo neposredno pri organu druge stopnje, pošlje ta organu, pristojnemu za vodenje registra in se šteje, da je bila pritožba vložena na dan, ko je prispela k organu druge stopnje.

376. člen

Če je pritožba vložena zoper odločbo, s katero se dovoljuje vknjižba ali predznamba ali prvi vpis, odredi organ, pristojen za vodenje registra zaznambo pritožbe.

Če je pritožba zavrnjena, se opravi izbris zaznambe.

Zaznambo in izbris zaznambe iz prvega in drugega odstavka tega člena opravi organ, pristojen za vodenje registra po uradni dolžnosti.

Če je pritožba vložena zoper odločbo o zahtevi za prvi vpis v register ladij, mora organ, pristojen za vodenje registra, ravnati po tretjem odstavku 288. člena tega zakona.

377. člen

Če organ druge stopnje zavrne pritožbo zoper odločbo, s katero je bil predlog za vpis zavrnjen, odredi organ, pristojen za vodenje registra po uradni dolžnosti, da se zaznamba te odločbe izbriše in o tem obvesti stranke.

378. člen

Če organ druge stopnje spremeni odločbo organa, pristojnega za vodenje registra in ugotovi, kateremu od predlogov iz 298. člena tega zakona, ki ga je organ, pristojen za vodenje registra, zavrnil, se opravi dovoljeni vpis. V tem primeru se šteje, da je bil vpis opravljen v trenutku, ko je bil zanj vložen predlog.

379. člen

Če organ druge stopnje spremeni odločbo, s katerim je organ, pristojen za vodenje registra, dovolil izbris vpisa in predlog za izbris vpisa zavrne, se vzpostavi izbrisana vknjižba oziroma predznamba.

Če organ druge stopnje spremeni odločbo, s katero je organ, pristojen za vodenje registra, ugodil kakšnemu od predlogov, navedenih v 298. členu tega zakona in ta predlog zavrne, se vknjižba ali predznamba izbriše.

380. člen

Odločba, s katero organ druge stopnje odreja vpis, se pošlje organu, pristojnemu za vodenje registra, z vsemi listinami, ki so bile priložene predlogu, da opravi vročitev in vpis, pri čemer ravna po 310. in 313. členu tega zakona.

381. člen

V postopku vpisovanja v register ladij je dovoljen upravni spor.

PETI DEL – LADJAR

I. poglavje – ODGOVORNOST LADJARJA

382. člen

Za obveznosti, ki nastanejo v zvezi s plovbo in izkoriščanjem ladje, je odgovoren ladjar, če ni v tem zakonu drugače določeno.

383. člen

Ladjar in reševalec lahko omejita svojo odgovornost za pomorske terjatve v skladu z določbami tega dela zakona.

Za ladjarja se za potrebe tega dela zakona štejejo tudi lastnik ladje, naročnik prevoza iz ladjarske pogodbe in podjemnik ladje.

Reševalec je oseba, ki nudi usluge v neposredni zvezi z dejavnostjo reševanja ali nudenjem pomoči.

V primeru terjatev iz 385. člena tega zakona zoper osebe, za katere dejanja, opustitve ali napake odgovarja ladjar ali reševalec, lahko te osebe omejijo svojo odgovornost v skladu z določbami tega dela zakona.

Kdor zavaruje odgovornost za terjatve, glede katerih se lahko omeji odgovornost v skladu z določbami tega zakona, je upravičen do istih ugodnosti po tem zakonu kot zavarovanec.

Sklicevanje na omejeno odgovornost ne pomeni priznanja odgovornosti.

384. člen

V primeru, da poveljnik ladje, drugi člani posadke in druge osebe, ki delajo za ladjarja, odgovarjajo za terjatve iz 385. člena tega zakona, lahko omejijo svojo odgovornost v skladu s 388. do 394. členom tega zakona.

385. člen

Ob upoštevanju izjem iz 386. in 387. člena tega zakona, se lahko, ne glede na temelj, omeji odgovornost za naslednje terjatve:

1. zaradi smrti, telesne poškodbe, izgube ali poškodbe premoženja (vključno s škodo na pristaniških napravah, bazenih, vhodnih plovnihih poteh in označbah za plovbo), do katere je prišlo na ladji ali v neposredni zvezi z uporabo ladje ali reševanjem, kakor tudi terjatve zaradi kasnejših škod s tem v zvezi;

2. zaradi vsake škode, ki nastane zaradi zamude pri pomorskem prevozu blaga, potnikov in njihove prtljage;

3. zaradi drugih škod, ki nastanejo zaradi kršitve izvenpogodbenih pravic v neposredni zvezi z izkoriščanjem ladje ali reševanjem;

4. drugih oseb, razen tistih, ki odgovarjajo za škodo, zaradi ukrepov za preprečevanje in zmanjšanje škode, za katero lahko odgovorna oseba omeji svojo odgovornost v skladu s tem delom zakona, ter zaradi nadaljnje škode, ki nastane zaradi teh ukrepov.

Za terjatve iz prejšnjega odstavka se lahko omeji odgovornost v primeru tožbe na podlagi pogodbe, odškodninske tožbe, tožbe iz naslova regresnega zahtevka ali jamčevanja. Vendar pa terjatve iz 4. točke prejšnjega odstavka ne morejo biti predmet omejitve odgovornosti v tistem obsegu, v katerem se odgovornost nanaša na povračilo na temelju pogodbe z odgovorno osebo.

386. člen

Ta del zakona se ne uporablja za naslednje terjatve:

1. iz naslova reševanja ali prispevka k skupni havariji,

2. zaradi škod v smislu V. poglavja Sedmega dela tega zakona,

3. terjatve, ki so predmet mednarodne konvencije ali nacionalnega prava, ki ureja ali prepoveduje omejitev odgovornosti za jedrske škode,

4. uslužbencev ladjarja ali reševalca, katerih naloge so povezane z ladjo ali reševanjem, vključno s terjatvami njihovih dedičev, pravnih naslednikov in drugih oseb, ki so upravičene do takšnih terjatev.

387. člen

Ladjar izgubi pravico do omejene odgovornosti iz 388. člena tega zakona, če povzroči škodo namenoma ali iz hude malomarnosti.

Ladjar ne more omejiti svoje odgovornosti za škodo, ki nastane zaradi smrti ali telesne poškodbe oseb, ki so zaposlene pri ladjarju.

388. člen

Meje odgovornosti za terjatve, razen tistih iz 389. člena tega zakona, ki izhajajo iz istega dogodka, se izračunajo na naslednji način:

1) v zvezi s terjatvami zaradi smrti in telesnih poškodb,

a) 333.000 SDR za ladjo, katere tonaža ne presega 500 ton,

b) za ladjo, katere tonaža presega 500 ton, se znesku iz podtočke (a) dodajo naslednji zneski:

– za vsako tono od 501 do 3.000 ton – 500 SDR,

– za vsako tono od 3001 do 30.000 ton – 333 SDR,

– za vsako tono od 30.001 do 70.000 ton – 250 SDR,

in

– za vsako tono, ki presega 70.000 ton – 167 SDR.

2) v zvezi z drugimi terjatvami:

a) 167.000 SDR za ladjo, ki ne presega 500 ton,

b) za ladjo, ki presega 500 ton, se znesku iz podtočke (a) dodajo naslednji zneski:

– za vsako tono od 501 do 30.000 ton – 167 SDR,

– za vsako tono od 30.001 do 70.000 ton – 125 SDR,

in

– za vsako tono, ki presega 70.000 ton – 83 SDR.

Kadar znesek iz 1. točke prejšnjega odstavka ne zadošča za celotno poplačilo terjatev, ki so navedene v tem odstavku, se za plačilo neizplačanega ostanka uporabijo sredstva iz 2. točke istega odstavka, pri tem pa ta ostanek konkurira sorazmerno s terjatvami iz 2. točke.

Osnovo za izračun meje odgovornosti reševalca, ki bo-disi ne izvaja reševanja z ladje ali pa ga izvaja izključno na ladji, na katero se nanaša reševanje, predstavlja ladja, katere tonaža znaša 1500 BT.

Za potrebe tega dela zakona se uporablja bruto tonaža ladje, ki se izračuna na podlagi I. dodatka Mednarodne konvencije o izmeritvi ladij iz leta 1969.

389. člen

V primeru terjatev zaradi smrti ali telesnih poškodb potnikov na ladji, ki izvirajo iz istega dogodka, odgovarja ladjar v višini 46.666 SDR, pomnoženih s številom potnikov, ki jih lahko prevaža ladja na podlagi plovbnega lista, vendar največ do 25 milijonov SDR.

Med terjatve iz prejšnjega odstavka spadajo vsi zahtevki osebe, ki potuje z ladjo ali pa se potuje na njen račun na podlagi pogodbe o prevozu potnikov, ali ob ladjarjevem pristanku spremlja vozilo ali žive živali na podlagi pogodbe o prevozu blaga.

390. člen

Meje odgovornosti, določene na podlagi 388. člena tega zakona, se uporabijo za seštevke vseh terjatev, ki izvirajo iz istega dogodka, in sicer zoper naslednje osebe:

1. osebo ali osebe iz prvega odstavka 383. člena tega zakona ter vse tiste, za katere odgovarjajo, ali

2. lastnika ladje, ki izvaja reševanje s te ladje in reševalca ali reševalce, ki izvajajo takšno reševanje ter osebe, za katere odgovarjajo, ali

3. reševalca oziroma reševalce, ki izvajajo reševanje izven ladje ali samo z ladje, ki se rešuje ter osebe, za katere odgovarjajo.

Meje odgovornosti iz 389. člena tega zakona se uporabijo za seštevke vseh terjatev, ki lahko nastanejo iz istega dogodka zoper osebo ali osebe iz prvega odstavka 383. člena tega zakona v zvezi z ladjo iz 388. člena tega zakona oziroma zoper osebe, za katere odgovarjajo.

391. člen

Osebe, ki lahko odgovarjajo za terjatve, navedene v tem delu zakona, morajo ustanoviti sklad omejene odgovornosti.

Sklad se oblikuje v višini ustreznih zneskov iz 388. in 389. člena tega zakona, povečanih za obresti od nastanka odgovornosti do ustanovitve sklada.

Sklad je namenjen le plačilu terjatev, glede katerih se lahko sklicuje na omejeno odgovornost.

Sklad se lahko ustanovi s pologom denarnega zneska ali z drugim ustreznim zavarovanjem.

Za sklad, ki ga ustanovi ena od oseb iz 1., 2. ali 3. točke prvega odstavka 390. člena tega zakona ali iz drugega odstavka istega člena, ali njena zavarovalnica, se šteje, da so ga ustanovile vse osebe iz 1., 2. ali 3. točke prvega odstavka ali drugega odstavka 390. člena.

392. člen

Terjatve upnikov se poravnajo iz sklada v sorazmerju z njihovim ugotovljenim zneskom.

Odgovorna oseba oziroma njena zavarovalnica, ki pred razdelitvijo sklada v celoti ali delno plača kakšno terjatev iz tega dela zakona, stopi do višine plačanega zneska v odnosu do sklada na mesto poplačanega upnika.

393. člen

Upniki, v korist katerih je bil ustanovljen sklad omejene odgovornosti, se lahko za svoje terjatve poplačajo le iz tega sklada.

Po ustanovitvi sklada v skladu s 391. členom tega zakona, se mora sprostiti vsaka ladja ali drugo premoženje, ki pripada osebi, v korist katere je sklad ustanovljen, če je zastavljeno ali zaplenjeno zaradi terjatev, ki se lahko poplačajo iz sklada. V primeru, da je sklad ustanovljen v tujini, lahko domače sodišče sprostí takšno premoženje, če so upnikovi interesi zavarovani na primeren način.

Sprostitev premoženja je obvezna, če je sklad ustanovljen:

1. v pristanišču, kjer je prišlo do škodnega dogodka oziroma, če je nastal izven pristanišča, v prvem naslednjem pristanišču, ali

2. v pristanišču izkrcanja za terjatve zaradi smrti ali telesnih poškodb, ali

3. v pristanišču izkrcanja za terjatve zaradi poškodovanja tovora, ali

4. v državi, kjer je izvršeno zaustavljanje.

Določbe prvega in drugega odstavka se uporabljajo le v primeru, da lahko upnik uveljavlja terjatve zoper sklad pri sodišču, ki ga upravlja, če se terjatve dejansko lahko poplačajo iz tega sklada.

394. člen

Določbe 382. do 422. člena tega dela zakona veljajo tudi za čolne, s tem, da se za izračun zneska omejene odgovornosti šteje čoln kot ladja, katere bruto tonaža je 500.

395. člen

Določbe 382. do 422. člena tega dela zakona veljajo tudi za vojaške ladje, s tem da se zmogljivost vojaške ladje določa z izpodrivom. Ena tona iz 388. člena tega zakona je enaka dvema tonama izpodriva.

II. poglavje – POSTOPEK ZA OMEJITEV LADJARJEVE ODGOVORNOSTI

396. člen

Nepravdni postopek za omejitev ladjarjeve odgovornosti opravi sodnik posameznik stvarno pristojnega sodišča v Kopru.

Sodišče iz prejšnjega odstavka je pristojno, če je ladja ali čoln, na katerega se nanaša dogodek, v zvezi s katerim teče postopek za omejitev ladjarjeve odgovornosti, vpisan v slovenski ladijski register; če pripada ladja ali čoln, na katerega se nanaša dogodek, v zvezi s katerim teče postopek za omejitev ladjarjeve odgovornosti, tuji državi, je sodišče iz prejšnjega odstavka pristojno, če je bila ladja ali čoln zaustavljen v teritorialnem morju Republike Slovenije, če ni bil zaustavljen, pa, če so bila pri sodišču v Republiki Sloveniji položena sredstva za ustanovitev sklada omejene odgovornosti.

397. člen

Postopek za omejitev ladjarjeve odgovornosti se začne na predlog osebe, ki je po določbah tega zakona upravičena omejiti svojo odgovornost.

Predlog za postopek za omejitev ladjarjeve odgovornosti mora poleg splošnih podatkov, ki morajo biti navedeni v vsaki vlogi, vsebovati tudi:

1. opis dogodka, iz katerega je nastala terjatev, za katero se predlaga omejitev odgovornosti;

2. podlago in znesek omejene odgovornosti;

3. na kakšen način je predlagatelj pripravljen ustanoviti sklad omejene odgovornosti (polog gotovine ali ustrezno drugo zavarovanje);

4. popis znanih upnikov z njihovim sedežem oziroma prebivališčem;

5. vrsto in verjetno višino terjatev znanih upnikov.

Predlogu za postopek za omejitev ladjarjeve odgovornosti je treba priložiti listine, s katerimi se dokazuje tonaža ladje v smislu 388. člena tega zakona.

398. člen

Če sodišče ugotovi, da niso izpolnjeni s tem zakonom predpisani pogoji, ki dovoljujejo predlagatelju, da omeji svojo odgovornost, izda sklep, s katerim zavrne zahtevek.

Če sodišče ugotovi, da s sredstvi predlaganega sklada omejene odgovornosti ne bo moglo prosto razpolagati v korist upnikov, zavrže vloženi zahtevek.

399. člen

Če sodišče ugotovi, da je v predlogu za postopek o omejeni ladjarjevi odgovornosti podani zahtevek v skladu z določbami tega zakona o pogojih za omejitev odgovornosti in da bo mogoče s sredstvi predlaganega sklada omejene odgovornosti prosto razpolagati v korist upnikov, izda sklep, s katerim dovoli ustanovitev sklada omejene odgovornosti.

V sklepu iz prejšnjega odstavka zahteva sodišče od predlagatelja, naj mu v 15 dneh predloži dokaze o tem, da je dal sodišču na prosto razpolago odobrena sredstva za ustanovitev sklada omejene odgovornosti in da je založil določen znesek, potreben za stroške, ki bodo nastali med postopkom ali v zvezi z njim.

Če predlagatelj ne ravna po drugem odstavku tega člena, izda sodišče sklep, s katerim razveljavi sklep o ustanovitvi sklada omejene odgovornosti.

Sodišče v sklepu opozori predlagatelja na posledice, ker ni ravnal po tretjem odstavku tega člena.

400. člen

Šteje se, da je sklad omejene odgovornosti ustanovljen tistega dne, ko predlagatelj predloži sodišču dokaze o tem, da je ravnal po drugem odstavku prejšnjega člena.

Sklep, s katerim ugotavlja, da je sklad omejene odgovornosti ustanovljen, mora sodišče izdati v 24 urah po prejemu dokazov iz prejšnjega odstavka.

Sklep iz prejšnjega odstavka se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, na oglasni deski sodišča, po potrebi pa tudi na drug primeren način.

Sklep se vroči predlagatelju in vsem upnikom, na katerih terjatve se nanaša omejitev odgovornosti in katerih sedež oziroma prebivališče je sodišču znano.

401. člen

Sklep, s katerim se ugotavlja ustanovitev sklada omejene odgovornosti, vsebuje:

1. ime, pristanišče vpisa in državno pripadnost ladje oziroma označbo in kraj vpisa čolna;
2. firmo oziroma ime in sedež oziroma osebno ime in stalno prebivališče ter državno pripadnost predlagatelja;
3. dogodek, na katerega se nanaša ladjarjeva omejena odgovornost;
4. znesek sklada omejene odgovornosti in datum ustanovitve;
5. poziv upnikom, naj terjatve, ki se po določbah tega zakona poravnajo iz sklada omejene odgovornosti, prijavijo sodišču v 90 dneh od objave sklepa v Uradnem listu Republike Slovenije, ne glede na to če o teh terjativah že teče pravda, oziroma če je o njih že izdana pravnomočna odločba, z opozorilom na posledice opustitve iz 412. člena tega zakona;
6. kraj in čas naroka za preizkus terjatev.

402. člen

Če teče proti nekomu, ki lahko po določbah tega zakona omeji svojo odgovornost in na katerega se nanaša ustanovljeni sklad omejene odgovornosti, ob ustanovitvi sklada izvršilni postopek ali postopek za zavarovanje terjatev, ki se po določbah tega zakona poravnajo iz ustanovljenega sklada omejene odgovornosti, ustavi izvršilno sodišče na njegovo zahtevo s sklepom izvršilni postopek oziroma postopek za zavarovanje in razveljavi vsa v tem postopku opravljena dejanja.

Stranka, na katere predlog je sodišče ustavilo izvršilni postopek oziroma postopek za zavarovanje, plača svoje stroške ustavljenega postopka, na zahtevo nasprotnne stranke pa mora povrniti tudi njene stroške.

Po ustanovitvi sklada omejene odgovornosti ni več mogoče zahtevati rednega izvršilnega postopka oziroma postopka za zavarovanje terjatev, ki se po določbah tega zakona poravnajo iz ustanovljenega sklada omejene odgovornosti.

403. člen

Upniki, ki imajo terjatve v tuji valuti, jih prijavijo v to-larski protivrednosti, obračunani po srednjem tečaju Banke Slovenije za ustrezno tujo valuto na dan ustanovitve sklada omejene odgovornosti.

Na pravočasno prijavljene terjatve (5. točka 401. člena tega zakona) tečejo zakonske zamudne obresti od dneva ustanovitve sklada omejene odgovornosti, na druge terjatve pa od dneva njihove prijave.

404. člen

Prijavljene terjatve se preizkušajo na naroku za preizkus terjatev.

Naroka se lahko kot stranke udeležijo predlagatelj in vsi upniki, ki prijavijo svoje terjatve do sklenitve naroka za preizkus terjatev.

Sodišče lahko opravi narok, čeprav stranke ne pridejo nanj.

Na naroku pozove sodišče navzoče stranke, naj se izrečejo o prijavljenih terjativah in o podlagi za omejitev predlagateljeve odgovornosti.

405. člen

Ne šteje se, da upnik, s tem ko prijavi terjatev, priznava predlagatelju pravico, da prijavljeno terjatev poravna iz ustanovljenega sklada omejene odgovornosti.

Upnik ne more izpodbijati terjatev drugega upnika s trditvijo, da je ni mogoče poravnati iz ustanovljenega sklada omejene odgovornosti, ker je dogodek, iz katerega je terjatev nastala, povzročil ladjar namenoma ali iz hude malomarnosti (prvi odstavek 387. člena tega zakona).

Šteje se, da predlagatelj ustanovitve sklada omejene odgovornosti in upniki priznavajo, da prijavljena terjatev obstaja in da jo je mogoče poravnati iz ustanovljenega sklada omejene odgovornosti, če tega z vlogo ali ustno na naroku ne izpodbijajo do sklenitve naroka za preizkus terjatev.

406. člen

Če upnik oporeka, da bi bila glede njegove terjatve predlagateljeva odgovornost omejena, predlagatelj pa se s tem strinja, ga sodišče s sklepom napoti, naj v 30 dneh od vročitve sklepa vloži zoper predlagatelja tožbo za ugotovitev, da njegova terjatev ne sodi med terjatve, ki naj bodo poravnane iz sklada omejene odgovornosti.

Če upnik v roku iz prejšnjega odstavka ne ravna po sklepu sodišča, oziroma če vloženo tožbo umakne, se šteje, da se je odpovedal trditvi, da glede njegove terjatve predlagateljeva odgovornost ni omejena.

407. člen

Če upnik izpodbija obstoj ali višino terjatve drugega upnika ali pravico, da se njegova terjatev poravna iz sklada omejene odgovornosti, napoti sodišče s sklepom upnika, katerega terjatev je izpodbijana, naj v 30 dneh po vročitvi sklepa vloži zoper predlagatelja in vse upnike, ki izpodbijajo njegovo terjatev ali njegovo višino, tožbo za ugotovitev obstoja in višino njegove terjatve oziroma pravice do poravnave iz sklada omejene odgovornosti.

Če upniki izpodbijajo terjatev drugega upnika, ki je bila ugotovljena s pravnomočno sodbo, izrečeno v pravdi zoper predlagatelja, napoti sodišče s sklepom upnika oziroma up-

nike, ki izpodbijajo tako terjatev, naj vložijo v 30 dneh tožbo za ugotovitev, da terjatev ne obstaja.

Če upniki, ki jih je sodišče napotilo na pravdo, v roku iz prvega in prejšnjega odstavka ne ravna po sklepu sodišča oziroma, če vloženo tožbo umaknejo, se šteje, da v primeru iz prvega odstavka tega člena terjatev sploh ni bila prijavljena, v primeru iz prejšnjega odstavka pa, da terjatev ni bila izpodbijana.

408. člen

Če predlagatelj izpodbija obstoj ali višino upnikove terjatve, napoti sodišče s sklepom upnika, naj v 30 dneh od vročitve sklepa vloži zoper predlagatelja tožbo za ugotovitev obstoja in višine njegove terjatve.

Predlagatelj ne more izpodbijati upnikove terjatve, če sta bila obstoj in višina te terjatve pravnomočno ugotovljena v pravdi med njim in upnikom ali v pravdi, ki je tekla po prvem odstavku prejšnjega člena.

Če upnik, ki ga je sodišče napotilo na pravdo, ne ravna v roku iz prvega odstavka tega člena po sklepu sodišča oziroma če vloženo tožbo umakne, se šteje, da terjatve sploh ni prijavil.

409. člen

Tožbe iz 406., 407. in 408. člena tega zakona se lahko nanašajo samo na tiste terjatve, ki so bile predmet obravnave na naroku za preizkus terjatev.

Pravnomočne sodbe, izrečene v pravih iz 406., 407. in 408. člena tega zakona, imajo pravni učinek nasproti vsem strankam v postopku za omejitev ladjarjeve odgovornosti.

410. člen

Za sojenje v sporih iz 406., 407. in 408. člena tega zakona je izključno pristojno sodišče, ki vodi postopek za omejitev ladjarjeve odgovornosti.

411. člen

Če predlagatelj izkaže za verjetno, da bi bilo treba iz sklada omejene odgovornosti neko terjatev poravnati v tujini, lahko sodišče na njegov predlog odredi, naj se iz sklada izloči znesek, ki bi bil potreben za poravnavo te terjatve, v sorazmerju z drugimi prijavljenimi terjatvami in skladom omejene odgovornosti.

Predlog iz prejšnjega odstavka se lahko vloži do prvega naroka za razdelitev ustanovljenega sklada omejene odgovornosti.

Znesek, izločen po prvem odstavku tega člena, se hrani v posebnem depozitu deset let od dneva, ko postane sklep o dokončni delitvi ustanovljenega sklada omejene odgovornosti pravnomočen.

Sodišče lahko še pred iztekom roka iz prejšnjega odstavka odredi, naj se ves izločeni znesek ali del tega zneska vrne v splošni depozit sklada omejene odgovornosti, če se da iz okoliščin sklepati, da so odpadle domneve za izločitev tega zneska (prvi odstavek).

Po izteku roka iz tretjega odstavka tega člena vrne sodišče izločeni znesek v splošni depozit sklada omejene odgovornosti.

412. člen

Za preizkus po sklenjenem naroku prijavljenih terjatev razpiše sodišče nov narok.

Upniki, katerih terjatve se preizkušajo na novem naroku po prejšnjem odstavku, ne morejo izpodbijati prej priznanih terjatev.

Upniki lahko prijavljajo svoje terjatve do sklenitve prvega naroka za razdelitev sklada omejene odgovornosti.

Terjatve, prijavljene po sklenitvi prvega naroka za razdelitev sklada omejene odgovornosti, se ne ugotavljajo.

Upniki, ki prijavijo svoje terjatve po izteku roka iz 5. točke 401. člena tega zakona, morajo predlagatelju in drugim

strankam v postopku na njihovo zahtevo povrniti stroške postopka, povzročene zaradi poznejše prijave. Sodišče lahko zahteva od teh upnikov, naj v določenem roku založijo znesek, ki bo potreben za te stroške.

413. člen

Ko opravi postopek za preizkus prijavljenih terjatev, sodišče s sklepom ugotovi, katere terjatve priznava in v kateri višini; pri tem upošteva tudi pisne vloge strank.

414. člen

Sklad omejene odgovornosti se razdeli, ko postane pravnomočen sklep, izdan v smislu prejšnjega člena.

Sodišče lahko na predlog upnika tudi začasno razdeli del sklada omejene odgovornosti, da se vnaprej izplačajo preizkušene terjatve, če upnik, ki to predlaga, izkaže za verjetno, da pravda iz 406., 407. ali 408. člena tega zakona ne bo končana v šestih mesecih.

Delitev sklada iz prejšnjega odstavka obsega del sklada omejene odgovornosti, ki ostane, ko se iz celotnega sklada izločijo sredstva za morebitno poravnavo še spornih terjatev v znesku, v katerem bi jih bilo treba poravnati, če bi bil njihov obstoj ugotovljen v prijavljeni višini.

Sredstva sklada omejene odgovornosti, izločena po prvem, drugem in tretjem odstavku 411. člena tega zakona, se razdelijo, ko je pravnomočno končan postopek za preizkus spornih terjatev, na katere se izločeni zneski nanašajo; pri tem se upošteva delitev, ki je bila opravljena po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena.

415. člen

Za razdelitev sklada omejene odgovornosti pripravi sodišče osnutek.

Po pripravi osnutka za razdelitev sklada omejene odgovornosti razpiše sodišče narok za njegovo obravnavo; nanj povabi predlagatelja in upnike, katerih terjatve so ugotovljene in glede katerih je ugotovljeno, naj bodo poravnane iz sklada omejene odgovornosti, ter upnike, katerih terjatve so še sporne.

Z vabilom na narok pošlje sodišče strankam tudi izvod razdelitvenega osnutka.

416. člen

Če je potreben za pripravo osnutka za razdelitev ustanovljenega sklada omejene odgovornosti strokovnjak, ki ga ni v imeniku sodnih izvedencev, lahko sodišče zaupa pripravo osnutka posebnemu strokovnjaku izven sodišča.

Za strokovnjake iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, ki se nanašajo na izvedence.

417. člen

Naroka se lahko udeležijo kot stranke predlagatelj in upniki iz 415. člena tega zakona.

Izostanek strank z naroka ne predstavlja ovire za sodišče, da opravi narok.

Na naroku pozove sodišče navzoče stranke, da se izrečejo o osnutku za razdelitev sklada omejene odgovornosti in o njem podajo svoje ugovore.

Odločbo o razdelitvi ustanovljenega sklada omejene odgovornosti izda sodišče na podlagi izida postopka; pri tem upošteva tudi pisne vloge strank.

418. člen

Sodišče mora v treh dneh od dneva, ko je postal pravnomočen sklep o razdelitvi sklada omejene odgovornosti, zoper katerega ni bilo vloženo pravno sredstvo, oziroma od dneva, ko je sodišče druge stopnje poslalo pravnomočen sklep sodišču prve stopnje, izdati nalog za izplačilo terjatev upnikom, na katere se nanaša sklep o razdelitvi.

419. člen

Prijava terjatve v postopku za omejitev ladjarjeve odgovornosti ima glede pretrganja zastaranja enak učinek kot vložitev tožbe v pravnem postopku.

Glede terjatev, ki so bile izpodbijane v postopku za preizkus terjatev, se šteje, da je bilo zastaranje pretrgano od dneva prijave terjatve do izteka roka za vložitev tožbe po določbah 407. in 408. člena tega zakona oziroma do dneva, ko je postala pravnomočna sodba, s katero je bilo ugotovljeno, da se upnikova terjatev ne poplača iz sklada omejene odgovornosti.

Zastaranje terjatev, ki naj bodo po sklepu o razdelitvi sklada omejene odgovornosti poplačane iz sklada, začne znova teči, ko postane sklep o razdelitvi pravnomočen.

420. člen

V korist upnikov, ki jim niti v šestih mesecih po izdaji izplačilnega naloga (418. člen tega zakona) ni mogoče izplačati njihovih terjatev, ustanovi sodišče iz sredstev sklada omejene odgovornosti poseben depozit po pravilih o ustanovitvi sodnega depozita.

421. člen

Rok za pritožbo zoper sklepe, izdane v postopku za omejitev ladjarjeve odgovornosti, je osem dni od vročitve sklepa.

422. člen

V postopku za omejitev ladjarjeve odgovornosti se lahko uporabijo zoper sodni sklep, s katerim je bil postopek pred sodiščem pravnomočno končan, vsa izredna pravna sredstva, ki se lahko uporabijo zoper sodbe, izdane v pravnem postopku.

ŠESTI DEL – POMORSKE POGODBE**I. poglavje – POGODBA O GRADNJI LADJE**

423. člen

S pogodbo o gradnji ladje se ladjedelnica zavezuje, da bo zgradila novo ladjo v določenem roku, po projektu in tehnični dokumentaciji, naročnik pa se zavezuje za zgrajeno ladjo plačati dogovorjeno ceno.

S pogodbo o predelavi ali popravilu ladje se popravljalca ladjedelnice zavezuje, da bo predelal ali popravil obstoječo ladjo v določenem roku, naročnik pa, da bo popravljalcu plačal za opravljeno predelavo ali popravilo dogovorjeno ceno.

Določila tega zakona o pogodbi o gradnji ladje se smiselno uporabljajo tudi za pogodbo o predelavi ali popravilu ladje, razen za sprejem ladje v dok, če je ta sprejem samostojen posel.

424. člen

Pogodba o gradnji ladje ter njene spremembe in dopolnitve morajo biti sestavljene v pisni obliki.

Pogodba o gradnji ladje in njene spremembe in dopolnitve, ki so sestavljene v nasprotju s prejšnjim odstavkom, nimajo pravnega učinka.

425. člen

Ladjedelnica mora ladjo zgraditi po pogodbi in pravilih stroke ter na tak način, da je zanjo mogoče izdati listine o sposobnosti za plovbo, ki so predpisane v tem zakonu, pa tudi druge listine, ki so predvidene v pogodbi o gradnji ladje.

Če naj bo ladja po zgraditvi vpisana v tuj register, jo mora ladjedelnica zgraditi po pogodbi in pravilih stroke ter na tak način, da se zanjo lahko izdajo listine, ki so predvidene v pogodbi o gradnji ladje.

426. člen

Šteje se, da je ladja v gradnji last ladjedelnice, če ni v pogodbi o gradnji drugače določeno.

427. člen

Naročnik ima pravico nadzirati gradnjo ladje in v ta namen določiti enega ali več nadzornikov. Imenovanje in odstavitev nadzornika mora pisno sporočiti ladjedelnici.

Stroške v zvezi z delom nadzornika plača naročnik.

Ladjedelnica mora nadzornikom med gradnjo omogočiti nadzorstvo.

Če nadzornik ugotovi, da izvajanje določenih del ni v skladu z določbami 425. člena tega zakona, mora ladjedelnici takoj sporočiti pisne pripombe.

Če se ladjedelnica ne strinja s pripombami nadzornika, mora o tem brez odlašanja pisno obvestiti naročnika in zahtevati postopek, ki je za tak primer predviden v pogodbi.

Če pogodba nima določil glede postopka v smislu prejšnjega odstavka ali če stranki ne sprejmeta rezultatov postopka iz omenjenega odstavka, rešuje spor sodišče.

Določbe prvega do petega odstavka tega člena ne posegajo v pravico klasifikacijskega zavoda, da nadzira gradnjo ladje po določbah tega zakona o ugotavljanju sposobnosti ladje za plovbo.

428. člen

Pri izdelavi in nabavi delov ali pritikin ladje, katere je ladjedelnica naročila ali nabavila od oseb, ki jih je določil naročnik, je ladjedelnica odgovorna za pomanjkljivosti izvedenih del ali nabavljenih delov ali pritikin, če ne dokaže, da jih kljub potrebni pozornosti ni mogla opaziti.

429. člen

Ladjedelnica ni odgovorna za pomanjkljivosti gradnje, če dokaže, da so nastale zato, ker je pri izvajanju določenih del ravnala po naročnikovi zahtevi in ga opozorila na možnosti nastanka škodljivih posledic, ki bi jih lahko predvidel ob dolžni skrbnosti.

Če material za gradnjo ladje priskrbi naročnik, ga mora ladjedelnica pregledati in brez odlašanja obvestiti naročnika, če ugotovi pomanjkljivosti.

Če ladjedelnica ne ravna po prejšnjem odstavku, odgovarja za škodljive posledice, ki nastanejo zaradi pomanjkljivosti v materialu.

Ladjedelnica ni odgovorna v smislu prejšnjega odstavka, če je naročnik kljub opozorilu, da ima material pomanjkljivosti, zahteval, naj ga ladjedelnica vgradi v ladjo.

Če ladjedelnica ni hkrati tudi projektant, je odgovorna za tiste pomanjkljivosti pri gradnji ladje, ki jih je izvedla v skladu s projektom, katere bi bila ob dolžni skrbnosti lahko odkrila.

Ladjedelnica ni odgovorna v smislu prejšnjega odstavka, če je naročnik kljub opozorilu zahteval, naj se dela izvedejo po projektu.

Če gre za gradnjo slovenske ladje, mora ladjedelnica obvestiti klasifikacijski zavod, ki nadzira gradnjo, da naročnik kljub njegovemu opozorilu zahteva, naj se določena dela izvedejo v nasprotju s tehničnimi pravili o gradnji in pravili stroke, naj se v ladjo vgradi pomanjkljiv material ali naj se izvedejo dela v skladu s projektom, čeprav bi to povzročilo pomanjkljivosti v gradnji.

430. člen

Ladjedelnica ima pravico pridržati ladjo, dokler ne dobi plačila ali ustreznega zavarovanja za plačilo terjatev v zvezi s pogodbo o gradnji ladje.

431. člen

Ladjedelnica mora v primernem roku na lastne stroške in lastno nevarnost odpraviti pomanjkljivosti, za katere je odgovorna po določbah 425., 427. in 429. člena tega zakona.

Če pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti, lahko naročnik zahteva ustrezno znižanje cene.

Če je pomanjkljivost, ki je ni mogoče odpraviti, bistvena, ima naročnik pravico razdreti pogodbo.

Določbe prvega do tretjega odstavka tega člena ne posegajo v naročnikovo pravico do odškodnine.

Okoliščina, da naročnik med gradnjo ladje ni imel očitkov glede projekta, ki ga je izdelala ladjedelnica, glede uporabljenega materiala in načina izvajanja del, ne odvezuje ladjedelnice obveznosti iz prvega do četrtega odstavka tega člena.

432. člen

Ladjedelnica je odgovorna za skrite napake, ki se odkrijejo v enem letu po izročitvi ladje naročniku, pod pogojem, da jo naročnik pisno obvesti o napakah takoj, ko jih odkrije.

433. člen

Obveznosti ladjedelnice iz prejšnjega člena prenehajo v enem letu od dneva, ko je bila po prejšnjem členu obveščena o napakah.

II. poglavje – POGODBE O IZKORIŠČANJU LADIJ

1. Skupne določbe

434. člen

Pogodbe o izkoriščanju ladij so pogodbe o plovbnem poslu in pogodbe o zakupu ladje.

435. člen

Pogodbe o plovbnem poslu so pogodba o prevozu blaga po morju, pogodba o prevozu potnikov po morju, pogodba o vlečenju oziroma potiskanju po morju in pogodbe, ki se nanašajo na druge plovbne posle.

436. člen

Določbe tega zakona, ki se nanašajo na posamezne pogodbe o plovbnem poslu, se smiselno uporabljajo tudi za druge pogodbe o plovbnem poslu, če ni v tem zakonu drugače določeno.

437. člen

V tem poglavju zakona uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. naročnik je pogodbeni stranka, ki naroča pri ladjarju prevoz blaga, oseb, vlečenje oziroma potiskanje ladje in izvršitev kakšnega drugega plovbnega posla;

2. vkrcevalec je naročnik ali od njega določena oseba, ki po pogodbi o prevozu blaga predaja ladjarju stvari za prevoz;

3. prejemnik je oseba, ki je upravičena sprejeti blago od ladjarja;

4. prevozni upravičenec je oseba, ki ima po pogodbi o prevozu blaga proti ladjarju določene pravice (naročnik, vkrcevalec, prejemnik);

5. postanek je normalen čas, ki je določen za vkrcanje oziroma izkrcanje tovora;

6. podaljšani postanek je čas, za katerega se podaljšuje vkrcanje oziroma izkrcanje tovora čez čas, ki je določen za postanek.

438. člen

Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi:

1. za vojaške ladje;

2. za čolne.

Ne glede na 1. točko prejšnjega odstavka se za pogodbe o izkoriščanju vojaških ladij ne uporabljajo:

1. določbe o ladjarski pogodbi za čas za vso ladjo (442., 443., 570. in 572. člen tega zakona, v 440. členu tega zakona pa določbe, ki se nanašajo na to pogodbo);

2. določbe o naročnikovi pravici, da sklene pogodbo o prevozu blaga s kom drugim (444. člen tega zakona);

3. določbe o prevozu potnikov in prtljage (586. do 621. člen tega zakona), razen določb, ki se nanašajo na odgovornost ladjarja za smrt in telesne poškodbe potnikov, ter določbe 598. člena tega zakona;

4. določbe o zakupu ladje (643. do 657. člen tega zakona);

5. določbe 452. in 565. člena tega zakona.

2. Pogodbe o plovbnem poslu

a) Prevoz blaga

Skupne določbe o prevozu blaga

439. člen

S pogodbo o prevozu blaga se ladjar zavezuje, da bo z ladjo prepeljal blago, naročnik prevoza pa, da mu bo plačal voznino.

440. člen

V pogodbi o prevozu blaga je lahko dogovorjen prevoz blaga z vso ladjo, s sorazmernim delom ladje ali z določenim, ladijskim prostorom (ladjarska pogodba), kakor tudi za prevoz posameznega blaga (prevozniška pogodba).

Ladjarska pogodba se lahko sklene za eno ali več potovanj (ladjarska pogodba za potovanje) ali za določen čas (ladjarska pogodba za čas).

441. člen

Ladjarska pogodba mora biti sestavljena v pisni obliki. Pogodba iz prejšnjega odstavka, ki ni sestavljena v pisni obliki, nima pravnega učinka.

Pri pogodbah o prevozu blaga, ki niso omenjene v prvem odstavku tega člena, ima vsaka stranka pravico zahtevati, da se o sklenjeni pogodbi sestavi pisna listina.

Če stranka, ki mora sestaviti pisno listino, tej zahtevi ne ugoti, ima druga stranka pravico odstopiti od pogodbe, če se še ni začela izpolnjevati.

Določba prejšnjega odstavka ne posega v odškodninsko pravico stranke, ki je zahtevala pisno listino.

442. člen

Pri ladjarski pogodbi ladjar naročniku ne odgovarja za obveznosti, ki jih je prevzel poveljnik ladje pri izpolnitvi posebnih naročnikovih naročil.

443. člen

Pri ladjarski pogodbi naročnik ne sme določiti potovanja, ki bi izpostavilo ladjo ali ladijsko posadko nevarnosti, kakršne ob sklenitvi pogodbe ni bilo mogoče pričakovati, in tudi ne potovanja, za katero ni mogoče pričakovati, da bo opravljeno, ne da bi bil občutneje prekoračen čas, za katerega je bila pogodba sklenjena.

444. člen

Naročnik iz ladjarske pogodbe lahko sklene z drugo osebo pogodbo o prevozu blaga z ladjo, na katero se nanaša ladjarska pogodba.

Za obveznosti, ki izvirajo iz pogodbe, sklenjene po prejšnjem odstavku, je drugim odgovoren tudi ladjar, in sicer po predpisih, katerih uporabe s sporazumom strank ni mogoče izključiti, in po pogojih, ki so določeni za tako vrsto prevoza.

Če se v primeru iz prejšnjega odstavka ladjarjeve obveznosti povečajo, mu je naročnik zanje odgovoren.

Če je druga oseba, s katero je bila sklenjena pogodba iz prvega odstavka tega člena, vedela za ladjarsko pogodbo, ji je ladjar odgovoren le v mejah ladjarske pogodbe in pravnih predpisov, katerih uporabe s sporazumom strank ni mogoče izključiti.

445. člen

Naročnik prevoza, ki je pooblastil koga drugega, da kot vkrcevalec preda ladjarju tovor za prevoz, je ladjarju odgovoren za vkrcevalčeva dejanja in opustitve v okviru prevozne pogodbe.

446. člen

Pogodba o prevozu blaga neha veljati, če je njena izpolnitev zaradi višje sile trajno nemogoča.

Če izpolnitev pogodbe o prevozu blaga zaradi višje sile dalj časa ni mogoča ali če je negotovo, koliko bo višja sila trajala, ima vsaka stranka pravico odstopiti od pogodbe.

Vsaka stranka ima pravico odstopiti od pogodbe tudi tedaj, ko bi utegnila biti ogrožena varnost ladje, posadke ali tovara zaradi višje sile ali druge okoliščine, ki je ni mogoče odvrniti ali preprečiti in ki je ob sklenitvi pogodbe ni bilo mogoče pričakovati, trajala pa bi daljši čas ali je negotovo, koliko bi trajala.

447. člen

Če pogodba o prevozu blaga neha veljati ali stranka od nje odstopi po prejšnjem členu, ima ladjar pravico do povračila stroškov v zvezi z izkrcevanjem; če pa je nastal razlog za prenehanje veljavnosti pogodbe ali za odstop od pogodbe po odhodu ladje iz nakladalnega pristanišča, ima ladjar tudi pravico do povračila voznine v sorazmerju s koristno prevoženo potjo.

Razen ladjarjeve pravice do povračila po prejšnjem odstavku, pogodbeni stranki druga proti drugi nimata pravice do kakršnegakoli drugega povračila.

448. člen

Če izpolnitev pogodbe o prevozu blaga ni mogoča samo krajši čas, pogodbeni stranki nimata pravice odstopiti od pogodbe.

449. člen

Pri ladjarski pogodbi za vso ladjo lahko naročnik odstopi od pogodbe do konca vkrcevavanja oziroma do konca podaljšanega postanka, če vkrcevavanje do tedaj ni končano; pogoj pa je, da plača polovico dogovorjene voznine, stroške podaljšanega postanka in druge stroške, ki jih je imel ladjar, pa niso bili vračunani v voznino.

Določba prejšnjega odstavka se uporabi tudi tedaj, ko je bil dogovorjen prevoz s sorazmernim delom ladje ali z določenim ladijskim prostorom ali prevoz posameznega blaga, če vsi naročniki odstopijo od pogodbe.

V primeru iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko naročnik oziroma naročniki odstopijo od pogodbe tudi po končanem vkrcanju ali po izteku podaljšanega postanka, pa tudi med potovanjem, če plačajo celotno dogovorjeno voznino, stroške za podaljšani postanek in druge stroške, ki jih je imel ladjar, pa niso bili vračunani v voznino.

Če je bil dogovorjen prevoz s sorazmernim delom ladje ali z določenim ladijskim prostorom ali prevoz posameznega blaga, lahko vsak naročnik odstopi od pogodbe pred začetkom vkrcevavanja, če plača celotno dogovorjeno voznino, stroške za podaljšani postanek in druge stroške, ki jih je imel ladjar, pa niso bili vračunani v voznino.

450. člen

Naročnik lahko odstopi od pogodbe v primeru iz četrtega odstavka prejšnjega člena tudi po začetku vkrcevavanja, če izpolni obveznosti, ki so določene v tem členu; pogoj pa je, da se tovor lahko izkrca, ne da bi bila v nevarnosti ladja ali drug tovor, da zaradi izkrcevavanja ne nastane večja zama za odhodu ladje ali motnja v plovbnem redu, da to ne prizadene škode drugim naročnikom in da ni drugih tehničnih pomislekov glede izkrcevavanja.

Če ladjar iz razlogov, navedenih v prejšnjem odstavku, ne sprejme odstopa od pogodbe, mora o tem takoj obvestiti naročnika.

451. člen

Če je bila v primeru odstopa od pogodbe že izdana nakladnica, lahko naročnik odstopi od pogodbe, če vrne ladjarju vse izvode nakladnice ali mu da zavarovanje za škodo, ki bi lahko nastala ladjarju zato, ker mu niso bili vrnjeni vsi izvodi.

Ladja

452. člen

Ladjar je dolžan prepeljati tovor z ladjo, ki je izrecno dogovorjena ali ima dogovorjene lastnosti.

Če se stranki nista izrecno dogovorili za ladjo oziroma njene lastnosti v smislu prejšnjega odstavka, je ladjar dolžan prepeljati tovor z ladjo, ki ima običajne lastnosti za izpolnitev dogovorjenega prevoza.

453. člen

Ladjar je dolžan s skrbnostjo dobrega ladjarja pravočasno, do začetka potovanja, usposobiti ladjo za plovbo, jo primerno opremiti, priskrbeti posadko, oskrbeti ladjo s potrebnimi zalogami in jo tako pripraviti, da se tovor lahko vkrci, zloži, shrani, prepelje in izkrca v takšnem stanju, v kakršnem ga je prevzel za prevoz.

Ladjar mora s skrbnostjo dobrega ladjarja iz prejšnjega odstavka ravnati tudi med vsem potovanjem.

Ladjar je dolžan dokazati, da je ravnal z dolžno skrbnostjo v smislu prvega in drugega odstavka tega člena.

Sporazum, sklenjen v nasprotju z določbami prvega do tretjega odstavka tega člena, nima pravnega učinka.

454. člen

Ladijski prostor, ki ni namenjen prevozu tovara, se sme uporabiti za to le po izrecnem sporazumu pogodbenih strank, če tak sporazum ne bi bil v nasprotju s predpisi.

455. člen

Ladjar lahko z naročnikovo privolitvijo nadomesti dogovorjeno ladjo z drugo.

Za nadomestitev ladje ni potrebna naročnikova privolitev, če gre za prevoz na podlagi prevozniške pogodbe.

456. člen

Ladjar je odgovoren za pravilnost podatkov o nosilnosti ladje, ki so navedeni v ladjarski pogodbi, če razlika presega pet odstotkov.

457. člen

Če je dogovorjen prevoz z vso ladjo ali z določenim ladijskim prostorom, dogovorjeni prostor pa ni popolnoma izkoriščen, ladjar ne sme razpolagati s tem prostorom brez naročnikove privolitve.

Vkrcevavanje tovara

458. člen

Ladjar je dolžan pripeljati ladjo za vkrcevavanje tovara v dogovorjeno pristanišče.

459. člen

Če ladje iz razlogov, za katere naročnik ni odgovoren, ni mogoče pripeljati v dogovorjeno pristanišče, ima naročnik prevoza, upoštevajoč namen pogodbe, pravico določiti za prevzem tovara prvo primerno pristanišče, do katerega se lahko ladja zanesljivo pripelje za vkrcevavanje.

460. člen

Kraj vkrcevanja tovora v pristanišču je dolžan priskrbeti naročnik.

V linijski plovbi priskrbi kraj vkrcevanja v pristanišču ladjar.

461. člen

Ladjar je dolžan pripeljati ladjo na kraj vkrcevanja, ki ga v smislu prejšnjega člena določi naročnik, če lahko to stori brez nevarnosti za ladjo in če se tovor lahko vkrca na tistem kraju brez nevarnosti za ladjo.

Če kraj vkrcevanja ne ustreza pogojem iz prejšnjega odstavka, je ladjar dolžan pripeljati ladjo čim bližje temu kraju, če to lahko stori brez nevarnosti za ladjo in če se tovor lahko vkrca na tistem kraju brez nevarnosti za ladjo.

462. člen

Ladjar lahko sprejme tovor na sidrišču, če je tako dogovorjeno ali v navadi po krajevnih običajih, mora pa ga sprejeti na sidrišču, če tako odredi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

463. člen

Če ima naročnik ali druga oseba po pogodbi pravico določiti pristanišče vkrcevanja, poveljnik ladje pa ni prejel takšnega naloga v dogovorjenem ali primernem roku ali prejetega naloga ne more izpolniti, mora ravnati tako, kot misli, da je najbolje, pri tem pa gledati tudi na koristi prevoznega upravičenca.

464. člen

Če mora priti ladja po pogodbi v določeno pristanišče do določenega časa, se šteje, da je prišla pravočasno, če je do tega časa prispela v to pristanišče oziroma na njegovo sidrišče.

465. člen

Poveljnik ladje mora pisno obvestiti naročnika, da je ladja pripravljena za vkrcevanje (pismo o pripravljenosti).

Pismo o pripravljenosti je treba poslati naročniku na njegov naslov v delovnem času.

Če poveljnik ladje ne ve za naslov naročnika ali če mu pisma o pripravljenosti ni mogoče vročiti na njegovem naslovu, mora obvestilo o pripravljenosti ladje objaviti v sredstvih javnega obveščanja in na oglasni deski Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

466. člen

Pismo o pripravljenosti se ne uporablja v linijski plovbi.

Pri prevozu z ladjo v linijski plovbi se tovor vkrca takoj, ko je ladja na določenem kraju pripravljena za vkrcevanje.

467. člen

Poveljnik ladje sme izročiti pismo o pripravljenosti, če je ladja pripravljena za vkrcevanje in je v pristanišču na kraju po 458., 459., 461. in 462. členu tega zakona.

Pismo o pripravljenosti se lahko izroči, čeprav ladja ni bila pripeljana na kraju iz prejšnjega odstavka, če tega ni mogla storiti iz razlogov, za katere je odgovoren naročnik.

468. člen

V pomorski plovbi prevzame ladjar tovor pod škripcem.

469. člen

Poveljnik ladje je dolžan dajati vkrcevalcu, ki sam vkrca tovor na ladjo, navodila, kako naj ga zloži, da ne bi prišlo do poškodb, ki lahko nastanejo zaradi tega, ker se tovor prevaža z ladjo.

Vkrcevalec mora pri vkrcevanju tovora upoštevati navodila poveljnika ladje, ki se nanašajo na razporeditev tovora na ladji, in druge okoliščine v zvezi z varnostjo ljudi, ladje, njenih naprav in opreme ter drugega tovora na ladji in na preprečevanje onesnaženja okolja.

470. člen

Tovora ni dovoljeno zložiti na ladijski krov brez posebne pisne privolitve naročnika, razen če gre za prevoz, pri katerem se tovor običajno zлага na krov.

471. člen

Količina tovora, predanega za prevoz, je lahko določena s številom kosov, težo ali prostornino ali na drug način običajen za ta tovor.

V dvomu se določa količina tovora z mero, ki je običajna v pristanišču vkrcevanja.

472. člen

Namesto dogovorjenega tovora se lahko preda na prevoz drug tovor, če se s tem ne spremenijo prevozniki pogoji v ladjarjevo škodo, če se zaradi tega ladja ne zadržuje ali če ni ogrožena varnost ladje in drugega tovora in če naročnik priskrbi ladjarju na njegovo zahtevo zavarovanje za terjatve, ki bi lahko nastale zaradi zamenjave tovora.

Če je bil dogovorjeni tovor že vkrčan, plača stroške v zvezi z njegovim izkrcevanjem in z vkrcevanjem drugega tovora naročnik.

473. člen

Naročnik oziroma vkrcevalec mora dati ladjarju navodila za ravnanje s tovorom, če tovor ni v rednem trgovskem prometu in mora poveljnik ukreniti pri njegovem zlaganju in prevozu kaj posebnega.

474. člen

Če gre za nevaren tovor, mora naročnik oziroma vkrcevalec sporočiti ladjarju tudi brez njegove zahteve, kakšne narave je nevarnost in kaj mora ukreniti za varnost.

475. člen

Ladjar ne sme sprejeti za prevoz tovora, katerega uvoz, tranzit ali izvoz je prepovedan ali je tihotapski.

Ladjar ni dolžan sprejeti za prevoz tovora, ki je po naravi nevaren, če mu ob sklenitvi pogodbe njegova nevarna lastnost ni bila in tudi ni mogla biti znana.

Ladjar ni dolžan sprejeti za prevoz tovora, ki je glede na njegovo stanje in na stanje embalaže nevaren za osebe, ladjo ter za okolico in drug tovor, s katerim pride ali lahko pride v dotik med prevozom.

476. člen

Naročnik je ladjarju odgovoren za škodo, prizadejano osebam, ladji, tovoru ali okolju, ter za vso drugo škodo in stroške, prizadejane zaradi pomanjkljive ali neprimerne embalaže in zaradi pomanjkljivega ali netočnega opisa tovora.

477. člen

Naročnik je odgovoren ladjarju za škodo, prizadejano osebam, ladji, tovoru ali okolju, ter za vso drugo škodo in stroške, povzročene zaradi naravnih lastnosti in stanja tovara, če ladjar za te lastnosti in stanje tovora ni vedel in tudi ni moral vedeti.

478. člen

Določbe 460., 465. in 468. člena tega zakona se uporabljajo, če ne veljajo v nakladalnem pristanišču drugačni običaji.

Čas vkrcevanja**479. člen**

Ladjar je dolžan prevzemati tovor za prevoz v delovnem času pristanišča.

Delovni čas pristanišča določi pristojna oseba, ki upravlja pristanišče, v skladu z zakonom.

480. člen

Postanek začne teči z začetkom dopoldanskega oziroma popoldanskega delovnega časa, če je bilo pismo o pripravljenosti izročeno najmanj dve uri pred iztekom minulega dopoldanskega oziroma popoldanskega delovnega časa.

Trajanje postanka se določa z akti pristanišča ali po običajih pristanišča.

Postanek se določa po delovnih dneh in delih delovnega dne; pri tem se šteje v delovni dan 24 tekočih Uradni

V delovne dni se ne všttevajo nedelje, državni in drugi prazniki, ko se v pristanišču ne dela, in ne čas, ko zaradi vremenskih nezgod ali ovir na strani ladje ni bilo mogoče vkrcevanje.

481. člen

Po poteku postanka začne teči podaljšani postanek. Podaljšani postanek lahko traja polovico časa, kolikor traja postanek.

Podaljšani postanek se šteje po tekočih dnevih in delih dneva brez prekinitev.

V podaljšani postanek se ne šteje tisti čas, ko zaradi ovir na strani ladje ni bilo mogoče delati.

482. člen

Ladjar ima pravico do posebnega plačila za podaljšani postanek.

Plačilo za podaljšani postanek se odmerja po plačilu za podaljšani postanek drugih podobnih ladij v istem pristanišču v istem času, če to ni mogoče pa po plačilu za podaljšani postanek drugih podobnih ladij v najbližjem pristanišču v istem času.

Podaljšani postanek se plačuje vsak dan vnaprej za ves dan, če pa se vkrcevanje konča pred potekom dneva, za katerega je bilo vnaprej plačano, mora ladjar sorazmeren del plačila vrniti.

483. člen

Če podaljšani postanek ni plačan ob zapadlosti, lahko ladja z vkrcanim delom tovora takoj odpluje.

V primeru iz prejšnjega odstavka obdrži ladjar pravico do cele voznine, plačila za podaljšani postanek in drugih terjatev, ki mu pripadajo po pogodbi.

484. člen

Po poteku podaljšanega postanka lahko ladja z vkrcanim delom tovora takoj odpluje.

V primeru iz prejšnjega odstavka obdrži ladjar pravico do cele voznine, plačila za podaljšani postanek in drugih terjatev, ki mu pripadajo po pogodbi.

485. člen

Ladjar do poteka postanka oziroma morebitnega podaljšanega postanka ne sme odkloniti vkrcevanja tovora, pripravljenega ob boku ladje, čeprav bi lahko vkrcevanje in zlaganje takega tovora zadržalo ladjo dalj, kot traja postanek oziroma podaljšani postanek.

V primeru iz prejšnjega odstavka ima ladjar pravico do plačila zaradi zadrževanja ladje po poteku podaljšanega postopka (izredni podaljšani postanek).

Plačilo za izredni podaljšani postanek je za petdeset odstotkov višje od plačila za podaljšani postanek.

Poleg plačila za izredni podaljšani postanek ima ladjar tudi pravico do odškodnine zaradi zadrževanja ladje, če ta škoda presega plačilo za izredni podaljšani postanek.

486. člen

Kadar lahko ladja odpluje tudi z vkrcanim delom tovora, ker podaljšani postanek ob zapadlosti ni bil plačan (483. člen tega zakona) ali ker je podaljšani postanek potekel (484. člen tega zakona), ima ladjar pravico odstopiti od pogodbe in izkrcati tovor, če vkranci del tovora ne pomeni ustreznega zavarovanja za njegove terjatve iz prevozne pogodbe.

Ladjar mora pri izkrcavanju tovora ravnati s skrbnostjo dobrega ladjarja in pri tem upoštevati okoliščine primera.

Če ladjar odstopi od pogodbe in izkrca tovor, obdrži pravico do cele voznine, do plačila za podaljšani postanek in do povračila stroškov z izkrcanjem, ki niso bili všteti v voznino, ter do drugih terjatev, ki mu gredo po pogodbi.

487. člen

Določbe tega zakona, ki se nanašajo na postanek in podaljšani postanek, se ne uporabljajo za prevoz z ladjami linijske plovbe.

Pri prevozu z ladjami linijske plovbe mora vkrcevalec predajati tovor s tako hitrostjo, s kakršno ga lahko prevzema.

488. člen

Ladja linijske plovbe ni dolžna čakati na vkrcevanje čez čas, ki je določen za odhod ladje po plovbnem redu, če ni ovira za vkrcevanje na strani ladje.

489. člen

Naročnik mora poveljniku ladje pravočasno izročiti carinske in druge listine, ki so potrebne za vkrcanje, prevoz in izkrcanje tovora.

Če teh listin ni izročil do poteka postanka oziroma podaljšanega postanka, pri prevozniki pogodbi pa do časa, ki je določen za odhod ladje, ima poveljnik ladje pravico izkrcati tovor.

V primeru iz prejšnjega odstavka obdrži ladjar pravico do cele voznine in do plačila za nastali podaljšani postanek in izredni podaljšani postanek oziroma do odškodnine zaradi zadrževanja ladje ter do povračila vsake druge škode.

490. člen

Določbe prvega odstavka 479. člena, 480., 481., 482., 485., 487. in 488. člena tega zakona se uporabljajo, če niso v nakladalnem pristanišču drugačni običaji.

Prevozne listine**491. člen**

Po končanem vkrcevanju mora ladjar izdati naročniku na njegovo zahtevo nakladnico.

492. člen

Če je tovor predan ladjarju pred vkrcanjem, lahko naročnik zahteva, da mu ladjar izda nakladnico, ki vsebuje vidno opombo »sprejeto za vkrcevanje« (nakladnica za vkrcevanje).

Namesto, da bi izdal nakladnico, lahko ladjar, ki je izdal nakladnico za vkrcevanje, zapiše nanjo opombo »vkrcano« z navedbo datuma in tako potrdi, da je tovor vkrcał.

493. člen

Če je izdal ladjar nakladnico za vkrcevanje, mu jo mora naročnik pri prejemu nakladnice vrniti.

494. člen

Če bi moral biti tovor, ki je predmet prevoza, vkrcan v različne ladje, če gre za različne vrste blaga ali če je tovor razdeljen na različne dele, imata ladjar in naročnik pravico zahtevati za vsako uporabljeno ladjo, za vsako vrsto blaga oziroma za vsak del tovora posebno nakladnico.

Če se tovor vkrcava na ladjo v razsutem stanju, ima naročnik pravico zahtevati za določene količine tovara posebno nakladnico.

495. člen

Sporazum strank, sklenjen v nasprotju z določbami 491. člena tega zakona in prvega odstavka 492. člena tega zakona, nima pravnega učinka.

496. člen

Nakladnica se lahko glasi na ime, po odredbi ali na prinosnika.

Če v nakladnici, ki se glasi po odredbi, ni imenovana oseba, po nalogu katere mora ladjar izročiti tovor, ga izroči po odredbi naročnika.

497. člen

Nakladnica na ime se prenaša z odstopom, nakladnica po odredbi z indosamentom, nakladnica na prinosnika pa z izročitvijo.

Za obliko in učinek indosamenta se smiselno uporablja jo določbe meničnega prava, razen določb o regresu.

498. člen

Ladjar mora izdati naročniku na njegovo zahtevo več izvodov nakladnice, na vsakem izvodu pa naznačiti število izdanih izvodov.

499. člen

Vsaka stranka lahko zahteva, da se za njene potrebe napravi več prepisov nakladnice.

Na vsakem prepisu nakladnice mora biti navedeno, da gre za prepis.

Naročnik mora ladjarju na njegovo zahtevo podpisati prepis nakladnice.

500. člen

Nakladnica mora vsebovati:

1. firmo in sedež oziroma ime in stalno prebivališče ladjarja, ki nakladnico izdaja;
2. ime oziroma druge podatke o identiteti ladje;
3. firmo in sedež oziroma ime in stalno prebivališče naročnika;
4. firmo in sedež oziroma ime in stalno prebivališče prejemnika ali označbo »po odredbi« ali »na prinosnika«;
5. namembno pristanišče ali kdaj oziroma kje bo to pristanišče določeno;
6. količino tovara po številu kosov, teži, prostornini ali drugi merski enoti, glede na vrsto tovara;
7. vrsto tovara in označbe, ki so na njem;
8. stanje tovara ali embalaže po zunanem videzu;
9. določila o načinu plačila voznine;
10. navedbo o številu izdanih izvodov nakladnice;
11. kraj in dan, ko je bil vkrcan tovor in izdana nakladnica.

Nakladnica lahko vsebuje tudi druge podatke in prevozne pogoje.

501. člen

Podatke iz prejšnjega člena mora vsebovati tudi nakladnica za vkrcavanje, razen podatkov o identiteti ladje in o kraju in dnevu vkrcanja.

Ko zapiše ladjar na nakladnico za vkrcavanje opombo »vkrcano«, mora vpisati vanjo tudi podatke o identiteti ladje in o dnevu ter kraju vkrcanja tovara.

502. člen

Nakladnico podpiše ladjar ali njegov pooblaščenec.

Podpis je lahko lastnoročen, tiskan kot faksimile, perforiran, odtisnjen ali izražen v kakršnikoli koli drugi mehanski ali elektronski obliki.

503. člen

Nakladnico sestavi ladjar po pisnih podatkih naročnika.

504. člen

Če ladjar utemeljeno dvomi o resničnosti ali popolnosti podatkov, ki jih je navedel naročnik o vrsti tovara ali označbah, ki so na njem, ali o količini tovara po številu kosov, teži, prostornini ali drugi merski enoti, in nima razumne možnosti, da bi njihovo resničnost preveril ob vkrcanju, ali če so označbe na tovoru nejasne ali premalo trajne, lahko v nakladnico zapiše pripombe.

505. člen

Podpis naročnika na nakladnici ali prepisu nakladnice (502. člen tega zakona) še ne pomeni, da se naročnik strinja z ladjarjevimi pripombami, vpisanimi v nakladnico po prejšnjem členu tega zakona.

506. člen

Če ladjar v nakladnico ni vpisal pripomb po 504. členu tega zakona, se za razmerja med njim in drugim zakonitim in poštenim imetnikom nakladnice šteje, da je ladjar prevzel tovor tako, kot je navedeno v nakladnici.

Če vpiše ladjar v nakladnico pripombe po 504. členu tega zakona, se domneva, da je prevzel tovor tako, kot ga je izročil prejemniku, dokler zakoniti imetnik nakladnice ne dokaže nasprotno.

507. člen

Pisni pogoji prevozne pogodbe in splošni ladjarjevi pogoji zavezujejo upravičenega imetnika nakladnice, ki ni naročnik, le tedaj, če se nakladnica izrecno sklicuje nanje.

Ustni pogoji prevozne pogodbe, ki niso vpisani v nakladnici, ne zavezujejo upravičenega imetnika nakladnice, ki ni naročnik, niti tedaj, ko se nakladnica izrecno sklicuje nanje.

Če se nakladnica le na splošno sklicuje na pogoje prevozne pogodbe in na splošne ladjarjeve pogoje, imetnika nakladnice iz prvega odstavka tega člena ne zavezujejo tista določila prevozne pogodbe in splošnih ladjarjevih pogojev, ki so strožja od običajnih pogojev za take vrste prevoza.

Potovanje

508. člen

Če čas potovanja v pogodbi ni določen, je ladjar dolžan opraviti potovanje v primernem roku.

509. člen

Če pot v pogodbi ni določena, je ladjar dolžan opraviti potovanje po običajni poti.

510. člen

Kadar ladja iz katerikoli razlogov ne more začeti ali nadaljevati začetega potovanja, ovira pa bi lahko trajala dalj časa ali je njeno trajanje negotovo, mora poveljnik ladje zahtevati navodila od naročnika ali osebe, ki je upravičena razpolagati s tovorom.

Če poveljnik ladje ne more ravnati po prejšnjem odstavku ali izpolniti prejetega navodila, mora glede na okoliščine primera izkrcati tovor, se z njim vrniti v odhodno pristanišče ali ravnati kako drugače in pri tem gledati na koristi ladjarja in prevoznega upravičenca.

Kadar v primeru iz prvega in drugega odstavka tega člena prevozna pogodba neha veljati po samem zakonu ali zaradi odstopa, se uporabljajo glede pravic in obveznosti pogodbenih strank, nastalih zaradi ukrepov poveljnika ladje, smiselno določbe tega zakona, ki urejajo razmerja pogodbenih strank v primeru prenehanja pogodbe.

Če pogodba ni nehala veljati ali če naročnikovih navodil ni bilo mogoče izpolniti, trpi škodljive posledice stranka, ki

je kriva za nastalo oviro oziroma na katere strani je razlog za oviro. Če je razlog za oviro na obeh straneh, trpi vsaka stranka svojo škodo.

Če sta obe stranki krivi za oviro, trpita škodo v sorazmerju s svojo krivdo.

511. člen

Naročnik oziroma zakoniti imetnik nakladnice lahko po začetem potovanju odstopi od pogodbe pod pogoji, ki so navedeni v tretjem odstavku 449. člena tega zakona in v 451. in 452. členu tega zakona.

512. člen

Ladjar, ki ne izvrši naročila, ki ga je dobil od prevoznega upravičenca in bi ga po določbah tega zakona moral izvršiti, odgovarja upravičencu za nastalo škodo.

Ladjar mora povrniti škodo prejemniku, ki je zakoniti imetnik nakladnice, če izpolni naročnikovo naročilo, čeprav mu niso bili vrnjeni vsi izvodi nakladnice.

Višina odškodnine iz prvega in drugega odstavka tega člena ne sme presegati zneska, ki bi ga moral ladjar plačati, če bi odgovarjal za popolno izgubo tovora.

513. člen

Z ladjarjevo dolžnostjo, da povrne škodo po določbah drugega odstavka prejšnjega člena, ni prizadeta njegova regresna pravica do prevoznega upravičenca.

Izročitev tovora prejemniku

514. člen

Ladjar mora izročiti tovor prejemniku v namembnem pristanišču.

515. člen

Za namembno pristanišče in za izročitev tovora prejemniku se uporabljajo določbe 459. do 463. člena tega zakona in 465. do 468. člena tega zakona.

516. člen

Ladjar mora izročiti tovor upravičenemu imetniku nakladnice oziroma osebi, ki je upravičena po prevoznih pogodbah.

517. člen

Če za tovor, ki se prevaža, ni bila izdana prevozna listina, ima prejemnik pravico zahtevati, da mu ladjar, ko prispe ladja v namembno pristanišče, izroči tovor pod pogoji, da izpolni obveznosti, ki ga bremenijo na podlagi pogodbe.

Ladjar je dolžan ravnati po zahtevi prejemnika iz prejšnjega odstavka, če iz naročnikovega naročila o razpolaganju s tovorom, ki ga je ladjar dolžan izpolniti, ne izhaja kaj drugega.

518. člen

Upravičeni imetnik nakladnice ima takoj, ko pride tovor v namembno pristanišče, pravico zahtevati, da mu ladjar izroči tovor, če je izpolnil vse obveznosti, ki izvirajo iz nakladnice.

Upravičeni imetnik nakladnice mora pri prevzemu tovara nakladnico vrniti ladjarju.

Če je v namembnem pristanišču tovor izročen tistemu, ki je predložil enega izmed več izvodov nakladnice, drugi izvodi nakladnice ne zavezujejo več ladjarja.

519. člen

Če za tovor, ki se prevaža, ni bila izdana prevozna listina, ima prejemnik pravico zahtevati, da mu ladjar izroči tovor, preden pride ladja v namembno pristanišče, če ga je za to pooblastil naročnik v pogodbi z ladjarjem.

Zakoniti imetnik nakladnice ima pod pogoji, navedenimi v tretjem odstavku 449. člena tega zakona in v 451. in

452. členu tega zakona, pravico zahtevati izročitev tovora pred prihodom ladje v namembni kraj.

520. člen

Ladjar ima pravico zahtevati, da mu oseba, ki ji je izročil tovor, izda potrdilo, da je tovor prejela.

521. člen

Če se tovor, naveden v eni prevozni listini, izroča v delih, lahko ladjar zahteva, da se mu prejem dela tovora potrdi na sami listini ali s posebnim potrdilom.

522. člen

Če za tovor, ki se prevaža, ni bila izdana nakladnica, ima naročnik pravico naložiti ladjarju, da izroči tovor v pristanišču drugi osebi in ne tisti, ki je navedena v pogodbi.

Naročnik izgubi pravico iz prejšnjega odstavka, ko pridobi prejemnik po določbah tega zakona pravico zahtevati in tudi zahteva od ladjarja izročitev tovora.

523. člen

Določbe 479. do 482. člena in 490. člena tega zakona veljajo tudi za čas izkrcevanja.

524. člen

Če do poteka podaljšanega postanka izkrcevanje ni končano ali če podaljšani postanek ob zapadlosti ni plačan, sme poveljnik ladje, da zavaruje plačilo za podaljšani postanek in druge terjatve iz prevozne pogodbe, na stroške in nevarnost prejemnika ali druge osebe, ki je upravičena razpolagati s tovorom, tovor izkrcati in ga sam prevzeti v hrambo ali izročiti v hrambo javnemu skladišču ali drugi primerni osebi.

525. člen

V primeru iz prejšnjega člena ima ladjar tudi pravico do plačila zaradi zadrževanja ladje po poteku podaljšanega postanka; ta se odmeri po tretjem in četrtem odstavku 485. člena tega zakona.

526. člen

Če prejemnik tovora ne ugovarja pisno zaradi poškodbe ali primanjkljaja tovora takoj ob prevzemu, se domneva, da mu je bil tovor izročen tako, kot je navedeno v nakladnici; če prevozna listina ni bila izdana, pa tako kot je bil prevzet za prevoz, dokler prejemnik ne dokaže nasprotno.

Če poškodba ali primanjkljaj nista vidna, lahko prejemnik vložil pisni ugovor iz prejšnjega odstavka v treh dneh po prevzemu tovora.

Ugovor iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti dovolj določen.

Če vložil prejemnik pisni ugovor v roku iz prvega in drugega odstavka tega člena, se domneva, da so navedbe iz ugovora resnične, dokler ladjar ne dokaže nasprotno.

Če sta ladjar in prejemnik pri izkrcanju in izročitvi tovora skupaj pisno ugotovila poškodbo ali primanjkljaj, ugovor ni potreben.

Sporazum strank, sklenjen v nasprotju z določbami prvega do petega odstavka tega člena v škodo prevoznega upravičenca, nima pravnega učinka.

Ladjar in prejemnik morata v mejah možnosti drug drugemu olajšati ugotavljanje stanja tovora in količine ob njegovem prevzemu.

527. člen

Pri ugotavljanju primanjkljaja pri izročenem tovoru se upošteva tudi običajno razsutje med prevozom.

Če se tovor izgubi, se razsutje ne upošteva.

Razsutje iz prvega odstavka tega člena se računa po običajih v kraju razkladalnega pristanišča.

528. člen

Škodo, nastalo zaradi zamude pri izročitvi tovara, ki pa ni primanjkljaj ali poškodba tovara, mora dokazati prejemnik.

529. člen

Če se prejemnik tovara ne zgledi ali ga ni mogoče najti ali če noče ali ne more prevzeti tovara oziroma če se zgledi pred izročitvijo tovara več zakonitih imetnikov nakladnice, je ladjar dolžan zahtevati navodilo od vkrcevalca oziroma naročnika.

530. člen

Če ladjar, ki je v smislu prejšnjega člena zahteval navodilo od vkrcevalca oziroma naročnika, tega navodila ne prejme pravočasno ali ga ne more izpolniti, lahko ravna po 524. členu tega zakona, ter o tem, kar je ukrenil, obvesti vse prevozne upravičence, za katere ve.

Če gre za prevoz na podlagi prevozniške pogodbe, mora ladjar o ovirah glede izročitve tovara takoj obvestiti vse prevozne upravičence, za katere ve; ni pa dolžan čakati na navodilo, ampak lahko takoj ukrepa po 524. členu tega zakona.

531. člen

Če izroči ladjar tovor v hrambo javnemu skladišču ali komu drugemu, je odgovoren le za njuno izbiro.

532. člen

Če tovor, ki ga je po 524. in 530. členu tega zakona shranil sam ladjar ali ga je izročil v hrambo komu drugemu, ni prevzet v 30 dneh od dneva, ko je bil prevzet oziroma izročen v hrambo v namembnem pristanišču, in če niso plačane voznina in druge terjatve, ki izvirajo iz prevozne pogodbe, lahko ladjar tovor ali del tovara proda, če je to potrebno za kritje teh terjatev.

Ladjar lahko tovor proda tudi pred potekom roka iz prejšnjega odstavka, če s prodajo ne bi mogel doseči zneska, ki bi zadoščal za kritje njegovih terjatev in stroškov s hrambo, ali če gre za pokvarjeno ali pokvarljivo blago.

Tovor se proda na dražbi, razen če gre za pokvarljivo blago, pokvarjeno blago ali blago, ki ima borzno ceno.

Pri prodaji pokvarljivega blaga ali pokvarjenega blaga mora ladjar ravnati z dolžno skrbnostjo.

533. člen

Znesek, dosežen s prodajo tovara po prejšnjem členu, mora ladjar po odbitku svoje terjatve v zvezi s prevozom tovara in po odbitku stroškov s hrambo in prodajo tovara položiti pri sodišču, ki je pristojno po kraju prodaje, in to v korist osebe, ki je upravičena razpolagati s tovorom; o tem pa mora brez odlašanja obvestiti prevozne upravičence, za katere ve.

534. člen

Ladjar, ki pri prevozniki pogodbi po krivdi prevoznega upravičenca ne more izkrcati tovara v namembnem pristanišču do časa, ki je v plovbnem redu določen za odhod ladje iz tega pristanišča, lahko tovor izkrca v drugem bližnjem pristanišču; pri tem obdrži pravico do večje voznine in do povračila škode, ki je nastala zaradi tega.

Če izkrcanje v namembnem pristanišču ni bilo onemogočeno po krivdi prevoznega upravičenca, mora ladjar trpeti stroške z dostavo do tega pristanišča; če pa je nastala ovira za izkrcanje po njegovi krivdi, mora povrniti tudi škodo zaradi zamude.

Odgovornost ladjarja za škodo na tovoru in za zamudo

535. člen

Ladjar je od prevzema do izročitve odgovoren za vsako poškodbo, primanjkljaj ali izgubo tovara, ki ga je sprejel za prevoz, kot tudi za škodo, ki je nastala zaradi zamude pri izročitvi tovara.

536. člen

Tovor je izročen z zamudo, če ni bil izročen prejemniku v dogovorjenem roku, kadar ta rok ni bil dogovorjen, pa v primernem roku.

537. člen

Ladjar ne odgovarja za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo tovara ali za zamudo pri izročitvi tovara, če dokaže, da izvira poškodba, primanjkljaj, izguba ali zamuda iz vzrokov, ki jih kljub skrbnosti dobrega ladjarja ni mogel preprečiti.

538. člen

Za dejanja in opustitve poveljnika ladje, drugih članov ladijske posadke in drugih oseb, ki delajo za ladjarja v okviru opravljanja svojih dolžnosti, je ladjar odgovoren kot za svoja dejanja in opustitve.

Ladjar ne odgovarja za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo tovara ali za zamudo pri izročitvi tovara, ki je posledica dejanj ali opustitev oseb iz prejšnjega odstavka pri plovbi in ravnanju z ladjo.

539. člen

Za škodo, ki je nastala pri ladijskem tovoru zaradi požara, je ladjar odgovoren samo, če se dokaže, da je požar zakrivil osebno s lastnim dejanjem ali opustitvijo.

540. člen

Ladjar ne odgovarja za škodo na tovoru, če dokaže, da je nastala zaradi:

1. skrite napake ladje ali njene nesposobnosti za plovbo, vendar samo, če so bili izpolnjeni pogoji iz 453. člena tega zakona;
2. višje sile, pomorske nesreče, vojnih dogodkov, mednarodnih zločinov na morju, nemirov ali upora;
3. sanitarnih omejitev ali drugih ukrepov in dejanj državnih organov;
4. dejanj ali opustitev prevoznih upravičencev ali oseb, ki zanje delajo;
5. prekinitve dela oziroma stavke, množične izključitve delavcev z dela ali kakršnihkoli drugih ovir, ki popolnoma ali delno ovirajo delo;
6. reševanja ali poskusa reševanja ljudi in premoženja na morju;
7. skrenitve s poti v primerih iz prejšnje točke ali iz drugih utemeljenih razlogov;
8. naravne izgube teže ali prostornine tovara ali zaradi poškodbe ali izgube, ki nastane zaradi lastne napake, skrite napake ali posebne narave tovara;
9. pomanjkljivega pakiranja ali nejasnih ali premalo trajnih označb na tovoru.

Kljub dokazu iz prejšnjega odstavka odgovarja ladjar za škodo, če prevoznik upravičenec dokaže, da je škoda nastala zaradi osebne krivde ladjarja ali zaradi krivde osebe, za katere dejanja in opustitve je odgovoren ladjar, pa se ne nanašajo na plovbo in ravnanje z ladjo.

541. člen

Kadar to ni v nasprotju z veljavnimi predpisi, lahko poveljnik ladje nevarni tovor vsak čas in kjerkoli izkrca, ga napravi nenevarnega ali ga odvrže, če ladjar o nevarnosti ni bil pred vkrcanjem obveščen.

V primeru iz prejšnjega odstavka obdrži ladjar pravico do cele voznine in ni odgovoren za škodo.

542. člen

Če je ladjar sprejel za prevoz nevaren tovar in pri tem vedel za njegovo nevarnost, ga sme izkrcati ali napraviti ne-nevarnega, če je ogrožena varnost ladje, ljudi ali drugega tovora na ladji, kakor tudi okolja.

Če ladjar po prejšnjem odstavku izkrca tovar pred prihodom v namembni kraj, ima pravico do voznine za koristno prevoženo pot; drugo škodo, nastalo zaradi vkrčanja nevarnega tovora in ladjarjevega ravnanja, pa trpi vsaka stranka zase.

543. člen

Ladjar ne odgovarja za škodo, ki nastane zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube tovora ali zaradi zamude pri izročitvi tovora, če je vkrcevalec vedoma napačno navedel vrsto ali vrednost tovora.

544. člen

Naročnik odgovarja ladjarju za škodo, ki mu je bila prizadejana, ker mu je dal naročnik oziroma vkrcevalec neresnične ali nepopolne podatke o količini, vrsti in označbah tovora.

545. člen

Naročnik odgovarja ladjarju za škodo, ki mu je bila prizadejana zaradi vkrčanja ali prevoza tovora, katerega uvoz, izvoz ali tranzit je prepovedan ali je bil tihotapljen, če ob vkrčevanju te lastnosti ladjarju niso bile znane in tudi niso mogle biti znane.

546. člen

Kdor vkrca tovar brez vednosti ladjarja, je ladjarju odgovoren za škodo, ki mu je bila s tem prizadejana.

547. člen

Ladjar lahko po svoji presoji vsak čas in kjerkoli izkrca tovar, če gre za ogrožanje oseb, ladje, tovora na ladji in okolja, pa tudi odvrže tovar, ki je bil vkrčan brez njegove vednosti kot tudi tovar, ki je bil nepravilno ali nepopolno naveden.

V primeru iz prejšnjega odstavka obdrži ladjar pravico do cele voznine in odškodnine in ni odgovoren za škodo, nastalo zaradi njegovega ravnanja.

548. člen

Tovar, katerega uvoz, izvoz ali tranzit je prepovedan, sme poveljnik po potrebi vrniti v nakladalno пристanišče ali ga kjerkoli izkrcati, če je nujno, pa ga sme tudi odvrže.

Če v primeru iz prejšnjega odstavka ladjar ni vedel in tudi ni mogel vedeti za lastnosti tovora, obdrži pravico do cele voznine in ni odgovoren za škodo, nastalo zaradi takega ravnanja.

Če je ladjar vedel ali bi bil moral vedeti za lastnosti tovora iz prvega odstavka tega člena, obdrži pravico do voznine za koristno prevoženo pot, drugo škodo pa trpi vsaka stranka zase.

549. člen

Če pride do prepovedi uvoza, izvoza ali tranzita blaga med prevozom z ladjo, se uporabljajo glede poveljnikovega ravnanja s tem blagom določbe prvega odstavka prejšnjega člena.

V primeru iz prejšnjega odstavka obdrži ladjar pravico do cele voznine in odškodnine in ni odgovoren za škodo, nastalo zaradi takega ravnanja.

550. člen

Ladjar ne odgovarja zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube tovora ter zaradi zamude pri izročitvi tovora za več kot 666,67 SDR odškodnine na enoto poškodovanega, manjkajočega ali izgubljenega ali z zamudo izročenega tovora oziroma 2 SDR po kilogramu bruto teže poškodovanega,

manjkajočega ali izgubljenega ali z zamudo izročenega tovora, s tem da se upošteva višji znesek.

Z enoto tovora je po prejšnjem odstavku mišljen tovorek ali kos, pri razsutem tovoru pa metrska tona ali kubični meter oziroma druga mera glede na to, na podlagi katere merske enote je bila dogovorjena voznina. Če voznina ni bila dogovorjena na podlagi merske enote, je z mersko enoto za razsuti tovar mišljena merska enota, na podlagi katere se v kraju vkrčanja običajno dogovarja voznina.

Če se tovar prevaža v kontejnerjih, na paletah ali drugih podobnih napravah, se šteje za enoto tovora v smislu prvega odstavka tega člena:

1. tovorek ali enota tovora, navedena v nakladnici – če je v nakladnici naveden tovorek ali enota tovora, ki jo vsebuje kontejner, paleta ali druga podobna naprava;

2. kontejner, paleta ali druga podobna naprava, v kateri se prevaža tovar – če v nakladnici ni naveden tovorek ali enota tovora.

551. člen

Vkrcevalec lahko sporazumno z ladjarjem zviša mejo ladjarjeve odgovornosti iz prejšnjega člena s tem, da navede tako zvišano vrednost blaga na enoto tovora.

Če je bila izdana prevozna listina, nima sporazum strank o zvišanju ladjarjeve odgovornosti, ki ni naveden v tej listini, pravnega učinka v korist prejemnika, ki ni vkrcevalec.

552. člen

Domneva se, da vrednost tovora ustreza znesku, ki ga stranki sporazumno določita po prejšnjem členu, dokler ladjar ne dokaže nasprotno.

553. člen

Ladjar se ne more sklicevati na določbe tega zakona o omejitvi njegove odgovornosti (550. in 551. člen tega zakona), če se dokaže, da je škodo povzročil sam namenoma ali iz hude malomarnosti.

554. člen

Ladjar odgovarja za vrednost izgubljenega tovora ali njegovega dela in za zmanjšanje vrednosti poškodovanega tovora.

Pri tovoru, izročenem z zamudo, odgovarja ladjar tudi za škodo, ki je nastala zaradi zamude.

Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena odgovarja ladjar, ki po 553. členu tega zakona ne more omejiti svoje odgovornosti, za vsako škodo, nastalo zaradi izgube, primanjkljaja ali poškodbe tovora ali zaradi zamude pri izročitvi tovora.

555. člen

Višina škode zaradi izgube tovora se določa po prometni vrednosti enake količine drugega blaga z enakimi lastnostmi v namembnem pristanišču na dan, ko je ladja prišla v to pristanišče, ali če ni prišla, na dan, ko bi morala priti tja.

Če višine škode zaradi izgube tovora ni mogoče določiti po prejšnjem odstavku, se določi po prometni vrednosti blaga v nakladalnem pristanišču ob odhodu ladje, povečani za stroške, ki so nastali s prevozom.

Višina škode za poškodovani tovar je enaka razliki med prometno vrednostjo blaga v nepoškodovanem stanju in njegovo prometno vrednostjo v poškodovanem stanju.

Višino škode za izgubljeni oziroma poškodovani tovar, ki ga ni mogoče določiti po prvem in drugem odstavku tega člena, določi sodišče.

Od zneska, ki ga mora plačati ladjar kot odškodnino za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo tovora, se odbijejo stroški, prihranjeni s tem, ker tovar ni prispel v namembni kraj oziroma ker je prispel poškodovan.

556. člen

Določbe 550., 554. in 555. člena tega zakona se uporabljajo tudi tedaj, ko poveljnik ladje, drug član ladijske posadke ali kdo drug, ki dela za ladjarja, po splošnih predpisih odgovarja za škodo, ki je nastala zaradi primanjkljaja, izgube ali poškodbe tovora, če se dokaže, da je nastala pri delu ali v zvezi z delom oziroma pri opravljanju službe ali v zvezi s službo.

Osebe iz prejšnjega odstavka se ne morejo sklicevati na omejitve odgovornosti, če so povzročile škodo namenoma ali iz hude malomarnosti.

557. člen

Skupni znesek odškodnine od ladjarja in oseb iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona ne more biti višji od zneska, ki je določen v 550. členu tega zakona.

Določba prejšnjega odstavka ne posega v določbe drugega odstavka prejšnjega člena tega zakona.

558. člen

Osebe iz prvega odstavka 556. člena tega zakona odgovarjajo do zneska, ki je določen v 550. členu tega zakona, tudi tedaj, ko ladjar po 551. členu tega zakona zviša mejo svoje odgovornosti.

559. člen

Določb tega zakona, ki se nanašajo na odgovornost ladjarja, ni mogoče s pogodbo spremeniti v škodo prevoznega upravičenca.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko določbe tega zakona o ladjarjevi odgovornosti s pogodbo spremenijo v korist ladjarja:

1. če je nastala poškodba, primanjkljaj ali izguba tovora pred začetkom vkrčevanja ali po izkrčanju;
2. če gre za škodo zaradi zamude;
3. če gre za prevoz živih živali;
4. če gre za prevoz tovora, ki je bil s pisno privolitvijo vkrčevalca zložen na krov.

560. člen

Pogodbena določila, ki so v nasprotju s prejšnjim členom, so nična.

Neveljavnost enega pogodbenega določila iz prejšnjega odstavka ne vpliva na veljavnost drugih pogodbenih določil.

561. člen

Določbe tega zakona o ladjarjevi odgovornosti veljajo za vse pogodbene in nepogodbene zahteve, ki jih kdo na kakršnikoli podlagi postavlja proti ladjarju zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube tovora.

562. člen

Določbe tega zakona o ladjarjevi odgovornosti ne posegajo v določbe tega zakona o skupnih havarijah.

Voznina

563. člen

Voznina se določa s pogodbo.

Če voznina ni določena s pogodbo, se določi po povprečni vozninski postavki, po kateri se je za zadevno vrsto tovora pogodbeno določala voznina ob vkrčanju tega tovora v pristanišče vkrčanja.

564. člen

Če se vkrca več tovora, kot je določeno v pogodbi, se voznina sorazmerno poveča.

Če se vkrca drug tovor, kot je določeno v pogodbi, za katerega je voznina večja od dogovorjene, se plača voznina za dejansko vkrčani tovor.

Če se vkrca manj, kot je določeno v pogodbi, ali se nič ne vkrca, se plača voznina za vso dogovorjeno količino tovora.

Če je vkrčano manj tovora kot je določeno v pogodbi, voznina za vkrčani tovor pa je večja od dogovorjene, se plača cela dogovorjena voznina in razlika med dogovorjeno in večjo voznino za vkrčani del tovora.

Določba tretjega odstavka tega člena ne posega v določbe 449. člena tega zakona.

565. člen

Če se vkrca le del z ladjarsko pogodbo določenega tovora, ladjar pa je razpolagal z neizkoriščenim delom ladijskega prostora, se dogovorjena voznina sorazmerno zniža.

Če je ladjar razpolagal z neizkoriščenim delom ladijskega prostora v nasprotju z izrecno naročnikovo prepovedjo, je naročniku odgovoren za škodo.

566. člen

Voznina, določena z ladjarsko pogodbo za potovanje, ostane nespremenjena, ne glede na trajanje potovanja, če ni dogovorjena na časovno enoto.

Če se na naročnikovo zahtevo ali v korist prevoznega upravičenca potovanje podaljša še naprej od dogovorjenega namembnega kraja, se voznina sorazmerno zviša.

567. člen

Če je voznina z ladjarsko pogodbo za potovanje določena od časovne enote, čas, od katerega teče, pa ni določen, začne teči od dneva, ko je bilo dano obvestilo o pripravljenosti ladje, in to od poldneva, če je bilo obvestilo dano dopoldne, in od polnoči, če je bilo dano popoldne.

Če se je začelo vkrčevanje po nalogu vkrčevalca pred časom, ki je določen v prejšnjem odstavku, ali če je ladja odplula brez tovora, se šteje čas, od katerega teče voznina, od začetka vkrčevanja oziroma od odhoda ladje.

Čas, za katerega se plača voznina, se konča z izkrčanjem tovora, če je ladja prišla brez tovora, pa takrat, ko se zaseda ali priveže v pristanišče, v katerem se potovanje konča; pri tem se šteje zadnji dan potovanja za cel dan.

568. člen

Če je z ladjarsko pogodbo za potovanje določena voznina na podlagi časovne enote, med potovanjem pa nastane na ladjarjevi strani ovira za izpolnitev pogodbe, ne da bi bil kriv naročnik oziroma vkrčevalec, se ne plačuje voznine za čas, ko traja ovira.

569. člen

Voznino, določeno z ladjarsko pogodbo za čas, plačuje naročnik v enakih mesečnih zneskih vnaprej, vendar gre ladjarju voznina le za čas, ko je izpolnjeval pogodbo.

Dokler traja ovira za izkoriščanje ladje v času, ko velja ladjarska pogodba za čas, se plačuje voznina le tedaj, če je ovira na naročnikovi strani ali zaradi izpolnitve njegovega naročila.

Ladjar lahko odstopi od pogodbe tudi tedaj, če voznina ni plačana ob zapadlosti.

570. člen

Pri ladjarski pogodbi za čas z vso ladjo mora naročnik poleg tega, da plačuje voznino, ladjo na svoje stroške oskrbovati s pogonskim gorivom in mazivom ter z vodo, ki je potrebna za ladijske pogonske stroje in druge ladijske strojne naprave, in plačevati pristaniške in druge pristojbine.

571. člen

Rok za plačevanje voznine na podlagi ladjarske pogodbe za čas začne teči kot pri ladjarski pogodbi za potovanje, v kateri je voznina določena na podlagi časovne enote (567. člen tega zakona).

Za tisti čas, ko je ladja po izteku ladjarske pogodbe za čas na potovanju za naročnika, ne da bi bil kriv ladjar, se plačuje dvojno voznino.

572. člen

Nagrada, ki jo dobi ladja za reševanje med trajanjem ladjarske pogodbe za čas za prevoz z vso ladjo, se deli po odbitku stroškov za reševanje in deleža, ki gre ladjski posadki, na enaka dela med ladjarjem in naročnikom.

573. člen

Za tovor, ki je bil vkrcan brez ladjarjeve privolitve, in za tovor, ki ni pravilno ali popolno naveden, se plačuje voznina po najvišji vozninski postavki, po kateri se je za zadevno vrsto tovora dogovarjala voznina ob vkrcanju tega tovora za enako ali približno enako pot, če je tako določena voznina večja od dogovorjene.

574. člen

Voznina se plača le za tovor, ki je bil prepeljan in v namembnem pristanišču dan na razpolago prejemniku.

Poleg primerov iz 449., 450., 451., 483., 486., 541., 547., 548. in 549. člena tega zakona se plača ne glede na prejšnji odstavek voznina tudi za tovor, ki ni bil prepeljan in dan prejemniku na razpolago, če je za to kriv naročnik prevoza ali vkrcevalec ali oseba, ki je upravičena razpolagati s tovorom, oziroma kdo, za katerega te osebe odgovarjajo, ali če je razlog za to, da tovor ni prišel v namembno pristanišče, na strani tovora, ladjar pa za ta razlog ni odgovoren.

Ne glede na prejšnji odstavek ima ladjar za tovor, ki je bil prepeljan le del poti, poleg primerov iz 447., 542., 548. in 575. člena tega zakona pravico do voznine v sorazmerju s koristno prepeljano potjo tudi, kadar ni odgovoren za prekinitev potovanja.

575. člen

Kadar gre za brodomol ali drugo plovno nezgodo, kot tudi kadar gre za zaplembo ali zadržanje ladje ali tovora zaradi vojnih dogodkov, mednarodnih zločinov na morju, nemirov ali upora, pripada ladjarju za rešeni tovor voznina v sorazmerju s koristno prepeljano potjo.

576. člen

Če se tovor prepelje, ne da bi bila izdana prevozna lista, mora prejemnik pred prevzemom plačati voznino in druge terjatve v zvezi s prevozom, razen če ni med naročnikom in ladjarjem drugače dogovorjeno.

577. člen

Če prevzame prejemnik tovor na podlagi nakladnice, mora plačati samo terjatve, ki so navedene v nakladnici ali so nastale potem, ko je bila izdana.

578. člen

Če prejemnik ne izpolni svojih obveznosti iz 576. in 577. člena tega zakona, ima ladjar pravico pridržati in prodati tovor po določbah 531. do 533. člena tega zakona.

Pravico iz prejšnjega odstavka ima ladjar tudi, ko izroči tovor osebi, ki ni prejemnik.

579. člen

Ladjar, ki je izročil tovor prejemniku, nima pravice terjati naročnika za znesek, ki ga ni izterjal od prejemnika po prejšnjem členu.

Če je ladjar s prodajo tovora le delno uspel poplačati se za svojo terjatev, ima pod pogoji iz prejšnjega odstavka pravico zahtevati, da mu naročnik plača neporavnani del.

Prvi odstavek tega člena ne velja, če ladjar dokaže, da kljub dolžni skrbnosti ni mogel ravnati po prejšnjem členu.

Pomorski privilegiji na tovoru, ki je vkrcan na ladjo

580. člen

S pomorskimi privilegiji na tovoru, ki je vkrcan na ladjo, so zavarovani:

1. sodni stroški, potrebni v skupnem interesu vseh upnikov v postopku izvršbe ali zavarovanja, da bi bil tovar obvarovan ali prodan, ter stroški varovanja in nadzorstva nad njim od prihoda ladje v zadnje pristanišče;

2. nagrade za reševanje in prispevki iz skupnih havarij, ki obremenjujejo tovor;

3. terjatve iz prevozne pogodbe skupaj s stroški za uskladiščenje vkrcanega tovora.

Pomorski privilegij za glavnico zajema tudi obresti.

581. člen

Pomorski privilegiji ne prenehajo s spremembo lastnika tovora, če ni v tem zakonu drugače določeno.

582. člen

Vrstni red terjatev, ki so zavarovane s pomorskimi privilegiji na vkrcanem tovoru, se določa po vrstnem redu iz prvega odstavka 580. člena tega zakona.

Če terjatev iz 1. in 3. točke prvega odstavka 580. člena tega zakona ni mogoče popolnoma poravnati, se poravnajo sorazmerno z njihovimi zneski.

Če terjatev iz 2. točke prvega odstavka 580. člena tega zakona ni mogoče popolnoma poravnati, ima pozneje nastala terjatev prednost pred prejšnjo.

Šteje se, da so z istim dogodkom povezane terjatve nastale sočasno.

583. člen

Z izvrševanjem pridržne pravice v smislu 578. člena tega zakona, ladjar ne posega v vrstni red terjatev, ki so zavarovane s pomorskimi privilegiji.

584. člen

S prenehanjem pomorskega privilegija ne preneha terjatev, ki je bila z njo zavarovana.

Z odstopom terjatve, zavarovane s pomorskim privilegijem, se prenese tudi pomorski privilegij na vkrcanem tovoru.

585. člen

Pomorski privilegiji na vkrcanem tovoru prenehajo:

1. s prenehanjem terjatve, ki je bila zavarovana s pomorskim privilegijem;

2. s prodajo tovora v izvršilnem ali stečajnem postopku;

3. če upnik v 15 dneh po izkrcanju tovora ne zaprosi pri pristojnem sodišču za začasno odredbo;

4. če je izkrcan tovar že pred potekom roka iz 3. točke tega člena na zakonit način prešel v roke drugih, ki jih nimajo v posesti v imenu dolžnika;

5. z razglasitvijo tovora za pomorski plen ali vojni plen na morju.

b) Prevoz potnikov in prtljage

586. člen

Za uporabo določb tega zakona, ki urejajo prevoz potnikov in njihove prtljage, imajo posamezni uporabljeni izrazi naslednji pomen:

1. ladjar je oseba, ki sklene prevozno pogodbo ali v imenu katere se sklene ta pogodba, bodisi, da dejansko sam opravlja prevoz, bodisi da ga opravlja preko dejanskega ladjarja;

2. dejanski ladjar je oseba, različna od ladjarja, bodisi da je to lastnik ladje ali naročnik bodisi oseba, ki izkorišča ladjo, ki dejansko opravlja ves prevoz ali le njegov del;

3. potnik je oseba, ki se vozi z ladjo na podlagi prevozne pogodbe ali spremlja vozilo ali žive živali;

4. prtljaga je vsaka stvar, vključno z vozilom, ki se prevaža na podlagi prevozne pogodbe, razen:

a) stvari in vozil, ki se prevažajo na podlagi zakupne pogodbe, na podlagi nakladnice ali pogodbe, ki se nanaša predvsem na prevoz blaga;

b) živih živali;

5. ročna prtljaga je prtljaga, ki jo ima potnik v svoji kabini ali jo pazi ali nadzira, vključno prtljago, ki je v vozilu ali na njem;

6. škoda zaradi zamude je materialna škoda, nastala zato, ker prtljaga ni bila izročena potniku v razumnem roku, računano od dneva prihoda ladje, s katero se je prevažala ali bi se morala prevažati, ne obsega pa zamude, nastale zaradi prekinitve dela, stavke ali podobnih dogodkov.

587. člen

S pogodbo o prevozu potnikov se ladjar zavezuje naročniku, da bo prepeljal enega ali več potnikov, naročnik pa, da bo plačal prevoznino.

588. člen

Prevoznina se določi s pogodbo.

589. člen

Ladjar mora izdati potniku na njegovo zahtevo vozovnico.

Vozovnica se lahko glasi na ime ali na prinosnika.

590. člen

Domneva se, da vsebina vozovnice ustreza sklenjeni pogodbi, dokler se ne dokaže nasprotno.

Dejstvo, da potnik nima vozovnice, da vozovnica ni pravilna ali je izgubljena, ne vpliva na obstoj, veljavnost in vsebino prevozne pogodbe.

591. člen

Zoper vsebino vozovnice na prinosnika je mogoče ugovarjati le ob njeni izdaji.

592. člen

Vozovnice, ki se glasi na ime, brez privolitve ladjarja ni mogoče prenesti na drugo osebo.

Vozovnice, ki se glasi na prinosnika, brez privolitve ladjarja ni mogoče prenesti na drugo osebo, ko je potnik potovanje že začel.

593. člen

Potnik, ki se vkrcal brez vozovnice, ki bi jo moral kupiti pred vkrcanjem, se mora takoj javiti poveljniku ali pooblaščenemu članu ladijske posadke.

Potnika brez vozovnice iz prejšnjega odstavka lahko poveljnik ladje iz utemeljenih razlogov izkrca.

Potnik brez vozovnice plača prevoznino od pristanišča, v katerem se je vkrcal, do pristanišča, v katerem se izkrca; če pa se ni pravočasno javil poveljniku ali drugemu pooblaščenemu članu posadke, mora plačati za prevoženo pot dvojno prevoznino.

Za pristanišče potnikovega vkrcanja se šteje odhodno pristanišče ladje, če ni mogoče ugotoviti, da se je potnik vkrcal v kakšnem drugem pristanišču.

594. člen

Če ladja ne začne mednarodnega potovanja tri ure po času, ki je določen v pogodbi ali plovbnem redu, lahko potnik odstopi od pogodbe.

V primeru iz prejšnjega odstavka ima potnik pravico do povrnitve prevoznine.

Če je bil začetek potovanja z ladjo zamujen namenoma ali iz hude malomarnosti ladjarja oziroma oseb, ki zanj delajo, mora ladjar potniku povrniti škodo.

595. člen

Prevoznina se ne vrne, če potnik ne pride na ladjo do njenega odhoda ali če med potjo opusti nadaljnje potovanje.

596. člen

Ladjar mora vrniti prevoznino potniku, katerega vozovnica se glasi na ime, če potnik odstopi od mednarodnega potovanja šest ur pred začetkom potovanja.

Če potnik odstopi od potovanja v smislu prejšnjega odstavka, ima ladjar pravico obdržati največ deset odstotkov prevoznine.

597. člen

Če je vozovnica izdana na prinosnika, mora ladjar potniku vrniti prevoznino, če je od potovanja odstopil dve uri pred začetkom potovanja, če iz vozovnice ne izhaja kaj drugega.

Če potnik odstopi od potovanja v smislu prejšnjega odstavka, ima ladjar pravico obdržati največ deset odstotkov prevoznine.

598. člen

Če pride med potovanjem do prekinitve potovanja iz razlogov, ki niso na potnikovi strani, prekinitve pa traja več kot 24 ur, ima potnik pravico:

1. zahtevati, da ga ladjar skupaj s prtljago, s svojim ali drugim primernim prevoznim sredstvom prepelje do namembnega kraja;

2. zahtevati, da ga ladjar skupaj s prtljago v primernem roku vrne v odhodno pristanišče in mu vrne prevoznino;

3. odstopiti od pogodbe in zahtevati, da mu ladjar vrne prevoznino.

Če je bilo potovanje prekinjeno namenoma ali iz hude malomarnosti ladjarja oziroma oseb, ki zanj delajo, mora ladjar potniku povrniti škodo.

599. člen

Potnik, ki zahteva povrnitev prevoznine ali povrnitev škode, mora v osmih dneh od dneva, ko je bilo potovanje končano, od ladjarja pisno zahtevati povrnitev prevoznine oziroma povrnitev škode ali v teh rokih vložiti tožbo pri sodišču.

Pisno zahtevo za vrnitev v odhodni kraj oziroma za nadaljevanje potovanja mora potnik poslati ladjarju v 24 urah po poteku roka, določenega v prvem odstavku prejšnjega člena.

Potnik, ki ne ravna po prvem in drugem odstavku tega člena, izgubi pravico zahtevati od ladjarja povrnitev škode, prevoznine oziroma nadaljevanje potovanja ali vrnitev v odhodno pristanišče.

600. člen

Določbe tega zakona o odgovornosti ladjarja za smrt ali telesne poškodbe potnikov se uporabljajo tudi, če je prevoz brezplačen.

601. člen

Ladjar je odgovoren za škodo, nastalo zaradi smrti ali telesne poškodbe potnika in za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo prtljage, če je dogodek, ki je povzročil škodo, nastal med prevozom, ter za zamudo pri izročitvi prtljage potniku, če je škodo oziroma zamudo mogoče pripisati krivdi ladjarja ali oseb, ki zanj delajo.

Oseba, ki zahteva povrnitev škode iz prejšnjega odstavka, mora dokazati, da je dogodek, ki je povzročil škodo, nastal med prevozom, in višino škode.

602. člen

Ladjar je odgovoren za škodo iz prejšnjega člena, ki jo povzročijo med opravljanjem svojih dolžnosti po svoji krivdi osebe, ki zanj delajo.

603. člen

Dokler se ne dokaže nasprotno, se domneva, da je kriv ladjar, če je smrt ali telesna poškodba potnika ali poškodba, primanjkljaj ali izguba ročne prtljage ali zamuda pri njeni izročitvi nastala neposredno ali posredno zaradi brodoloma, trčenja, nasedanja, eksplozije, požara ali napak ladje.

Dokler se ne dokaže nasprotno, se domneva, da je za škodo zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube druge prtljage ter zaradi zamude pri njeni izročitvi potniku, kriv ladjar, ne glede na naravo dogodka, ki je to škodo povzročil.

604. člen

Ladjar je po drugem odstavku prejšnjega člena odgovoren potniku za škodo zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube dragocenosti ter za zamudo pri izročitvi teh stvari potniku le tedaj, če jih je prevzel v hrambo.

Za stvari iz prejšnjega odstavka, ki jih je prevzel v hrambo, mora ladjar izdati potniku pisno potrdilo.

605. člen

Za prtljago, ki jo je prevzel v hrambo, mora ladjar na zahtevo potnika izdati prtljažnico.

Prtljažnica mora navajati vrsto in število kosov prtljage.

Domneva se, da so podatki v prtljažnici resnični, dokler se ne dokaže nasprotno.

606. člen

Če prtljaga po končanem potovanju ni prevzeta ali odnesena z ladje, jo mora ladjar na potnikove stroške in nevarnost sam shraniti ali jo izročiti v hrambo primernemu hranilcu.

607. člen

Če ladjar dokaže, da je smrt ali telesna poškodba potnika, poškodba, primanjkljaj ali izguba prtljage ali zamuda pri izročitvi potnikove prtljage v celoti ali delno nastala po potnikovi krivdi ali zaradi njegovega ravnanja, ki se ne more šteti za normalno, sodišče izključi oziroma omili ladjarjevo odgovornost.

608. člen

Ladjarjeva odgovornost ob smrti ali telesni poškodbi potnika je v vseh primerih omejena na znesek 46.666 SDR na potnika in potovanje.

Če ima prisojena odškodnina obliko rente, kapitalizirani znesek rente ne sme presegati zneska iz prejšnjega odstavka.

Znesek iz prvega odstavka tega člena je namenjen za poplačilo vseh upnikov, katerih terjatve temeljijo na istem dogodku, ki je povzročil potnikovo smrt ali telesno poškodbo.

609. člen

Ladjarjeva odgovornost za škodo, prizadejano na prtljagi zaradi njene poškodbe, primanjkljaja ali izgube ali zamude pri njeni izročitvi potniku, je v vseh primerih omejena, in sicer:

1. za ročno prtljago – na znesek 833 SDR na potnika in potovanje;
 2. za vozila, vključno tudi prtljago, ki se prevaža v vozilu ali na njem – na znesek 3.333 SDR na vozilo in potovanje;
 3. za drugo prtljago, razen prtljage iz 1. in 2. točke tega odstavka – na znesek 1.200 SDR na potnika in potovanje.
- Določba 3. točke prejšnjega odstavka velja za odgovornost ladjarja in odškodnino za dragocenosti.

610. člen

Ladjar in potnik se lahko dogovorita, da bo ladjar odgovarjal po prejšnjem členu samo z zneskom odškodnine, ki presega 117 SDR v primeru škode na vozilu in 13 SDR

na potnika v primeru škode na drugi prtljagi zaradi njene poškodbe, primanjkljaja, izgube ali zamude pri njeni izročitvi potnika.

Določbe tega člena ne veljajo za dragocenosti.

611. člen

Ladjar izgubi pravico do omejitve odgovornosti iz prejšnjih členov, če je škodo povzročil namenoma ali iz hude malomarnosti.

612. člen

Ladjar in potnik se lahko pisno dogovorita za znesek omejene odgovornosti, ki je večji od zneskov iz prejšnjih členov.

613. člen

Obresti in stroški postopka, prisojeni v odškodninski pravdi zaradi smrti ali telesne poškodbe potnika, poškodbe, primanjkljaja ali izgube prtljage ali zaradi zamude pri izročitvi prtljage potniku, se izplačajo v celoti, in sicer poleg zneska, ki ga mora ladjar plačati po določbah prejšnjih členov.

614. člen

Če je zoper osebe, ki delajo za ladjarja ali za dejanskega ladjarja vložena tožba zaradi škode, predvidene v določbah tega zakona o prevozu potnikov in prtljage, lahko te osebe, če so delale v okviru poslov, ki jih opravljajo na ladji, uveljavljajo izključitev ali omejitev odgovornosti, na katero se lahko sklicuje ladjar po določbah tega zakona.

Osebe iz prejšnjega odstavka, ki delajo za ladjarja ali za dejanskega ladjarja, se ne morejo sklicevati na omejitev odgovornosti iz prejšnjih členov, če so škodo povzročile namenoma ali iz hude malomarnosti.

Meje odgovornosti, za katere se ladjar in potnik dogovorita po 612. členu tega zakona, se ne nanašajo na osebe, navedene v prvem odstavku tega člena.

615. člen

Prevoz potnika in ročne prtljage obsega čas, ko je potnik na ladji, čas, ko se vkrcja in izkrcja, ter čas, ko se vozi po vodni poti od obale do ladje in obratno, če je cena tega stranskega prevoza vračunana v ceno vozovnice ali če da ladjar potniku na razpolago ladjo, ki se uporablja za ta prevoz. Prevoz potnika pa ne obsega časa, ko je potnik na pristaniški napravi na obali.

Poleg časa iz prejšnjega odstavka obsega prevoz ročne prtljage tudi čas od trenutka, ko jo je ladjar na kopnem ali na ladji prevzel v hrambo, do trenutka, ko jo je izročil potniku.

616. člen

Kadar je podana podlaga za meje odgovornosti iz prejšnjih členov, veljajo te meje za celoten znesek odškodnine, ki jo je mogoče doseči v okviru vseh pogodbenih in nepogodbenih tožb, vloženih iz naslova odgovornosti zaradi smrti ali telesne poškodbe potnika ali zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube prtljage ali zamude pri njeni izročitvi potniku.

Pri prevozu, ki ga je opravil dejanski ladjar, ne sme celotni znesek odškodnine, ki jo je mogoče uveljaviti od ladjarja ali dejanskega ladjarja ter od oseb, ki zanj delajo in so opravljale svojo službeno dolžnost, presegati največjega zneska odškodnine, ki jo je mogoče zahtevati bodisi od ladjarja bodisi od dejanskega ladjarja, pri čemer nobeden od teh ne odgovarja čez mejo, ki se lahko uporabi zanj.

V vseh primerih, ko se osebe, ki delajo za ladjarja ali dejanskega ladjarja, po 614. členu tega zakona lahko sklicujejo na omejitev odgovornosti iz prejšnjih členov, celoten znesek odškodnine, ki jo je mogoče dobiti od ladjarja ali morda od dejanskega ladjarja in oseb, ki zanj delajo, nikakor ne more presegati te omejitve.

617. člen

Potnik mora pisno ugovarjati pri ladjarju ali njegovem pooblaščenцу:

1) če so poškodbe na prtljagi vidne;

a) če gre za ročno prtljago – pred izkrcanjem ali ob izkrcanju;

b) če gre za drugo prtljago – pred izročitvijo ali ob izročitvi;

2) če poškodbe na prtljagi niso vidne ali če je prtljaga izgubljena – 15 dni od izkrcanja ali izročitve ali od dneva, ko bi morala biti prtljaga izročena.

Če potnik ne ravna po prejšnjem odstavku, se šteje, da je prejel prtljago v neoporečnem stanju, dokler se ne dokaže nasprotno.

Pisni ugovor ni potreben, če je bilo ob prevzemu prtljage v navzočnosti obeh strank ugotovljeno njeno stanje.

618. člen

Potnik lahko izjavi, da je po njegovem mnenju prtljaga izgubljena, če mu ni bila izročena v 30 dneh po končanem potovanju.

Potnik ima pri tem, ko daje izjavo v smislu prejšnjega odstavka, pravico zahtevati, da ga ladjar obvesti, da je našel prtljago, če jo najde v enem letu po izplačilu odškodnine zanj.

Potnik lahko v 30 dneh po prejemu obvestila, da se je prtljaga našla, zahteva, da se mu proti plačilu prevoznih stroškov izroči v kraju, ki ga sam določi.

Potnik, ki prevzame najdeno prtljago, mora ladjarju vrniti znesek, ki mu je bil izplačan kot odškodnina za izgubljeno prtljago proti odbitku voznine, ki mu je bila vrnjena, obdrži pa pravico do odškodnine zaradi zamude pri njeni izročitvi.

Če potnik ni uveljavil zahtevka po drugem in tretjem odstavku tega člena, ima ladjar pravico, da s prtljago prosto razpolaga.

619. člen

Vsako določilo pogodbe, sklenjene preden je nastopil primer, ki je povzročil smrt ali telesno poškodbo potnika ali poškodbo, primanjkljaj ali izgubo njegove prtljage ali zamudo pri izročitvi prtljage potniku, katerega namen je bil, da bi bil ladjar prost odgovornosti do potnika ali da bi bil znesek omejene odgovornosti nižji od zneska, določenega v tem zakonu, razen omejitve iz 610. člena tega zakona, ali katere namen je bil, da bi dokazno breme, ki je sicer na ladjarju, zadelo koga drugega, je nično.

Ničnost posameznega pogodbenega določila v smislu prejšnjega odstavka ne vpliva na veljavnost drugih pogodbenih določil.

620. člen

Določbe 601., 602., 603., 604. in 607. člena tega zakona se uporabljajo za vse pogodbene in nepogodbene zahtevke, ki so iz kateregakoli naslova postavljeni nasproti ladjarju za škodo, povzročeno s smrtjo ali telesno poškodbo potnika, za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo prtljage ali za škodo zaradi zamude pri izročitvi prtljage potniku.

621. člen

Ladjar ima pravico pridržati in prodati prtljago, ki mu je bila predana za prevoz, in dragocenosti, ki jih je prevzel v hrambo, da se poplača za svoje terjatve v zvezi s prevozom potnika, prtljage in v zvezi s hrambo dragocenosti.

c) Vlečenje in potiskanje

622. člen

S pogodbo o vlečenju se ladjar vlačilca oziroma potiskovalca zavezuje, da bo s svojo ladjo vlekli oziroma potiskali drugo plovilo do določenega kraja ali določen čas, ali da bo

opravi določeno nalogo, ladjar vlečenega oziroma potiskane plovila pa, da mu bo za to plačal vlečnino.

Vlečnina se določa s pogodbo.

Določbe od 625. do 628. člena se uporabljajo tudi za potiskanje.

623. člen

Vlečenje ali potiskanje vodi poveljnik vlečenega ali potiskanega plovila, če ni v pogodbi izrecno drugače določeno.

624. člen

Po tem zakonu se:

1. vlečenje začne tedaj, ko je vlačilec po nalogu poveljnika vlečene ladje v položaju, da lahko opravi vlečenje, ali ko po nalogu poveljnika vlečene ladje vlačilec sprejme ali preda vlečno vrv, ali ko se začne potiskanje vlečene ladje ali kakršenkoli drug manever, potreben za vlečenje, odvisno od tega, kaj je nastopilo prej;

2. vlečenje konča tedaj, ko se izvrši končni nalog poveljnika vlečene ladje, da se vlečna vrv odveže, ali ko preneha potiskanje ali kakršenkoli manever, potreben za vlečenje, odvisno od tega, kaj je nastopilo pozneje.

625. člen

Če vlačilec vleče plovilo, ki nima posadke, mora ladjar vlačilca z običajnimi ukrepi skrbeti, da ostane sposobnost vlečenega plovila v stanju, v kakršnem ga je sprejel v vlečenje.

Ladjar vlačilca mora skrbeti za ohranitev tovora na vlečenem plovilu, če vlečeno plovilo nima posadke, le v primeru, če tako obveznost izrecno prevzame.

Ladjar vlačilca se lahko dogovori za vlečeni prevoz tovora s svojo ali tujo ladjo. V dvomu se domneva, da je sklenjena pogodba o vlečenju.

Ladjar vlačilca, ki po drugem in tretjem odstavku skrbi za tovor, je odgovoren za škodo na tovoru po določbah tega zakona, ki se nanašajo na odgovornost ladjarja za prevoz blaga.

626. člen

Za povračilo škode, ki nastane zaradi trčenja ladij, ki plovejo v vleki, ali zaradi trčenja med njimi in drugimi ladjami, se uporabljajo določbe tega zakona o povračilu škode zaradi trčenja ladij.

627. člen

Če pride vlečena ladja v nevarnost zaradi okoliščin, za katere po pogodbi o vlačitvi ladjar vlačilca ni odgovoren, vlačilec pa jo rešuje, ima ladjar vlačilca po uspešnem reševanju pravico do nagrade.

Ladjar vlačilca nima pravice do nagrade za reševanje, če iz pogodbe izhaja, da obsega vlečnina tudi nagrado za reševanje.

Če je vlečnina dogovorjena le za uspešno opravljeno vlečenje, ima ladjar vlačilca pravico do vlečnine, čeprav vlečenje ni bilo uspešno, če dokaže, da je za neuspeh vlečenja kriv ladjar vlečene ladje.

Če vlečnina ni bila dogovorjena le za uspešno vlečenje, ladjar vlačilca nima pravice do nje, če ladjar vlečene ladje dokaže, da je za neuspeh vlečenja kriv ladjar vlačilca.

628. člen

Določbe tega zakona o skupni havariji se uporabljajo tudi za razmerja med vlačilcem in vlečeno ladjo.

d) Drugi posli v zvezi s plovbo

629. člen

Določbe tega oddelka zakona se uporabljajo za pogodbe, sklenjene med naročnikom posla in ladjarjem, s katerimi se ladjar zavezuje, da bo z ladjo opravil kakšen posel, ki se

ne nanaša na prevoz potnikov, prtljage in blaga ali na vlečenje, naročnik posla pa, da mu bo za to plačal.

Za pogodbe iz prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi določbe 443. in 563. ter 566. do 572. člena tega zakona.

Določbe tega zakona o voznini za prevoz blaga se smiselno uporabljajo tudi za pogodbe iz prvega odstavka tega člena.

630. člen

Če ni drugače dogovorjeno, je ladjar odgovoren za sposobnost ladje za plovbo po določbah drugega, tretjega in četrtega odstavka 453. člena tega zakona.

631. člen

Če ni med strankama drugače dogovorjeno, je ladjar odgovoren za dejanja in opustitve oseb, ki pri izpolnjevanju pogodbe zanj delajo, ter za lastna dejanja in opustitve, če s tem ne posega v določbe 629. člena tega zakona.

Ladjar in osebe, ki delajo zanj, so po določbah tega zakona o odgovornosti za smrt in telesne poškodbe članov posadke odgovorni za smrt in telesne poškodbe naročnikovih oseb, ki so na ladji v okviru izpolnjevanja pogodbe.

e) Direktni prevoz

632. člen

V pogodbi o prevozu blaga, stvari, potnikov in prtljage je lahko določeno, da bo ladjar prevoz opravil delno s svojo ladjo, delno pa z ladjami drugih ladjarjev (direktni prevoz).

Ladjar, ki je po pogodbi o direktnem prevozu blaga sprejel tovor, izda nakladnico za celo dogovorjeno pot (direktna nakladnica).

Ladjar, ki je sklenil pogodbo za direktni prevoz potnikov, izda potniku vozovnico za celo dogovorjeno pot (direktna vozovnica).

Ladjar, ki je po pogodbi o direktnem prevozu potnikov prevzel od potnika prtljago za prevoz, izda prtljažnico za celo dogovorjeno pot (direktna prtljažnica).

Vsak nadaljnji ladjar stopa v pogodbo o direktnem prevozu blaga ali prtljage, če sprejme tovor ali prtljago in direktno prevozno listino.

Vsak nadaljnji ladjar stopa v pogodbo o direktnem prevozu potnikov, če sprejme za prevoz potnika z direktno vozovnico.

633. člen

Ladjar, ki je sklenil pogodbo o direktnem prevozu, ladjar, ki je izdal direktno prevozno listino, ladjar, ki je izročil tovor prejemniku, in ladjar, med čigar prevozom se je zgodil dogodek, iz katerega izvira odškodninski zahtevek zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube tovora, odgovarjajo upravičencu za te terjatve solidarno.

Za škodo, ki je bila povzročena prevoznemu upravičencu zaradi zamude pri prevozu blaga, sta odgovorna ladjar, ki je sklenil prevozno pogodbo, in ladjar, ki je izročil tovor prejemniku.

Prvi in drugi odstavek tega člena se uporabljata tudi za direktni prevoz prtljage.

634. člen

Ladjar, ki je poravnal terjatve po prejšnjem členu, ima regresno pravico do ladjarja, med čigar prevozom je nastal dogodek, iz katerega izvira terjatev.

Če ni mogoče ugotoviti ladjarja, med čigar prevozom je nastal dogodek iz prejšnjega odstavka, gre znesek poravnane terjatve v breme ladjarjev, ki so sodelovali pri direktnem prevozu, v sorazmerju z njihovimi deleži pri dogovorjeni voznini, razen ladjarjev, ki dokažejo, da dogodek ni nastal na tistih delih poti, na katerih so oni opravili prevoz.

Če ladjar, ki je poravnal terjatev, brez svoje krivde ne more uveljaviti regresnega zahtevka do ladjarja, med čigar

prevozom je nastal dogodek, gre znesek poravnane terjatve v breme vseh ladjarjev, ki so sodelovali pri direktnem prevozu, v sorazmerju z njihovimi deleži pri dogovorjeni voznini.

635. člen

Ladjar, ki sodeluje pri direktnem prevozu, ki pa pri prevzemu tovora ni vpisal pripombe v direktno prevozno listino v smislu 504. člena tega zakona, mora drugim ladjarjem, ki sodelujejo pri tem prevozu, dokazati, da je naslednjemu ladjarju ali prejemniku izročil tovor v takšnem stanju, kot ga je prejel od prejšnjega ladjarja oziroma vkrcevalca.

Ladjarju, ki sodeluje pri direktnem prevozu in je v direktno prevozno listino vpisal pripombo v smislu 504. člena tega zakona, morejo drugi ladjarji dokazati, da so od vkrcevalca oziroma prejšnjega ladjarja sprejeli tovor tako, kot je navedeno v direktni prevozni listini.

636. člen

Ladjar, ki je sklenil pogodbo za direktni prevoz potnika, je odgovoren za celotno dogovorjeno pot.

Vsak naslednji ladjar, ki sodeluje pri direktnem prevozu potnika, je potniku odgovoren le za škodo, prizadejano na delu poti, na katerem je opravil prevoz.

Za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo ročne prtljage je odgovoren ladjar, na čigar delu poti je škoda nastala. Pisni ugovor po prvem odstavku 617. člena tega zakona mora podati potnik ladjarju, na čigar delu poti je nastala škoda, in to najpozneje ob izkrcanju z njegove ladje.

Za škodo, nastalo zaradi smrti ali telesne poškodbe potnika, odgovarjajo ladjarji iz prvega in drugega odstavka tega člena solidarno.

637. člen

Če poravna ladjar, ki je sklenil pogodbo o direktnem prevozu potnika, potnikovo terjatev, za katero je po drugem odstavku prejšnjega člena tega zakona odgovoren tudi drugi ladjar, ima regresno pravico do tega ladjarja.

638. člen

Poseben sporazum, s katerim prevzame ladjar obveznosti, ki niso predvidene v tem zakonu, ali s katerim se odpove pravici, ki jih ima po tem zakonu, ima pravni učinek nasproti dejanskemu ladjarju le v primeru, če ta v to izrecno pisno privoli.

639. člen

Ladjar, ki je zaupal cel prevoz ali del prevoza dejanskemu ladjarju, je odgovoren za celoten prevoz.

Določbe tega zakona o direktnem prevozu potnikov veljajo za dejanskega ladjarja, ki mu je bil zaupan prevoz po prejšnjem odstavku.

f) Multimodalni prevoz

640. člen

S pogodbo se lahko oseba (podjemnik multimodalnega prevoza) zaveže, da bo opravila prevoz blaga na več različnih transportnih načinov, pri čemer je eden od njih pomorski prevoz, naročnik prevoza pa, da bo za celoten prevoz plačal voznino.

641. člen

Podjemnik odgovarja za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo tovora, ali za zamudo pri izročitvi tovora od prevzema do izročitve tovora.

Podjemnik v primerih iz prejšnjega odstavka ne odgovarja, če dokaže, da izvira škoda iz vzrokov, ki jih kljub skrbnosti dobrega podjemnika ni mogel preprečiti.

642. člen

Za omejitev odgovornosti podjemnika se smiselno uporabljajo določbe 550. člena tega zakona.

3. Zakup**643. člen**

S pogodbo o zakupu ladje v smislu tega zakona izroči zakupodajalec zakupniku proti zakupnini ladjo v uporabo, da opravlja plovno dejavnost.

644. člen

Pogodba o zakupu ladje mora biti sklenjena v pisni obliki.

Pogodba o zakupu ladje, ki ni sklenjena v pisni obliki, je nična.

645. člen

Zakupodajalec mora izročiti zakupniku ladjo v takem stanju, da jo lahko izkorišča v namen, ki je v pogodbi določen ali običajen.

646. člen

Ladijski pogonski stroški gredo v breme zakupnika.

Zakupnik mora vzdrževati ladjo, dokler traja pogodba, po izteku pogodbe pa ladjo vrniti v enakem stanju in v istem kraju, kot jo je prevzel.

Zakupnik ni odgovoren za normalno obrabo ladje.

Zakupnika ne zadenejo stroški za popravila ladje, ki so potrebni za odpravo skritih napak, ki jih je imela ladja takrat, ko mu je bila izročena, in ne škoda, ki nastane z izgubo ladje zaradi višje sile.

647. člen

Za škodo, nastalo zaradi napak, zaradi katerih je ladja nesposobna ali manj sposobna za dogovorjeno ali običajno izkoriščanje, ki pa jih je ladja imela že ob izročitvi zakupniku, je odgovoren zakupodajalec, razen če dokaže, da teh napak s skrbnostjo dobrega ladjarja ni mogel odkriti.

648. člen

Če je ladja oddana v zakup s posadko, mora posadka izpolnjevati zakupnikova naročila, če je to določeno v pogodbi o zakupu.

Zakupnik ima pravico menjati posadko.

649. člen

Če nastane dvom, ali je sklenjena pogodba o zakupu ladje ali ladjarska pogodba, se šteje, da je sklenjena ladjarska pogodba.

650. člen

Zakupnina se plačuje mesečno vnaprej, šteto od dneva, ko začne teči.

Zakupodajalec nima pravice do zakupnine za čas, ko zakupnik po njegovi krivdi ali zaradi skrite napake, ki jo je imela ladja že ob izročitvi zakupniku, ladje ni mogel uporabljati.

651. člen

Če zakupnik ob zapadlosti ne plača zakupnine, lahko zakupodajalec takoj zahteva izplačilo zakupnine za ves čas trajanja zakupne pogodbe, ali pa odstopi od pogodbe.

Določba prejšnjega odstavka ne posega v zakupodajalčevo pravico do povračila škode.

652. člen

Pogodba o zakupu ladje se lahko sklene za določen ali nedoločen čas, za eno ali več potovanj.

653. člen

Pogodba o zakupu ladje, sklenjena za določen čas, se lahko podaljša samo s pisnim sporazumom.

Pogodba o zakupu ladje, sklenjena za nedoločen čas, se lahko pisno odpove z najmanj trimesečnim odpovednim rokom.

654. člen

Pogodba o zakupu ladje preneha, če je ladja uničena, če je trajno nesposobna za izkoriščanje, ali če je zaradi višje sile med zakupom ni mogoče izkoriščati.

Če trajajo popravila ladje, ki gredo v breme zakupodajalca, predolgo ali je pričakovati, da bodo predolgo trajala, lahko zakupnik odstopi od pogodbe.

655. člen

Če zakupnik zakupodajalcu ne vrne ladje po izteku zakupne pogodbe, mu mora za prekoračeni čas plačati dvojno zakupnino.

Če je za zamudo pri vrnitvi ladje kriv zakupnik, je zakupodajalcu odgovoren tudi za vsako škodo, ki presega znesek iz prejšnjega odstavka.

656. člen

Nagrada za reševanje z zakupljeno ladjo med trajanjem zakupne pogodbe gre zakupniku.

657. člen

Zakupnik sme dati ladjo v podzakup le s pisno privolitvijo zakupodajalca.

4. Zastaranje**658. člen**

Terjatve iz pogodb o izkoriščanju ladij, razen terjatev iz pogodb o prevozu potnikov in prtljage, zastarajo v enem letu.

Terjatve iz pogodb o prevozu potnikov in prtljage zastarajo v dveh letih.

Stranki se lahko po nastanku terjatve pisno dogovorita za zastaralni rok, ki je daljši od roka iz prvega odstavka tega člena.

Pogodba iz prejšnjega odstavka, ki ni sklenjena v pisni obliki, nima pravnega učinka.

Zastaranje začne teči:

1. pri pogodbah o prevozu blaga:

– za odškodnino zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube tovora – od dneva, ko je tovor izročen oziroma, ko bi moral biti izročen v namembnem kraju;

– za odškodnino zaradi zamude – od dneva, ko je tovor izročen;

– za neizpolnitev drugih pogodbenih obveznosti – od dneva, ko bi morala biti obveznost izpolnjena;

2. pri pogodbah o prevozu potnikov:

– za telesno poškodbo – od dneva izkrcanja potnika;

– za potnikovo smrt, ki je nastopila med prevozom – od dneva, ko je ladja prišla ali bi morala priti v пристanišče, v katerem se je nameraval potnik izkrcati;

– za telesno poškodbo potnika, ki se je zgodila med prevozom in je potnik zaradi nje po izkrcanju z ladje umrl – od dneva potnikove smrti, če pa tožba za odškodnino, zaradi smrti ali telesne poškodbe potnika ni vložena v treh letih od dneva izkrcanja, je pravica do odškodnine izgubljena;

3. pri pogodbah o prevozu prtljage:

– predane za prevoz – od dneva, ko je bila prtljaga izročena ali bi morala biti izročena v pristanišču, v katerem se je potnik izkrcal ali se je nameraval izkrcati;

– ročne prtljage – od dneva izkrcanja potnika oziroma, če je potnik med prevozom umrl, od dneva, ko je ladja prišla ali bi morala priti v pristanišče, v kateri se je potnik nameraval izkrcati;

4. pri pogodbah o vlečenju oziroma potiskanju – od dneva, ko je bilo vlečenje oziroma potiskanje končano, razen glede terjatev za vlečnino, za katere začne teči rok od dneva zapadlosti vlečnine;

5. pri pogodbah o zakupu ladje – od dneva, ko je pogodba nehala veljati, razen glede zakupnine, pri kateri začne teči rok od dneva zapadlosti;

6. pri regresnih zahtevkih – od dneva, ko je bilo opravljeno dejanje, ki daje pravico do regresa.

III. poglavje – POGODBA O POMORSKI AGENCIJI

659. člen

S pogodbo o pomorski agenciji se pomorski agent zaveže, da bo na podlagi splošnega ali posebnega pooblastila v imenu in za račun naročitelja opravljal pomorske agencijske posle, naročitelj pa, da bo agentu povrnil stroške in plačal nagrado.

Pomorski agent lahko sklepa pogodbe o pomorsko prometnem agencijskem poslu samo, če izpolnjuje pogoje, ki jih predpiše minister.

Naročitelj je ladjar ali lastnik opreme v imenu in za račun katerega bo pomorski agent opravil posle.

Ponudba pomorskega agenta obvezuje naročitelja, če je bila dana v mejah pooblastila.

Pomorski agent lahko imenuje podagenta, če to s pogodbo o pomorski agenciji ni prepovedano; o tem mora obvestiti naročitelja.

660. člen

Pogodba o pomorski agenciji na podlagi splošnega pooblastila mora biti sklenjena v pisni obliki.

Za izvedbo posameznega naloga je pogodba lahko pisna ali ustna. Na zahtevo pomorskega agenta mora biti vsaka ustna pogodba potrjena pisno.

661. člen

Med pomorske agencijske posle sodijo posli v zvezi s posredovanjem, zastopanjem in drugimi storitvami, ki se nanašajo na plovbo in izkoriščanje ladij, kot so zlasti: sprejem in odprava ladij, trženje, sklepanje pogodb o izkoriščanju ladij in opreme, nakup in prodaja ladij in opreme, gradnja in popravilo ladij in opreme, sklepanje pretovornih in skladiščnih pogodb, sklepanje zavarovalnih pogodb, izdajanje prevoznih in drugih listin, vnovčevanje terjatev, zasedba posadke in skrb zanjo, organizacija oskrbe ladij.

662. člen

Na podlagi splošnega pooblastila se pomorski agent zavezuje, da bo v določenem ali nedoločenem času opravljal eno ali več vrst pomorskih agencijskih poslov, ki so vsebovani v pooblastilu (generalna agencija).

Če nastane dvom glede meja splošnega pooblastila, se šteje, da se pooblastilo nanaša na posle v zvezi s sprejemom in odpravo ladij.

Če se pomorski agent ukvarja samo s posredovanjem oziroma zastopanjem pri sklepanju pogodb o izkoriščanju ladij, se šteje v primeru, če nastane dvom glede meja splošnega pooblastila, da se to nanaša na posredovanje pri sklepanju teh pogodb, razen zakupnih pogodb in pogodb o prevozu za določen čas za celo ladjo, vendar vedno v okviru poslov, s katerimi se ukvarja naročitelj.

663. člen

Če naročitelj omeji pomorskemu agentu pooblastila, ki se nanašajo na običajne pomorske agencijske posle, ta omejitev nima pravnega učinka nasproti tretjim osebam, ki zanjo niso vedele ali po okoliščinah niso mogle vedeti.

Če pomorski agent izrecno ne navede, da nastopa kot agent, velja nasproti poštenim osebam, da dela v svojem imenu.

Šteje se, da je agent izrecno navedel, da nastopa kot agent, če je tretji osebi izjavil, da nastopa »v imenu in na račun naročitelja« ali »samo kot agent« ali kaj drugega z isto vsebino, in navedel firmo oziroma ime naročitelja.

664. člen

Pomorski agent je dolžan in upravičen, da s skrbnostjo dobrega gospodarja v mejah pooblastila opravlja posle, ki so potrebni ali običajni za izvršitev sprejetega naročila.

665. člen

Pomorski agent sme z izrecnim pooblastilom pogodbenih strank podpisovati pogodbe o izkoriščanju ladij v imenu in za račun obeh pogodbenih strank (broker).

666. člen

Pomorski agent ima pravico do povračila stroškov in do nagrade za posredovanje oziroma sklenitev pogodb.

Pomorski agent ima pravico zahtevati predujem za kritje stroškov.

667. člen

Pomorski agent ima pridržno in zastavno pravico na naročiteljevih stvareh za kritje svojih terjatev.

IV. poglavje – POGODBA O PRISTANIŠKO PREKLADALNIH STORITVAH

668. člen

Pogodba o pristaniško-prekladalnih storitvah je pogodba, s katero se prekladalec zaveže opraviti prekladalne storitve za naročnika, ta pa se mu jih zaveže plačati.

669. člen

Prekladalec odgovarja za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo blaga od časa, ko ga je prevzel, do časa, ko ga je izročil ali dal na razpolago upravičencu.

670. člen

Prekladalec ne odgovarja za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo blaga ali za zamudo pri izvršitvi prekladalnih storitev, če dokaže, da izvira poškodba, primanjkljaj, izguba ali zamuda iz vzrokov, ki jih kljub skrbnosti dobrega prekladalca ni mogel preprečiti.

671. člen

Prekladalec ne odgovarja za škodo, ki nastane zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube blaga in zaradi zamude pri izvršitvi prekladalnih storitev, če je naročnik napačno navedel količino, vrsto ali vrednost tovara.

672. člen

Prekladalec opravlja prekladalne storitve na podlagi pogodbe z naročnikom in ne vstopa v nikakršno pravno razmerje med strankama prevozne pogodbe ter pravno ne prevzema oziroma izroča blaga, razen v primeru, ko se za to posebej zaveže. Prekladalec pravno prevzema blago tudi v primeru, ko po naročilu ladjarja prevzame blago, ki ga ladjar ni mogel izročiti upravičencu iz prevozne pogodbe.

673. člen

Naročnik mora očitne napake blaga ugovarjati v treh dneh po prevzemu, skrite napake pa v 15 dneh po tem, ko je bilo blago izročeno končnemu prejemniku, vendar ne pozneje kot 60 dni po prevzemu s strani naročnika.

Če naročnik napaki ni pravočasno in pravilno ugovarjal, se šteje, da je blago brez napak, razen če naročnik dokaže nasprotno.

674. člen

Prekladalec ne odgovarja zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube blaga za več kot 2,75 SDR po kilogramu bruto teže poškodovanega, manjkajočega ali izgubljenega blaga.

V primeru zamude pri izvršitvi prekladalnih storitev je prekladalčeva odgovornost omejena na dvainpolkratno višino naročnikovega plačila za prekladalne storitve.

Skupni znesek odškodnine iz prvega in drugega odstavka tega člena ne more presegati zneska, ki bi se določil na podlagi prvega odstavka tega člena za popolno izgubo blaga.

675. člen

Prekladalec se ne more sklicevati na določila tega zakona o omejitvi njegove odgovornosti, če se dokaže, da je škodo povzročil namenoma ali iz hude malomarnosti.

676. člen

Določb tega zakona, ki se nanašajo na odgovornost prekladalca, ni mogoče s pogodbo spremeniti v škodo naročnika.

Pogodbena določila, ki so v nasprotju s prejšnjim odstavkom, so nična.

Neveljavnost enega pogodbenega določila iz prejšnjega odstavka ne vpliva na veljavnost drugih pogodbenih določil.

677. člen

Določbe tega poglavja o odgovornosti prekladalcev veljajo za vse pogodbene in nepogodbene zahtevke, ki jih kdorkoli na kakršnikoli podlagi postavlja proti prekladalcu zaradi poškodbe, primanjkljaja ali izgube blaga ter zaradi zamude pri izvršitvi prekladalne storitve.

678. člen

Za svoje terjatve iz pogodbe o pristaniško prekladalnih storitvah in za druge terjatve, nastale v zvezi s prekladalnimi storitvami z blagom, ima na njem prekladalec pridržno pravico.

679. člen

Terjatve iz pogodb o pristaniško prekladalnih storitvah zastarajo po dveh letih.

Zastaranje začne teči od dneva, ko je prekladalec izvršil oziroma bi moral izvršiti prekladalne storitve, razen pri zamudi, ko zastaranje začne teči od dneva, ko je bila prekladalna storitev izvršena.

Naročnik ali druga oseba lahko vloži regresno tožbo proti prekladalcu tudi po poteku zastaralnega roka iz prejšnjega odstavka, če vloži tožbo v roku 90 dni po tem, ko je izpolnil zahtevek, o temelju katerega je bil voden postopek, če je v razumnem roku po vložitvi zadevne tožbe, ki bi lahko imela za posledico regresni zahtevek proti prekladalcu, tega obvestil o vložitvi take tožbe.

V. poglavje – POGODBA O POMORSKEM ZAVAROVANJU

1. Splošne določbe

680. člen

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo:

1. za zavarovanje ladje, njenih strojev, naprav, opreme in zalog, kot tudi blaga in drugih stvari, ki jih prevaža ladja ali so na njej;

2. za zavarovanje voznine, prevoznine, zavarovalnih stroškov, stroškov za opremo ladje, stroškov skupne havarije, nagrad za reševanje, pričakovanega dobička, provizij, plač posadke, zastavnih ter drugih pravic in materialnih koristi, ki obstajajo ali jih je mogoče upravičeno pričakovati v zvezi s plovbo ali prevozom blaga z ladjo in jih denarno oceniti;

3. za zavarovanje odgovornosti za škodo, prizadejano drugim osebam v zvezi z izkoriščanjem ladje in drugih stvari, navedenih v 1. točki tega odstavka.

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo tudi za zavarovanje ladij, ki so v gradnji, in stvari, ki so namenjene za njihovo zgraditev, za zavarovanje blaga, ki je pred prevozom ali po prevozu z ladjo v skladiščih, na razkladalščih ali drugih

krajih, ali pa se prevaža z drugimi prevoznimi sredstvi, na pozavarovanje predmetov, navedenih v tem členu, in druga podobna zavarovanja ter pozavarovanja, če so sklenjena po policah ali pogojih, ki so običajni za pomorska zavarovanja.

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo tudi za zavarovanje čolnov.

Z drugimi osebami so v tem poglavju zakona mišljene osebe, ki niso subjekti zavarovalnih pogodb.

681. člen

Zavarovanec je lahko samo tista oseba, ki ima ali lahko pričakuje, da bo imela upravičen materialni interes, da zavarovalni primer ne nastopi.

Zavarovanec lahko zahteva nadomestilo za nastalo škodo, ki je krita z zavarovanjem (zavarovalnino) le v primeru, če je imel interes na zavarovanem predmetu tedaj, ko je nastopil zavarovalni primer, ali če ga je pridobil pozneje.

682. člen

Sklenitelj zavarovanja lahko sklene zavarovalno pogodbo zase, za drugo določeno osebo, ali za nedoločeno osebo, ki ima interes na zavarovanem predmetu.

Če iz zavarovalne pogodbe ni razvidno, da je zavarovanje sklenjeno za nedoločeno osebo, se šteje, da je sklenjeno za sklenitelja zavarovanja ali za določeno drugo osebo.

Ob sklenitvi zavarovanja sklenitelj zavarovanja ni dolžan navesti, ali sklepa zavarovanje zase ali za določeno drugo osebo.

Za sklenitelja zavarovanja se ne šteje tisti, ki je sklenil zavarovalno pogodbo izrecno za svojega pooblastitelja v njegovem imenu.

683. člen

Zavarovanje, ki je bilo sklenjeno za določeno drugo osebo, je brez njenega naročila veljavno, če ta druga oseba (zavarovanec) pozneje privoli v sklenjeno zavarovanje.

Privolitev v sklenjeno zavarovanje v smislu prejšnjega odstavka se lahko da tudi po nastanku škode, ki je krita z zavarovanjem.

Vložitev zahtevka za izplačilo zavarovalnine se šteje za privolitev druge osebe v sklenjeno zavarovanje.

684. člen

Zavarovanje za nedoločeno osebo se šteje, da je sklenjeno za tistega, ki ima ob nastopu zavarovalnega primera interes na zavarovanem predmetu oziroma, ki lahko po drugem odstavku 681. člena tega zakona zahteva zavarovalnino za nastalo škodo.

Zavarovanje za nedoločeno osebo je veljavno, če ima tisti, ki ima interes na zavarovanem predmetu ob nastopu zavarovalnega primera, ali tisti, ki lahko zahteva zavarovalnino za nastalo škodo v smislu drugega odstavka 681. člena tega zakona, v posesti polico ali jo dobi v posest, in če privoli v že sklenjeno zavarovanje.

685. člen

Če sklenitelj zavarovanja ali njegov pooblaščenec ob sklenitvi zavarovanja ne prijavi vseh okoliščin, za katere je vedel ali bi bil moral vedeti, ki pa so pomembne za ocenitev nevarnosti ali jih prijavi nepravilno, ima zavarovalnica pravico zahtevati od sklenitelja zavarovanja, da doplača razliko med premijo, ki ustreza dejanski nevarnosti, in že plačano premijo.

Pri zavarovanju za določeno drugo osebo se šteje, da je sklenitelj zavarovanja moral vedeti za okoliščine, ki so bile znane zavarovancu in bi mu jih ta lahko pravočasno sporočil.

Prvi odstavek tega člena ne velja za okoliščine, ki so splošno znane, za katere je zavarovalnica vedela ali se je lahko opravičeno domnevalo, da so ji bile znane.

Zavarovalnica izgubi pravico iz prvega odstavka tega člena, če ne zahteva, da ji sklenitelj zavarovanja doplača premijo v treh mesecih po končanem zavarovanju oziroma, če je nastopil zavarovalni primer, najpozneje do popolnega izplačila zavarovalnine.

686. člen

Če sklenitelj zavarovanja ali njegov pooblaščenec ob sklenitvi zavarovanja, namenoma ali iz hude malomarnosti ne sporoči zavarovalnici vseh okoliščin, za katere je vedel ali bi moral vedeti, ki pa bi bistveno vplivale na odločitev o sklenitvi in pogojih zavarovanja, ali če jih prijavi nepravilno, ima zavarovalnica pravico zahtevati razveljavitev tako sklenjenega zavarovanja, če od sklenitelja zavarovanja ni zahtevala, da v smislu prejšnjega člena doplača razliko v premiji.

Če je zavarovalnica izplačala po tako sklenjeni pogodbi zavarovalnino nepoštenemu zavarovancu, ima pravico zahtevati, da ji zavarovanec vrne prejeto zavarovalnino.

Za primere iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljata tudi drugi in tretji odstavek prejšnjega člena.

Zavarovalnica ima pravico zaračunati in obdržati premijo kljub razveljavitvi zavarovalne pogodbe v smislu določb tega člena.

687. člen

Zavarovalnica je dolžna izročiti sklenitelju zavarovanja na njegovo zahtevo pravilno izdano in podpisano zavarovalno polico.

Če izroči na zahtevo sklenitelja zavarovanja zavarovalno polico, ki je bila izdana v dveh ali več izvirkih, mora biti na vsakem izvodu napisano, v koliko izvirkih je bila izdana.

V polici morajo biti navedena vsa določila iz sklenjene zavarovalne pogodbe, po katerih je zavarovalnica dolžna povrniti škodo iz zavarovanja.

Če je bila polica izdana in izročena sklenitelju zavarovanja, zavarovalnica ni dolžna izpolniti svoje obveznosti iz sklenjenega zavarovanja, preden ji ni predložena polica, oziroma, če zavarovanec izkaže za verjetno, da je bila polica izgubljena ali uničena, preden ne dobi od zavarovanca ustreznega zavarovanja.

Zavarovalnica je prosta svoje obveznosti iz zavarovanja, če pošteno izplača imetniku police; če je bila polica izdana v več izvirkih, pa prinosniku enega od izvirkov, ki izkaže za verjetno svojo pravico do zavarovalnine na podlagi te police.

688. člen

Zavarovanec lahko prenese svoje pravice iz zavarovanja pred nastankom škode samo na nekoga, ki je lahko zavarovanec v smislu prvega odstavka 681. člena tega zakona.

Če je bila izdana polica, se pravice iz zavarovanja prenašajo z indosiranjem police ali na drug ustrezen način.

Zavarovalnica lahko uveljavlja nasproti novemu zavarovancu iste ugovore iz sklenjenega zavarovanja, kot jih je imela nasproti prvotnemu zavarovancu.

Ne glede na prejšnji odstavek zavarovalnica ne more proti novemu poštenemu zavarovancu uveljavljati ugovora, s katerim bi izpodbijala vsebino police, ki jo je izdala, razen če gre za očitno napako, ki bi jo bil novi zavarovanec lahko opazil.

Odstop pravic na zavarovanem predmetu drugi osebi nima za posledico tudi prenosa pravic iz zavarovanja, če se o tem zavarovanec in pridobitelj pravice nista izrecno ali molče sporazumela.

Zavarovanec ne more prenesti svoje pravice iz zavarovanja v smislu prvega odstavka tega člena, če je možnost takšnega prenosa v zavarovalni pogodbi izrecno izključena.

689. člen

Zavarovani predmet mora biti označen v zavarovalni pogodbi in v morebitni polici tako, da je mogoče ugotoviti njegovo istovetnost.

Če je bil zavarovani predmet pomanjkljivo ali napačno označen, tako da ni mogoče niti posredno ugotoviti, ali je bil izpostavljen zavarovanemu riziku in poškodovan, zavarovalnica ni dolžna plačati zavarovalnine za nastalo škodo.

690. člen

Vrednost zavarovanega predmeta, ki je bila sporazumno določena v zavarovalni pogodbi ali zavarovalni polici (dogovorjena vrednost), je obvezna za zavarovalnico in zavarovanca.

Zavarovalnica lahko izpodbija dogovorjeno vrednost le, če gre za očitno napako ali za goljufijo.

691. člen

Za vrednost zavarovanega predmeta se vzame njegova vrednost na začetku zavarovanja (dejanska vrednost), če ni izrecno dogovorjeno drugače.

Kot dejanska vrednost zavarovanega predmeta se vzame njegova tržna vrednost na začetku zavarovanja.

Za dejansko vrednost zavarovanega predmeta ni nujno, da je navedena v pogodbi ali zavarovalni polici.

692. člen

Zavarovalnica je dolžna plačati zavarovalnino samo do zneska, navedenega v zavarovalni pogodbi (v nadaljnjem besedilu: zavarovalna vsota), za katerega je bilo zavarovanje sklenjeno, če ni v tem zakonu ali pogodbi drugače določeno.

Če ni izrecno drugače dogovorjeno, ne pomeni zavarovalna vsota hkrati tudi dogovorjene vrednosti zavarovanega predmeta.

693. člen

Če je zavarovalna vsota večja od dogovorjene oziroma dejanske vrednosti zavarovanega predmeta, se ob likvidaciji škode upošteva samo dogovorjena oziroma dejanska vrednost.

694. člen

Če je zavarovalna vsota manjša od dogovorjene oziroma dejanske vrednosti zavarovanega predmeta, je zavarovalnica dolžna plačati zavarovalnino za nastalo škodo samo v sorazmerju med zavarovalno vsoto in dogovorjeno oziroma dejansko vrednostjo zavarovanega predmeta.

695. člen

Če je isti predmet zavarovan pred istim rizikom za isti čas v korist istega zavarovanca pri dveh ali več zavarovalnicah in skupne zavarovalne vsote presegajo njegovo dogovorjeno oziroma dejansko vrednost, lahko zavarovanec zahteva od zavarovalnice delno ali popolno zavarovalnino iz zavarovanja po lastni izbiri; pri tem pridobljene zavarovalnine skupaj ne smejo presegati škode, ki jo je mogoče kriti z zavarovanjem.

Zavarovalnice, ki so v primerih iz prejšnjega odstavka na zahtevo zavarovanca izplačale zavarovalnino, imajo regresno pravico do drugih zavarovalnic v sorazmerju z njihovimi obveznostmi iz zavarovalne pogodbe.

Ne glede na prejšnji odstavek pa zavarovalnice, ki po določenih zavarovalnih pogodbah ali zakona, ki velja za njihovo zavarovalno pogodbo, pri dvojnem zavarovanju niso dolžne povrniti sorazmernega dela škode, ki so jo plačale druge zavarovalnice, nimajo regresne pravice do teh zavarovalnic za škodo, ki so jo neposredno povrnila zavarovancu.

Če ni dogovorjeno kaj drugega, imajo zavarovalnice pravico do cele premije za sklenjeno zavarovanje, neodvisno od tega, ali je prišlo do primera iz prvega odstavka tega člena naključno ali namenoma.

Zavarovanec je ob vložitvi zahtevka za izplačilo zavarovalnine pri eni zavarovalnici dolžan obvestiti le-to o vseh drugih pogodbah, s katerimi je bil isti predmet zavarovan pred istimi riziki za isti čas v njegovo korist.

696. člen

Če ni drugače dogovorjeno, mora sklenitelj zavarovanja plačati zavarovalnici premijo neposredno po sklenitvi zavarovalne pogodbe.

Zavarovalnica ni dolžna izročiti sklenitelju zavarovanja izdane police, preden ji ta ne plača dolžne premije.

Zavarovalnica lahko ob likvidaciji škode odbije od zavarovalnine premijo, katero ji sklenitelj zavarovanja še dolguje.

Če ni drugače dogovorjeno, nepravočasno plačilo premije ne oprosti zavarovalnice njene obveznosti iz zavarovalne pogodbe in ji ne daje pravice, da bi pogodbo razdrla.

Če je zavarovalna pogodba sklenjena tako, da bo zavarovalna premija določena pozneje, mora biti premija primerna in sorazmerna riziku.

Sklenitelj zavarovanja mora zavarovalnici plačati premijo za sklenjeno zavarovanje tudi tedaj, če zavarovani predmet takrat, ko je bila sklenjena zavarovalna pogodba, ni bil več izpostavljen zavarovanim rizikom, pod pogojem, da zavarovalnica ob sklenitvi zavarovalne pogodbe za to ni vedela.

697. člen

Zavarovalnica mora sklenitelju zavarovanja vrniti plačano premijo, če zavarovani predmet sploh ni bil izpostavljen zavarovanim rizikom ali če je bila zavarovalna pogodba razveljavljena brez krivde sklenitelja zavarovanja ali zavarovanca.

Če je bila izdana zavarovalna polica, mora zavarovalnica vrniti premijo upravičenemu imetniku police.

Zavarovalnica lahko pri vrnitvi premije obdrži del premije v običajni ali dogovorjeni višini za poravnavo svojih stroškov v zvezi s sklenjenim zavarovanjem.

698. člen

Če je prišlo pri zavarovanju za določeno potovanje zaradi zavarovančevega ravnanja ali z njegovo privolitvijo do pomembnejšega odmika od zavarovanega potovanja (sprememba potovanja, zavijanje s poti, neopravičena zamuda ipd.), zavarovalnica ni dolžna povrniti škode, ki je nastala po takem odkiku.

Prejšnji odstavek velja tudi, če je škoda nastala potem, ko se je ladja vrnila na predvideno pot.

Iz prvega odstavka tega člena so izzeti odmiki, ki so bili v interesu zavarovalnice ali storjeni zato, da bi bilo rešeno premoženje ter ljudje na morju, ali da bi bila komu izkazana zdravniška pomoč, ter primeri, ko odmiki niso pomembneje vplivali na nastanek in velikost škode.

699. člen

Pri zavarovanju za določen čas začne zavarovanje teči ob 00.00 uri prvega dne in se konča ob 24.00 uri zadnjega dne, ki je določen v zavarovalni pogodbi.

Čas iz prejšnjega odstavka se šteje po uradnem času kraja, v katerem je bila izdana polica; če police ni, pa po uradnem času kraja, v katerem je bila sklenjena zavarovalna pogodba.

700. člen

Če v zavarovalni pogodbi ni drugače določeno, se s pomorskim zavarovanjem krijejo riziki, katerim je izpostavljen zavarovani predmet med plovbo, in sicer: plovbna nezgoda, elementarna nesreča, eksplozija, požar in rop.

Z zavarovalno pogodbo je mogoče kriti tudi druge rizike, katerim je zavarovani predmet izpostavljen medtem, ko traja zavarovanje, kot so: tatvina, neizročitev, manipulativni riziki, kopenski riziki, vojni in politični riziki in podobno.

701. člen

Sprememba rizika po sklenitvi zavarovalne pogodbe, do katere pride neodvisno od zavarovančeve volje, ne vpliva na veljavnost zavarovanja in obveznosti strank.

Če se je zaradi ravnanja zavarovanca ali z njegovo privolitvijo riziko občutno poslabšal, zavarovalnica ni dolžna povrniti škode, ki jo je mogoče pripisati takšni spremembi.

Če se je zaradi zavarovančevega ravnanja ali z njegovo privolitvijo riziko občutno izboljšal, zavarovalnica ni dolžna vrniti zavarovancu sorazmernega dela plačane premije oziroma sorazmerno zmanjšati že dogovorjene premije.

702. člen

Če ni drugače dogovorjeno, so z zavarovanjem krite škode, ki nastanejo zaradi zavarovanih rizikov, in sicer:

1. popolna izguba zavarovanega predmeta;
2. delna izguba ali poškodba zavarovanega predmeta;
3. stroški reševanja in stroški, ki so bili povzročeni neposredno z nastopom zavarovalnega primera;
4. skupne havarije;
5. nagrade za reševanje;
6. stroški z ugotovitvijo in likvidacijo škode, ki je krita z zavarovanjem.

Če v zavarovalni pogodbi ni drugače določeno, z zavarovanjem ni krita odgovornost zavarovanca za škodo, ki je bila prizadejana drugim osebam.

703. člen

Z zavarovanjem se lahko krije tudi škoda, ki je nastala, preden je bila sklenjena zavarovalna pogodba, pod pogojem, da sklenitelj zavarovanja in zavarovanec ob sklenitvi pogodbe nista vedela in tudi nista mogla vedeti, da je že nastopil zavarovalni primer, ali če sta v trenutku, ko je bila sklenjena pogodba, obe pogodbeni stranki vedeli, da je nastopil zavarovalni primer, nista pa vedeli, kolikšen je obseg nastale škode.

704. člen

Iz zavarovanja je izključena škoda, ki je nastala posredno ali neposredno zaradi zavarovančevega namernega ravnanja.

Če v zavarovalni pogodbi ni drugače določeno, je iz zavarovanja izključena tudi škoda, ki je nastala posredno ali neposredno:

1. zaradi hude zavarovančeve malomarnosti;
2. zaradi namernega ravnanja ali hude malomarnosti tistih, za katere ravnanje po samem zakonu odgovarja zavarovanec;
3. zaradi nastalih vojnih in političnih rizikov.

Prejšnji odstavek ne velja za škodo, ki je nastala zaradi namernega ravnanja ali hude malomarnosti ladijske posadke, in tudi ne za škodo, ki je nastala zaradi dejanja ali opustitve zavarovanca – poveljnika ali drugega člana ladijske posadke ali pilota pri plovbi in ravnanju z ladjo.

705. člen

Za popolno izgubo se v smislu tega zakona šteje, če ves zavarovani predmet potone, ne da bi ga bilo mogoče dvigniti, če je uničen, če izgine ali je cel trajno odvzet, ter takšna poškodba zavarovanega predmeta, ki se ne da popraviti in zaradi katere zavarovani predmet neha biti stvar določene vrste.

Če se zavarovani predmet popolnoma zgubi, se iz zavarovanja povrne škoda v višini njegove dejanske vrednosti oziroma, če je bila vrednost dogovorjena – v višini dogovorjene vrednosti, vendar ne več, kot znaša zavarovalna vsota.

Z izplačilom zavarovalnine iz prejšnjega odstavka preidejo na zavarovalnico vse pravice, ki jih ima zavarovanec na zavarovanem predmetu, če se jim zavarovalnica ob tej priložnosti ne odpove.

Če je bil zavarovani predmet podzavarovan, preidejo pravice na zavarovanem predmetu v smislu prejšnjega odstavka na zavarovalnico le v sorazmerju med zavarovalno vsoto in dogovorjeno oziroma dejansko vrednostjo zavarovanega predmeta.

706. člen

Zavarovanec ima pravico zahtevati zavarovalnino, kot da je nastala popolna izguba v smislu prejšnjega člena, če je popolna izguba neogibna ali če izdatki za reševanje in stroški za popravilo, ki bi bili potrebni, presegajo dogovorjeno oziroma dejansko vrednost zavarovanega predmeta.

Zavarovanec ima pravico zahtevati zavarovalnino kot za popolno izgubo tudi, če zaradi nastopa zavarovanega rizika ne more neprekinjeno 12 mesecev prosto v celoti uporabljati zavarovanega predmeta in z njim razpolagati.

Če se zavarovanec odloči zahtevati zavarovalnino po prvem in drugem odstavku tega člena, mora pri zavarovalnici vložiti obrazložen pisni zahtevek za izplačilo zavarovalnine. Zavarovanec izgubi pravico do takega zahtevka, če tega ne stori v roku dveh mesecev od dneva, ko je zvedel za okoliščine, na katere opira svojo pravico, v primeru iz prejšnjega odstavka pa takoj po izteku roka iz prejšnjega odstavka.

Zavarovančev zahtevek po prejšnjem odstavku mora biti nepogojen in se mora nanašati na cel zavarovani predmet.

Če zavarovalnica ugodí zavarovančevemu zahtevku, vloženemu po tretjem odstavku tega člena, ali če ga ne izpodbija v petnajstih dneh po prejemu, mu povrne škodo v smislu drugega, tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena.

Če zavarovalnica izpodbija zahtevek, vložen po tretjem odstavku tega člena in pride do spora med njo in zavarovancem, presodi sodišče, ali so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka tega člena glede na okoliščine, kakršne so bile tisti dan, ko je zavarovanec vložil zahtevek oziroma pogoji iz drugega odstavka tega člena glede na okoliščine na dan poteka roka iz drugega odstavka tega člena.

707. člen

Če se zavarovani predmet poškoduje ali se izgubi kakšen njegov sestavni del, se iz zavarovanja povrne škoda v višini stroškov, potrebnih za popravilo in za to, da se zavarovani predmet spravi v prvotno stanje, vendar ne čez zavarovalno vsoto.

Če je bil zavarovani predmet podzavarovan, se stroški za popravilo v smislu prejšnjega odstavka povrnejo v sorazmerju med zavarovalno vsoto in njegovo dogovorjeno oziroma dejansko vrednostjo.

Če zavarovanega predmeta ni mogoče popraviti in ga spraviti v prvotno stanje ali če se izgubi določena količina oziroma del zavarovanega predmeta (delna izguba), se iz zavarovanja povrne škoda v takem odstotku zavarovalne vsote, ki ustreza izgubljeni vrednosti zavarovanega predmeta.

Če je bil zavarovani predmet nadzavarovan, se izračuna odstotek izgubljene vrednosti v smislu prejšnjega odstavka iz njegove dogovorjene oziroma dejanske vrednosti.

708. člen

Stroški, ki jih je imel zavarovanec, da bi se izognil škodi zaradi neposredne nevarnosti ali da bi zmanjšal že nastalo škodo (stroški reševanja) se poravnajo iz zavarovanja, če so bili porabljeni razumno ali s soglasjem zavarovalnice in če gre za škodo, ki je krita z zavarovanjem.

Stroški iz prejšnjega odstavka se ne glede na koristen izid povrnejo iz zavarovanja tudi tedaj, če so skupaj z nadomestilom za škodo večji od zavarovalne vsote, vendar nadomestilo za te stroške ne more biti večje od zavarovalne vsote.

Zavarovančevi stroški, ki nastanejo neposredno zaradi nastopa zavarovalnega primera, se povrnejo iz zavarovanja samo do zavarovalne vsote.

Če je bil zavarovani predmet podzavarovan, se stroški reševanja in stroški, nastali neposredno zaradi nastopa zavarovalnega primera, povrnejo v sorazmerju med zavarovalno vsoto in dogovorjeno oziroma dejansko vrednostjo predmeta.

Ne glede na prejšnji odstavek in ne glede na določbe o podzavarovanju se stroški reševanja, ki so bili potrošeni na zahtevo zavarovalnice kljub opravičenemu nasprotovanju zavarovanca, povrnejo v celoti.

709. člen

V primeru skupne havarije, ki je nastala v zvezi z zavarovanimi riziki, se iz zavarovanja povrnejo izgube in poškodbe zavarovanega predmeta in zavarovančevi stroški v zvezi z zavarovanim predmetom, ki so priznani v veljavni razdelitveni osnovi, ter prispevki k skupni havariji, ki so določeni za zavarovani predmet v takšni razdelitveni osnovi.

Pri ugotavljanju višine povračila iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe 707. in 708. člena tega zakona, neodvisno od vrednosti zavarovanega predmeta, ugotovljene v veljavni razdelitveni osnovi.

Z izplačilom povračila za izgubo, poškodbe in stroške v smislu prvega odstavka tega člena, preide na zavarovalnico zavarovančeva pravica do prispevka iz skupne havarije, vendar le do zneska izplačanega povračila, povečanega za ustrezen znesek obresti in provizije, ki so bile priznane v veljavni razdelitveni osnovi.

710. člen

Iz zavarovanja se povrnejo nagrade za reševanje zavarovanega predmeta pred nevarnostmi, kritimi z zavarovanjem, ki jih je zavarovanec dolžan plačati, kot tudi stroški postopka pri določitvi nagrade.

Če je bil zavarovani predmet podzavarovan, se uporabljajo za povračilo iz prejšnjega odstavka določbe 694. člena tega zakona, neodvisno od vrednosti, ki je bila osnova pri odmeri nagrade za reševanje.

711. člen

Zavarovančevi stroški, ki so bili potrebni za ugotovitev in likvidacijo z zavarovanjem krite škode, se povrnejo v celoti iz zavarovanja tudi v primeru podzavarovanja.

712. člen

Zavarovalnica mora povrniti zaporedne škode, ki so nastale med istim zavarovanjem, tudi če skupna višina zavarovalnin za kritje škode presega zavarovalno vsoto.

Če pride po delni izgubi ali poškodbi med istim zavarovanjem do popolne izgube zavarovanega predmeta, mora zavarovalnica poleg zavarovalnine za popolno izgubo povrniti le še z zavarovanjem krite stroške, ki jih je imel zavarovanec v zvezi z delno izgubo in poškodbo.

713. člen

Če niso izpolnjeni posebej dogovorjeni pogoji, ki so bili bistveni za odločitev o kritju nasploh, lahko zavarovalnica zahteva, da se zavarovalna pogodba razveljavi.

Če niso izpolnjeni posebej dogovorjeni pogoji, ki so bili pomembni samo za težo posameznih rizikov in velikost škode, lahko zavarovalnica odbije od zavarovalnine iz zavarovanja del škode, ki je verjetno nastal zato, ker omenjeni pogoji niso bili izpolnjeni.

714. člen

Zavarovanec je dolžan medtem, ko traja zavarovanje, skrbeti za zavarovani predmet s skrbnostjo dobrega gospodarja in ne sme storiti ničesar, kar bi onemogočalo uveljavitev pravic do odškodnine od osebe, ki je odgovorna za škodo.

Če se zavarovani riziko uresniči, je zavarovanec dolžan:

1. ukreniti, po možnosti s soglasjem zavarovalnice, vse, kar je pametno in potrebno, da se škodi izogne oziroma da jo zmanjša;

2. obvestiti zavarovalnico ali njenega pooblaščenega predstavnika o nastali škodi takoj, ko zanjo izve;

3. zavarovati pravico do odškodnine od tistega, ki je zanjo odgovoren.

Če zavarovanec medtem, ko traja zavarovanje, namenoma ali iz hude malomarnosti ne skrbi za zavarovani predmet ali ne izpolni svoje dolžnosti iz 1. točke prejšnjega odstavka, zavarovalnica ni dolžna povrniti škode, ki je zaradi tega nastala.

Če zavarovanec medtem, ko traja zavarovanje, namenoma ali iz hude malomarnosti onemogoči uveljavitev pravice do odškodnine od tistega, ki je odgovoren za škodo, ali če ne izpolni svoje dolžnosti iz 2. in 3. točke drugega odstavka tega člena, lahko zavarovalnica odbije od zavarovalnine znesek v višini škode, ki jo je zaradi tega pretrpela.

715. člen

Ko zavarovanec vloži zahtevek za izplačilo zavarovalnice, mora dati zavarovalnici na zahtevo podatke in predložiti razpoložljivo dokumentacijo ter druga dokazila, ki so potrebna za ugotovitev narave, vzroka in višine škode ter drugih okoliščin, na podlagi katerih se lahko ugotovi ali vsaj izkaže za verjetno njegova pravica do zavarovalnine.

Če zavarovanec namenoma ali iz hude malomarnosti ne ugotovi pravočasno škode na dogovorjeni, če v pogodbi o tem ni določb, pa na običajni način, mu mora zavarovalnica povrniti to škodo le, če zavarovanec predloži verodostojne dokaze o naravi, vzrokih in višini škode ter o okoliščinah, ki so bistvene za ugotovitev, da je škoda krita z zavarovanjem.

716. člen

Zavarovalnica mora plačati zavarovalnino v enem mesecu potem, ko zavarovanec vloži zahtevek v smislu prejšnjega člena in ji predloži vse podatke ter dokumentacijo, s katerimi se ugotavlja njena obveznost iz zavarovalne pogodbe.

717. člen

Če so v zavarovalni pogodbi, ki je bila sklenjena z več zavarovalnicami, navedeni njihovi posebni deleži, je vsaka zavarovalnica dolžna povrniti škodo samo sorazmerno s svojim deležem.

718. člen

Z izplačilom zavarovalnine preidejo vse pravice, ki jih ima zavarovanec nasproti drugim osebam in so nastale v zvezi s škodo, za katero mu je bila izplačana zavarovalnina, na zavarovalnico, vendar največ do izplačane vsote.

Če je bil zavarovani predmet podzavarovan, preidejo pravice zavarovancev iz prejšnjega odstavka na zavarovalnico le v sorazmerju med zavarovalno vsoto in dogovorjeno oziroma dejansko vrednostjo zavarovanega predmeta.

Zavarovanec je dolžan dati zavarovalnici na njeno zahtevo vso pomoč pri uveljavljanju pravic proti drugim osebam in ji izdati pravilno izpolnjeno in podpisano listino o odstopu svojih pravic.

719. člen

Terjatve iz zavarovalne pogodbe zastarajo v petih letih.

Rok iz prejšnjega odstavka začne teči:

1. za zavarovalnine za prispevek k skupni havariji in za nagrado za reševanje – od dneva, ko sta bila ugotovljena prispevek in nagrada, ki ju mora plačati zavarovanec;

2. za zavarovalnine za škodo, prizadejano drugim – od dneva, ko dobi zavarovanec odškodninski zahtevek drugega;

3. za druge terjatve – prvi dan po poteku koledarskega leta, v katerem je nastala terjatev.

720. člen

Določb 681. člena, prvega odstavka 688. člena, petega odstavka 695. člena in prvega odstavka 704. člena tega zakona ni mogoče spremeniti niti z izrecnimi določili zavarovalne pogodbe.

2. Zavarovanje ladje

721. člen

Zavarovanje ladje zajema trup ladje, njene stroje, naprave in opremo, normalne zaloge goriva, maziva in drugega ladijskega materiala ter zaloge hrane in pijače, ki so potrebne za ladijsko posadko.

Izredne zaloge goriva, maziva in drugega materiala, zaloge hrane in pijače, ki niso namenjene za redne potrebe ladijske posadke, kot tudi stroški za opremljanje in zavarovanje ladje so zajeti z zavarovanjem ladje le, če je v pogodbi to izrecno določeno.

722. člen

Zavarovanje ladje za določeno potovanje se začne, ko se začne vkrcavati tovor v odhodnem pristanišču, navedenem v zavarovalni pogodbi, in traja, dokler se ne konča izkrcevanje tovora v namembnem pristanišču, navedenem v isti pogodbi, vendar ne dalj kot 21 dni po prihodu ladje v pristanišče.

Če se začne tovor vkrcavati v namembnem pristanišču za novo potovanje, preden je končano izkrcevanje tovora v smislu prejšnjega odstavka, preneha zavarovanje tedaj, ko se začne vkrcavati nov tovor.

Če se v odhodnem pristanišču tovor ne vkrcava, se začne zavarovanje tedaj, ko ladja dvigne sidro, ali ko jo v tem pristanišču odvežejo, da odpluje na zavarovano potovanje.

Če se tovor v namembnem pristanišču ne izkrca, preneha zavarovanje tedaj, ko se ladja zasidra ali ko jo v tem pristanišču privežejo.

Če je potovanje prekinjeno pred namembnim pristaniščem, preneha zavarovanje v kraju, kjer je bilo potovanje prekinjeno, pri čemer se smiselno uporabljajo prvi, drugi in četrti odstavek tega člena.

Ladja je zavarovana tudi med neodločljivimi popravili z zavarovanjem kritih poškodb, ki se izvajajo mimogrede v kakšnem pristanišču, ne da bi se ladja pri tem neposredno zadrževala, ali v namembnem pristanišču takoj po končanem zavarovanem potovanju, če je medtem ni mogoče uporabljati v gospodarske ali druge namene.

723. člen

Če se zavarovanje ladje za čas konča medtem, ko je ladja na potovanju, se zavarovanje podaljša do prvega namembnega pristanišča, če se zavarovanec temu ni odpovedal, preden je potekel zavarovani čas.

Glede konca zavarovanja v prvem namembnem pristanišču se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

Zavarovanje se podaljša tudi za čas neodločljivih popravil, z zavarovanjem kritih poškodb, ki so se začela, ko je še trajalo zavarovanje ali takoj po poteku zavarovanja in se izvajajo tako, da se ladja po nepotrebnem ne zadržuje, če je medtem ni mogoče uporabljati v gospodarske ali druge namene.

Če se zavarovanje po prvem odstavku tega člena podaljša, ima zavarovalnica pravico do dopolnilne premije sorazmerne času, za kolikor je bilo zavarovanje podaljšano.

724. člen

Iz zavarovanja ladje je izključena škoda, ki nastane posredno ali neposredno zaradi napake ali nesposobnosti ladje za plovbo, če je zavarovanec za to vedel ali bi bil s skrbnostjo dobrega ladjarja lahko vedel in preprečil njene posledice.

Določba prejšnjega odstavka ne velja za škodo, ki je nastala zaradi napake ali nesposobnosti ladje za plovbo, o kateri je bila zavarovalnica obveščena ali je zanjo zvedela kako drugače pri sklenitvi zavarovalne pogodbe.

Z nesposobnostjo ladje za plovbo je v tem členu mišljena splošna nesposobnost in nesposobnost za določeno potovanje in prevoz, ki ga opravlja ladja, bodisi zaradi tehničnih pomanjkljivosti ali nezadostne opremljenosti, neustrezne posadke, prekomernega in nepravilnega vkrcanja tovara ali zaradi vkrcanja prevelikega števila potnikov, ali pa iz drugih razlogov.

Pri zavarovanju ladje za čas je iz zavarovanja izključena tudi škoda, ki nastane posredno ali neposredno zaradi rizikov, nastalih izven meja plovbe, predvidenih v zavarovalni pogodbi.

725. člen

Če je ladja pogrešana, se domneva, da je nastopila popolna izguba tistega dne, na katerega se nanaša zadnje sporočilo o njej.

Če so bili skupaj z ladjo zavarovani tudi posamezni stroški v smislu drugega odstavka 721. člena tega zakona, se odbijejo od zavarovalnine za popolno izgubo zavarovani stroški, ki jih je zavarovanec prihranil zaradi izgube ladje.

726. člen

Če se poškodovana ladja popravi ali se izgubljeni deli ladijskega trupa, strojev, naprav, opreme ter zalog zamenjajo, se iz zavarovanja povrne škoda v višini dejanskih stroškov, ki so bili nujni za popravilo ladje ali zamenjavo delov, vendar ne tudi škoda zaradi izgubljene vrednosti ladje, do katere je prišlo kljub popravilom in zamenjavi delov.

Če se zaradi popravila ladje ali zamenjave delov znatno poveča dejanska vrednost ladje, se od zavarovalnine odbije povečani del vrednosti, ki je s tem nastal.

Če se poškodovana ladja ne popravi ali se izgubljeni deli ne zamenjajo medtem, ko traja zavarovanje, ali neposredno potem, zavarovanec pa zahteva, naj se mu škoda povrne pred popravilom oziroma zamenjavo, se povrne iz zavarovanja škoda od zavarovalne vsote, ki ustreza odstotku izgubljene vrednosti ladje, vendar ne čez ocenjene stroške za popravilo oziroma zamenjavo ladijskih delov.

3. Zavarovanje blaga

727. člen

Z eno dogovorjeno vrednostjo, če vrednost ni dogovorjena, pa z eno zavarovalno vsoto, se lahko zavarujejo poleg vrednosti blaga v odhodnem kraju tudi zavarovalni stroški, voznine, carine in drugi stroški v zvezi s prevozom in dobavo blaga ter pričakovani dobiček; pri tem ni potrebno, da bi bili v pogodbi izrecno navedeni vsi ti stroški in pričakovani dobiček, ki so kriti z isto zavarovalno pogodbo.

728. člen

Zavarovanje blaga za določeno potovanje se začne od začetka vkrcovanja na prvo prevozno sredstvo v kraju, ki je določen v zavarovalni pogodbi za izvršitev zavarovanega potovanja in traja, dokler se blago ne izkrca z zadnjega prevoznega sredstva v namembnem kraju, določenem v zavarovalni pogodbi.

Če se potovanje v kakšnem kraju spotoma prekine, preneha zavarovanje, ko se izkrca blago z zadnjega prevoznega sredstva v tistem kraju.

Določbe tega člena ne posegajo v določbe 698. člena tega zakona glede odstopa od zavarovanega potovanja.

729. člen

Iz zavarovanja je izključena škoda, ki je nastala zaradi napake ali naravnih lastnosti blaga, če ni drugače dogovorjeno.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi za primere, ko je prišlo do škode zaradi zamude, ki jo je imelo prevozno sredstvo zaradi zavarovanega rizika.

730. člen

Če se blago popolnoma izgubi, se iz zavarovanja povrne tudi vrednost blaga v odhodnem kraju in vrednost drugih interesov, zajetih z isto dogovorjeno vrednostjo oziroma z isto zavarovalno vsoto v smislu 727. člena tega zakona.

Če se zavarovanec zaradi popolne izgube blaga ali zaradi drugih vzrokov prihranil posamezne stroške, ki so bili zavarovani skupaj z vrednostjo blaga v odhodnem kraju, se od odškodnine za popolno izgubo odbijejo tako prihranjeni stroški.

731. člen

Pri zavarovanju blaga se odstotek izgube vrednosti po tretjem odstavku 707. člena tega zakona ugotovi tako, da se primerja vrednost blaga v zdravem in poškodovanem stanju v kraju, v katerem se konča zavarovano potovanje.

Če se poškodovano blago v sporazumu z zavarovalnico proda, preden prispe ladja do namembnega kraja, zato, da bi se izognili večji škodi, se iz zavarovanja povrne razlika med čistim iztržkom iz prodaje in zavarovalno vsoto; če je bilo blago nadzavarovano, pa razlika med čistim iztržkom iz prodaje in dogovorjeno oziroma dejansko vrednostjo blaga.

732. člen

Če se zaradi nastopa zavarovalnega primera blago izkrca z ladje pred namembnim krajem, se iz zavarovanja po tretjem odstavku 708. člena tega zakona poleg stroškov z izkrcevanjem povrnejo tudi stroški z uskladiščenjem ter presežek stroškov z nadaljnjo odpravo blaga do namembnega kraja, ki gredo v breme zavarovanja.

733. člen

Poleg primerov iz prvega odstavka 706. člena tega zakona ima zavarovanec pravico zahtevati zavarovalnino, kot da bi bila nastala popolna izguba zavarovanega blaga po 705. členu tega zakona, in sicer v naslednjih primerih:

1. če je postala ladja med potovanjem nesposobna za plovbo zato, ker se je uresničil zavarovani riziko, blaga pa ni bilo mogoče odpraviti do namembnega kraja v šestih mesecih potem ali bi bili stroški z odpravo blaga, ki bi šli na račun zavarovanja, večji od dogovorjene oziroma dejanske vrednosti zavarovanih interesov na blagu;

2. če je blago zaradi poškodbe izgubilo štiri petine svoje vrednosti in ga ni mogoče popraviti in spraviti v prejšnje stanje;

3. če izdatki za reševanje in stroški s popravilom ter odpravo poškodovanega blaga do namembnega kraja, ki bi bili potrebni in bi šli na račun zavarovanja, presegajo dogovorjeno oziroma dejansko vrednost zavarovanih interesov na blagu.

734. člen

Če se z eno pogodbo zavaruje več pošiljk, ki se zapovrstjo odpravljajo, le v splošnih obrisih (splošna zavarovalna pogodba) je sklenitelj zavarovanja dolžan vse takšne pošiljke pozneje, ko se odpravijo, priglasiti zavarovalnici z vsemi podatki, ki so potrebni za dokončno ugotovitev obveznosti, ki jih imata stranki v skladu s splošno zavarovalno pogodbo.

Če v splošni zavarovalni pogodbi ni določen obseg kritja ali vrednost, za katero so zavarovane posamezne pošiljke, je sklenitelj zavarovanja dolžan priglasiti svoj zahtevek glede tega zavarovalnici po možnosti pred začetkom potovanja.

Če sklenitelj zavarovanja za posamezne pošiljke ne izpolni svoje dolžnosti iz prejšnjega odstavka, preden nastane škoda, ali, če škode ni, pred koncem zavarovanega potovanja, se šteje, da so te pošiljke zavarovane pred riziki iz prvega odstavka 700. člena tega zakona, in sicer za dejansko vrednost v smislu 691. člena tega zakona, povečano za vozno, ki gre v breme zavarovanca, in za zavarovalne stroške.

Če sklenitelj zavarovanja namenoma ali iz hude malomarnosti ne izpolni svoje dolžnosti iz prvega odstavka tega člena, ima zavarovalnica pravico razdreti splošno zavarovalno pogodbo in odkloniti izplačilo zavarovalnine za škodo, ki je nastala na nepriglašeni pošiljki.

Zavarovalnica ima pravico do zavarovalne premije tudi za nepriglašene pošiljke, če so bile vsaj kratek čas izpostavljene rizikom po splošni zavarovalni pogodbi, pa tudi v primeru, če se pogodba v smislu prejšnjega odstavka razdre.

Zavarovalnica mora na zahtevo sklenitelja zavarovanja izročiti polico v smislu 687. člena tega zakona za vsako priglašeno pošiljko.

4. Zavarovanje voznine

735. člen

Če ni drugače dogovorjeno, je z zavarovanjem voznine krit njen kosmati znesek.

736. člen

V primeru popolne izgube voznine zaradi popolne izgube blaga, za katero je bila voznina plačana ali jo je treba plačati, se škoda povrne po drugem odstavku 705. člena tega zakona, vendar na zavarovalnico voznine ne preidejo pravice, ki jih ima zavarovanec na blagu.

737. člen

Če je zavarovana voznina, ki je bila plačana ali jo je treba plačati za določeno blago in zavarovalnine zaradi zavarovanih rizikov ni mogoče ugotoviti drugače, se ugotovi v enakem sorazmerju kot zavarovalnina za škodo na blagu, na katero se nanaša voznina.

738. člen

Če ta zakon ne določa drugače, se za zavarovanje voznine za prevoz določenega blaga smiselno uporabljajo določbe, ki se nanašajo na zavarovanje blaga, za zavarovanje druge voznine pa določbe, ki se nanašajo na zavarovanje ladje.

5. Zavarovanje pred odgovornostjo

739. člen

Pri zavarovanju pred odgovornostjo zavarovanca za škodo, prizadejano drugim osebam, se iz zavarovanja povrnejo zneski, ki jih mora zavarovanec plačati tem osebam v zvezi s svojo odgovornostjo, krito z zavarovanjem, ter stroški, ki so potrebni za ugotovitev njegove obveznosti.

Pri obveznih zavarovanjih pred odgovornostjo za škodo, ki jo povzroči plovilo, sme oškodovanec zahtevati nadomestilo za škodo, za katero odgovarja zavarovanec, neposredno od zavarovalnice, vendar največ do zneska obveznosti zavarovalnice.

Iz zavarovanja se povrnejo tudi stroški za ukrepe, storjene na zahtevo zavarovalnice in njenih predstavnikov ali v sporazumu z njimi, da bi se zavarovali pred neopravičenimi in pretiranimi zahtevami drugih, ter stroški za razumne ukrepe, ki jih je zavarovanec storil z enakim namenom brez soglasja zavarovalnice ali njenih predstavnikov, če takšnega soglasja ni bilo mogoče pravočasno dobiti.

Če je v zavarovalni pogodbi določena vsota, na katero je zavarovana odgovornost, se daje zavarovalnina iz prvega odstavka tega člena le do zavarovalne vsote.

740. člen

Če je ladjarjeva odgovornost krita z isto pogodbo, s katero je zavarovana ladja, je zavarovalnina iz zavarovanja pred odgovornostjo v smislu prejšnjega člena neodvisna od višine zavarovalnine za druge z zavarovanjem ladje krite škode.

Če v pogodbi ni določena posebna vsota za zavarovanje odgovornosti ladjarja, se šteje da je njegova odgovornost zavarovana na enako vsoto kot ladja.

741. člen

V primeru, ko trčita dve ladji istega zavarovanca, veljajo določbe o zavarovanju odgovornosti ladjarja, kot da pripadajo različnim osebam.

Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi v primeru, če zavarovana ladja prizadene škodo drugim sredstvom oziroma premoženju istega zavarovanca.

6. Razna zavarovanja

742. člen

V primeru popolne izgube pričakovanega dobička zaradi popolne izgube blaga se škoda povrne po drugem odstavku 705. člena tega zakona, pri čemer na zavarovalnico pričakovanega dobička ne preidejo pravice, ki jih ima zavarovanec na blagu.

Za zavarovanje pričakovanega dobička v zvezi s prevozom blaga se smiselno uporabljajo določbe, ki se nanašajo na zavarovanje blaga.

743. člen

Zavarovalne stroške je mogoče zavarovati z eno dogovorjeno vrednostjo, če vrednost ni dogovorjena, pa z eno zavarovalno vsoto skupaj s predmetom, za katerega zavarovanje so bili zavarovalni stroški plačani ali jih je treba plačati; pri tem ni potrebno, da bi bili stroški v zavarovalni pogodbi izrecno navedeni.

SEDMI DEL – PLOVBNE NEZGODE

I. poglavje – TRČENJE LADIJ

744. člen

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo za vsako plovilo in za hidroavione na vodi.

745. člen

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo za odgovornost za škodo:

1. ki so jo ladja, osebe ali stvari na ladji pretrpele zaradi trčenja ladij;

2. ki jo povzroči ena ladja drugi ladji zaradi manevra, opustitve manevra ali zaradi tega, ker se ni držala predpisov o varnosti plovbe, čeprav do trka med ladjami ni prišlo;

3. ki jo povzroči zasidrana ladja ali je prizadejana zasidrani ladji;

4. ki jo povzroči druga drugi ladji, ki ploveti v isti vleki.

746. člen

Za škodo, ki nastane v primerih iz prejšnjega člena, odgovarja ladja, oziroma ladje, za katere se dokaže, da je škoda povzročena po njihovi krivdi.

Z odgovornostjo ladje je mišljena odgovornost lastnika ladje in ladjarja.

747. člen

Odgovornost ladje po določbah tega poglavja zakona je podana tudi takrat, če je bila škoda povzročena s pilotovim

dejanjem ali pilotovo opustitvijo, ne glede na to, ali je bila pilotaža obvezna ali ne.

748. člen

Če je škoda povzročena po krivdi dveh ali več ladij, odgovarja vsaka ladja v sorazmerju s svojo krivdo.

Če obsega krivde ni mogoče ugotoviti, se odgovornost za škodo deli na enake dele.

749. člen

Pri škodi, povzročeni s trčenjem ladij, se nadomešča tudi izgubljeni dobiček, ne glede na stopnjo krivde.

750. člen

Če je zaradi trčenja ladij kdo umrl ali se telesno poškodoval, odgovarjajo za smrt oziroma telesno poškodbo solidarno ladje, ki so krive, da je prišlo do trčenja.

751. člen

Ladja, ki je v primerih iz prejšnjega člena plačala večjo odškodnino kot znaša odškodnina, sorazmerna njeni krivdi, ima pravico zahtevati, da ji druga ladja poravnata toliko, kolikor odškodnine bi odpadlo nanjo sorazmerno z njeno krivdo.

Ladja, ki iz vzrokov, kateri niso odvisni od nje, ne more izterjati od druge ladje ali od drugih ladij vsote, do katere ima pravico po prejšnjem odstavku, lahko zahteva plačilo te vsote od drugih ladij, ki so krive, da je nastala škoda, sorazmerno s krivdo vsake od njih.

752. člen

Če je bila škoda povzročena po naključju ali višji sili ali če ni mogoče ugotoviti vzroka, zaradi katerega je prišlo do trčenja ladij, trpi škodo oškodovanec.

753. člen

Ob trčenju mora poveljnik ladje, če mu je to mogoče, ne da bi spravil v resno nevarnost ladjo, ki ji poveljuje in ljudi na njej, reševati predvsem ljudi, poleg tega pa tudi drugo ladjo, s katero je trčila njegova ladja.

Poveljnik ladje mora ladji, s katero je trčila njegova ladja, po možnosti sporočiti ime in pristanišče vpisa svoje ladje, ime zadnjega pristanišča, iz katerega je izplula in pristanišča, v katerega plove.

Ladja ni odgovorna za škodo, ki jo je povzročil poveljnik ladje s tem, ko ni izpolnil obveznosti iz prejšnjega odstavka.

Obveznost iz drugega odstavka ne velja za poveljnika vojaške ladje, velja pa zanj obveznost iz prvega odstavka tega člena.

754. člen

Odškodninska terjatev za škodo, ki jo je povzročilo trčenje ladij, zastara v dveh letih od dneva trčenja.

Regresni zahtevek iz 751. člena tega zakona zastara v enem letu.

Zastaranje iz prvega in drugega odstavka tega člena začne teči:

1. od dneva pravnomočnosti sodbe, s katero je sodišče določilo znesek solidarne odgovornosti;
2. od dneva plačila, če ni bilo sodnega postopka;
3. pri zahtevkih za delitev dela plačilno nesposobnega dolžnika (drugi odstavek 751. člena tega zakona) od dneva, ko je upnik zvedel za plačilno nesposobnost svojega dolžnika, pri čemer zastaralni rok ne more biti daljši kot dve leti od dneva plačila oziroma pravnomočne sodbe.

755. člen

Določbe tega poglavja ne posegajo v določbe tega zakona o omejitvi ladjarjeve odgovornosti, kot tudi ne v pravice in obveznosti, ki izvirajo iz pogodb o izkoriščanju ladij ali iz kakšne druge pogodbe.

II. poglavje – REŠEVANJE

756. člen

Za reševanje po tem poglavju se šteje reševanje ljudi, ladij in stvari s teh ladij in pomoč pri reševanju.

757. člen

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo za vsako plovilo in za plavajoče naprave.

Določbe 770. do 773. člena in drugega odstavka 774. člena tega zakona ne veljajo za vojaške ladje.

758. člen

Za reševanje ladje in stvari z ladje se uporabljajo določbe tega poglavja, če v pogodbi o reševanju ni drugače določeno.

Poveljnik ali ladjar ladje v nevarnosti imata pravico skleniti pogodbo o reševanju v imenu lastnika stvari na ladji.

Stranke ne morejo s pogodbo izključiti ali zmanjšati svoje obveznosti glede zaščite morskega okolja, določene v 767. členu tega zakona, niti izključiti uporabe določil 761. člena tega zakona.

759. člen

Reševanje ljudi se ne nagraduje.

Ne glede na prejšnji odstavek gre v primeru, če je sodelovalo pri reševanju več reševalcev, od katerih so nekateri rešili ljudi, nekateri pa ladjo ali njene stvari, reševalcu, ki je rešil samo ljudi, pravičen del nagrade za reševanje, ki je bila priznana reševalcu ladje in njenih stvari.

760. člen

Za vsako reševanje ladje ali stvari z ladje, ki je prineslo korist, gre reševalcu pravična nagrada.

Nagrada ne more biti višja od vrednosti rešene ladje oziroma rešenih stvari.

761. člen

Sodišče lahko na zahtevo stranke izreče za neveljavno ali spremeni pogodbo o reševanju ladje ali stvari z nje v naslednjih primerih:

1. če je bila pogodba sklenjena v času in pod vplivom nevarnosti in če ugotovi, da pogodbene določbe niso pravične;
2. če ugotovi, da je bila stranka napeljana k sklenitvi pogodbe z goljufijo ali namernim prikrivanjem dejstev;
3. če ugotovi, da je bila dogovorjena nagrada glede na storitev pretirano visoka ali pretirano nizka.

762. člen

Če stranke niso sklenile pogodbe o reševanju ladje ali stvari z ladje, ali če so jo sicer sklenile, niso se pa dogovorile o višini nagrade za reševanje, v primeru spora odloči o višini nagrade sodišče.

Ko sodišče odmerja višino nagrade za reševanje, upošteva predvsem naslednje kriterije, ne glede na njihov vrstni red:

1. vrednost rešene ladje in stvari z ladje,
2. večščino in prizadevanje reševalcev pri preprečevanju ali zmanjševanju škode na morskem okolju,
3. stopnjo doseženega reševalčevega uspeha,
4. naravo in stopnjo nevarnosti,
5. večščino in prizadevanje reševalcev pri reševanju oseb, ladij in stvari z ladje,
6. porabljeni čas, vložene stroške in izgube, ki jih je utrpel reševalec,
7. rizik odgovornosti in druge rizike, katerim so bili izpostavljeni reševalci in njihova oprema,
8. hitrost pri nudenju storitev,
9. dostopnost in uporabo ladje ali druge opreme, namenjene operaciji reševanja,

10. stanje pripravljenosti, učinkovitosti in vrednost reševalčeve opreme.

Določila prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi takrat, ko sodišče na podlagi prejšnjega člena spremeni višino dogovorjene nagrade za reševanje.

763. člen

Če je bilo več reševalcev, ki pa se niso sporazumeli, v kakšnem razmerju naj se mednje razdeli nagrada za reševanje ladje ali stvari z nje, odloči o tem razmerju sodišče skladno s prejšnjim členom.

Če je bilo več reševalcev, lahko uveljavlja vsak izmed njih zahtevek za nagrado tudi samostojno.

764. člen

Sodišče lahko zmanjša nagrado ali določi, da reševalcu ne pripada nagrada za reševanje ladje ali stvari z nje, če so operacije reševanja postale nujne ali so bile otežene zaradi njegovih opustitev ali malomarnosti, ali če je reševalec spoznan za krivega za goljufijo, utajo ali tatvino.

765. člen

Reševalec, ki je začel reševati ladjo ali stvari z nje, kljub izrecni in glede na okoliščine razumni prepovedi poveljnika ladje, lastnika ali ladjarja reševane ladje, nima pravice do nagrade.

766. člen

Če je bila za reševanje ladje in stvari z nje sklenjena pogodba, ki jo je sklenil poveljnik ladje ali ladjar ladje v nevarnosti in če v pogodbi ni drugače določeno, mora plačati nagrado za reševanje ladjar rešene ladje.

Če je bila sklenjena pogodba o reševanju, odgovarja lastnik rešenih stvari ali tisti, ki ima pravico z njimi razpolagati, solidarno z osebo, ki je dolžna plačati nagrado za reševanje ladje, samo za tisti del nagrade, ki se nanaša na te stvari.

Če ni bila sklenjena pogodba o reševanju, mora plačati nagrado za rešeno ladjo njen ladjar, nagrado za rešene stvari pa lastnik ali tisti, ki ima pravico z njimi razpolagati.

767. člen

Če je reševalec reševal ladjo, ki je sama ali s svojim tovorom pretila povzročiti škodo morskemu okolju, pa upošteva določila drugega odstavka 762. člena tega zakona ni uspel zaslužiti nagrade vsaj v višini posebnega nadomestila v skladu s tem členom, mu lastnik ladje dolguje posebno nadomestilo v višini njegovih vloženi stroškov.

Če je reševalec, po pogojih, določenih v prejšnjem odstavku, s svojim delovanjem preprečil ali zmanjšal škodo na morskem okolju, se posebna nagrada, ki jo dolguje lastnik ladje reševalcu, lahko poveča do 30 odstotkov od zneska stroškov, ki jih je vložil reševalec. Vendar pa sme sodišče, če to smatra za pravično in utemeljeno ter ob uporabi kriterijev iz drugega odstavka 762. člena tega zakona, dodatno povečati tako posebno nagrado do največ 100 odstotkov od zneska stroškov, ki jih je vložil reševalec.

Stroški reševanja iz prvega in drugega odstavka tega člena, so gotovinski izdatki, ki jih je reševalec razumno vložil v času trajanja reševanja in pravičen del nadomestila za opremo in osebje, ki so bili dejansko in razumno vključeni v reševanje, upošteva kriterije iz 8., 9. in 10. točke drugega odstavka 762. člena tega zakona.

Celotno posebno nadomestilo po tem členu se izplača samo takrat in samo v tolikšnem obsegu, kot je to nadomestilo višje od nagrade za reševanje, ki sicer pripada reševalcu na podlagi 762. člena tega zakona.

Če reševalec po svoji krivdi ni uspel preprečiti ali zmanjšati škode na morskem okolju, mu sme sodišče zmanjšati ali odvzeti posebno nadomestilo, določeno v tem členu.

Določila tega člena ne izključujejo in ne vplivajo na eventualni regresni zahtevek lastnika ladje, iz katere je nastala nevarnost za morsko okolje.

768. člen

Na zahtevo reševalca mora oseba, ki je dolžna plačati nagrado za reševanje po določilih 766. člena tega zakona, nuditi ustrezno zavarovanje za reševalčeve zahtevke, vključno z eventualnimi obrestmi in stroški postopka.

Poleg osebne obveznosti iz prejšnjega odstavka, sta lastnik in ladjar rešene ladje dolžna pravočasno sprejeti vse razumne ukrepe, da bi lastniki stvari ali osebe, pooblaščen za razpolaganje s stvarmi na ladji, dali ustrezno zavarovanje za svoje obveznosti do reševalca, vključno z eventualnimi obrestmi in stroški postopka.

Brez soglasja reševalca se rešena ladja in stvari z ladje ne smejo odstraniti iz pristanišča ali kraja, kamor so dospele neposredno po končanem reševanju, vse dokler ni dano ustrezno zavarovanje za reševalčeve zahtevke.

769. člen

Znesek, določen s pravnomočno odločbo o višini nagrade za reševanje ali o višini posebnega nadomestila (767. člen tega zakona), sme reševalec uveljaviti neposredno od zavarovalnice, ki je zavarovala ladjo in stvari z ladje.

770. člen

Znesek, ki ostane od nagrade za reševanje po odbitku škode, povzročene ladji reševalki pri reševanju, in stroškov, povzročenih z reševanjem, pomeni čisto nagrado.

Določen del čiste nagrade pripada posadki ladje reševalke.

771. člen

Brez privolitve članov posadke ladje reševalke se reševalec ne more odpovedati tistemu delu nagrade, ki pomeni njihov delež pri njej.

772. člen

Če ladjar ladje reševalke ne vloži tožbe za izplačilo nagrade za reševanje v enem letu od dneva, ko je bilo reševanje končano, lahko uveljavlja vsak član posadke ladje reševalke proti ladjarju rešene ladje s tožbo tisti del nagrade, ki pomeni njegov delež pri njej.

773. člen

Določbe tega poglavja zakona, ki se nanašajo na nagrado za reševanje, veljajo tudi, kadar gre za reševanje med ladjami istega lastnika ali istega ladjarja.

774. člen

Terjatve za izplačilo nagrade za reševanje zastarajo v dveh letih od dneva, ko je bilo reševanje končano.

Terjatve članov posadke iz 772. člena tega zakona, zastarajo po poteku enega leta.

Stranke se lahko po nastanku terjatve v pisni obliki dogovorijo za daljše zastaralne roke od tistih, ki so navedeni v prvem in drugem odstavku tega člena.

III. poglavje – DVIGANJE POTOPLJENIH STVARI

775. člen

Določbe tega poglavja zakona veljajo za dviganje plovil, plavajočih naprav in letal, njihovih delov in tovara ter drugih stvari (v nadaljnjem besedilu: potopljene stvari), ki so se potopile ali nasedle v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije.

776. člen

Za dviganje potopljenih stvari, ki so se potopile med reševanjem ali medtem, ko je trajala nevarnost, v kateri je

bila ladja, neposredno preden se je začelo reševanje, veljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na reševanje.

777. člen

Potopljeno stvar sme dvigniti oseba, ki je njen lastnik, ali ki ima kako drugo razpolagalno pravico (upravičenec). Potopljeno stvar se lahko dvigne le z dovoljenjem Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. V dovoljenju za dviganje potopljene stvari Uprava Republike Slovenije za pomorstvo določi pogoje za varnost plovbe in rok, v katerem je treba začeti in končati z dviganjem potopljene stvari.

Uprava Republike Slovenije za pomorstvo ali pomorski inšpektor lahko odredi, da se takoj dvigne, odstrani ali uniči potopljena stvar, ki leži na takem kraju, da ovira plovbo ali pomeni nevarnost onesnaževanja.

Če upravičenec ne ravna po odločbi, ki jo izda Uprava Republike Slovenije za pomorstvo ali pomorski inšpektor, sme Uprava Republike Slovenije za pomorstvo na njegove stroške in njegovo nevarnost sama, ali po pooblaščenim osebi odstraniti potopljeno stvar s kraja, kjer leži.

778. člen

Če Upravi Republike Slovenije za pomorstvo ali pomorskemu inšpektorju ni znan upravičenec za dviganje potopljene stvari, ali mu je sicer znan, pa ta nima namena dvigniti potopljene stvari, ali če brez opravičenega razloga ustavi dviganje ali opusti začeto dviganje, sme dviganje prevzeti druga, od Uprave Republike Slovenije za pomorstvo pooblaščen oseba.

Šteje se, da znani upravičenec nima namena dvigniti potopljene stvari, oziroma da je ustavil ali opustil dviganje, če v roku 90 dni ne izjavi, da namerava dvigniti potopljeno stvar, ali ne začne dvigati stvari v tem roku, oziroma če pri dviganju stvari brez opravičenega razloga ne nadaljuje del, ki jih je ustavil ali opustil.

Šteje se, da neznan upravičenec nima namena dvigniti potopljene stvari, če v roku iz prejšnjega odstavka ne vloži zahteve za dviganje in ne predloži dokazov, da ima pravico dvigniti potopljeno stvar.

779. člen

Če so potrebna za dviganje potopljene stvari posebna navtična in tehnična sredstva in posebna strokovnost, sme upravičenec, ki nima takih sredstev oziroma take strokovnosti, prepustiti dviganje svoje potopljene stvari drugi osebi.

780. člen

Pooblaščen oseba, ki je začela dvigati potopljeno stvar po 778. členu tega zakona, ne sme brez opravičenega razloga začasno ustaviti ali opustiti teh del, če bi to lahko povzročilo škodo upravičencu.

781. člen

Če potopljena stvar, na kateri ima kdo lastninsko pravico, ni dvignjena v desetih letih od dneva, ko se je potopila, postane državna lastnina.

Če ni mogoče ugotoviti, kdaj se je stvar potopila, se domneva, da se je potopila naslednji dan, ko je prispelo zadnje sporočilo o plovilu oziroma letalu, za druge stvari, ki so bile na njih pa tistega dne, ko je bil v morju ugotovljen njihov položaj.

782. člen

Izvajalec del, ki dviga potopljene stvari po odločbi Uprave Republike Slovenije za pomorstvo ali pomorskega inšpektorja, odgovarja za škodo, ki jo povzroči s svojim delom, če ne dokaže, da se škodi kljub dolžni skrbnosti ni mogel izogniti.

Če se upravičenec in izvajalec del ne dogovorita drugače, velja prejšnji odstavek tudi za potopljeno stvar, ki se dviga po pogodbi, sklenjeni med upravičencem in izvajalcem del.

Za škodo povzročeno z dviganjem potopljene stvari izven primerov, navedenih v prvem in drugem odstavku tega člena, odgovarja izvajalec del, če ne dokaže, da je škodo zakrivil upravičenec ali kdo, za katerega ta odgovarja.

783. člen

Izvajalec del ima pravico do plačila za dviganje potopljene stvari.

Izvajalec del nima pravice do plačila za dviganje potopljene stvari, če se je lotil dviganja kljub izrecni prepovedi upravičenca.

Če se stranke ne dogovorijo drugače, plačilo za dviganje potopljene stvari ne sme presegati vrednosti dvignjene stvari.

Omejitev iz prejšnjega odstavka ne velja za plačilo za dviganje oziroma odstranitev ali uničenje potopljene stvari, ki je bilo opravljeno po odredbi pristojnega organa iz drugega odstavka 777. člena tega zakona.

784. člen

Če ni drugače dogovorjeno, ima izvajalec del za zavarovanje plačila za dviganje in hrambo stvari zastavno pravico na dvignjeni potopljene stvari; dvignjeno stvar lahko pridrži, dokler mu lastnik stvari tega ne plača.

785. člen

Terjatev plačila za dviganje, odstranitev ali uničenje potopljene stvari zastara v treh letih od dneva, ko je bilo dviganje, odstranitev ali uničenje opravljeno.

786. člen

Odločbo, s katero odredi, da se dvigne, odstrani ali uniči potopljena stvar, ki je last tuje osebe, mora Uprava Republike Slovenije za pomorstvo ali pomorski inšpektor poslati ministru, pristojnemu za zunanje zadeve.

787. člen

Potopljene stvari, ki imajo vojaški pomen, se smejo dvigniti samo s soglasjem ministra, pristojnega za obrambo.

Dovoljenje za dviganje potopljenih stvari, ki imajo ali se domneva, da imajo lastnost zaščitene kulturne dobrine, izda minister, pristojen za kulturo.

IV. poglavje – SKUPNE HAVARIJE

1. Skupne določbe

788. člen

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo za povračilo škode, ki jo iz skupne havarije pretrpijo udeleženci v plovbnem podjemu.

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo za ladje, če med strankami ni drugače dogovorjeno, za čolne pa, če je med strankami to izrecno dogovorjeno.

789. člen

Posamezni izrazi v tem poglavju imajo naslednji pomen:

1. skupna havarija je vsak nameren in preudaren izreden strošek in vsaka namerna in preudarno povzročena škoda, ki ju stori oziroma povzroči poveljnik ladje ali druga oseba, ki ga nadomešča, da bi rešila premoženjske vrednosti udeležencev v istem plovbnem podjemu pred dejansko nevarnostjo, katera jim skupaj grozi;

2. udeleženec v plovbnem podjemu je lastnik ladje, ladjar in oseba, ki je upravičena razpolagati s tovorom, vkranim na ladjo;

3. plovni podjem je potovanje ladje od začetka vkranja do konca izkranja tovara vsakega posameznega udeleženca;

4. dolžniška masa je premoženje, katerega vrednost je po določbah tega zakona merilo za prispevek za nadomestilo škode ali povračilo stroškov, ki so bili povzročeni s skupno havarijo;

5. upniška masa so škoda ali stroški, povzročeni s skupno havarijo, ki se po določbah tega zakona povrnejo iz dolžniške mase;

6. pristanišče končanega skupnega podjema je pristanišče, v katerem je bil izkrčan zadnji del tovara, ki je bil na ladji ob skupni havariji.

790. člen

Škodo in stroške, ki pomenijo skupno havarijo, trpijo po določbah tega zakona vsi udeleženci podjema, sorazmerno z vrednostjo premoženja, ki se všteva v dolžniško maso iz 1. točke 794. člena tega zakona.

Poveljnik ladje je dolžan pri notarju v kraju pristanišča prihoda ladje podati izjavo o utrpeli havariji. Notar z notarskim zapisnikom povzame izjavo poveljnika ladje o dogodkih v času plovbe, za kar je izvzeta ladjarjeva odgovornost za povzročeno škodo.

Notar je dolžan priložiti notarskemu zapisniku izveček iz ladijskega dnevnika za dneve o dogodku, ki so predmet prijave pomorske nezgode.

791. člen

Če v določbah tega zakona ali v pogodbi med strankami ni drugače določeno, se kot skupna havarija priznajo žrtve, škode in stroški, ki so neposredna ali neizogibna posledica skupne havarije; izvzete so le takšne žrtve, škode in stroški, ki se po splošno sprejetih mednarodnih pomorskih običajih ne štejejo za skupno havarijo.

Kot skupna havarija se priznajo tudi žrtve, škode in stroški, ki ne izpolnjujejo pogojev iz prejšnjega odstavka, če se štejejo za nezgodo po splošno sprejetih mednarodnih pomorskih običajih.

792. člen

Vsak strošek, ki po svoji naravi ni strošek skupne havarije, bil pa je potrošen namesto kakšnega drugega stroška, ki bi bil v primeru, če bi bil potrošen, priznan kot skupna havarija, se šteje za skupno havarijo in se tako tudi priznava, ne glede na morebitne prihranke, vendar samo do zneska prihranjenega stroška skupne havarije.

2. Prispevek k skupni havariji

793. člen

Dolžnost prispevati k skupni havariji je podana tudi tedaj, če sta bila škoda ali strošek povzročena po krivdi kakšnega udeleženca plovbnega podjema.

Določba prejšnjega odstavka ne posega v pravice udeleženca plovbnega podjema, ki je prispeval k skupni havariji, nasproti tistim, ki so po svoji krivdi povzročili škodo ali strošek.

794. člen

Če v tem zakonu ni drugače določeno, sestavljajo:

1. dolžniško maso – s skupno havarijo rešeno premoženje, vrednost žrtvovanega premoženja ter zmanjšana vrednost poškodovanega premoženja;

2. upniško maso – s skupno havarijo žrtvovana vrednost ali zmanjšana vrednost poškodovanega premoženja, ter stroški, ki se štejejo za skupno havarijo, vključno s stroški za likvidacijo skupne havarije.

795. člen

Ne glede na določbo prejšnjega člena ne sodijo:

1. v dolžniško maso – predmeti za osebno rabo posadke in prtljaga potnikov, za katero ni bila izdana prtljažnica ali nakladnica;

2. v upniško maso – izguba ali škoda na odvrženem tovoru, ki ni bil zložen na ladjo v skladu s priznanimi običaji, tovor, ki je bil vkrcan, ne da bi bil za to vedel ladjar, kot tudi tovor, ki je bil namenoma napačno označen.

Če je bil rešen tovor, ki je bil vkrcan brez ladjarjeve vednosti ali je bil namenoma napačno označen, potem ta sodi v dolžniško maso.

796. člen

Vrednost premoženja, ki se všteva v upniško in dolžniško maso, razen stroškov, se določa po vrednosti ob času, ko se konča in v pristanišču, kjer se konča skupni podjem, če ni v tem zakonu drugače določeno.

Stroški so odvisni od njihove dejanske višine.

797. člen

Za stroške za popravilo ladje, ki se vštevajo v upniško maso, ne veljajo odbitki po načelu »novo za staro«, kadar se star material ali stari deli nadomestijo z novimi, razen če je ladja stara več kot 15 let; tedaj se odbije ena tretjina. Odbitki so odvisni od starosti ladje, šteto od 31. decembra tistega leta, v katerem je bila ladja dograjena, do dneva skupne havarije; izvzete so izolacijske naprave, reševalni in podobni čolni, naprave in oprema za zveze in navigacijo ter stroji in kotli, za katere se odbitki določajo po starosti delov, na katere se nanašajo.

Odbitki se računajo samo od cene novega materiala ali novih delov, ko so že obdelani in pripravljeni za vgraditev v ladjo oziroma postavitev na ladjo.

Pri živilih, zalogah, sidrih in sidrnih verigah ni nobenih odbitkov.

Takse in stroški za dok in navoz ter stroški s premikanjem ladje se priznavajo v celoti.

Stroški s čiščenjem, barvanjem in premazovanjem dna ladje se ne priznavajo v skupno havarijo, razen če je bilo dno pobarvano ali premazano v enem letu pred skupno havarijo; tedaj se priznava polovica teh stroškov.

Pri začasnih popravilih ni nobenih odbitkov po načelu »novo za staro«.

798. člen

Če gre za popolno izgubo ladje, se znesek, ki se všteva v upniško maso, določi po ocenjeni vrednosti ladje v nepoškodovanem stanju, z odbitkom ocenjenih stroškov za popravilo škode, ki se ne všteva v skupno havarijo ter morebitnega iztržka od prodane razbitine.

799. člen

Vrednost poškodovanega tovara, ki se všteva v skupno havarijo, se določa na podlagi vrednosti tovara ob izkrcaju, ugotovljene na podlagi prejemu izdane trgovske fakture, če takšne fakture ni, pa na podlagi vrednosti ob vkrcanju. V vrednost tovara ob vkrcanju se vštejejo zavarovalni stroški in voznina, razen če rizika za izgubo voznine ne prevzamejo osebe, ki imajo interes za tovor.

Če je bil tako poškodovani tovor prodan, je škoda enaka razliki med čistim iztržkom od prodaje in čisto vrednostjo tovara v zdravem stanju na zadnji dan izkrcevanja v namembnem pristanišču, ali na dan, ko se je končal podjem, če se je ta končal v kakšnem drugem pristanišču.

Ne glede na prvi odstavek tega člena, se škoda ali izguba, povzročena na tovoru, katerega vrednost ob vkrcanju ni bila pravilno prijavljena, ker je bila navedena nižja vrednost, kot pa je vrednost iz prvega odstavka tega člena, določa po tako prijavljeni vrednosti.

800. člen

Če so bile žrtvovane stvari pozneje rešene, se njihova vrednost določi na podlagi tržne cene, ki velja na dan reševanja v kraju, v katerem so bile rešene; od te vrednosti se odbijejo nujni in koristni stroški za reševanje.

Drugi odstavek prejšnjega člena se smiselno uporablja tudi za tovor iz prejšnjega odstavka.

801. člen

V upniško maso se priznava dwoodstotna provizija od izdatkov skupne havarije, razen od izdatkov za plače in vzdrževanje posadke ter za pogonsko gorivo, mazivo in zaloge, ki niso bile nadomeščene med potovanjem. Če pa za te izdatke potrebni zneski niso bili dobljeni od nobenega udeleženca v plovbnem podjemu, temveč so bili pridobljeni s prodajo tovara, se strošek, ki je nastal s pridobitvijo potrebnih zneskov, ali izguba, ki jo pretrpi upravičenec do razpolaganja s tovorom, ki je bil prodan v ta namen, všteva v upniško maso.

802. člen

Od zneskov, ki se vštevajo v upniško maso, se priznavajo sedemodstotne letne obresti do dneva likvidacije skupne havarije.

Od dneva likvidacije skupne havarije ima upnik pravico računati zakonite zamudne obresti.

803. člen

Vrednost, ki se všteva v dolžniško maso, je:

1. za ladjo – čista vrednost na koncu plovbnega podjema, pri čemer se pri njenem določanju ne upošteva ugodnejši ali neugodnejši vpliv zakupne pogodbe ali ladjarske pogodbe za čas, ki velja glede te ladje;

2. za tovor – vrednost po prvem odstavku 799. člena tega zakona, pri čemer se od tako ugotovljene vrednosti odbije vsaka izguba ali škoda, nastala na tovoru pred izkrcanjem ali po njem;

3. za voznino in prevoznino – višina voznine oziroma prevoznine, pri čemer se od tega zneska odbijejo vsi stroški, vključno tudi plače posadke, ki ne bi bili potrošeni za voznino oziroma prevoznino, če bi bila ladja in tovor popolnoma izgubljena takrat, ko se je zgodila skupna havarija, niso pa bili priznani kot skupna havarija;

4. za upniško maso – znesek, ugotovljen po členih 797 do 800 tega zakona.

Od vrednosti iz prejšnjega odstavka se odbijejo dodatni izdatki, nastali v zvezi z vrednostmi, ki se vštevajo v dolžniško maso po skupni havariji, razen tistih izdatkov, ki so bili priznani kot skupna havarija.

Če se tovor proda pred namembnim krajem, prispeva k skupni havariji z dejanskim čistim iztržkom od prodaje. Temu znesku se prišteje vsota, priznana kot skupna havarija.

804. člen

Znesek, ki se priznava kot skupna havarija za škodo ali izgubo ladje ali njenih delov, povzročeno s skupno havarijo, je:

1. če gre za popravilo ali zamenjavo delov – dejanski razumni strošek za popravilo ali zamenjavo oziroma izguba z odbitki po 798. členu tega zakona;

2. če ne gre za popravila ali zamenjavo delov – razumno zmanjšanje vrednosti, ki je posledica takšne škode ali izgube, ki pa ne presega ocenjenih stroškov za popravilo.

Če je ladja popolnoma uničena ali če stroški popravila presegajo njeno vrednost po popravilu, se kot skupna havarija priznava razlika med ocenjeno vrednostjo ladje v zdravem stanju po odbitku stroškov za popravila, ki se ne priznavajo v skupno havarijo, ter ocenjeno vrednostjo ladje v poškodovanem stanju. Ta vrednost se v primeru, če je bila ladja prodana, lahko določi glede na čisti iztržek od prodaje.

805. člen

Ladjar ima pravico pridržati tovor, ki po 794. členu tega zakona sodi v dolžniško maso, dokler ne dobi zavarovanja, da mu bo dolžnik plačal svoj del prispevka, ki ga bremeni v skupni havariji.

Ladjar je dolžan pridržati tovor ali priskrbeti ustrezno zavarovanje tudi za terjatve drugih udeležencev v plovbnem

podjemu in je pri varovanju teh interesov dolžan ravnati z dolžno skrbnostjo.

Če ladjar ne ravna po prejšnjem odstavku, mora plačati del prispevka, za katerega upnik iz skupne havarije dokaže, da ga ni mogel izterjati od osebe, ki je bila upravičena razpolagati s tovorom.

Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ne posegajo v pravico ladjarja in drugih udeležencev v plovbnem podjemu, da izplačani znesek izterjajo od upravičenca do tovara, kateremu je bil tovor izročen, ne da bi dal zavarovanje.

806. člen

Upnik iz skupne havarije, ki ne dobi zavarovanja, da bo njegova terjatev poravnana, ima pravico zaustaviti ladjo in tovor, da izterja svoje terjatve.

3. Likvidacija skupne havarije

807. člen

Likvidacijo skupne havarije opravi likvidator skupne havarije (v nadaljnjem besedilu: likvidator) po določbah tega zakona.

808. člen

Likvidator je lahko oseba, ki je usposobljena in pooblaščen za likvidacijo skupnih havarij.

809. člen

Ladjar ima pravico, da za likvidacijo skupne havarije do poteka zastaralnega roka iz 823. člena tega zakona imenuje likvidatorja. V tem roku je dolžan obvestiti sodišče iz drugega odstavka 819. člena tega zakona o imenovanju likvidatorja.

Če ladjar ne ravna po prejšnjem odstavku v 30 dneh od prispetja ladje v pristanišče končanega skupnega podjema, ima vsak udeleženec plovbnega podjema, pri katerem je prišlo do skupne havarije, do poteka zastaralnega roka pravico zahtevati, da sodišče imenuje likvidatorja.

Vsak udeleženec skupnega podjema ima pravico vložiti v desetih dneh po obvestilu o imenovanju likvidatorja pri sodišču iz drugega odstavka 819. člena tega zakona ugovor zoper imenovanje likvidatorja; sodišče odloči o tem ugovoru po pravilih pravnega postopka, po katerih odloča o ugovorih zoper imenovanje sodnih izvedencev.

810. člen

Za likvidacijo skupne havarije sestavi likvidator razdelitveno osnovo.

811. člen

Vsaka stranka v postopku za likvidacijo skupne havarije je dolžna dati likvidatorju na razpolago listine in druge dokaze, ki jih ta zahteva.

812. člen

Ko dobi podatke po prejšnjem členu, sestavi likvidator razdelitveno osnovo za likvidacijo skupne havarije.

Če stranka v 60 dneh ali v daljšem roku, ki ga določi likvidator, ne da likvidatorju na razpolago zahtevanih podatkov in dokumentacije, sestavi ta razdelitveno osnovo po podatkih, s katerimi sam razpolaga.

813. člen

Razdelitvena osnova sestoji iz popisa upniške in dolžniške mase ter vrednosti posameznih njenih postavk, njune skupne vrednosti in odstotka prispevka in zneska, ki ga plača vsak udeleženec v podjemu kot prispevek k skupni havariji.

Vsak udeleženec plovbnega podjema, pri katerem je prišlo do skupne havarije, ima pravico zahtevati od likvidatorja, da obrazloži tisti del razdelitvene osnove, ki se nanaša nanj.

814. člen

Razdelitvena osnova se vroči v tolikšnem številu izvodov, kolikor je udeležencev plovbnega podjema.

Če je udeležencev v plovbnem podjemu veliko, se vroči razdelitvena osnova samo ladjarju, ki je imenoval likvidatorja, oziroma tistemu udeležencu, ki je pri sodišču prvi zahteval njegovo imenovanje (drugi odstavek 809. člena tega zakona). V tem primeru se priloži razdelitveni osnovi za vsakega drugega udeleženca v plovbnem podjemu izpisek iz razdelitvene osnove, ki se nanaša nanj.

Izpisek iz razdelitvene osnove vsebuje skupno vrednost upniške in dolžniške mase, odstotek prispevka, prispevno vrednost premoženja zadevnega udeleženca in znesek, ki naj ga ta udeleženec plača kot prispevek k skupni havariji.

815. člen

Udeleženec v plovbnem podjemu ima pravico vložiti v 30 dneh od dneva, ko je prejel razdelitveno osnovo ali izpisek iz razdelitvene osnove po drugem odstavku prejšnjega člena, ugovor zoper razdelitveno osnovo.

V razdelitveni osnovi ali izpisku iz razdelitvene osnove mora biti zapisana opomba, da ima udeleženec plovbnega podjema pravico do ugovora v smislu prejšnjega odstavka.

816. člen

O prejetih ugovorih odloča likvidator; nato sestavi skladno z 813. členom tega zakona končno razdelitveno osnovo.

817. člen

Končna razdelitvena osnova oziroma njen izpisek se vroči udeležencem v plovbnem podjemu skladno z 814. členom tega zakona.

818. člen

Če noben udeleženec v plovbnem podjemu v 30 dneh od dneva, ko je prejel končno razdelitveno osnovo oziroma njen izpisek, ne vloži pri sodišču ugovora skladno z 819. členom tega zakona, dobi razdelitvena osnova moč izvršilnega naslova.

Likvidator in vsak udeleženec v plovbnem podjemu lahko zahteva od sodišča potrdilo o izvršljivosti končne razdelitvene osnove.

819. člen

Udeleženec v plovbnem podjemu ima pravico vložiti v 30 dneh od dneva, ko je prejel končno razdelitveno osnovo, zoper njo ugovor pri sodišču.

Postopek za preizkus ugovorov zoper končno razdelitveno osnovo opravlja stvarno pristojno sodišče v Kopru.

Sodišče odstopi notarju končno razdelitveno osnovo in ugovor udeleženca.

Notar je dolžan izvesti postopek preizkusa ugovora udeleženca podanega zoper končno razdelitveno osnovo na naroku. Na naroku za preizkus ugovora, podan zoper končno razdelitveno osnovo, mora notar povabiti likvidatorja havarije in vse udeležence v plovbnem podjemu.

Na narok so upravičeni pristopiti vsi udeleženci plovbnega podjema in se izjasniti o podanem ugovoru posameznega udeleženca. V kolikor udeleženec, ki je podal ugovor zoper končno razdelitveno osnovo na narok ne pristopi, se šteje, da se je svojemu ugovoru odrekel.

Na naroku notar predloži udeležencem plovbnega podjema pravočasno podane ugovore zoper končno razdelitveno osnovo.

Če je na naroku za preizkus ugovorov dosežen sporazum o vsebini končne razdelitvene osnove ali njenega spornega dela, sestavi notar notarski zapis o sporazumno določeni končni razdelitveni osnovi ali njenem posameznem delu in ta notarski zapis pridobi izvršilni naslov.

Če med udeleženci plovbnega podjema ne pride do celotnega ali delnega sporazuma, notar vrne končno razdelitveno osnovo z ugovori in notarskim zapisnikom o preizkusu ugovorov podanih zoper končno razdelitveno osnovo, pristojnemu sodišču.

Notar opravi narok tudi, če nihče od udeležencev plovbnega podjema ne pristopi na narok.

Šteje se, udeleženci plovbnega podjema, ki niso pristopili na narok, ne priznavajo podanih ugovorov ostalih udeležencev.

820. člen

Če na naroku za preizkus ugovorov ni dosežen celotni ali delni sporazum med udeleženci v plovbnem podjemu, napoti sodišče s sklepom vložnika ugovora, ki z ugovorom na preizkusu ni uspel v celoti ali deloma, da v 30 dneh od vročitve sklepa vloži tožbo na ugotovitev, da je njegov ugovor v plovbnem podjemu, utemeljen.

Če vložnik ugovora v roku iz prejšnjega odstavka ne ravna po sklepu sodišča oziroma, če umakne vloženo tožbo, se šteje, da se je svojemu vložnemu ugovoru odpovedal.

Na zahtevo kateregakoli udeleženca v plovbnem podjemu, izda sodišče potrdilo o izvršljivosti končne razdelitvene osnove v tistem delu, zoper katerega ni bilo ugovorov, še preden postane sodba v pravdi iz prvega odstavka tega člena pravnomočna.

821. člen

Za sojenje v sporih iz prejšnjega člena je pristojno sodišče iz drugega odstavka 819. člena tega zakona.

Če se v pravdi, ki se je začela po drugem odstavku prejšnjega člena, pravnomočno ugotovi, da ugovori niso upravičeni, dobi prvotno sporna končna razdelitvena osnova ali njen del moč izvršilnega naslova.

Če se v pravdi iz drugega odstavka prejšnjega člena ugotovi, da so ugovori v celoti ali deloma upravičeni, sestavi po pravnomočnosti sodbe sodišče iz drugega odstavka 819. člena tega zakona novo razdelitveno osnovo.

V postopku iz prejšnjega odstavka se ne morejo uveljaviti ugovori glede obstoja terjatve, njene višine in prispevka k skupni havariji.

Če je za predlog spremenjene končne razdelitvene osnove potrebno takšno strokovno znanje, kakršnega sodišče nima, lahko zaupa sodišče izdelavo predloga izvedencu.

822. člen

Tuji ladjar lahko imenuje v postopku za likvidacijo skupne havarije kot likvidatorja tujo fizično osebo, ki je po predpisih države njenega stalnega prebivališča pooblaščen za likvidacijo skupnih havarij.

V postopku za likvidacijo skupne havarije ni dopustna revizija.

4. Zastaranje

823. člen

Terjatev za izplačilo prispevka iz skupne havarije zastara po poteku enega leta od dneva, ko je ladja prispela v pristanišče končanega skupnega podjema, v katerem je nastopil dogodek, na katerem temelji zahtevek za prispevek k skupni havariji.

Zastaranje zahtevka iz prejšnjega odstavka ne teče od dneva, ko je ladjar imenoval likvidatorja, oziroma od dneva, ko je kakšen drug udeleženec v plovbnem podjemu v skladu z 809. členom tega zakona zahteval od sodišča, naj imenuje likvidatorja, pa do dneva, ko je končna razdelitvena osnova postala pravnomočna.

V. poglavje – IZVENPOGODBENA ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST LADJARJA**1. Skupne določbe****824. člen**

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo za škodo, ki jo povzroči ladja osebam in stvarjem izven ladje ali pa okoliju (izvenpogodbena odškodninska odgovornost).

Določbe tega poglavja se ne uporabljajo za trčenje ladij in jedrsko škodo.

825. člen

Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo za vsako plovilo in za hidroavione na vodi.

Določbe 829. do 837. člena tega zakona ne veljajo za vojaške ladje.

2. Odgovornost za smrt in telesne poškodbe**826. člen**

Za smrt in telesne poškodbe kopalcev ter drugih ljudi v morju, ki jih je povzročila ladja, odgovarja lastnik ladje ali ladjar, kot tudi tisti, ki je vodil ladjo tedaj, ko se je to zgodilo in sicer:

1. če je bila smrt ali telesna poškodba povzročena na območju, ki je kopališče ali na katerem je prepovedana plovba, če ne dokaže, da je oškodovanec povzročil škodo namenoma ali iz hude malomarnosti;

2. če je bila smrt ali telesna poškodba povzročena v morskem pasu 150 metrov od obale, ki pa ne sodi v območje, navedeno v 1., 3. in 4. točki tega odstavka, če ne dokaže, da je bila vzrok za smrt ali telesno poškodbo višja sila ali da je zanj kriva umrla oziroma poškodovana oseba;

3. če je bila smrt ali telesna poškodba povzročena v pristanišču, na dohodu v pristanišče, na običajni plovni poti, na območju, ki se izključno uporablja za športno in podobno plovbo (npr. veslaške in jadrane regate, smučanje), in na območju več kot 150 metrov od obale, pa ne gre za območje iz 4. točke tega odstavka, če se dokaže, da je ladja kriva za smrt oziroma telesno poškodbo;

4. če je bila smrt ali telesna poškodba povzročena na območju, na katerem so prepovedani posamezni načini ali posamezna sredstva plovbe (npr. glisiranje, smučanje, prekoračitev hitrosti), smrt oziroma telesna poškodba pa je nastopila med plovbo na prepovedani način ali s prepovedanimi sredstvi.

Minister predlaga pogoje, ob katerih se lahko razširi ali zoži morski pas, določen v 2. točki prejšnjega odstavka.

Lastnik ladje in ladjar nista odgovorna v smislu prvega odstavka tega člena, če jima je bila ladja protipravno odvzeta.

V primeru iz prejšnjega odstavka je odgovoren poleg tistega, ki je ob dogodku vodil ladjo, tudi tisti, ki jo je protipravno odvzel.

3. Odgovornost za poškodovanje stvari in onesnaženja okolja**827. člen**

Lastnik ladje in ladjar odgovarjata za škodo, ki jo ladja povzroči na operativni obali, valolomih, pristaniških napravah, plavajočih napravah, podmorskih ter drugih objektih v pristanišču in na morju, razen če je škodo povzročila oseba, ki upravlja s takimi objekti.

828. člen

Lastnik ladje in ladjar odgovarjata za škodo, ki jo povzroči ladja z onesnaženjem morja.

4. Odgovornost za onesnaženje, če tanker izlije olje, ki ga prevaža kot tovor**829. člen**

Za škodo, ki jo povzroči tanker z oljem, ki ni namenjeno njegovemu pogonu, odgovarja lastnik ladje, razen če dokaže, da je bil vzrok za to:

1. vojna, sovražnost, državljanska vojna, vstaja ali izreden, neogiben in nezadržen naravni pojav;

2. izključno dejanje ali opustitev koga drugega z namenom, da povzroči škodo;

3. izključno dejanje ali opustitev pooblaščenih oseb, ki skrbijo za varnost plovbe, pri opravljanju te funkcije.

Če lastnik ladje dokaže, da je za škodo v celoti ali delno kriv oškodovanec, ga sodišče popolnoma ali delno oprosti odgovornosti za škodo, ki jo je ta pretrpel.

Zahtevka za odškodnino iz prvega odstavka tega člena ni mogoče vložiti zoper člane ladijske posadke ali druge osebe, ki delajo v imenu ladjarja.

Določba prejšnjega odstavka ne posega v regresno pravico lastnika ladje zoper osebo, ki je škodo zakrivila.

830. člen

Če je dvoje ali več ladij izlilo ali odvrnilo olje, pa ni mogoče ugotoviti, katera ladja je povzročila posamezne dele škode, odgovarjajo za to škodo solidarno lastniki teh ladij.

Določba prejšnjega odstavka ne posega v določbe prejšnjega člena.

831. člen

Lastnik ladje lahko omeji svojo odgovornost za škodo iz 829. člena tega zakona do zneskov, navedenih v drugem odstavku tega člena, s tem, da ustanovi sklad omejene odgovornosti za škodo, povzročeno z izliti ali odvrženim oljem.

Lastnik ladje lahko omeji svojo odgovornost za škodo iz 829. člena tega zakona na skupni znesek 133 SDR od primera in tone ladje, pri čemer celotni znesek nikakor ne sme presegati 14 milijonov SDR.

Lastnik ladje ne more omejiti svoje odgovornosti po prvem in drugem odstavku tega člena, če je dogodek, ki je povzročil škodo, nastal zaradi njegove osebne krivde.

832. člen

Iz sklada omejene odgovornosti iz prejšnjega člena si lahko lastnik ladje nadomesti stroške, ki jih je prostovoljno trpel zaradi razumnega izogibanja ali zmanjšanja onesnaženja.

833. člen

Za ugotovitev tonaže ladje v smislu 831. člena tega zakona se uporablja četrti odstavek 388. člena tega zakona.

Če gre za ladjo, za katero ni mogoče ugotoviti tonaže v smislu prejšnjega odstavka, znaša njena tonaža, pri uporabi določb 829. do 837. člena tega zakona, štirideset odstotkov nosilnosti ladijskega prostora za prevoz olja kot tovor.

V smislu prejšnjega odstavka znaša 1 tona nosilnosti 1000 kg.

834. člen

Sklad omejene odgovornosti iz 831. člena tega zakona lahko ustanovi tudi zavarovalnica ali kdo drug, ki je dal zavarovanje po 67. členu tega zakona.

Ustanovitev sklada po prejšnjem odstavku ima enak pravni učinek, kot če ustanovi sklad lastnik ladje.

Sklad iz prvega odstavka tega člena se lahko ustanovi tudi, če je bila škoda povzročena po osebni krivdi lastnika ladje, če s tem niso prizadete pravice oškodovanca nasproti lastnikom.

835. člen

Odškodninsko tožbo za škodo, povzročeno z onesnaženjem, je mogoče vložiti neposredno proti zavarovalnici ali drugi osebi, ki je dala zavarovanje v smislu prejšnjega člena.

Zavarovalnica ali porok ima zoper tožnika pravico do vseh ugovorov, do katerih bi imel pravico lastnik ladje izvzemši ugovor stečaja ali likvidacije.

Ne glede na prejšnji odstavek ima zavarovalnica ali porok pravico do ugovora, da je škodo z onesnaženjem povzročil lastnik ladje namenoma s svojim dejanjem.

Zavarovalnica ali porok ima pravico zahtevati, da se lastnik ladje pridruži postopku kot intervenient.

836. člen

Za razdelitev sklada omejene odgovornosti, ki je bil ustanovljen v Republiki Sloveniji, je izključno pristojno Okrožno sodišče v Kopru.

837. člen

Pravica do odškodnine po 829. do 836. členu tega zakona zastara v treh letih od dneva, ko je škoda nastala.

Pravica do odškodnine po 829. do 836. členu tega zakona ugasne, če tožba ni vložena v šestih letih od dneva dogodka, ki je škodo povzročil.

Če se je dogodek ponavljal, teče šestletni rok iz prejšnjega odstavka od dneva, ko se je dogodek začel.

OSMI DEL – IZVRŠBA IN ZAVAROVANJE NA LADJAH**I. poglavje – SKUPNE DOLOČBE**

838. člen

Ta del zakona se uporablja za izvršbo in zavarovanje na ladjah, na deležih na ladji ter na ladji v gradnji.

Če v tem zakonu ni posebnih določb, se smiselno uporabljajo določbe zakona o izvršbi in zavarovanju.

O predlogu za izvršbo in zavarovanje na ladji in za samo izvršbo oziroma zavarovanje odloča stvarno pristojno sodišče v Kopru.

Sodišče iz prejšnjega odstavka je pristojno tudi za izvršbo in zavarovanje na tovoru, ki je na ladji, na kateri se opravlja izvršba.

839. člen

Sodišče Republike Slovenije je pristojno za izvršbo in zavarovanje na ladjah, ki so v teritorialnem morju in notranjih morskih vodah Republike Slovenije.

Sodišče Republike Slovenije je pristojno tudi za izvršbo in zavarovanje na ladji, ki ni v teritorialnem morju Republike Slovenije, če se v Republiki Sloveniji vodi register, v katerega je vpisana ladja.

Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena sodišče Republike Slovenije ni pristojno za izvršbo in zavarovanje na tuji vojaški in javni ladji.

II. poglavje – IZVRŠBA ZA IZTERJAVO DENARNIH TERJATEV – PRODAJA LADJE**1. Oprostitev in omejitve izvršbe**

840. člen

Predmet izvršbe ali zavarovanja ne more biti:

1. domača vojaška ladja in ladja, ki je državi ali lokalni skupnosti nujno potrebna za opravljanje njenih nalog;

2. ladja, ki je dolžniku nujno potrebna za opravljanje javne službe;

3. tuja ladja, ki neškodljivo plove čez teritorialno morje Republike Slovenije;

4. tuja ladja, ki se mudi v teritorialnem morju ali v pristaniščih Republike Slovenije zaradi višje sile ali zaradi potrebe plovbe, dokler traja višja sila oziroma potreba plovbe.

Ladja iz 3. in 4. točke prejšnjega odstavka je lahko predmet izvršbe ali zavarovanja, če so vzrok za ta postopek terjatve, ki so nastale med prehodom ali muditvijo ladje na ozemlju Republike Slovenije.

841. člen

Ladja, ki je last dolžnika, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne more biti predmet izvršbe, če je dolžniku nujno potrebna za opravljanje njegove dejavnosti.

Ladja iz prejšnjega odstavka ni izvzeta iz izvršbe, če se izvršba vodi za poplačilo terjatve iz naslova posojila, s katerim je bila ladja kupljena, oziroma terjatve, ki je zavarovana z zastavno pravico na tej ladji.

Ladja iz prvega odstavka tega člena ni izvzeta iz izvršbe tudi tedaj, kadar se izvršba vodi za poplačilo naslednjih terjatev:

1. zaradi škode, povzročene s trčenjem ladje, na kateri se opravlja izvršba, ali škode, povzročene kako drugače;

2. zaradi smrti ali telesne poškodbe na morju ali kopnem, povzročene z ladjo, na kateri se opravlja izvršba;

3. iz reševanja ali pogodbe o reševanju, vključno s posebnimi nagradami za reševalne dejavnosti v primerih, ko je ladja ali tovor predstavljal nevarnost za onesnaženje okolja;

4. iz sporazuma, ki se nanaša na uporabo ali najem ladje in iz sporazuma, ki se nanaša na prevoz blaga ali oseb na ladji, ne glede na to, ali sta takšna sporazuma zajeta v pogodbi o izkoriščanju ladje, ki je predmet izvršbe;

5. iz skupne havarije;

6. iz pilotaže in vleke;

7. iz oskrbovanja ladje, ki je predmet izvršbe, za njeno vzdrževanje ali izkoriščanje;

8. iz gradnje, predelave, popravila, opreme, ali sprememba ladje, ki je predmet izvršbe, v dok;

9. iz pravice ladijske posadke do plače, vključno s stroški povratka domov in socialnega zavarovanja;

10. iz izdatkov, ki jih je v zvezi z ladjo imel poveljnik, vrkcevalec, naročnik ali agent za ladjo oziroma njenega lastnika ali ladjarja;

11. iz zavarovalnih premij, ki jih ima v zvezi z ladjo lastnik ali najemnik ladje, ki je predmet izvršbe;

12. zaradi škode ali nevarnosti povzročitve škode zaradi onesnaženja morja, obale; ukrepov za preprečevanje, zmanjšanje ali odstranitve takšne škode; povračilo za škodo; stroški za utemeljene ukrepe, ki so bili ali bodo opravljeni za sanacijo povzročene škode; škode, ki so jo ali jo verjetno bodo utrpele tretje osebe zaradi onesnaženja; škode, stroškov ter izgube podobne narave določene v tej točki;

13. zaradi stroškov in izdatkov, ki se nanašajo na dvig, odstranitev, ohranitev, uničenje ali ukrepe, potrebnih za zagotovitev neškodljivosti potopljenih ladij, razbitin, nasedlih ali zapuščenih ladij, vključno z vso opremo na takšnih ladjah ter stroškov in izdatkov za ohranitev zapuščene ladje in vzdrževanje njenih posadk;

14. zaradi izgube ali poškodbe v zvezi z blagom (vključno s prtljago), ki se prevaža na ladji, ki je predmet izvršbe;

15. iz pristaniških pristojbin;

16. iz sporov glede lastništva ali posesti ladje, sporov solastnikov glede uporabe in zaslužkov ladje in sporov iz pogodb o prodaji ladje, ki so predmet izvršbe;

17. iz pomorskih privilegijev, hipotek ali podobnih obremenitev ladje, ki je predmet izvršbe.

Ladja, ki je last pravne osebe, ki ni zajeta v prvem odstavku tega člena, je lahko predmet izvršbe samo, če pravni osebi ni nujno potrebna za opravljanje njene dejavnosti.

842. člen

Predmet izvršbe tudi ne more biti ladja, ki je izključni ali glavni vir dolžnikovih dohodkov, če bi bilo z njeno prodajo ogroženo njegovo lastno preživljanje ter preživljanje tistih, ki jih mora po zakonu preživljati.

Pri odločanju o tem, ali so podane okoliščine iz prejšnjega odstavka, presodi sodišče, ki upošteva zlasti dolžnikovo starost, njegovo zdravstveno stanje in delovno zmožnost ter število in starost tistih, ki jih je dolžan preživljati, ali bi si mogel dolžnik z zaposlitvijo ali kako drugače ustvariti prihodke, ki so mu potrebni za preživljanje.

Predmet izvršbe tudi ne more biti ladja, ki naj po pogodbi o dosmrtnem preživljanju po lastnikovi smrti preide v last vzdrževalca, če je pravica do preživljanja vpisana v register ladij pred pravico, na podlagi katere zahteva upnik prodajo ladje.

Prvi odstavek tega člena se uporablja pri prodaji tujih ladij pod pogojem vzajemnosti.

843. člen

Omejitve po prejšnjem členu ne veljajo, če gre za poplačilo terjatve iz drugega in tretjega odstavka 841. člena tega zakona, omejitve po prvem odstavku prejšnjega člena pa tudi tedaj, kadar gre za poplačilo terjatve iz tretjega odstavka 841. člena tega zakona.

844. člen

Dolžnik lahko v osmih dneh od vročitve sklepa o izvršbi predlaga, naj sodišče dovoli izvršbo na drug dolžnikov predmet oziroma z drugim izvršilnim sredstvom.

Sodišče vroči predlog upniku, ki se lahko o njem izjavi v osmih dneh od vročitve.

Ko se upnik izjavi ali ko izteče rok za izjavo, izda sodišče sklep o predlogu.

Sodišče ugotovi predlogu, če dolžnik izkaže za verjetno, da bo terjatev poplačana tudi z izvršbo na drug dolžnikov predmet oziroma z drugim izvršilnim sredstvom. O tem odloči sodišče glede na razmerje med višino terjatve, katere poplačilo se zahteva in vrednostjo ladje, na katero naj bi segla izvršba.

Če predlaga dolžnik kot drugo izvršilno sredstvo izvršbo na plačo, pokojnino, invalidnino ali na druge stalne denarne prejemke, ugotovi sodišče predlogu samo, če dolžnik izkaže za verjetno, da bo terjatev poravnana v enem letu od izdaje sklepa o dolžnikovem predlogu.

Če dovoli sodišče izvršbo na drug predmet, ali z drugim izvršilnim sredstvom potem, ko je že izdalo sklep o izvršbi, ostane zaznamba sklepa o izvršbi na ladjo v veljavi vse do poplačila upnikove terjatve, zaradi katere je bila izvršba dovoljena.

2. Predlog za prodajo

845. člen

Predlog za prodajo ladje mora zlasti navajati:

1. ime oziroma firmo, prebivališče oziroma sedež in državljanstvo upnika;
2. ime oziroma firmo, prebivališče oziroma sedež in državljanstvo dolžnika;
3. ime oziroma označbo ladje, vrsto ladje, pristanišče vpisa in državno pripadnost ladje;
4. kraj, v katerem je ladja;
5. višino terjatve, za katero se zahteva prodaja;
6. listine, na podlagi katerih se zahteva izvršba;
7. seznam znanih zastavnih upnikov;
8. izjavo, ali je bilo glede ladje, na katero se zahteva izvršba, dovoljeno kakšno sredstvo zavarovanja;
9. po možnosti količino in vrsto tovara na ladji in število članov posadke.

846. člen

Predlogu iz prejšnjega člena je treba priložiti:

1. izvršilni naslov v izvorniku ali overjenem prepisu;
2. listino, s katero se dokazuje obstoj hipotek in bremen ter predkupne pravice, ki so vpisane v register ladij in podatke o znanih pomorskih privilegijih na ladji, ki je predmet izvršbe.

Če gre pri izvršbi za slovensko ladjo, je treba predlogu priložiti izpisek iz registra ladij, s katerim se dokazuje dolžnikova lastninska pravica na ladji, če ta ni vpisana v registru ladij, pa listino, s katero se dokazuje, da je ladja, ki je predmet izvršbe, v posesti enega ali več dolžnikov.

Če je bila tuja ladja, na katero se zahteva izvršba, ob vložitvi predloga za prodajo že zaustavljena, je treba predlogu za izvršbo priložiti tudi overjen prepis listine, s katero se po pravu tuje države dokazuje lastnina in državna pripadnost ladje ter njen prevod v jezik, ki je pri sodišču v uradni rabi.

Če tuja ladja, na katero se zahteva izvršba, ob vložitvi predloga za prodajo še ni zaustavljena, mora upnik izkazati za verjetno, da je ladja dolžnikova lastnina.

Potem ko je tuja ladja, na kateri se opravlja izvršba s prodajo, zaustavljena, sodišče pozove upnika, naj v treh dneh predloži listino, navedene v tretjem odstavku tega člena.

Če upnik ne ravna po prejšnjem odstavku, sodišče s sklepom ustavi izvršilni postopek.

847. člen

Če je ladja, na kateri se zahteva izvršba s prodajo, vpisana v registru ladij, vendar kot lastnik ni vpisan dolžnik, temveč kdo drug, mora upnik predložiti sodišču listino, ki so primerne za vpis dolžnikove lastninske pravice v register ladij.

Če upnik nima listin iz prejšnjega odstavka, se pravica vpisa lastninske pravice v register ladij dokazuje s pravno-močno sodbo, izdano v pravnem postopku.

Dolžnikova lastninska pravica se v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena vpiše po uradni dolžnosti.

3. Sklep o izvršbi s prodajo

848. člen

O predlogu za izvršbo s prodajo ladje odloči sodišče s sklepom.

Sklep o izvršbi s prodajo ladje vroči sodišče po določbah zakona o pravnem postopku o osebni vročitvi strankam in vsem tistim, ki imajo po podatkih iz spisov na ladji, ki je predmet izvršbe, kakšno zastavno pravico, pravico do poplačila ali predkupno pravico.

Sodišče mora tiste, v katerih korist je vpisana predkupna pravica na ladji, tudi obvestiti, da se v postopku prodaje ne bodo mogli sklicevati na svojo predkupno pravico.

Če dolžnikovo prebivališče ni znano ali če je dolžnik v tujini, postavi sodišče dolžniku za začasnega zastopnika poveljnika ladje, ki mu vroči sklep o izvršbi s prodajo ladje. Če je poveljnik zapustil ladjo, postavi sodišče za začasnega zastopnika dolžnika drugo osebo, ki je primerna za opravljanje te dolžnosti.

849. člen

V sklepu o izvršbi s prodajo ladje, ki je vpisana v register ladij, odredi sodišče po uradni dolžnosti zaznambo tega sklepa v registru ladij.

S sklepom o izvršbi s prodajo ladje, ki ni vpisana v register ladij, dovoli sodišče rubež ladje.

Za vrstni red upnikove poplačilne pravice je odločilen trenutek, ko je bil pri sodišču vložen predlog za izvršbo s prodajo ladje.

850. člen

V primeru prodaje ladje imajo pravico do poplačila tudi upniki, ki imajo na ladji, ki je predmet prodaje, kakšno zastavno pravico, čeprav niso predlagali prodaje.

851. člen

Po zaznambi sklepa o izvršbi s prodajo oziroma po sestavitvi rubežnega zapisnika in vse dotlej, dokler se postopek prodaje ne ustavi, ni mogoče opraviti posebne izvršbe s prodajo iste ladje za poplačilo kakšne druge terjatve istega upnika oziroma terjatve kakšnega drugega upnika.

Če sodišče v primeru iz prejšnjega odstavka dovoli rubež ladje za poplačilo kakšne druge terjatve istega upnika oziroma terjatve kakšnega drugega upnika, zaznamuje v rubežnem zapisniku podatke iz poznejšega sklepa o izvršbi.

Upnik, za čigar terjatev je sodišče pozneje dovolilo izvršbo s prodajo iste ladje, vstopi v začeti postopek in ga mora prevzeti v takšnem stanju, v kakršnem je bil ob njegovem vstopu.

O vstopu novih upnikov obvesti sodišče vse, ki jim mora po 848. členu tega zakona vročiti sklep o izvršbi.

4. Opravljanje izvršbe

852. člen

Po izdaji sklepa o izvršbi sodišče takoj ukrene naslednje:

1. odredi, naj se ladja zaustavi (946. člen tega zakona) in v ta namen zahteva od Uprave Republike Slovenije za pomorstvo naj ladji odvzame vpisni list oziroma ladijsko spričevalo, seznam posadke in listine o sposobnosti ladje za plovbo, tuji ladji pa listine, ki ustrezajo tem slovenskim listinam;

2. odredi po potrebi čuvanje ladje;

3. opravi rubež ladje in njenih pritiklin, katerih vrednost se posebej ugotavlja po 860. členu tega zakona;

4. sestavi popis posadke in potnikov, ki ostanejo na ladji, ter popiše vrsto in količino tovara, ki je na njej.

853. člen

Sodišče lahko zaupa čuvanje ladje njenemu poveljniku, kateremu v ta namen dovoli, da obdrži potrebno število članov posadke, lahko pa tudi odredi, naj se ladijska posadka skupaj s poveljnikom izkrca ter postavi druge čuvaje.

Pri odločanju, ali naj ladjo zaupa v čuvanje poveljniku ali komu drugemu, upošteva sodišče predloge upnikov, varnost ladje, stroške čuvanja ter druge pomembne okoliščine.

854. člen

Sodišče lahko na predlog strank, poveljnika ali čuvaja ladje odredi, da se ladja premakne v kakšen drug kraj, če spozna, da je to potrebno za njeno varnost ali koristno iz drugih pomembnih razlogov, zlasti da se zmanjšajo stroški čuvanja in vzdrževanja ladje.

855. člen

Če se tisti, ki je upravičen razpolagati s tovorom na ladji, na kateri se opravlja izvršba, ne zglašuje pri sodišču v treh dneh po zaustavitvi ladje, mu sodišče postavi začasnega zastopnika.

Dokler je tovor na ladji, skrbi za čuvanje poveljnik oziroma oseba, ki jo postavi sodišče za čuvaja ladje.

Sodišče dovoli na predlog osebe, ki je upravičena razpolagati s tovorom, ali na predlog njenega začasnega zastopnika, dolžnika ali poveljnika ladje, če so podani upravičeni razlogi, pa tudi na predlog čuvaja, naj se tovor izkrca in shrani v javnem skladišču ali na kakšnem drugem ustreznem mestu.

Sodišče dovoli osebi, ki je upravičena razpolagati s tovorom, oziroma njenemu začasnemu zastopniku, da prosto razpolaga s tovorom, če temu ne nasprotuje ladjar, poveljnik ladje ali drug ladjarjev zastopnik.

Če se poveljnik ladje po nalogu sodišča ali prostovoljno izkrca, to ne vpliva na njegova pooblastila, da zastopa ladjarja oziroma tistega, ki je upravičen razpolagati s tovorom glede tovara, ki je bil na ladji ob zaustavitvi.

Določbe prejšnjih odstavkov ne posegajo v pravice in dolžnosti strank, ki izvirajo iz pogodbe o prevozu blaga.

856. člen

Potniki in njihova prtljaga se morajo izkrcati z ladje, na kateri se opravlja izvršba.

Ne glede na prejšnji odstavek dovoli sodišče na dolžnikov predlog potnikom, da ostanejo s prtljago na ladji, če temu ne nasprotuje upnik ali čuvaj in če dolжник položi predjem za stroške s preživljanjem potnikov.

Določbi prejšnjih odstavkov ne posegata v pravice in dolžnosti strank, ki izvirajo iz pogodbe o prevozu potnikov.

857. člen

Stroške, ki nastanejo z izvršbo, čuvanjem in vzdrževanjem ladje, plača predhodno upnik.

Sodišče lahko odredi, naj položi upnik potreben predjem za stroške z izvršbo.

Če upnik ne položi predjema v roku, ki mu ga določi sodišče, sodišče s sklepom ustavi izvršilni postopek.

858. člen

Pritožba zoper sklepe iz 852., 853., 854. in 855. člena tega zakona ne zadrži njihove izvršitve.

859. člen

Če so za to podani posebno opravičeni razlogi, lahko sodišče na predlog zainteresirane osebe dovoli, potem ko zasliši stranke in znane upnike, ki imajo na ladji kakšno zastavno pravico ali realno breme, da ladja med izvršilnim postopkom odplove na eno ali več potovanj.

Sodišče ne dovoli potovanja iz prejšnjega odstavka, če ni sklenjena pogodba o zavarovanju ladje pod pogoji, ki jih sodišče šteje za primerne in če predlagatelj potovanja ne da ustreznega zavarovanja za škodo, ki bi jim s tem utegnili nastati.

Stranke in druge upnike iz prvega odstavka tega člena zasliši sodišče na naroku, lahko pa upravičence tudi pisno obvesti o predlogu in pogojih, pod katerimi je zaproseno dovoljenje za potovanje, in od njih zahteva, naj se o predlogu izjavijo v treh dneh od vročitve obvestila.

Če katera od povabljenih oseb ne pride na narok oziroma, če se v roku iz prejšnjega odstavka tega člena ne izreče o predlogu, se šteje, da se strinja s predlaganim potovanjem.

Oseba, na predlog katere je bilo potovanje dovoljeno, mora na zahtevo sodišča položiti predjem za stroške potovanja. Če tega ne stori v roku, ki ga določi sodišče, sodišče prekliche dovoljenje za potovanje.

5. Rubež in ugotovitev vrednosti ladje

860. člen

Ko postane sklep o izvršbi s prodajo ladje pravnomoden, ugotovi sodišče vrednost ladje in njenih pritiklin.

Posebej se zarubijo in ocenijo le tiste pritikline večje vrednosti, ki niso normalno na ladjah podobnega tipa oziroma deli, ki so začasno ločeni od ladje.

Vrednost ladje je enaka njeni tržni ceni na dan prodaje.

Pri ugotavljanju vrednosti ladje je treba navesti, kakšna je vrednost ladje, če ostanejo v veljavi zastavne pravice in realna bremena, kakšna je brez teh pravic in bremen, ter posebej vrednost zastavnih pravic in realnih bremen.

Če je bila ladja, ki je predmet izvršbe, ocenjena že v kakšnem prejšnjem izvršilnem ali stečajnem postopku, pa od tedaj ni nastala kakšna pomembnejša sprememba, lahko vzame sodišče za vrednost ladje tisto vrednost, ki je bila ugotovljena v prejšnjem postopku. O tem odloči sodišče po zaslišanju strank.

V primeru iz prejšnjega odstavka sodišče na predlog katere od strank na prodajnem naroku s sklepom ponovno ugotovi vrednost ladje, če stranka izkaže za verjetno, da se je njena vrednost od prejšnje ugotovitve vrednosti do dneva prodaje znatno spremenila.

861. člen

Sodišče povabi na narok za rubež in ugotovitev vrednosti ladje vse stranke.

Narok za rubež in ugotovitev vrednosti ladje razpiše sodišče praviloma na kraju, kjer je ladja.

Za ugotovitev vrednosti ladje imenuje sodišče enega ali več izvedencev.

Sklep, s katerim ugotovi vrednost ladje, izda sodišče po prosti presoji, pri tem pa upošteva mnenje izvedencev ter druge podatke, ugotovljene med postopkom.

Zoper sklep o imenovanju izvedencev iz tretjega odstavka tega člena ni posebne pritožbe.

Zoper sklep o ugotovitvi vrednosti ladje, se lahko poleg strank pritoži vsak, ki ima pravico do poplačila iz kupnine, dosežene s prodajo ladje.

862. člen

Kdor ima pravico do poplačila iz kupnine, dosežene s prodajo ladje, pa je po vrstnem redu pred upnikom, ki je predlagal izvršbo, lahko predlaga, naj se izvršba ustavi, če ugotovljena vrednost ladje niti delno ne krije terjatve tega upnika.

Predlog iz prejšnjega odstavka se lahko poda v osmih dneh od vročitve odredbe o prodaji.

Sodišče presodi glede na okoliščine primera, ali je glede na verjetno višino delnega poplačila upnika, ki je predlagal ustavitev izvršbe, prodaja smotrna.

863. člen

Ladja se proda na ustni javni dražbi.

Stranke in zastavni upniki se lahko ob vsakem času sporazumejo, da naj se ladja v določenem roku proda pod roko in o načinu prodaje.

Sporazum, da naj se ladja proda pod roko, mora biti sklenjen v pisni obliki.

Pogodba o prodaji pod roko ima učinek od dneva, ko postane sklep o domiku (888. člen tega zakona) pravnomočen.

6. Prodajni pogoji

864. člen

Ko postane sklep o ugotovitvi vrednosti ladje pravnomočen, sodišče pozove upnika, naj v določenem roku predloži osnutek prodajnih pogojev, če ni tega že prej storil.

Če upnik ne predloži osnutka prodajnih pogojev v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je privolil v prodajo pod pogoji, ki so določeni v tem zakonu.

Če prodajni pogoji, ki jih predlaga upnik, ustrezajo določbam tega zakona o prodajnih pogojih, jih sodišče potrdi brez poprejšnje obravnave.

Če upnik predlaga prodajne pogoje, ki odstopajo od določb tega zakona, določi sodišče narok za obravnavo prodajnih pogojev.

Na narok iz prejšnjega odstavka povabi sodišče stranke in vse tiste, v korist katerih so po podatkih iz spisov vpisane na ladji, ki je predmet izvršbe, kakršnekoli zastavne pravice ali realna bremena.

Tistim, za katere sodišče oceni, da jim vabila verjetno ne bo mogoče vročiti, postavi sodišče začasnega zastopnika, kateremu vroči vabilo na narok.

865. člen

Na naroku, na katerem se obravnavajo predlagani prodajni pogoji, lahko dajo vse povabljene osebe predloge za njihovo spremembo.

Na podlagi izida obravnave določi sodišče prodajne pogoje v skladu z določbami tega zakona.

Če je na naroku za določitev prodajnih pogojev predlagana ustavitev ali odložitev prodaje, je mogoče začeti z obravnavo prodajnih pogojev šele potem, ko je tak predlog zavrnjen.

Sodišče odloči, ali bo počakalo z odločbo o prodajnih pogojih, dokler sklep o zavrnitvi predloga iz prejšnjega odstavka ne postane pravnomočen.

866. člen

Prodajni pogoji morajo navajati:

1. ime oziroma firmo, sedež oziroma prebivališče in državljanstvo upnika;

2. ime oziroma firmo, sedež oziroma prebivališče in državljanstvo dolžnika;

3. ime oziroma označbo, vrsto, pristanišče vpisa in državno pripadnost ladje, njeno bruto in neto tonažo oziroma spodriv, nosilnost meje plovbe, podatke, ki so pomembni za ugotovitev stanja in uporabnosti ladje, kot so: namen, leto zgraditve, material, iz katerega je zgrajena ladja, vrsta in moč glavnih pogonskih strojnih naprav in naprav za posebne namene; za ladje v gradnji tudi stopnjo zgrajenosti ter seznam in vrednost nevgrajenega materiala, ki bo zajet s prodajo;

4. zastavne pravice in realna bremena, ki jih je kupec dolžan prevzeti, ne da bi jih šteli v kupnino;

5. ugotovljeno vrednost ladje;

6. najnižjo sprejemljivo ponudbo;

7. določbe o načinu položitve in o višini zavarovanja, ki ga morajo dati ponudniki;

8. določbe o načinu izplačila kupnine;

9. trenutek, ko preidejo nevarnosti in koristi na kupca;

10. kdaj in pod katerimi pogoji bo ladja izročena kupcu, zlasti če tovor do pravnomočnosti sklepa o domiku ne bo izkrcan z ladje, in pod katerimi pogoji bo njegova lastninska pravica vpisana v register ladij;

11. po potrebi določbe o prodaji solastniškega dela ladje.

867. člen

Ustne javne dražbe se lahko udeležijo samo tisti, ki prej položijo varščino.

Če se sklene pogodba o prodaji pod roko, da kupec zavarovanje tistemu, s katerim sklene pogodbo, in to neposredno pred sklenitvijo pogodbe.

Če sodišče na predlog strank ne določi kaj drugega, znaša zavarovanje ponudnikov desetino ugotovljene vrednosti ladje.

Varščina se polaga v gotovini, v vrednostnih papirjih ali v drugi premoženjski vrednosti.

Varščine so oproščeni upnik, ki je predlagal izvršbo in zastavni upniki, če dosegajo njihove terjatve njen znesek in če bi se glede na njihov vrstni red in ugotovljeno vrednost ladje, ki je predmet izvršbe, ta znesek lahko plačal iz kupnine, dosežene s prodajo.

868. člen

Varščina, ki jo je dal ponudnik, čigar ponudba je bila sprejeta, ostane pri sodišču, dokler ponudnik ne izpolni vseh obveznosti po prodajnih pogojih, ali dokler ne postane sklep sodišča o odklonitvi domika ladje pravnomočen.

Drugim ponudnikom sodišče vrne položeno varščino po končanem prodajnem naroku.

Varščina najboljšega ponudnika je predmet zastavne pravice za vse obveznosti, ki nastanejo zoper njega iz prodaje.

869. člen

Če sodišče na predlog strank s privolitvijo upravičencev ne določi drugače, prevzame kupec ladjo, ki je predmet izvršbe, prosto vseh zastavnih pravic in realnih bremen.

870. člen

Najnižja sprejemljiva ponudba znaša praviloma polovico ugotovljene vrednosti ladje.

Na predlog upnika, čigar terjatev je zavarovana z zastavno pravico, ali na predlog dolžnika, če v to privoli upnik, ki je predlagal izvršbo, lahko določi sodišče za najnižjo sprejemljivo ponudbo tudi kakšen višji znesek.

871. člen

Če sodišče na predlog strank ne odloči drugače, je kupec dolžan v 15 dneh od dneva domika dokazati, da je položil pri sodišču kupnino za domaknjeno ladjo.

Kupcu ni treba položiti kupnine ali njenega dela v gotovini, če upniki, katerih terjatve so zavarovane z zastavno pravico na ladji, privolijo, da kupec prevzame te dolgove.

Če je kupec izpolnil vse obveznosti iz prodajnih pogojev, je mogoče gotovino, ki je bila položena pri sodišču kot varščina, uporabiti kot del kupnine.

872. člen

Nevarnost za prodano ladjo preide na kupca tistega dne, ko mu je ladja pravnomočno domaknjena. Kupec prevzame od tega dneva tudi vsa bremena, ki so povezana z lastninsko pravico na ladji.

Kupcu se izroči domaknjena ladja skupaj s prodanimi pritklinami, njegova lastninska pravica pa se vpiše šele potem, ko izpolni vse prodajne pogoje.

7. Prodaja ladje

873. člen

Po pravnomočnosti sklepa o ugotovitvi vrednosti ladje in po določitvi prodajnih pogojev izda sodišče razglas o prodaji. V njem določi način prodaje ter kraj in čas prodaje, če naj bo ladja prodana na dražbi.

Od prve objave razglasa o prodaji do dneva prodaje mora preteči najmanj 15 in največ 30 dni.

Prodajni narok ne sme biti prej, preden ne postaneta sklep o izvršbi in sklep o določitvi prodajnih pogojev pravnomočna.

874. člen

Razglas o prodaji mora navajati:

1. ime oziroma označbo ladje in pritklin, ki bodo prodane ter vrednost ladje, ki je predmet izvršbe;
2. ime oziroma firmo, sedež oziroma prebivališče in državljanstvo strank;
3. dan prodaje in kraj prodajnega naroka, če naj bo ladja prodana na dražbi;
4. najnižjo sprejemljivo ponudbo in znesek varščine;
5. sporočilo, da si je mogoče prodajne pogoje in listine, ki se nanašajo na ladjo, ki je predmet izvršbe, ogledati pri sodišču;
6. poziv zastavnim upnikom, katerih pravice niso vpisane v registru ladij, naj najpozneje do dneva prodaje oziroma najpozneje na prodajnem naroku priglasijo svoje terjatve, z opozorilom, da bodo sicer njihove pravice v postopku upoštevanje le, če izhajajo iz izvršilnih spisov;
7. poziv, da naj vsak, kdor ima na ladji, ki je predmet izvršbe, kakšno pravico, zaradi katere prodaja ne bi bila dovoljena, prikladi svojo pravico sodišču najpozneje do dneva prodaje oziroma najpozneje na prodajnem naroku, preden se bo začela ustna javna dražba, z opozorilom, da sicer teh pravic v škodo poštenega kupca ne bo mogoče več uveljavljati;
8. sporočilo, da bodo osebi, ki ima na ladji, ki je predmet izvršbe, kakšno pravico ali breme, vročena obvestila o nadaljnjem poteku postopka le, če ima v Republiki Sloveniji prebivališče ali če ima v Republiki Sloveniji svojega pooblaščenca oziroma pooblaščenca za sprejemanje vročil.

875. člen

Sodišče vroči razglas o prodaji strankam in vsem tistim, ki imajo po podatkih v spisih na ladji, ki je predmet izvršbe, kakšno zastavno pravico, realno breme ali predkupno pravico.

Sodišče pozove hkrati upnike, ki imajo na ladji, ki je predmet izvršbe, terjatve zavarovane z zastavno pravico, naj se najpozneje pet dni pred prodajnim narokom izjavijo, ali zahtevajo, da se njihove terjatve izplačajo v gotovini, ali pa privolijo, da kupec prevzame dolg tako, da ga bo prost do tedanji dolžnik; če se v določenem roku ne izjavijo, se šteje, da zahtevajo, naj jim bodo terjatve izplačane v gotovini.

Če je na ladji, ki je predmet izvršbe, vknjižena hipoteka, pozove sodišče upnike, naj najpozneje pred začetkom prodaje priglasijo zneske svojih terjatev iz pravnih razmerij, zavarovanih s temi zastavnimi pravicami.

Razglas o prodaji se vroči strankam po določbah zakona o pravdnem postopku o osebnih vročitvi.

Če sodišče oceni, da komu razglasa o prodaji verjetno ne bo mogoče pravočasno vročiti, ali če je poskus vročitve neuspešen, mu sodišče postavi začasnega zastopnika in temu vroči razglas o prodaji.

876. člen

Sodišče objavi razglas o prodaji v Uradnem listu Republike Slovenije, na sodni deski, na oglasni deski Uprave Republike Slovenije za pomorstvo v pristanišču ter na kakšen drug primeren način.

Stranke lahko zahtevajo, naj se razglas o prodaji objavi na njihove stroške na kakšen drug način, ki ga predlagajo.

877. člen

Če naj bo prodana domača ladja, sodišče odredi, naj se nameravana prodaja zaznamuje v register ladij, v katerem je vpisana ladja.

878. člen

Dolžnik mora v času med objavo in dnevom prodaje omogočiti tistim, ki se nameravajo udeležiti prodaje, da si ogledajo ladjo, ki je predmet izvršbe ter listine, ki se nanašajo nanjo.

Sodišče določi z odredbo za ogled ladje, ki je predmet izvršbe, določene dneve in ure, upoštevajoč pri tem potrebe po nemotenem poslovanju ladje.

879. člen

Prodajni narok je javen in se opravi praviloma v sodnem poslopu.

Sodišče lahko z odredbo odloči, da bo prodajni narok opravljen na kraju, kjer je ladja, ki je predmet izvršbe.

Sodišče predloži na prodajnem naroku udeležencem na vpogled prodajne pogoje in druge listine, ki se nanašajo na prodajo.

Če se prodajnega naroka udeleži en sam ponudnik, odloči sodišče, ali bo narok preložilo ali pa ga bo kljub temu opravilo.

880. člen

Ko sodišče ugotovi, da ni ovir za prodajni narok, sporoči prodajne pogoje, nato pa podatke o terjativah upnikov, ki imajo pravico do poplačila iz dosežene kupnine, o izjavah upnikov glede poplačila ali prevzema njihovih terjatev, o terjativah, ki so zavarovane s hipotekami, ter o drugih okoliščinah, ki so pomembne za izvedbo prodajnega naroka.

881. člen

Dolžnik, sodnik, zapisnikar ali kdo drug, ki uradno sodeluje pri prodaji, ne sme dajati ponudb niti v svojem niti v tujem imenu.

Zastopniki ponudnikov morajo dokazati svojo pravico za zastopanje na tem naroku z javno listino ali z javno overjenim pooblastilom.

Osebe iz prejšnjega odstavka tudi ne morejo biti kupec v primeru prodaje pod roko.

882. člen

Sodišče lahko odloči, da se tuja ladja prodaja za tuja plačilna sredstva in da mora biti zanjo dosežena kupnina plačana v tujih plačilnih sredstvih.

Določbo prejšnjega odstavka je mogoče uporabiti tudi takrat, kadar se prodaja slovenska ladja za poplačilo terjatev tujih upnikov in kadar se javne dražbe udeležujejo kot upniki tuje osebe.

Sodišče mora na zahtevo tujega hipotekarnega upnika dovoliti v skladu z zakonom prodajo ladje v tujih plačilnih sredstvih, če je zavarovana terjatev vpisana v tujih plačilnih sredstvih.

883. člen

Ponudnik je vezan na svojo ponudbo vse dotlej, dokler ni dana višja ponudba (884. člen tega zakona).

884. člen

Sodišče pozove navzoče k dajanju ponudb šele, ko mine pol ure od trenutka, ki je bil določen za začetek prodajnega naroka.

Ustna javna dražba se nadaljuje vse dotlej, dokler se dajejo višje ponudbe.

Če to zahteva kakšen ponudnik, lahko sodišče dovoli kratek čas za premislek.

Ustna javna dražba je končana, če tudi po drugem pozivu v petih minutah ni dana višja ponudba. Na to sodišče posebej opozori navzoče.

Pred sklenitvijo prodaje sodišče še enkrat objavi zadnjo ponudbo, nato pa razglasi, da je prodaja končana.

885. člen

Ko je prodaja končana, pozove sodišče navzoče, naj takoj na prodajnem naroku vložijo ugovore zoper domik.

Ugovore zoper domik najboljšemu ponudniku je mogoče vložiti samo iz naslednjih razlogov:

1. da med dnevom objave in dnevom prodajnega naroka ni preteklo 15 dni (866. člen tega zakona);
2. da razglas o prodajnem naroku ni bil pravilno sestavljen ali objavljen;
3. da o prodajnem naroku niso bili obveščeni vsi tisti, ki bi jih bilo sodišče moralo obvestiti;
4. da se je prodaja nadaljevala, čeprav je bil izdan sklep o ustavitvi postopka;
5. da so bile na ustni javni dražbi kršene določbe tega zakona o dražbi;
6. da pogoji, pod katerimi je bila dana najboljša ponudba, niso v skladu s prodajnimi pogoji;
7. da se najboljši ponudnik oziroma njegov zastopnik nista sposobna udeležiti prodaje določene ladje, ki je predmet izvršbe;
8. da najvišja ponudba ne zadostuje za popolno poplačilo z zastavno pravico zavarovane terjatve upnika, ki ugovarja, njegova terjatev pa ima prednost pred terjatvijo upnika, ki je predlagal izvršbo.

886. člen

Na pomanjkljivosti, navedene v 4., 6. in 7. točki drugega odstavka prejšnjega člena, mora paziti sodišče po uradni dolžnosti. O drugih pomanjkljivostih odloča le, če se uveljavljajo z ugovorom.

Dejstva, na katera se opira ugovor, preveri in ugotovi sodišče po uradni dolžnosti.

887. člen

O vloženi ugovorih odloča sodišče praviloma na prodajnem naroku.

Če sodišče ugotovi vloženi ugovorom in odkloni domik, odloča po zaslišanju navzočih, ki jih je bilo dolžno obvestiti o prodajnem naroku, o tem, ali bo prodajo nadaljevalo takoj, ali pa bo določilo nov prodajni narok. Če odloči, da bo prodajo takoj nadaljevalo, so ponudniki, ki so se udeležili prodaje, vezani na svoje prejšnje ponudbe, če te zaradi višjih ponudb niso izgubile svojega pomena.

Če o ugovoru ne odloči na samem naroku, vroči sodišče sklep o ugovoru najboljšemu ponudniku, strankam in vsem tistim, ki imajo pravico do pritožbe zoper izdano odločbo.

888. člen

Če ugovorov ni in če sodišče ni ugotovilo nobene pomanjkljivosti iz 4., 6. in 7. točke drugega odstavka 885. člena tega zakona, izda že na prodajnem naroku sklep o domiku ladje najboljšemu ponudniku, za čigar ponudbo je ugotovilo, da je sprejemljiva. Ta sklep sodišče razglasi na naroku in vroči osebam iz prvega odstavka 868. člena tega zakona in drugim udeležencem prodaje.

Sklep o domiku objavi sodišče v osmih dneh na sodni deski in zaznamuje v registru ladij. Posledica te zaznambe je, da ustvarjajo poznejši vpisi v registru ladij pravice zoper dotedanjenega lastnika ladje le, če se sklep o domiku razveljavi. V objavljenem sklepu navede sodišče najvišjo ponujeno ceno in rok za priglasitev nadponudbe z navedbo njenega najmanjšega zneska.

Vsak, ki ga je bilo sodišče dolžno obvestiti o prodajnem naroku, sme zahtevati, naj se sklep iz prejšnjega odstavka na njegove stroške objavi v uradnem listu Republike Slovenije ali kako drugače.

889. člen

Sodišče izda sklep o domiku ladje, ki je bila prodana pod roko, ko ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za prodajo.

Za objavo in učinke sklepa o domiku velja drugi odstavek 881. člena tega zakona.

890. člen

Ladja, ki je predmet izvršbe, se ne sme domakniti, če pri prodaji ni bila dosežena cena v višini najnižje sprejemljive ponudbe (870. člen tega zakona).

Sodišče odkloni s sklepom domik, če spozna, da so vloženi ugovori utemeljeni, če ugotovi, da gre za kakšno pomanjkljivost, na katero mora paziti po uradni dolžnosti, ali če ugotovi, da je bila prodaja opravljena prej, preden sta postala sklep o izvršbi s prodajo in sklep o določitvi prodajnih pogojev pravno močna.

Sklep o odklonitvi domika se zaznamuje v registru ladij.

Če izda sodišče druge stopnje, ko odloča o pritožbi zoper sklep iz prvega in drugega odstavka tega člena, sklep o domiku, učinkuje zaznamba domika od trenutka, ko je bilo zaznamovano, da je domik odklonjen (prvi in drugi odstavek tega člena).

891. člen

Sklep o domiku je mogoče izpodbijati s pritožbo iz razlogov iz drugega odstavka 885. člena in prvega odstavka 890. člena tega zakona, pa tudi zato, ker sklep o domiku ni v skladu z vsebino sodnih spisov, na katerih temelji.

Tisti, kateremu je sodišče domaknilo ladjo, ki je predmet izvršbe, lahko izpodbija sklep zato, ker bi moralo sodišče odkloniti domik oziroma izdati sklep o domiku pod drugimi pogoji, ne pa pod tistimi, ki so navedeni v sklepu.

Sklep, s katerim sodišče odkloni domik, se lahko izpodbija zato, ker ni v skladu z vsebino sodnih spisov, na katerih temelji, oziroma ker ni bilo zakonitega razloga za odklonitev domika.

Tisti, ki je na prodajnem naroku ugovarjal domiku, nima pravice pritožbe zoper sklep o odklonitvi domika.

8. Ponovna prodaja**892. člen**

Če je bil domik pravnomočno odklonjen zaradi tega, ker ni bila dosežena cena v višini najnižje sprejemljive ponudbe, določi sodišče nov prodajni narok, oziroma nov rok za prodajo ladje pod roko, če to predlaga v osmih dneh po neuspelem poskusu prodaje upnik, ki je predlagal izvršbo.

Preden sodišče določi nov prodajni narok, oziroma nov rok za prodajo ladje pod roko, lahko odredi novo ugotovitev vrednosti ladje, ki je predmet izvršbe in razpiše narok za obravnavo sprememb prodajnih pogojev.

Od prvega do drugega prodajnega naroka mora preteči najmanj 30 dni.

Če upnik, ki je predlagal izvršbo, ne predlaga ponovne prodaje v roku iz prvega odstavka tega člena, sodišče s sklepom ustavi izvršbo in razveljavi opravljena izvršilna dejanja.

893. člen

Če sodišče odkloni domik zaradi kakšnega drugega razloga, ne pa zaradi razlogov iz prejšnjega člena in če ni pomanjkljivosti, zaradi katerih bi bilo nadaljevanje postopka nedopustno, določi po uradni dolžnosti nov prodajni narok, oziroma nov rok za prodajo ladje pod roko.

Prodaja po prvem odstavku prejšnjega člena in po prejšnjem odstavku poteka na podlagi prej določenih pogojev.

9. Pravnomočnost sklepa o domiku**894. člen**

Ko postane sklep o odklonitvi domika pravnomočen, vrne sodišče najboljšemu ponudniku oziroma kupcu pri prodaji pod roko položeno varščino.

895. člen

Ko postane sklep o domiku ladje pravnomočen, sodišče na predlog kupca, upravičenca do tovara ali njegovega začasnega zastopnika odredi, naj se z ladje izkrca tovor, oziroma na predlog kupca odloči, da se izkrcajo tudi osebe in njihove stvari.

Predujem za stroške izkrcevavanja tovara po prejšnjem odstavku položi na zahtevo sodišča tisti, ki zahteva izkrcaje, če iz prodajnih pogojev ne izhaja kaj drugega.

Če oseba, ki je bila ladjar, preden je bila ladja prodana, ali njegov zastopnik nasprotuje temu, da se tovor izroči v prosto razpolaganje upravičencu, odredi sodišče, da se tovor na ladjarjeve stroške izroči v hrambo v javno skladišče ali na kakšen drug primeren kraj.

Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ne posegajo v pravice in dolžnosti strank, ki izvirajo iz pogodbe o prevozu blaga.

896. člen

Lastniki pritikin v izvršbi prodane ladje, ki niso bile zajete s prodajo, so upravičeni po pravnomočnosti sklepa o domiku ladje na svoje stroške in svojo nevarnost odnesti te pritikline.

897. člen

Pravic, ki jih je kupec pridobil s pravnomočnim domikom ladje, ni mogoče izpodbijati zato, ker je bil po pravnomočnosti sklepa o domiku razveljavljen ali spremenjen izvršilni naslov, na katerem je temeljil sklep o izvršbi.

10. Ponovna prodaja v primeru razveljavitve sklepa o domiku**898. člen**

Če kupec ne dokaže, da je plačal kupnino v roku iz prvega odstavka 871. člena tega zakona, sodišče na predlog upravičenca pravnomočen sklep o domiku razveljavi in odredi ponovno prodajo na kupčeve stroške in nevarnost.

Ponovno prodajo lahko predlagajo stranke, upniki, katerih terjatve so zavarovane z vpisano zastavno pravico na ladji, ki je predmet izvršbe ter upniki, ki za svoje pomorske privilegije nimajo izvršilnega naslova.

Predlagatelj mora predlagati ponovno prodajo najpozneje v desetih dneh po poteku roka iz prvega odstavka 871. člena tega zakona. Če v tem roku nihče ne predlaga ponovne prodaje, ustavi sodišče s sklepom izvršbo in razveljavi opravljena izvršilna dejanja.

Ponovna prodaja se opravi v skladu z določbami, ki veljajo za prvo prodajo in po prodajnih pogojih, ki so bili že prej določeni.

Sodišče sme na predlog upravičencev dovoliti, da se pri ponovni prodaji ladja proda za ceno, nižjo od polovice vrednosti ladje, ugotovljene za prvo prodajo.

Sodišče ne dovoli ponovne prodaje, če kupec, ki je zamudil s plačilom kupnine, pred iztekom roka za pritožbo zoper dovolitev ponovne prodaje dokaže, da je plačal zaostalo kupnino z obrestmi in zneskom, potrebnim za povračilo do tedaj nastale škode.

899. člen

Če se na ponovni prodaji doseže cena, ki je nižja od cene, dosežene na prejšnji prodaji, odgovarja kupec, ki je zamudil s plačilom kupnine, z varščino, položenim delom kupnine in z drugimi svojimi sredstvi oziroma premoženjem za nastalo razliko, za stroške ponovne prodaje ter za vsako škodo, povzročeno z njegovo zamudo.

O plačilu razlike v ceni ter stroških in škodi iz prejšnjega odstavka odloči sodišče po uradni dolžnosti.

Na podlagi pravnomočnega sklepa iz prejšnjega odstavka opravi sodišče izvršbo na položeni varščini, delu izplačane kupnine, po potrebi pa tudi na drugih sredstvih in kupčevem premoženju.

Izvršba se opravi v korist razdelitvene mase. Tej masi pripada tudi razlika med ceno, doseženo pri ponovni in prejšnji prodaji.

Kupec, ki je zamudil s plačilom, nima pravice do zneska, za kolikor kupnina, dosežena pri ponovni prodaji, presega kupnino, doseženo pri prejšnji prodaji.

11. Ustavitev prodaje**900. člen**

Razen iz razlogov, ki so določeni za ustavitev izvršbe v tem zakonu ali v zakonu o izvršbi in zavarovanju, se prodaja ustavi tudi v naslednjih primerih:

1. če kdo drug najpozneje osem dni pred prodajnim narokom da primerno zavarovanje in izjavi, da je pripravljen prevzeti ladjo, ki je predmet izvršbe, za ceno, ki najmanj za četrtino presega njeno ugotovljeno vrednost ter izjavi, da bo plačal vse stroške, ki bi jih sicer moral plačati dolžnik;

2. če to zahteva zastavni upnik, ki najpozneje do začetka dražbe na prodajnem naroku odkupi terjatve, zaradi katerih je bila dovoljena prodaja in povrne stroške, ki bi jih sicer moral plačati dolžnik;

3. če upnik pred začetkom prodaje odstopi od prodaje; v tem primeru zaradi iste terjatve ne sme ponovno predlagati izvršbe s prodajo ladje, preden ne poteče šest mesecev od njene ustavitve;

4. če dolžnik pred začetkom prodaje položi pri sodišču znesek, potreben za popolno poplačilo terjatev vseh upnikov, ki so predlagali izvršbo in stroškov postopka;

5. če tudi na drugem prodajnem naroku oziroma pri drugem poskusu prodaje (prvi odstavek 892. člena in prvi odstavek 893. člena tega zakona) ladje ni bilo mogoče prodati za ceno, ki ustreza najnižji sprejemljivi ponudbi.

901. člen

Če sodišče ugotovi predlogu iz 1. točke prejšnjega člena, odloži izvršbo.

Če predlagatelj iz 1. točke prejšnjega člena ne da v določenem roku ustreznega zavarovanja, nadaljuje sodišče odloženo izvršbo po uradni dolžnosti.

V primeru iz prejšnjega odstavka pripade varščina, ki jo je položil predlagatelj, razdelitveni masi.

Glede plačila cene, za katero je predlagatelj privolil prevzeti ladjo, ki je predmeta izvršbe, se smiselno uporabljajo drugi, tretji in četrti odstavek 899. člena tega zakona.

Ko predlagatelj plača znesek iz 1. točke prejšnjega člena, sodišče ustavi izvršbo.

902. člen

O odločitvi in ustavitvi izvršbe po prejšnjem členu obvesti sodišče vse, ki jim mora po prvem odstavku 875. člena tega zakona vročiti odredbo o prodaji.

Hkrati sodišče opozori upnika, ki je predlagal izvršbo, na pravico, ki jo ima po 903. členu tega zakona.

Ko preteče 15 dni od pravnomočnosti sklepa o ustavitvi postopka, odredi sodišče, da se izbrišejo vse zaznambe v registru ladij, ki se nanašajo na prodajo, oziroma razveljavi opravljeni rubež ladje.

903. člen

Upnik, v čigar korist je bilo v registru ladij vpisano dovoljenje za prodajo, lahko v 15 dneh od pravnomočnosti sklepa o ustavitvi izvršbe predlaga sodišču, naj po vrstnem redu omenjene zaznambe v korist njegove terjatve odredi vknjižbo zastavne pravice na ladji, ki je predmet izvršbe.

Okoliščina, da je dolжник med tem odtujil ali obremenil ladjo, ki je predmet izvršbe, ne ovira vknjižbe zastavne pravice.

Predlogu po prvem odstavku tega člena ni mogoče ugoditi, če je bila prodaja ustavljena zaradi tega, ker izvršba sploh ni bila dopustna, ker je bil izvršilni naslov pravnomočno razveljavljen, spremenjen ali odpravljen, ker je bila terjatev, zaradi katere je tekla izvršba, poravnana, ali ker je bilo pravnomočno ugotovljeno, da terjatev ne pripada upniku.

12. Razdelitev kupnine

904. člen

Ko je kupnina plačana in sklep o domiku pravnomočen, določi sodišče narok za razdelitev kupnine.

Na narok povabi sodišče osebe, navedene v prvem odstavku 875. člena tega zakona, kupca pa obvesti, da se naroka lahko udeleži.

V vabilu na narok iz prvega odstavka tega člena opozori sodišče upnike, da bodo terjatve tistih, ki ne pridejo na narok, upoštevane po stanju, ki izhaja iz registra ladij in izvršilnih spisov, ter da lahko najpozneje na naroku za razdelitev kupnine drugim izpodbijajo obstoj njihovih terjatev, njihovo višino in vrstni red njihovih plačil.

Odredba o razpisu naroka se objavi na sodni deski.

905. člen

Na naroku se obravnavajo terjatve, ki bi jih bilo treba upoštevati pri razdelitvi kupnine, kot tudi vrstni red njihovega plačila.

Dolжник mora dati sodišču vsa pojasnila, ki so potrebna za ugotovitev pravilnosti vrstnega reda terjatev, ki jih je treba plačati iz kupnine.

Upnik, katerega terjatev bi lahko pri razdelitvi kupnine prišla na vrsto, če bi odpadla sporna terjatev, lahko najpozneje na naroku za razdelitev kupnine ugovarja priglasiženim terjatvam oziroma terjatvam, ki izhajajo iz izvršilnih spisov. Ugovor se lahko nanaša na obstoj terjatev, na višino in na vrstni red plačila.

Dolжник ima pravico ugovarjati samo glede tistih terjatev, za katere trdi, da glede njih ni nikakršne podlage za plačilo.

Terjatve, ki jih ne bi bilo mogoče poplačati iz kupnine, tudi če bi odpadle sporne terjatve z ugodnejšim vrstnim redom, se ne obravnavajo.

906. člen

Razdelitveno maso sestavljajo:

1. kupnina;
2. varščina, ki jo je položil kupec, ki je zamudil s plačilom kupnine, del kupnine, ki jo je ta položil ter drugi zneski, ki jih je takšen kupec plačal;
3. plodovi in prihodki, dobljeni od ladje, ki je predmet izvršbe, katere mora kupec vrniti;
4. prihodki od potovanja, ki je bilo opravljeno med prodajo;
5. zneski iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

Kupnina, ki se nanaša na ladjo, ki je predmet izvršbe, pripadne terjatve ladje, ki je predmet izvršbe, ter voznina oziroma prevoznina sestavljajo posebno razdelitveno maso, odvisno od tega, na katero izmed teh vrednosti se nanašajo hipoteke upnikov, ki so predlagali izvršbo.

Voznina, prevoznina in zneski, nanašajoči se na pripadne terjatve ladje, ki so bili plačani do sklenitve naroka za obravnavo o razdelitvi kupnine, se razdelijo skupaj s kupnino, doseženo s prodajo ladje, ki je predmet izvršbe.

907. člen

Iz razdelitvene mase se upniki poplačajo po naslednjem vrstnem redu:

1. privilegirani upniki,
2. hipotekarni upniki,
3. drugi upniki.

Za določitev vrstnega reda poplačila upnikov iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka znotraj posameznega izplačilnega razreda veljajo določbe tega zakona o pomorskih privilegijih in hipotekah na ladji.

Stroški, nastali med postopkom za prodajo ladje, se poravnajo pred razdelitvijo kupnine ter pred terjatvami zastavnih upnikov.

908. člen

Isti vrstni red kot glavica imajo tudi njene obresti, ki niso zaostale več kot za tri leta pred domikom ter pravdni in izvršilni stroški, ki so nastali z uveljavljanjem kakšnega izmed teh zahtevkov.

Plačila, ki se ponavljajo in niso zaostala več kot za tri leta pred domikom, imajo isti vrstni red kot pravica, ki je podlaga teh plačil.

Če razdelitvena masa ne zadošča za poplačilo upnikov, se stroški in stranske terjatve poravnajo pred glavico.

909. člen

Če razdelitvena masa ne zadošča za poplačilo upnikov istega izplačilnega razreda (prvi in drugi odstavek 907. člena tega zakona), se njihove terjatve skupaj s stroški in stranskimi terjatvami poravnajo v sorazmerju s celotnim zneskom teh terjatev.

910. člen

Presežek razdelitvene mase, ki ostane po poravnavi vseh terjatev, navedenih v 907. členu tega zakona, izroči sodišče dolžniku.

911. člen

Če sodišče na predlog in s privolitvijo udeležencev ne odloči kaj drugega, se plačila, ki se ponavljajo, poravnajo tako, da se najprej izplačajo zneski, ki so zaostali do dneva domika, nato pa naloži na obresti toliko glavnice, kolikor je potrebno, da se z njenimi obrestmi poravnajo plačila, ki zapadejo po dnevu domika.

Glavnico, ki bo postala prosta zaradi prenehanja pravice do plačila, dodeli sodišče, če je to mogoče, že vnaprej.

tistim upravičencem, katerih terjatve niso bile popolnoma poplačane iz razdelitvene mase, in sicer po vrstnem redu njihovih terjatev; če takšnih upravičencev ni, pa dolžniku.

912. člen

Terjatev, ki je odvisna od razveznega pogoja, se poravnava v gotovini samo, če da upnik zavarovanje, da bo v primeru nastopa takšnega pogoja vrnil tisto, kar je prejel.

Če upnik v 15 dneh po prejemu sklepa o poplačilu ne položi zavarovanja, se znesek, potreben za poravnavo njegove terjatve, izroči banki kot hranilna vloga.

Ko postane gotovo, da pogoj ne bo nastopil, se upniku izplača njegova terjatev.

Če razvezni pogoj nastopi, se z zneskom, ki ga je upnik vrnil ali je bil izročen banki, ravna tako, da se izplača tistim upnikom, katerih terjatve niso bile popolnoma poravnane iz zneska, dobljenega s prodajo; če pa takšnih upnikov ni, se znesek izroči dolžniku.

913. člen

Če je izplačilo terjatve vezano na kakšen odločni pogoj, se terjatev poravnava tako, da se ustrezen znesek izloči in izroči banki kot hranilna vloga, ki se izplača upniku, ko nastopi pogoj.

Če pogoj ne nastopi, se vloženi znesek izplača tistim upnikom, katerih terjatve niso bile popolnoma poravnane iz zneska, dobljenega s prodajo; če pa takšnih upnikov ni, se ta znesek izroči dolžniku.

914. člen

Če je glede zastavne pravice ali stvarnopravnih bremen na ladji, ki je predmet izvršbe, v registru ladij vpisana zaznamba spora ali zaznamba, da je vložena tožba za izbris take pravice, se terjatev oziroma nadomestilo za to pravico poravnava tako kot terjatev, ki je odvisna od razveznega pogoja.

Če je v registru ladij predznamenovana zastavna pravica ali stvarnopravno breme na ladji, ki je predmet izvršbe, upravičenec pa dokaže, da teče postopek za opravičilo predznambe ali da še ni pretekel rok za začetek tega postopka, se terjatev oziroma nadomestilo za to pravico poravnava tako kot terjatev pod odločnim pogojem.

915. člen

Terjatve, ki so zavarovane s skupno hipoteko, se poravnajo iz razdelitvene mase v gotovini.

Če so bile v postopku prodaje prodane vse ladje, ki nerazdelno jamčijo za terjatev, prispeva razdelitvena masa vsake posamezne ladje k poravnavi terjatev, zavarovanih s skupno hipoteko, samo tisti znesek, ki je proti tej terjatvi s stranskimi dajtvami in stroški v enakem sorazmerju kot ostanek razdelitvene mase vsake posamezne ladje, ki je predmet izvršbe, proti seštevku ostankov vseh razdelitvenih mas. Ta ostanek se dobi po odbitku zneska tistih terjatev, ki so po vrstnem redu pred terjatvijo, zavarovano s skupno hipoteko.

Če upnik, katerega terjatev je zavarovana s skupno hipoteko, zahteva poplačilo v kakšnem drugem razmerju, lahko upniki, katerih terjatve so po vrstnem redu za njegovimi terjatvami in dobijo zaradi tega manj, kot bi dobili, če bi bil upnik poplačan skladno prejšnjim odstavkom, zahtevajo, da se jim iz posameznih razdelitvenih mas izplača znesek, ki bi pripadal terjatvi, zavarovani s skupno hipoteko, če bi bila razdelitev opravljena v smislu prejšnjega odstavka, kadar je to potrebno, da se pokrije primanjkljaj.

Če v postopku prodaje niso bile prodane vse ladje, ki nerazdelno jamčijo, se za izračun povračila upnikom, ki pridejo na vrsto za upnikom, čigar terjatve so zavarovane s skupno hipoteko, vzame namesto posameznih razdelitvenih mas za računsko podlago vrednost posameznih ladij, obremenjenih s skupno hipoteko. Zahtevek teh upnikov za pov-

račilo se vknjiži v njihovo korist na neprodanih ladjah, in sicer po tistem vrstnem redu, ki ga ima v celoti ali delno poravnana upnikova terjatev, ki je bila zavarovana s skupno hipoteko. To skupno hipoteko na neprodanih ladjah pa sodišče po uradni dolžnosti izbriše.

916. člen

Upravičenci do služnosti, ki jih kupec ne prevzame, se poplačajo tako, da dobijo za svojo pravico nadomestilo iz zneska, dobljenega s prodajo.

Če se upravičenci do služnosti z upniki, ki pridejo po vrstnem redu do poplačila za njimi, ne sporazumejo o nadomestilih iz prejšnjega odstavka, odmeri nadomestilo sodišče, ki upošteva pri tem predvsem čas, kolikor bi še lahko trajala služnost, njeno vrednost, korist za upravičenca in njegovo starost.

Kupec in služnostni upravičenci ter upniki, ki pridejo po vrstnem redu poplačila za njimi, se lahko sporazumejo, da kupec prevzame služnost in da se za prevzem služnosti odmerjeno nadomestilo odbije od kupnine.

917. člen

Terjatev zastavnega upnika, ki ni zapadla do izdaje sklepa o poplačilu, se izplača še preden zapade, skupaj z zneskom dogovorjenih obresti, obračunanih do dneva sklepa o razdelitvi kupnine.

Če za takšno terjatev niso bile določene obresti, se od nje odbije znesek, ki ustreza zakonskim obrestim od dneva, ko je bil izdan sklep o poplačilu, do zapadlosti.

918. člen

Če ni znano, kdo je sedanjí upnik pogodbene zastavne terjatve, ki bi bila po vrstnem redu krita z razdelitveno maso, ali pa ni znano njegovo prebivališče, naloži sodišče znesek, ki se nanaša na to terjatev, v banko kot hranilno vlogo, v sklepu o razdelitvi kupnine pa določi, komu bo pripadel v primeru, če ga upnik ne bo dvignil.

Če upnik, za katerega je bil položen znesek iz prejšnjega odstavka, zneska ne dvigne v treh letih od dneva, ko je bil vложен v banko, lahko vsak upnik, ki mu pripada ta znesek ali njegov del, zahteva izplačilo zneska, ki ustreza njegovi terjatvi. Če takšnih upnikov ni, lahko zahteva izplačilo dolžnik.

919. člen

Če zastavnih upnikov, ki zahtevajo poplačilo iz kupnine, ni mogoče v celoti poplačati, naloži sodišče na predlog katerega izmed njih ali upnika, ki je predlagal izvršbo, tistim, na katerih dolgove sega pomorski privilegij ali hipoteka, da v določenem roku položijo pri sodišču dolgovane zneske, če je to potrebno, da se poplačajo predlagatelj in tisti, ki imajo ugodnejši vrstni red poplačila.

Predlog iz prejšnjega odstavka je treba dati med izvršilnim postopkom najpozneje na naroku za razdelitev kupnine.

Odredbe, izdane dolžnikovim dolžnikom po prvem odstavku tega člena, imajo za posledico, da nobeno izplačilo dolžniku ali komu drugemu, ki bi bilo v nasprotju z odločbo sodišča, nima pravnega učinka nasproti zastavnim upnikom.

Če zneski iz prvega odstavka tega člena niso položeni v roku, ki ga določi sodišče, ravna sodišče na predlog upnika, na katerega se nanaša izplačilo, po določbah o izvršbi na denarne terjatve; pri tem določi, kateremu zastavnemu upniku pripadajo posamezne terjatve in v kolikšnem znesku.

13. Prodaja deležev ladje

920. člen

Za izvršbo s prodajo deležev ladje se uporabljajo določbe tega zakona o prodaji z naslednjimi izjemami:

1. zaustavitev ladje se sme dovoliti samo, če se zahteva izvršba na deležih, ki presegajo polovico celotne vrednosti ladje, na kateri se opravlja izvršba, oziroma če upnik, ki je predlagal izvršbo, izkaže za verjetno nevarnost, da bi bila brez tega izterjava terjatve onemogočena ali precej otežena;

2. če se opravlja izvršba na več kot polovičnem deležu ladje, ki je predmet izvršbe, lahko upnik, ki je predlagal izvršbo, zahteva, da se proda cela ladja, njegova terjatev pa izplača samo iz tistega dela kupnine, ki se nanaša na dolžnikov delež;

3. vsak solastnik ladje, ki je predmet izvršbe, ima pravico pred začetkom prodajnega naroka poravnati terjatev upnika, ki je predlagal izvršbo, skupaj s stranskimi terjatvami in tako stopiti na njegovo mesto;

4. pod enakimi pogoji imajo pri domiku ladje, ki je predmet izvršbe, solastniki prednost pred drugimi udeleženci dražbe;

5. če ponudi več solastnikov enake kupne pogoje, dodeli sodišče delež, ki se prodaja, solastnikom po enakih delih.

14. Sklep o razdelitvi kupnine

921. člen

O poplačilu upnikov in drugih oseb, ki uveljavljajo pravico do poplačila, odloči sodišče s sklepom po končanem naroku za razdelitev kupnine, upoštevajoč pri tem stanje, ki izhaja iz registra ladij, spisov izvršilnega postopka in iz naroka za razdelitev kupnine.

V sklepu o razdelitvi kupnine odloči sodišče o ugovorih, ki so jih posamezni upniki in drugi udeleženci uveljavljali med postopkom, če se ugovor nanaša na kakšno pravno vprašanje.

Če je odločitev o ugovoru odvisna od ugotovitve spornih dejstev, napoti sodišče udeleženca, ki je ugovarjal, naj v 15 dneh začne pravdo oziroma upravni postopek za ugotovitev utemeljenosti ugovora. Če tisti, ki ugovarja, ne ravna po nalogu sodišča, se šteje, kot da ugovora ni bilo.

Sodišče odloži odločitev o poplačilu tistega upnika, o čigar terjatvi teče pravda oziroma upravni postopek, znesek razdelitvene mase, ki se nanaša na sporno terjatev, pa vloži v banko kot hranilno vlogo.

Sklep o razdelitvi kupnine vroči sodišče vsem, ki jih je treba povabiti na razdelitveni narok (drugi odstavek 904. člena tega zakona).

Določba tretjega odstavka tega člena ne posega v pravico osebe, ki je izpodbijala določeno terjatev, ni pa v določenem roku začela pravde, da po končanem prodajnem postopku začne pravdo zoper tistega, čigar terjatev je izpodbijala.

922. člen

Odločitev v sporu o ugovorih, ki so jih upniki uveljavljali v postopku za razdelitev kupnine, ima učinek nasproti vsem upnikom in upravičencem, na katere se nanaša razdelitev, kot tudi nasproti dolžniku.

923. člen

Ko postane sklep o razdelitvi kupnine pravnomočen, odredi sodišče, da se v registru ladij izbrišejo vse vpisane pravice in bremena na prodani ladji, razen tistih, ki ostanejo tudi po prodaji.

924. člen

Ko postane sklep o razdelitvi kupnine pravnomočen, izroči sodišče posameznim upnikom zneske, ki jih je treba izplačati v gotovini, če glede njih ne teče pravda oziroma upravni postopek ali če je brez uspeha pretekel rok, določen za vložitev tožbe oziroma za začetek upravnega postopka.

Glede zneskov, ki jih je treba po nalogu sodišča vložiti v banko kot hranilno vlogo, izda sodišče potrebne odredbe, če tisti, katerim so ti zneski ali njihove obresti namenjeni, sporazumno ne določijo kaj drugega.

Če sklepa o razdelitvi kupnine ni mogoče izvršiti, ker teče kakšna pravda ali upravni postopek, se znesek, ki se nanaša na tak del sklepa, vloži v banko kot hranilna vloga, dokler odločitev o razdelitvi ne postane pravnomočna.

II. poglavje – IZVRŠBA ZA UVELJAVITEV NEDENARNIH TERJATEV – IZROČITEV LADJE

925. člen

V postopku izvršbe za izročitev ladje, ki je vpisana v domači register ladij, se smiselno uporabljajo določbe 847., 849., 855. in 856. člena tega zakona.

Predlog za izvršbo za izročitev ladje mora vsebovati podatke iz 845. člena tega zakona, razen podatkov iz 5. točke navedenega člena.

926. člen

Izvršba za izročitev ladje, ki je pri dolžniku, se opravi tako, da uradna oseba odvzame ladjo dolžniku ter jo proti potrdilu izroči upniku.

Izvršba za izročitev ladje se opravi po prejšnjem odstavku tudi, če je ladja pri kom drugem, ki privoli v izročitev ladje uradni osebi.

Če drugi ne privoli v izročitev ladje uradni osebi, lahko upnik predlaga izvršilnemu sodišču, naj nanj prenese dolžnikovo terjatev za izročitev ladje.

927. člen

O opravljeni izvršbi za izročitev ladje obvesti sodišče upnike, katerih terjatve so zavarovane z zastavnimi pravicami, vpisanimi v register ladij, kot tudi tiste upnike, o katerih ima podatke v spisih izvršilnega postopka.

928. člen

V primeru izvršbe za izročitev ladje tuje državne pripadnosti, sodišče ne ravna po 849. členu tega zakona, temveč ukrene, kar je potrebno, da je tuji organ, ki vodi register, v katerem je vpisana tuja ladja, na kateri se opravlja izvršba, obveščen o začetku postopka za izročitev ladje, če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno.

IV. poglavje – ZAVAROVANJE

1. Ustanovitev zastavne pravice

929. člen

V zavarovanje denarnih terjatev na podlagi izvršilnega naslova lahko upnik predlaga sodišču ustanovitev zastavne pravice na ladji dolžnika, ki je domača oseba.

930. člen

Ustanovitev zastavne pravice iz prejšnjega člena na ladjah, vpisanih v registru ladij, se opravi z vknjižbo.

Ustanovitev zastavne pravice iz prejšnjega člena na ladjah, ki niso vpisane v registru ladij, se opravi z rubežem.

Ustanovitev zastavne pravice z rubežem iz prejšnjega odstavka se vpiše v ustrezno ladijsko listino.

931. člen

V registru ladij, v katerega se vpisuje zastavna pravica, je treba zaznamovati izvršljivost terjatve, v korist katere je zastavna pravica vpisana.

Če je zastavna pravica za terjatev že vknjižena ali je zastavna pravica le predznamenovana, odredi sodišče, da se izvršljivost terjatve zaznamuje v registru ladij.

Za ladje, ki niso vpisane v register ladij, se izvršljivost terjatve vpiše v rubežni zapisnik.

932. člen

Za ladje, ki niso vpisane v register ladij, sme sodišče odrediti, da se izvršljivost terjatve poleg vpisa v rubežni zapisnik po tretjem odstavku 931. člena tega zakona vpiše tudi v ustrezno ladijsko listino.

933. člen

Rubež ladje se sme opraviti samo, če je ladja v dolžnikovi posesti ali soproseti. Če to izvršilnemu sodišču ni znano, po predloženih listinah pa se ne zdi verjetno, zasliši o tem dolžnika, preden odredi rubež.

934. člen

O odreditvi rubeža obvesti sodišče dolžnika in mu sporoči tudi kraj in čas rubeža.

Rubež ladje se opravi na samem kraju tako, da se v zapisniku opiše predmet rubeža.

Če se pri rubežu najde listina, na kateri temelji dolžnikova lastninska pravica ali se ta z njo dokazuje, zapiše sodišče na listini, da je bil opravljen rubež. Ko preneha zastavna pravica na ladji, ki je predmet izvršbe, zaznamuje na predlog na tej listini, da je zastavna pravica prenehala.

O rubežu obvesti sodišče stranke.

935. člen

Dokler se ne ugotovi, da je bil opravljen rubež ladje nepravilen, se zavarovanje kakšne druge terjatve istega ali drugega upnika, za katero se pozneje zahteva ustanovitev zastavne pravice, na isti ladji ne opravi z novim rubežem, temveč se to poznejše zavarovanje opravi samo z zaznambo v obstoječem rubežnem zapisniku.

936. člen

Pritožba zoper sklep, s katerim se dovoljuje zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice, ne zadrži njegove izvršitve.

2. Predznanba zastavne pravice

937. člen

Zavarovanje denarnih terjatev s predznambo zastavne pravice kot predhodno odredbo sme upnik zahtevati na podlagi domače sodne odločbe, ki še ni postala pravnomočna ali izvršljiva, oziroma na podlagi sodne poravnave, ki ji ni potekel rok za prostovoljno izvršitev dejanja, če upnik izkaže za verjetno nevarnost, da bi bila brez tega zavarovanja uveljavitev njegove terjatve onemogočena ali znatno otežena.

938. člen

Zavarovanje iz prejšnjega člena na ladjah, vpisanih v registru ladij, se opravi s predznambo v registru ladij v katerem je ladja vpisana.

Zavarovanje iz prejšnjega člena na ladjah, ki niso vpisane v registru ladij, se opravi z rubežem ladje.

939. člen

V sklepu, s katerim izda predhodno odredbo iz 937. člena tega zakona, navede sodišče poleg drugega znesek zavarovane terjatve z obrestmi in stroški ter trajanje tega zavarovanja.

Če čas iz prejšnjega odstavka poteče, preden postane odločba oziroma sodna poravnava, na podlagi katere je bila izdana začasna odredba, izvršljiva, podaljša sodišče na upnikov predlog zavarovanje; pogoj pa je, da se niso spremenile okoliščine, v katerih je izdalo predhodno odredbo.

Sodišče ustavi postopek in razveljavi opravljena dejanja, če v 15 dneh od dneva, ko je potekel čas, za katerega je izdalo predhodno odredbo, niso izpolnjeni pogoji za izvršbo

v poravnavo upnikove terjatve ali za zavarovanje z vknjižbo zastavne pravice (929. člen tega zakona).

Še preden poteče čas iz prejšnjega odstavka, za katerega je dovolilo zavarovanje, ustavi sodišče postopek in razveljavi opravljena dejanja:

1. če položi dolžnik sodišču znesek zavarovane terjatve z obrestmi in stroški;

2. če izkaže dolžnik za verjetno, da je bila terjatev takrat, ko je bil izdan sklep iz prvega odstavka tega člena, že plačana ali dovolj zavarovana;

3. če je pravnomočno ugotovljeno, da terjatev ni nastala ali da je prenehala;

4. če predlagatelj zavarovanja v 15 dneh od izvršljivosti odločbe oziroma sodne poravnave, na podlagi katere je bila izdana predhodna odredba, ne predlaga zavarovanja z vknjižbo zastavne pravice (929. člen tega zakona) oziroma izvršbe s prodajo ladje za poplačilo svoje terjatve.

940. člen

V postopku zavarovanja s predznambo zastavne pravice kot predhodno odredbo se smiselno uporabljajo določbe tretjega odstavka 930. člena in določbe 932. do 936. člena tega zakona o zavarovanju z ustanovitvijo zastavne pravice.

3. Zastavna pravica na ladji na podlagi sporazuma strank

941. člen

Upnik in dolžnik lahko sporazumno zahtevata, naj sodišče dovoli in opravi vknjižbo zastavne pravice na ladji dolžnika, ki je vpisana v register ladij, oziroma da v primeru, če ladja ni vpisana v register ladij, dovoli in opravi rubež ladje za zavarovanje denarne terjatve upnika z zastavno pravico na dolžnikovi ladji.

Terjatev se lahko zavaruje tudi z zastavno pravico na ladji, ki je last tretje osebe. V tem primeru je stranka sporazuma tudi ta oseba kot zastavitelj.

942. člen

Na predlog strank razpiše sodišče narok, na katerem vzame na zapisnik sporazum strank o obstoju terjatve, času njene dospelosti ter njihovo soglasje, da se z vknjižbo zastavne pravice na ladji oziroma z rubežem ladje zavaruje ta terjatev.

Na način iz prejšnjega odstavka je mogoče zavarovati tudi bodoče in pogojne terjatve.

Podpisani zapisnik o sporazumu strank iz prvega odstavka tega člena ima učinek sodne poravnave.

943. člen

Na podlagi sporazuma iz prejšnjega člena dovoli sodišče s sklepom vknjižbo in stori vse, kar je potrebno, za vknjižbo zastavne pravice na ladji, oziroma dovoli in opravi rubež ladje.

Za zavarovanje upnikove denarne terjatve z zastavno pravico na ladji se smiselno uporabljajo določbe 931., 932. in 933. člena tega zakona.

Sklep iz prvega odstavka tega člena ima naravo sklepa o zavarovanju.

944. člen

Ko sodišče ugotovi, da je postal sporazum strank iz 942. člena tega zakona izvršljiv, na predlog upnika s sklepom dovoli in opravi izvršbo na dolžnikovo ladjo za poplačilo zavarovane upnikove denarne terjatve. Za dovolitev in opravo izvršbe se uporabljajo določbe o izvršbi s prodajo ladje.

Sklep iz prejšnjega odstavka ima naravo sklepa o izvršbi.

Zaznamba sklepa o prodaji ladje v registru ladij (prvi odstavek 849. člena tega zakona) ima pravni učinek od dneva vknjižbe zastavne pravice na ladji v postopku zavarovanja.

Sodišče ne ponovi rubeža ladje, opravljeni rubež ladje pa ima pravni učinek od dneva pridobitve zastavne pravice v postopku zavarovanja.

4. Začasne odredbe

945. člen

Pred začetkom pravnega, izvršilnega ali upravnega postopka in med njim sme sodišče na upnikov predlog dovoliti kot začasne odredbe prepoved odtujitve, obremenitve ali razpolaganja z ladjo, čuvanje ladje in zaustavitev ladje v zavarovanje njegove denarne terjatve, če upnik izkaže verjetnost obstoja svoje terjatve in nevarnost, da bo dolžnik sicer odtujil ladjo, jo prikril, odpeljal ali kako drugače preprečil ali precej otežil poznejšo uveljavitev njegove terjatve.

Začasne odredbe v zavarovanje upnikove nedenarne terjatve so dovoljene tudi tedaj, če je to potrebno, da se prepreči nasilje ali odvrne nenadomestljiva škoda.

946. člen

Začasna zaustavitev ladje pomeni prepoved izplutja ladje iz slovenskega pristanišča, če obstaja vzajemnost za izvršitev takega dejanja med državo, katere zastavo vije tuja ladja in Republiko Slovenijo.

947. člen

Sodišče dovoli začasno zaustavitev ladje na predlog upnika samo za terjatve iz drugega in tretjega odstavka 841. člena tega zakona.

948. člen

Zaustaviti se sme vsaka ladja, ki je last istih osebnih dolžnikov ali, ki je za terjatev, za katero se zahteva zaustavitev, obremenjena s pomorskim privilegijem ali hipoteko ali kakšno drugo zastavno pravico tujega prava, kot tudi za druge terjatve, navedene v tretjem odstavku 841. člena tega zakona, ki se nanašajo na to ladjo.

Če je dolžnik zakupnik ladje ali naročnik, ki po pravu, ki se uporablja v pogodbenem razmerju med njim in lastnikom ladje ali ladjarjem, sam odgovarja drugim, se sme zaustaviti ta ladja ali katerakoli druga ladja, ki je dolžnikova lastnina.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi v vseh drugih primerih, ko ladjar ali naročnik, ki je osebni dolžnik, ni pa tudi lastnik ladje, sam odgovarja za terjatev, za katero se zahteva zaustavitev.

Po zahtevi, ki se nanaša na lastninsko, solastninsko in zastavno pravico na ladji, se sme zaustaviti samo tista ladja, na katero se zahteva nanaša.

949. člen

V primeru izdaje začasne odredbe z ustavitvijo oziroma čuvanjem ladje zaradi zavarovanja denarne terjatve, sme sodišče sprostiti ladjo in ji dovoliti izplutje, če da dolžnik ustrezno zavarovanje v višini terjatve, obresti in predvidenih pravnih stroškov.

Zavarovanje mora biti take narave, da lahko upnik z njim realizira svojo terjatev bodisi v Sloveniji ali v tujini.

Če gre za terjatve, za katere lahko dolžnik omeji svojo odgovornost, ni potrebno, da bi bila višina varščine ali drugega zavarovanja iz prvega odstavka tega člena večja od zneska omejene odgovornosti.

Kadar sodišče sprosti ladjo, ne sme dovoliti zaustavitve katerekoli druge ladje za isto terjatev istega upnika, če je dolžnik že dal ustrezno zavarovanje v skladu s prvim odstavkom tega člena.

950. člen

Sodišče ne dovoli zaustavitve ladje, že dovoljeno zaustavitev pa razveljavi, če dolžnik dokaže, da je že dal v kakšni drugi državi zavarovanje za isto terjatev istega upnika.

951. člen

Dano zavarovanje ne pomeni priznanja odgovornosti za terjatve, za katere je bilo dano in ne odpovedi možnosti za omejitev odgovornosti.

952. člen

V sklepu, s katerim izda začasno odredbo, določi sodišče njeno trajanje.

Če sodišče dovoli zaustavitev ladje pred začetkom pravnega, izvršilnega ali upravnega postopka, mora upnik v 15 dneh dokazati, da je začel pravdni, izvršilni oziroma upravni postopek.

Če upnik ne dokaže v roku iz prejšnjega odstavka, da je začel pravdni, izvršilni oziroma upravni postopek, razveljavi sodišče na predlog dolžnika dovoljeno začasno odredbo.

Če preteče čas iz prvega odstavka tega člena, preden so izpolnjeni pogoji za izvršbo ali zavarovanje z vknjižbo ali predznambo zastavne pravice, podaljša sodišče na predlog upnika začasno odredbo pod pogojem, da se okoliščine, v katerih je bila izdana, niso spremenile.

Če preteče čas iz prvega odstavka tega člena in niso izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka za podaljšanje začasne odredbe, ustavi sodišče na predlog dolžnika postopek in razveljavi opravljena dejanja.

953. člen

Stroške z vzdrževanjem ladje in posadke med zaustavitvijo plača lastnik ladje ali ladjar.

Če sredstva za vzdrževanje posadke ne zadostujejo, naloži sodišče upniku, naj da predujem v znesku, ki je potreben za vzdrževanje posadke.

Stroške za čuvanje ladje založi upnik.

Določbe prvega in tretjega odstavka tega člena ne posegajo v vprašanje, kdo mora na koncu plačati te stroške.

954. člen

Z začasno zaustavitvijo ladje niso prizadete pravice in dolžnosti strank, ki izhajajo iz pogodbe o prevozu blaga ali potnikov.

955. člen

Ko sodišče dovoli začasno odredbo na ladji, uporabi smiselno brez odlašanja določbe 852. člena tega zakona glede na naravo odredbe, ki jo je dovolilo.

956. člen

Ko sodišče dovoli prepoved odtujitve, obremenitve ali razpolaganja z ladjo, odredi hkrati, da se začasna odredba zaznamuje v register ladij.

Ko sodišče pravnomočno razveljavi začasno odredbo iz prejšnjega odstavka, oziroma če ta preneha po zakonu, odredi izbris zaznambe iz prejšnjega odstavka.

957. člen

V zavarovanje denarnih terjatev ter zavarovanje nedarnih terjatev upnika zoper osebo, ki je upravičena razpolagati s tovorom na ladji, sme sodišče dovoliti začasno odredbo, ki je v tem, da se tovor izkrca z ladje in shrani v javnem skladišču ali na drugem primernem kraju, če tisti, ki zahteva začasno odredbo, plača ladjarju celo dogovorjeno voznino, ki mu še ni plačana, in mu povrne vse stroške, ki jih je imel, pa niso vključeni v voznino.

Če je po prejšnjem odstavku zahtevana izročitev tovara v pristanišču, v katerem ga po prevoznici pogodbi ni bilo potrebno izročiti, dovoli sodišče začasno odredbo iz prejšnjega odstavka samo pod pogojem, da je mogoče tovor izkrcati brez nevarnosti za ladjo in ostali tovor, da se zaradi izkrcaja ladja ne bo dalj časa zadrževala pri odhodu ali da ne bodo nastale motnje v redu plovbe, da s tem ne bo povzročena škoda drugim osebam, ki so upravičene razpolagati s tovorom, in da izkrcanju ne nasprotujejo drugi pomembni razlogi.

958. člen

V postopku za izdajo začasne odredbe z ustavitvijo ladje, ki jo neposredno bremeni pomorska terjatev ali terjatev zaradi onesnaženja morja, se začasna odredba vroči poveljniku ladje. Če poveljnik ladje odkloni sprejem odredbe, se opravi vročitev tako, da se odredba nalepi na oplato ladje, zoper katero je izdana, na oglasno desko Uprave Republike Slovenije za pomorstvo in tudi na oglasno desko sodišča.

959. člen

Ko sodišče prejme ugovor dolžnika zoper sklep o izdaji začasne odredbe z zaustavitvijo ladje, mora brez odlašanja sklicati narok, na katerem se obravnavajo dejstva in dokazi, na podlagi katerih je bila začasna odredba izdana.

Če dokazi, ki so v tujem jeziku, niso predloženi v overjenem prevodu, mora na naroku prevajati zapriseženi sodni prevajalec, ki ga na svoje stroške priskrbi predlagatelj dokaza.

Po opravljenem naroku sodnik brez odlašanja izda ustrezno odločbo.

DEVETI DEL – KOLIZIJE ZAKONOV

960. člen

Če je treba po tem zakonu uporabiti pravo tuje države, se ne upoštevajo njegova pravila, ki določajo, katero pravo se uporabi.

961. člen

Po pravu države, katere pripadnost ima ladja, se presojujejo:

1. dolžnosti in pravice poveljnika pri upravljanju ladje ter pri ustvarjanju pravic in prevzemanju obveznosti za lastnika ladje ali ladjarja;
2. stvarne pravice na ladji;
3. pravne posledice dogodkov na ladji, za katere je treba uporabiti pravo kraja, kjer je nastal dogodek.

962. člen

Za stvarne pravice na ladji v gradnji, se uporabi pravo države, v kateri se ladja gradi.

963. člen

Za omejitev odgovornosti ladjarja ali druge osebe, ki je po tem zakonu z njim izenačena, se uporablja pravo države, katere pripadnost ima ladja.

Ne glede na prejšnji odstavek se uporablja ta zakon, če so njegove določbe o omejitvi odgovornosti za odgovorno osebo strožje od predpisov države, katere pripadnost ima ladja.

964. člen

Za pomorske pogodbe se uporablja pravo, ki so ga izbrale stranke.

965. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena se uporablja ta zakon pri pogodbah o izkoriščanju ladij:

1. za odgovornost ladjarja za poškodbo, primanjkljaj ali izgubo tovora po določbah tega zakona, katerih uporabe ni mogoče izključiti s sporazumom strank, če je pristanišče vkrcanja ali namembno pristanišče v Republiki Sloveniji;
2. če bi prišel potnik z uporabo drugega prava v manj ugoden položaj kot po določbah tega zakona.

Sporazum, sklenjen v nasprotju s prejšnjim odstavkom, je ničen.

966. člen

Če prava, ki so ga izbrale stranke za pogodbe o izkoriščanju ladij ni mogoče uporabljati za celotno pogodbo ali za

kakšno razmerje, ki iz nje izhaja, ali če stranke niso izrecno določile prava, ki ga je treba uporabiti, njihovega namena glede uporabe določenega prava pa ni mogoče ugotoviti niti iz okoliščin primera, se za pogodbo oziroma pogodbeno razmerje uporablja pravo, ki je z njima najtesneje povezano.

Če posebne okoliščine primera ne napotujejo na drugo pravo, se šteje, da je najtesnejša zveza podana s pravom države, v kateri ima ladjar stalno prebivališče oziroma sedež.

V primeru iz prejšnjega odstavka se za pogodbo o vleki uporabljajo določbe tega zakona.

Za način izvrševanja stranskih pravic in obveznosti pogodbenih strank (način vkrčevanja ali predaje tovora, računanje časa za postanek in podaljšani postanek, način plačila voznine in podobno) se v primeru iz drugega odstavka tega člena uporablja pravo kraja, kjer so bila posamezna dejanja opravljena, oziroma kjer bi morala biti opravljena.

967. člen

Če prava, ki so ga izbrale stranke v pogodbi o reševanju ladje, ni mogoče uporabiti za celotno pogodbo ali za kakšno razmerje, ki iz nje izhaja, ali če stranke niso izrecno izbrale prava, ki ga je treba uporabiti, njihovega namena glede uporabe določenega prava pa ni mogoče ugotoviti niti iz okoliščin primera, se za pogodbo oziroma pogodbeno razmerje uporablja pravo, ki je z njima najtesneje povezano.

Če posebne okoliščine primera ne napotujejo na drugo pravo, se šteje, da je najtesnejša zveza podana s pravom države pristanišča, kjer je bilo reševanje končano, oziroma s pravom prvega pristanišča, v katero je rešena ladja prispela po končanem reševanju.

V vseh drugih primerih se uporabljajo določbe tega zakona.

968. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena se uporabljajo:

1. določbe tega zakona – če so bile reševane osebe, ne da bi bile hkrati reševane tudi ladje ali stvari na ladji, in so vse te osebe državljani Republike Slovenije ali, če je ladja reševalka, reševana ladja ali ena izmed več njih slovenska vojaška ladja ali slovenska javna ladja;
 2. določbe prvega in drugega odstavka 627. člena, določbe 759. do 765. člena ter 770. in 773. člena tega zakona;
 3. določbe zakona, ki ureja zastaranje terjatev in določbe tega zakona o zastaralnih rokih (774. člen tega zakona);
 4. pravo države, katere pripadnost ima ladja reševalka – za razdelitev nagrade za reševanje med lastnikom ali ladjarjem ladje reševalke in njeno posadko.
- Sporazum, sklenjen v nasprotju s prejšnjim odstavkom, je ničen.

969. člen

Za povračilo škode zaradi trčenja ladij se uporabljajo:

1. pravo države, v katere teritorialnem morju ali katere notranjih morskih vodah je prišlo do trčenja;
2. določbe tega zakona – če je prišlo do trčenja na odprtem morju.

Ne glede na prejšnji odstavek se za povračilo škod zaradi trčenja ladij uporablja:

1. če imajo vse ladje, med katerimi je prišlo do trčenja, isto državno pripadnost – pravo te države;
2. če imajo ladje, med katerimi je prišlo do trčenja različno državno pripadnost, pravo vseh teh držav pa je enako – pravo teh držav.

970. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena, ki odkazujejo na tuje pravo, se uporabljajo:

1. določbe tega zakona – če so vse zainteresirane osebe državljani Republike Slovenije ali slovenske pravne osebe ali če je ena izmed ladij, med katerimi je prišlo do trčenja, slovenska vojaška ladja ali slovenska javna ladja;

2. določbe drugega odstavka 745. člena, prvega odstavka 746. člena in 747. do 752. člena tega zakona;

3. določbe zakona, ki ureja zastaranje terjatev, in določbe tega zakona o zastaralnih rokih (754. člen tega zakona).

Sporazum, sklenjen v nasprotju s prejšnjim odstavkom, je ničen.

971. člen

Če prava, ki so ga stranke izbrale, ni mogoče uporabiti za celotno pogodbo ali za kakšno razmerje, ki izhaja iz pogodbe, ali če stranke niso izrecno izbrale prava, ki ga je treba uporabiti, njihovega namena glede uporabe določenega prava pa ni mogoče ugotoviti niti iz okoliščin primera, se v primeru skupne havarije uporablja pravo pristanišča, v katerem je bil izkrcan zadnji del tovora, ki je bil na ladji takrat, ko je prišlo do skupne havarije.

Če so v primeru skupne havarije vse stranke državljani Republike Slovenije ali slovenske pravne osebe, se v primerih iz prejšnjega odstavka uporablja slovensko pravo.

972. člen

Če prava, ki so ga izbrale stranke za pogodbo o gradnji, predelavi ali popravilu ladij, ni mogoče uporabljati za celotno pogodbo ali za kakšno razmerje, ki iz nje izhaja, ali če stranke niso izrecno določile prava, ki ga je treba uporabiti, njihovega namena glede uporabe določenega prava pa ni mogoče ugotoviti niti iz okoliščin primera, se za pogodbo oziroma pogodbeno razmerje uporablja pravo, ki je z njima najtesneje povezano.

Če posebne okoliščine primera ne napotujejo na drugo pravo, se šteje, da je najtesnejša zveza podana s pravom države, kjer je ladjedelnica.

973. člen

Za pogodbo o pomorskem zavarovanju in za razmerja, ki izhajajo iz nje, se uporablja pravo sedeža zavarovalnice pod pogojem:

1. da stranke niso izrecno določile prava, ki se mora uporabiti za pogodbo, njihovega namena glede uporabe določenega prava pa ni mogoče ugotoviti niti iz okoliščin primera;

2. da prava, katerega uporabo so stranke določile, ni mogoče uporabiti za del pogodbe ali za kakšno pravno razmerje iz pogodbe – vendar samo za ta del pogodbe oziroma na to pravno razmerje.

Ne glede na prejšnji odstavek se za razmerja iz pogodbe o pomorskem zavarovanju uporablja slovensko pravo, če so vse zainteresirane osebe v tej pogodbi državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji ali slovenske pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji, gre pa za zavarovane predmete, ki so izpostavljeni kritim rizikom izključno na ozemlju Republike Slovenije.

974. člen

Določbe tega zakona o dviganju potopljenih stvari se smiselno uporabljajo tudi za dviganje stvari, potopljenih izven teritorialnega morja in notranjih morskih voda Republike Slovenije, če ima na stvari lastninsko pravico pravna ali fizična oseba s sedežem oziroma prebivališčem v Republiki Sloveniji, dviga pa jo druga takšna oseba.

975. člen

Slovensko sodišče je izključno pristojno za sojenje:

1. v sporih o nagradi za reševanje slovenskih vojaških in slovenskih javnih ladij ter o povračilu škode zaradi trčenja ladij, med katerimi je slovenska vojaška ladja ali slovenska javna ladja;

2. v sporih iz 406. do 408. člena tega zakona, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka za omejitev odgovornosti ladjarja, ki ga vodi slovensko sodišče;

3. v sporih iz 820. člena tega zakona, ki nastanejo med likvidacijo skupne havarije ali zaradi tega postopka, če je za obravnavo ugovorov zoper končno razdelitveno osnovo pristojno slovensko sodišče;

4. v sporih, ki nastanejo med sodnim izvršilnim postopkom, ki ga vodi slovensko sodišče, ali zaradi tega postopka.

DESETI DEL – PREKRŠKI

976. člen

Z denarno kaznijo od 800.000 tolarjev do 9.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če ne organizira kontrole nad opravljanjem nalog za zagotovitev varnosti plovbe (1. točka 25. člena);

2. če ne zagotovi trajne kontrole nad varnostjo plovbe (2. točka 25. člena);

3. če ladja po ukazu pristojnega organa ne krene takoj na kraj požara oziroma nesreče (68. člen);

4. če se izvrši dejanje, ki ogroža varnost ljudi ali plovil, onesnaži morje, poškoduje obalo, naprave in objekte, ki služijo za varnost plovbe, ter dejanje, ki je v nasprotju s predpisanim redom v pristaniščih in drugih delih teritorialnega morja oziroma notranjih morskih vodah (69. člen);

5. če ne odstrani po nalogu pristojnega organa s plovne poti poškodovana, nasledlo ali potopljeno plovilo, ki ovira ali ogroža varnost plovbe (75. člen).

Z denarno kaznijo od 100.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo od 70.000 tolarjev do 100.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz 4. ali 5. točke prvega odstavka tega člena.

977. člen

Z denarno kaznijo od 750.000 tolarjev do 8.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če ne vodi predpisanih podatkov, ki so pomembni za varnost plovbe (3. točka 25. člena);

2. če ne vodi dokumentov in zbira podatkov o pomorščakih, ki so vkrcani na ladjah, o njihovih izkušnjah, usposobljenosti, zdravstveni sposobnosti in sposobnosti za dodeljeno delo na ladji (4. točka 25. člena);

3. če ne vzdržuje pristanišča v stanju, ki zagotavlja varno plovbo (41. člen).

Z denarno kaznijo od 75.000 tolarjev do 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

978. člen

Z denarno kaznijo od 500.000 tolarjev do 6.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če upravlja plovilo oziroma opravlja druga dela v zvezi z varnostjo plovbe oseba, ki je pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi (63. člen);

2. če podjetje, ki v pristanišču opravlja izkrcevanje, prekrcevanje ali vkrcevanje olj ali drugih tekočih kemikalij, ne izvrši potrebnih varnostnih ukrepov za preprečevanje onesnaženja morja in širjenja izlitij tekočin v morje (71. člen);

3. če ladje, čolni in drugi plovni objekti, ki plovejo v obalnem morju ne spoštujejo predpisa o obvezni oddaljenosti od obale (77. člen);

4. če se opravlja pilotaža v nasprotju z določili 78. člena;

5. če takoj po prihodu ladje v prvo slovensko pristanišče ne zaprosi za izmeritev slovenske ladje, zgrajene, kupljene ali predelane v tujini za slovenskega naročnika, ki ni bila izmerjena v tujini po določbah tega zakona (111. člen);

6. če ne zaprosi za izmeritev slovenske ladje, ki se gradi v slovenski ali tuji ladjedelnici, takoj ko so na ladji vgrajeni opločje, krov in pregraje (112. člen);

7. če ne zaprosi za ponovno izmeritev slovenske ladje pred koncem predelave, ki spreminja bruto ali neto tonažo oziroma največji dovoljeni spodriv ali nosilnost ladje, ali ne stori tega po prihodu ladje v prvo slovensko pristanišče, če se ladja predeluje v tujini, izmeritev ladje v tujini pa ni bila opravljena po določbah tega zakona (tretji in četrti odstavek 113. člena);

8. če izroči v plovbo ali ima v plovbi ladjo brez katerekoli ali brez veljavne ladijske listine in knjige, predpisane v tem zakonu (118. člen, 120. do 133. člen in 135. do 138. člen);

9. če oseba, ki upravlja čoln, med plovbo ne ravna skladno s predpisi in tehničnimi pravili o varnosti plovbe, varstvu človekovega življenja in okolja (143. člen);

10. če kot člana posadke vpiše na ladjo nekoga, ki nima pomorske knjižice ali dovoljenja za vpis in pisne pogodbe o zaposlitvi (prvi odstavek 153. člena);

11. če član ladijske posadke opusti dolžnost obvestitve dežurnega častnika ladje ali poveljnika o dogodkih kot predpisuje 158. člen;

12. če poveljnik ladje ravna v nasprotju z določili 162., 163. in 164. člena;

13. če položaj tovarne črte ali nadvodja ne ustreza podatkom iz listin iz 183. člena tega zakona ali če ladja ni naložena v skladu z dobljeno tovarno črto oziroma črto nadvodja ali če tovor ni pravilno razporejen (184. člen);

14. če ladja nima imena in pristanišča vpisa (204. in 205. člen);

15. če dvigne potopljeno stvar, čeprav je nima pravice dvigniti (prvi odstavek 777. člena).

Z denarno kaznijo od 70.000 tolarjev do 350.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo od 50.000 tolarjev do 150.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

979. člen

Z denarno kaznijo 90.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek poveljnik tuje trgovske ladje ali oseba, ki ga nadomešča, če pilotira ladjo v teritorialnem morju oziroma v notranjih morskih vodah Republika Slovenije pilot, ki ni pooblaščen za pilotiranje (79. člen)

Z denarno kaznijo 85.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek:

1. poveljnik tuje ladje ali oseba, ki ga nadomešča, ki prevaža na ladji več kot 2.000 ton olja, če ladja nima potrdila o zavarovanju ali o drugem finančnem poročstvu za premoženjsko odgovornost za škodo, povzročeno zaradi onesnaženja z oljem, ko vplave ali izplave iz pristanišča Republike Slovenije, ali v pristanišču vkrcava ali izkrcava olje (prvi odstavek 67. člena);

2. poveljnik slovenske ladje ali oseba, ki ga nadomešča:

a) če ladja, ki mora imeti ladijsko radijsko postajo, ne organizira nepretrgane službe bedenja v skladu s predpisi o radijskem prometu (tretji odstavek 31. člena);

b) če odplove iz pristanišča z ladjo, ki nima določenega števila članov posadke s predpisano strokovno izobrazbo (151. člen);

c) če osebno ne vodi ladje, kadar to zahteva varnost ladje, ko plove v pristanišče, kanal, prekop ali reko, ali ko plove iz njih (drugi odstavek 163. člena);

d) če ob neposredni vojni nevarnosti ali v vojni med Republiko Slovenijo in drugo državo ne ukrene glede ladje, oseb in tovara na ladji vsega, kar je potrebno (prvi in drugi odstavek 169. člena);

e) če v primeru vojne med drugimi državami, v kateri je Republika Slovenija ostala nevtralna, ladja pa je v pristaniš-

ču ene izmed vojskujočih se držav ali na poti v pristanišče vojskujoče se države, ali mora pluti skozi teritorialno morje ali notranje morske vode, vojskujočih se držav, ne zahteva navodil od ladjarja, če to ni mogoče, pa od pristojnih državnih organov (tretji odstavek 169. člena);

f) če med potovanjem ladje ne ukrene zoper člana posadke, potnika ali druge osebe na ladji, ki je storilakaznivo dejanje, vsega, kar je potrebno, da se preprečijo ali omilijo škodljive posledice dejanja in storilec pokliče na odgovornost (prvi, drugi in četrti odstavek 175. člena).

980. člen

Z denarno kaznijo 80.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek član ladijske posadke, ki krši svoje dolžnosti, predpisane s tem zakonom, ker ne ravna po pravilih navigacije in s tem ogroža varnost prometa ali poškoduje ladjo ali tovor na njej, ali ogroža varnost potnikov na ladji ali drugih članov ladijske posadke ali okolje pred onesnaženjem z nevarnimi in škodljivimi snovmi (oljem, odpadki tekočih goriv in njihovimi mešanici, odplakami in drugimi odpadnimi snovmi ter z radioaktivnimi ali podobnimi odpadki) z ladje (157. člen).

981. člen

Z denarno kaznijo 75.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek poveljnik ladje ali oseba, ki ga nadomešča, če ladja, ki prihaja iz tujine, vzpostavi promet z drugimi ladjami, organizacijami in osebami na kopnem, preden dobi od Uprave Republike Slovenije za pomorstvo dovoljenje za prost promet z obalo (drugi odstavek 65. člena).

Z denarno kaznijo 70.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek poveljnik ladje ali oseba, ki ga nadomešča:

1. če ladja, dokler se nahaja v pristanišču ne odda odpadkov osebi, ki skrbi za odvoz ladijskih odpadkov (72. člen);

2. če plove ladja izven določenih meja plovbe ali v nasprotju z določenim namenom ali če ladja odplove na potovanje, za katero ni spoznana za sposobno (91. člen in 101. člen);

3. če v nasprotju s tem zakonom (102. člen) prevaža potnike z ladjo, ki ni potniška;

4. če v nasprotju s tem zakonom (104. člen) vkrcna na ladjo več potnikov kot je določeno;

5. če vkrcna ali razporedi tovor na ladji v nasprotju s 105. členom;

6. če na ladji v nasprotju s tem zakonom nima katerekoli izmed ladijskih listin in knjig (prvi odstavek 116. člena);

7. če na zahtevo pooblaščenih organov ne pokaže ladijskih listin ali knjig (drugi odstavek 116. člena);

8. če v predpisanih rokih ne opravi vaj s čolni in drugimi rešilnimi sredstvi in napravami za odkrivanje, preprečevanje in gasitev požara (drugi odstavek 162. člena);

9. če na ladji ne skrbi za preskrbo, za ladijsko administracijo, za vzdrževanje ladje, za varnost ladijskih naprav, za pravilno nakladanje, zlaganje, prevoz in razkladanje tovara, za pravilno vkrcavanje, oskrbo in izkrcavanje potnikov ter za izvrševanje vseh nalog v zvezi z delovnim procesom (prvi odstavek 162. člena).

982. člen

Z denarno kaznijo 60.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek poveljnik ladje ali oseba, ki ga nadomešča:

1. če v primeru, ko so ostali brez uspeha vsi ukrepi za rešitev ladje v nevarnosti in je uničenje ladje neizbežno, ne ukrene vsega kar je potrebno za rešitev ladijskega dnevnika, če okoliščine primera to dovoljujejo, pa tudi za rešitev drugih ladijskih knjig, ladijskih listin, pomorskih kart zadevnega potovanja in gotovine v ladijski blagajni (drugi odstavek 165. člena);

2. če o dogodkih iz 170. člena tega zakona ne predloži poročila z izpiskom iz ladijskega dnevnika pristojnemu organu v državi ali tujini (drugi odstavek 166. člena);

3. če ne pošlje po radijskih komunikacijah obvestila o kakršnikoli neposredni nevarnosti za varnost plovbe, na katero naleti (prvi odstavek 167. člena);

4. če o rojstvu in smrti ter o sprejeti izjavi poslednje volje ne sestavi na predpisani način zapisnika in ga ne izroči pristojnemu organu v prvem domačem pristanišču, v tujini pa najbližjemu diplomatskemu oziroma konzularnemu predstavništvu Republike Slovenije (168. člen);

5. če o kaznivem dejanju, storjenem na ladji medtem, ko je bila ladja v tujini, ne poroča diplomatskemu ali konzularnemu predstavništvu Republike Slovenije v državi, v katere prvo pristanišče priplove ladja po storjenem kaznivem dejanju, ali če s storilcem kaznivega dejanja ne ravna po navodilih tega diplomatskega ali konzularnega predstavništva (tretji odstavek 175. člena);

6. če samovoljne zapustitve ladje člana posadke, ki je državljan Republike Slovenije, v tujini ne naznani pristojnemu organu (prvi odstavek 176. člena);

7. če v ladijski dnevnik ne vpiše v določenem roku ali na določen način dogodkov, dejanj in storjenih ukrepov, ki bi jih moral vpisati (prvi odstavek 166. člena, drugi odstavek 167. člena, drugi odstavek 172. člena, drugi odstavek 174. člena, peti odstavek 175. člena in tretji odstavek 176. člena);

8. če ne vpiše v ladijski dnevnik razlogov, zaradi katerih ni krenil na pomoč osebam v nevarnosti in jih začel reševati, ali pa razlogov, zaradi katerih ni reševal ladje in stvari z ladje (drugi odstavek 179. člena in tretji odstavek 180. člena);

9. če ladji, s katero se je trčila njegova ladja, ne sporoči imena zadnjega pristanišča, iz katerega je njegova ladja izplula, in imena pristanišča, v katero plove, čeprav bi to lahko storil (drugi odstavek 753. člen).

983. člen

Z denarno kaznijo 50.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek posameznik, če vrže ali izpusti v morje ali na plovno pot predmete ali snovi, ki bi lahko ovirale ali ogrožale varnost plovbe ali onesnažile morje ali obalo (76. člen).

984. člen

Z denarno kaznijo 300.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. dopusti uporabo čolna, ki nima dovoljenja za plovbo (142. člen);

2. dopusti, da s čolnom upravlja neusposobljena oseba (144. člen);

3. dopusti uporabo čolna, ki ni vpisan v register čolnov (218. člen).

Z denarno kaznijo 200.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje samostojni podjetnik – posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo 40.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

985. člen

Z denarno kaznijo 40.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. odkloni preizkus s sredstvi ali napravami ali strokovni pregled, da se ugotovi, ali je pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi (63. člen);

2. upravlja čoln in za to ni usposobljena (144. člen);

3. upravlja čoln, ki ni vpisan v register čolnov (218. člen).

986. člen

Z denarno kaznijo 20.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek posameznik, ki upravlja čoln, če:

1. se na čolnu nahaja več oseb ali tovora, kot je dovoljeno (60. člen);

2. ne upošteva plovbnega režima, kot določajo pravila o izogibanju trčenj na morju ali drugi predpisi o varnosti plovbe (61. člen);

3. čoln nima predpisane opreme (142. člen).

987. člen

Z denarno kaznijo 5.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek oseba, ki se v pristanišču kopa ali v tovrnem pristanišču ribari (74. člen).

988. člen

Če je zaradi prekrška pri vožnji s čolnom nastala nesreča, ki je imela za posledico premoženjsko škodo ali lahko telesno poškodbo, se pravna oseba oziroma samostojni podjetnik kaznujeta z denarno kaznijo 800.000 tolarjev, fizična oseba pa z denarno kaznijo 150.000 tolarjev. Poleg tega se lahko izrečejo varstveni in varnostni ukrepi prepovedi plovbe in odvzema dovoljenja za plovbo v trajanju do dveh let.

Enako se kaznuje fizična oseba, ki je povzročila nesrečo in ne da svojih podatkov drugemu udeležencu za uveljavljanje odškodninskih in drugih zahtevkov ali zapusti kraj nesreče pred prihodom pristojnega organa, razen če bi s tem oviral varnost plovbe ali zaradi reševanja in nudenja pomoči.

989. člen

Z denarno kaznijo 5.000 tolarjev se takoj na kraju samem kaznuje za prekršek posameznik, ki upravlja čoln, če:

1. nima veljavne listine o vpisu čolna v register čolnov ali dovoljenja za plovbo (tretji odstavek 141. člena);

2. med plovbo na čolnu nima veljavne listine o usposobljenosti za upravljanje čolna (144. člen);

3. čoln nima označbe (204. člen).

Pomorski zakonik – PZ (Uradni list RS, št. 26/01) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

ENAJSTI DEL – PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

990. člen

Listine, izdane na podlagi zakona o pomorski in notranji plovbi pred uveljavitvijo tega zakona, veljajo pod pogoji in za čas, kot je to določeno z dosedanjimi predpisi, vendar ne dlje kot 2 leti od dneva pričetka veljavnosti tega zakona.

991. člen

Do uveljavitve predpisov, za katerih izdajo je po tem zakonu pooblaščen vladar ali minister, se smiselno uporabljajo naslednji predpisi in drugi akti, kolikor niso v nasprotju z ustavo in tem zakonom:

– Pravilnik o najmanjšem številu članov posadke za varno plovbo, ki jo morajo imeti morske ladje trgovske mornarice SFRJ Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 29/81, 32/81),

– Pravilnik o najmanjšem številu članov posadke za varno plovbo, ki jo morajo imeti ladje notranje plovbe trgovske mornarice SFRJ Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 32/82),

– Pravilnik o posebnih pooblastilih članov posadke morskih ladij in o izpitnem programu za pridobitev posebnih pooblastil (Uradni list RS, št. 33/98),

– Pravilnik o pomorskih in brogarskih knjižicah in dovoljenjih za vkrcanje (Uradni list SFRJ, št. 13/81),

– Pravilnik o službenih oblekah članov posadke morskih ladij notranje plovbe (Uradni list SFRJ, 37/66),

– Navodilo o postopku v primeru bega člana posadke – jugoslovanskega državljanca z ladje jugoslovanske trgovske mornarice v tujino in bega člana posadke – tujca s tuje ladje v jugoslovanskem pristanišču (Uradni list SFRJ, št. 19/66),

– Pravilnik o vsebini, obrazcih in načinu vodenja ladijskih listin in knjig ladij trgovske mornarice SFRJ (Uradni list SFRJ, št. 16/80, 25/88),

– Odredba o kategorijah plovbe morskih ladij (Uradni list SFRJ, št. 59/78),

– Pravilnik o določitvi imena, oznake in razpoznavnih znakov ladij in o vodenju evidence o imenih ladij (Uradni list SFRJ, št. 77/82),

– Pravilnik o izobešanju zastave trgovske mornarice SFR Jugoslavije in znakov na ladjah trgovske mornarice SFR Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 2/81),

– Pravilnik o določanju nadvodja za ladje trgovske mornarice FNRJ, ki ne opravljajo mednarodnih potovanj (Uradni list SFRJ, št. 32/51, 29/61),

– Pravilnik o nazivih, pogojih za pridobitev nazivov in pooblastil članov posadk ladij notranje plovbe trgovske mornarice SFRJ (Uradni list SFRJ, št. 32/82, 30/83, 30/87),

– Pravilnik o nazivih, pogojih za pridobitev nazivov in pooblastil članov posadk morskih ladij trgovske mornarice Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/98 in 65/99),

– Odredba o obvezni obalni pilotaži na določenih področjih obalnega morja SFRJ (Uradni list SFRJ, št. 22/88),

– Pravilnik o opravljanju poskusne vožnje ladij (Uradni list SFRJ, št. 22/88),

– Odredba o varovalni napravi za grotlo strojnice na krovu nadvodja tankerja trgovske mornarice FNRJ (Uradni list FNRJ, št. 45/57),

– Odredba o uporabi pokrovov in prečnih prečnikov žrel na nezavarovanih delih glavnega krova in gornjih krovov na ladjah trgovske mornarice FNRJ (Uradni list FNRJ, št. 39/59),

– Odredba o zapiranju izmeritvenih odprtih na ladjah jugoslovanske trgovske mornarice (Uradni list SFRJ, št. 25/69),

– Pravilnik o ugotavljanju stabilnosti potniških ladij trgovske mornarice FNRJ (Uradni list FNRJ, št. 31/59),

– Navodilo o programu in načinu dela ladijskih meteoroloških postaj, ki se nahajajo na morskih ladjah jugoslovanske trgovske mornarice (Uradni list SFRJ, št. 15/80)

– Pravilnik o sredstvih za navigacijo na ladjah trgovske mornarice FNRJ (Uradni list FNRJ, št. 15/55),

– Pravilnik o ladijskih svetilkah in sredstvih za dajanje optičnih in zvočnih signalov na ladjah jugoslovanske trgovske mornarice (Uradni list SFRJ, št. 51/66, 7/67),

– Pravilnik o električnih napeljavah in zaščiti pred požarom ladij trgovske mornarice (Uradni list FNRJ, št. 22/60, 24/60, 28/60),

– Pravilnik o določitvi poslov na ladjah trgovske mornarice (Uradni list FNRJ, št. 5/50),

– Pravilnik o vpisu ladij v določene vpisnike, o podatkih, ki se vnašajo v list glavne knjige vpisnika ladij, o zbirkah spričeval, pomožnih knjigah, ki se vodijo poleg zapisnikov ladij in obrazcev teh spričeval in knjig (Uradni list SFRJ, št. 68/78),

– Pravilnik o določitvi tovornih linij morskih ladij (Uradni list SFRJ, št. 20/70),

– Pravilnik o preprečevanju trčenj na morju (Uradni list SFRJ, št. 4/79, 25/85, 84/89),

– Pravilnik o raziskovanju ladijskih nesreč (Uradni list SFRJ, št. 24/89),

– Pravilnik o oznakah na plovnihih poteh v obalnem morju SFR Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 13/81),

– Uredba o pristopu, prehodu in muditvi tujih vojaških in znanstveno-raziskovalnih ladij v obalnem morju SFR Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 74/89),

– Uredba o pristopu in muditvi tujih jaht in tujih čolnov, namenjenih razvedrilu ali športu v obalnem morju, rekah in jezerih SFR Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 38/87, 33/88),

– Odločba o določitvi pristanišč, v katerih se izdaja spričevalo o deratizaciji in spričevalo o oprostitvi deratizacije (Uradni list SFRJ, št. 8/76, 21/77),

– Uredba o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati luke oziroma pristanišča za mednarodni promet ter plovne poti, na katerih velja mednarodni ali meddržavni plovni režim (Uradni list SFRJ, št. 37/83),

– Odlok o določitvi luk in pristanišč, ki so namenjena za mednarodni promet (Uradni list SFRJ št. 28/84 in 36/89),

– Odlok o določitvi plovnihih poti mednarodnega pomena (Uradni list SFRJ, št. 21/65, 32/74, 39/75 in 58/76),

– Pravilnik o preiskovanju ladijskih nesreč (Uradni list SFRJ št. 24/89),

– Navodilo o strokovnem delu izpitnega programa za pridobitev nazivov pomorščakov (Uradni list RS, št. 33/98),

– Sklep o začasnih določitvi organizacij za opravljanje strokovno tehničnih del glede varnosti in sposobnosti ladij in plovnihih objektov za plovbo (Uradni list RS, št. 16/96),

– Sklep o začasnih določitvi organizacij za opravljanje strokovno tehničnih del s področja varnosti pomorske in notranje plovbe (Uradni list RS, št. 37/95),

– Sklep o določitvi organizacije za opravljanje strokovno tehničnih del za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za trženje plovil za rekreacijo (Uradni list RS, št. 2/99),

– Sklep o določitvi organizacije za opravljanje strokovno tehničnih del glede varnosti in sposobnosti ribiških ladij in čolnov za plovbo in ribolov (Uradni list RS, št. 76/99),

– Pravilnik o zapisniku, ki ga sestavi poveljnik ladje ob rojstvu ali smrti in o sprejetju izjave poslednje volje na ladiji trgovske mornarice (Uradni list SRS, št. 17/80),

– Pravilnik o sestavi izpitnih komisij in strokovnih izpitih za nazive pomorščakov (Uradni list RS, št. 33/98 in 87/2000),

– Navodilo o vodenju pripravniškega dnevnika in pripravniškem programu na ladjah trgovske mornarice (Uradni list RS, št. 33/98),

– Pravilnik o čolnih in plavajočih objektih (Uradni list SRS, št. 13/89 in Uradni list RS, št. 90/98 in 100/2000),

– Odredba o višini stroškov za ugotavljanje sposobnosti čolnov za plovbo ter njihovo izmeritev in višini stroškov za opravljanje izpitov za voditelja čolna ter preizkusov znanja za upravljanje čolna (Uradni list RS, št. 5/92),

– Odredba o določitvi organizacij za opravljanje pregledov čolnov notranje plovbe (Uradni list RS, št. 9/91-I),

– Pravilnik o redu v lukah in drugih delih obalnega morja (Uradni list SRS, št. 14/84 in RS, št. 16/94),

– Pravilnik o strokovni izobrazbi, dobi plovbe, izpitnem programu in načinu opravljanja strokovnega izpita za pilota obalne pilotaže (Uradni list SFRJ, št. 20/67),

– Navodilo o izkaznici pomorskega pilota (Uradni list SFRJ, št. 46/65),

– Odredba o zaznamovanju pilotskih ladij in o klicnih znakih za pilotiranje (Uradni list SFRJ, št. 49/65),

– Odredba o največjem dovoljenem ugrezu ladij za plovbo v III. bazenu koprškega pristanišča (Uradni list RS, št. 11/98),

– Odredba o pristojbini za uporabo objektov za varnost plovbe na pomorskih plovnihih poteh (Uradni list RS, št. 73/98, 77/98-popr., 26/2000 in 1/01),

– Odredba o pristojbini za uporabo objektov za varnost plovbe na pomorskih plovnihih poteh, ki jo morajo plačati čolni in jahte (Uradni list RS, št. 98/99),

– Zakon o zdravstvenem nadzoru nad člani posadke trgovske mornarice (Uradni list SRS 45/73, 42/86),

– Pravilnik o ugotavljanju in oceni zdravstvene sposobnosti člana posadke na ladji (Uradni list SRS 38/84, 22/89),

– Odredba o določitvi zdravstvenih organizacij, ki opravljajo zdravstvene preglede in imunizacijo za člane posadk na ladjah. (Uradni list SRS 38/84),

– Odredba o znižanju tarife pristaniških pristojbin oljnih tankerjev z ločenim balastom (Uradni list RS, št. 1/2000 in 23/2000),

– Pravilnik o izpitu za voditelja čolna in preizkusu znanja za upravljanje čolna (Uradni list RS, št. 42/2000 in 87/2000),

– Odredba o določitvi plačila za delo in povračila stroškov v zvezi z delom v izpitnih komisijah (Uradni list RS, št. 2/01).

992. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

– 103. člen Zakona o sodiščih, kolikor se nanaša na odločanje o vpisih v register ladij (Uradni list RS, 19/94, 45/95 in 38/99);

– Zakon o varnosti pomorske in notranje plovbe (Uradni list SRS, št. 17/88), kolikor se nanaša na pomorsko plovbo;

– Zakon o lukah (Uradni list SRS, št. 7/77, 21/78 29/86)

– Zakon o pomorski in notranji plovbi (Uradni list SFRJ, št. 22/77, 13/82, 30/85, 80/89, 29/90), kolikor se nanaša na pomorsko plovbo;

– Zakon o obalnem morju in epikontinentalnem pasu SFRJ (Uradni list SFRJ, št. 49/87);

– Zakon o Jugoslovanskem ladijskem registru (Uradni list SFRJ, št. 6/89);

– Zakon o Ustanovi za vzdrževanje pomorskih plovnih poti (Uradni list SFRJ, št. 50/74, 22/77, 17/81).

993. člen

Za razmerja, nastala pred uveljavitvijo tega zakona, se uporabljajo predpisi, ki so veljali, oziroma pravna pravila, ki so se uporabljala v času njihovega nastanka.

994. člen

Upravljalci obstoječih pristanišč morajo v roku 6 mesecev od dneva uveljavitve predpisa iz 39. člena tega zakona na Upravo Republike Slovenije za pomorstvo vložiti vlogo za izdajo dovoljenja za odprtje pristanišča za javni promet (obratovalno dovoljenje).

995. člen

Vlada in posamezni ministri izdajo predpise, predvidene s tem zakonom, v roku enega leta od dneva uveljavitve tega zakona.

996. člen

Postopki za vpis v register, glede katerih na dan uveljavitve tega zakona še ni bila izdana pravnomočna odločba, se dokončajo po predpisih, ki so veljali ob začetku postopka.

997. člen

Prvo koncesijsko pogodbo o upravljanju, vodenju, razvoju in rednem vzdrževanju pristaniške infrastrukture v koprskem tovarnem pristanišču sklene Republika Slovenija z osebo zasebnega prava, ki opravlja te dejavnosti na dan uveljavitve tega zakona.

Koncesijska pogodba iz prejšnjega odstavka, mora biti sklenjena v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

998. člen

Določba drugega odstavka 90. člena tega zakona ne velja za članice Evropske unije z dnem, ko Republika Slovenija postane članica Evropske unije.

Pogoj vzajemnosti iz 7. člena tega zakona se ne uporablja za članice Evropske unije od dne, ko Republika Slovenija postane članica Evropske unije.

999. člen

Ta zakon začne veljati 30 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-A (Uradni list RS, št. 21/02) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o dopolnitvah Pomorskega zakonika – PZ-B (Uradni list RS, št. 2/04) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

1596. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o poštinih storitvah (ZPSto-1A)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o poštinih storitvah (ZPSto-1A)

Razglasjam Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o poštinih storitvah (ZPSto-1A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-34/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POŠTINIH STORITVAH (ZPSto-1A)

1. člen

V Zakonu o poštinih storitvah (Uradni list RS, št. 42/02) se v celotnem besedilu zakona besedilo »univerzalne poštne storitve« v različnih sklonih nadomesti z besedilom »univerzalna poštna storitev« v ustreznem sklonu, besedo »pristojbina« v različnih sklonih pa se nadomesti z besedama »plačilo agenciji« v ustreznem sklonu.

2. člen

V 1. točki 2. člena se beseda »neidentificirana« nadomesti z besedo »vsebinsko neenaka«.

2. točka se črta.

Dosedanja 3. točka postane 2. točka.

Za dosedanja 4. točko, ki postane 3. točka, se doda nova 4. točka, ki se glasi:

»4. Izvajalec univerzalne poštne storitve je izvajalec poštinih storitev, ki v skladu s tem zakonom izvaja univerzalno poštino storitev.«.

V 6. točki se besedi »mednarodna pošta« nadomesti z besedilom »mednarodni poštni promet«, besedi »poštne pošiljke« pa se nadomesti z besedama »poštinih pošiljk«.

V 11. točki se za besedo »mednarodnem« doda beseda »poštnem«, na koncu pa se doda nov stavek, ki se glasi:

»Za izvajanje poštinih storitev se ne šteje prenos poštinih pošiljk od pošiljatelja do naslovnika direktno brez usmerjanja (kurirska storitev).«.

V 13. točki se beseda »odpravo« nadomesti z besedo »usmerjanje«, beseda »prispetje« in vejica pred njo pa se črtata.

V 15. točki se besedilo »tistega dela agencije, ki je pristojen za pošto« nadomesti z besedilom »agencije na področju poštne storitve«.

V 18. točki se pika na koncu črta in doda besedilo »kot pošiljatelj ali naslovnik.«.

3. člen

Naslov 3. člena se spremeni tako, da se glasi: »univerzalna poštna storitev«.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Univerzalna poštna storitev je trajno, redno in nemoteno izvajanje s tem zakonom določenih poštne storitve s predpisano kakovostjo na celotnem ozemlju Republike Slovenije po cenah, ki so dostopne za vse uporabnike poštne storitve.«.

V drugem odstavku se napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »Kot univerzalna poštna storitev se izvajajo naslednje poštne storitve:«, v 4. točki pa se besedi »poštne pošiljke« nadomestita z besedilom »prenos poštne pošiljke«.

V tretjem odstavku se besedilo »Univerzalne poštne storitve pomenijo izvajanje poštne storitve« nadomesti z besedilom »Univerzalna poštna storitev se izvaja«.

V četrtem odstavku se beseda »prejšnjega« nadomesti z besedo »drugega«.

4. člen

Naslov 4. člena se spremeni tako, da se glasi: »izvajanje univerzalne poštne storitve«.

Prvi odstavek se spremeni, tako da se glasi:

»(1) Republika Slovenija v javnem interesu zagotavlja, da izvajalec univerzalne poštne storitve vsem uporabnikom poštne storitve na njenem celotnem ozemlju pod enakimi pogoji trajno, redno in nemoteno izvaja univerzalno poštno storitev, ki jo sme prekiniti le v primeru višje sile ali v razmerah, ki predstavljajo nevarnost za vročevalca.«.

V petem odstavku se prvi stavek spremeni, tako da se glasi:

»Izvajalec univerzalne poštne storitve je dolžan prenesti poštne pošiljke iz prvega odstavka 8. člena tega zakona tudi, če poštna storitev ni plačana ali je premalo plačana, vendar lahko zavrne prenos večjih količin takšnih poštne pošiljk.«.

Za petim odstavkom se doda nov odstavek, ki se glasi:

»(6) Izvajalec univerzalne poštne storitve mora vsaj enkrat letno objaviti dovolj natančne in posodobljene informacije o posameznih lastnostih univerzalne poštne storitve, še posebej o splošnih pogojih, cenah in kakovosti univerzalne poštne storitve. Te informacije mora izvajalec univerzalne poštne storitve objaviti na svojih spletnih straneh in v poslovnih prostorih, namenjenih za neposredno delo z uporabniki poštne storitve. Kadar se izvajalec univerzalne poštne storitve v teh informacijah sklicuje na tehnične standarde, se mora sklicevati na standarde s področja poštne storitve, ki so objavljeni v Uradnem listu Evropskih skupnosti.«.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se beseda »izvajalce« nadomesti z besedo »izvajalca«, besedo »njihovih« pa z besedo »njegovih«.

5. člen

V petem odstavku 7. člena se besedilo »jih pridobi agencija v postopku nadzora« nadomesti z besedilom »upoštevata agencija kot njihov prihodek celoten njihov prihodek iz preteklega leta, pridobljen na podlagi podatkov Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve«.

6. člen

Besedilo 8. člena se spremeni, tako da se glasi:

»8. člen

(rezervirane poštne storitve)

(1) Rezervirane poštne storitve so prenos poštne pošiljke korespondence v notranjem prometu in v Republiko Slovenijo prispelih poštne pošiljk korespondence v mednarodnem poštne prometu, če je masa teh poštne pošiljk manjša od 50 g in cena nižja od dvainpolkratnika cene prenosa poštne pošiljke korespondence standardne kategorije prve težnostne stopnje, ki je določena v splošnem aktu iz 9. člena tega zakona.

(2) Za rezervirane poštne storitve se ne šteje izmenjava dokumentov in direktna pošta.

(3) Rezervirane storitve ima pravico izvajati le izvajalec univerzalne poštne storitve.

(4) Vlada lahko glede na razvoj poštne sektorja s predpisom zmanjša obseg rezerviranih poštne storitve.«.

7. člen

V drugem odstavku 10. člena se besedili »na celotnem ozemlju Republike Slovenije« in »s katerim pridobi tudi pravico izvajati rezervirane poštne storitve« črtata.

8. člen

Drugi odstavek 13. člena se spremeni, tako da se glasi:

»(2) Če agencija na podlagi obvestila ugotovi, da želi vlagatelj izvajati poštne storitve prenosa poštne pošiljk do mase 2 kg, poštne paketov do mase 20 kg ali poštne pošiljk za slepe in slabovidne, ali storitve priporočene in vrednostne poštne pošiljke, izda o tem ugotovitveni sklep.«.

Četrti odstavek se spremeni, tako da se glasi:

»(4) Izvajalec poštne storitve mora pisno obvestiti agencijo o vsaki spremembi podatkov iz prvega odstavka tega člena v 30 dneh od njenega nastanka, o vsaki predvideni spremembi ali prenehanju izvajanja poštne storitve pa najmanj 15 dni vnaprej.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Agencija v 15 dneh od prejema obvestila o prenehanju izvajanja poštne storitve o tem izda ustrezen sklep, s katerim preneha obveznost iz 14. člena tega zakona.«.

9. člen

Besedilo prvega odstavka 14. člena se spremeni, tako da se glasi:

»(1) Vsak izvajalec poštne storitve je zavezanec za plačevanje plačil agenciji.«.

Na koncu drugega odstavka se doda nov stavek, ki se glasi:

»Za poštne storitve prenosa poštne pošiljk za slepe in slabovidne se ne plačuje plačil agenciji.«.

10. člen

V drugem odstavku 16. člena se v napovednem stavku črta besedilo »za izvajanje poštne storitve«.

11. člen

V prvem odstavku 22. člena se v napovednem stavku za besedo »preneha« doda beseda »veljati«.

V drugem odstavku se za besedo »prenehanje« doda besedo »veljavnosti«.

12. člen

V prvem odstavku 23. člena se za besedo »vročajo« črta besedo »najprej«, za besedo »gospodinjstva« pa se doda besedilo »ali osebi, ki je zaposlena v gospodinjstvu naslovnika oziroma v njegovem poslovnem prostoru,«.

V tretjem odstavku se za besedo »odstavka« dodata besedi »zaradi odsotnosti«.

13. člen

Na koncu prvega odstavka 26. člena se doda nov stavek, ki se glasi:

»Kopijo te pogodbe ter njene morebitne dopolnitve ali spremembe mora izvajalec univerzalne poštne storitve poslati agenciji.«.

V drugem odstavku se besedi »razumnem času« nadomesti z besedama »42 dneh«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Agencija lahko izvajalcu univerzalne poštne storitve z odločbo naloži ukrepe, povezane z izpolnjevanjem obveznosti iz tega člena.«.

14. člena

27. člen se črta.

15. člen

Prvi odstavek 28. člena se spremeni, tako da se glasi:

»(1) Izvajalci poštних storitev morajo objaviti splošne pogoje izvajanja poštних storitev in cene teh storitev.«.

Tretji odstavek se črta.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »in v dnevnem tisku« nadomesti z besedilom »na svojih spletnih straneh in v poslovnih prostorih, namenjenih za neposredno delo z uporabniki poštних storitev«.

Dosedanji peti odstavek postane četrti odstavek.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane peti odstavek, se beseda »četrtga« nadomesti z besedo »tretjega«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane šesti odstavek, se beseda »petega« nadomesti z besedo »četrtga«.

V dosedanjem osmem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se beseda »četrtga« nadomesti z besedo »tretjega«.

Dosedanji deveti odstavek se črta.

16. člen

Naslov in besedilo 29. člena se spremenita, tako da se glasita:

»29. člen

(cene univerzalne poštne storitve)

(1) Univerzalno poštno storitev mora izvajalec univerzalne poštne storitve izvajati po cenah, ki bodo:

1. omogočale vsem uporabnikom dostop do univerzalne poštne storitve,

2. temeljile na stroških učinkovitega zagotavljanja univerzalne poštne storitve,

3. biti za istovrstne storitve enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije,

4. pregledne in nediskriminatorne.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka tega člena lahko cene poštних storitev za osebe s posebnimi zahtevami odstopajo od navedenih kriterijev.

(3) Obveznost iz 3. točke prvega odstavka ne posega v pravico izvajalca univerzalne poštne storitve, da določi nižje cene za svoje poštne storitve, na primer za poslovne stranke, za pošiljatelje velikega števila poštних pošilk ali za posrednike, ki združujejo poštne pošiljke od različnih pošiljateljev, vendar le v primeru, ko se izogne delu stroškov, ki jih ima glede na običajen prenos posamezne poštne pošiljke.

(4) Izvajalec univerzalne poštne storitve mora pregledno in nediskriminatorno uporabljati cene iz prejšnjega odstavka tega člena in z njimi povezane pogoje. Take cene morajo biti na voljo tudi fizičnim osebam, če uporabljajo poštne storitve v podobnih razmerah.«.

17. člen

V prvem odstavku 30. člena se za besedama »ali ima« doda besedilo »izključno ali posebno«, besedilo »ki ni pod splošnimi pogoji dostopno vsem,« pa se črta.

Drugi odstavek se spremeni, tako da se glasi:

»(2) Izvajalec univerzalne poštne storitve ne sme z rezerviranimi poštnimi storitvami subvencionirati ostalih poštних storitev in drugih storitev, ki jih izvaja, razen v obsegu, ki je nujen potreben za izpolnjevanje obveznosti v zvezi z izvajanjem univerzalne poštne storitve.«.

18. člen

V drugem odstavku 31. člena se za besedama »računovodsko spremljanje« črta besedo »univerzalnih,«, za besedo »rezerviranih« pa se doda besedilo »poštних storitev, drugih poštних storitev, ki jih izvaja kot univerzalno poštno storitev,«.

V tretjem odstavku se beseda »Računovodski« nadomesti z besedama »Ločeni računovodski«, besedo »izvajalcev« pa se nadomesti z besedo »izvajalca«.

19. člen

V prvem odstavku 34. člena se v 3. točki beseda »plačilo« nadomesti z besedama »označitev plačila«.

20. člen

V tretjem in četrtem odstavku 35. člena se besedilo »izvajalec poštних storitev« v različnih sklonih nadomesti z besedilom »izvajalec univerzalne poštne storitve« v ustreznih sklonih.

Na koncu četrtega odstavka 35. člena se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »vendar je o tem dolžan predhodno pisno obvestiti agencijo.«.

21. člen

Prvi odstavek 36. člena se spremeni, tako da se glasi:

»(1) Če je stanovanje ali poslovni prostor uporabnika poštних storitev zunaj strnjenegega naselja in je hkrati oddaljen od vročevalčeve poti za več kot 200 metrov, se poštne pošiljke lahko vročajo preko izpostavljenih predalčnikov. Uporabnik poštних storitev namesti izpostavljeni predalčnik sporazumno z izvajalcem univerzalne poštne storitve na primernem mestu ob vročevalčevi poti. O namestitvi izpostavljenega predalčnika mora izvajalec univerzalne poštne storitve obvestiti agencijo. Uporabnik poštних storitev je dolžan vzdrževati izpostavljeni predalčnik.«.

V drugem odstavku se besedi »poštних storitev« nadomesti z besedilom »univerzalne poštne storitve«.

V tretjem odstavku se besedi »poštних storitev« nadomesti z besedilom »univerzalne poštne storitve«, pika na koncu pa se nadomesti z vejico in doda besedilo »vendar je o tem dolžan predhodno pisno obvestiti agencijo.«.

22. člen

Na koncu prvega odstavka 38. člena se doda nov stavek, ki se glasi:

»Prepoved vročanja v tak predalčnik ali izpostavljeni predalčnik velja za vse fizične ali pravne osebe, tudi za tiste, ki niso izvajalci poštних storitev v skladu s tem zakonom.«.

Za prvim odstavkom se dodata nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Prepoved iz prejšnjega odstavka velja tudi v primeru, če so nenaslovljena oglaševalska, marketinška in druga reklamna sporočila vložena v druge vrste nenaslovljenih pošilk, katerih vročitev ni prepovedana z nalepko.

(3) Časopisi, revije, uradna glasila občin in lokalnih skupnosti, vabila ustanov, politična propagandna sporočila v času volilne kampanije, nenaslovljene pošiljke z informativno ali izobraževalno vsebino, ter druge tiskane oblike uredniško oblikovanih vsebin se ne štejejo za pošiljke iz prvega odstavka tega člena.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane četrti odstavek, se besedi »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega odstavka tega člena«.

23. člen

Besedilo 40. člena se spremeni, tako da se glasi:

»40. člen

(plačila agenciji)

(1) Sredstva za delo v okviru pooblastil na podlagi tega zakona agencija ustvarja s prihodki iz letnih plačil izvajalcev poštних storitev, ki jih nakazujejo na njen račun.

(2) Višino plačil iz prejšnjega odstavka agencija določi s tarifo. Pri izdaji tarife agencija upošteva pokrivanje stroškov dela iz prejšnjega odstavka glede na načrtovane cilje in naloge s področja poštних storitev, določene v programu dela agencije. Tarifa vsebuje posebno obrazložitev, v kateri se navede razloge za sprejem ali spremembo tarife ter cilje, ki bi jih na ta način dosegli. Tarifo se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije skupaj z njeno obrazložitvijo in začne veljati po tej objavi.

(3) Pred izdajo ali spremembo tarife je treba ugotoviti oziroma predvideti stroške iz prvega odstavka tega člena ter določiti rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od dveh mesecev, v katerem se pozove zavezance iz prvega odstavka tega člena, da podajo svoje mnenje, pripombe in predloge glede načrtovane izdaje ali spremembe tarife. V tem času se lahko opravijo tudi medsebojni razgovori. Za izdajo ali spremembo tarife je treba pridobiti predhodno soglasje vlade.«.

24. člen

V prvem odstavku 41. člena se v 11. točki nadomesti besedi »poštних storitev« z besedilom »univerzalne poštne storitve«.

25. člen

V prvem odstavku 51. člena se 5. točka spremeni, tako da se glasi:

»5. predmete, ki so nevarni za zaposlene pri izvajalcu poštних storitev,«.

V drugem odstavku se beseda »radioaktivne« nadomesti z besedo »nevarne«, besedilo »kvarljive biološke snovi, okužljive snovi in trden ogljikov dioksid (suhi led), ki se uporablja za hladitev okužljivih snovi, paraziti in uničevalci škodljivih insektov,« pa se črta.

26. člen

Besedilo 54. člena se spremeni, tako da se glasi:

»54. člen

(reklamacija)

(1) Uporabnik poštних storitev ima pravico vložiti reklamacijo v treh mesecih po oddaji poštne pošiljke v primerih določenih v prvem in drugem odstavku prejšnjega člena.

(2) Uporabnik poštних storitev ima pravico vložiti reklamacijo takoj ob vročitvi, oziroma najkasneje v 30 dneh od vročitve, če pomanjkljivosti niso takoj vidne.

(3) Če uporabnik poštних storitev ne vloži reklamacije v rokih iz prejšnjih odstavkov tega člena, zgubi pravico do odškodnine.

(4) Izvajalec poštних storitev mora na reklamacijo odgovoriti v 15 dneh za poštno pošiljko v notranjem poštнем prometu in v dveh mesecih za poštno pošiljko v mednarodnem poštнем prometu, sicer lahko uporabnik poštних storitev v 15 dneh od poteka tega roka vloži pritožbo na agencijo.«.

27. člen

V drugem odstavku 55. člena se v 1. točki za besedo »izgubo« doda vejica in besedo »poškodbo«, v 2. točki se besedi »do 15-kratnika« nadomesti z besedo »15-kratnik«,

v 3. točki pa se za besedo »izropanje« doda besedi »ali poškodbo« in nadomesti besedi »do 10-kratnika« z besedo »10-kratnik«.

Četrti odstavek se spremeni, tako da se glasi:

»(4) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena se najvišje možne odškodnine za poštne pošiljke v mednarodnem poštнем prometu določijo v skladu z določili aktov Svetovne poštne zveze, ki veljajo v Republiki Sloveniji.«.

28. člen

Besedilo 56. člena se spremeni, tako da se glasi:

»56. člen

(pristojnosti za nadzor)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov izvajajo inšpektorji pristojni za pošto.«.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka opravljajo nadzor nad določbami tega zakona, ki se nanašajo na izvajanje in kakovost univerzalne poštne storitve, na dostop do javnega poštnega omrežja, na splošne pogoje in na oblikovanje cen izvajalca univerzalne poštne storitve, na prepoved subvencioniranja in na vodenje računovodstva izvajalcev univerzalnih poštних storitev ter nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov, ki jih izdaja agencija v okviru svojih pristojnosti, pooblašene osebe agencije.

(3) Naloge nadzora iz prejšnjega odstavka, ki je v pristojnosti agencije, opravljajo osebe, ki so zaposlene na agenciji in jih minister pooblasti za opravljanje teh nalog (v nadaljnjem besedilu: pooblašene osebe agencije). Pooblašene osebe agencije samostojno opravljajo naloge nadzora po tem zakonu, vodijo upravni postopek ter izdajajo odločbe in sklepe v upravnem postopku.

(4) Pooblastilo za opravljanje nalog nadzora se izkazuje s službeno izkaznico in značko, ki ju izda minister.

(5) Pooblašene osebe agencije morajo smiselno izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon, ki ureja inšpektorski nadzor za inšpektorje.

(6) V postopku nadzora po tem zakonu se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, razen če s tem zakonom ni drugače določeno.«.

29. člen

V prvem odstavku 57. člena se v napovednem stavku za besedo »inšpektor« doda besedilo »ali pooblašena oseba agencije«, na začetku 2. točke se doda besedilo »postopati kot prekrškovni organ v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, oziroma«, v 3. točki se beseda »kazen« nadomesti z besedo »globa«, 6. točka pa se črta.

V drugem odstavku se za besedo »Inšpektor« doda besedilo »ali pooblašena oseba agencije«.

30. člen

Za 57. členom se doda nov 57.a člen, ki se glasi:

»57.a člen

(prekrškovni organi)

(1) Agencija in pristojni inšpektorat odločata o prekrških za kršitve tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, kot prekrškovni organ v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, vsak na svojem področju, ki ga nadzorujejo.

(2) Prekrškovni organ po tem zakonu lahko izreče katekroli predpisano višino globe. Če s tem zakonom ni drugače določeno, uporablja prekrškovni organ glede prekrškov določbe zakona, ki ureja prekrške.

(3) Pooblašene osebe agencije in inšpektorji vodijo postopek pred prekrškovnim organom in v njem odločajo v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.«.

31. člen

V 58. členu se beseda »prejšnjega« nadomesti s številko »57.«.

32. člen

Besedilo 59. člena se spremeni, tako da se glasi:

»59. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 1.000.000 do 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma samostojni podjetnih posameznik, če:

1. ne izvaja univerzalne poštne storitve v skladu s 3. in 4. členom tega zakona,

2. izvaja rezervirane poštne storitve brez dovoljenja (tretji odstavek 8. člena tega zakona),

3. kljub odločbi o prepovedi dejavnosti še naprej opravlja dejavnost (tretji odstavek 13. člena tega zakona),

4. ne pošlje agenciji kopije pogodbe iz prvega odstavka 26. člena, njene morebitne spremembe ali dopolnitve (prvi odstavek 26. člena tega zakona),

5. iz neupravičenega razloga ne sklene pogodbe o dostopu do javnega poštnega omrežja (tretji odstavek 26. člena tega zakona),

6. cen ne oblikuje v skladu z zakonom (29. člen tega zakona),

7. ne spoštuje prepovedi subvencioniranja (30. člen tega zakona),

8. ne vodi ustrezne ločitve na računovodski ravni (31. člen tega zakona),

9. naklepno ali iz malomarnosti opravi prenos poštne pošiljke, katere prenos je prepovedan (51. člen tega zakona).

(2) Z globo od 250.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.«.

33. člen

Besedilo 60. člena se spremeni, tako da se glasi:

»60. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 500.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnih posameznik, če:

1. agenciji dostavi neresnične podatke v zvezi s prihodkom (četrti odstavek 7. člena tega zakona),

2. agenciji pravočasno ne dostavi obrazca v zvezi s prihodkom (četrti odstavek 7. člena tega zakona),

3. ne poravnava stroškov nadomestila za izvajanje univerzalne poštne storitve (šesti odstavek 7. člena tega zakona),

4. pisno ne obvesti agencije o izvajanju poštних storitev (prvi odstavek 10. člena),

5. prenese dovoljenje na drugo fizično ali pravno osebo (šesti odstavek 11. člena tega zakona),

6. ne spoštuje pravic in obveznosti, določenih v dovoljenju (12. člen tega zakona),

7. ne obvesti agencije o spremembi izvajanja poštних storitev ali o spremembi podatkov iz prvega odstavka 13. člena (četrti odstavek 13. člena tega zakona),

8. ne poravnava plačila agenciji (14. člen tega zakona),

9. vroči pošto pošiljko v nasprotju z zakonom (23. in 24. člen tega zakona),

10. če splošni pogoji ne vsebujejo predpisanih elementov (28. člen tega zakona),

11. uveljavi splošne pogoje brez soglasja agencije (tretji odstavek 28. člena tega zakona),

12. ne objavi splošnih pogojev in cen sedem dni pred uveljavitvijo (tretji odstavek 28. člena tega zakona),

13. izdaja poštne znamke v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 33. člena tega zakona,

14. preneha vročati poštne pošiljke v predalčnik ali izpostavljeni predalčnik, ne da bi o tem predhodno pisno obvestil agencijo (četrti odstavek 35. člena in tretji odstavek 36. člena tega zakona),

15. vloži nenaslovljena oglaševalska, marketinška in druga reklamna sporočila v predalčnik, ki je označen z nalepko agencije, s katero je prepovedano vročanje take pošte v ta predalčnik (38. člen tega zakona),

16. ne da na voljo podatke, informacije, finančna poročila oziroma druga poročila, ki jih agencija potrebuje za izpolnjevanje svojih pristojnosti in za poročanje mednarodnim organizacijam v skladu z mednarodnimi akti, uveljavljenimi v Republiki Sloveniji (prvi odstavek 42. člena),

17. ne objavi kot sestavni del splošnih pogojev postopka reševanja ugovorov uporabnikov poštних storitev (tretji odstavek 46. člena tega zakona),

18. pri izvajanju poštних storitev ne zagotavlja tajnosti poštних pošiljk v skladu s tem zakonom (48. člen tega zakona).

(2) Z globo od 100.000 do 250.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.«.

34. člen

V 61. členu se prvi in drugi odstavek črtata.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane prvi odstavek, se besedi »denarno kaznijo« nadomestita z besedo »globo«.

Dosedanji četrti odstavek se črta.

35. člen

Črta se 66. člen.

36. člen

V 67. členu se črta besedilo »ali za dejavnosti drugih prometnih agencij (63.4)«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

37. člen

Pri rezerviranih poštних storitvah iz 8. člena se do 31. decembra 2005 kot težnostna meja upošteva masa 100 g in kot cenovna meja trikratnik cene prenosa poštne pošiljke korespondence standardne kategorije prve težnostne stopnje, ki je določena v splošnem aktu o nomenklaturi poštних storitev.

38. člen

Ne glede na določbe prvega odstavka 40. člena se do 31. decembra 2004 agencija financira iz državnega proračuna v skladu z določbami Zakona o poštних storitvah (Uradni list RS, št. 42/02) ter drugimi zakoni s področja njenega delovanja.

39. člen

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) izrekajo kot denarne kazni v mejah, določenih s tem zakonom.

Določbe tega zakona, ki določajo globe za prekršek odgovorne osebe samostojnega podjetnika posameznika, in določbe 57.a člena se začnejo uporabljati z dnem začetka uporabe Zakona o prekrških.

40. člen

Ta zakon začne veljati 1. maja 2004.

Št. 326-08/94-6/7

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1170-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

1597. Zakon o evropskem nalogu za prijetje in predajo (ZENPP)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o evropskem nalogu za prijetje in predajo (ZENPP)

Razglasjam Zakon o evropskem nalogu za prijetje in predajo (ZENPP), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-35/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N

O EVROPSKEM NALOGU ZA PRIJETJE IN PREDajo (ZENPP)

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(1) Ta zakon ureja postopek odreditve Evropskega naloga za prijetje in predajo in postopek predaje obdolžencev ali obdolženek (v nadaljnjem besedilu: obdolženci) in obsojencev ali obsojenk (v nadaljnjem besedilu: obsojenci) med Republiko Slovenijo in drugimi državami članicami Evropske unije ter prevoz obdolžencev in obsojencev med državami članicami Evropske unije čez ozemlje Republike Slovenije.

(2) Glede vprašanj, ki v tem zakonu niso posebej urejena, se smiselno uporabljajo zakon, ki ureja kazenski postopek, in zakon, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij.

(3) Republika Slovenija izvrši vsak nalog za prijetje na podlagi priznavanja odločb tujih pravosodnih organov in v skladu z določbami tega zakona.

2. člen

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

(a) Evropski nalog za prijetje in predajo (v nadaljnjem besedilu: nalog) je odločba, ki jo izda pravosodni organ države članice Evropske unije z namenom, da bi druga država članica Evropske unije, prišla in ji predala osebo, zoper katero namerava izvesti kazenski postopek ali izvršiti kazni zapora;

(b) Odreditveni pravosodni organ je organ države članice Evropske unije, ki je po zakonodaji te države pristojen za odreditev naloga;

(c) Izvršitveni pravosodni organ je organ države članice, ki je po zakonodaji te države pristojen za izvedbo postopka za predajo;

(č) Centralni pravosodni organ je organ države članice, ki je po zakonodaji te države pristojen za administrativno pošiljanje in prejemanje nalogov in za vso s tem povezano uradno korespondenco;

(d) Zahtevana oseba je posameznik ali posameznica, zoper katerega je odrejen nalog in ga je potrebno predati državi članici, ki je odredila nalog;

(e) Predaja pomeni predajo zahtevane osebe s strani države članice drugi državi članici, ki je odredila nalog;

(f) Tretja država je država, ki ni članica Evropske unije;

(g) Tujec ali tujka (v nadaljnjem besedilu: tujec) je državljan države, ki ni država članica Evropske unije;

(h) Načelo specialnosti pomeni, da se zahtevana oseba, ki je predana drugi državi članici, ne sme preganjati, zoper njo izvršiti kazni ali predati drugi državi članici zaradi drugega kaznivega dejanja, ki ga je storila pred predajo.

3. člen

(1) Odreditveni in izvršitveni pravosodni organ v Republiki Sloveniji je sodišče, pristojno za kazenske zadeve.

(2) Ministrstvo, pristojno za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), je pristojno za pomoč sodiščem in tujim pravosodnim organom v zvezi s pošiljanjem in prejemanjem nalogov ter za izvedbo postopka pridobitve dovoljenja za prevoz ali postopka izdaje dovoljenja za prevoz.

II. POSTOPEK ODREDITVE NALOGA

4. člen

(1) Nalog se sme odrediti, če je zoper obdolženca odrejen pripor zaradi kaznivega dejanja, za katerega se storilec ali storilka (v nadaljnjem besedilu: storilec) preganja po uradni dolžnosti in je zanj v domačem kazenskem zakonu predpisana kazni zapora najmanj eno leto ali zaradi izvršitve kazni zapora najmanj štirih mesecev.

(2) Nalog je pisna odredba sodišča, pred katerim teče kazenski postopek ali sodišča, ki je pristojno za izvršitev kazni.

(3) V nalogu je potrebno navesti:

a) ime, priimek, datum in kraj rojstva, EMŠO (če gre za državljan ali državljanke – v nadaljnjem besedilu: državljan – Republike Slovenije), prebivališče ter državljanstvo zahtevane osebe;

b) naziv, naslov, številka telefona, telefaksa in naslov elektronske pošte sodišča, ki je nalog izdalo;

c) dokazilo o izvršljivi sodbi, sklepu o priporu ali drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom;

č) zakonsko označbo kaznivega dejanja;

d) opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, vključno s časom, krajem in obliko udeležbe zahtevane osebe;

e) podatke o vrsti in višini izrečene kazni v primeru pravnomočne sodbe oziroma podatke o predpisani kazni;

f) morebitne druge okoliščine kaznivega dejanja;

g) opis predmetov ali premoženja, ki ga je potrebno zaseči.

(4) Podrobna vsebina naloga se določi v obliki obrazca, ki ga predpiše minister ali ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za pravosodje.

5. člen

(1) Če je kraj stalnega ali začasnega prebivališča zahtevane osebe znan, pošlje sodišče nalog neposredno izvršitvenemu pravosodnemu organu, na katerega območju zahtevana oseba prebiva.

(2) Nalog se pošlje v izvršniku, overjeni kopiji ali drugi pisni obliki, ki omogoča izvršitvenemu pravosodnemu organu preveriti verodostojnost. Nalog se lahko pošlje tudi po Interpolu ali preko sistema, ki med prenosom varuje tajnost podatkov in omogoča izvršitvenemu pravosodnemu organu preveriti verodostojnost pošiljatelja in podatkov.

(3) Izvirnik naloga mora biti preveden v uradni jezik ali enega od uradnih jezikov izvršitvene države članice ali v jezik, ki ga je določila država članica.

6. člen

(1) Če ni znano, kateri je pristojni izvršitveni pravosodni organ, opravi sodišče poizvedbe pri ministrstvu, ki je v ta namen pristojno opraviti ustrezne poizvedbe tudi pri centralnih organih druge države članice ali preko kontaktnih točk Evropske pravosodne mreže.

(2) Če ni znano, kje se zahtevana oseba nahaja, pošlje sodišče nalog Policiji, ki postopa v skladu z določili zakona, ki ureja kazenski postopek glede izvršitve tiralice. Kopijo naloga se pošlje ministrstvu.

(3) Zoper zahtevano osebo se lahko razpiše ukrep v Schengenskem informacijskem sistemu (SIS), skladno z določbami 95. člena Konvencije o postopni odpravi preverjanj na skupnih mejah z dne 19. junija 1985. Ukrep v Schengenskem informacijskem sistemu, opremljen s podatki iz 4. člena tega zakona, je enakovreden nalogu.

(4) Vprašanja v zvezi s pošiljanjem in preverjanjem verodostojnosti dokumentov, sodišča rešujejo neposredno s tujimi pravosodnimi organi ali preko ministrstva. Pri tem se lahko uporabljajo sodobna tehnična sredstva, zlasti računalniško omrežje, pripomočki za prenos slike, glasu in elektronskih impulzov.

7. člen

(1) Sodišče, ki je odredilo nalog, komunicira z izvršitvenim pravosodnim organom neposredno ali preko ministrstva.

(2) Če je nalog odrejen zaradi izvedbe kazenskega postopka, lahko sodišče, ki je odredilo nalog, od izvršitvenih pravosodnih organov zahteva, da se zahtevana oseba zaslisi pred izvršitvenim pravosodnim organom ali zaradi zaslivanja oziroma navzočnosti na glavni obravnavi začasno premesti v Republiko Slovenijo. Zaslivanja zahtevane osebe v izvršitveni državi članici se udeleži preiskovalni sodnik ali preiskovalna sodnica (v nadaljnjem besedilu: preiskovalni sodnik). Pri zaslivanju pa sta lahko navzoča državni tožilec ali državna tožilica (v nadaljnjem besedilu: državni tožilec) in zagovornik ali zagovornica (v nadaljnjem besedilu: zagovornik), razen če njuna navzočnost ni dovoljena v skladu z zakonodajo izvršitvene države članice. Preiskovalni sodnik mora na primeren način obvestiti državnega tožilca in zagovornika, kdaj in kje bo zaslivanje zahtevane osebe.

(3) Podrobnosti v zvezi z zaslivanjem ter pogoje in trajanje začasne premestitve določita sodišče, pred katerim teče kazenski postopek in izvršitveni pravosodni organ v medsebojnem pisnem sporazumu, ki je obvezujoč za vse organe v Republiko Sloveniji.

8. člen

(1) Osebo, ki je bila predana Republiko Sloveniji, se ne sme preganjati, zoper njo se ne sme izvršiti kazni, niti se je ne sme predati drugi državi članici, zaradi drugega kaznivega dejanja, ki ga je storila pred predajo.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo v naslednjih primerih:

a) če oseba, ki je imela možnost oditi z ozemlja Republike Slovenije, tega ne stori v petinštridesetih dneh po svoji dokončni izpustitvi ali se v Republiko Slovenijo po odhodu znova vrne;

b) če je za drugo dejanje, ki ga je oseba storila pred predajo, predpisana le denarna kazen;

c) če se je oseba pred ali po predaji izrecno odpovedala ugodnosti načela specialnosti;

č) če država članica, ki je osebo predala, soglaša s pregonom, izvršitvijo kazni ali predajo drugi državi članici, zaradi drugega kaznivega dejanja, ki ga je oseba storila pred predajo.

9. člen

(1) Odpoved ugodnosti načela specialnosti poda oseba, ki je bila predana Republiko Sloveniji pred sodiščem, pred katerim teče kazenski postopek, zaradi kaznivega dejanja, storjenega pred predajo, ali pred preiskovalnim sodnikom sodišča, pristojnega za izvršitev kazni ali za postopek predaje, zaradi kaznivega dejanja, storjenega pred predajo. Predano osebo se pouči o pomenu načela specialnosti, posledicah odpovedi načelu specialnosti ter o tem, da je odpoved prostovoljna in da je ne more preklicati. Predano osebo, ki nima zagovornika, se pouči, da ima pravico vzeti si zagovornika po lastni izbiri.

(2) Pouk iz prejšnjega odstavka, odpoved ugodnosti načela specialnosti ter izjava, da je bila odpoved dana prostovoljno, se zapišejo v zapisnik. Če sodišče osebi ni dalo pouka, ali pouk ni zapisan, sodišče ne sme svoje odločbe opreti na izjavo predane osebe.

(3) Če se oseba, ki je bila predana Republiko Sloveniji, ne odpove ugodnosti načela specialnosti, mora sodišče zaprositi za soglasje, da se predano osebo lahko preganja, zoper njo izvrši kazen ali preda drugi državi članici zaradi drugega kaznivega dejanja, storjenega pred njeno predajo. Prošnjo poda sodišče, pred katerim teče kazenski postopek ali sodišče, pristojno za izvršitev kazni ali sodišče, pred katerim teče postopek za predajo. Prošnja se pošlje izvršitvenemu pravosodnemu organu v obliki in na način, določen v 4., 5. in 6. členu tega zakona.

10. člen

Osebo, ki je bila predana Republiko Sloveniji, se ne sme izročiti tretji državi brez soglasja države članice, ki je osebo predala. Prošnjo za izdajo soglasja poda sodišče v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

III. POSTOPEK ZA PREDajo ZAHTEVANE OSEBE

Pogoji za predajo zahtevane osebe

11. člen

(1) Predaja je dopustna, če je odrejen nalog zaradi kaznivega dejanja, za katero je v odreditveni državi članici predpisana kazen odvzema prostosti najmanj eno leto ali zaradi izvršitve kazni zapora najmanj štiri mesece in če je dejanje, za katerega se zahteva predaja, kaznivo tudi po domačem kazenskem zakonu (dvojna kaznivost).

(2) Predaja je dopustna tudi, če ni izpolnjen pogoj dvojne kaznivosti, če je odreditveni pravosodni organ odredil nalog zaradi kaznivega dejanja, za katero je predpisana kazen odvzema prostosti najmanj tri leta in je po pravu odreditvene države članice opredeljeno kot eno izmed naslednjih vrst kaznivih dejanj:

- pripadnost kriminalni združbi;
- terorizem;
- trgovina z ljudmi;
- spolno izkoriščanje otrok in otroška pornografija;
- nedovoljena trgovina s prepovedanimi drogami;
- nedovoljena trgovina z orožjem, strelivom in eksplozivi;
- korupcija;
- goljufija, vključno s tistimi, ki ogrožajo finančne interese Evropske unije v smislu Konvencije o varovanju finančnih interesov Evropske unije z dne 26. 7. 1995;

- pranje denarja;
- ponarejanje denarja, vključno z evrom;
- kazniva dejanja, storjena z uporabo računalniškega sistema;
- kazniva dejanja storjena zoper okolje, prostor in naravne dobrine, vključno z nedovoljeno trgovino z ogroženimi živalskimi in rastlinskimi vrstami;
- omogočanje prepovedanega prehoda čez državno mejo in bivanja v državi;
- umor in povzročitev hude telesne poškodbe;
- nedovoljena trgovina s človeškimi organi in tkivi;
- ugrabitev, protipraven odvzem prostosti, jemanje talcev ali talk;
- rasizem in ksenofobija;
- rop v skupini ali oborožen rop;
- nedovoljena trgovina s kulturnimi dobrinami, vključno s starinami in umetniškimi deli;
- izsiljevanje v skupini ali z uporabo orožja ali nevarnega orodja;
- ponarejanje industrijskih izdelkov in prodaja takih izdelkov;
- ponarejanje in promet z uradnimi dokumenti;
- ponarejanje različnih oblik plačilnih sredstev;
- nedovoljena trgovina s hormonskimi snovmi in drugimi spodbujevalci rasti;
- nedovoljena trgovina z jedrskimi in radioaktivnimi snovmi;
- trgovina z ukradenimi vozili;
- posilstvo;
- požig;
- kazniva dejanja, za katera je pristojno Mednarodno kazensko sodišče, ustanovljeno z Rimskim statutom;
- ugrabitev letala ali ladje;
- sabotaža.

(3) Pravna opredelitev kaznivega dejanja in predpisana kazen v prejšnjem odstavku naštetih vrst kaznivih dejanj, je v izključni pristojnosti odreditvenega pravosodnega organa.

Razlogi za zavrnitev predaje zahtevane osebe

12. člen

Predaja zahtevane osebe se zavrne:

- a) če je odrejen nalog za kaznivo dejanje, ki je v Republiki Sloveniji obseženo z amnestijo, če bi bilo domače sodišče pristojno za pregon;
- b) če je odrejen nalog za kaznivo dejanje, zaradi katerega je bila zahtevana oseba že pravnomočno oproščena ali obsojena v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici ali tretji državi, pod pogojem, da je v primeru izrečene kazni kazen že prestala ali jo prestaja ali se po zakonodaji države, ki je kazen izrekla, kazen ne more več izvršiti;
- c) če je odrejen nalog za kaznivo dejanje, zaradi katerega je bil v Republiki Sloveniji zoper zahtevano osebo pravnomočno ustavljen kazenski postopek ali je bila obtožba pravnomočno zavrnjena ali kadar je pristojni državni tožilec zavrgel kazensko ovadbo, ker je osumljenec izpolnil sporazum v postopku poravnavanja ali, ker je osumljenec po navodilih državnega tožilca izpolnil naloge za zmanjšanje ali odpravo škodljivih posledic kaznivega dejanja v skladu z določili zakona, ki ureja kazenski postopek;
- č) če je odrejen nalog za kaznivo dejanje, ki ga je storila zahtevana oseba, ko še ni bila stara 14 let;
- d) če je odrejen nalog za kaznivo dejanje, za katerega je v Republiki Sloveniji kazenski pregon ali izvršitev kazni zastarala, če bi bilo domače sodišče pristojno za pregon ali za izvršitev kazni;
- e) če je odrejen nalog za kaznivo dejanje, ki ni kaznivo po domačem kazenskem zakonu, pa ni moč uporabiti izjeme iz drugega odstavka 11. člena tega zakona. Če je odrejen nalog zaradi kaznivih dejanj, povezanih z davki in dajatvami,

carino in deviznim poslovanjem, se predaje ne sme zavrniti iz razloga, da domača zakonodaja ne odmerja enakih davkov, dajatev ter carinskih in deviznih predpisov, kot zakonodaja odreditvene države članice;

f) če teče zoper zahtevano osebo kazenski postopek v Republiki Sloveniji zaradi istega kaznivega dejanja, zaradi katerega je odrejen nalog, če gre za kaznivo dejanje, storjeno proti Republiki Sloveniji, če gre za kaznivo dejanje, storjeno proti državljanu Republike Slovenije pa, če ni dano zavarovanje za uveljavitev premoženjskopравnega zahtevka oškodovanca ali oškodovanke (v nadaljnjem besedilu: oškodovanec);

g) če obstajajo utemeljeni razlogi za sklepanje, da je bil nalog odrejen z namenom kazenskega pregona in kaznovanja zahtevane osebe zaradi njenega spola, rase, vere, etničnega porekla, državljanstva, jezika, političnega prepričanja ali spolne usmerjenosti ali, da bi bil lahko iz teh razlogov njen položaj bistveno slabši;

h) če odreditveni pravosodni organ ni podal zagotovil, določenih v 14. členu tega zakona.

13. člen

Predaja zahtevane osebe se lahko zavrne:

a) če teče zoper zahtevano osebo kazenski postopek v Republiki Sloveniji zaradi istega kaznivega dejanja, zaradi katerega je odrejen nalog, tudi če niso podani razlogi iz e) točke prejšnjega člena, če bi se kazenski postopek očitno lažje izvedel v Republiki Sloveniji;

b) če je bila v Republiki Sloveniji s pravnomočnim sklepom zahteva za preiskavo zavrnjena, ker ni bil podan utemeljen sum, da je zahtevana oseba storila kaznivo dejanje, zaradi katerega je odrejen nalog;

c) če je odrejen nalog zaradi izvršitve kazni zapora in je zahtevana oseba državljan Republike Slovenije, ali državljan članice, ki prebiva na ozemlju Republike Slovenije, ali tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, če zahtevana oseba tako želi in kolikor se domače sodišče zaveže, da bo izvršilo sodbo sodišča odreditvene države članice v skladu z domačim zakonom;

č) če je odrejen nalog zaradi kaznivih dejanj, ki se po domačem kazenskem zakonu obravnavajo, kakor da so bila v celoti ali delno storjena na ozemlju Republike Slovenije;

d) če je odrejen nalog zaradi kaznivih dejanj, ki so bila storjena zunaj ozemlja odreditvene države članice, domač kazenski zakon pa ne dovoljuje pregona za ista dejanja, kadar so storjena zunaj ozemlja Republike Slovenije.

14. člen

(1) Sodišče zahteva pred odločitvijo o predaji od odreditvenega pravosodnega organa naslednja zagotovila:

a) če je bil odrejen nalog zaradi izvršitve kazni, da bo imela zahtevana oseba, ki je bila obsojena v nenavzočnosti, pa ni bila osebno vabljen, niti kako drugače obveščena o kraju in datumu obravnave, pravico zahtevati obnovo postopka oziroma ponovno sojenje v odreditveni državi članici in biti navzoča pri razglasitvi sodbe;

b) če je bil odrejen nalog zaradi kaznivega dejanja, za katerega je v odreditveni državi članici predpisana kazen dosmrtnega zapora, da zakonodaja odreditvene države članice daje možnost pomilostitve obsojenca ali revizije izrečene kazni, bodisi na zahtevo obsojenca ali po uradni dolžnosti, najpozneje v dvajsetih letih od pravnomočnosti sodbe;

c) če je bil nalog odrejen zaradi izvedbe kazenskega postopka in je zahtevana oseba državljan Republike Slovenije, državljan države članice, ki prebiva na ozemlju Republike Slovenije, ali tujec z dovoljenjem za stalno bivanje v Republiki Sloveniji in če se domače sodišče zaveže s pisno izjavo, da bo izvršilo sodbo sodišča odreditvene države članice v skladu z domačim zakonom, da bo zahtevana oseba po končanem postopku vrnjena v Republiko Slovenijo.

(2) Zagotovila morajo biti dana v roku, ki ga določi sodišče.

Postopek izvršitve naloga**15. člen**

(1) Za izvedbo postopka za predajo je pristojen preiskovalni sodnik okrožnega sodišča, na katerega območju zahtevana oseba prebiva ali na katerega območju se najde.

(2) Če preiskovalni sodnik, ki prejme nalog, ni krajevno pristojen, ga takoj pošlje pristojnemu sodišču in o tem obvesti odreditveni pravosodni organ.

(3) Če nalog ni sestavljen v slovenskem jeziku, preiskovalni sodnik o tem obvesti odreditveni pravosodni organ ter mu določi primeren rok, ki ne sme biti daljši od dvajsetih dni, da predloži overjen prevod v slovenski jezik. Če je zahtevani osebi vzeta prostost lahko preiskovalni sodnik odredi prevod naloga v slovenski jezik.

(4) Zahtevana oseba mora imeti zagovornika ves čas postopka za predajo od privedbe k preiskovalnemu sodniku, oziroma od prvega naroka o odločanju o predaji, do predaje. Če si zahtevana oseba ne vzame zagovornika, ji ga predsednik ali predsednica (v nadaljnjem besedilu: predsednik) sodišča postavi po uradni dolžnosti.

(5) Zahtevana oseba ima pravico do prevajanja v skladu z določili zakona, ki ureja kazenski postopek. Zahtevani osebi mora biti, če tako zahteva, nalog pisno preveden v njen materni jezik ali v drug jezik, ki ga razume.

16. člen

(1) Nalog odreditvenega pravosodnega organa mora obsegati najmanj naslednje podatke:

a) ime, priimek, datum in kraj rojstva, prebivališče ter državljanstvo zahtevane osebe;

b) dokazilo o izvršljivi sodbi, sklepu o priporu ali drugi sodni odločbi z enakim učinkom;

c) zakonsko označbo kaznivega dejanja;

č) opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, vključno s časom, krajem in obliko udeležbe zahtevane osebe;

d) podatke o vrsti in višini izrečene kazni v primeru pravnomočne sodbe oziroma podatke o predpisani kazni;

e) opis predmetov ali premoženja, ki ga je potrebno zaseči;

f) sredstva za ugotovitev istovetnosti zahtevane osebe.

(2) Ko preiskovalni sodnik prejme prevod naloga, preveri, če nalog obsega potrebne podatke iz prejšnjega odstavka in če izpolnjuje pogoje iz 11. člena tega zakona.

(3) Če so izpolnjeni vsi pogoji iz prejšnjega odstavka, preiskovalni sodnik brez odlašanja razpiše narok o odločanju o predaji in nanj povabi zahtevano osebo ter pristojnega državnega tožilca. Vabilu se priloži nalog in prevod naloga. V primeru, da so izpolnjeni pogoji za izdajo odredbe za privedbo po zakonu, ki ureja kazenski postopek, pa preiskovalni sodnik izda odredbo za privedbo zahtevane osebe.

(4) Če je izdan nalog za prijetje, smejo policisti ali policistke (v nadaljnjem besedilu: policisti) zahtevano osebo prijeti tudi brez predhodne odredbe za privedbo iz prejšnjega odstavka, če obstaja nevarnost, da bi pobegnila ali se skrila.

17. člen

(1) Ob prijemu mora policija zahtevano osebo poučiti da ji je vzeta prostost na podlagi naloga ter o tem, katera država in zakaj zahteva njeno prijetje in predajo. Takoj mora biti poučena, da ni dolžna ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki si ga svobodno izbere in o tem, da je pristojni organ na njeno željo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti njene najbližje. Če zahtevana oseba ni državljan Republike Slovenije, mora biti poučena tudi o tem, da je pristojni organ na njeno zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti tudi konzulat njene države.

(2) Prijeto osebo morajo policisti takoj, oziroma v primeru iz četrtega odstavka prejšnjega člena najpozneje v roku šestih ur, privedi k pristojnemu preiskovalnemu sodniku. Ob privedbi policisti sporočijo preiskovalnemu sodniku, zakaj in kdaj je bila privedenemu odvzeta prostost. V primeru iz četrtega odstavka prejšnjega člena policisti preiskovalnemu sodniku predložijo nalog ali kopijo naloga.

18. člen

(1) Preiskovalni sodnik preveri istovetnost privedene osebe, nato pa jo pouči o njenih pravicah iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Preiskovalni sodnik mora privedeno osebo brez odlašanja, najkasneje pa v osemindesetih urah, odkar mu je bila pripeljana, zaslišati o pogojih iz 11. člena tega zakona ter ji ob tem naznaniti vsebino naloga in jo poučiti o možnosti soglašanja s predajo. Na zaslišanju mora biti prisoten pristojni državni tožilec.

(3) Preiskovalni sodnik lahko v primerih, ko je to potrebno zaradi izvedbe zaslišanja iz prejšnjega odstavka in zaradi zagotovitve oziroma postavitve zagovornika privedeni osebi, s sklepom odredi pridržanje za potreben čas, vendar najdalj za osemindeset ur od ure, ko mu je bila oseba privedena. Za pritožbo zoper ta sklep se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kazenski postopek.

(4) Po zaslišanju iz drugega odstavka tega člena se opravi narok o odločanju o predaji zahtevane osebe. Na predlog zahtevane osebe, njenega zagovornika, pristojnega državnega tožilca ali po odločitvi preiskovalnega sodnika se narok za odločanje o predaji lahko preloži zaradi priprave obrambe, pregleda spisa ali pribave prevodov in drugih potrebnih dokumentov.

19. člen

(1) Preiskovalni sodnik mora zahtevano osebo poučiti, da je soglasje s predajo prostovoljno, da ga ne more preklicati ter opozoriti, da bo v tem primeru o predaji odločeno po skrajšanem postopku v desetih dneh.

(2) Preiskovalni sodnik zahtevano osebo pouči, da je odreditvena država članica po predaji ne sme preganjati, zoper njo izvršiti kazni zapora in je predati drugi državi članici, zaradi drugega kaznivega dejanja, ki ga je storila pred predajo (načelo specialnosti), da se ugodnosti načela specialnosti lahko odpove, posledicah odpovedi ugodnosti načela specialnosti ter o tem, da je odpoved prostovoljna in je ne more preklicati.

(3) Če zahtevana oseba izjavi, da soglaša s svojo predajo, poda svoje soglasje in morebitno odpoved ugodnosti načela specialnosti, pred preiskovalnim sodnikom. Pouk iz prejšnjih odstavkov, soglasje in odpoved ugodnosti načela specialnosti ter izjava osebe, da je bilo soglasje oziroma odpoved dana prostovoljno in v navzočnosti zagovornika, se zapišejo v zapisnik.

(4) Če preiskovalni sodnik osebi ni dal pouka iz prvega odstavka 18. člena, prvega in drugega odstavka tega člena, ali ta pouk ni zapisan ali, če je oseba podala izjavo brez navzočnosti zagovornika, sodišče ne sme svoje odločbe opreti na izjavo zahtevane osebe.

20. člen

(1) Če zahtevana oseba soglaša s svojo predajo, mora preiskovalni sodnik brez odlašanja, najkasneje pa v osemindesetih urah, odločiti o predaji.

(2) Predaja se dovoli s sklepom, ki obsega:

a) ime, priimek, datum in kraj rojstva ter državljanstvo zahtevane osebe;

b) državo članico, kateri se zahtevana oseba predaja;

c) navedbo kaznivega dejanja, zaradi katerega se predaja;

č) navedbo, da je zahtevana oseba soglašala s predajo,

d) navedbo, da se je zahtevana oseba odpovedala ugodnosti načela specialnosti;

e) odločbo, da se zahtevane osebe ne sme izročiti tretji državi zaradi kaznivega dejanja, storjenega pred njeno predajo.

(3) Če se zahtevana oseba ni odpovedala ugodnosti načela specialnosti, mora sklep vsebovati tudi odločbo, da se zahtevane osebe ne sme preganjati ali zoper njo izvršiti kazni ali predati drugi državi članici zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storila pred predajo.

(4) Sklep se vroči zahtevani osebi, zagovorniku in državnemu tožilcu.

(5) Zoper sklep preiskovalnega sodnika se smeta zahtevana oseba in zagovornik pritožiti na senat treh sodnikov okrožnega sodišča v štiriindvajsetih urah od ure, ko jima je bil sklep vročen. Senat mora odločiti v osemindvajsetih urah.

21. člen

(1) Če zahtevana oseba ne soglaša s predajo, jo preiskovalni sodnik takoj zasliši o možnih razlogih za zavrnitev predaje. Pri zaslišanju morata biti navzoča zagovornik in pristojni državni tožilec, ki lahko podajata svoje predloge in stališča.

(2) Zaslišanje se opravi ob smiselni uporabi zakona, ki ureja kazenski postopek glede zaslišanja obdolženca.

(3) Preiskovalni sodnik lahko zahteva od odreditvenega pravosodnega organa dodatne informacije ali zagotovila, zlasti glede na določbe 12., 13., 14. in 16. člena tega zakona ter določi primeren rok za njihov prejem, lahko pa opravi tudi druga poizvedovalna dejanja, da se ugotovi, ali so podani pogoji za predajo zahtevane osebe. Če teče zoper zahtevano osebo kazenski postopek v Republiki Sloveniji zaradi istega ali kakšnega drugega kaznivega dejanja, navede preiskovalni sodnik to v spisih.

(4) Sklep o dovolitvi ali zavrnitvi predaje izda senat treh sodnikov okrožnega sodišča, na obrazložen predlog preiskovalnega sodnika.

(5) Pisni sklep o dovolitvi predaje obsega:

- a) ime, priimek, datum in kraj rojstva, prebivališče ter državljanstvo zahtevane osebe,
- b) državo članico, kateri se predaja,
- c) navedbo kaznivega dejanja, zaradi katerega se predaja,

č) odločbo, da se zahtevane osebe ne sme preganjati, zoper njo izvršiti kazni, predati drugi državi članici ali izročiti tretji državi zaradi drugega kaznivega dejanja, storjenega pred njegovo predajo.

(6) Sklep se vroči zahtevani osebi, zagovorniku in državnemu tožilcu.

(7) Zoper sklep senata se smejo zahtevana oseba, zagovornik in državni tožilec pritožiti v roku treh dni od dneva, ko jim je bil sklep vročen. O pritožbi odloča višje sodišče.

(8) Vsaka zavrnitev predaje mora biti obrazložena in sporočena odreditvenemu pravosodnemu organu.

22. člen

(1) Za uspešno izvedbo postopka za predajo zahtevane osebe in, če so okoliščine, ki kažejo na nevarnost, da bo zahtevana oseba pobegnila, preiskovalni sodnik po uradni dolžnosti, ali po odločbi odreditvenega pravosodnega organa, ali na predlog pristojnega državnega tožilca odloči, ali bo zoper zahtevano osebo odredil pripor, ali katerega od drugih ukrepov za zagotovitev navzočnosti, ob smiselni uporabi določb zakona, ki ureja kazenski postopek.

(2) Sklep o priporu se vroči zahtevani osebi, zagovorniku in državnemu tožilcu.

(3) Zoper sklep o priporu se smeta zahtevana oseba in zagovornik pritožiti na senat treh sodnikov okrožnega

sodišča v štiriindvajsetih urah od ure, ko je bil sklep vročen zahtevani osebi. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

(4) Preiskovalni sodnik o sprejetem ukrepu nemudoma obvesti odreditveni pravosodni organ.

(5) Po sklepu preiskovalnega sodnika sme biti zahtevana oseba v priporu največ mesec dni od dneva, ko ji je bila vzeta prostost. Po tem času sme biti pridržana v priporu samo na podlagi sklepa o podaljšanju pripora.

(6) Pripor se sme po sklepu senata treh sodnikov okrožnega sodišča podaljšati, vendar ne sme trajati več kot devet mesecev. Sklep o podaljšanju pripora izda sodišče na obrazložen predlog preiskovalnega sodnika ali pristojnega državnega tožilca. S predlogom morata biti najmanj tri dni pred iztekom roka iz tega odstavka seznanjena zahtevana oseba in njen zagovornik, ki se lahko pred odločitvijo izjavita o navedbah. Sodišče lahko pripor podaljša vsakič za dva meseca.

(7) Zoper sklep o podaljšanju pripora se smeta zahtevana oseba in zagovornik pritožiti v roku treh dni od dneva, ko jima je bil sklep vročen. O pritožbi odloča višje sodišče.

Odločitev v primeru več nalogov

23. člen

(1) Če so nalog zoper zahtevano osebo odredili pravosodni organi več držav članic, odloči o tem, kateri državi članici bo zahtevana oseba predana, senat treh sodnikov okrožnega sodišča po postopku, določenem v tem zakonu.

(2) Če je preiskovalni sodnik, pred katerim teče postopek za predajo, obveščen, da je zoper zahtevano osebo odrejenih več nalogov in če še ni bil izdan sklep o dovolitvi predaje, prekine postopek za predajo, če pa je spis že v odločanju pri senatu zahteva od senata vrnitev spisa in, po prejemu drugega naloga ali nalogov, izvede enoten postopek za predajo.

(4) Senat pri odločitvi, kateri državi članici se bo zahtevana oseba predala, ustrezno upošteva vse okoliščine primera, še posebno težo kaznivega dejanja, kraj storitve kaznivega dejanja, datume posameznih nalogov in dejstvo, ali so odrejeni zaradi izvedbe kazenskega postopka ali zaradi izvršitve kazni zapora. Preden se zadeva predloži v odločanje, lahko preiskovalni sodnik pridobi mnenje Eurojusta.

(5) Sklep se vroči zahtevani osebi, zagovorniku in državnemu tožilcu.

(6) Zoper sklep se smejo pritožiti zahtevana oseba, zagovornik in državni tožilec v roku treh dni, odkar jim je bil sklep vročen. O pritožbi odloča višje sodišče.

(7) Preiskovalni sodnik o končni odločitvi neposredno obvesti vse odreditvene pravosodne organe.

24. člen

(1) Če je zoper isto osebo pravnomočno odločeno, da se preda državi članici in izroči tretji državi, odloči o tem, ali se oseba preda državi članici ali izroči tretji državi, senat treh sodnikov Vrhovnega sodišča. Vrhovno sodišče pri odločanju ustrezno upošteva vse okoliščine primera, zlasti tiste iz 23. člena tega zakona in tiste, ki so določene z ustreznimi mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

(2) Zoper sklep se smejo pritožiti oseba, ki se mora predati ali izročiti, zagovornik in državni tožilec, v roku treh dni od dneva, ko jim je bil sklep vročen. O pritožbi odloča senat petih sodnikov Vrhovnega sodišča.

(3) Preiskovalni sodnik o odločitvi Vrhovnega sodišča obvesti pravosodne organe, ki so odredili nalog ali zahtevali izročitev.

(4) Določbe tega in prejšnjega člena ne vplivajo na obveznosti, ki jih ima Republika Slovenija do Mednarodnega kazenskega sodišča, ustanovljenega z Rimskim statutom in drugih mednarodnih kazenskih sodišč, v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

Roki za odločitev o predaji zahtevane osebe**25. člen**

(1) Postopek za predajo mora biti hiter.

(2) Če zahtevana oseba soglaša s predajo, je treba pravnomočno odločiti o predaji v desetih dneh po danem soglasju.

(3) Če zahtevana oseba ne soglaša s predajo, je treba pravnomočno odločiti o predaji v šestdesetih dneh po prijemu ali prvem zaslišanju zahtevane osebe.

(4) Če se o predaji ne more odločiti v rokih iz drugega in tretjega odstavka tega člena, sodišče o tem takoj obvesti odreditveni pravosodni organ ter pojasni razloge za zamudo. V takem primeru se rok lahko podaljša za dodatnih trideset dni.

(5) Če se zaradi izjemnih okoliščin o predaji ne more odločiti v rokih iz tega člena, sodišče o tem takoj obvesti Eurojust ter pojasni razloge za zamudo. Če druga država članica večkrat zamuja roke pri izvrševanju naloga za prijeto, sodišče o tem obvesti Svet Evropske unije.

(6) Dokler ni sprejeta pravnomočna odločitev o predaji, mora sodišče z uporabo ustreznega ukrepa za zagotovitev navzočnosti zahtevane osebe storiti vse potrebno, da se bo zahtevana oseba lahko predala.

Zaslišanje ali začasna premestitev zahtevane osebe med postopkom za predajo**26. člen**

(1) Na predlog odreditvenega pravosodnega organa in pod pogojem, da je nalog odrejen zaradi izvedbe kazenskega postopka, preiskovalni sodnik v času do predaje:

a) zasliši zahtevano osebo o kaznivem dejanju, zaradi katerega je odrejen nalog.

b) ali dovoli začasno premestitev zahtevane osebe v odreditveno državo članico.

(2) Podrobnosti v zvezi z zaslišanjem ter pogoje in trajanje začasne premestitve zahtevane osebe določita preiskovalni sodnik in odreditveni pravosodni organ v medsebojnem pisnem sporazumu, ki mora biti obvezujoč za vse organe v odreditveni državi članici.

(3) Preiskovalni sodnik zasliši zahtevano osebo v skladu s določbami zakona, ki ureja kazenski postopek in v skladu s sporazumom iz prejšnjega odstavka. Pri zaslišanju morata biti navzoča zagovornik in državni tožilec, lahko pa je navzoča oseba, ki je bila določena v skladu z zakonodajo odreditvene države članice.

(4) Če preiskovalni sodnik oceni, da se bo zaslišanje zahtevane osebe očitno lažje in učinkoviteje izvedlo v odreditveni državi članici ali, če za to obstajajo drugi tehtni razlogi, s pisno odredbo dovoli začasno premestitev zahtevane osebe. Na predlog zahtevane osebe, mora odreditvena država članica omogočiti njeno vrnitev v Republiko Slovenijo, da bi se lahko udeležila procesnih dejanj, ki so del postopka za predajo.

Imuniteta**27. člen**

(1) Če zahtevana oseba uživa imuniteto, preiskovalni sodnik zahteva od pristojnih organov, da sprostijo postopek odvzema imunitete.

(2) Če je zahtevana oseba, ki uživa imuniteto, državljan druge države ali pripadnik ali pripadnica mednarodne organizacije, mora postopek odvzema imunitete zahtevati odreditveni pravosodni organ.

(3) Rok iz 25. člena tega zakona začnejo teči z dnem, ko preiskovalni sodnik dobi pisno obvestilo o odvzemu imunitete.

(4) Če je zahtevani osebi odvzeta imuniteta, mora sodišče z uporabo ustreznega ukrepa za zagotovitev navzoč-

nosti zahtevane osebe storiti vse potrebno, da se zahtevana oseba lahko predaja.

Postopek za predajo izročene osebe**28. člen**

(1) Če je zahtevana predaja osebe, ki jo je Republiki Sloveniji izročila tretja država pod pogojem, da se ne sme preganjati ali zoper njo ne sme izvršiti kazni ali izročiti drugi državi v pregon, mora sodišče, ne glede na določbe tega zakona, ta pogoj spoštovati. Preiskovalni sodnik mora pristojni organ tretje države, ki je izročila osebo, brez odlašanja zaprositi za soglasje za predajo te osebe odreditveni državi članici, v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

(2) Rok iz 25. člena tega zakona začnejo teči z dnem, ko preiskovalni sodnik prejme soglasje iz prejšnjega odstavka.

(3) Dokler država, ki je zahtevano osebo izročila, ne sprejme odločitve, mora sodišče z uporabo ustreznega ukrepa za zagotovitev navzočnosti zahtevane osebe storiti vse potrebno, da se bo zahtevana oseba lahko predala.

IV. IZVRŠITEV PREDAJE ZAHTEVANE OSEBE**29. člen**

(1) Preiskovalni sodnik takoj obvesti odreditveni pravosodni organ o pravnomočni odločitvi o predaji zahtevane osebe.

(2) Ob predaji zahtevane osebe je potrebno predložiti odreditvenemu pravosodnemu organu vse podatke v zvezi s trajanjem in vrsto pripora.

Predaja zahtevane osebe**30. člen**

(1) Po pravnomočnosti sklepa o predaji, preiskovalni sodnik brez odlašanja odredi predajo zahtevane osebe. Pisna odredba se pošlje policiji v izvršitev. Policija se s pristojnimi organi odreditvene države članice dogovori o načinu, času in kraju predaje zahtevane osebe, ki mora biti v najkrajšem možnem času, najkasneje pa v desetih dneh po pravnomočnosti sklepa o predaji.

(2) Če predajo zahtevane osebe v roku iz prejšnjega odstavka preprečijo okoliščine, ki jih državi članici ne moreta obvladati, se preiskovalni sodnik ali policija takoj povežejo z odreditvenim pravosodnim organom in dogovorijo o novem datumu predaje, ki mora biti izvedena v naslednjih desetih dneh.

(3) Predaja zahtevane osebe se lahko izjemoma začasno preloži zaradi resnih humanitarnih razlogov, zlasti, če obstaja verjetnost, da bi predaja očitno težje ogrozila življenje ali zdravje zahtevane osebe. Predaja se izvrši takoj, ko ti razlogi prenehajo. O tem preiskovalni sodnik obvesti odreditveni pravosodni organ, da se dogovorita o novem datumu predaje, ki mora biti izvedena v naslednjih desetih dneh.

(4) Predajo zahtevane osebe izvršijo policisti tako, da zahtevano osebo odpeljejo do meje in predajo pristojnim organom odreditvene države članice.

(5) Če je zahtevana oseba po preteku rokov iz drugega in tretjega odstavka tega člena še vedno v priporu, preiskovalni sodnik pripor odpravi in zahtevano osebo izpusti. Izpustitev zahtevane osebe ne preprečuje njene poznejše predaje.

Odložena ali začasna predaja zahtevane osebe**31. člen**

(1) Predajo zahtevane osebe se lahko odloži, če teče zoper njo kazenski postopek pred domačim sodiščem ali

zaradi prestajanja kazni, izrečene za drugo kaznivo dejanje, kot je tisto v nalogu.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka, se zahtevano osebo lahko začasno preda odreditveni državi članici, pod pogoji, ki jih v medsebojnem pisnem sporazumu določita sodišče, pred katerim teče kazenski postopek ali sodišče, pristojno za izvršitev kazni in odreditveni pravosodni organ. V sporazumu določeni pogoji morajo biti zavezujoči za vse organe v odreditveni državi članici.

V. PREVOZ

32. člen

(1) Ministrstvo je pristojno za prejem zahtev za prevoz zahtevane osebe, ki jo ena država članica predaja drugi državi članici, čez ozemlje Republike Slovenije.

(2) Vloga za prevoz mora vsebovati naslednje podatke:

- a) ime, priimek, datum in kraju rojstva, prebivališče ter državljanstvo zahtevane osebe;
- b) navedbo, da je odrejen nalog;
- c) zakonsko označbo kaznivega dejanja;
- č) opis kaznivega dejanja, vključno z datumom in krajem storitve.

(3) Če je zahtevana oseba državljan Republike Slovenije, državljan države članice, ki prebiva na ozemlju Republike Slovenije ali tujec z dovoljenjem za stalno bivanje v Republiki Sloveniji, in je bil nalog odrejen zaradi izvedbe kazenskega postopka, se prevoz dovoli pod pogojem, da se zahtevana oseba, če to zahteva, po koncu sojenja vrne v Republiko Slovenijo, da bi prestala kazen po sodbi sodišča odreditvene države članice v skladu z domačim zakonom.

(4) Če je oseba državljan Republike Slovenije, državljan države članice, ki prebiva na ozemlju Republike Slovenije ali tujec z dovoljenjem za stalno bivanje v Republiki Sloveniji, in je bil nalog izdan zaradi izvršitve kazni zapora, se prevoz zavrne. Prevoz se dovoli, če zahtevana oseba, ki ni državljan Republike Slovenije, izrecno izjavi, da želi prestajati kazen v odreditveni državi članici.

(5) Zahteva za prevoz in podatki iz drugega odstavka tega člena se lahko pošljejo po vsakem sredstvu, ki omogoča pošiljanje pisnih dokumentov. Država članica, ki odloča o dovoljenosti prevoza, pošlje uradno obvestilo o svoji odločitvi po enaki poti.

(6) O prevozu zahtevane osebe odloča ministrstvo s pisno odločbo ter kopijo te odločbe pošlje policiji. Ministrstvo v dovoljenju odloči tudi, katere uradne osebe državnega organa Republike Slovenije opravijo dodatno spremstvo te osebe.

(7) Določbe tega člena se ne uporabljajo v primeru zračnega prevoza brez načrtovanega vmesnega pristanka. V primeru nenačrtovanega pristanka, ministrstvo od odreditvene države članice zahteva, da mu posreduje podatke iz drugega odstavka tega člena.

VI. SOGLASJE ZA PREGON ALI IZROČITEV ZA DRUGA KAZNIVA DEJANJA

33. člen

(1) O prošnji pravosodnega organa države članice za soglasje, da osebo, ki jo je predala Republika Slovenija, lahko preganja ali zoper njo izvrši kazen ali preda drugi državi članici zaradi drugega kaznivega dejanja, ki ga je storila pred predajo, odloča preiskovalni sodnik sodišča, ki je dovolilo predajo. Prošnja mora vsebovati podatke, določene v prvem odstavku 16. člena tega zakona. Preiskovalni sodnik odloči o soglasju s pisno odredbo brez zaslišanja predane osebe. Soglasje se da, če so izpolnjeni pogoji iz 11. člena tega zakona. Soglasja se ne da le iz razlogov po 12., 13. in 14. členu tega

zakona. Odločitev mora biti sprejeta najpozneje v tridesetih dneh po prejemu prošnje. Soglasje se posreduje v obliki in na način, določen v prvem in drugem odstavku 5. člena tega zakona.

(2) O prošnji pravosodnega organa države članice za soglasje, da se osebo, ki jo je predala Republika Slovenija, lahko izroči tretji državi, se odloči v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

VII. ZASEG IN IZROČITEV PREDMETOV IN PREMOŽENJA

34. člen

(1) Če odreditveni pravosodni organ tako odredi v nalogu, preiskovalni sodnik zaseže in izroči predmete, ki utegnejo biti dokazilo v kazenskem postopku ali, ki se morajo po domačem kazenskem zakonu vzeti.

(2) Če odreditveni pravosodni organ v nalogu odredi odvzem in zaseg premoženjske koristi, se odvzem premoženjske koristi odredi na podlagi zakonskih določb, ki urejajo odvzem premoženjske koristi, zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje ter zakona, ki ureja kazenski postopek, glede odvzema premoženjske koristi.

(3) Predmeti oziroma premoženjska korist iz prejšnjih odstavkov se zasežejo in izročijo tudi v primeru, ko se preda je ne more izvršiti zaradi smrti ali pobega zahtevane osebe.

(4) Če je domače sodišče predmete ali premoženje iz prvega in drugega odstavka tega člena zaseglo v kazenskem postopku, ki je v teku, predmete zadrži ali jih začasno izroči odreditveni državi članici pod pogojem, da jih ta vrne.

(5) Odreditvena država vrne predmete iz prvega in drugega odstavka tega člena, če je do njih upravičena država izvršiteljica ali tretja oseba. Stroške prevzema, hrambe in vrnitve predmetov nosi odreditvena država članica.

VIII. STROŠKI

35. člen

(1) Stroški, ki nastanejo na ozemlju Republike Slovenije zaradi postopanja po tem zakonu, so stroški kazenskega postopka.

(2) Druge stroške krije odreditvena država članica.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

36. člen

(1) Zahteve za izročitev držav članic, ki jih sodišče prejme pred 1. majem 2004, se obravnavajo po postopku za izročitev, določenim z zakonom, ki ureja kazenski postopek in mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

(2) Zahteve za izročitev držav članic, ki jih sodišče prejme po 1. maju 2004, se obravnavajo po tem zakonu.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se zahteve za izročitev ali predajo držav članic, ki se nanašajo na kazniva dejanja, storjena pred 7. 8. 2002, ne obravnavajo po določbah tega zakona, temveč po postopku izročitve, določenim z zakonom, ki ureja kazenski postopek in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

(4) V razmerju do držav članic, ki v domači zakonodaji nimajo urejenega prenosa Okvirnega sklepa 2002/585/JHA Sveta Evropske unije z dne 13. 6. 2002 o Evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, se uporablja veljavne mednarodne pogodbe o izročitvi, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

37. člen

Minister, pristojen za pravosodje, sporoči, skladno z določili Okvirnega sklepa 2002/585/JHA Sveta Evropske unije z dne 13. 6. 2002 o Evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, ob uveljavitvi tega zakona, Generalnemu sekretariatu Sveta Evropske unije vsebino izjave, ki izhaja iz določb tega zakona.

38. člen

(1) Določba tretjega odstavka 6. člena tega zakona se začne uporabljati, ko v Republiki Sloveniji začnejo veljati določbe Konvencije o postopni odpravi preverjanj na skupnih mejah z dne 19. junija 1985.

(2) Ta zakon začne veljati 1. maja 2004.

Št. 212-05/04-32/1

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1165-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

1598. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (ZFfS-A)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

**o razglasitvi Zakona o spremembah
in dopolnitvah zakona o fitofarmaceutskih
sredstvih (ZFfS-A)**

Razglasjam Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (ZFfS-A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-36/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N

**O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA
O FITOFARMACEVTSKIH SREDSTVIH (ZFfS-A)**

1. člen

V Zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 11/01 in 2/04 – ZZdl) se v 1. členu dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»Ta zakon ureja tudi registracijo FFS, ki vsebujejo ali jih sestavljajo gensko spremenjeni organizmi, pod pogojem, da je izpust teh organizmov v okolje dovoljen na podlagi ocene tveganja za okolje v skladu z določbami predpisa, ki ureja gensko spremenjene organizme.

Uvoz FFS na območje Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) in izvoz iz območja EU urejajo ta zakon in predpisi, ki urejajo uvoz na območje EU in izvoz iz območja EU določenih nevarnih kemikalij.«.

Dosedanji drugi odstavek, ki postane četrti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»FFS se razvrščajo, pakirajo in označujejo v skladu s tem zakonom in v skladu s predpisi, ki urejajo kemikalije.«.

Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

»Proizvodnjo FFS, promet za potrebe proizvodnje FFS, sporočanje, ki se nanaša na vsebino varnostnega lista in dobro laboratorijsko prakso ter njihov nadzor urejajo predpisi o kemikalijah.«.

Dosedanji tretji odstavek postane šesti odstavek.

2. člen

V 2. členu se v 2. točki za besedilo »proizvodih rastlinskega izvora,« doda besedilo »v užitnih živalskih proizvodih,«.

V 11. točki se na koncu stavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo »razen rastlin iz prejšnje točke.«.

Besedilo 15. točke se spremeni tako, da se glasi:

»15. Promet je vsaka dobava FFS odplačno ali brez plačila, razen skladiščenja ali razpolaganja pred odpremo, s carinskega območja držav članic EU ter uvoz FFS, ki pomeni vnos FFS na carinsko območje držav članic EU.«.

Za 15. točko se doda nova 15.a točka, ki se glasi:

»15.a Registracija FFS je predpisan postopek, s katerim pristojni organ po prejemu vloge vlagatelja registrira FFS za dajanje v promet in uporabo na ozemlju Republike Slovenije.«.

V 19. točki se besedilo »Uprava Republike Slovenije za varstvo rastlin in semenarstvo kot organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano« nadomesti z besedilom »pristojni organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, določen v skladu z uredbo vlade«.

3. člen

Drugi odstavek 3. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so proizvodnja, skladiščenje in promet z neregistriranimi FFS dovoljeni, če so namenjena za uporabo v drugi državi članici EU ter je v tej državi članici FFS registrirano in ima ta država predpisan inšpekcijski nadzor glede registracije FFS.«.

4. člen

V prvem odstavku 4. člena se za besedami »označeno in opremljeno« dodata besedi »z etiketo«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»FFS ne sme biti v prometu, če mu je potekel rok uporabe.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

5. člen

V prvem odstavku 5. člena se besedilo »s sedežem v Republiki Sloveniji« nadomesti z besedilom »s sedežem v državi članici EU«.

6. člen

V 7. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»FFS, za katera je v odločbi o registraciji določeno, da se prodajajo v specializiranih prodajalnah s FFS, se smejo prodati le uporabniku, ki predloži veljavno dokazilo o izpolnjevanju pogojev glede izobrazbe oziroma strokovne usposobljenosti v skladu s predpisom iz 9. člena tega zakona.«.

7. člen

V 8. členu se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Uporabniki FFS, ki so izvajalci varstva rastlin v skladu z 9. členom tega zakona, morajo na predpisan način voditi evidence o uporabi FFS, poskrbeti za pravilno shranjevanje FFS in ravnanje z odpadki FFS, v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se za besedama »uporabe FFS« doda besedilo »ter natančnejšo vsebino in način vodenja evidence«.

8. člen

V prvem odstavku 12. člena se besedilo »lahko pristojni organ na predlog komisije« nadomesti z besedo »minister«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Če FFS vsebuje določene aktivne snovi, katerih promet oziroma uporaba je s predpisi Evropske komisije omejena ali prepovedana, minister prepove ali omeji promet oziroma uporabo FFS, ki vsebujejo takšno aktivno snov.«.

9. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

(registracija)

Za registracijo FFS se pri pristojnem organu vložijo zahtevki in mu priloži predpisano dokumentacijo za oceno aktivnih snovi v FFS iz prvega odstavka 15. člena tega zakona, razen v primerih iz drugega odstavka 16. člena tega zakona ter predpisano dokumentacijo za oceno FFS iz prvega odstavka 16. člena tega zakona in druge podatke, dokumente in vzorce, ki so potrebni za ugotavljanje pogojev za registracijo, če tako zahteva pristojni organ.

Aktivne snovi in FFS ocenjujejo usposobljeni strokovni delavci (v nadaljnjem besedilu: ocenjevalci) izvajalcev javne službe po tem zakonu, ki ne smejo biti hkrati člani komisije iz 20. člena tega zakona. Ocenjevalce glede na področja dela imenuje minister v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, in ministrom, pristojnim za okolje.

Na podlagi ocene FFS, ki jo izdelajo ocenjevalci iz prejšnjega odstavka, in na podlagi mnenja komisije končno odločitev o registraciji FFS sprejme pristojni organ v soglasju z organom, pristojnim za kemikalije.

Podrobnejše pogoje glede strokovne usposobljenosti ocenjevalcev predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, in ministrom, pristojnim za okolje.

Pri presoji pogojev za registracijo FFS na podlagi aktivnih snovi, uvrščenih na seznam, ali na podlagi odločbe Evropske komisije o popolni dokumentaciji, se uporabljajo enotna načela za ocenjevanje FFS, ki jih predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, in ministrom, pristojnim za okolje.

Pri presoji pogojev za registracijo FFS na podlagi aktivnih snovi, ki še niso na seznamu in nimajo popolne dokumentacije, se uporabijo pogoji iz drugega odstavka 23. člena tega zakona.

Minister lahko za ocenjevanje FFS pooblasti tudi strokovno institucijo, ki je za registracijo FFS pooblaščen v drugi državi članici EU.«.

10. člen

Besedilo 14. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Zahtevek za registracijo FFS lahko vloži proizvajalec, pravna ali fizična oseba, ki nastopa v imenu in za račun proizvajalca ter je odgovorna za prvo dajanje FFS v promet na ozemlju Republike Slovenije in ima sedež na območju ene od držav članic EU.«.

11. člen

V prvem odstavku 16. člena se v dvanajsti alineji za besedama »predloga razvrstitve« doda beseda », pakiranja«, za štirinajsto alinejo pa se doda nova petnajsta alineja, ki se glasi:

»– etiketo z navodilom za uporabo,«.

Dosedanja petnajsta alineja postane šestnajsta alineja.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Če FFS vsebuje aktivno snov, ki je že na seznamu, aktivne snovi ob upoštevanju pogojev za uvrstitev na seznam ni treba ponovno ocenjevati, če se stopnja čistosti in vrsta nečistot bistveno ne razlikuje od sestave, navedene v dokumentaciji za uvrstitev aktivne snovi na seznam. Zahtevku

za registracijo FFS je treba predložiti podatke za ugotovitev identičnosti aktivne snovi.«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena je treba zahtevku za priznavanje registracije FFS, ki je že registrirano v drugi državi članici EU, v skladu s 23.a členom tega zakona, priložiti podatke o identiteti aktivne snovi, podatke o identiteti FFS, dokazilo o registraciji FFS v drugi državi članici EU, povzetke dokumentacije iz prvega odstavka prejšnjega člena in prvega odstavka tega člena ter utemeljitev primerljivosti pogojev uporabe tega FFS.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

12. člen

Besedilo 19. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Odločbe o registraciji FFS iz 23., 23.a., 24., 25., 26. in 27. člena tega zakona izda pristojni organ v soglasju z organom, pristojnim za kemikalije, na podlagi predloga komisije, ki pri tem upošteva ocene ocenjevalcev iz 13. člena tega zakona, najpozneje v dvanajstih mesecih po prejemu popolne vloge.

Če organ, pristojen za kemikalije, soglasja ne da ali soglasje umakne, mora pisno obrazložiti svojo strokovno utemeljitev.

Ne glede na prvi odstavek tega člena predlog komisije ni potreben pri spremembah odločb o registraciji FFS, ki se izdajajo zaradi manjših sprememb, ki ne vplivajo na nevarnost za zdravje ljudi in okolje (sprememba trgovskega imena, sprememba proizvajalca oziroma zastopnika, spremembe sestave, ki se v skladu z mednarodnimi standardi štejejo za manjše spremembe, in podobno).

Odločba o registraciji se glasi na FFS in proizvajalca oziroma vlagatelja. Iz odločbe mora biti razvidno tudi trgovsko ime FFS, ime in vsebnost aktivnih in drugih nevarnih snovi v FFS, podatki o uporabi, razvrstitvi in označitvi FFS, mesto prodaje, karenta ter mejne vrednosti ostankov FFS.«.

13. člen

V prvem odstavku 21. člena se za besedami »Pristojni organ mora« doda besedilo »ob upoštevanju predpisov, ki urejajo prost dostop do podatkov o okolju,«.

14. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen

(pogoji za registracijo)

FFS se registrira, če so aktivna snov oziroma aktivne snovi v tem FFS uvrščene na seznam, na podlagi dokumentacije iz prvega odstavka 15. člena in prvega odstavka 16. člena tega zakona in je v skladu s predpisom, ki ureja enotna načela za ocenjevanje FFS iz 13. člena tega zakona, ugotovljena skladnost s pogoji iz 1. do 4. točke naslednjega odstavka.

Ne glede na prejšnji odstavek se FFS registrira na podlagi dokumentacije iz drugega odstavka 15. člena in tretjega odstavka 16. člena tega zakona, tudi kadar glede aktivne snovi oziroma aktivnih snovi v tem FFS postopek za vključitev na seznam še teče, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da je v skladu z znanstvenim in tehničnim razvojem ter iz ocene FFS ugotovljeno, da pri pravilni uporabi:

– učinkovito deluje;

– nima nesprejemljivega učinka na gojene rastline ali rastlinske proizvode;

– ne povzroča nepotrebnega trpljenja vretenčarjev in drugih živali, ki se jih zatira;

– nima neposrednega ali posrednega škodljivega vpliva na zdravje ljudi oziroma živali;

– nima čezmernega vpliva na okolje, zlasti na onesnaženje voda, vključno s pitno vodo in podtalnico in na nečilne organizme;

2. da se z metodami, sprejetimi po predpisanem postopku EU ali dogovorjenimi med pristojnimi organi držav članic EU, lahko določi vsebnost aktivnih snovi ter toksikološko in ekotoksikološko pomembnih nečistot in sestavin;

3. da se z ustreznimi analizami lahko določi ostanke FFS, pomembne za zdravje ljudi oziroma okolje, ki so posledica dovoljenega načina uporabe;

4. če se fizikalno-kemijske lastnosti sredstva štejejo za sprejemljive ob ustrezni uporabi in skladiščenju FFS.

Dokumentacija iz 15. in 16. člena tega zakona, priložena zahtevku za registracijo, mora biti pripravljena na podlagi testov in analiz, ki jih predpiše minister. Teste in analize je treba izvesti v razmerah kmetijske pridelave, varstva rastlin ter okolja, ki so primerljive z razmerami, v katerih se bo FFS na ozemlju Republike Slovenije uporabljalo. Testi in analize za pridobitev podatkov o lastnostih in varnosti FFS za zdravje ljudi in živali ter za okolje se morajo opraviti v skladu z načeli dobre laboratorijske prakse. Testi in analize za ugotavljanje učinkovitosti FFS se morajo opraviti v organizacijah, ki imajo potrdilo pristojnega organa o izpolnjevanju pogojev glede dobre poskusne prakse.

FFS, namenjeno uporabi v kmetijstvu, se lahko na podlagi zahtevka vlagatelja registrira tudi za uporabo na ne-kmetijskih površinah, če izpolnjuje pogoje iz 1. do 4. točke drugega odstavka tega člena. Vlagatelj mora predložiti predpisano dokumentacijo iz 15. in 16. člena tega zakona.

Minister podrobneje določi teste, analize in dobro poskusno prakso iz tretjega odstavka tega člena.

15. člen

Za 23. členom se doda nov 23.a člen, ki se glasi:

»23.a člen

(priznavanje registracij)

Proizvajalec lahko zahteva, da se registrira FFS, ki vsebuje aktivno snov ali aktivne snovi, uvrščene na seznam, na podlagi registracije v drugi državi članice EU, če je bilo to FFS registrirano v skladu z enotnimi načeli za ocenjevanje FFS in če so pri predlagani uporabi FFS na ozemlju Republike Slovenije razmere v kmetijski pridelavi, varstvu rastlin ter okolju, vključno s klimatskimi pogoji, pomembne za uporabo sredstva, primerljive z razmerami v drugih državah članicah. V navedenem primeru testov in analiz iz prejšnjega člena ni treba še enkrat opravljati na ozemlju Republike Slovenije. Zahtevku je treba priložiti dokumentacijo iz četrtega odstavka 16. člena tega zakona in utemeljitev primerljivosti razmer.

Če pristojni organ zahtevk iz prejšnjega odstavka zavrne zaradi neprimerljivosti razmer kmetijske pridelave, varstva rastlin, okolja ali klimatskih pogojev, zahteva, da se testi in analize opravijo tudi v Republiki Sloveniji ter lahko določi dodatne pogoje glede uporabe FFS zaradi:

- posebne ekološke občutljivosti na določenih območjih ali

- drugačnih prehranskih navad prebivalstva.

Pristojni organ strokovno obrazloži svojo odločitev iz prejšnjega odstavka ter o tem obvesti Evropsko komisijo, ki po predpisanem postopku potrdi odločitev pristojnega organa ali zahteva spremembo odločitve pristojnega organa.

V soglasju z vlagateljem iz prvega odstavka tega člena, se lahko predlagana uporaba FFS v postopku registracije spremeni, da bi se na določenem območju izločile vse neprimerljive razmere v kmetijski pridelavi, varstvu rastlin ali okolju (vključno s klimatskimi pogoji), ki so z vidika primerljivosti nepomembne.

Pri odločitvi o registraciji FFS se upošteva tudi pogoje, določene s predpisi EU v zvezi s prometom in uporabo FFS, namenjenimi varovanju zdravja pravnih in fizičnih oseb, ki dajejo FFS v promet, ter uporabnikov FFS.

Z odločbo o registraciji FFS lahko pristojni organ omeji uporabo FFS zaradi razlik v prehranskih navadah prebival-

stva v državah članicah EU in zaradi preprečevanja izpostavljenosti potrošnikov kontaminaciji s hrano, višji od sprejemljivega dnevnega vnosa (ADI) ostankov FFS.

16. člen

V drugem odstavku 24. člena se beseda »šest« nadomesti z besedo »dvanajst«.

V tretjem odstavku se za besedo »registracije« črtata vejica in besedilo »in o podaljšanju odloči na predlog komisije«.

Četrti odstavek se črta.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane četrti odstavek, se besedilo »prvega odstavka prejšnjega člena« nadomesti z besedilom »1. do 4. točke drugega odstavka 23. člena tega zakona« in črta zadnji stavek.

17. člen

25. člen se spremeni tako, da se glasi:

»25. člen

(začasna registracija)

Če FFS vsebuje novo aktivno snov, za katero vlagatelj zahtevka za registracijo FFS predloži dokumentacijo iz prvega odstavka 15. člena in prvega odstavka 16. člena tega zakona in je Evropska komisija izdala odločbo o popolnosti dokumentacije, lahko pristojni organ v treh letih od izdaje odločbe Evropske komisije izda odločbo o začasni registraciji FFS za največ tri leta, če FFS izpolnjuje pogoje iz 1. do 4. točke drugega odstavka 23. člena tega zakona.

V odločbi o začasni registraciji iz prejšnjega odstavka se začasno določi mejne vrednosti ostankov FFS v kmetijskih proizvodih. Pri določitvi začasne mejne vrednosti ostankov se upošteva pogoje predlagane uporabe FFS.

Promet kmetijskih proizvodov, tretiranih s FFS iz prvega odstavka tega člena, je dovoljen na območju držav članic EU, če je bila v državi izvora kmetijskega proizvoda izdana odločba o začasni registraciji FFS in če določena začasna mejna vrednost ostankov FFS ni presežena.

Če Evropska komisija z odločbo podaljša rok iz prvega odstavka tega člena, lahko pristojni organ države članice podaljša začasno registracijo FFS.

18. člen

V prvem odstavku 27. člena se tretja alineja 2. točke spremeni tako, da se glasi:

»– v primerih prepovedi prometa ali uporabe FFS na celotnem ozemlju Republike Slovenije iz 12. člena tega zakona,«.

Doda se nova četrta alineja, ki se glasi:

»– če imetnik registracije ne predloži dokumentacije iz prvega odstavka 16. člena tega zakona v roku, predpisanem v seznamu,«.

Dosedanja četrta alineja postane peta alineja.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na določbe prvega odstavka 3. člena tega zakona je po preteku časa, za katerega je bila odločba o registraciji izdana, FFS lahko v prometu še največ 18 mesecev zaradi odprodaje obstoječih zalog.«.

Dodata se nova četrta in peti odstavek, ki se glasita:

»Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko pristojni organ odloči, da je treba po preteku časa, za katerega je bila odločba o registraciji izdana, zaloge tega FFS odstraniti v skladu s predpisi, ki urejajo nevarne odpadke. Pristojni organ lahko tudi v odločbi o razveljavitvi registracije FFS imetniku registracije določi obdobje, v katerem lahko odproda obstoječe zaloge FFS ali odstrani te zaloge v skladu s predpisi, ki urejajo nevarne odpadke.«.

Podrobnejše pogoje o ravnanju z zalogami FFS iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

19. člen

29. člen se spremeni tako, da se glasi:

»29. člen

(seznam)

O uvrstitvi aktivne snovi na seznam, o spremembah seznama in o izbrisu aktivne snovi iz seznama odloča Evropska komisija. Seznam je objavljen v Uradnem listu EU.

Vlagatelj vloži vlogo za uvrstitev aktivne snovi na seznam pri pristojnem organu katerekoli države članice EU in ji priloži dokumentacijo iz prvega odstavka 15. in prvega odstavka 16. člena tega zakona. Pristojni organ v čim krajšem času pregleda dokumentacijo in če je dokumentacija popolna, obvesti vlagatelja, naj pošlje vlogo z dokumentacijo Evropski komisiji in vsem drugim državam članicam EU. Evropska komisija izda odločbo o popolnosti vloge in posreduje dokumentacijo v ocenjevanje Stalnemu odboru za prehranjevalno verigo in zdravje živali (v nadaljnjem besedilu: odbor). Če odbor meni, da za ocenitev dokumentacije ni dovolj podatkov, Evropska komisija vlagatelja zahteva pozove, naj vlogo dopolni. Če Evropska komisija predvideva negativno odločitev, pozove vlagatelja, da poda svoje mnenje na njene ugotovitve. Če aktivna snov izpolnjuje predpisane pogoje, se uvrsti na seznam po predpisanem postopku EU.

Aktivno snov se uvrsti na seznam za obdobje največ deset let, če se glede na trenutna znanstvena spoznanja lahko pričakuje, da FFS, ki vsebujejo to aktivno snov, izpolnjujejo naslednje pogoje:

- njihova uporaba, pri nanašanju v skladu z dobro kmetijsko prakso, nima čezmernega škodljivega vpliva na zdravje ljudi ali živali ali nesprejemljivega vpliva na okolje;
- njihovi ostanki, pri nanašanju v skladu z dobro kmetijsko prakso, nimajo čezmernega škodljivega vpliva na zdravje ljudi ali živali ali na podtalnico ali nesprejemljivega vpliva na okolje, in da se te ostanke, če so toksikološko ali za okolje pomembni, lahko ugotavlja s priznanimi metodami.

Za uvrstitev aktivne snovi na seznam se upošteva poleg pogojev iz prejšnjega odstavka zlasti:

- sprejemljiv dnevni vnos (ADI) za ljudi, kjer je to ustrezno;
- dopustno izpostavljenost izvajalca varstva rastlin;
- kjer je to ustrezno, oceno obnašanja in razporeditve v okolju, kakor tudi vpliva na nečilne vrste.

Nova aktivna snov se prvič uvrsti na seznam, če so izpolnjeni pogoji iz tretjega in četrtega odstavka tega člena in je bilo to ugotovljeno za najmanj en pripravek, ki vsebuje to aktivno snov.

Pri uvrstitvi aktivne snovi na seznam se določijo:

- najmanjša stopnja čistosti aktivne snovi;
- vrsta in najvišja dovoljena vsebnost določenih nečistot;
- omejitve na podlagi ocene podatkov iz 1. do 4. točke drugega odstavka 23.a člena tega zakona, ob upoštevanju razmer v kmetijski pridelavi, varstvu rastlin in okolju, vključno s klimatskimi pogoji;
- vrsta priprava;
- način uporabe.

V seznamu Evropska komisija določi tudi rok v katerem mora pristojni organ ponovno ugotoviti identiteto aktivnih snovi v registriranih FFS z aktivnimi snovmi, uvrščenimi na seznam ter rok, v katerem mora pristojni organ ponovno preveriti registrirano FFS v skladu z enotnimi načeli za ocenjevanje FFS.

Na zahtevo vlagatelja za podaljšanje uvrstitve aktivne snovi na seznam, se lahko uvrstitev na seznam enkrat ali večkrat podaljša za največ deset let, pri čemer mora biti zahtevek za podaljšanje roka vložen najmanj dve leti pred iztekom uvrstitve. Če je bil zahtevek za podaljšanje vložen pravočasno in Evropska komisija do izteka roka uvrstitve o tem ni odločila, Evropska komisija podaljša uvrstitev aktivne snovi na seznamu za obdobje, ki je potrebno za odločitev.

Pristojni organ lahko kadarkoli predlaga Evropski komisiji postopek preverjanja upravičenosti uvrstitve na seznam po predpisanem postopku EU, če meni, da pogoji iz tretjega oziroma četrtega odstavka tega člena niso več izpolnjeni. Če obdobje uvrstitve na seznam med postopkom preverjanja poteče, lahko Evropska komisija podaljša uvrstitev aktivne snovi na seznamu za obdobje, ki je potrebno za odločitev.«.

20. člen

V prvem odstavku 30. člena se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »ki se ga izda za omejeno količino FFS in omejeno območje preskušanja.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Pristojni organ na podlagi vloge in na podlagi mnenja komisije izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka v upravnem postopku, če FFS ne predstavlja nevarnosti za zdravje ljudi in živali ali nima nesprejemljivega vpliva na okolje.«.

21. člen

V prvem odstavku 31. člena se za besedilom »uporabo neregistriranega FFS« doda besedilo »ali neregistrirano uporabo FFS«.

22. člen

Besedilo 32. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Pravne osebe, ki opravljajo dejavnost s področja kmetijstva, ali fizične osebe, ki se poklicno ukvarjajo s kmetijstvom, lahko zahtevajo pri pristojnem organu, da se področje uporabe že registriranega FFS razširi za druge manj razširjene namene uporabe.

Pristojni organ lahko odobri razširitev področja uporabe registriranega FFS, če vlagatelj iz prejšnjega odstavka vloži priloži dokumentacijo oziroma podatke, s katerimi utemeljuje zahtevo za razširitev področja uporabe registriranega FFS. Na podlagi mnenja komisije izda pristojni organ dovoljenje za razširitev uporabe registriranega FFS v soglasju z organom, pristojnim za kemikalije, če so izpolnjeni pogoji iz 1. do 4. točke drugega odstavka 23. člena tega zakona, če je predviden način uporabe FFS v Republiki Sloveniji manj razširjen in če se uporabniki obvestijo o uporabi z dodatno etiketo z navodilom za uporabo oziroma z uradno publikacijo.«.

23. člen

Za 32. členom se doda nov 32.a člen, ki se glasi:

»32.a člen

(dovoljenje za promet identičnih FFS iz drugih držav članic EU)

Na ozemlju Republike Slovenije je lahko, če je zanj izdano dovoljenje pristojnega organa, v prometu in uporabi FFS, ki je registrirano v drugi državi članici EU in je identično registriranemu FFS v Republiki Sloveniji.

Dovoljenje za promet identičnega FFS iz države članice EU (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za promet identičnega FFS) izda za določen čas pristojni organ v soglasju z organom, pristojnim za kemikalije. Dovoljenje za promet identičnega FFS se izda na podlagi vloge pravne ali fizične osebe iz 5. člena tega zakona. Pristojni organ na podlagi predloženih listin ugotovi identičnost obeh FFS in v upravnem postopku izda dovoljenje za promet takega FFS oziroma izdajo dovoljenja zavrne, če ugotovi, da FFS nista identični.

Vlagatelj vloži priloži naslednje podatke:

- ime oziroma firmo in naslov vlagatelja;
- trgovsko ime in številko registracije FFS v državi članici EU ter trgovsko ime in številko registracije v Republiki Sloveniji registriranega FFS;
- ime in naslov imetnika registracije FFS ter državo članico EU, v kateri je registriran FFS;
- o aktivni snovi in vrsti priprava (formulacija), embalaži, etiketi;

– predlog trgovskega imena, pod katerim se bo FFS dajalo v promet na ozemlju Republike Slovenije;

– predlog etikete v slovenskem jeziku, ki mora biti v skladu s predpisi, ki urejajo opremljanje FFS na ozemlju Republike Slovenije. Na etiketi mora biti razvidno ime in naslov vlagatelja.

Pristojni organ lahko zahteva od vlagatelja tudi vzorec FFS, za katerega se vlaga vloga za izdajo dovoljenja za promet iz prvega odstavka tega člena.

Pristojni organ lahko pri obravnavanju vloge zaprosi za mnenje pristojni organ države članice EU, v kateri je FFS registrirano.

Pravna ali fizična oseba, ki je pridobila dovoljenje za promet identičnega FFS, lahko prepakira FFS v skladu s predpisi, ki urejajo kemikalije.

Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena se lahko dovoljenje za enkratni promet identičnega FFS iz drugih držav članic EU izda na podlagi vloge tudi pravni ali fizični osebi iz 9. člena tega zakona. Pristojni organ izda dovoljenje za enkratni promet identičnega FFS iz drugih držav članic EU, če je FFS namenjen lastni uporabi, če so vlogi priloženi podatki iz tretjega odstavka tega člena, razen predloga etikete v slovenskem jeziku, in naslednji dokumenti:

– veljavno dokazilo o opravljenem usposabljanju iz 9. člena tega zakona,

– izjavo, da je FFS namenjen lastni uporabi in ga ne bo dajal v promet oziroma uporabo tretjim osebam,

– količino FFS in namen uporabe (npr. posevek, površina, uporaba, ipd.).

Podrobnejše pogoje glede ugotavljanja identičnosti FFS in uporabe predlaganega trgovskega imena ter podrobnejšo vsebino vloge in dovoljenja za promet identičnega FFS iz druge države članice EU predpiše minister.◀

24. člen

Na koncu prvega odstavka 50. člena se pika črta in se doda besedilo »in so pri uvozu dolžne pošiljke FFS prijaviti fitosanitarni inšpekciji.«.

25. člen

V naslovu IX. poglavja in v prvem odstavku 52. člena se besedilo »Uprava Republike Slovenije za varstvo rastlin in semenarstvo« nadomesti z besedilom »Pristojni organ«, v naslovu 52. člena pa se beseda »uprave« nadomesti z besedama »pristojnega organa«.

26. člen

V šesti alineji 54. člena se za besedilom »če pravna ali fizična oseba« doda besedilo »ni vpisana v register iz 5. člena tega zakona oziroma«.

Na koncu sedemnajste alineje se pika nadomesti z vejico in doda nova osemnajsta alineja, ki se glasi:

»– lahko prepove promet rastlin oziroma rastlinskih proizvodov, od katerih so bili odvzeti vzorci za ugotavljanje ostankov FFS, do pridobitve analizičnih izvidov teh vzorcev.«.

27. člen

Besedilo 58. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Pristojni organ obvešča Evropsko komisijo in države članice EU o:

– ugotovljenih potencialno škodljivih vplivih FFS v skladu z 22. členom tega zakona;

– začasnih registracijah iz 25. člena tega zakona;

– določenih začasnih mejnih vednostih ostankov FFS, če s predpisi še niso določene, in podatkih za njihovo oceno;

– izdanih izjemnih dovoljenjih v skladu z 31. členom tega zakona;

– odločitvah v zvezi s postopkom registracije in posredovanje podatkov oziroma dokumentarnega gradiva drugim državam članicam EU in Evropski komisiji na njihovo zahtevo;

– primerih zahtevanih dodatnih testov in analiz v postopku registracije, zahtevane na osnovi priznavanja registracij iz drugih držav članic EU oziroma zavrnitvah zahtevkov za registracijo na podlagi 23.a člena tega zakona;

– odločitvah o identičnosti aktivnih snovi drugih proizvajalcev za aktivne snovi, uvrščene na seznam iz 29. člena tega zakona, skupaj s podatki o identičnosti in nečistotah v aktivni snovi;

– dodatnih standardnih opozoril in obvestil za fitofarmacevtska sredstva na podlagi predpisov iz 4. člena tega zakona;

– rezultatih inšpekcijskega nadzora FFS v prometu in uporabi do 1. avgusta tekočega leta za preteklo leto;

– podatkih o registriranih FFS, o prepovedih FFS, prenehanju registracij, omejitvah uporabe ali odvzemu registracij in razloge za odvzem registracije v Republiki Sloveniji za vsako četrtletje v roku enega meseca po koncu četrtletja. Podatki morajo vsebovati najmanj ime imetnika registracije, trgovsko ime FFS, vrsto pripravka (formulacije), ime in količino vseh aktivnih snovi, namen uporabe, začasno določeno mejno vrednost ostankov, če še ni bila določena po predpisih iz 10. člena tega zakona ter dokumentacijo, potrebno za oceno mejne vrednosti ostankov;

– seznamu registriranih FFS v Republiki Sloveniji enkrat letno.◀

28. člen

Besedilo 59. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 200.000 tolarjev do 5.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba:

– če na ozemlju Republike Slovenije daje v promet in uporabo FFS, ki ni registrirano oziroma, če zanj ni izdano predpisano dovoljenje (prvi odstavek 3. člena),

– če daje v promet FFS, ki ni razvrščeno, pakirano in označeno v skladu s predpisi, vključno z navodilom in rokom uporabe (prvi in drugi odstavek 4. člena),

– če ne izpolnjuje predpisanih pogojev za opravljanje prometa s FFS (prvi odstavek 5. člena),

– če nima odgovorne osebe za opravljanje prometa s FFS (drugi odstavek 5. člena),

– če prodaja FFS kupcu, ki ne predloži veljavnega dokazila o pridobitvi znanja iz fitomedicine (tretji odstavek 7. člena),

– če FFS ne uporablja na predpisan način (prvi in drugi odstavek 8. člena),

– če uporablja zračna plovila za nanos FFS (tretji odstavek 8. člena),

– če uporablja FFS v nasprotju s četrtem odstavkom 8. člena tega zakona,

– če svetuje, oglašuje ali priporoča FFS v nasprotju s šestim odstavkom 8. člena tega zakona,

– če ne izpolnjuje predpisanih pogojev glede strokovne usposobljenosti ali pogojev glede naprav za nanašanje FFS (prvi odstavek 9. člena),

– če daje v prost promet in splošno uporabo FFS, ki so razvrščena kot T⁺ (prvi odstavek 11. člena),

– če nima dovoljenja ali ustrezno usposobljenega oseba za promet in uporabo tistih FFS, ki so razvrščena kot T⁺ (drugi odstavek 11. člena),

– če daje v promet oziroma uporablja FFS v nasprotju s prepovedjo oziroma omejitvijo (12. člen),

– če kot vlagatelj zahtevka ne poizve pri pristojnem organu, ali je že registrirano identično FFS (drugi odstavek 17. člena),

– če ne obvesti pristojnega organa o vseh novih podatkih o možnem nevarnem vplivu FFS ali njegovega ostanka (prvi in drugi odstavek 22. člena),

– če kot imetnik registracije ne upošteva roka in pogojev iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona,

– če opravlja preskušanje FFS brez ali v nasprotju z izdanim dovoljenjem za raziskavo oziroma razvoj (prvi in peti odstavek 30. člena),

– če daje v promet oziroma uporablja FFS v nasprotju z izjemnim dovoljenjem (prvi odstavek 31. člena),

– če uporablja FFS brez ali v nasprotju z dovoljenjem za razširitev uporabe (32. člen),

– če v Republiki Sloveniji daje v promet oziroma uporablja identično FFS iz drugih držav članic EU, brez dovoljenja pristojnega organa (prvi odstavek 32.a člena),

– če javno službo opravlja v nasprotju s predpisi ali koncesijsko pogodbo (34. člen in tretji odstavek 36. člena),

– če daje v promet naprave, ki ne izpolnjujejo pogojev iz certifikata (prvi odstavek 45. člena),

– če daje v promet naprave brez predpisanega certifikata (drugi odstavek 45. člena),

– če uporablja naprave, ki niso redno pregledane (prvi odstavek 47. člena),

– če uvažja FFS pa za to ni registriran ali ob uvozu pošiljke FFS ne prijavi fitosanitarnemu inšpektorju (prvi odstavek 50. člena),

– če inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzorstva po tem zakonu ali ga pri tem ovira, žali ali mu ne da zahtevanih listin, podatkov pojasnil ali potrebnih predmetov (drugi odstavek 53. člena).

Z globo od 100.000 tolarjev do 3.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 50.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika.«

29. člen

60. člen se spremeni tako, da se glasi:

»60. člen

(drugi prekrški pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov)

Z globo od 100.000 tolarjev do 2.500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba:

– če daje v promet FFS, ki mu je potekel rok uporabe (tretji odstavek 4. člena),

– če ne vodi evidence na predpisan način ali pristojnemu organu ne sporoči podatkov v predpisanem roku (prvi, drugi in tretji odstavek 6. člena),

– če ne hrani evidence v skladu s četrtem odstavkom 6. člena tega zakona,

– če prodaja FFS na mestu prodaje v nasprotju z odločbo pristojnega organa (prvi odstavek 7. člena),

– če ne vodi in hrani evidence v skladu s 46. in 48. členom tega zakona.

Z globo od 100.000 tolarjev do 2.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 30.000 tolarjev do 300.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika.«

30. člen

Besedilo 61. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 100.000 tolarjev do 200.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik:

– če daje FFS v promet, pa za to ni registriran (prvi odstavek 5. člena),

– če FFS ne uporablja na predpisan način (prvi in drugi odstavek 8. člena),

– če uporablja zračna plovila za nanos FFS (tretji odstavek 8. člena),

– če ne izpolnjuje predpisanih pogojev glede strokovne usposobljenosti ali pogojev glede naprav za nanašanje FFS (prvi odstavek 9. člena),

– če sam nanaša FFS iz drugega odstavka 11. člena tega zakona,

– če uporablja FFS v nasprotju z omejitvijo ali prepovedjo pristojnega organa (12. člen),

– če uporablja FFS brez ali v nasprotju z izjemnim dovoljenjem (prvi odstavek 31. člena),

– če uporablja FFS brez ali v nasprotju z dovoljenjem za razširitev uporabe (32. člen),

– če izvede promet ali uporablja identično FFS iz drugih držav članic EU, brez dovoljenja pristojnega organa (šesti odstavek 32.a člena),

– če uvažja FFS, pa za to ni registriran ali ob uvozu pošiljke ne prijavi fitosanitarnemu inšpektorju (prvi odstavek 50. člena),

– če inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzorstva po tem zakonu ali ga pri tem ovira, žali ali mu ne da zahtevanih listin, podatkov, pojasnil ali potrebnih predmetov (drugi odstavek 53. člena).«

31. člen

62. člen se spremeni tako, da se glasi:

»62. člen

(drugi prekrški posameznikov)

Z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik:

– če uporablja FFS v nasprotju s četrtem odstavkom 8. člena,

– če ne vodi evidence o uporabi FFS (peti odstavek 8. člena),

– če ne obvesti pristojnega organa o nevarnem vplivu FFS (drugi odstavek 22. člena),

– če uporablja naprave, ki niso redno pregledane (prvi odstavek 47. člena).«

32. člen

63., 64. in 65. člen se črtajo.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

33. člen

Globe, določene v 59., 60. in 62. členu zakona, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v višini s tem zakonom predpisanih glob.

Določbe tretjega odstavka 59. člena zakona in tretjega odstavka 60. člena zakona, ki urejajo globe za prekršek, ki ga stori odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, se uporabljajo od začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03).

Globe, določene v 61. členu zakona, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v višini od 100.000 tolarjev do 150.000 tolarjev.

34. člen

Določbe tretjega odstavka 7. člena zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2006.

35. člen

Peta alineja prvega odstavka 59. člena zakona se začne uporabljati 1. januarja 2006.

36. člen

Do pridobitve potrdila o izpolnjevanju pogojev glede dobre poskusne prakse iz tretjega odstavka 23. člena zakona, teste in analize za ugotavljanje učinkovitosti FFS opravljajo dosedanj izvajalci.

37. člen

Zadeve, glede katerih je postopek v zvezi z registracijo FFS ob uveljavitvi tega zakona v teku, se končajo v skladu z določbami tega zakona.

38. člen

Ta zakon začne veljati 1. maja 2004.

Št. 321-09/00-3/2

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1159-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

**1599. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona
o preprečevanju omejevanja konkurence
(ZPOmK-A)**

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

**o razglasitvi Zakona o spremembah in
dopolnitvah zakona o preprečevanju omejevanja
konkurence (ZPOmK-A)**

Razglašam Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-37/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N

**O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O PREPREČEVANJU OMEJEVANJA
KONKURENCE (ZPOmK-A)**

1. člen

V Zakonu o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 56/99) se v drugem odstavku 6. člena za besedo »presega« številka »5« nadomesti s številko »10«, za besedo »oziroma« številka »10« s številko »15« in za besedo »prag« številka »5« s številko »10«.

Tretji odstavek se črta.

Dosedanji četrti in peti odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

2. člen

7. člen se črta.

3. člen

8. člen se črta.

4. člen

Šesti odstavek 10. člena se črta.

5. člen

V 15. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Urad je pristojen, da v skladu z Uredbo Sveta o izvajanju pravil o konkurenci iz določb 81. in 82. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti št. 1/2003/ES z dne 16. decembra 2002 (UL L 1, z dne 4. 1. 2003, str. 1) vodi postopke o kršitvah določb 81. in 82. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Če ni z uredbo iz prejšnjega odstavka drugače določeno, urad uporablja za postopke odločanja o kršitvah določb 81. in 82. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti določbe tega zakona in zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ni s tem zakonom drugače določeno.«.

6. člen

V tretjem odstavku 18. člena se črta besedilo », izdane po prejšnjem odstavku,«,

7. člen

V drugem odstavku 21. člena se črta besedilo »na podlagi vloge iz 7., 8. člena in šestega odstavka 10. člena tega zakona,«,

8. člen

22. člen se črta.

9. člen

V naslovu 28. člena se črtata besedi »pri tretjih«.

10. člen

V 33. členu se za besedo »obravnavo« črta besedilo »ali če to zahteva stranka v postopku«.

11. člen

Za 33. členom se doda nov 33.a člen, ki se glasi:

»33.a člen

(predlog zavez)

(1) V preiskovalnem postopku lahko stranka, proti kateri urad vodi postopek, predlaga zaveze, s katerimi se obvezuje, da bo odpravila stanje, iz katerega izhaja verjetnost obstoja kršitve določb tega zakona ali 81. oziroma 82. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

(2) O zavezah iz prejšnjega odstavka odloči urad z odločbo, s katero odloči tudi o prekinitvi postopka do izpolnitve zavez oziroma do izteka roka, določenega za njihovo izpolnitev.«.

12. člen

V prvem odstavku 34. člena se črtata številki členov », 7., 8.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če urad izda odločbo o ugotovitvi obstoja kršitve, z isto odločbo zahteva odpravo kršitve ali naloži ukrepe, s katerimi se odpravijo učinki kršitve.«.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

13. člen

Besedilo 52. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z globo od 30.000.000 tolarjev do 90.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

– če sklene sporazum o omejevanju konkurence (5. člen);

– če zlorabi prevladujoč položaj na trgu (10. člen).

(2) Z globo od 10.000.000 tolarjev do 50.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 1.000.000 tolarjev do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena odgovorna oseba pravne osebe.

(4) Z globo od 500.000 tolarjev do 1.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.«.

14. člen

Besedilo 53. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z globo od 6.000.000 tolarjev do 20.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki ne prihlasi Uradu nameravane koncentracije ali je ne prihlasi v roku (11. člen).

(2) Z globo od 2.000.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 600.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena odgovorna oseba pravne osebe.

(4) Z globo od 200.000 tolarjev do 600.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.«.

15. člen

Besedilo 54. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 1.000.000 tolarjev do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnih organov in organov lokalne skupnosti, podjetja ali druge organizacije ter posameznik, ki izvršuje javna pooblastila, če stori dejanje ali izda posamičen akt (47. člen), s katerim se omejuje prosto nastopanje podjetij na trgu.«.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

16. člen

Posamične izjeme, ki jih je urad podelil v skladu z določbo 7. člena zakona, ostanejo v veljavi do izteka časa, določenega v odločbi.

Postopki za podelitev negativnega izvida ali posamične izjeme, ki so v teku ob uveljavitvi tega zakona, se ustavijo po uradni dolžnosti.

17. člen

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) izrekajo kot denarne kazni, in sicer za:

1. prekršek iz 52. člena tega zakona:

– pravna oseba v razponu od 10.000.000 do 30.000.000 tolarjev,

– samostojni podjetnik posameznik v razponu od 3.000.000 do 15.000.000 tolarjev,

– odgovorna oseba pravne osebe v razponu od 1.000.000 do 1.500.000 tolarjev,

2. prekršek iz 53. člena tega zakona:

– pravna oseba v razponu od 3.000.000 do 10.000.000 tolarjev,

– samostojni podjetnik posameznik v razponu od 1.000.000 do 5.000.000 tolarjev,

– odgovorna oseba pravne osebe v razponu od 300.000 do 500.000 tolarjev,

3. prekršek iz 54. člena tega zakona odgovorna oseba državnih organov in organov lokalne skupnosti, podjetja ali druge organizacije ter posameznik, ki izvršuje javna pooblastila v razponu od 300.000 do 500.000 tolarjev.

18. člen

Ta zakon začne veljati z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

Št. 310-03/99-5/6

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1160-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

1600. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-A)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-A)

Razlašam Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-38/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TEHNIČNIH ZAHTEVAH ZA PROIZVODE IN O UGOTAVLJANJU SKLADNOSTI (ZTZPUS-A)

1. člen

V Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 59/99, 31/2000-popr. in 54/2000 – ZKme) se v prvem odstavku 2. člena za besedilom »in postopke ugotavljanja skladnosti,« doda besedilo »vključno z rednimi in izrednimi pregledi proizvodov v uporabi,«.

Drugi odstavke se črta.

2. člen

V 3. členu se za besedilom »se smejo začeti uporabljati« doda besedilo »oziroma se smejo uporabljati«.

3. člen

V 4. členu se v četrti alineji besedi »Republiki Sloveniji« nadomestita z besedama »Evropski skupnosti«.

V peti alineji se črta beseda »prve«.

V šesti alineji se besedi »Republiki Sloveniji« nadomestita z besedama »Evropski skupnosti«.

Doda se nova alineja, ki se glasi:

»– »distributer« je vsaka pravna ali fizična oseba, ki po klicno sodeluje v dobavni verigi, njena dejanja pa ne vplivajo na skladnost proizvoda,«.

4. člen

V drugem odstavku 16. člena se v prvi alineji črtata besedi »od dobavitelja«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Pristojni inšpektorji lahko odredijo ukrepe iz prejšnjega odstavka:

- dobavitelju;
- distributerju v okviru njegove dejavnosti;
- drugi pravni ali fizični osebi, kadar je to potrebno za zagotovitev njihovega sodelovanja pri dejanjih za zagotovitev izpolnjevanja zahtev iz prvega odstavka tega člena.«.

Dosedanji tretji, četrti in peti odstavek postanejo četrti, peti in šesti odstavek.

5. člen

V naslovu VI. poglavja se črtata vejica in besedilo »IZ-DANIH V TUJINI«.

6. člen

Prvi odstavek 18. člena se spremeni tako, da se glasi:

»V Republiki Sloveniji veljajo listine o skladnosti in znaki skladnosti, če so bili izdani v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki jih je ratificirala Republika Slovenija.«.

Drugi in tretji odstavek se črtata.

7. člen

Za 18. členom se dodata nova 18.a in 18.b člen, ki se glasita:

»18.a člen

Zahteve iz ustreznih tehničnih predpisov ne veljajo za proizvode, ki so proizvedeni oziroma dani v promet v drugi državi članici Evropske skupnosti, v skladu z njenimi predpisi, ki niso harmonizirani s pravom Evropskih skupnosti.

Če pristojni državni organ na podlagi listin in drugih zbranih podatkov ugotovi, da proizvod iz prejšnjega odstavka ne zagotavlja enakovredne ravni zavarovanja javnega interesa, kot ga zahteva ustrezen tehnični predpis, lahko zavrne dajanje v promet ali zahteva umik proizvoda iz prometa.

Pristojni državni organ lahko izvede ukrepa iz prejšnjega odstavka pod naslednjimi pogoji:

– če je v pisnem obvestilu dobavitelju navedel določbe ustreznega tehničnega predpisa, ki so podlaga prepovedi dajanja v promet oziroma zahtevajo umik proizvoda iz prometa, in

– če je na podlagi razpoložljivih podatkov o stanju tehnike in znanosti ugotovil, da obstajajo utemeljeni razlogi, povezani z varovanjem javnega interesa, za uveljavitev zahtev iz ustreznega tehničnega predpisa in da blažji ukrepi ne bi zagotovili ustrezne ravni varnosti, in

– če je pred sprejemom ukrepa dal možnost dobavitelju, da v roku, ki ni krajši kot 30 dni, odgovori na navedbe pristojnega državnega organa in,

– če pred izdajo odločbe glede vrste ukrepa preuči pripombe in svoje stališče pisno obrazloži.

S tehničnim predpisom se lahko določi postopek ugotavljanja enakovredne ravni zavarovanja javnega interesa.

18.b člen

Proizvodi, ki jih je pred dajanjem v promet potrebno preskusiti, se lahko dajo v promet Republiki Sloveniji, če so bili preskušeni v organih za ugotavljanje skladnosti držav članic Evropske skupnosti pod pogojem, da so rezultati teh preskusov na razpolago pristojnim državnim organom. Šteje se, da so organi za ugotavljanje skladnosti usposobljeni za izvajanje postopkov ugotavljanja skladnosti, če je njihova usposobljenost preverjena po pravilih akreditacije ali akreditaciji enakovrednih pravilih.«.

8. člen

V prvem odstavku 19. člena se v napovednem stavku besedilo »Z denarno kaznijo« nadomesti z besedama »Z globo«. Pred besedo »posameznik« se doda besedi »samostojni podjetnik«. Besedilo »oziroma z denarno kaznijo« se nadomesti z besedilom »oziroma z globo«.

Prva alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– da v promet oziroma začne uporabljati oziroma uporablja proizvod v nasprotju s 3. členom tega zakona,«.

V drugem odstavku se besedilo »Z denarno kaznijo« nadomesti z besedama »Z globo«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Z globo od 250.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

9. člen

Do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) se globe, določene v prvem in drugem odstavku 19. člena zakona, v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni.

Določba tretjega odstavka 19. člena zakona se začne uporabljati z dnem začetka uporabe Zakona o prekrških.

10. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 314-01/99-1/2

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1161-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

1601. Zakon o spremembi zakona o industrijski lastnini (ZIL-1B)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o spremembi zakona o industrijski lastnini (ZIL-1B)

Razlašam Zakon o spremembi zakona o industrijski lastnini (ZIL-1B), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-39/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N

O SPREMEMBI ZAKONA O INDUSTRIJSKI LASTNINI (ZIL-1B)

1. člen

V Zakonu o industrijski lastnini (Uradni list RS, št. 7/03 – uradno prečiščeno besedilo) se besedilo drugega, tretjega in četrtega odstavka 131. člena spremeni tako, da se glasi:

»(2) Patentni zastopnik je lahko:

a) oseba z univerzitetno izobrazbo tehnične ali naravoslovne smeri, ki je opravila strokovni izpit za patentnega zastopnika pri uradu;

b) odvetnik ali odvetniška družba, ki zaposluje osebo, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnje točke, ali ima z njo sklenjeno pogodbo;

c) pravna oseba, ki zaposluje vsaj eno osebo, ki izpolnjuje pogoje iz točke a) tega odstavka.

(3) Zastopnik za modele in znamke je lahko:

a) oseba z univerzitetno izobrazbo, ki je opravila strokovni izpit za zastopnika za modele in znamke pri uradu;

b) odvetnik ali odvetniška družba;

c) pravna oseba, ki zaposluje vsaj eno osebo, ki izpolnjuje pogoje iz točke a) tega odstavka.

(4) Patentni zastopniki, zastopniki za modele in znamke ter pooblaščen delavci zastopnika lahko v postopkih, ki se nanašajo na pravice po tem zakonu, zastopajo stranke tudi pred sodišči in drugimi državnimi organi, če izpolnjujejo pogoje, določene s predpisi, ki urejajo zastopanje pred sodišči in drugimi državnimi organi. V takih primerih je zastopnik upravičen do plačila za svoje delo in do povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom po zastopniški tarifi. Zastopniško tarifo sprejme zastopnik ali združenje zastopnikov v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje. «.

2. člen

Ta zakon začne veljati z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

Št. 318-01/91-5/14

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1169-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

1602. Zakon o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (ZNIBDR)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (ZNIBDR)

Razglaszam Zakon o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (ZNIBDR), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-40/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N O NADZORU IZVOZA BLAGA Z DVOJNO RABO (ZNIBDR)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon ureja ukrepe nadzora izvoza blaga z dvojno rabo v delu, ki ga predpisi Evropske unije s tega področja ne urejajo, ali pa dajejo pooblastila državam članicam, da področje nadalje uredijo v nacionalnih predpisih.

2. člen

(področje uporabe)

(1) Ta zakon se uporablja poleg določb Uredbe Sveta (ES) št. 1334/2000 o vzpostavitvi režima skupnosti za nadzor izvoza blaga in tehnologije z dvojno rabo (UL L 159, 30. 6. 2000, str. 1) ter Skupnih ukrepov Sveta z dne 22. junija 2000 za nadzor tehnične pomoči v zvezi z nekaterimi vrstami vojaške uporabe (2000/401/SZVP) (UL L 159, 30. 6. 2000, str. 216), s spremembami.

(2) Ta zakon se ne uporablja za izvoz tistega blaga z dvojno rabo, pri katerem je nadzor izvoza urejen z drugimi zakoni.

3. člen

(blago z dvojno rabo)

Za namene izvajanja tega zakona pojem »blago z dvojno rabo« pomeni blago, programsko opremo in tehnologijo, ki se lahko uporabljajo v civilne in tudi vojaške namene, vključuje pa tudi vse blago in storitve, ki se lahko uporabijo v zvezi z razvojem, proizvodnjo, rokovanjem, upravljanjem, vzdrževanjem, skladiščenjem, odkrivanjem, identifikacijo ali širjenjem kemičnega, biološkega ali jedrskega orožja ali drugih eksplozivnih jedrskih naprav ali z razvojem, proizvodnjo, vzdrževanjem ali skladiščenjem izstrelkov, sposobnih nositi takšno orožje.

II. DOVOLJENJE ZA IZVOZ BLAGA

4. člen

(dovoljenje za izvoz blaga, zajetega v seznamu blaga z dvojno rabo)

(1) Za izvoz blaga z dvojno rabo ter prenos blaga z dvojno rabo znotraj Evropske skupnosti (v nadaljnjem besedilu: skupnost), ki je zajeto v seznamu blaga z dvojno rabo, izdanem na podlagi tega zakona, je potrebno dovoljenje skupnosti ali ministrstva, pristojnega za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) Seznam blaga z dvojno rabo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

5. člen

(dovoljenje za izvoz blaga, ki ni zajeto v seznamu blaga z dvojno rabo)

(1) Dovoljenje ministrstva je potrebno tudi za izvoz blaga z dvojno rabo, ki ni zajeto v seznamu blaga z dvojno rabo, če je ministrstvo obvestilo izvoznika, da je ali bi lahko bilo to blago po delih ali kot celota namenjeno za uporabo v zvezi z razvojem, proizvodnjo, rokovanjem, upravljanjem, vzdrževanjem, skladiščenjem, odkrivanjem, identifikacijo ali širjenjem kemičnega, biološkega ali jedrskega orožja ali drugih eksplozivnih jedrskih naprav ali z razvojem, proizvodnjo, vzdrževanjem ali skladiščenjem izstrelkov, sposobnih nositi takšno orožje.

(2) Če je izvozniku znano, da je blago z dvojno rabo, ki ga namerava izvoziti, in ni zajeto v seznamu blaga z dvojno rabo, kot celota ali po delih namenjeno uporabi iz prejšnjega odstavka, mora o tem obvestiti ministrstvo, ki odloči, ali je za tak izvoz potrebno dovoljenje.

6. člen

(vrste dovoljenj)

(1) Dovoljenje za izvoz blaga z dvojno rabo se izda praviloma za vsak posamičen izvoz (individualno dovoljenje). Za izvoz določenega blaga v eno ali več določenih držav se lahko izda globalno dovoljenje, za izvoz več vrst ali kategorij blaga v več držav pa se lahko izda splošno dovoljenje.

(2) Vlada lahko določi primere, ko se izda globalno ali splošno dovoljenje ter natančnejše pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za izdajo teh dovoljenj.

7. člen

(zavrnitev dovoljenja)

Ministrstvo zavrne izdajo dovoljenja, če oceni, da bi izvoz blaga z dvojno rabo lahko povzročil negativne posledice, ki so predvsem:

- ogrožanje izpolnitve mednarodnih pogodb ali obveznosti, ki so zavezujoče za Republiko Slovenijo;
- ogrožanje ali nasprotovanje zunanje političnim, varnostnim ali obrambnim interesom Republike Slovenije;
- nezmožnost izpolnitve pogojev, pod katerimi je bilo to blago uvoženo v Republiko Slovenijo (omejitev ali prepoved ponovnega izvoza);
- možnost uporabe blaga v nasprotju z določbami tega zakona ali možnost njegove preusmeritve.

8. člen

(sprememba in razveljavitev dovoljenja)

(1) Dovoljenje za izvoz blaga z dvojno rabo se spremeni ali razveljavi po uradni dolžnosti, če je bilo ugotovljeno, da katerikoli podatek v vlogi ni bil resničen, ali če se je katerakoli okoliščina, potem ko je bilo dovoljenje izdano, spremenila tako, da mednarodne zaveze ali obveznosti, ki so zavezujoče za Republiko Slovenijo, zahtevajo tak ukrep.

(2) Dovoljenje za izvoz blaga z dvojno rabo se lahko spremeni ali razveljavi tudi na zahtevo izvoznika, če so se spremenile okoliščine, ki so bile podlaga za izdajo dovoljenja in so na strani izvoznika ali uvoznika oziroma končnega uporabnika blaga z dvojno rabo.

III. VLOGA, PRISTOJNOSTI IN OBVEZNOSTI DRŽAVNIH ORGANOV PRI IZVAJANJU NADZORA

9. člen

(komisija za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo)

(1) Za koordinacijo in spremljanje izvajanja nadzora izvoza blaga z dvojno rabo vlada imenuje komisijo za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (v nadaljnjem besedilu: komisija) in natančneje določi njene naloge.

(2) Komisijo sestavljajo predstavniki oziroma predstavnice ministrstev in drugih državnih organov, ki so po svojem delovnem področju vključeni v nadzor izvoza blaga z dvojno rabo.

(3) Člani oziroma članice komisije morajo varovati tajne podatke, ki so jih zvedeli pri opravljanju funkcije člana te delovne skupine.

10. člen

(pravica do pregleda in dostop do podatkov)

(1) Ministrstva in drugi državni organi iz drugega odstavka 9. člena tega zakona imajo ne glede na predpise o tajnosti podatkov pravico in dolžnost, da drug drugemu posredujejo

vse podatke o izvoznikih in izvoženem blagu z dvojno rabo, ki jih potrebujejo za izvajanje nadzora po tem zakonu.

(2) Izvoznik, banka ali druga finančna organizacija ali kdorkoli drug, ki ima podatke, potrebne za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo, je na zahtevo ministrstvu, carinskim organom in organom pregona dolžan predložiti svoje poslovne knjige, korespondenco in vse druge podatke, potrebne za izvajanje nadzora.

(3) Določbe prejšnjih odstavkov, ki se nanašajo na izvoznika, veljajo tudi za dobavitelja blaga z dvojno rabo znotraj Skupnosti.

11. člen

(nadzor izvoza in prenosa blaga znotraj skupnosti)

Nadzor izvoza blaga z dvojno rabo ter prenos blaga z dvojno rabo znotraj skupnosti na ozemlju Republike Slovenije opravljajo carinski organi Republike Slovenije.

12. člen

(mednarodno uvozno potrdilo)

(1) Če država izvoza blaga z dvojno rabo za njegov izvoz zahteva uvozno potrdilo državnih organov Republike Slovenije, takšno potrdilo (mednarodno uvozno potrdilo) v okviru pristojnosti iz tega zakona izda ministrstvo.

(2) Določba prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi v primeru prenosa blaga znotraj skupnosti.

IV. KAZENSKE DOLOČBE

13. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 300.000 do 300.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:

1. brez dovoljenja izvozi ali znotraj skupnosti prenese blago, ki je zajeto v seznamu blaga z dvojno rabo (prvi odstavek 4. člena);

2. brez dovoljenja izvozi blago z dvojno rabo za katero je bil s strani ministrstva obveščen o namenu ali možnosti njegove uporabe (prvi odstavek 5. člena);

3. če ne obvesti ministrstva, da je blago z dvojno rabo, ki ga namerava izvoziti, kot celota ali po delih namenjeno uporabi iz prvega odstavka 5. člena tega zakona in mu je bilo to znano (drugi odstavek 5. člena);

4. na zahtevo ne predloži svojih poslovnih knjig, korespondence ali drugih podatkov (drugi odstavek 10. člena).

(2) Z globo od 50.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(3) Z globo od 30.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

14. člen

(postopek o prekršku)

O prekrških, določenih s tem zakonom, ni dovoljeno odločanje po hitrem postopku.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

15. člen

(podzakonski predpisi)

Vlada izda predpis iz drugega odstavka 4. člena in prvega odstavka 9. člena tega zakona ter predpiše dokumentacijo, ki jo mora izvoznik predložiti zahteve za izdajo

dovoljenja za izvoz blaga po tem zakonu, najkasneje do 30. aprila 2004.

16. člen
(dokončanje postopkov)

Za odločanje o zahtevkih za izdajo dovoljenja za izvoz blaga z dvojno rabo, ki so bili vloženi pred uveljavitvijo tega zakona, se uporabljajo predpisi, ki so veljali ob vložitvi zahtevkov.

17. člen
(prekrški do 1. januarja 2005)

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni, kot sledi:

1. za pravno osebo v razponu od 3.000.000 do 20.000.000 tolarjev,
2. za samostojnega podjetnika posameznika v razponu od 1.500.000 do 10.000.000 tolarjev,
3. za odgovorno osebo pravne osebe v razponu od 200.000 do 1.000.000 tolarjev,
4. za fizično osebo v razponu od 100.000 do 450.000 tolarjev.

18. člen
(prenehanje veljavnosti predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

1. Zakon o izvozu blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 31/2000) in na njegovi podlagi izdani predpisi:

a) Sklep o določitvi blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 45/2000),

b) Odredba o obliki in vsebini obrazca zahtevka za izdajo dovoljenja za izvoz blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 47/2000);

2. Zakon o zunanjetrgovinskem poslovanju (Uradni list RS, št. 13/93, 66/93, 7/94, 1/95-CZ, 28/95 – CZ-A, 58/95, 23/99 – ZDP in 36/2000 – ZPDZC) in na njegovi podlagi izdani predpisi:

a) Uredba o določitvi režima izvoza in uvoza določenega blaga (Uradni list, št. 111/01, 20/02, 64/02, 116/02, 37/03, 54/03 in 129/03),

b) Uredba o načinu, rokih in pogojih razdelitve kontingentov za uvoz blaga (Uradni list RS, št. 15/93 in 69/95),

c) Odredba o izdajanju potrdil in overjanju listin, ki se pošiljajo z blagom pri izvozu ali uvozu (Uradni list RS, št. 27/01).

(2) Predpisi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do 30. aprila 2004.

19. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. maja 2004.

Št. 311-04/04-53/1
Ljubljana, dne 26. marca 2004.
EPA 1172-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

1603. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gorskih vodnikih (ZGV-A)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z
o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gorskih vodnikih (ZGV-A)

Razlašam Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gorskih vodnikih (ZGV-A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-41/04
Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA
O GORSKIH VODNIKIH (ZGV-A)

1. člen

V Zakonu o gorskih vodnikih (Uradni list RS, št. 63/99) se v 1. členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi:
»Usposabljanje gorskih vodnikov v Republiki Sloveniji je v javnem interesu.«.

2. člen

V tretjem odstavku 2. člena se za besedo »osebe« doda besedilo »in samostojni podjetniki posamezniki«.

3. člen

V 3. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:
»Ne glede na določbe prvega in tretjega odstavka tega člena se lahko fizični osebi iz države članice Evropske unije v skladu z zakonom, ki ureja postopek priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma reguliranih poklicnih dejavnosti v Republiki Sloveniji, prizna usposabljanje, opravljeno v državi članici Evropske unije v skladu s predpisi te države.«.

4. člen

Drugi odstavek 4. člena se spremeni tako, da se glasi:
»Tuji gorski vodnik iz države, ki ni članica Evropske unije in je član tujega združenja gorskih vodnikov, ki je včlanjeno v Mednarodno zvezo združenj gorskih vodnikov (IFMGA), lahko občasno opravlja poklic gorskega vodnika v Republiki Sloveniji ob pogoju vzajemnosti, pri čemer lahko vodi le turisti, ki jih je pripeljal s seboj iz tujine.«.

5. člen

Za 4. členom se doda nov 4.a člen, ki se glasi:

»4.a člen

(pogoji za opravljanje poklica gorskega vodnika za osebe iz držav članic Evropske unije)

Ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena lahko fizične osebe iz države članice Evropske unije, ki so v svoji državi pridobile pravico do opravljanja dejavnosti iz prvega odstavka 2. člena tega zakona ali poklica gorskega vodnika (v nadaljnjem besedilu: oseba iz države članice Evropske unije), opravljajo poklic gorskega vodnika v Republiki Sloveniji pod pogoji, ki jih določa ta člen.

Osebe iz držav članic Evropske unije morajo pred začetkom stalnega opravljanja poklica gorskega vodnika v Republiki Sloveniji dati vlogo za vpis v Imenik gorskih vodnikov na Združenje gorskih vodnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZGVS).

Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke iz drugega odstavka 5. člena tega zakona, priložena pa ji morajo biti dokazila o nezgodnem zavarovanju in zavarovanju odgovornosti ter o tem, da ima vlagatelj pravico opravljati dejavnost iz prvega odstavka 2. člena tega zakona ali poklic gorskega vodnika v državi članici Evropske unije.

Osebe iz držav članic Evropske unije so v celoti ali delno oproščene nezgodnega zavarovanja in zavarovanja odgovornosti, če so v svoji državi glede pogojev in obsega kritja zavarovanja v celoti ali delno enakovredno zavarovane.

Dokazila iz tretjega odstavka tega člena so listine izdane v skladu s predpisi držav članic Evropske unije. Listine morajo biti priložene v overjenem prevodu v slovenski jezik.

ZGVS na podlagi vloge in dokazil iz tretjega odstavka tega člena osebo iz države članice Evropske unije vpiše v Imenik aktivnih gorskih vodnikov in o tem obvesti pristojni organ njene države.

Osebe iz držav članic Evropske unije, ki v Republiki Sloveniji le občasno opravljajo poklic gorskega vodnika, morajo ZGVS predhodno priglasiti vsako vodenje oziroma drugo dejavnost iz prvega odstavka 2. člena tega zakona in predložiti dokazila o nezgodnem zavarovanju in zavarovanju odgovornosti ter o tem, da imajo pravico opravljati dejavnost iz prvega odstavka 2. člena tega zakona ali poklic gorskega vodnika v državi članici Evropske unije.«.

6. člen

Prvi stavek prvega odstavka 5. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Imenik gorskih vodnikov vodi ZGVS.«.

V drugem odstavku se v točki e) črtata besedi »v Sloveniji«.

V četrtem odstavku se za besedo »ZGVS« črtata vejica in besedilo »državljan Republike Slovenije«, za besedo »osebam« pa se doda besedilo »in oseba iz države članice Evropske unije«.

V prvem stavku petega odstavka se za besedo »Slovenije« doda besedilo »ali državljan države članice Evropske unije«.

7. člen

V 7. členu se črta točka a).

Točke b), c), d), e) in f) postanejo točke a), b), c), č) in d).

8. člen

Za 16. členom se doda nov 16.a člen, ki se glasi:

»16.a člen

(znak in izkaznica gorskih vodnikov iz držav članic Evropske unije)

Ne glede na določbe prejšnjega člena imajo lahko gorski vodniki iz držav članic Evropske unije med opravljanjem svojega poklica na vidnem mestu znak ali izkaznico, podeljeno s strani pristojnega organa države članice Evropske unije.«.

9. člen

24. člen se spremeni tako, da se glasi:

»24. člen

(kazenske določbe)

Z globo v višini 150.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, ki opravlja poklic gorskega vodnika v Republiki Sloveniji v nasprotju s 4. in 4.a členom tega zakona.

Z globo v višini od 300.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost iz prvega odstavka 2. člena tega zakona brez gorskih vodnikov, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu.

Z globo v višini od 100.000 do 300.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe.

Z globo v višini od 100.000 do 300.000 tolarjev se za prekršek iz drugega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo v višini od 150.000 do 300.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, ki organizira in vodi gorniško šolo brez dovoljenja iz šestega odstavka 19. člena tega zakona.

Z globo v višini od 300.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik.

Z globo v višini od 150.000 do 300.000 tolarjev se za prekršek iz petega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe.

Z globo v višini od 150.000 do 300.000 tolarjev se za prekršek iz petega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo v višini 200.000 tolarjev se kaznujejo za prekršek gorski vodniki, pripravniki in drugi udeleženci pri izvajanju programov usposabljanja, ki svoje dejavnosti ne zavarujejo v skladu z 22. členom tega zakona.«.

10. člen

Za 24. členom se doda nov 24.a člen, ki se glasi:

»24.a člen

(nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravlja organ, pristojen za tržno inšpekcijo.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

Do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) se globe, določene v prvem do tretjem, petem do sedmem in v devetem odstavku 24. člena zakona, v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni.

Določbi četrtega in osmega odstavka 24. člena zakona se začeta uporabljati z dnem začetka uporabe Zakona o prekrških.

12. člen

Določbe 3. do 8. člena tega zakona se začnejo uporabljati z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 327-04/98-4/6

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1180-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

1604. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o plačilnem prometu (ZPlaP-B)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o plačilnem prometu (ZPlaP-B)**

Razlašam Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o plačilnem prometu (ZPlaP-B), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-42/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N**O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PLAČILNEM PROMETU (ZPlaP-B)****1. člen**

V Zakonu o plačilnem prometu (Uradni list RS, št. 30/02, 52/02 – ZDU-1, 75/02 – ZIZ-A, 15/03 in 2/04 – ZPNNVSM) se za 5. točko 1. člena dodata novi 6. in 7. točka, ki se glasita:

»6. čezmejna plačila manjše vrednosti,

7. oblikovanje in upravljanje ter delovanje plačilnih sistemov,«.

Dosedanje 6. do 9. točka postanejo 8. do 11. točka.

Dosedanja 9. točka, ki postane 11. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»11. organ, pristojen za javna plačila.«.

V nadaljnjem besedilu zakona se besedilo »Uprava Republike Slovenije za javna plačila« nadomesti z besedilom »organ, pristojen za javna plačila« v ustreznem sklonu.

2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen

(Pomen uporabljenih pojmov)

Posamezni pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. transakcijski račun je evidenca o prometu in stanju denarnih terjatev posameznega imetnika transakcijskega računa do izvajalca plačilnega prometa, ki jo vodi izvajalec plačilnega prometa za imetnika transakcijskega računa, na podlagi pogodbe o vodenju transakcijskega računa;

2. poravnavni račun je evidenca o prometu in stanju denarnih terjatev posameznega člana plačilnega sistema do Banke Slovenije oziroma izvajalcev plačilnega prometa v zvezi z izvršitvijo nalogov za poravnavo;

3. imetnik transakcijskega računa je fizična ali pravna oseba ter oseba civilnega prava, ki sklene z izvajalcem plačilnega prometa pogodbo o vodenju transakcijskega računa;

4. kritje fizične oziroma pravne osebe pri posameznem izvajalcu plačilnega prometa je:

– vsota pozitivnega stanja in odobrene prekoračitve pozitivnega stanja na transakcijskem računu (kritje na transakcijskem računu) oziroma

– gotovinski polog, ki ga nalogodajalec zagotovi izvajalcu plačilnega prometa kot kritje za izvršitev nakazila;

5. dobroimetje fizične oziroma pravne osebe pri posameznem izvajalcu plačilnega prometa je:

– pozitivno stanje na njegovem transakcijskem računu pri tem izvajalcu oziroma

– dobroimetje pri tem izvajalcu, ki je bilo zagotovljeno v njegovo korist kot končnemu prejemniku plačila z izvršitvijo naloga v dobro računa tega izvajalca iz druge alineje 18. točke tega člena;

6. nalog za plačilo je nalog imetnika transakcijskega računa izvajalcu plačilnega prometa, ki vodi njegov transakcijski račun, da v breme tega transakcijskega računa opravi prenos denarnih sredstev v dobro drugega transakcijskega računa ali v dobro računa tega izvajalca plačilnega prometa in v korist prejemnika plačila;

7. nakazilo je nalog za plačilo, ki ga izvajalcu plačilnega prometa izda fizična ali pravna oseba (nalogodajalec), za izvršitev katerega izvajalcu plačilnega prometa zagotovi kritje z gotovinskim pologom;

8. izvajalec plačilnega prometa je oseba, ki v skladu s 4. členom tega zakona opravlja storitve plačilnega prometa;

9. izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca je izvajalec plačilnega prometa, ki mu je nalogodajalec izdal nalog za plačilo ali nalog za gotovinski dvig v breme kritja, ki ga ima pri tem izvajalcu;

10. izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila je izvajalec plačilnega prometa, ki:

– vodi transakcijski račun prejemnika plačila, v dobro katerega je bil izvršen nalog za plačilo oziroma nakazilo ali

– prejme nalog za plačilo oziroma nakazilo, ki se izvrši v dobro tega izvajalca plačilnega prometa in v korist prejemnika plačila iz druge alineje 18. točke tega člena;

11. posredniški izvajalec plačilnega prometa je izvajalec plačilnega prometa, ki za druge izvajalce plačilnega prometa opravlja posamezne storitve v zvezi z izvršitvijo nalogov za plačilo in ni niti izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca niti izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila;

12. elektronski denar je plačilni instrument, ki predstavlja denarno terjatev imetnika do izdajatelja elektronskega denarja, ki ga izda izdajatelj v obliki elektronskega nosilca podatkov ali na način, ki imetniku omogoča z enostranskim pravnim poslom vzpostaviti denarno terjatev do izdajatelja v obliki elektronskega nosilca podatkov, proti prejemu plačila določenega denarnega zneska najmanj v višini izdanega elektronskega denarja, na katerem so shranjene vrednostne enote ter je s tem omogočeno, da imetnik elektronskega denarja s tem denarjem opravlja plačila pri osebah, ki niso izdajatelji elektronskega denarja;

13. klirinška družba po tem zakonu je družba, ki opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema;

14. zasebnik po tem zakonu je fizična oseba, ki opravlja dejavnost v skladu z veljavnimi predpisi;

15. pojmi neposredni in posredni uporabnik državnega oziroma občinskega proračuna imajo enak pomen kot v zakonu, ki ureja javne finance;

16. enotni zakladniški sistem je sistem upravljanja z javnimi financami po enotnih pravilih za vse neposredne in posredne uporabnike državnega oziroma občinskega proračuna;

17. nalogodajalec je fizična ali pravna oseba, ki izda izvajalcu plačilnega prometa nalog za plačilo ali nakazilo v breme kritja, ki ga ima pri tem izvajalcu plačilnega prometa;

18. prejemnik plačila je fizična ali pravna oseba, ki je:

– upravičen razpolagati z dobroimetjem, na podlagi naloge za plačilo oziroma nakazila, izvršenega v dobro njegovega transakcijskega računa, ki ga zanj vodi izvajalec plačilnega prometa, ali

– upravičen razpolagati z dobroimetjem zagotovljenim v njegovo korist, na podlagi naloge za plačilo ali nakazila izvršenega v dobro računa izvajalca plačilnega prometa;

19. stranka izvajalca plačilnega prometa je nalogodajalec v razmerju do izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca

oziroma prejemnik plačila v razmerju do izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila;

20. sklep o izvršbi v tem zakonu pomeni sklep o izvršbi in sklep o zavarovanju v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje;

21. sklep o prisilni izterjavi ima enak pomen kot v zakonu, ki ureja davčni postopek;

22. kot elektronski nosilec podatkov se šteje vsak medij, ki lahko varno hrani podatke in ki ga lahko imetnik uporablja za plačevanje ne glede na dejstvo, ali je medij v fizični posesti imetnika ali ne;

23. čezmejno plačilo je plačilo, ki se izvrši na podlagi naloga za plačilo oziroma nakazila, ki se glasi na plačilo v evrih ali v drugi valuti države članice Evropske unije in ki ga izda nalogodajalec:

– izvajalcu plačilnega prometa v Republiki Sloveniji in v dobro prejemnika plačila pri izvajalcu plačilnega prometa v državi članici Evropske unije ali

– izvajalcu plačilnega prometa v državi članici Evropske unije in v dobro prejemnika plačila pri izvajalcu plačilnega prometa v Republiki Sloveniji. Nalogodajalec in prejemnik plačila je lahko ista oseba;

24. čezmejno plačilo manjše vrednosti je čezmejno plačilo, katerega znesek ne presega 50.000 evrov oziroma protivrednost 50.000 evrov;

25. nalog za čezmejno plačilo je nalog za plačilo oziroma nakazilo, katerega predmet je čezmejno plačilo;

26. nalog za plačilo v tujino je nalog za plačilo oziroma za nakazilo, ki ni nalog za čezmejno plačilo iz 25. točke tega člena ter ga izda nalogodajalec izvajalcu plačilnega prometa v Republiki Sloveniji in v dobro prejemnika plačila pri izvajalcu plačilnega prometa v tujini;

27. nalog za plačilo iz tujine je nalog za plačilo oziroma nakazilo, ki ni nalog za čezmejno plačilo iz 25. točke tega člena ter ga izda nalogodajalec izvajalcu plačilnega prometa v tujini in v dobro prejemnika plačila pri izvajalcu plačilnega prometa v Republiki Sloveniji. «.

2.a člen

Za 3. členom se doda 3.a člen, ki se glasi:

»3.a člen

(Veljavnost določb za podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru)

Določbe 23. do 27. točke 3. člena, določbe 2.a poglavja, določba drugega odstavka 53. člena, določba petega odstavka 56. člena, določba šestega odstavka 57. člena in določba 12. točke prvega odstavka 75. člena zakona, ki se nanašajo na države članice Evropske unije veljajo za vse države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru. «.

3. člen

4. člen se spremeni tako, da se glasi:

»4. člen

(Opravljanje storitev plačilnega prometa)

(1) Storitve plačilnega prometa so storitve vodenja transakcijskega računa in druge storitve v zvezi z izvršitvijo nalogov za plačilo oziroma nakazil.

(2) Storitve plačilnega prometa lahko opravlja:

1. banka oziroma hranilnica, ki za opravljanje storitev plačilnega prometa pridobi dovoljenje Banke Slovenije po Zakonu o bančništvu (Uradni list RS, št. 127/03 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZBan);

2. podružnica tuje banke, ki pridobi dovoljenje Banke Slovenije za ustanovitev po ZBan;

3. banka države članice Evropske unije, ki v skladu z ZBan ustanovi podružnico na območju Republike Slovenije oziroma je v skladu z ZBan pooblaščen neposredno opravljati bančne storitve na območju Republike Slovenije;

4. hranilno kreditna služba, ki je usklajena po 241. členu ZBan in ki za opravljanje storitev plačilnega prometa pridobi dovoljenje Banke Slovenije po ZBan.

5. Banka Slovenije, če tako določa zakon.

(3) Posamezne storitve plačilnega prometa, razen storitev vodenja transakcijskih računov, lahko poleg izvajalcev plačilnega prometa iz drugega odstavka tega člena, opravljajo tudi druge pravne osebe, ki pridobijo dovoljenje Banke Slovenije.

(4) Banka Slovenije predpiše kriterije in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci plačilnega prometa za pridobitev dovoljenja za opravljanje storitev plačilnega prometa oziroma dovoljenja za opravljanje posameznih storitev plačilnega prometa. Banka Slovenije s predpisom določi tudi način in pogoje, pod katerimi lahko izvajalci plačilnega prometa iz tretjega odstavka tega člena opravljajo posamezne storitve plačilnega prometa, razen vodenja transakcijskih računov.

(5) Za pridobitev, prenehanje in odvzem dovoljenja drugi pravni osebi za opravljanje posameznih storitev plačilnega prometa se smiselno uporabljajo določbe ZBan o dovoljenju za opravljanje storitev plačilnega prometa.

(6) Storitve plačilnega prometa lahko opravljajo izvajalci plačilnega prometa iz drugega in tretjega odstavka tega člena, storitve vodenja transakcijskih računov pa lahko opravljajo izvajalci plačilnega prometa iz drugega odstavka tega člena. «.

4. člen

V prvem odstavku 8. člena se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »če ni s tem ali drugim zakonom drugače določeno. «.

V petem odstavku se besedilo »Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije« nadomesti z besedilom »Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije«.

Na koncu se dodata sedmi in osmi odstavek, ki se glasita:

»(7) Izvajalec plačilnega prometa ne sme odpreti transakcijskega računa osebi, ki je imetnik transakcijskega računa, v zvezi s katerim je zaradi pomanjkanja sredstev na tem računu, na podlagi zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje ali zakona, ki ureja davčni postopek, vzpostavljena evidenca o neizvršenih sklepih za izvršbo ali prisilno izterjavo.

(8) Določbe prejšnjega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za račune oseb iz petega odstavka tega člena. «.

5. člen

Na koncu 10. člena se dodata tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Za pravno razmerje med imetnikom transakcijskega računa in izvajalcem plačilnega prometa, ki vodi ta račun, veljajo splošna pravila obligacijskega prava o pogodbi o naročilu (mandat), če ni v določbah 2. poglavja tega zakona drugače določeno.

(4) Določb 2. poglavja tega zakona s pogodbo ni mogoče izključiti oziroma omejiti, razen če je v zvezi s posamezno določbo izrecno dopusten drugačen dogovor pogodbenih strank oziroma je drugačen dogovor v očitnem interesu imetnika transakcijskega računa. «.

6. člen

12. člen se spremeni tako, da se glasi:

»12. člen

(Obveznost izvrševanja plačil na podlagi odločb državnih organov)

(1) Izvajalec plačilnega prometa mora v breme kritja na transakcijskem računu imetnika transakcijskega računa, ki ga vodi, in dobroimetja iz druge alineje 5. točke 3. člena tega

zakona, izvršiti plačilo na podlagi izvršljivega sklepa sodišča o izvršbi oziroma izvršljivega sklepa davčnega organa o prisilni izterjavi oziroma izvršljivega sklepa drugega državnega organa o rubežu denarnih sredstev na tem računu.

(2) Če ni v tem ali drugem zakonu drugače določeno, se določbe 14., 15. 16., 17., 24., 24.a, 25. in 26. člena tega zakona smiselno uporabljajo tudi za izvršitev plačil na podlagi odločb oziroma sklepov državnih organov iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Pri smiselni uporabi določb iz prejšnjega odstavka tega člena:

1. se »nalog za plačilo« nadomesti z »odločbo oziroma sklepom iz prvega odstavka tega člena«,

2. se »nalogodajalec« pri uporabi določbe 24. člena tega zakona nadomesti z »osebo, v korist katere se mora po odločbi iz prvega odstavka tega člena izvršiti plačilo«, pri uporabi drugih določb tega zakona iz prejšnjega odstavka pa z »državnim organom, ki je izdal odločbo iz prvega odstavka tega člena«.

7. člen

Prvi odstavek 13. člena se črta.

Dosedanji drugi do šesti odstavek postanejo prvi do peti odstavek.

Na koncu se doda šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Določbe tega zakona o nalogu za plačilo se smiselno uporabljajo tudi za vplačilo na račun ali izplačilo iz računa.«

8. člen

1. točka prvega odstavka 15. člena se spremeni tako, da se glasi:

»1. če nalog obsega vse, kar mora obsegi po prvem, drugem oziroma tretjem odstavku 13. člena tega zakona in če ni v nasprotju s petim odstavkom 13. člena tega zakona, ter«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Izvajalec plačilnega prometa mora imetnika transakcijskega računa obvestiti o zavrnitvi sprejema naloga v roku, določenem v splošnih pogojih poslovanja, vendar ne kasneje kot naslednji delovni dan po datumu, ki ga je imetnik transakcijskega računa določil za datum izvršitve.«

V četrtem odstavku se besedilo »izvajalca plačilnega prometa« nadomesti z besedilom »izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca v razmerju do nalogodajalca«.

Na koncu se dodata peti in šesti odstavek, ki se glasi:

»(5) Če se v skladu s posebnim zakonom v razmerju med nalogodajalcem in prejemnikom plačila šteje denarna obveznost za plačano z dnem, ko nalogodajalec svojemu izvajalcu plačilnega prometa izda nalog za plačilo, in če izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca iz kateregakoli razloga tega naloga za plačilo, ki ga je sprejel, ne izvrši, nastane s sprejemom tega naloga za plačilo denarna terjatev prejemnika plačila do izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca v višini denarnega zneska, na plačilo katerega se glasi ta nalog. Določba tega odstavka se uporablja le za plačilni promet v Republiki Sloveniji.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka tega člena se za razmerje med nalogodajalcem in njegovim izvajalcem plačilnega prometa ne uporabljajo določbe 24. člena tega zakona.«

9. člen

Drugi odstavek 16. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Izvajalec plačilnega prometa mora nalog za plačilo iz prvega odstavka tega člena izvršiti isti delovni dan, kot ga je sprejel.«

10. člen

V prvem stavku drugega odstavka 17. člena se besedilo »izvajalec plačilnega prometa prejemnika naloga« nadomesti z besedilom »izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila«.

V drugem stavku drugega odstavka se besedilo »izvajalca plačilnega prometa« nadomesti z besedilom »izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila«.

11. člen

18. člen se spremeni tako, da se glasi:

»18. člen

(Nakazilo)

(1) Izvajalec plačilnega prometa mora izvršiti nakazilo, če nalogodajalec hkrati zagotovi kritje z gotovinskim pologom v višini zneska nakazila, povečanega za morebitne stroške izvršitve nakazila.

(2) Za nakazilo se smiselno uporabljajo določbe 13., 14., 15., 16., 17., 21., 24., 24.a in 24.b člena tega zakona o nalogu za plačilo.«

12. člen

V 19. členu se spremeni naslov tako, da se glasi: »Urejanje plačil na podlagi odločb državnih organov«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Izvajalci plačilnega prometa izvršujejo plačila po sklepu o izvršbi in po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanja.«

13. člen

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»20. člen

(Dobroimetje na transakcijskem računu kot vpogledni depozit)

Dobroimetje imetnika transakcijskega računa na tem računu se šteje za vpogledni denarni depozit pri izvajalcu plačilnega prometa, ki vodi račun.«

14. člen

V naslovu 21. člena se besedi »s saldom« nadomestita z besedilom »s kritjem na transakcijskem računu«.

Na koncu prvega odstavka se črta pika in doda besedilo »s tem, da izvajalcu plačilnega prometa, ki ta račun vodi, v skladu s tem zakonom izda nalog za plačilo ali z računa dvigne gotovino.«.

V drugem odstavku se besedilo »razpolaganje z dobroimetjem« nadomesti z besedilom »razpolaganje s kritjem«.

Na koncu drugega odstavka se doda nov stavek, ki se glasi:

»Izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila mora temu omogočiti razpolaganje s plačilom na podlagi naloga za čezmejno plačilo oziroma naloga za plačilo iz tujine v dogovorjenem roku; če ta rok ni dogovorjen, pa najkasneje naslednji delovni dan po dnevu, ko je bil odobren račun izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila.«

V tretjem odstavku se besedilo »razpolaganja z dobroimetjem« nadomesti z besedilom »razpolaganja s kritjem«, besedilo »ki jo je izvajalec plačilnega prometa prejel do takrat, ko je nalog imetnika transakcijskega računa za plačilo še mogoče preklicati po 65. členu tega zakona« pa z besedilom »ki jo je izvajalec plačilnega prometa prejel pred sprejemom naloga za plačilo«.

15. člen

23. člen se črta.

16. člen

24. člen se spremeni tako, da se glasi:

»24. člen

(Odškodninska odgovornost izvajalca plačilnega prometa nalogodajalca)

(1) Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca objektivno odgovarja nalogodajalcu za škodo, ki temu nastane zaradi neizvršitve oziroma nepravilne izvršitve naloga za plačilo oziroma zaradi zamude z izvršitvijo naloga za plačilo.

(2) Izvajalec plačilnega prometa se odškodninske odgovornosti iz prejšnjega odstavka do nalogodajalca ne more razbremeniti niti takrat, kadar je vzrok za neizvršitev oziroma nepravilno izvršitev naloga za plačilo oziroma za zamudo z izvršitvijo tega naloga ravnanje:

1. osebe, ki za izvajalca plačilnega prometa opravlja storitve obdelave in posredovanja nalogov za plačilo prek plačilnih sistemov,

2. posredniškega izvajalca plačilnega prometa, ali

3. osebe, ki vodi poravnanli račun izvajalca plačilnega prometa ali zanj opravlja druge storitve plačilnega prometa, potrebne za izvršitev naloga.

(3) Izvajalec plačilnega prometa se odškodninske odgovornosti iz prvega odstavka tega člena lahko razbremeni, če dokaže, da je vzrok za neizvršitev oziroma nepravilno izvršitev naloga za plačilo oziroma za zamudo z izvršitvijo naloga za plačilo:

– dogodek, ki je zunaj njegovega poslovanja, in ki ga ni mogel pričakovati niti se njegovim posledicam ni mogel izogniti ali jih odvrniti,

– ali napačen oziroma pomanjkljiv nalog za plačilo ali drugo ravnanje nalogodajalca, ki ga ni mogel pričakovati niti se njegovim posledicam ni mogel izogniti ali jih odvrniti.

(4) Če izvajalec zamudi z izvršitvijo naloga za plačilo, mora nalogodajalcu plačati nadomestilo v višini, ki je enaka obrestim, obračunanim od zneska zamujenega plačila po obrestni meri zamudnih obresti, ki jo določa zakon, za obdobje od dneva, ko bi nalog moral izvršiti, do dneva, ko je nalog izvršil.

(5) Če izvajalec plačilnega prometa ne izvrši naloga za plačilo ali ga izvrši v dobro napačnega prejemnika in če je bilo za znesek plačila, na katerega se je glasil ta nalog, in za znesek morebitnih stroškov izvršitve naloga, zmanjšano kritje na transakcijskem računu nalogodajalca, mora nalogodajalcu, na njegovo zahtevo,

1. povrniti znesek plačila in morebitne stroške, za katere je bilo zmanjšano kritje na transakcijskem računu, ter

2. plačati nadomestilo v višini, ki je enaka obrestim, obračunanim od zneska neizvršenega oziroma napačno izvršenega plačila po obrestni meri zamudnih obresti, ki jo določa zakon, za obdobje od dneva, ko je bilo zmanjšano kritje na njegovem transakcijskem računu do dneva ko nalogodajalcu plača znesek iz prejšnje točke.

(6) Če izvajalec plačilnega prometa ne izvrši naloga za plačilo in če za znesek neizvršenega plačila kritje na transakcijskem računu nalogodajalca ni bilo zmanjšano, mora izvajalec plačilnega prometa nalogodajalcu, na njegovo zahtevo, plačati nadomestilo v višini, ki je enaka obrestim, obračunanim od zneska neizvršenega plačila po obrestni meri zamudnih obresti, ki jo določa zakon, za obdobje od dneva, ko bi nalog moral izvršiti, do dneva prejema zahteve za plačilo nadomestila.

(7) Izvajalec plačilnega prometa mora nadomestilo iz četrtega odstavka, 2. točke petega odstavka oziroma šestega odstavka tega člena plačati tudi, če nalogodajalcu zaradi neizvršitve oziroma nepravilne izvršitve naloga za plačilo oziroma zamude z izvršitvijo naloga za plačilo ni nastala nikakršna škoda. Če je škoda, ki je nalogodajalcu nastala zaradi neizvršitve oziroma napačne izvršitve naloga za plačilo oziroma zaradi zamude z izvršitvijo naloga za plačilo, večja od zneska nadomestila po četrtem, petem oziroma šestem odstavku tega člena, ima nalogodajalec pravico zahtevati razliko do popolne odškodnine v skladu s splošnimi pravili obligacijskega prava.

(8) Odškodninske odgovornosti izvajalca plačilnega prometa po tem členu s pogodbo ni mogoče izključiti niti omejiti pod zneske nadomestil iz četrtega, petega oziroma šestega odstavka tega člena.«.

17. člen

Za 24. členom se dodajo novi 24.a, 24.b in 24.c člen, ki se glasijo:

»24.a člen

(Odškodninska odgovornost izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila)

(1) Izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila objektivno odgovarja prejemniku plačila za škodo, ki mu nastane zaradi kršitve obveznosti iz 21. člena tega zakona.

(2) Za odškodninsko odgovornost izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila do prejemnika plačila se smiselno uporabljajo določbe drugega do osmega odstavka 24. člena in 24.b člen tega zakona.

24.b člen

(Zagotavljanje jamstva za neizvršene naloge za plačilo)

Banka Slovenije lahko predpiše vsebino, način in postopke zagotavljanja jamstva za izplačilo neizvršenih nalogov za plačilo, ki ga morajo zagotavljati izvajalci plačilnega prometa po tem zakonu.

24.c člen

(Reševanje sporov)

Za reševanje sporov med nalogodajalcem in izvajalcem plačilnega prometa nalogodajalca oziroma med prejemnikom plačila in izvajalcem plačilnega prometa prejemnika plačila, se smiselno uporabljajo določbe 230.a člena ZBan.«.

18. člen

V 1. točki prvega odstavka 26. člena se beseda »drugega« nadomesti z besedo »prvega«.

Za 1. točko prvega odstavka se doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. referenčno oznako namena plačila za identifikacijo transakcije v breme nalogodajalčevega transakcijskega računa, vpisano na nalogu za plačilo,«.

Dosedanja 2. in 3. točka postaneta 3. in 4. točka.

V 1. točki drugega odstavka se beseda »drugega« nadomesti z besedo »prvega«.

Za 1. točko drugega odstavka se doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. referenčno oznako namena plačila za identifikacijo transakcije v dobro prejemnikovega računa, vpisano na nalogu za plačilo,«.

Dosedanja 2. in 3. točka postaneta 3. in 4. točka.

19. člen

Na koncu petega odstavka 28. člena se črta pika in doda besedilo »ter določi pravila odpiranja transakcijskih računov s posebnim statusom in njihovega vodenja v registru transakcijskih računov.«.

20. člen

V 2. točki prvega odstavka 29. člena se doda tretja alineja, ki se glasi:

»– podatek o vzpostavljeni evidenci iz sedmega in osmega odstavka 8. člena tega zakona;«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Podatki o transakcijskih računih so javni in dostopni na spletni strani Banke Slovenije.«.

Tretji in četrti odstavek se črtata.

Dosedanji peti odstavek postane tretji odstavek.

21. člen

Za 30. členom se doda novo 2.a poglavje in 30.a do 30.f členi, ki se glasijo:

»2.a ČEZMEJNA PLAČILA MANJŠE VREDNOSTI

30.a člen

(Uporaba določb tega poglavja)

(1) Določbe 2.a poglavja tega zakona se uporabljajo za čezmejna plačila manjše vrednosti.

(2) Za nalog za čezmejno plačilo manjše vrednosti se uporabljajo določbe 13., 14., 15., 16., 17., 18., 21., 24., 24.a, 24.b in 24.c člena tega zakona, če ni v določbah 2.a poglavja tega zakona drugače določeno.

(3) Določbe 2.a poglavja tega zakona se ne uporabljajo za čezmejna plačila manjše vrednosti pri katerih je nalogodajalec:

- banka ali hranilnica,
- zavarovalnica,
- investicijski sklad ali upravitelj tega sklada,
- pokojninski sklad ali upravitelj tega sklada,
- borzno-posredniška družba,
- podjetje katerega dejavnost je podobna dejavnostim podjetij naštetih v prejšnjih alineah tega odstavka, ali katerih osnovna dejavnost je pridobivanje kvalificiranih deležev ali preoblikovanje finančnih terjatev.

30.b člen

(Ponudba za izvršitev čezmejnega plačila manjše vrednosti)

Ponudba, ki jo da izvajalec plačilnega prometa na zahtevo stranke za izvršitev čezmejnega plačila manjše vrednosti, mora vsebovati navedbo časa, v katerem bo plačilo izvršeno in navedbo provizij in drugih stroškov, razen tistih, ki so povezani z uporabo tečaja. Ponudba veže izvajalca plačilnega prometa do izteka roka za sprejem ponudbe.

30.c člen

(Obveščanje pri čezmejnih plačilih manjše vrednosti)

(1) Izvajalec plačilnega prometa mora sedanj in bodoči stranki, v enostavno razumljivem besedilu pisno ali po elektronskem mediju, dati na voljo informacije o pogojih za izvršitev čezmejnega plačila manjše vrednosti in najmanj o:

1. času, ki je potreben, da bodo sredstva na računu izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila, pri čemer mora biti začetek tega obdobja jasno naveden,
2. času, ki je potreben, da izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila prejeta sredstva knjiži v dobro njegovega računa,
3. načinu izračunavanja provizij in stroškov plačila, ki bremenijo stranko, vključno z njihovimi stopnjami, če se te uporabljajo,
4. datumu valutacije, če ga izvajalec plačilnega prometa uporablja,
5. možnosti vložitve pritožbe in postopku reševanja sporov ter način dostopa do njih,
6. uporabljenih tečajih.

(2) Izvajalec plačilnega prometa mora stranki po izvršenem čezmejnim plačilu manjše vrednosti, razen če se na izrecno željo stranke dogovori drugače, v enostavno razumljivem besedilu pisno ali po elektronskem mediju posredovati najmanj naslednje informacije:

1. referenco, ki stranki omogoča identifikacijo plačila,
2. znesek plačila (brez stroškov),
3. znesek provizij in stroškov, ki bremenijo stranko,
4. datum valutacije, če ga izvajalec plačilnega prometa uporablja,
5. v primeru konverzije v drugo valuto uporabljeni tečaj.

(3) Če je nalogodajalec odredil, da stroški čezmejnega plačila delno ali v celoti bremenijo prejemnika plačila, mora prejemnika plačila o stroških obvestiti njegov izvajalec plačilnega prometa.

30.d člen

(Rok za izvršitev naloga za čezmejno plačilo manjše vrednosti)

Nalog za čezmejno plačilo manjše vrednosti mora izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca izvršiti v dogovorjenem roku; če rok ni dogovorjen, pa v petih delovnih dneh po sprejemu naloga.

30.e člen

(Stroški čezmejnega plačila manjše vrednosti)

(1) Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca, morebitni posredniški izvajalec plačilnega prometa in izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila so dolžni po sprejemu naloga za čezmejno plačilo manjše vrednosti opraviti plačilo v polnem znesku, razen če je nalogodajalec odredil, da stroški čezmejnega plačila manjše vrednosti delno ali v celoti bremenijo prejemnika plačila.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena lahko izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila zaračuna prejemniku plačila stroške vodenja računa, če se s tem ne izogiba obveznostim iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Če izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca ali posredniški izvajalec plačilnega prometa krši določbo prvega odstavka tega člena, mora izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca na zahtevo nalogodajalca, brez dodatnih stroškov, povrniti neutemeljeno znižani znesek prejemniku plačila, razen če je nalogodajalec zahteval povračilo v svojo korist. Če je kršitev nastala pri posredniškem izvajalcu plačilnega prometa, mora ta, brez dodatnih stroškov, povrniti neutemeljeno znižani znesek izvajalcu plačilnega prometa nalogodajalca; če je izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca zahteval povračilo v korist prejemnika plačila, pa mora posredniški izvajalec plačilnega prometa ta znesek plačati prejemniku plačila.

(4) Če izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila krši določbo prvega odstavka tega člena, mora prejemniku plačila, brez dodatnih stroškov, povrniti neutemeljeno znižani znesek plačila.

30.f člen

(Posebna pravila o odškodninski odgovornosti izvajalca plačilnega prometa pri čezmejnih plačilih manjše vrednosti)

(1) Če izvajalec plačilnega prometa ne izvrši naloga za čezmejno plačilo ali ga izvrši v dobro napačnega prejemnika in če je bilo za znesek plačila, na katerega se je glasil ta nalog, in za znesek morebitnih stroškov izvršitve naloga, zmanjšano kritje na transakcijskem računu nalogodajalca, mora nalogodajalcu povrniti znesek plačila do višine 12.500 evrov oziroma do protivrednosti tega zneska po srednjem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na dan povračila zneska, in:

- nadomestilo v višini, ki je enaka obrestim, obračunanim od zneska neizvršenega oziroma napačno izvršenega plačila po obrestni meri zamudnih obresti, ki jo določa zakon, za obdobje od dneva, ko je bilo zmanjšano kritje na njegovem transakcijskem računu do dneva povračila zneska,
- morebitne stroške, za katere je bilo zmanjšano kritje na transakcijskem računu nalogodajalca.

(2) Izvajalec plačilnega prometa mora nalogodajalcu poravnati obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena v roku 14 dni od prejema njegove zahteve, razen če niso bila sredstva medtem knjižena v dobro izvajalca plačilnega prometa prejemnika plačila. Zahteva iz prejšnjega stavka ne more biti vložena pred iztekom roka za izvršitev naloga iz 30.d člena tega zakona.

(3) Nalogodajalec ima pravico zahtevati od izvajalca plačilnega prometa, poleg povrnitve zneska plačila iz prvega odstavka tega člena, tudi razliko do celotnega zneska plačila v skladu z določbami o odškodninski odgovornosti na podlagi 24. člena tega zakona.

(4) Če je v primeru iz prvega odstavka tega člena, nalog za poravnavo zaradi izvršitve naloga za čezmejno plačilo manjše vrednosti že sprejel posredniški izvajalec plačilnega prometa, mora ta na lastne stroške znesek plačila skupaj z obrestmi in stroški povrniti izvajalcu plačilnega prometa, ki je za nalogodajalca izdal ta nalog. Če nalog za poravnavo iz prejšnjega stavka ni bil izvršen zato, ker je bil napačen ali pomanjkljiv, si mora posredniški izvajalec plačilnega prometa prizadevati, da se znesek, na katerega se je glasil ta nalog, povrne izvajalcu plačilnega prometa, ki je izdal nalog iz prejšnjega stavka.

(5) Če je vzrok za neizvršitev naloga za čezmejno plačilo manjše vrednosti neizpolnitev obveznosti posredniškega izvajalca plačilnega prometa, ki ga je izbral izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila, izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca ne odgovarja nalogodajalcu za neizvršitev naloga. V primeru iz prejšnjega stavka mora izvajalec plačilnega prometa prejemnika plačila temu nakazati znesek, na katerega se je glasil nalog za plačilo, vendar največ do zneska 12.500 evrov oziroma do protivrednosti tega zneska po srednjem tečaju Banke Slovenije veljavnem na dan tega plačila.

(6) Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca se lahko razbremeni svoje odškodninske odgovornosti, če dokaže, da je do neizvršitve čezmejnega plačila manjše vrednosti prišlo zaradi napačnih ali pomanjkljivih navodil nalogodajalca ali zaradi neizpolnitve s strani posredniškega izvajalca plačilnega prometa, ki ga je izrecno določil nalogodajalec. Izvajalec plačilnega prometa nalogodajalca in drugi izvajalci plačilnega prometa, ki so sodelovali pri izvršitvi naloga, si morajo v tem primeru prizadevati za vračilo zneska plačila, in sicer brez obresti in stroškov, od zneska plačila pa si lahko poplačajo stroške, ki so jih imeli z vračilom sredstev, če so ti stroški specifikirani. Če je znesek vrnjen izvajalcu plačilnega prometa nalogodajalca, ga mora ta povrniti nalogodajalcu.«.

22. člen

Za 42. členom se doda nov 42.a člen, ki se glasi:

»42.a člen

(Obvezne rezerve)

(1) Družba za izdajo elektronskega denarja mora imeti na računu pri Banki Slovenije obvezne rezerve v višini, ki jo določi Banka Slovenije.

(2) Banka Slovenije predpiše način in roke za izračun, izpolnitev in uporabo obveznih rezerv družb za izdajo elektronskega denarja ter določa obrestovanje sredstev obveznih rezerv in nadomestilo za nedosežene ali nepravilno uporabljene obvezne rezerve.«.

23. člen

Besedilo 52. člena postane prvi odstavek tega člena, za njim pa se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema mora klirinška družba izpolnjevati kapitalske in druge zahteve, ki zagotavljajo obvladovanje tveganj v plačilnem sistemu in pri poslovanju klirinške družbe, revidirati letna poročila, poročati Banki Slovenije, zagotavljati tehnične, kadrovske in organizacijske pogoje ter izpolnjevati druge pogoje za opravljanje storitev, ki jih predpiše Banka Slovenije.«.

24. člen

Besedilo 53. člena postane prvi odstavek tega člena, za njim pa se dodata drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Člani plačilnega sistema so izvajalci plačilnega prometa iz 4. člena tega zakona. Če ima najmanj en član

plačilnega sistema iz prejšnjega stavka, ki posluje v katerikoli valuti, sedež v državi članici Evropske unije, člani plačilnega sistema izberejo pravo države članice, ki naj se uporablja za plačilni sistem. Člani plačilnega sistema lahko izberejo samo pravo tiste države članice Evropske unije, v kateri ima vsaj eden od njih svoj sedež.

(3) Upravitelji plačilnega sistema iz drugega odstavka 59. člena tega zakona obveščajo Banko Slovenije o članih plačilnega sistema, vključno o morebitnih posrednih članih ter o njihovih spremembah.«.

25. člen

Na koncu 54. člena se doda tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Stranka izvajalca plačilnega prometa in vsak, ki želi pri izvajalcu plačilnega prometa opraviti plačilo na podlagi naloga za plačilo ali nakazila, lahko zahteva, da ga izvajalec plačilnega prometa obvesti o plačilnih sistemih, v katere je vključen in o pglavitnih pravilih delovanja teh sistemov.«.

26. člen

Na koncu 56. člena se doda peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Banka Slovenije obvešča Evropsko komisijo o sistemih za katere je izdala dovoljenje za oblikovanje plačilnega sistema na podlagi tega člena.«.

27. člen

57. člen se spremeni tako, da se glasi:

»57. člen

(Stečaj člana plačilnega sistema)

(1) Začetek stečajnega postopka nad članom plačilnega sistema ne vpliva na pravice in obveznosti članov v zvezi s poravnavo, ki so nastale pred začetkom tega postopka.

(2) V stečajnem postopku nad članom plačilnega sistema so nalogi za poravnavo tega člana veljavni, če so bili vneseni v plačilni sistem pred začetkom stečajnega postopka. Veljavni so tudi nalogi za poravnavo, ki so bili vneseni v plačilni sistem po začetku stečajnega postopka in se izvršijo na dan začetka stečajnega postopka, če upravljavec plačilnega sistema ni vedel in ni mogel vedeti za začetek stečajnega postopka.

(3) Za izračun in poravnavo medsebojnih denarnih obveznosti članov plačilnega sistema se v stečajnem postopku nad članom plačilnega sistema ne uporabljajo določbe 118. in 119. člena Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Uradni list RS, št. 67/93, 74/94 – odločba US, 8/96 – odločba US, 25/97 – ZJSRS, 39/97, 1/99 – ZNIDC, 52/99, 101/01 – odločba US, 42/03 – ZDR, 58/03 – ZZK – 1, v nadaljnjem besedilu: ZPPSL) o prepovedi pobotanja.

(4) V stečajnem postopku nad članom plačilnega sistema se za pravice in obveznosti v zvezi s poravnavo uporablja pravo, ki velja za ta sistem.

(5) Začetek stečajnega postopka po tem zakonu je trenutek, ko sodišče izda sklep o začetku stečajnega postopka.

(6) Sodišče o začetku stečajnega postopka v skladu s prejšnjim odstavkom tega člena, takoj obvesti Banko Slovenije. Banka Slovenije o tem takoj obvesti tudi pristojne institucije drugih držav članic Evropske unije.«.

28. člen

Prvi odstavek 59. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Storitve upravljanja plačilnega sistema obsegajo zlasti:

1. izvajanje izračuna medsebojnih terjatev in obveznosti članov plačilnega sistema v zvezi s poravnavo,
2. izvajanje poravnave,
3. vodenje poravnalnih računov, ali
4. zagotavljanje likvidnosti članom plačilnega sistema v zvezi s poravnavo.«.

Na koncu se doda tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Storitve vodenja poravnalnih računov lahko opravljajo samo osebe iz drugega odstavka 4. člena tega zakona.«.

29. člen

Drugi in tretji odstavek 60. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(2) Klirinška družba s sedežem v tujini lahko opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema na območju Republike Slovenije samo preko podružnice v Republiki Sloveniji, na podlagi dovoljenja Banke Slovenije.

(3) Klirinška družba s sedežem v državi članici Evropske unije lahko opravlja storitve upravljanja plačilnega sistema na območju Republike Slovenije bodisi preko podružnice bodisi neposredno, na podlagi dovoljenja Banke Slovenije.«.

Na koncu se doda četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Zahteva za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema iz prvega odstavka tega člena mora obsegati določno opredelitev vrst storitev iz prvega odstavka 59. člena, na katere se zahteva nanaša. Zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema je potrebno priložiti dokumentacijo, ki jo predpiše Banka Slovenije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali je družba sposobna opravljati te storitve.«.

30. člen

V 64. členu se besedilo »članu plačilnega sistema« nadomesti z besedilom »izvajalcu plačilnega prometa«.

31. člen

V tretjem odstavku 67. člena se besedilo »storitve vodenja transakcijskih računov« nadomesti z besedilom »storitve plačilnega prometa«.

32. člen

V drugem odstavku 68. člena se za besedo »storitve« črta vejica in besedilo »Upravi Republike Slovenije za javna plačila«.

V tretjem odstavku se za besedilom »Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve« doda besedilo »ob soglasju Banke Slovenije«.

Četrti odstavek se črta.

33. člen

Na koncu šestega odstavka 71. člena se črta pika in doda besedilo »ter Upravi Republike Slovenije za javna plačila brezplačno posredovati podatke, ki so potrebni za vodenje registra neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter drugih oseb javnega sektorja.«.

34. člen

Za 71. členom se doda nov 71.a člen, ki se glasi:

»71.a člen

(Odločanje Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve o prekršku)

(1) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve odloča kot prekrškovni organ, v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, o prekrških, storjenih z opustitvijo predložitve letnih poročil oziroma drugih poročil in podatkov po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, zakonu, ki ureja računovodstvo, zakonu, ki ureja društva, in drugih predpisih, če ti določajo Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve kot prekrškovni organ.

(2) Postopek o prekršku vodi in v njem odloča pooblaščen uradna oseba Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške in na njegovi podlagi sprejetih predpisih.

(3) Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve z notranjim aktom, ki ureja organizacijo

in sistemizacijo delovnih mest, podrobneje določi pogoje in način podelitve in prenehanje pooblastila osebi, ki se šteje za pooblaščen uradno osebo agencije iz drugega odstavka tega člena.«.

35. člen

73. člen se spremeni tako, da se glasi:

»73. člen

(Obveščanje organa, pristojnega za javna plačila)

(1) Banka Slovenije in banke, ki vodijo transakcijske račune neposrednih oziroma posrednih uporabnikov državnega oziroma občinskega proračuna, morajo organu, pristojnemu za javna plačila, sporočati podatke o plačilih opravljenih v breme in v dobro teh računov.

(2) Minister, pristojen za finance, predpiše:

1. način in roke za pošiljanje podatkov iz prvega odstavka tega člena,

2. vrste podračunov, način plačevanja in razporejanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, obvezne podatke na nalogu za plačilo obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov ter obliko in način sporočanja teh podatkov v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek.«.

36. člen

74. člen se spremeni tako, da se glasi:

»74. člen

(Naloge organa, pristojnega za javna plačila)

(1) Organ, pristojen za javna plačila, opravlja naslednje naloge za potrebe evidentiranja in izvajanja javnofinančnih tokov v okviru enotnega zakladniškega sistema:

1. vodi register neposrednih oziroma posrednih uporabnikov državnega oziroma občinskega proračuna,

2. vodi račune neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa, kot ga določa zakon o javnih financah in so v skladu s petim odstavkom 8. člena tega zakona odprti kot podračuni enotnega zakladniškega računa države oziroma občin,

3. sprejema plačilna navodila neposrednih oziroma posrednih uporabnikov državnega oziroma občinskega proračuna in drugih oseb, ki poslujejo v okviru enotnega zakladniškega sistema,

4. izdaja naloge za plačilo v breme računov neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov, ki poslujejo v okviru enotnega zakladniškega sistema,

5. pripravlja in pošilja obvestila iz 26. člena tega zakona vsem neposrednim in posrednim uporabnikom državnega in občinskih proračunov, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa, kot ga določa zakon o javnih financah,

6. zbira in pošilja podatke iz 68. člena tega zakona za vse neposredne in posredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa kot ga določa zakon o javnih financah,

7. po posebni pogodbi z Banko Slovenije lahko za Banko Slovenije izvaja storitve plačilnega prometa po tem zakonu,

8. zbira podatke iz tretjega odstavka 68. člena in iz drugega odstavka 73. člena tega zakona, vodi ustrezne evidence teh podatkov in na podlagi teh zagotavlja ustrezne informacije,

9. zagotavlja podatke in informacije o javnofinančnih vplačilih in izplačilih iz proračuna Republike Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in drugih oseb, ki morajo po predpisih o enotnem zakladniškem sistemu poslovati prek organa, pristojnega za javna plačila v rokih, ki jih predpiše minister, pristojen za finance,

10. zagotavlja podatke o plačilih davkov, prispevkov, carin in drugih dajatev, ki jih davčna oziroma carinska uprava pobira oziroma izterjuje,

11. opravlja druge naloge določene z zakonom oziroma drugimi predpisi.

(2) Minister, pristojen za finance, s posebnim predpisom določi pravne osebe (neposredne in posredne uporabnike državnega oziroma občinskega proračuna in druge osebe), ki so vključene v enotni zakladniški sistem ter pravila in zahteve, povezane z opravljanjem nalog organa, pristojnega za javna plačila.

(3) Organ, pristojen za javna plačila lahko za storitve, ki jih opravlja po tem zakonu, zaračunava provizijo in stroške storitev, v skladu z zakonskimi in podzakonskimi akti ter na podlagi posebnega predpisa ministra, pristojnega za finance.«.

37. člen

V prvem, drugem in tretjem odstavku 75. člena se besedi »denarno kaznijo« nadomestita z besedo »globo«.

V 1. točki prvega odstavka se besedilo »(prvi odstavek 4. člena)« nadomesti z besedilom »(drugi in tretji odstavek 4. člena)«.

Za 1. točko prvega odstavka se dodajo nove 2., 3. in 4. točka, ki se glasi:

»2. ki odpira račune v nasprotju s prepovedjo iz sedmega in osmega odstavka 8. člena tega zakona,

3. ki ne izvršuje nalogov za plačilo ali zamuja z izvršitvijo nalogov (16., 17., 18., 21., 24., 24.a, 30.d, 30.e in 30.f člen),

4. ki ne pošilja obvestil strankam v vsebini, kot jo določa ta zakon (26. in 30.c člen),«.

Dosedanje 2. do 8. točka postanejo 5. do 11. točka.

Dosedanja 5. točka, ki postane 8. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»8. ki ne zbira podatkov o stanjih in prometu prek transakcijskih računov in drugih podatkov za statistične namene oziroma jih ne posreduje Banki Slovenije, Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, Davčni upravi Republike Slovenije in Carinski upravi Republike Slovenije, v skladu s prvim odstavkom 68. člena tega zakona oziroma predpisi, izdanimi po drugem odstavku 68. člena tega zakona,«.

Za 11. točko se doda nova 12. točka, ki se glasi:

»12. ki ne obračunava stroškov in ne obvešča strank v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2560/2001 z dne 19. decembra 2001 o čezmejnih plačilih v evrih.«.

38. člen

V prvem, drugem, tretjem, četrtem in petem odstavku 76. člena se besedi »denarno kaznijo« nadomestita z besedo »globo«.

1. točka prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

»1. ki opravlja storitve plačilnega prometa v nasprotju s 4. členom tega zakona,«.

39. člen

Za 76. členom se doda nov 76.a člen, ki se glasi:

76.a člen

(Odločanje Banke Slovenije o prekršku)

»(1) Banka Slovenije odloča o prekrških, storjenih po tem zakonu kot prekrškovni organ, v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(2) Postopek o prekršku vodi in v njem odloča pooblaščen uradna oseba Banke Slovenije, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške in na njegovi podlagi sprejetih predpisih.

(3) Banka Slovenije z notranjim aktom, ki ureja organizacijo in sistemizacijo delovnih mest, podrobneje določi pogoje in način za podelitev in prenehanje pooblastila osebi, ki se šteje za pooblaščen uradno osebo Banke Slovenije iz drugega odstavka tega člena.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

40. člen

(Globe)

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v mejah, ki so za globo določene v 75. in 76. členu zakona kot sta spremenjena s 37. in z 38. členom tega zakona.

41. člen

(Začetek uporabe posameznih določb zakona)

(1) Določbe 23. do 27. točke 3. člena, določbe 2.a poglavja, določba drugega odstavka 53. člena, določba petega odstavka 56. člena, določba šestega odstavka 57. člena in določba 12. točke prvega odstavka 75. člena zakona se začnejo uporabljati s pristopom Republike Slovenije k Evropski uniji.

(2) Določbe 2.a člena tega zakona se začnejo uporabljati z dnem vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo.

42. člen

(Začetek uporabe posameznih določb tega zakona)

(1) Določbi 34. in 39. člena tega zakona se začneta uporabljati 1. januarja 2005.

(2) Določbe tretjega odstavka 4. člena in določbe 20. člena tega zakona začnejo veljati s 1. 10. 2004.

43. člen

(Izdaja predpisov)

Banka Slovenije v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona izda predpise na podlagi tega zakona.

44. člen

(Uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 450-01/99-4/8

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1164-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

1605. Zakon o spremljanju državnih pomoči (ZSDrP)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi Zakona o spremljanju državnih pomoči (ZSDrP)**

Razlašam Zakon o spremljanju državnih pomoči (ZSDrP), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 26. marca 2004.

Št. 001-22-43/04

Ljubljana, dne 6. aprila 2004.

Predsednik
Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek l. r.

Z A K O N**O SPREMLJANJU DRŽAVNIH POMOČI (ZSDrP)****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

(predmet urejanja)

Ta zakon ureja postopek priglasitve, obveznost poročanja in evidentiranja državnih pomoči ter presojo skladnosti državnih pomoči, ki jih ni potrebno priglasiti Evropski komisiji.

2. člen

(opredelitev pojmov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

– Državne pomoči: so izdatki in zmanjšani prejemki države oziroma občine, ki pomenijo korist za prejemnika pomoči in mu tako zagotavljajo prednost pred konkurenti in so namenjeni za financiranje in sofinanciranje programov v institucionalnih enotah, ki se ukvarjajo s tržno proizvodnjo blaga in storitev z namenom zagotavljanja določene konkurenčne prednosti, kot to opredeljuje 87. člen Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 3/04).

– Skupinske izjeme: so državne pomoči, ki jih pred izvajanjem ni potrebno priglasiti Evropski komisiji po tretjem odstavku 88. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Evropsko komisijo je o dodelitvi teh državnih pomoči potrebno obvestiti, le-ta pa jih objavi v Uradnem listu Evropske unije.

– Pomoči po pravilu »de minimis«: so pomoči, ki zaradi svoje višine ne izkrivljajo ali ogrožajo konkurence in ne predstavljajo državne pomoči, kot to opredeljuje Uredba Komisije (ES) št. 69/2001 o uporabi 87. in 88. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za državno pomoč »de minimis« (UL L 83, z dne 27. 3. 1999, vključno z vsemi spremembami).

– Upravljevec državne pomoči: je resorno pristojen organ, ki pripravi njeno vsebino in jo priglasiti. Kot upravljevec skrbi za njeno pravilno izvajanje in poročanje o njenem izvajanju.

3. člen

(pristojni organ)

Ministrstvo, pristojno za finance (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), izvaja po tem zakonu naslednje naloge:

– obravnava, ocenjuje in posreduje priglasitev državnih pomoči Evropski komisiji,

– obravnava, ocenjuje in daje mnenje za državne pomoči, ki pomenijo skupinsko izjemo in za pomoči po pravilu »de minimis«,

– zbira, obdeluje in spremlja podatke o državnih pomočeh in o pomočeh, dodeljenih po pravilu »de minimis« ter vodi evidence o teh podatkih,

– pripravi letno poročilo,

– svetuje upravljavcem državnih pomoči.

II. VSEBINA IN POSTOPEK SPREMLJANJA DRŽAVNIH POMOČI**4. člen**

(posredovanje podatkov)

(1) Vse institucionalne enote, ki so v skladu s statističnimi predpisi opredeljene v sektorju država ter dodeljujejo državne pomoči, morajo posredovati ministrstvu podatke v skladu z določbami tega zakona.

(2) Vlada Republike Slovenije s podzakonskim aktom določi način in roke posredovanja podatkov ministrstvu.

5. člen

(posredovanje vsebine državnih pomoči)

(1) Vsebinsko posamezne državne pomoči pripravi upravljevec državne pomoči in jo posreduje ministrstvu. Enako velja tudi za dopolnitev ali spremembo že obstoječe državne pomoči ter za dodelitev pomoči po pravilu »de minimis«.

(2) Izjema od tega določila so državne pomoči kmetijstvu in ribištvu.

6. člen

(posredovanje priglasitev Evropski komisiji)

(1) Ministrstvo posreduje priglasitev državne pomoči Evropski komisiji najkasneje v roku 45 dni od njenega prejema. O tem obvesti upravljavca državne pomoči.

(2) Kolikor ministrstvo meni, da priglašena državna pomoči ni skladna s pravili na področju državnih pomoči, pozove upravljavca državne pomoči, da jo uskladi. Kolikor upravljavec vztraja pri prvotno posredovani vsebini državne pomoči, poda izjavo, da se Evropski komisiji posreduje priglasitev s predlagano vsebino. Ministrstvo priglasitev posreduje Evropski komisiji v roku petih dni po prejemu izjave upravljavca.

(3) Komunikacija v smislu dodatnih vprašanj, obrazložitve in informacij, povezanih s priglašenimi državnimi pomočmi med Evropsko komisijo in upravljavcem, poteka preko ministrstva.

(4) Po prejeti odločitvi s strani Evropske komisije je ministrstvo dolžno o tem obvestiti upravljavca.

7. člen

(skupinske izjeme in pravilo »de minimis«)

(1) Ne glede na določbo prejšnjega člena ministrstvo obravnava skupinske izjeme in pomoči po pravilu »de minimis« ter daje mnenje o njihovi skladnosti s pravili na področju državnih pomoči. Mnenje o skladnosti za skupinske izjeme izda ministrstvo najkasneje v roku 45 dni, za pomoči po pravilu »de minimis« pa najkasneje v roku 15 dni od njihovega prejema.

(2) V primeru neskladnosti ministrstvo pozove upravljavca državne pomoči, da jo odpravi in mu določi rok za uskladitev. Če upravljavec državne pomoči v danem roku ne prilagodi, ministrstvo o tem obvesti resornega ministra oziroma predstojnika.

(3) Do izdaje pozitivnega mnenja ministrstva je zadržano in prepovedano izvajanje državne pomoči.

(4) Ministrstvo o dodelitvi državne pomoči za skupinske izjeme obvesti Evropsko komisijo.

8. člen

(zbiranje podatkov)

(1) Ministrstvo zbira in obdeluje podatke o dodeljenih državnih pomočeh, o pomočeh dodeljenih po pravilu »de minimis« ter podatke o uspešnosti in učinkovitosti porabe

državnih pomoči. Podatke posreduje upravljavec državne pomoči.

(2) Ministrstvo vodi bazo podatkov o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu »de minimis«.

9. člen
(evidence)

(1) Ministrstvo zaradi zagotavljanja preglednosti na področju državnih pomoči vodi evidence:

- vseh priglasitev,
 - posredovanih priglasitev Evropski komisiji,
 - dodeljenih državnih pomoči,
 - pomoči po pravilu »de minimis«,
- ter druge potrebne evidence, ki jih bo opredelil podzakonski akt, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije.

(2) Podatki iz evidenc so dostopni institucionalnim entitam iz 4. člena tega zakona.

10. člen
(poročanje)

(1) Na podlagi posredovanih podatkov izdela ministrstvo letno poročilo o dodeljenih državnih pomočeh in ga predloži Vladi Republike Slovenije do konca junija tekočega leta za preteklo leto. V poročilu se prikažejo dodeljene državne pomoči za zadnja tri leta in sicer po višini, vrsti in instrumentu. Poročilo vsebuje tudi oceno uspešnosti in učinkovitosti državnih pomoči.

(2) Vlada Republike Slovenije s podzakonskim aktom določi natančnejšo vsebino in obliko letnega poročila.

(3) Vlada Republike Slovenije predloži poročilo o državnih pomočeh Državnemu zboru v roku 30 dni po sprejemu.

11. člen
(svetovanje)

Ministrstvo svetuje upravljavcem državnih pomoči pri pravilni uporabi in tolmačenju pravil na področju državnih pomoči, nudi pomoč pri pripravi pravnih podlag za dodeljevanje državnih pomoči ter opozarja in predlaga ukrepe pri odpravi morebitnih nepravilnosti in odstopanj pri dodelitvi državnih pomoči.

III. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

Podzakonski predpis iz 4., 9. in 10. člena tega zakona sprejme Vlada Republike Slovenije najkasneje v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona.

13. člen

Z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati Zakon o nadzoru državnih pomoči (Uradni list RS, št. 1/2000 in 30/01 – ZODPM-C), Uredba o namenih in pogojih za dodeljevanje državnih pomoči ter določitvi pristojnih ministrstev za upravljanje posameznih shem državnih pomoči (Uradni list RS, št. 30/03), Uredba o vsebini in postopku posredovanja podatkov za predhodni in naknadni nadzor nad državnimi pomočmi (Uradni list RS, št. 36/2000) ter Pravilnik o pripravi letnega poročila o državnih pomočeh (Uradni list RS, št. 19/2000).

14. člen

Do uveljavitve podzakonskih predpisov iz 12. člena tega zakona se uporablja Uredba o vsebini in postopku posredovanja podatkov za predhodni in naknadni nadzor nad državnimi pomočmi (Uradni list RS, št. 36/2000) ter Pravilnik o pripravi letnega poročila o državnih pomočeh (Uradni list RS, št. 19/2000).

15. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha delovati Komisija za nadzor nad državnimi pomočmi.

16. člen

Ministrstvo prevzame vse evidence, ki jih je do uveljavitve tega zakona vodila Komisija za nadzor nad državnimi pomočmi.

17. člen

Ta zakon začne veljati 1. maja 2004.

Št. 310-05/99-1/3

Ljubljana, dne 26. marca 2004.

EPA 1178-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

VLADA

1606. Sklep o določitvi deleža cene za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja za leto 2004

Na podlagi 82. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99, 8/00 – popr., 52/02 – ZJA, 110/02 – ZGO-1 in 50/03 – odl. US) je Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P

o določitvi deleža cene za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja za leto 2004

I

Delež cene za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja, ki se zagotovi za poslovanje Agencije za energijo Republike Slovenije, za leto 2004 znaša 0,080 SIT/Sm³.

II

Znesek iz prejšnje točke se izvajalcu gospodarske javne službe upravljanje prenosnega plinovodnega omrežja zaračunava mesečno, in sicer kot zmnožek med navedeno denarno vrednostjo cene za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja ter dejansko mesečno količino zemeljskega plina, prenesenega po prenosnem plinovodnem omrežju v preteklem mesecu.

Znesek, določen na način iz prejšnjega odstavka, izvajalec gospodarske javne službe upravljanje prenosnega plinovodnega omrežja upošteva pri zaračunavanju uporabe prenosnega plinovodnega omrežja za vsakega njegovega uporabnika.

III

Dejanska mesečna količina prenesenega zemeljskega plina po prenosnem plinovodnem omrežju se določi na podlagi podatkov, ki jih izvajalec gospodarske javne službe upravljanje prenosnega plinovodnega omrežja mesečno posreduje Agenciji za energijo Republike Slovenije do 5. delovnega dne v naslednjem mesecu.

IV

Cena iz I. točke tega sklepa ne vsebuje davka na dodano vrednost in trošarine ali takse.

V

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. maja 2004.

Št. 382-20/2004-1

Ljubljana, dne 8. aprila 2004.

EVA 2004-2511-0088

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

MINISTRSTVA

1607. Pravilnik o vzpostavitvi in delovanju mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev

Na podlagi sedmega odstavka in za izvajanje četrtega odstavka 118. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00, 52/02 – ZDU-1 in 58/02 – ZMR-1) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K o vzpostavitvi in delovanju mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

S tem pravilnikom se za izvajanje Uredbe Sveta EGS, št. 79/65, Uredbe Sveta 1859/1982, Uredbe Sveta 2237/1977, Uredbe Sveta 1915/1983, Odločbe Komisije 85/377/EGS, Odločbe Komisije 90/36/EGS, Uredbe Sveta (EGS), št. 2910/73 in Uredbe Komisije (EGS), št. 1915/83 določajo vrsta in obseg računovodskih podatkov ter način njihove obdelave zato, da se:

- vzpostavi mreža za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev po uradni metodologiji Evropske unije FADN (Farm Accountancy Data Network);
- določi dohodek na kmetijskem gospodarstvu;
- zbira računovodske podatke, potrebne za izdelavo poslovne analize kmetijskih gospodarstev.

2. člen

(pomen izrazov)

V tem pravilniku uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

- mreža za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: FADN) je sistem zbiranja in obdelave podatkov s kmetijskih gospodarstev na osnovi predpisane metodologije, prvič opredeljene z Uredbo Sveta EGS, št. 79/65;
- kategorija kmetijskega gospodarstva pomeni skupino kmetijskih gospodarstev, ki temelji na vrsti kmetovanja in gospodarskem obsegu kmetijskega gospodarstva;
- poročevalska kmetija je kmetijsko gospodarstvo, ki ustvarja dohodek, izbrano v vzorcu, in je za namen mreže podatkov pripravljeno voditi kmetijsko računovodstvo;
- načrt za izbor FADN poročevalskih kmetij je načrt, izdelan na osnovi predpisanega odstotka kmetijskih gospodarstev od celotnega števila kmetijskih gospodarstev, določenih tipov kmetovanja, ekonomske velikosti in določenih območij;
- računovodski podatki so kakršnikoli tehnični, finančni ali ekonomski podatki kmetijskega gospodarstva, pridobljeni sistematično in redno tekom celega leta;
- računovodska pisarna je strokovno usposobljena organizacija, ki se proti plačilu standardnega honorarja pogodbeno zaveže, da bo izpolnjevala poročila kmetijskih gospodarstev na osnovi predpisane metodologije;
- standardni honorar je plačilo, ki ga Komisija EU plača državi članici za vsako ustrezno izpolnjeno poročilo kmetijskega gospodarstva, ki je poslano v predpisanem obdobju;
- tipologija kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: tipologija) je enotna klasifikacija kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji;

– standardizirano pokritje (Standard Gross Margin v nadaljnjem besedilu: SGM) je razlika med povprečno vrednostjo pridelave in povprečno vrednostjo določenih spremenljivih stroškov;

– ekonomska velikost je seštevek zmnožkov vrednosti SGM posameznih stroškovnih nosilcev in obsega njihove pridelave v letu dni. Ekonomska velikost je izražena v ESU (European Size Unit). ESU je po zadnjih določilih Eurostata enak vrednosti 1200 EUR.

II. VZPOSTAVITEV MREŽE ZA ZBIranJE PODATKOV O DOHODKIH IN POSLOVANJU KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

3. člen

(vzpostavitev mreže)

(1) V mrežo za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev so vključeni:

- kmetijska gospodarstva,
- Kmetijsko svetovalna služba pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: KGZS),
- strokovne institucije,
- Služba FADN,
- Komisija FADN.

(2) Namen mreže podatkov je zbiranje računovodskih podatkov, potrebnih zlasti za:

– letno določanje dohodkov kmetijskih gospodarstev, ki spadajo v področje raziskave kmetijskih gospodarstev, ki so tržno usmerjena gospodarstva in omogočajo upravljavcu glavno zaposlitev;

– izdelavo poslovne analize kmetijskih gospodarstev.

(3) Podatki, pridobljeni v skladu s tem pravilnikom, so osnova za izdelavo letnega poročila komisije FADN o stanju na področju kmetijstva in kmetijskih trgov v Republiki Sloveniji in za izdelavo letnega poročila Komisije Sveta o stanju kmetijstva in kmetijskih trgov v Evropski uniji.

4. člen

(kmetijsko gospodarstvo)

Oseba, ki vodi kmetijsko gospodarstvo, mora biti pripravljena vzpostaviti in voditi računovodstvo ter mora biti pripravljena posredovati računovodske podatke kmetijskega gospodarstva Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP) in pristojnim organom Evropske unije.

5. člen

(priprava podatkov)

Oseba iz prejšnjega člena, katere kmetijsko gospodarstvo je izbrano kot poročevalska kmetija, lahko pripravlja računovodske podatke sam ali skupaj z kmetijskim svetovalcem ali pa za to izbere računovodski servis

6. člen

(kmetijska svetovalna služba)

Kmetijsko svetovalna služba pri KGZS opravlja strokovno svetovanje in usposabljanje svojih članov, potrebno za pravilno in učinkovito izvajanje nalog po tem pravilniku, skladno z zakonom, ki ureja naloge in delovno področje KGZS. V ta namen sodeluje z osebami, ki vodijo kmetijska gospodarstva, pri rednem vnašanju podatkov o poslovanju kmetijskih gospodarstev v ustrezne obrazce (poslovne knjige). Obrazci, ki so osnova za pripravo letnih poročil, se izpolnjujejo za vsak mesec posebej in se dostavijo v obdelavo enkrat mesečno. Lahko pa se podatki dostavijo tudi samo enkrat, in sicer za celotno obdobje na koncu obračunskega leta.

7. člen

(kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije)

KGZS opravlja tudi druge naloge s področja kmetijstva. Za MKGP opravlja svetovanje in pripravlja gradivo na osnovi načrta poročevalskih kmetij za izbiro primernih kmetijskih gospodarstev, ki bodo vodila kmetijsko računovodstvo, in izvede tudi podpisovanje pogodb o vodenju računovodstva z osebami, ki vodijo kmetijskih gospodarstev. V skladu s predpisi Evropske unije izdela računalniško programsko opremo za obdelavo podatkov ter letno računalniško obdelavo računovodskih podatkov.

8. člen

(strokovna institucija)

(1) Izbrana strokovna institucija na osnovi pogodbe pripravi letno poročilo o primernosti vzorca poročevalskih kmetij ter predlaga dopolnitve vzorca.

(2) Strokovna institucija iz prejšnjega odstavka na osnovi pogodbe izdela letne komentarje rezultatov obdelave računovodskih podatkov poročevalskih kmetij za potrebe Republike Slovenije in Evropske unije.

9. člen

(služba FADN)

Služba FADN deluje v okviru Urada za kmetijstvo MKGP. Dolžnost službe FADN je, da skrbi za delovanje mreže računovodskih podatkov. Pri tem zlasti:

- spremlja predpise in spremembe predpisov iz svojega delavnega področja;
- pripravi letni načrt za financiranje mreže;
- vodi evidenco poročevalskih kmetij, ki vodijo ali so vodila kmetijsko računovodstvo;
- pripravi pogodbe za vse stranke, ki so vključene v delovanje mreže kmetijskega računovodstva;
- na osnovi opravljenega dela zagotovi pogodbenikom dogovorjena sredstva;
- nadzira usklajenost obrazcev in letno poročilo rezultatov obdelave računovodskih podatkov s predpisano metodologijo in ga posreduje komisiji FADN;
- k letnim analizam zbranih računovodskih podatkov kmetijskih gospodarstev, ki jih izdela ustrezna strokovna institucija, lahko doda svoje ugotovitve, komentarje in predloge in jih posreduje ministru, pristojnemu za kmetijstvo;
- pripravlja gradiva za Komisijo FADN;
- je skrbnik računa za sredstva, ki jih prejme od Evropske unije za poročevalske kmetije, ki vodijo kmetijsko računovodstvo v skladu s predpisano metodologijo, in skrbnik proračunske postavke za sredstva, ki jih Republika Slovenija namenja programu FADN;
- Odboru Evropske unije za mrežo računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev pošlje pravočasno naslednje informacije:

1. seznam računovodskih pisarn oziroma naslove pisarn, ki so pripravljene izpolnjevati poročila s kmetijskih gospodarstev, v skladu s pogoji sklenjenih pogodb;

2. seznam poročevalskih kmetij, ki vodijo kmetijsko knjigovodstvo po predpisani metodologiji Evropske unije;

3. izpolnjena poročila poročevalskih kmetij;

4. odgovore na vprašanja, ki jih Odbor Evropske unije za mrežo računovodskih podatkov posreduje sodelujočim v mreži FADN.

10. člen

(komisija FADN)

Dolžnosti komisije iz petega odstavka 118. člena zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00, 52/02 – ZDU-1 in 58/02 – ZMR-1) so, da:

- potrdi načrt za izbor poročevalskih kmetij in predlaga spremembe načrta;

- predlaga korekcije in dopolnitve letnega poročila o delovanju mreže FADN, ki ga pripravi Služba FADN;
- potrdi letno poročilo.

III. DOLOČITEV DOHODKA NA KMETIJSKEM GOSPODARSTVU

11. člen

(ocenitev dohodka na kmetijskem gospodarstvu)

(1) Računovodski podatki, dobjeni z vsakim poročilom poročevalske kmetije, morajo biti taki, da se lahko:

- opredeli poročevalsko kmetijo glede na glavne elemente dejavnikov proizvodnje,
- oceni dohodek kmetije,
- preveri s kontrolo na kraju samem resničnost danih informacij.

(2) Tip računovodskih podatkov v poročilu s kmetijskega gospodarstva, oblika v kateri so le-ti predstavljeni, opredelitve in navodila v zvezi s tem so določeni z navodili Odbora Evropske unije iz 9. člena tega pravilnika.

12. člen

(kmetijska gospodarstva v mreži podatkov)

Kmetijsko gospodarstvo je zajeto v mrežo podatkov, kadar:

- se vodi kot tržno usmerjeno gospodarstvo;
- zagotavlja upravljavcu glavno zaposlitev;
- ima enako ali večje gospodarsko velikost od spodnje meje, izražene v evropskih enotah velikosti (ESU), kot to določa tipologija Skupnosti. Zajeta so tista gospodarstva, ki imajo ekonomsko velikost enako ali večje kot 2 ESU in navzgor po razredih do 250 ESU.

IV. ZBIRANJE RAČUNOVODSKIH PODATKOV ZA NAMEN POSLOVNE ANALIZE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

13. člen

(obrazci)

(1) Na začetku vsakega koledarskega leta izpolnijo kmetije s pomočjo kmetijskih svetovalcev predpisane obrazce.

(2) Prva skupina obrazcev so popisni listi o zmogljivosti na poročevalski kmetiji. Popisni listi so preglednice z navodili za izpolnjevanje ustreznih najpomembnejših podatkov o poročevalski kmetiji.

(3) Druga skupina obrazcev, ki je namenjena sprotne mu zapisovanju poslovnih dogodkov, so mesečna poročila. V enem zvezku mesečnega poročila je denarno poročilo, v drugem pa poročilo o pridelkih, živini in delovni sili. Poročevalske kmetije, ki vodijo knjigovodstvo na osnovi računalniškega programa, pošljejo izvajalcu obdelav računovodskih podatkov izpise.

(4) Pregled popisnih listov in navodil, podatkovni model, vsebina rezultatov oziroma celotna metodologija zbiranja in obdelave podatkov so predpisani z zakonodajo Evropske unije.

14. člen

(opredelitev obračunskega leta)

Podatki se nanašajo na poročevalsko kmetijo v obračunskem letu, ki je enako koledarskemu (12 zaporednih mesecev).

15. člen

(določitev končnega datuma za predložitev poročil kmetijskih gospodarstev)

Poročevalske kmetije morajo tekoče mesečno pošiljati poročila, lahko pa se ta rok pogodbeno določi tako, da je končni datum za predložitev vseh poročil konec meseca februarja tekočega leta za preteklo leto.

16. člen

(letno poročilo)

(1) Letno poročilo računovodskih podatkov mora biti ustrezno izpolnjeno.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka je ustrezno izpolnjeno, če:

- je njegova vsebina resnična in natančna, in
- so računovodski podatki zabeleženi in predloženi v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo obliko poročila kmetijskega gospodarstva.

17. člen

(opredelitev honorarja za poročila poročevalskih kmetij, ki so ustrezno izpolnjena)

(1) Računovodska pisarna prejme standardni honorar za vsak pravilno izpolnjen obrazec o dohodku na poročevalski kmetiji, ki je bil poslan v okviru predpisanega roka v tolarski protivrednosti 138 EUR.

(2) Komisija Evropske unije plača standardni honorar državi članici za vsako ustrezno izpolnjeno poročilo poročevalske kmetije, ki je poslan v predpisanem obdobju.

(3) Standardni honorar se plača v dveh obrokih, in sicer:

- plačilo 50% honorarja se plača na račun na začetku vsakega obračunskega leta države članice za število predpisanih poročevalskih kmetij,
- preostanek, ki se izračuna tako, da se pomnoži honorar s številom ustrezno izpolnjenih poročil poročevalskih kmetij, poslanih Komisiji Evropske unije, in odšteje zgoraj omenjeno plačilo na račun, pa plača Komisija Evropske unije v šestih mesecih po prejemu poročil poročevalskih kmetij.

(4) Standardni honorar se redno revidira zaradi splošnega dviga stroškov, ki vplivajo na stroške izpolnjevanja poročil kmetije.

18. člen

(sredstva)

Poročevalska kmetija prejme za svoje sodelovanje v mreži računovodskih podatkov določena sredstva iz proračunskih sredstev MKGP.

19. člen

(baza podatkov za izdelavo načrta poročevalskih kmetij)

Podlaga za bazo podatkov pri izdelavi načrta poročevalskih kmetij je Popis kmetijskih gospodarstev Slovenije iz leta 2000, ki temelji na uradni metodologiji Evropske unije.

20. člen

(načrt za izbor poročevalskih kmetij)

(1) Načrt za izbor poročevalskih kmetij je izdelan na okoli 1% celotnega števila kmetijskih gospodarstev na osnovi določenih tipov kmetovanja, ekonomske velikosti in določenih območij.

(2) Načrt za izbor poročevalskih kmetij mora zagotoviti reprezentativnost poročevalskih kmetij kot celote.

(3) Načrt za izbor poročevalskih kmetij sprejme Komisija FADN.

21. člen

(poročevalske kmetije v Republiki Sloveniji)

(1) Na osnovi pripravljenega načrta izbora poročevalskih kmetij, v katerem je navedeno število potrebnih kmetijskih gospodarstev po tipu in ekonomski velikosti ter območjih v vzorcu, Kmetijsko svetovalna služba pri KGZS oceni ali so navedene osebe pripravljene voditi kmetijsko računovodstvo.

(2) Kmetijsko svetovalna služba pri KGZS pripravi seznam oseb, ki so pripravljene voditi kmetijsko računovodstvo.

22. člen

(pogodbe)

Z osebami iz seznama iz drugega odstavka prejšnjega člena sklene MKGP pogodbe o vodenju kmetijskega računovodstva.

23. člen

(poročilo o delovanju mreže za zbiranje računovodskih podatkov)

Poročilo o delovanju mreže za zbiranje računovodskih podatkov pripravi Služba FADN vsaj enkrat letno in ga posreduje Komisiji FADN. Komisija navedeno poročilo ali dopolnjeno poročilo dostavi ministru, pristojnemu za kmetijstvo.

24. člen

(sestavni del poročila)

Sestavni del poročila iz prejšnjega člena je poročilo o izvajanju načrta o izboru poročevalskih kmetij, ki vsebuje:

- pregled izbranih poročevalskih kmetij glede na kategorijo kmetije;
- pripombe k analizi zabeleženih odstopanj med načrtom o izboru in izbranimi poročevalskimi kmetijami, o smernicah, ki se jih uporabi za izboljšanje izbora za naslednje obračunsko leto in o natančnosti pri ocenjevanju računovodskih podatkov;
- poročilo o izvajanju tipologije.

25. člen

(tipologija družinske kmetije in kmetijskega gospodarstva)

(1) Tipologija se določi, da se zadosti zlasti potrebam po spremljanju in analiziranju informacij in podatkov za skupno kmetijsko politiko.

(2) Tipologija družinskih kmetij oziroma kmetijskih gospodarstev je enotna klasifikacija kmetij v EU, ki temelji na vrsti kmetovanja in ekonomskem oziroma gospodarskem obsegu. Razvrščena je tako, da je mogoče zbrati in sestaviti homogene skupine kmetij pri večji ali manjši agregatnosti.

(3) Vrsta kmetovanja in ekonomski oziroma gospodarski obseg kmetije oziroma kmetijskega gospodarstva se določi na osnovi razlike med povprečno vrednostjo pridelave in povprečnimi specifičnimi sprejemljivimi stroški pridelave na hektar oziroma na glavo živali na določenem območju (v nadaljnjem besedilu: standardizirano pokritje).

(4) Standardizirano pokritje je določeno s predpisi Evropske unije.

(5) Načrt poročevalskih kmetij v Republiki Sloveniji upošteva tipologijo, ki je določena s Popisom kmetijskih gospodarstev Slovenije v letu 2000.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

(anonimnost)

Vsaka poročevalska kmetija je v sklopu letnega poročila MKGP anonimna. Zbiranje podatkov poteka po pošti in

elektronsko. Roki za pošiljanje podatkov so opredeljeni v pogodbi.

27. člen
(pošiljanje Komisiji)

Načrt o izboru poročevalskih kmetij se pošlje Komisiji Evropske unije najmanj dva meseca pred začetkom prvega obračunskega leta, na katerega se nanaša.

28. člen
(sporočanje popravkov)

Postopki in roki za sporočanje popravkov k načrtu o izboru poročevalskih kmetij Komisiji Evropske unije so enaki kot pri pošiljanju načrta samega.

29. člen
(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati 1. maja 2004.

Št. 321-91/2004
Ljubljana, dne 29. marca 2004.
EVA 1998-2311-0197

mag. Franc But I. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

1608. Pravilnik o ravnanju z organskimi kuhinjskimi odpadki

Na podlagi četrtega odstavka 26. člena ter prvega in drugega odstavka 30. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 44/95 – odl. US, 1/96, 9/99 – odl. US, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS in 67/02 – ZV-1) izdaja minister za okolje, prostor in energijo v soglasju z ministrom za zdravje in ministrico za gospodarstvo

P R A V I L N I K
o ravnanju z organskimi kuhinjskimi odpadki

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) Ta pravilnik določa obvezna ravnanja z organskimi kuhinjskimi odpadki, ki nastajajo v gospodinjstvih in v kuhinjah ter pri razdeljevanju hrane v industriji, obrti in storitvenih dejavnostih (v nadaljnjem besedilu: kuhinjski odpadki).

(2) Ta pravilnik določa tudi najmanjši obseg izvajanja lokalne javne službe in vsebino ravnanja s kuhinjskimi odpadki, ki morata biti zagotovljena v okviru opravljanja lokalne javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki.

(3) Za vsa ravnanja s kuhinjskimi odpadki, ki niso posebej urejena s tem pravilnikom, se uporablja predpis, ki ureja ravnanje z odpadki.

2. člen

(1) Določbe tega pravilnika se uporabljajo za kuhinjske odpadke, ki se kot komunalni odpadki razvrščajo med odpadke s številko 20 01 08 iz klasifikacijskega seznama odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

(2) Določbe tega pravilnika se ne uporabljajo za mešanice kuhinjskih odpadkov z drugimi odpadki, če so neprimerne za predelavo v kompost z neomejeno uporabo po merilih iz predpisa, ki ureja vnos nevarnih snovi ter rastlinskih hranil v tla.

(3) Določbe tega pravilnika se ne uporabljajo za kuhinjske odpadke, ki po oddaji ali prepuščanju ločeno zbranih frakcij ostanejo v mešanih komunalnih odpadkih s številko 20 03 01 iz klasifikacijskega seznama odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

(4) Za kuhinjske odpadke, nastale pri izvajanju gostinskih storitev na prevoznih sredstvih v mednarodnem prometu, se uporabljajo predpisi na področju veterine, ki urejajo zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi.

3. člen

Pojmi imajo po tem pravilniku naslednji pomen:

1. hišni kompostnik je zabojnik za kompostiranje odpadkov rastlinskega izvora iz vrtov in kuhinjskih odpadkov na vrtu, ki pripada posameznemu gospodinjstvu ali več gospodinjstvom, če gre za večstanovanjski objekt z vrtom, z namenom, da se kompost tudi uporabi na tem vrtu;

2. mala komunalna kompostarna je mala komunalna kompostarna, določena v predpisu, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov v kompost;

3. operativni program varstva okolja na področju ravnanja z biološko razgradljivimi odpadki (v nadaljnjem besedilu: operativni program) je program v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja;

4. predelava kuhinjskih odpadkov je predelava kuhinjskih odpadkov v skladu s predpisi, ki urejajo predelavo biološko razgradljivih odpadkov;

5. predelovalec kuhinjskih odpadkov je oseba, ki v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, kot dejavnost opravlja predelavo kuhinjskih odpadkov iz gostinstva;

6. povzročitelj kuhinjskih odpadkov je oseba, katere delovanje ali dejavnost povzroča nastajanje kuhinjskih odpadkov;

7. zbiralec kuhinjskih odpadkov je oseba, ki v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, kot dejavnost opravlja zbiranje kuhinjskih odpadkov iz gostinstva.

II. PREPOVEDI

4. člen

(1) Kuhinjske odpadke je prepovedano mešati z drugimi odpadki, če je zaradi mešanja onemogočena njihova predelava tako, da je končni produkt kompost z neomejeno ali omejeno uporabo po merilih iz predpisa, ki ureja vnos nevarnih snovi ter rastlinskih hranil v tla.

(2) Kuhinjske odpadke je prepovedano rezati, drobiti ali mleti ter redčiti s tekočimi odpadki z namenom, da se z odpadno vodo odvajajo v javno kanalizacijo, v greznice ali neposredno v vode.

(3) Če se kuhinjske odpadke prepušča izvajalcu lokalne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (v nadaljnjem besedilu: izvajalec javne službe), jih je prepovedano mešati z drugimi ločeno zbranimi frakcijami.

5. člen

(1) Prepovedana je prodaja pripomočkov in naprav za rezanje, drobljenje ali mletje kuhinjskih odpadkov z namenom redčenja in odvajanja v javno kanalizacijo, v greznice ali neposredno v vode.

(2) Med naprave iz prejšnjega odstavka ne štejejo naprave za dehidriranje biološko razgradljivih odpadkov, če se odpadne vode odvajajo v vode posredno preko lovilca olj v kanalizacijo, vsebnost usedljivih snovi v odpadni vodi iz naprave pa brez dodatnega redčenja z vodo ne presega 20 ml/l.

III. OBVEZNOSTI POVZROČITELJA KUHINJSKIH ODPADKOV IZ GOSTINSTVA

6. člen

(1) Nosilec živilske dejavnosti, ki upravlja kuhinjo, v kateri se pripravi v letnem povprečju dnevno 20 ali več obrokov hrane (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva), mora ne glede na kraj razdelitve obrokov zagotoviti, da se vsi kuhinjski odpadki, ki nastanejo pri pripravi hrane in ostanki obrokov, ki nastanejo po zaužitju obrokov na kraju razdelitve obrokov, zberejo ločeno od drugih odpadkov, začasno shranjujejo v skladu s predpisi, ki urejajo higieno živil, in oddajajo zbiralcu kuhinjskih odpadkov.

(2) Obveznost prevzemanja kuhinjskih odpadkov, ki nastanejo po zaužitju obrokov, iz prejšnjega odstavka ne velja za kuhinjske odpadke, ki nastanejo po zaužitju obrokov, če gre za redno dostavo manj kot 10 obrokov dnevno na kraj razdelitve obrokov ali za dostavo obrokov, ki se ne šteje za redno, število obrokov pa pri posamezni dostavi ni več kot 50.

(3) Za redno dostavo obrokov se šteje dostava, ki jo zagotavlja povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva na istem kraju razdelitve obrokov najmanj 100 dni v letu.

7. člen

(1) Oseba, od katere mora povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva skladno z merili iz prejšnjega odstavka zagotoviti prevzem kuhinjskih odpadkov iz gostinstva, mora začasno hraniti kuhinjske odpadke, ki nastanejo po zaužitju obrokov v za to namenjenemu zabojniku ali posodi tako, da se kuhinjski odpadki ne mešajo z drugimi odpadki in se začasno shranjujejo v skladu s predpisi, ki urejajo higieno živil, ter omogočiti povzročitelju kuhinjskih odpadkov iz gostinstva prevzem kuhinjskih odpadkov v času, dogovorjenem za prevzem kuhinjskih odpadkov.

(2) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva mora predati zabojnik ali posodo osebi, ki je obroke naročila, in se z njo dogovoriti o prevzemu kuhinjskih odpadkov najkasneje ob dostavi obrokov.

(3) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva mora zagotoviti, da se ne prevažajo zabojniki ali posode s kuhinjskimi odpadki v istih vozilih, s katerimi se dostavljajo obroki.

8. člen

(1) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva mora izdelati načrt ravnanja s kuhinjskimi odpadki.

(2) Načrt ravnanja s kuhinjskimi odpadki iz prejšnjega odstavka mora glede na količino kuhinjskih odpadkov vsebovati vse podatke o:

- nastajanju kuhinjskih odpadkov pri pripravi in razdeljevanju obrokov,
- nastajanju kuhinjskih odpadkov po zaužitju obrokov,
- prevzemanju kuhinjskih odpadkov od oseb, ki razdeljujejo obroke,
- o kraju namestitve zabojnikov in posod za začasno shranjevanje kuhinjskih odpadkov pred oddajo zbiralcu kuhinjskih odpadkov,
- količinah kuhinjskih odpadkov, ki jih oddaja v predelavo zbiralcu kuhinjskih odpadkov,
- najdaljšem času začasnega shranjevanja kuhinjskih odpadkov pred oddajo zbiralcu kuhinjskih odpadkov in
- načinu ter pogojih oddaje zbiralcu kuhinjskih odpadkov.

9. člen

(1) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva mora prepuščati kuhinjske odpadke zbiralcu kuhinjskih odpadkov.

(2) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva mora pristojnemu inšpektorju, če ta to zahteva, omogočiti vpogled

v evidenco o prepuščanju kuhinjskih odpadkih zbiralcu kuhinjskih odpadkov, ki jo vodi v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

(3) Iz evidenc o kuhinjskih odpadkih iz prejšnjega odstavka mora biti razvidna predvidena količina nastajanja kuhinjskih odpadkov ter naslov kraja prevzema kuhinjskih odpadkov.

(4) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva mora določiti odgovorno osebo, ki v njegovem imenu prepušča kuhinjske odpadke zbiralcu kuhinjskih odpadkov in ob prevzemu vsake pošiljke kuhinjskih odpadkov izpolni evidenčni list, določen s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

10. člen

(1) Ne glede na določbe prejšnjega člena lahko povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva sam zagotovi oddajo kuhinjskih odpadkov neposredno v predelavo.

(2) Iz evidenc o kuhinjskih odpadkih, oddanih neposredno predelovalcu, ki jo vodi v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, mora biti razvidna v predelavo oddana količina kuhinjskih odpadkov ter ime in naslov predelovalca kuhinjskih odpadkov.

IV. OBVEZNOSTI POVZROČITELJA KUHINJSKIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTVA

11. člen

(1) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov v gospodinjstvu je oseba, ki zaradi svojega delovanja povzroča kuhinjske odpadke v gospodinjstvu (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva).

(2) Za povzročitelja kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva se šteje tudi oseba, ki upravlja:

- kuhinjo, v kateri se pripravi v letnem povprečju manj kot 20 obrokov hrane na dan,
- prostore, v katerih se razdeli v letnem povprečju manj kot 10 obrokov hrane na dan, ali
- prostore, v katerih se razdeljujejo obroki hrane, ki jih dostavlja povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gostinstva, dostava obrokov pa po določbah tega pravilnika ni redna.

12. člen

(1) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva, mora kuhinjske odpadke prepuščati izvajalcu javne službe v posebnem zabojniku ali posodi na način, določen v predpisih lokalne skupnosti, ki urejajo ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami.

(2) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva mora na območju, kjer izvajalec javne službe zagotavlja predelavo biološko razgradljivih odpadkov v mali komunalni kompostarni, kuhinjske odpadke oddati upravljavcu male komunalne kompostarne pod pogoji in na način, ki so določeni v predpisih lokalne skupnosti, ki urejajo ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami.

(3) Povzročitelj kuhinjskih odpadkov v gospodinjstvu mora na območju, kjer izvajalec javne službe ne zagotavlja prevzema kuhinjskih odpadkov ali ne zagotavlja predelave biološko razgradljivih odpadkov v mali komunalni kompostarni, sam zagotoviti kompostiranje svojih kuhinjskih odpadkov v hišnem kompostniku.

(4) Ne glede na določbe prvih dveh odstavkov tega člena, lahko povzročitelj kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva sam zagotovi kompostiranje svojih kuhinjskih odpadkov v hišnem kompostniku, če ima za tako kompostiranje na razpolago vrt, katerega velikost zagotavlja postavitev kompostnika v razdalji najmanj 5 m od sosednjih stanovanjskih stavb ali javnih površin, kompostnik pa je zastrt ali tako izdelan, da se kuhinjskih odpadkov, ki se v njem kompostirajo, neposredno iz stanovanjskih stavb ali javnih površin ne vidi.

V. ZBIRANJE KUHINJSKIH ODPADKOV IZ GOSTINSTVA

13. člen

(1) Zbiralec kuhinjskih odpadkov lahko začne z zbiranjem kuhinjskih odpadkov, ki nastajajo pri povzročiteljih kuhinjskih odpadkov iz gostinstva, ko pridobi dovoljenje ministrstva, pristojnega za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) po predpisu, ki ureja ravnanje z odpadki.

(2) Ministrstvo izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka osebi, ki:

- je gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik, registrirana za opravljanje dejavnosti zbiranja in odvoza odpadkov po predpisih o klasifikaciji dejavnosti,

- ima sredstva in opremo ter objekte in naprave za zbiranje kuhinjskih odpadkov, ki izpolnjujejo tehnične in druge predpisane pogoje,

- ima zagotovljeno oddajo kuhinjskih odpadkov v predelavo v skladu s predpisi, ki urejajo predelavo biološko razgradljivih odpadkov, in

- ima zagotovljene možnosti čiščenja in razkuževanja sredstev in opreme ter objektov in naprav za zbiranje in prevoz kuhinjskih odpadkov.

(3) Sredstva in oprema iz druge alineje prejšnjega odstavka vključujejo tudi vodotesne zabojnike ter posode za zbiranje in vozila, opremljena za prevoz kuhinjskih odpadkov tako, da se odpadki ne izpuščajo v okolje in ni emisij vonjav.

14. člen

(1) Vloga za pridobitev dovoljenja iz prvega odstavka prejšnjega člena mora vsebovati podatke o prosilcu za dovoljenje in dokazila o izpolnjevanju pogojev iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Vlogi iz prejšnjega odstavka mora biti priložen načrt zbiranja kuhinjskih odpadkov ter dokazila o zagotavljanju njihove oddaje v predelavo.

15. člen

(1) Načrt zbiranja kuhinjskih odpadkov iz prejšnjega člena mora vsebovati podatke o:

- območju zbiranja kuhinjskih odpadkov,

- številu in lokacijah prevzema kuhinjskih odpadkov, ki nastajajo pri povzročiteljih kuhinjskih odpadkov iz gostinstva,

- predvideni skupni letni količini prevzema kuhinjskih odpadkov,

- vrsti in zmogljivosti sredstev in opreme za zbiranje in prevažanje,

- načinu začasnega skladiščenja kuhinjskih odpadkov pri povzročiteljih kuhinjskih odpadkov iz gostinstva,

- o oddaji kuhinjskih odpadkov v predelavo in zagotovljenih letnih količinah predelave in

- okoljevarstvenih ukrepov za preprečitev nenadzorovanih vplivov na okolje pri ravnanju s kuhinjskimi odpadki.

(2) Načrt zbiranja odpadkov mora v zvezi s predvidenimi načini predelave kuhinjskih odpadkov upoštevati usmeritve iz operativnega programa.

16. člen

V dovoljenju iz prvega odstavka 13. člena tega pravilnika ministrstvo zbiralcu kuhinjskih odpadkov lahko določi območja, kjer mora obvezno zagotavljati prevzem kuhinjskih odpadkov, ki nastajajo pri povzročiteljih kuhinjskih odpadkov iz gostinstva.

17. člen

(1) Na podlagi izdanih dovoljenj iz prvega odstavka 13. člena tega pravilnika ministrstvo vodi evidenco zbiralcev kuhinjskih odpadkov, ki vsebujejo podatke o:

- firmi oziroma imenu in sedežu zbiralca,

- kompostarnah, kjer zagotavlja predelavo kuhinjskih odpadkov,

- območju, kjer zagotavlja prevzem kuhinjskih odpadkov, ki nastajajo pri povzročiteljih kuhinjskih odpadkov iz gostinstva.

(2) Ministrstvo seznam zbiralcev iz prejšnjega odstavka enkrat letno objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

18. člen

Zbiralec kuhinjskih odpadkov mora za kuhinjske odpadke, ki jih prevzame od povzročiteljev kuhinjskih odpadkov iz gostinstva, zagotoviti oddajo kuhinjskih odpadkov v predelavo.

19. člen

(1) Zbiralec kuhinjskih odpadkov mora voditi evidenco o:

- zbranih količinah kuhinjskih odpadkov po povzročiteljih kuhinjskih odpadkov iz gostinstva in

- celotni količini kuhinjskih odpadkov, oddani v predelavo po posameznih objektih in napravah za predelavo.

(2) Sestavni del evidence iz prejšnjega odstavka so evidenčni listi, ki jih zbiralec kuhinjskih odpadkov prejme ob prevzemu kuhinjskih odpadkov, in evidenčni listi, ki jih zbiralcu kuhinjskih odpadkov vrne predelovalec kuhinjskih odpadkov. Evidenčni listi so dokazila o prevzemu odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

20. člen

Zbiralec kuhinjskih odpadkov mora ministrstvu skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, najkasneje do 31. marca dostaviti poročilo o zbranih kuhinjskih odpadkih in ravnanju z njimi za preteklo koledarsko leto.

VI. ZBIRANJE IN PREDELAVA KUHINJSKIH ODPADKOV V OKVIRU JAVNE SLUŽBE

21. člen

(1) V okviru opravljanja javne službe je treba zagotoviti, da se iz celotnega snovnega toka komunalnih odpadkov ločeno zbirajo kuhinjski odpadki, ki nastajajo pri povzročiteljih kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva.

(2) Za kuhinjske odpadke, ki nastajajo pri povzročiteljih kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva, je treba zagotoviti:

- ločeno zbiranje in prevzemanje kuhinjskih odpadkov pri povzročiteljih kuhinjskih odpadkov najmanj na geografsko zaokroženih območjih poselitve z več kot 2000 prebivalci in z gostoto poselitve več kot 20 prebivalcev na 1 ha in

- kompostiranje v malih komunalnih kompostarnah najmanj na geografsko zaokroženih območjih poselitve z več kot 500 prebivalci in z gostoto poselitve več kot 10 prebivalcev na 1 ha, ki pa niso območja iz prejšnje alineje.

(3) Kompostiranja v malih komunalnih kompostarnah ni treba zagotavljati, če se v okviru opravljanja javne službe zagotavlja ločeno zbiranje kuhinjskih odpadkov od povzročiteljev kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva tudi na območjih iz druge alineje prejšnjega odstavka.

22. člen

Izvajalec javne službe mora zagotoviti, da:

- da se kuhinjski odpadki iz gospodinjstev zbirajo v vodotesnih zabojnikih in posodah in prevažajo z vodotesnimi vozili na območjih, kjer je organizirano ločeno zbiranje in

- ima zagotovljene možnosti čiščenja in dezinfekcije sredstev in opreme za zbiranje in prevoz kuhinjskih odpadkov.

23. člen

(1) Izvajalec javne službe mora malo komunalno kompostarno urediti in vzdrževati tako, da:

- povzročitelji kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva lahko nedvoumno ugotovijo, pod kakšnimi pogoji lahko od-

dajajo kuhinjske odpadke v predelavo in pridobivajo kompost iz male komunalne kompostarne,

– se kuhinjski odpadki v mali komunalni kompostarni oddajajo, razvrščajo in predelujejo skladno s predpisi, ki urejajo predelavo biološko razgradljivih odpadkov v kompost in

– na kraju male komunalne kompostarne in v njeni okolici ne prihaja do onesnaževanja okolja.

(2) Če izvajalec javne službe zagotavlja kompostiranje v mali komunalni kompostarni, mora kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad v mali komunalni kompostarni redno prevzemati, biološko razgradljive odpadke pa kompostirati tako, da ne povzroča čezmerne obremenitve okolja zaradi smradu, hrupa in prašenja.

24. člen

(1) Izvajalec javne službe mora povzročitelje komunalnih odpadkov na območju, za katerega uredi prevzemanje kuhinjskih odpadkov ali omogoči kompostiranje kuhinjskih odpadkov v mali komunalni kompostarni, z naznanilom v sredstvih javnega obveščanja in na krajevno običajen način obvestiti o:

– lokaciji male komunalne kompostarne in pogojih oddaje kuhinjskih odpadkov v predelavo,

– času obratovanja male komunalne kompostarne in pogojih pridobivanja komposta,

– območju, kjer se kuhinjski odpadki in zeleni vrtni odpad prepušča izvajalcu javne službe,

– načinu prepuščanja kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada,

– pogojih oddaje proizvedenega komposta povzročiteljem kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva,

– pogojih, ki jih je treba izpolnjevati pri lastni oskrbi kuhinjskih odpadkov s predelavo v hišnem kompostniku in

– drugih pogojih za prepuščanje biološko razgradljivih odpadkov, oddajo proizvedenega komposta in lastno oskrbo kuhinjskih odpadkov.

(2) Mesto male komunalne kompostarne mora biti vidno označeno.

25. člen

V zvezi z opravljanjem javne službe je treba povzročitelje kuhinjskih odpadkov redno obveščati in na druge načine seznanjati, da naj:

– izločijo iz komunalnih odpadkov čim več kuhinjskih odpadkov in jih, če imajo za to možnost, sami predelajo v kompost v hišnih kompostnikih,

– izločijo iz komunalnih odpadkov čim več kuhinjskih odpadkov in jih prepuščajo izvajalcu javne službe ločeno od drugih odpadkov ali jih oddajajo v predelavo v mali komunalni kompostarni, če sami nimajo možnosti za predelavo v kompost v hišnih kompostnikih,

– hranijo kuhinjske odpadke varno in neškodljivo za okolje, dokler jih ne prepustijo ali oddajo izvajalcu javne službe in

– ne mešajo kuhinjskih odpadkov z drugimi komunalnimi odpadki tako, da ni možna nadaljnja predelava ločeno zbranih frakcij ali razvrščanje komunalnih odpadkov v sortirnici.

26. člen

(1) Izvajalec javne službe mora zagotoviti za zbrane in prevzete kuhinjske odpadke predelavo v napravah in obratih, ki obratujejo skladno s predpisi, ki urejajo predelavo biološko razgradljivih odpadkov.

(2) Izvajalec javne službe mora zagotoviti, da je stehana vsaka pošiljka zbranih kuhinjskih odpadkov, ki jih je oddal v predelavo.

(3) Za vsako pošiljko iz prejšnjega odstavka mora izvajalec javne službe imeti od predelovalca kuhinjskih odpadkov potrjen evidenčni list.

(4) Vsebina in oblika evidenčnega lista iz prejšnjega odstavka sta določeni z obrazcem, ki velja za pošiljanje živalskih stranskih proizvodov kategorije 3 in je določen v predpisih na področju veterine, ki urejajo zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi.

27. člen

(1) Izvajalec javne službe mora oskrbo kuhinjskih odpadkov izvajati skladno s programom oskrbe, v katerem se določita obseg in vsebina oskrbe ter način zagotavljanja storitev.

(2) Program oskrbe iz prejšnjega odstavka mora vsebovati predvsem podatke o:

– naseljih in številu prebivalcev, katerim se zagotavljajo storitve javne službe,

– celotni količini kuhinjskih odpadkov, ki nastajajo na območju izvajanja javne službe,

– malih komunalnih kompostarnah v posameznih naseljih,

– pogojih za prevzem komposta iz malih komunalnih kompostarn,

– prevzemanju kuhinjskih odpadkov in zabojnikov ali posodah, ki se uporabljajo v gospodinjstvu na prevzemnih mestih,

– vzdrževanju in čiščenju zabojnikov in posod ter ukrepov za preprečevanje onesnaževanja okolja,

– rednem obveščanju in drugih načinih seznanjanja povzročiteljev kuhinjskih odpadkov o načinu prevzemanja in oddajanja kuhinjskih odpadkov in

– predvideni predelavi prevzetih kuhinjskih odpadkov v kompostarnah.

(3) Če je izvajalec javne službe javno podjetje, mora biti program iz prvega odstavka tega člena sestavni del predpisanega programa za obvladovanje kakovosti poslovanja.

(4) Če lokalna skupnost zagotavlja izvajanje javne službe s podelitvijo koncesije osebi zasebnega prava, mora biti predložitev programa iz prvega odstavka tega člena eden od pogojev javnega razpisa za pridobitev koncesije.

28. člen

(1) Izvajalec javne službe mora voditi evidenco o:

– naseljih, kjer zagotavlja stalno prevzemanje kuhinjskih odpadkov,

– naseljih ali območjih poselitve, kjer zagotavlja oddajo kuhinjskih odpadkov v malih komunalnih kompostarnah,

– količinah komposta, ki jih je predal iz malih komunalnih kompostarn povzročiteljem kuhinjskih odpadkov,

– celotni količini prevzetih kuhinjskih odpadkov in

– količinah kuhinjskih odpadkov, ki jih je sam predelal ali jih je oddal v predelavo.

(2) Sestavni del evidence iz prejšnjega odstavka so tudi potrjeni evidenčni listi iz drugega odstavka 26. člena tega pravilnika.

(3) Izvajalec javne službe mora dokumentacijo o evidenci iz prvega odstavka tega člena za posamezno koledarsko leto hraniti najmanj pet let.

(4) Izvajalec javne službe mora ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja, najkasneje do 31. marca posredovati poročilo o oskrbi kuhinjskih odpadkov za preteklo koledarsko leto. Oblika in vsebina poročila sta določeni z obrazcem v prilogi 3, ki je sestavni del predpisa, ki ureja ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami pri upravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki.

VII. IZPOLNJEVANJE VETERINARSKIH ZAHTEV

29. člen

(1) Zbiralec kuhinjskih odpadkov iz gostinstva in izvajalec javne službe morata zagotoviti izpolnjevanje zahtev za zbiranje živalskih stranskih proizvodov kategorije 3 v skladu

s predpisi na področju veterine, ki urejajo zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi.

(2) Zbiralec kuhinjskih odpadkov iz gostinstva in izvajalec javne službe lahko začneta z zbiranjem kuhinjskih odpadkov, če je kompostiranje predhodno odobrila Veterinarska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS) v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi.

VIII. NADZOR

30. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega pravilnika, razen določb 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. in 12. člena tega pravilnika, opravljajo inšpektorji za okolje Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor.

(2) Nadzor nad izvajanjem določb 5. člena tega pravilnika opravljajo inšpektorji Tržnega inšpektorata Republike Slovenije.

(3) Nadzor nad izvajanjem določb 6., 7., 8., 9. in 10. člena tega pravilnika opravljajo inšpektorji Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije.

(4) Nadzor nad izvajanjem določb 29. člena tega pravilnika opravljajo inšpektorji Veterinarske uprave Republike Slovenije v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi.

IX. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

31. člen

(1) Povzročitelji kuhinjskih odpadkov iz gostinstva morajo uskladiti ravnanje s kuhinjskimi odpadki z določbami tega pravilnika najkasneje do 31. decembra 2004.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka pa morajo povzročitelji kuhinjskih odpadkov iz gostinstva uskladiti ravnanje z kuhinjskimi odpadki z določbami 7. in 8. člena tega pravilnika najkasneje do 31. julija 2004.

(3) Obstoječi zbiralci in predelovalci kuhinjskih odpadkov iz gostinstva se morajo prilagoditi določbam tega pravilnika do 31. julija 2004.

32. člen

Pri opravljanju javne službe morajo biti zahteve v zvezi z oskrbo glede prevzema kuhinjskih odpadkov od povzročiteljev kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva, določene s tem pravilnikom, izpolnjene najkasneje 31. decembra 2005, zahteve v zvezi z malimi komunalnimi kompostarnami pa najkasneje 31. decembra 2007.

33. člen

(1) Do rokov iz prejšnjega člena se kuhinjski odpadki na območjih, kjer za njih ni urejena predelava, odstranjujejo na odlagališčih nenevarnih odpadkov po določbah predpisa, ki ureja odlaganje odpadkov.

(2) Poročilo iz 20. člena tega pravilnika se prvič dostavi za leto 2005, oziroma za leto, v katerem je bilo izdano zbiralcu kuhinjskih odpadkov dovoljenje za zbiranje kuhinjskih odpadkov.

(3) Poročilo iz 28. člena tega pravilnika se prvič dostavi za leto 2006.

34. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 354-11-42/2003

Ljubljana, dne 27. februarja 2004.

EVA 2004-2511-0036

Minister
za okolje, prostor in energijo
mag. Janez Kopač l. r.

Soglašam!

Ministrica
za gospodarstvo
dr. Tea Petrin l. r.

Minister
za zdravje
prof. dr. Dušan Keber l. r.

Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
mag. Franc But l. r.

1609. Pravilnik o fizikalno kemijskih lastnostih tekočih goriv

Na podlagi 30. in 70. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 44/95 – odl. US, 1/96, 9/99 – odl. US, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS) izdaja minister za okolje, prostor in energijo v soglasju z ministrico za gospodarstvo

P R A V I L N I K

o fizikalno kemijskih lastnostih tekočih goriv*

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik določa:
– vrste tekočih goriv, za katera se uporabljajo določbe tega pravilnika,
– fizikalno kemijske lastnosti tekočih goriv,
– monitoring fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv in
– nadzor nad izvajanjem tega pravilnika.

2. člen

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. Dajanje na trg je dobava tekočih goriv odplačno ali brezplačno končnemu porabniku z namenom, da ta tekoče gorivo uporabi.

2. Dobavitelj tekočih goriv (v nadaljnjem besedilu: dobavitelj) je pravna ali fizična oseba, ki daje tekoča goriva na trg. Za dobavitelja šteje tudi uvoznik ali proizvajalec tekočih goriv, če je sam končni uporabnik uvoženih oziroma proizvedenih tekočih goriv.

3. Fizikalno kemijske lastnosti tekočih goriv so lastnosti tekočih goriv, ki ne povzročajo kritične obremenitve okolja, ocenjene na podlagi vrednotenja izpostavljenosti zaradi emisij ene ali več nevarnih snovi in pri kateri na podlagi trenutnega vedenja o občutljivosti okolja ni zaznavnih škodljivih vplivov.

* Ta pravilnik v celoti povzema vsebino direktive ES o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva in o spremembah direktive št. 93/12/ES (98/70/ES in 2003/17/ES) in direktive ES o zmanjševanju žvepla v nekaterih tekočih gorivih in o spremembah direktive št. 93/12/ES (1999/32/ES)

4. Kurilna naprava je naprava iz predpisa, ki ureja emisije snovi v zrak iz kurilnih naprav.

5. Monitoring fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv (v nadaljnjem besedilu: monitoring kakovosti tekočih goriv) je monitoring emisij snovi v okolje zaradi rabe tekočih goriv, ki ga mora pri opravljanju svoje dejavnosti zagotavljati kot povzročitelj onesnaževanja dobavitelj. Monitoring kakovosti tekočih goriv se izvaja s sistematičnimi meritvami fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv.

3. člen

Tekoča goriva, za katera se uporabljajo določbe tega pravilnika, so:

1. motorni bencin, ki je vsako hlapno mineralno olje, namenjeno uporabi za pogonsko sredstvo za vozila z motorjem z notranjim izgorevanjem na prisilni vžig in je razvrščeno v tarifne oznake kombinirane nomenklature 2710 11 41, 2710 11 45 ali 2710 11 49;

2. dizelsko gorivo, ki je plinsko olje za pogon vozil in je razvrščeno v tarifno oznako kombinirane nomenklature 2710 19 41;

3. plinsko olje, ki se glede na meje destilacije uvršča v razred srednjih destilatov, namenjenih uporabi kot gorivo, in pri katerem vsaj 85% prostornine vključno z izgubami destilira do 350 °C, izmerjeno po metodi iz tehnične specifikacije ASTM D86, ali kateri koli drug naftni proizvod, ki je razvrščen v tarifne oznake kombinirane nomenklature 2710 19 41 ali 2710 19 45. Plinsko olje, ki je namenjeno uporabi kot gorivo za ogrevanje, so tudi vse vrste ekstra lahkega (EL) kurilnega olja z dodatnim rdečim barvilom in markirnim indikatorjem;

4. težko kurilno olje, razen plinskih olj iz 2. in 3. točke tega člena, ki se glede na meje destilacije uvršča v razred težjih olj, namenjenih za gorivo in pri katerem manj kot 65% prostornine vključno z izgubami destilira do 250 °C, izmerjeno po metodi iz tehnične specifikacije ASTM D86, ali kateri koli drugi naftni proizvod, razvrščen v tarifne oznake kombinirane nomenklature od 2710 19 51 do 2710 19 69 in 2710 19 99;

5. plinsko olje za plovila, ki je plinsko olje namenjeno uporabi v pomorstvu in ustreza značilnostim tekočega goriva iz 2. točke tega člena ali ima viskoznost ali gostoto v mejah viskoznosti ali gostote, določene za destilate, ki se uporabljajo v pomorstvu, v tabeli 1 standarda SIST ISO 8217.

4. člen

(1) Določbe tega pravilnika o monitoringu kakovosti tekočih goriv z zahtevami tega pravilnika se ne uporabljajo za težka kurilna olja, ki se rabijo za pridobivanje toplote:

– v kurilnih napravah, določenih v predpisih, ki ureja emisije snovi v zrak iz kurilnih naprav, če z zgorevanjem težkih kurilnih olj ni presežena mejna vrednost za žveplov dioksid, določena v teh predpisih,

– v drugih napravah, v katerih zgorevajo tekoča goriva in za katere se ne uporabljajo določbe predpisa o emisiji snovi v zrak iz kurilnih naprav, če koncentracija žveplovega dioksida v odpadnih plinih ne presega mejne vrednosti, določene v predpisu, ki ureja emisije snovi v zrak iz teh naprav.

(2) Dobavitelj mora za dajanje na trg težkih kurilnih olj iz prejšnjega odstavka pridobiti dovoljenje ministrstva, pristojnega za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). V vlogi mora dobavitelj navesti končnega porabnika težkih kurilnih olj in priložiti strokovno oceno o dopustni vsebnosti žvepla, ki zagotavlja izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka pri končnem porabniku.

(3) Strokovno oceno iz prejšnjega odstavka lahko izdela oseba, pooblaščenca za izvajanje prvih meritev in emisijskega monitoringa po predpisu, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.

II. FIZIKALNO KEMIJSKE LASTNOSTI TEKOKIH GORIV

5. člen

(1) Fizikalno kemijske lastnosti tekočih goriv so določene v prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika, za naslednja obdobja:

– v tabeli A-1 za motorni bencin za obdobje do 31. decembra 2004,

– v tabeli A-2 za motorni bencin za obdobje od 1. januarja 2005 dalje,

– v tabeli B-1 za dizelsko gorivo za obdobje do 31. decembra 2004,

– v tabeli B-2 za dizelsko gorivo za obdobje od 1. januarja 2005 dalje,

– v tabeli C-1 za plinsko in kurilno olje za obdobje do 31. decembra 2007,

– v tabeli C-2 za plinsko in kurilno olje za obdobje od 1. januarja 2008 dalje,

– v tabeli D za težko kurilno olje,

– v tabeli E-1 za plinsko olje za plovila za obdobje do 31. decembra 2007 in

– v tabeli E-2 za plinsko olje za plovila za obdobje od 1. januarja 2008 dalje.

(2) Ne glede na vrednosti iz tabele A-2 in B-2 v prilogi 1 tega pravilnika vsebnost žvepla v motornem bencinu in dizelskem gorivu od 1. januarja 2009 dalje ne sme presegati 10 mg/kg.

III. OBVEZNOSTI DOBAVITELJA

6. člen

(1) Dobavitelj mora zagotoviti, da lastnosti tekočega goriva, ki jih daje v posameznem obdobju iz prejšnjega člena na trg, ustrezajo fizikalno kemijskim lastnostim, ki so za ta obdobja določena v prilogi 1 tega pravilnika.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora dobavitelj tekočih goriv v obdobju od 1. januarja 2005 do 31. decembra 2008 dati na trg tudi gorivo z vsebnostjo žvepla pod 10 mg/kg in to glede na porabo goriv enakomerno po vsem ozemlju Republike Slovenije.

(3) Dobavitelj tekočih goriv mora najmanj 6 mesecev pred začetkom dajanja goriva z vsebnostjo žvepla pod 10 mg/kg na trg posredovati Ministrstvu za okolje, prostor in energijo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) in Ministrstvu za gospodarstvo program uvajanja goriva na trg, iz katerega je razviden način izpolnjevanja obveznosti dobavitelja iz prejšnjega odstavka.

(4) Program uvajanja iz prejšnjega odstavka mora potrditi ministrstvo.

IV. MONITORING KAKOVOSTI TEKOKIH GORIV

7. člen

(1) Dobavitelj mora zagotoviti izvajanje monitoringa kakovosti tekočih goriv za vsa tekoča goriva, ki jih daje na trg.

(2) Monitoring kakovosti tekočih goriv se izvaja po programu monitoringa kakovosti tekočih goriv (v nadaljnjem besedilu: program monitoringa).

(3) Merila za določanje obsega in načina izvajanja programa monitoringa so določena v 1. delu priloge 2, obseg merjenja fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv v 2. delu priloge 2 in postopek vzorčenja tekočih goriv v 3. delu priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

8. člen

(1) Meritve fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv se v okviru monitoringa kakovosti tekočih goriv izvajajo po metodah iz zadnje veljavne izdaje standardov, določenih v prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Standardi iz prejšnjega odstavka z oznako SIST ISO in SIST EN so na vpogled pri slovenskem nacionalnem organu za standardizacijo, drugi standardi za preskusne metode pa pri ministrstvu.

(3) Če se pri ugotavljanju fizikalno kemijskih lastnosti uporabljajo metode, različne od tistih, ki so določene v prilogi 3 tega pravilnika, se mora za njih zagotoviti validacija ali sprejemljiva sledljivost skladno s standardom SIST EN ISO 17025.

9. člen

Izvajanje programa monitoringa lahko opravljajo osebe, ki za izvajanje monitoringa kakovosti tekočih goriv pridobijo pooblastilo ministrstva (v nadaljnjem besedilu: izvajalec programa monitoringa).

10. člen

(1) Pooblastilo iz prejšnjega člena lahko pridobi oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. je gospodarska družba, zavod ali samostojni podjetnik posameznik,
2. ima sedež v Republiki Sloveniji,
3. ni povezana s proizvodnjem, uvažanjem ali dajanjem tekočih goriv na trg ali vključen v druge s tem povezane dejavnosti, kar velja tudi za njegove zaposlene, odgovorne za izvajanje programa monitoringa,

4. je usposobljena izvajati program monitoringa na najvišji ravni strokovne usposobljenosti in tehničnega znanja ter ne sme biti pod vplivom pritiskov ali spodbud s strani oseb ali skupin oseb, ki imajo interes za določen rezultat monitoringa kakovosti tekočih goriv, plača zaposlenih pri njej pa ne sme biti odvisna od obsega ali rezultata monitoringa kakovosti tekočih goriv,

5. izpolnjuje zahteve za izvajanje kontrole naftnih derivatov, kar lahko izkazuje z akreditacijsko listino za kontrolne organe brez omejitve ali z omejitvijo,

6. ima za podizvajalce le laboratorije, ki izpolnjuje zahteve za izvajanje preskusov, enakovredne tistim, navedenim v SIST ISO/IEC 17025 za izvajanje preskusov po metodah iz 8. člena tega pravilnika,

7. laboratorij, s katerim ima za meritve fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv pogodbo, izpolnjuje pogoje iz 4. točke tega odstavka in v obdobju izvajanja programa monitoringa s sodelovanjem na mednarodnem medlaboratorijskem primerjalnem preskušanju fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv ali s sodelovanjem na medlaboratorijskem primerjalnem preskušanju, ki ga za namen uveljavitve delovanja po tem pravilniku organizira ministrstvo, izkazuje usposobljenost za izvajanje preskusov po metodah iz 8. člena tega pravilnika.

(2) Izvajalec programa monitoringa in zaposleni pri njem morajo varovati poslovne skrivnosti glede vseh informacij, ki so bile pridobljene med izvajanjem monitoringa kakovosti tekočih goriv.

11. člen

(1) Pooblastilo iz 9. člena tega pravilnika se izda za obdobje dveh let.

(2) Veljavnost pooblastila iz prejšnjega odstavka se lahko na podlagi vloge izvajalca programa monitoringa podaljša za obdobje dveh let.

12. člen

(1) Vsa vprašanja v zvezi z izvajanjem monitoringa kakovosti tekočih goriv z zahtevami tega pravilnika uredita dobavitelj in izvajalec programa monitoringa s pisno pogodbo.

(2) Stroške izvajanja programa monitoringa nosijo dobavitelji.

13. člen

(1) Izvajalec programa monitoringa mora dobavitelju najkasneje v 30 dneh od dneva vzorčenja tekočih goriv izdati poročilo o monitoringu kakovosti tekočih goriv na obrazcu iz 4. dela priloge 2 tega pravilnika.

(2) Tekoče gorivo ustreza zahtevam tega pravilnika, če iz poročila o monitoringu kakovosti tekočih goriv sledi, da ima tekoče gorivo fizikalno kemijske lastnosti, ki ustrezajo lastnostim, določenim v 5. členu tega pravilnika.

14. člen

(1) Izvajalec programa monitoringa poroča Agenciji Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: agencija) o izvedbi celotnega programa monitoringa do 31. marca tekočega leta za preteklo leto ter o vseh izvedenih meritvah monitoringa kakovosti tekočih goriv v obdobju enega meseca do 15. dne v mesecu za vsak pretekli mesec.

(2) Poročilo o izvedenih meritvah monitoringa kakovosti tekočih goriv v obdobju enega meseca je treba posredovati v pisni in elektronski obliki za vsako gorivo posebej in vsebuje podatke o:

- datumu vzorčenja,
- dobavitelju tekočih goriv,
- kraju vzorčenja,
- rezultatih preskusov,
- izdanih poročilih o monitoringu kakovosti tekočih goriv in
- neskladjih z zahtevami pravilnika.

(3) Izvajalec programa monitoringa posreduje poročilo o izvedenih meritvah monitoringa kakovosti tekočih goriv v roku iz prvega odstavka tega člena tudi Ministrstvu za gospodarstvo.

15. člen

Če izvajalec programa monitoringa ugotovi neskladnost kakovosti tekočih goriv z zahtevami pravilnika, obvesti o tem agencijo. K obvestilu mora priložiti:

- zapisnik o vzorčenju, iz katerega mora biti razvidna oznaka vzorca zaradi sledljivosti vzorca do laboratorija in
- poročilo o monitoringu kakovosti tekočih goriv, iz katerega je razvidna neskladnost z zahtevami pravilnika.

V. IZJEMA

16. člen

Minister, pristojen za varstvo okolja, lahko za obdobje največ šestih mesecev dovoli na podlagi vloge dobavitelja dajanje na trg določenih količin tekočih goriv, ki ne ustrezajo zahtevam tega pravilnika, če:

- na svetovnem trgu ni možno pravočasno dobiti tekočih goriv, ki bi ustrezala zahtevam tega pravilnika in bi zato lahko nastale motnje v oskrbi s tekočimi gorivi na domačem trgu, ali
- gre za tekoča goriva iz državnih blagovnih rezerv.

VI. DAJANJE TEKOČIH GORIV NA TRG

17. člen

(1) Dobavitelj mora pred dajanjem tekočih goriv na trg zagotoviti, da:

- ima za tekoča goriva dokazila, da njihove fizikalno kemijske lastnosti ustrezajo zahtevam tega pravilnika, in
- ima sklenjeno pogodbo z izvajalcem programa monitoringa.

(2) Za dokazilo o ustreznosti fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv šteje poročilo o monitoringu kakovosti tekočih goriv, ki ni starejše od 12 mesecev in iz katerega je razvidno, da tekoče gorivo v zvezi s fizikalno kemijskimi lastnostmi izpolnjuje zahteve tega pravilnika.

VII. NADZOR

18. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem tega pravilnika razen določb prve alineje prvega odstavka 17. člena tega pravilnika opravljajo inšpektorji za okolje Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor.

(2) Nadzor nad izvajanjem določb prve alineje prvega odstavka 17. člena tega pravilnika opravljajo inšpektorji Tržnega inšpektorata Republike Slovenije.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

(1) Ne glede na določbe tretjega odstavka 6. člena tega pravilnika morajo obstoječi dobavitelji tekočih goriv najkasneje do 30. septembra 2004 posredovati ministrstvu program uvajanja goriv z največ 10 mg/kg žvepla, iz katerega je razviden način izpolnjevanja obveznosti dobavitelja iz drugega odstavka 6. člena tega pravilnika.

(2) Ne glede na določbe drugega odstavka 17. člena tega pravilnika se za obstoječe dobavitelje do izdaje prvega poročila o monitoringu kakovosti tekočih goriv za dokazilo o ustreznosti fizikalno kemijskih lastnosti tekočih goriv šteje dokument o preskusu kakovosti, iz katerega je razvidno izpolnjevanje zahtev tega pravilnika v zvezi s fizikalno kemijskimi lastnostmi tekočih goriv in ga je dobavitelj pridobil ob zadnji dobavi goriva.

20. člen

Do določitve oseb za izvajanje programa monitoringa iz 9. člena tega pravilnika izvajajo monitoring kakovosti tekočih goriv po tem pravilniku strokovne organizacije, ki so pridobile za leto 2003 pooblastilo za ugotavljanje skladnosti tekočih goriv v skladu z določbami 10. člena pravilnika o kakovosti tekočih goriv (Uradni list RS, št. 78/00 in 69/01).

21. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati pravilnik o kakovosti tekočih goriv (Uradni list RS, št. 78/00 in 69/01) in odredba o programu ugotavljanja skladnosti tekočih goriv (Uradni list RS, št. 58/01 in 53/02).

22. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 354-07-34/2003
Ljubljana, dne 2. aprila 2004.
EVA 2003-2511-0088

mag. Janez Kopač l. r.
Minister
za okolje, prostor in energijo

Soglašam!
dr. Tea Petrin l. r.
Ministrica za gospodarstvo

PRILOGA 1

Fizikalno kemijske lastnosti tekočih goriv

Tabela A-1: Fizikalno kemijske lastnosti bencina za obdobje do 31. 12. 2004

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Oktansko število – RON		95 ³⁾	
Oktansko število – MON		85 ³⁾	
Parni tlak po Reidu, poletno obdobje ²⁾	kPa	-	60,0
Destilacija:			
Izparevanje pri 100 °C	% v/v	46,0	-
Izparevanje pri 150 °C	% v/v	75,0	-
Vsebnost ogljikovodikov:			
Olefini	% v/v	-	18,0 ⁶⁾
Aromati		-	42,0
Benzen		-	1,0
Vsebnost kisika	% m/m	-	2,7
Oksigenati:			
Metanol	% v/v	-	3
Etanol	% v/v	-	5
Izo-propil alkohol	% v/v	-	10
Tert-butil alkohol	% v/v	-	7
Iso-butil alkohol	% v/v	-	10
Etri, ki vsebujejo več kot pet atomov ogljika v molekuli	% v/v	-	15
Drugi oksigenati ⁴⁾	% v/v	-	10
Vsebnost žvepla	mg/kg	-	150
Vsebnost svinca	g/l	-	0,005

Tabela A-2: Fizikalno kemijske lastnosti bencina za obdobje od 1. 1. 2005 dalje

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Oktansko število – RON		95 ³⁾	
Oktansko število – MON		85 ³⁾	
Parni tlak po Reidu, samo v poletnem obdobju ²⁾	kPa	-	60,0
Destilacija:			
Izparevanje pri 100 °C	% v/v	46,0	-
Izparevanje pri 150 °C	% v/v	75,0	-
Vsebnost ogljikovodikov:			
Olefini	% v/v	-	18,0 ⁶⁾
Aromati		-	35,0
Benzen		-	1,0
Vsebnost kisika	% m/m	-	2,7
Oksigenati:			
Metanol	% v/v	-	3
Etanol	% v/v	-	5
Izo-propil alkohol	% v/v	-	10
Tert-butil alkohol	% v/v	-	7
Iso-butil alkohol	% v/v	-	10
Etri, ki vsebujejo več kot pet atomov ogljika v molekuli	% v/v	-	15
Drugi oksigenati ⁴⁾	% v/v	-	10
Vsebnost žvepla	mg/kg	-	50 10 ⁵⁾
Vsebnost svinca	g/l	-	0,005

Tabela B-1: Fizikalno kemijske lastnosti dizelskega goriva za obdobje do 31. 12. 2004.

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Cetansko število		51	-
Gostota pri 15 °C	kg/m ³	-	845
Destilacija: 95% vrednost	°C	-	360
Vsebnost policikličnih aro- matskih ogljikovodikov	% m/m	-	11
Vsebnost žvepla	mg/kg	-	350

Tabela B-2: Fizikalno kemijske lastnosti dizelskega goriva za obdobje od 1. 1. 2005 dalje.

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Cetansko število		51	-
Gostota pri 15 °C	kg/m ³	-	845
Destilacija: 95% vrednost	°C	-	360
Vsebnost policikličnih aromatskih ogljikovodikov	% m/m	-	11
Vsebnost žvepla	mg/kg	-	50 10 ⁵⁾

Tabela C-1: Fizikalno kemijske lastnosti plinskega olja za obdobje do 31. 12. 2007.

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Vsebnost žvepla	% m/m	-	0,20

Tabela C-2: Fizikalno kemijske lastnosti plinskega olja za obdobje od 1. 1. 2008 dalje.

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Vsebnost žvepla	% m/m	-	0,10

Tabela D: Fizikalno kemijske lastnosti težkih kurilnih olj.

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Vsebnost žvepla	% m/m	-	1,00

Tabela E-1: Fizikalno kemijske lastnosti plinskega olja za plovila za obdobje do 31. 12. 2007

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Vsebnost žvepla	% m/m	-	0,20

Tabela E-2: Fizikalno kemijske lastnosti plinskega olja za plovila za obdobje od 1. 1. 2008

Fizikalno kemijska lastnost	Enota	Najmanjša vrednost ¹⁾	Največja vrednost ¹⁾
Vsebnost žvepla	% m/m	-	0,10

Opombe:

¹⁾ Vrednosti iz te priloge, so »prave vrednosti«. Pri ugotavljanju fizikalno kemijskih lastnosti v skladu s pogoji standarda SIST EN ISO 4259 »Naftni proizvodi – Določanje in uporaba podatkov o natančnosti v zvezi s preskusnimi metodami«, se za najmanjšo dovoljeno vrednost odstopanja pod oziroma nad »pravo vrednostjo« uporabi najmanjša razlika 2R nad ničelno vrednostjo, kjer je R = obnovljivost oziroma primerljivost uporabljene preskusne metode. Rezultati posameznih meritev se morajo tolmačiti na podlagi meril, opisanih v SIST EN ISO 4259.

²⁾ Poletno obdobje se začne 1. maja in konča 30. septembra.

³⁾ Dovoljena je uporaba neosvinčenega motornega bencina normal z minimalnim oktanskim številom 91 po raziskovalni metodi (RON) oziroma 81 po motorni metodi (MON).

⁴⁾ To so drugi mono-alkoholi in etri, katerih točka destilacije ni večja od točke iz industrijskih standardih za motorna goriva.

⁵⁾ Od 1. 1. 2009 dalje je dovoljena vsebnost žvepla v motornih bencinih in dizelskem gorivu največ 10 mg/kg.

⁶⁾ Neosvinčeni motorni bencin normal lahko vsebuje največ 21%(v/v) olefinov.

PRILOGA 2

1. del: merila za obseg in način izvajanja programa monitoringa kakovosti tekočih goriv

Merila za obseg programa monitoringa kakovosti tekočih goriv:

– načrt vzorčenja tekočih goriv mora zagotoviti statistično zanesljivost ugotavljanja fizikalno kemijskih lastnosti goriv,

– pri načrtovanju vzorčenja je treba upoštevati, da je pogostost vzorčenja v sorazmerju s celotno količino tekočih goriv, ki je dana na ozemlju Republike Slovenije na trg, ter s količinami, ki jih posamezni dobavitelji tekočih goriv dobavijo končnim porabnikom,

– z načrtom vzorčenja mora biti za posameznega dobavitelja tekočih goriv določeno število odvzetih vzorcev, pogostost odvzemanja ter mesta odvzema vzorcev,

– iz obsega programa monitoringa kakovosti tekočih goriv morajo biti razvidni pogoji za izdajo listine o skladnosti in postopki v primeru neskladij.

Merila za način izvajanja programa monitoringa kakovosti tekočih goriv:

– obseg meritev fizikalno kemičnih lastnosti tekočih goriv iz priloge 1 tega pravilnika,

– v načrtu vzorčenja tekočih goriv mora biti določen način pridobivanja reprezentativnega vzorca za vsako mesto vzorčenja posebej glede na vrsto skladiščnih naprav ali cistern za prevoz goriva,

– v načrtu vzorčenja mora biti določen način vzorčenja posebej za bencinske servise, cestne cisterne, pretakališča ter skladišča,

– z načrtom vzorčenja se mora zagotoviti, da so rezultati meritev med seboj primerljivi glede na razlike v zunanji temperaturi, ki nastajajo zaradi sezonskega nihanja temperatur, zaradi geografskih razlik med posameznimi mesti vzorčenja ali zaradi dnevnega spreminjanja zunanje temperature,

– v načrtu izvajanja analiz tekočih goriv mora biti določeno statistično vrednotenje meritev skladno z metodo iz standarda SIST EN ISO 4259,

– v programu monitoringa kakovosti tekočih goriv se določi oblika poročila za posamezno meritev ter poročilo o statistično obdelanih podatkih meritev, izvedenih v posameznih obdobjih.

PRILOGA 2

2. del: obseg monitoringa kakovosti tekočih goriv

1. Monitoring kakovosti tekočih goriv na bencinskih servisih

		Število vzorcev v posamezni sezoni			Skupaj za celo leto
Oznaka sezone		Zimska 1	Poletna	Zimska 2	
Trajanje sezone		1. 1. – 30. 4.	1. 5. – 30. 9.	1. 10. – 31. 12.	
Vrsta goriva	NMB95 ⁽²⁾	25	50	25	100
	NMB98 ⁽²⁾	5	10	5	20
	Dizelsko gorivo	20	40	20	80
	Goriva brez žvepla	1)	1)	1)	1)

¹⁾ Količina odvzetih vzorcev goriv z vsebnostjo žvepla pod 10 mg/kg se izračuna na osnovi proporcionalnega deleža, ki ga ta predstavlja v skupnem volumnu prodaje posamezne vrste goriva.

²⁾ NMB pomeni neosvinčeni motorni bencin.

Glede na poletno obdobje, ki ga določa pravilnik, se za potrebe izvajanja programa monitoringa kakovosti tekočih goriv koledarsko leto deli na letno in zimsko sezono. Letna sezona traja od vključno 1. maja do vključno 30. septembra, zimska sezona pa od vključno 1. oktobra do vključno 30. aprila.

Število vzorcev se v posamezni sezoni za potrebe izvajanja monitoringa kakovosti tekočih goriv v tekočem letu razdeli med posamezne dobavitelje glede na njihov tržni delež prodaje posameznega goriva v preteklem letu, vendar najmanj en vzorec v sezoni na posameznega dobavitelja.

2. Monitoring kakovosti tekočih goriv izven bencinskih servisov

	Mesto izvedbe vzorčenja	Skupno število vzorcev na leto
Dizelsko gorivo	Na skladiščih in pri neposrednih dobavah	20 vzorcev ⁽¹⁾
Plinsko olje kot kurilno olje ekstra lahko	Na skladiščih in pri neposrednih dobavah	100 vzorcev ^{(2), (3), (4)}
Težka kurilna olja	Na skladiščih	1 vzorec na količino goriva, ki je enaka kapaciteti rezervoarja
	Pri neposrednih dobavah	1 vzorec na 1000 ton, vendar največ 5 vzorcev na leto

Opombe:

⁽¹⁾ Kriterij za določitev minimalno potrebnega števila vzorcev dizelskega goriva za posameznega dobavitelja se določi enako, kot za plinsko olje v opombi⁽²⁾, vendar največ 5 vzorcev na leto za posameznega dobavitelja.

⁽²⁾ Minimalno število vzorcev goriva se za posameznega dobavitelja določi na podlagi količine prodaje posameznega goriva izven bencinskih servisov po naslednjih kriterijih:

Obseg prodaje v m ³		Št. vzorcev
manj kot 400		1
med 400	in 1.999	2
med 2.000	in 3.999	3
med 4.000	in 9.999	4

Obseg prodaje v m ³		Št. vzorcev
med 10.000	in 19.999	5
med 20.000	in 40.000	6
več kot 40.000		po enačbi ⁽³⁾

⁽³⁾ Ne glede na določila iz prejšnje tabele se minimalno število vzorcev na posameznega dobavitelja, ki dobavlja letno več kot 40.000 m³ goriva, izračuna po naslednji enačbi:

$$\text{število vzorcev} = (100 - \text{VMD}) \cdot \text{TD}$$

VMD – število vzorcev, ki jih zagotavljajo dobavitelji z volumnom prodaje do 40.000 m³,

TD – tržni delež med dobavitelji z volumnom prodaje nad 40.000 m³.

⁽⁴⁾ Ne glede na aktualni tržni delež in določila iz opombe⁽³⁾, je minimalno število vzorcev na posameznega dobavitelja, ki dobavlja letno več kot 40.000 m³ goriva najmanj 6 vzorcev na leto.

Neposredna dobava je dobava tekočega goriva iz uvoza neposredno končnemu porabniku, brez vmesnega skladiščenja ali kadar se gorivo pretoči iz enega prevoznega sredstva v drugo prevozno sredstvo mimo skladiščnega rezervoarja.

Kadar se gorivo dobavlja na bencinske servise, se to ne šteje za neposredno dobavo.

O neposredno dobavljenih količinah goriv vodijo evidenco dobavitelji in sproti obveščajo izvajalca programa monitoringa kakovosti tekočih goriv o svojih obveznostih glede zagotavljanja monitoringa kakovosti tekočih goriv.

PRILOGA 2

3. del: postopek vzorčenja

1. Postopek vzorčenja na bencinskih servisih

(1) Vzorec se jemlje preko točilnega avtomata.

(2) Neposredno pred začetkom vzorčenja se preko pipe točilnega avtomata pretoči najmanj 4 litre goriva. To gorivo se ne sme uporabiti kot vzorec.

(3) Neposredno po opravljenem pretoku iz prejšnje točke se vzame vzorec z neposrednim polnjenjem goriva v vzorčne posode, katerih volumen ni manjši od 4 litrov.

(4) Pri vzorčenju je treba zagotoviti po tri vzoredne vzorce tako, da je omogočeno izvajanje preskusov kakovosti v različnih laboratorijih brez poznejšega prelivanja in razdeljevanja vzorcev.

(5) Za potrebe morebitnega poznejšega dodatnega preskušanja kakovosti v slučaju se vzame še dva dodatna vzoredna vzorca. Vzoredni vzorci morajo biti zapečateni in ustrezno označeni, da se zagotovi sledljivost od vzorčenja do rezultatov preskusov kakovosti. Vzoredne vzorce hrani izvajalec programa monitoringa kakovosti tekočih goriv najmanj do zaključka postopka, to je izdaje listine o skladnosti oziroma v slučaju neskladnih rezultatov zaključka postopka dodatnega preskušanja in izreka ukrepa zoper kršitelja.

(6) Vzorčne posode, postopki njihovega obvladovanja, rokovanje z vzorci in skladiščenje, morajo biti v celoti skladni s standardom SIST EN ISO 3170.

2. Postopek vzorčenja izven bencinskih servisov

(1) Na skladiščih se jemlje vzorec iz nadzemnih ali podzemnih rezervoarjev.

(2) Pri neposrednih dobavah se jemlje vzorec iz avto-cisterne ali druge transportne naprave.

(3) Vzorčenje mora potekati skladno s standardom SIST EN ISO 3170.

(4) Glede števila enakih vzorednih vzorcev ter plombaranja in označevanja veljajo enake zahteve, kakor za vzorčenje na bencinskih servisih.

(5) Vzorčne posode, postopki njihovega obvladovanja, rokovanje z vzorci in skladiščenje, morajo biti v celoti skladni s standardom SIST EN ISO 3170.

3. Zapisnik o izvedbi vzorčenja

Vsa dejstva in vse podrobnosti o izvedenem vzorčenju se morajo vnesti v zapisnik, ki ga potrdira imetnik goriva in izvajalec vzorčenja.

PRILOGA 2

4. del: obrazec poročila o monitoringu kakovosti tekočih goriv

Izvajalec programa monitoringa kakovosti tekočih goriv

.....
izdaja na podlagi pravilnika o fizikalno kemijskih lastnostih tekočih goriv

(Uradni list RS, št. 37/04)

poročilo št. o monitoringu kakovosti tekočih goriv

1. Vrsta tekočega goriva

2. Naziv in naslov dobavitelja tekočega goriva

.....

.....

3. Oznaka rezervoarja in količina preverjenega tekočega goriva

.....

4. Datum vzorčenja in oznaka zapisnika o vzorčenju

.....

5. Datum in številka laboratorijskega poročila o preskusih

.....

.....

6. Kakovost tekočega goriva v zvezi s fizikalno kemijskimi lastnostmi tekočih goriv izpolnjuje / ne izpolnjuje zahteve predpisa, ki ureja kakovost tekočih goriv.

7. Priloge k poročilu o monitoringu kakovosti tekočih goriv

.....

.....

8. Datum izdaje poročila o monitoringu kakovosti tekočih goriv

9. Dodatne informacije

.....

.....

Kraj

(datum)

(podpis)

PRILOGA 3

Metode za izvajanje monitoringa kakovosti tekočih goriv

1. Vzorčenje tekočih goriv:
 - na skladiščih SIST EN ISO 3170,
 - na bencinskih servisih SIST EN 14275 ali drug enakovreden postopek, ki je določen v programu monitoringa kakovosti tekočih goriv iz 7. člena tega pravilnika.
2. Ugotavljanje fizikalno kemijskih lastnosti:
 - motorni bencini SIST EN 228,
 - dizelsko gorivo: SIST EN 590,
 - kurilno olje EL: SIST 1011,
 - vsebnost žvepla v plinskem olju, tekočih kurilnih oljih in plinskem olju za plovila: SIST EN ISO 14596 za arbitražo, SIST EN ISO 8754, SIST EN ISO 20847, SIST EN ISO 20884, SIST EN ISO 20846.
3. Ocena skladnosti fizikalno kemijskih lastnosti:
 - SIST EN ISO 4259, točka 9.2.

1610. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o regionalni karti za izvajanje politike regionalnih državnih pomoči v Republiki Sloveniji

Na podlagi 16. in 74. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/02 in 56/03) in za izvajanje Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 60/99, 52/02 – ZDU-1 in 56/03) izdaja ministrica brez resorja, pristojna za regionalni razvoj

P R A V I L N I K

o spremembah in dopolnitvah pravilnika o regionalni karti za izvajanje politike regionalnih državnih pomoči v Republiki Sloveniji

1. člen

V Pravilniku o regionalni karti za izvajanje politike regionalnih državnih pomoči v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 58/01) se v prvem odstavku 2. člena besedilo »6. členom Uredbe o namenih in pogojih za dodeljevanje državnih pomoči ter določitvi pristojnih ministrstev za upravljanje posameznih shem državnih pomoči (Uradni list RS, št. 59/00)« nadomesti z besedilom »devetim odstavkom 3. člena Uredbe o namenih in pogojih za dodeljevanje državnih pomoči ter določitvi pristojnih ministrstev za upravljanje posameznih shem državnih pomoči (Uradni list RS, št. 38/03)«.

2. člen

V drugem odstavku 4. člena se letnice »1995–1997« nadomestijo z letnicami »1999–2001«.

3. člen

V 7. členu se na koncu doda nov stavek, ki se glasi: »Regionalna karta velja do 31. 12. 2006«.

4. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3082-6/2003-48
Ljubljana, dne 30. marca 2004.
EVA 2004-1536-0001

mag. Zdenka Kovač I. r.
Ministrica

brez resorja, pristojna za regionalni razvoj

1611. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o štipendiranju

Na podlagi 33. člena Zakona o pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 13/94, 71/94, 5/99, 83/03) izdaja minister za pravosodje

P R A V I L N I K

o spremembah in dopolnitvah pravilnika o štipendiranju

1. člen

V Pravilniku o štipendiranju (Uradni list RS, št. 14/95, 110/02) se naslov I. poglavja spremeni tako, da se glasi: "I. SPLOŠNA DOLOČBA".

2. člen

Besedilo 2. člena se spremeni tako, da se glasi: "Ministrstvo, pristojno za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), vsako leto določi okvirno število štipendij, ki jih bo razpisalo za posamezen letnik študija v skladu s tem pravilnikom, pri čemer upošteva kadrovske potrebe in obseg proračunskih sredstev, namenjenih za štipendije.".

3. člen

Za 2. členom se dodata nova 2.a in 2.b člen, ki se glasita:

"2.a člen

Štipendija se lahko podeli kandidatu, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je študent pravne fakultete v Republiki Sloveniji;
- je državljan Republike Slovenije;
- je pri izpitu v zadnjem šolskem letu dosegel povprečno oceno vsaj 7,5 oziroma prav dober učni uspeh;
- se obveže, da bo po končanem študiju sklenil delovno razmerje pri sodišču oziroma drugem pravosodnem organu, za najmanj toliko časa, kolikor je trajalo štipendijsko razmerje.

2.b člen

Merila za podeljevanje štipendij so:

- učni oziroma študijski uspeh v zadnjem šolskem letu;
- število opravljenih izpitov;
- število doseženih točk na maturi, če se vlaga prošnja za štipendijo za prvi letnik;
- bruto dohodek na družinskega člana."

4. člen

V 3. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

"Štipendistu pripada povračilo stroškov šolanja v višini 300 točk za vsako študijsko leto, ko je upravičen do prejema štipendije."

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi: "Štipendistom, ki se izobražujejo zunaj kraja stalnega prebivališča in se do mesta izobraževanja vsakodnevno vozijo, se mesečno povrnejo tudi potni stroški v višini cene javnega prevoza."

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi: "Štipendistu prvega letnika pripada število točk: 775 (izobraževanje v kraju stalnega prebivanja) oziroma 1245 točk (izobraževanje izven kraja stalnega prebivanja)."

Osmi odstavek se črta.

5. člen

V 5. členu se za besedilom: "razpisa, ki" doda besedilo: "se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in", v četrti alineji pa se pika nadomesti z vejico ter dodata nova peta in šesta alineja, ki se glasita:

– merila za podeljevanje štipendij,
– pogoj, da bo štipendist po končanem izobraževanju sklenil delovno razmerje pri sodišču oziroma drugem pravosodnem organu, za najmanj toliko časa, kolikor je trajalo štipendijsko razmerje.”.

6. člen

Besedilo 6. člena se spremeni tako, da se glasi:

“Po objavljenem razpisu za podelitev štipendij izbere kandidate komisija, ki jo sestavlja predsednik in dva člana, ki jih imenuje minister, pristojen za pravosodje, izmed uslužbencev ministrstva (v nadaljnjem besedilu: komisija).”.

7. člen

Besedilo 7. člena se spremeni tako, da se glasi:

“Prošnji za štipendijo je treba priložiti:

- dokazilo o vpisu v tekoči letnik izobraževanja;
- dokazilo o učnem oziroma študijskem uspehu zadnjega letnika izobraževanja;
- potrdilo o številu doseženih točk na maturi, če prosilec vlaga prošnjo za štipendijo za prvi letnik študija;
- potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije;
- kratek življenjepis;
- kopijo odločbe o odmeri dohodnine za osebe, ki so prosilca dolžne preživljati po zakonu, za predzadnje leto pred letom, v katerem se vlaga prošnja;
- potrdilo o stalnem prebivališču;
- dokazilo oziroma izjava o bivanju izven kraja stalnega prebivališča, če prosilec biva izven kraja stalnega prebivališča.

Prošnje, vložene po izteku roka in prošnje, ki niso polne in jih kandidati v določenem roku niso dopolnili, ministrstvo po določbah zakona o splošnem upravnem postopku zavrže s sklepom, zoper katerega je dovoljeno sprožiti upravni spor.”.

8. člen

Za 7. členom se dodata nova 7.a in 7.b člen, ki se glasita:

“7.a člen

Na podlagi popolnih prošenj komisija določi vrstni red kandidatov za dodelitev štipendij za posamezni letnik, pri čemer upošteva merila iz 2.b člena tega pravilnika.

Vrstni red kandidatov, ki prosijo za dodelitev štipendije za prvi letnik, se določi tako, da imajo prednost prosilci z boljšim učenim uspehom zaključnega letnika srednje šole. V primeru enakega učnega uspeha imajo prednost prosilci z višjim številom točk, doseženih na maturi. V primeru enakega števila točk, doseženih na maturi, imajo prednost prosilci z nižjim dohodkom na družinskega člana.

Vrstni red kandidatov, ki ne prosijo za dodelitev štipendije za prvi letnik, se določi tako, da imajo prednost prosilci z boljšim povprečnim študijskim uspehom v predhodnem letniku, izračunanem na dve decimali. V primeru enakega študijskega uspeha imajo prednost prosilci z več opravljenimi izpiti. V primeru enakega števila opravljenih izpitov imajo prednost prosilci z nižjim dohodkom na družinskega člana.

7.b člen

Komisija ob upoštevanju vrstnega reda in določbe 2. člena tega pravilnika izbere kandidate, ki bodo pozvani k sklenitvi pogodbe o štipendiranju.”.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

9. člen

Za kandidate, ki so že v štipendijskem razmerju, se ne uporabljajo določbe tega pravilnika.

10. člen

Ne glede na določbo 2. člena tega pravilnika se za leto 2004/2005 podeli osem štipendij in sicer: za prvi letnik tri, za drugi letnik dve, za tretji letnik dve in za četrti letnik eno štipendijo, kar ministrstvo objavi v razpisu.

11. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 8. aprila 2004.
EVA 2004-2011-0018

mag. Ivan Bizjak l. r.
Minister
za pravosodje

**1612. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah
pravilnika o zahtevah in postopku za
imenovanje pravnih oseb in o načinu izvajanja
nadzora nad delom imenovanih pravnih oseb
na področju meroslovja**

Na podlagi drugega odstavka 10. člena, četrtega odstavka 14. člena in 25. člena zakona o meroslovju (Uradni list RS, št. 22/00) izdaja minister za šolstvo, znanost in šport

P R A V I L N I K
o spremembah in dopolnitvah pravilnika
o zahtevah in postopku za imenovanje pravnih
oseb in o načinu izvajanja nadzora nad
delom imenovanih pravnih oseb na področju
meroslovja

1. člen

V Pravilniku o zahtevah in postopku za imenovanje pravnih oseb in o načinu izvajanja nadzora nad delom imenovanih pravnih oseb na področju meroslovja (Uradni list RS, št. 53/02) se v 3. členu doda nova 5. točka, ki se glasi:

»5. ima primerno organizacijo oziroma dokumentirane postopke, s katerim zagotavlja ločitev izvajanja prvih overitev oziroma overitev od vseh drugih svojih dejavnosti«.

2. člen

V drugem odstavku 4. člena se črta 3. točka.

3. člen

Za 4. členom se doda nov 4.a člen, ki se glasi:

»4.a člen

Ne glede na 10. točko drugega odstavka in tretji odstavek 4. člena tega pravilnika lahko pravna oseba dokazuje izpolnjevanje zahtev iz 1., 2. in 3. točke ter prve alineje 4. točke 3. člena tega pravilnika z veljavno akreditacijsko listino, izdano v skladu s standardom o zahtevah za preskusne in kalibracijske laboratorije«.

4. člen

Za drugim odstavkom 5. člena se doda nov tretji odstavek, ki se glasi: »Če pravna oseba dokazuje izpolnjevanje zahtev po prejšnjem členu, mora komisija pri njej obvezno izvesti ocenjevalni obisk. Pri tem mora komisija preveriti tudi izpolnjevanje zahtev iz druge alineje 4. točke in 5. točke 3. člena tega pravilnika«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

5. člen

V prvem odstavku 7. člena se v drugi alineji za besedilom »4. člena« doda besedilo »oziroma iz 4. a člena«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi: »Če pravna oseba dokazuje izpolnjevanje zahtev po 4. a členu tega pravilnika, mora odločba o imenovanju vsebovati tudi mnenje komisije o izpolnjevanju zahtev iz druge alineje 4. točke in 5. točke 3. člena tega pravilnika«.

6. člen

V prvem odstavku 9. člena se za prvo alinejo doda nova alineja, ki se glasi: »– slediti meroslovnim potrebam v Republiki Sloveniji in delovati v skladu s strategijo meroslovja, ki jo pripravlja urad,«.

7. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 009-2/04

Ljubljana, dne 23. marca 2004.

EVA 2003-3311-0016

dr. Slavko Gaber l. r.

Minister

za šolstvo, znanost in šport

1613. Pravilnik o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev

Na podlagi drugega odstavka 68. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92, 26/92 – popr., 45/94 – odl. US, 37/95, 8/96, 59/99 – odl. US, 90/99, 98/99 – ZZdrS, 31/00, 36/00 – ZPDZC, 45/01, 86/02 – ZOZPEU, 135/03 – odl. US in 2/04) izdaja minister za zdravje

PRAVILNIK o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik določa vrste, trajanje in vsebino specializacij zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev z univerzitetno in visoko strokovno izobrazbo (v nadaljnjem besedilu: specializanti), pogoje in postopke odobritve ter potek specializacije, imenovanje izpitne komisije in način opravljanja specialističnega izpita.

Ta pravilnik se ne uporablja za zdravnike in doktorje dentalne medicine.

2. člen

Specializacija je posebna oblika strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja, ki je potrebna za opravljanje zahtevnejših nalog na posameznih ožjih strokovnih področjih zdravstvene dejavnosti.

Potrebe po specializacijah v mreži javne zdravstvene službe vodi Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) na podlagi podatkov, ki mu jih izvajalci javne zdravstvene službe, poklicne zbornice in strokovna združenja posredujejo do konca oktobra za naslednje leto.

3. člen

Specializacija traja najmanj eno leto in največ štiri leta.

Specializacija, ki traja štiri leta se lahko na predlog glavnega mentorja skrajša za največ šest mesecev.

4. člen

Specializacija obsega pridobivanje teoretičnih znanj in praktično usposabljanje v skladu s programom specializacije in se zaključi s specialističnim izpitom.

5. člen

Vrste, programe specializacij in njihovo trajanje ter potrebno dobo opravljenega dela v zdravstveni dejavnosti določi minister, pristojen za zdravje (v nadaljnjem besedilu: minister) v sodelovanju s katedrami ustreznih fakultet in visokih strokovnih šol ter pristojnimi razširjenimi strokovnimi kolegiji in jih objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V programu specializacije se določi:

- vsebina in trajanje posameznih delov specializacije,
- obseg znanja in veščine ter druge zahteve, ki jih mora specializant osvojiti do zaključka specializacije.

6. člen

Specializacija se opravlja v enem ali več zdravstvenih zavodih in pri zasebnih zdravstvenih delavcih, ki jih v skladu s pravilnikom o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati zdravstveni zavodi ali zasebni zdravstveni delavci za izvajanje programov pripravnništva, sekundariata in specializacije (Uradni list RS, št. 25/93, 2/99, 98/99 – ZZdrS in 110/00), pooblasti minister, tako da ima specializant zagotovljeno možnost za pridobivanje potrebnega obsega znanja in veščin določenega ožjega strokovnega področja zdravstvene dejavnosti.

II. ODOBRITEV SPECIALIZACIJE

7. člen

Specializacija se lahko odobri specializantu, ki je opravil strokovni izpit in potrebno dobo dela v zdravstveni dejavnosti v skladu s programom specializacije.

8. člen

Specializacijo odobri minister na predlog delodajalca, kjer je specializant zaposlen, če gre za specializanta, ki ni zaposlen, pa na njegov predlog.

Vlogi iz prejšnjega odstavka je potrebno priložiti dokumentacijo, iz katere je razvidno, da specializant izpolnjuje pogoje za odobritev specializacije iz prejšnjega člena.

9. člen

V odločbi o specializaciji minister določi vrsto specializacije, začetek in glavnega mentorja.

Odločba iz prejšnjega odstavka se pošlje specializantu, delodajalcu oziroma zasebnemu zdravstvenemu delavcu, pri katerem bo specializant v delovnem razmerju, glavnem mentorju in Inštitutu za varovanje zdravja Republike Slovenije.

Specializant prejme poleg odločbe tudi "List specializanta", ki vsebuje bistvene podatke o specializantu in poteku specializacije in je v prilogi tega pravilnika.

10. člen

Na podlagi odločbe iz prvega odstavka prejšnjega člena skleneta specializant in delodajalec pogodbo o medsebojnih pravicah in obveznostih.

11. člen

Ministrstvo vodi evidenco odobrenih in opravljenih specializacij.

III. MENTORSTVO

12. člen

Glavni mentor je odgovoren za podrobno določitev posameznih delov specializacije na podlagi programa spe-

cializacije ter za spremljanje in pravilno izvajanje celotne specializacije.

Posamezne dele specializacije vodijo, spremljajo in nadzorujejo neposredni mentorji, ki jih določi glavni mentor.

13. člen

Naloge glavnega mentorja so:

- razporeja specializante na dela in naloge v skladu s programom specializacije,
- usklajuje in nadzira potek specializacije,
- organizira skupinsko obravnavo strokovnih vprašanj,
- usmerja specializante glede uporabe strokovne literature,
- imenuje neposredne mentorje,
- ocenjuje napredovanje znanja specializanta in predlaga podaljšanje določenega dela specializacije, če ugotovi, da specializant v predvidenem času ni pridobil zadostnega obsega znanja in veščin,
- opravlja druge naloge, ki zagotavljajo pridobitev vseh znanj in veščin, ki so potrebne za dokončanje specializacije.

14. člen

Za glavnega mentorja je lahko imenovan fakultetni učitelj ali drug priznan specialist, ki ima najmanj pet let specialističnih izkušenj na področju, za katero se specializant usposablja.

Za neposrednega mentorja je lahko imenovan specialist iste stroke, za katero se usposablja specializant in ima najmanj tri leta specialističnih izkušenj na tem področju.

Ministrstvo določi seznam glavnih mentorjev na predlog fakultet, klinik, inštitutov in razširjenih strokovnih kolegijev.

15. člen

Glavni mentor ima lahko na skrbi hkrati največ tri specializante, neposredni mentor pa največ enega.

16. člen

Plačilo mentorskega dela se opredeli v kolektivni pogodbi.

IV. POTEK SPECIALIZACIJE

17. člen

Potek specializacije po programu iz 5. člena tega pravilnika določita glavni mentor in specializant.

Potek specializacije se vpisuje v "List specializanta".

Specializant lahko v času specializacije samostojno opravlja le dela in naloge, za katere je usposobljen, dela in naloge s specialističnega področja pa le pod nadzorom glavnega ali neposrednega mentorja.

18. člen

V čas specializacije se lahko všteva podiplomsko in drugo izobraževanje ter usposabljanje, ki je v skladu s programom ali delom programa določene specializacije.

O skladnosti in priznanju dobe izobraževanja in usposabljanja iz prejšnjega odstavka s programom določene specializacije odloča glavni mentor v skladu z mnenjem pristojne katedre posamezne fakultete ali visoke strokovne šole.

19. člen

Specializantu, ki mu pred potekom odobrene specializacije preneha delovno razmerje pri delodajalcu, za katerega potrebe je bila specializacija odobrena, ta specializacija preneha.

Specializacija se lahko nadaljuje pri drugem delodajalcu po postopku, ki ga določa ta pravilnik.

20. člen

Redni letni dopust se všteva v čas specializacije.

Prekinitve specializacije zaradi bolezni, izrednega dopusta in drugih razlogov, ki skupaj ne trajajo dalj kot dvajset delovnih dni v koledarskem letu, ne podaljšujejo celotnega trajanja specializacije.

Pri daljši odsotnosti zaradi bolezni, porodniškega dopusta ali drugih upravičenih razlogov, se čas specializacije ustrezno podaljša.

O podaljšanju specializacije odloči na predlog glavnega mentorja minister.

V. SPECIALISTIČNI IZPIT

21. člen

Specializant, ki je opravil program specializacije, lahko pristopi k specialističnemu izpitu (v nadaljnjem besedilu: izpit).

22. člen

Prijavo na izpit se pošlje ministrstvu.

Prijavi je potrebno priložiti izpolnjen "List specializanta".

Če je po programu specializacije predvidena pisna naloga, jo mora specializant predložiti izpitni komisiji najmanj štirinajst dni pred izpitom.

23. člen

Minister z odločbo odobri specializantu opravljanje izpita, ko ugotovi, da je pravilno in v celoti opravil program specializacije in druge dogovorjene obveznosti ter mu določi čas in kraj izpita ter izpitno komisijo.

Odločba iz prejšnjega odstavka mora biti specializantu vročena najpozneje trideset dni pred predvidenim datumom izpita.

Odločbo iz prvega odstavka tega člena se pošlje specializantu, glavnemu mentorju, članom izpitne komisije in delodajalcu.

24. člen

Specializant opravlja izpit pred izpitno komisijo.

Predsednika in dva člana izpitne komisije ter zapisničarja imenuje minister na predlog pristojne katedre izmed fakultetnih učiteljev tako, da vsaj dva člana izpitne komisije predstavljata področje, iz katerega se opravlja izpit.

25. člen

Izpit je javen in praviloma obsega praktični in teoretični del ter zagovor pisne naloge, če je bila predvidena s programom.

26. člen

O poteku izpita se piše zapisnik, ki ga podpišejo vsi člani izpitne komisije. Zapisnik se pošlje ministrstvu najpozneje v sedmih dneh po končanem izpitu.

27. člen

Uspeh specializanta na izpitu se ocenjuje z "opravil" oziroma "ni opravil". Če specializant pokaže izjemno nadpovprečno znanje, lahko izpitna komisija njegovo znanje oceni z "opravil s pohvalo".

Izpitna komisija odloča z večino glasov.

Predsednik izpitne komisije sporoči specializantu uspeh v prisotnosti vseh članov izpitne komisije in zapisničarja takoj po izpitu.

28. člen

Če specializant neupravičeno ne pride na izpit ali odstopi od že začetega izpita, se šteje, da izpita ni opravil.

Če specializant ne pride na izpit iz upravičenih razlogov, ki jih odobri izpitna komisija, lahko izpit opravlja v roku, ki ga določi izpitna komisija.

29. člen

Specializant, ki izpita prvič ne opravi, ga ima pravico ponavljati v roku, ki ga določi izpitna komisija. Rok ne more biti krajši od treh mesecev.

Če specializant še tretjič ne opravi izpita, mu izpitna komisija lahko specializacijo podaljša in postavi še druge posebne zahteve.

Če specializant izpita ne opravi tudi po usposabljanju iz prejšnjega odstavka, izpita ne more več opravljati.

30. člen

Specializantu, ki je opravil izpit, ministrstvo izda potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu in podeli naziv specialista ustrezne specialnosti v skladu s programom specializacije.

Potrdilo je javna listina, ki jo podpišeta predsednik izpitne komisije in minister.

VI. SPECIALIZACIJE DRŽAVLJANOV TRETJIH DRŽAV IN DRŽAVLJANOV DRUGIH DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE

31. člen

Državljan tretje države lahko v Republiki Sloveniji opravlja specializacijo pod pogoji in v skladu s postopkom, ki so določeni z zakonom in s tem pravilnikom ter po programu, ki velja za državljane Republike Slovenije.

Za odobritev specializacije mora državljan tretje države poleg vloge predložiti ministrstvu:

- dokazilo o zaključenem univerzitetnem oziroma visokošolskem izobraževanju in dokazilo o pravici do samostojnega opravljanja poklica v Republiki Sloveniji,
- potrdilo o znanju slovenskega jezika.

Državljan druge države članice Evropske unije mora vlogi za odobritev specializacije priložiti odločbo o priznanju kvalifikacij za opravljanje poklica v Republiki Sloveniji, pridobljeno v postopku za priznanje kvalifikacij v skladu z Zakonom o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma reguliranih poklicnih dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02).

VII. POSEBNE DOLOČBE

32. člen

Pod pogoji iz tega pravilnika se specializacija lahko odobri tudi za potrebe izven javne zdravstvene mreže (volontiranje).

Stroške za specializacijo v teh primerih določi minister na predlog katedre posamezne fakultete ali visoke strokovne šole.

33. člen

Specializantu, ki je opravil specialistični izpit pred 25. junijem 1991 v eni od republik bivše SFR Jugoslavije, se specialistični izpit prizna pod pogoji in po postopku iz tega pravilnika.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

34. člen

Specializanti, ki jim je bila odobrena specializacija pod pogoji in po programih, ki so veljali do uveljavitve tega pravilnika in so začeli opravljati specializacijo pred določitvijo novih vrst specializacij po tem pravilniku, nadaljujejo s specializacijo in opravijo izpit pod pogoji iz odločbe o specializaciji.

35. člen

Vrste in programe specializacij ter njihovo trajanje minister predpiše najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega pravilnika.

36. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati Pravilnik o specializaciji delavcev na področju zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 5/78, 9/78, 16/82; Uradni list RS, št. 8/98 in 79/00).

37. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0220-14/2004-1

Ljubljana, dne 3. marca 2004.

EVA 2002-2711-0018

dr. Dušan Keber l. r.
Minister
za zdravje

PRILOGA

MNENJE GLAVNEGA MENTORJA:

Ime in priimek specializanta: _____

poklic _____

je opravil-a predpisano specializacijo iz

(vrsta specializacije) _____

in jo zaključil-a dne _____

Specializant je v celoti opravil program specializacije in druge dogovorjene obveznosti.

Dne _____ M.P. _____
Glavni mentor
(ime in priimek)

(podpis)

Pooblaščen izvajalec: _____

Datum: _____

Delodajalec

LIST SPECIALIZANTA

(ime in priimek) _____

(poklic) _____

iz _____
(vrsta specializacije)Specializacijo začel-a _____
(dan, mesec, leto)

Odločba Ministrstva za zdravje št. _____ z dne _____

Dne _____ M.P. _____
Delodajalec
(ime in priimek)

(podpis)

Podpis in žig neposrednega mentorja				
Uspeh				
Oblike preverjanja znanja in veščin				
Trajanje od - do				
Vsebina programa specializacije (posamezni deli specializacije)				
Pooblaščen izvajalec				
zap.št.				

USTAVNO SODIŠČE

1614. Odločba o ugotovitvi, da so bili odloki Občin Hoče-Slivnica, Majšperk in Ormož, v delih, ki so predpisovali nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča od površine tranzitnih in prenosnih omrežij za izvajanje poslovne dejavnosti transporta plinastih goriv, v neskladju z Zakonom, zaradi česar se v teh delih odpravijo oziroma razveljavijo, ter o zavrnjenju pobude Občine Lendava

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobude družbe Geoplin, d.o.o., Ljubljana, ki jo zastopa Barbara Pakiž, odvetnica v Ljubljani, na seji dne 1. aprila 2004

o d l o č i l o :

1. Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Hoče-Slivnica (Medobčinski uradni vestnik Štajerske in Koroške, št. 4/02, 13/01 in 30/01) je bil, kolikor je predpisoval odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča od površine tranzitnih in prenosnih omrežij za izvajanje poslovne dejavnosti transporta plinastih goriv, v neskladju z Zakonom. Ta ugotovitev ima učinek odprave.

2. Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Majšperk (Uradni list RS, št. 76/99 in 109/01) in Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v Občini Ormož (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 7/99 in 2/02) sta bila, kolikor sta predpisovala odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča od površine tranzitnih in prenosnih omrežij za izvajanje poslovne dejavnosti transporta plinastih goriv, v neskladju z Zakonom. Ta ugotovitev ima učinek razveljavitve.

3. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Lendava (Uradni list RS, št. 59/02) se, kolikor je do 30. 6. 2003 predpisoval odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča od površine tranzitnih in prenosnih omrežij za izvajanje poslovne dejavnosti transporta plinastih goriv, zavrže.

O b r a z l o ž i t e v

A)

1. Pobudnica opravlja dejavnost prenosa zemeljskega plina in upravljanja prenosnega omrežja kot obvezno republiško gospodarsko javno službo, skladno z Energetskim zakonom (Uradni list RS, št. 79/99 – v nadaljevanju: EZ). V samostojno vloženi pobudah navaja, da je na podlagi izpodbijanih določb v Občinah Hoče-Slivnica in Lendava zavezanica, v Občinah Majšperk in Ormož pa plačnica nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: nadomestilo) od površin, na katerih so zgrajeni plinovodi. Ker meni, da za obveznost ni zakonske podlage, zatrjuje neskladje z 58. in s 60. členom Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84 in nasl. – v nadaljevanju: ZSZ84), ter s tretjim odstavkom 153. člena Ustave. Na podlagi ZSZ84 se namreč plačuje nadomestilo za zemljišča (nepremičnine), ki so/bodo komunalno opremljena (58. člen) oziroma za zazidana in nezazidana stavbna zemljišča (60. člen). Zemljišča, v katerih so plinovodi, niso zemljišča take vrste, saj ne potrebujejo komunalne opreme. Ta zato v prostorskih aktih tudi ni predvidena. Ker gre pri plinovodu za cev, ki se lahko izkopljejo in prestavijo drugam, ne gre za nepremičnino oziroma za zemljišče, na katerem se izvaja poslovna dejavnost. Zemljišče namreč še naprej normalno uporablja njegov lastnik, saj status zemljišča ni spremenjen. Prav tako plinovod ne deli pravne usode zem-

ljišča, v katerega je položen, temveč velja zanj poseben pravni režim (57. člen EZ). Zato zemljišča, v katerih so plinovodi, ne izpolnjujejo pogojev za odmero nadomestila po ZSZ84. Ker lahko lokalne skupnosti predpisujejo davke in druge dajatve le ob pogojih, določenih z Ustavo in zakoni, zatrjuje pobudnica še neskladje s 147. členom Ustave. Prav tako meni, da so izpodbijane podzakonske določbe (razen uveljavljenih v Občini Majšperk) v neskladju še z 61. členom ZSZ84, ki predvideva odvisnost nadomestila od namembnosti stavbnih zemljišč. To merilo bi občine lahko uporabile le ob utemeljeni različnosti zemljišč s plinovodi. Ker pa so tovrstna zemljišča vrednotile praviloma najvišje, čeprav je pridobivanje dobička podrejeno zagotavljanju javnih potreb, naj bi šlo še za neskladje z drugim odstavkom 14. člena Ustave. Zaradi navedenega neskladja je pobudnica vložila zoper odločbe o odmeri nadomestila za leti 2001 in 2002 pravna sredstva. Odločbe tako še niso dokončne oziroma pravnomočne. Zato Ustavnemu sodišču predlaga odpravo izpodbijanih določb.

2. Na pobudničine navedbe so odgovorile vse nasprotno udeleženke. Občina Majšperk je poudarila, da temeljijo izpodbijane določbe na ustavnih in zakonskih določbah, ki urejajo financiranje občin, ter na določbah ZSZ84. Prav tako je poudarila, da je nadomestilo predpisano za območja, za katera je bil sprejet prostorski izvedbeni načrt, za samo gradnjo pa izdana ustrezna dovoljenja. Zato so plinovodi zgrajeni objekti, položeni v zemljišča. Ta so trajno degradirana in namenjena izključno za plinovod. Glede na to je pobudnica kot neposredna uporabnica zemljišč zavezana plačevati nadomestilo. Smiselno enak je bil odgovor Občine Hoče – Slivnica. Dodatno je bilo le poudarjeno, da se je pri določanju obveznosti upoštevalo, da gre za izvajanje gospodarske javne službe. Na ZSZ84 se je sklicevala tudi Občina Ormož. Ker se na njegovi podlagi kot poslovne površine lahko določijo površine, ki služijo poslovni dejavnosti, je kot take določila zemljišča neposredno nad plinovodnim omrežjem; čeprav niso funkcionalno povezana s poslovnim prostorom, so v neposredni povezavi z opravljanjem poslovne dejavnosti. V nasprotnem primeru naj bi bila namreč pobudnica privilegirana glede na subjekte, ki plačujejo nadomestilo od vseh površin, na katerih opravljajo dejavnost. Občina Lendava je kot glavni razlog za izpodbijane določbe navedla sistem financiranja občin, zaradi katerega občine iščejo vedno nove podlage za plačevanje nadomestila. Ker pa ZSZ84 predvideva nadomestilo od površin zemljišč, namenjenih poslovni dejavnosti, ocenjuje pobudničine navedbe kot neutemeljene.

3. Glede na to, da 218. člen Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02 – v nadaljevanju: ZGO-1) pri opredelitvi zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč, od katerih se odmerja nadomestilo, od 1. 7. 2003 dalje izključuje zemljišča, na katerih so objekti gospodarske javne infrastrukture, je Ustavno sodišče pobudnico pozvalo, naj pojasni, ali vztraja pri pobudi za oceno izpodbijanih določb, uveljavljenih v Občinah Hoče – Slivnica in Lendava. Če vztraja, naj tudi izkaže pravni interes. Pobudnica je namreč navedla, da ji na podlagi teh izpodbijanih določb nadomestilo ni bilo odmerjeno.

4. Pobudnica je odgovorila, da vztraja pri pobudi, vloženi dne 15. 11. 2002, za oceno izpodbijanih določb občinskega odloka Občine Hoče-Slivnica, saj ji je bilo odmerjeno nadomestilo za leto 2003. Ker se zoper odločbo ni pritožila, je ta dokončna in pravnomočna. Zato predlaga odpravo izpodbijanih določb. Prav tako je odgovorila, da vztraja pri pobudi za oceno izpodbijanih določb občinskega odloka Občine Lendava, čeprav ji ni bila izdana nobena odločba o odmeri nadomestila. Zaradi petletnega zastarnega roka meni, da se ji nadomestilo lahko še vedno odmeri. Zato predlaga odpravo izpodbijanih določb tudi v tem delu.

B)

5. Ustavno sodišče je pobude zaradi skupnega obravnavanja in odločanja združilo.

6. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-347/02 z dne 11. 3. 2004 (Uradni list RS, št. 29/04) odločilo, da se po 218. členu ZGO-1 nadomestilo od 1. 7. 2003 dalje ne sme odmerjati od zemljišč, na katerih so objekti gospodarske javne infrastrukture. Določbe odlokov, sprejetih do 30. 6. 2003, ki predpisujejo takšno odmero nadomestila, se po 218. členu ZGO-1 od 1. 7. 2003 dalje ne uporabljajo. Pri tem pojem objektov gospodarske javne infrastrukture opredeljujeta 20. točka 2. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 – ZUreP-1) in 1.6 točka 2. člena ZGO-1. Omrežje, namenjeno izvajanju gospodarskih javnih služb s področja energetike, ki ga upravlja pobudnica po 30. členu EZ in 48. členu Uredbe o načinu izvajanja gospodarske javne službe prenosa zemeljskega plina in gospodarske javne službe upravljanje prenosnega omrežja (Uradni list RS, št. 8/01 in nasl.), je takšna infrastruktura. Za zemljišča, na katerih je to omrežje, se zato izpodbijane določbe občinskih odlokov, ki so bile sprejete še na podlagi VI. poglavja ZSZ84 in prve alineje 56. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97 – v nadaljevanju: ZSZ97), od 1. 7. 2003 dalje ne uporabljajo. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-347/02 odločilo, da takšne predpise, sprejete do 30. 6. 2003, presoja za čas do 30. 6. 2003 še po predpisih, ki so veljali pred uveljavitvijo 218. člena ZGO-1, če pobudnica za to izkazuje pravni interes.

7. Pobudnica izkazuje pravni interes z odločbami o odmeri nadomestila, ki so ji bile izdane na podlagi izpodbijanih določb občinskih odlokov, razen na podlagi Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Lendava. Ker so izpodbijane določbe predpisov, ki se ne uporabljajo več, lahko Ustavno sodišče o njihovi ustavnosti in zakonitosti odloča ob izpolnjenih pogojih iz 47. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju: ZUstS). Eden izmed pogojev je pravovarstvena potreba pobudnice. Ta obstaja, če bi se z ugotovitvijo morebitne neustavnosti oziroma nezakonitosti izpodbijanih določb občinskih odlokov pobudničin pravni položaj izboljšal. Glede na to pogoj iz 47. člena ZUstS ni izpolnjen v tistem delu pobude, ki se nanaša na izpodbijane določbe odloka, uveljavljenega v Občini Lendava, saj pobudnici nadomestilo na njegovi podlagi ni bilo odmerjeno. Ustavno sodišče je zato pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Lendava zaradi pomanjkanja pravnega interesa zavrglo (točka 3 izreka). V preostalem delu je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

8. V času veljavnosti izpodbijanih določb občinskih odlokov, ki so predmet ocene ustavnosti in zakonitosti, je na podlagi prve alineje 56. člena ZSZ97 veljala ureditev plačevanja nadomestila, kot izhaja iz VI. poglavja ZSZ84. V tem poglavju ZSZ84 v 58. členu določa, da se za uporabo stavbnega zemljišča plačuje nadomestilo na območjih, ki so naštetja v nadaljevanju, in na drugih območjih, ki so opremljena vsaj z vodovodnim in električnim omrežjem. Takšna območja v lokalni skupnosti določi občina z odlokom o nadomestilu. Pojma zazidano in nezazidano stavbno zemljišče, od katerega se plačuje nadomestilo na teh območjih, opredeljuje 60. člen ZSZ84. Pri tem dopušča, da so takšne površine tudi poslovne površine zemljišč, ki so namenjene poslovnim dejavnostim, kot so nepokrita skladišča, parkirišča, delavnice na prostem in podobno. Po 61. členu ZSZ84 lokalne skupnosti pri določanju nadomestila upoštevajo med drugim: opremljenost stavbnih zemljišč

s komunalnimi ter drugimi objekti in napravami, možnost priključitve na te objekte in naprave.

9. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-347/02 navedlo, da so nekatere lokalne skupnosti neutemeljeno opredelile stavbna zemljišča, na katerih so objekti, naprave ali omrežje za prenos in distribucijo električne energije, kot poslovne površine, namenjene poslovnim dejavnostim. Tudi v obravnavanem primeru je tako. Nadomestilo predstavlja odmeno za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča, ki je komunalno opremljeno. Zemljišča, na katerih je plinovodno omrežje, imajo posebno naravo, ki jo terja pomen objektov, naprav in omrežja za prenos zemeljskega plina. Z njimi se namreč zagotavlja dostopnost tega energetskega vira. Člena 30 in 57 EZ enotno urejata objekte, naprave in omrežje za prenos zemeljskega plina tako, da jim določata status energetske infrastrukture, namenjene izvajanju gospodarske javne službe "upravljanje prenosnega omrežja za oskrbo z zemeljskim plinom". ZSZ84 upošteva opremljenost stavbnih zemljišč s to infrastrukturo. Po 61. členu ZSZ84 lahko lokalne skupnosti med drugim vrednotijo zemljišča glede na njihovo opremljenost z obravnavanim omrežjem. Takšno vrednotenje stavbnih zemljišč vpliva na višino nadomestila tako, da uporabniki stavbnih zemljišč že v okviru nadomestila plačajo njihovo opremljenost s to energetskega infrastrukture. Zato so izpodbijane določbe občinskih odlokov, ki uvrščajo tlorisne površine tranzitnih in prenosnih omrežij za izvajanje poslovnih dejavnosti transporta in prenosa plinastih goriv med poslovne površine, namenjene poslovnim dejavnostim, v neskladju s 60. členom ZSZ84. Lokalne skupnosti so po navedenem imele pravico do nadomestila le od poslovnih površin stavb pobudnice. Glede na to, da je Ustavno sodišče ugotovilo neskladnost izpodbijanih določb z Zakonom že iz zgoraj navedenih razlogov, ni presojalo še drugih očitkov pobudnice.

10. Na podlagi 47. člena ZUstS odloči Ustavno sodišče za podzakonske določbe, za katere ugotovi, da niso bile v skladu z Ustavo in zakonom, ali ima njegova ugotovitev učinek odprave ali razveljavitve. Skladno s tretjim odstavkom 45. člena v zvezi z drugim odstavkom 44. člena ZUstS se razveljavljene določbe ne uporabljajo za razmerja, nastala pred dnem, ko je razveljavitev začela učinkovati, če do tega dne o njih ni bilo pravnomočno odločeno. Odprava pa učinkuje za nazaj (45. člen ZUstS). To pomeni, da lahko vsakdo, ki so mu na podlagi odpravljenih podzakonskih določb nastale škodljive posledice, zahteva njihovo odpravo v skladu s 46. členom ZUstS.

11. Glede na to, da iz pobudničin navedb izhaja, da o odmeri nadomestila v Občinah Majšperk in Ormož še ni bilo pravnomočno odločeno, je Ustavno sodišče ugotovitvi neskladnosti izpodbijanih določb teh občinskih predpisov dalo učinek razveljavitve (točka 2 izreka). Ugotovitvi neskladnosti izpodbijanih določb Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Hoče-Slivnica pa je dalo učinek odprave (točka 1 izreka). Postopek za odmero nadomestila po teh izpodbijanih določbah je namreč že pravnomočno končan.

C)

12. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 25. in 47. člena ZUstS v sestavi: podpredsednik dr. Janez Čebulj ter sodnici in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk in Jože Tratnik. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-374/02-18

Ljubljana, dne 1. aprila 2004.

Podpredsednik
dr. Janez Čebulj l. r.

1615. Odločba o ugotovitvi, da so bile določbe odlokov posameznih lokalnih skupnosti v neskladju z Zakonom, kolikor so prepisovale odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča od zemljišč, na katerih so avtoceste, površine za dejavnosti ob avtocesti ali platoji cestninskih postaj

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobude Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji, d.d., Celje, ki jo zastopa predsednik uprave, na seji dne 1. aprila 2004

o d l o č i l o:

V neskladju z Zakonom so bile določbe:

– Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Pesnica (Medobčinski uradni vestnik, št. 2/98),
– Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Šentilj (Medobčinski uradni vestnik, št. 29/95, 2/96, 31/97, 16/98, 34/99 in 13/01) in
– Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradne objave Primorskih novic, št. 46/97 in 1/98) Občine Divača,

kolikor so predpisovale odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča od zemljišč, na katerih so avtoceste, površine za dejavnosti ob avtocesti ali platoji cestninskih postaj. Ta ugotovitev ima učinek odprave.

O b r a z l o ž i t e v

A)

1. Pobudnica kot zavezanica za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: nadomestilo) v treh pobudah, ki jih je vložila dne 17. 10. 2002, izpodbija v izreku navedene odloke, kolikor predpisujejo odmero nadomestila od zemljišč, na katerih so avtoceste, površine za dejavnosti ob avtocesti ali platoji cestninskih postaj. Navaja, da so izpodbijane določbe odlokov v neskladju z določbami 11., 13. in 14. člena Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 29/97 – v nadaljevanju: ZJC), s 3. in s 4. členom Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97 – v nadaljevanju: ZSZ97) ter s 60. in z 61. členom Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84 in nasl. – v nadaljevanju: ZSZ84). ZJC naj bi v 13. členu našteval sestavne dele javnih cest in našteje pojme pojasnil v 14. členu Zakona. Iz citiranih določb ZJC naj bi izhajalo, da so vsi sestavni deli javnih cest javna infrastruktura. Po 3. členu ZSZ97 naj bi bili objekti in omrežja, namenjeni izvajanju gospodarskih javnih služb (torej tudi s področja prometa), javna infrastruktura. Po 4. členu ZSZ97 naj bi bila ta infrastruktura grajena javno dobro, skupaj z zemljišči, na katerih se nahaja, zato se nadomestilo od spornih zemljišč ne bi smelo odmerjati. Javna infrastruktura naj bi stavbna zemljišča opremljala. Pri določanju meril in območij, na katerih se plačuje nadomestilo, naj bi se upoštevala opremljenost zemljišč s komunalnimi in z drugimi objekti ter možnosti priključitve nanje. Z izpodbijanimi določbami odlokov naj bi lokalne skupnosti prekoračile pooblastilo iz 60. člena ZSZ84, po katerem so zazidana stavbna zemljišča oziroma poslovne površine tudi površine zemljišč, namenjene poslovnim dejavnostim (kot so skladišča, parkirišča in delavnice na prostem). Pri tem naj bi bila cestnina povračilo za uporabo cest, zato pri njenem pobiranju ne gre za ustvarjanje dohodka v gospodarski dejavnosti (11. člen ZJC).

2. Odgovor je poslala Občina Pesnica. Navaja, da so na podlagi petega odstavka 60. člena ZSZ84 avtoceste poslovne površine, namenjene poslovnim dejavnostim. Njihova gradnja naj bi bila načrtovana s prostorskimi izvedbenimi načrti in zanje izdana ustrezna dovoljenja za gradnjo. Zato so zemljišča, na katerih so grajene, zazidana stavbna zemljišča, na katerih

se opravlja poslovna dejavnost, saj se za njihovo uporabo plačuje cestnina.

3. Na poziv Ustavnega sodišča je pobudnica pojasnila, da vztraja pri pobudi za oceno ustavnosti in zakonitosti izpodbijanih določb odlokov o nadomestilu ne glede na 218. člen Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02 – v nadaljevanju: ZGO-1), ki je na novo določil zazidana in nezazidana stavbna zemljišča, od katerih se odmerja nadomestilo. Meni, da ta določba ZGO-1 ni odpravila zatrdjanega neskladja izpodbijanih določb odlokov. Pobudnica navaja, da ji je povzročena škoda, ker je od leta 1997 dalje morala na podlagi izpodbijanih določb odlokov plačevati nadomestilo. Nekatere odločbe o odmeri nadomestila naj bi bile že pravnomočne.

B)

4. Ustavno sodišče je pobude zaradi skupnega obravnavanja in odločanja združilo.

5. Izpodbijane določbe odlokov o nadomestilu lokalnih skupnosti, ki jih navaja pobudnica, naj bi bile v neskladju s VI. poglavjem ZSZ84, ker so predpisovale nadomestilo od zemljišč, na katerih so avtoceste.

6. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-347/02 z dne 11. 3. 2004 (Uradni list RS, št. 29/04) že odločilo, da se po 218. členu ZGO-1 nadomestilo od 1. 7. 2003 dalje ne sme odmerjati od zemljišč, na katerih so objekti gospodarske javne infrastrukture. Določbe odlokov, sprejete do 30. 6. 2003, ki takšno odmero nadomestila predpisujejo, se po 218. členu ZGO-1 od 1. 7. 2003 dalje ne uporabljajo. Pri tem status avtocest izhaja iz 2. člena ZJC. To so prometne površine splošnega pomena za cestni promet, ki jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in varnost prometa na njih. So javno dobro in izven pravnega prometa. Po Uredbi o merilih za kategorizacijo javnih cest (Uradni list RS, št. 49/97) so te javne ceste kategorizirane kot avtoceste. Pobudnica na podlagi 1. in 3. člena Zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 57/93 in nasl. – ZDARS) v svojem imenu in za račun Republike Slovenije opravlja tudi naloge v zvezi z njihovo gradnjo in obnavljanjem. Ker gre za omrežje oziroma objekte v javni rabi, so avtoceste po 20. točki 2. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 – ZUreP-1) in po 1.6 točki 2. člena ZGO-1 objekti gospodarske javne infrastrukture. Izpodbijane določbe odlokov, ki so bile sprejete še na podlagi VI. poglavja ZSZ84 in prve alineje 56. člena ZSZ97, se zato od 1. 7. 2003 dalje za sporna zemljišča ne uporabljajo. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-347/02 odločilo, da takšne predpise, sprejete do 30. 6. 2003, presoja za čas do 30. 6. 2003 še po predpisih, ki so veljali pred uveljavitvijo 218. člena ZGO-1, če pobudnica za to izkazuje pravni interes. Ker so bile pobudnici na podlagi izpodbijanih določb odlokov izdane odločbe o odmeri nadomestila, izkazuje pravni interes za njihovo oceno. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju: ZUstS) nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

7. Izpodbijane določbe obravnavanih odlokov so različno urejale odmero nadomestila od spornih zemljišč. Na njihovi podlagi je Občina Pesnica štela kot poslovne površine, namenjene poslovnim dejavnostim, zemljišča, na katerih so avtoceste in površine za dejavnosti ob avtocesti. Pri tem je kot površino avtoceste opredelila celotno funkcionalno zemljišče avtoceste. Med površine za dejavnosti je uvrščala tudi tiste, ki so namenjene parkiranju. Izpodbijane določbe odloka Občine Šentilj so med takšne poslovne površine (od uveljavitve sprememb in dopolnitev tega akta iz leta 1998 dalje) štete zemljišča, na katerih so trase avtocest. Izpodbijane določbe odloka Občine Divača so med navedene poslovne površine uvrščale platoje cestninskih postaj. Ti so predstavljali celotne površine cestišč na cestninski po-

staji in celotne površine cestišč od cestninske postaje do priključka na avtocesto.

8. V času veljavnosti izpodbijanih določb odlokov je na podlagi prve alineje 56. člena ZSZ97 veljala ureditev plačevanja nadomestila, kot izhaja iz VI. poglavja ZSZ84. V tem poglavju ZSZ84 v 58. členu določa, da se za uporabo stavbnega zemljišča plačuje nadomestilo na območjih, ki so našteta v nadaljevanju, in na drugih območjih, ki so opremljena vsaj z vodovodnim in električnim omrežjem. Takšna območja v lokalni skupnosti določi občina z odlokom o nadomestilu. Pojma zazidano in nezazidano stavbno zemljišče, od katerega se na teh območjih plačuje nadomestilo, opredeljuje 60. člen ZSZ84. Pri tem dopušča, da so takšne površine tudi poslovne površine zemljišč, ki so namenjene poslovni dejavnosti, kot so nepokrita skladišča, parkirišča, delavnice na prostem in podobno. Po 61. členu ZSZ84 lokalne skupnosti pri določanju nadomestila upoštevajo med drugim: opremljenost stavbnih zemljišč s komunalnimi ter z drugimi objekti in napravami, možnost priključitve na te objekte in naprave.

9. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-347/02 navedlo, da so nekatere lokalne skupnosti neutemeljeno opredelile zazidana stavbna zemljišča, na katerih so objekti, naprave ter omrežje za prenos in distribucijo električne energije, kot poslovne površine, namenjene poslovni dejavnosti. Tudi v obravnavanem primeru je tako. Nadomestilo predstavlja odmeno za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča, ki je komunalno opremljeno. Zemljišča, na katerih so avtoceste, imajo posebno naravo, ki jo terja njihov pomen. Avtoceste namreč zagotavljajo hitrejšo dostopnost bolj oddaljenih območij. Pri tem je pojem avtoceste že v času veljavnosti izpodbijanih določb odlokov opredeljevala 5. točka 14. člena ZJC. Po tej določbi ZJC je avtocesta državna cesta, namenjena daljinskemu prometu motornih vozil in je sestavni del avtocestnih povezav s sosednjimi državami. Njeni sestavni deli so tudi posebej zgrajeni priključki nanjo. Po 13. členu ZJC avtocesto med drugim sestavljajo še: cestno telo, cestni objekti, brežine ceste in prometne površine zunaj vozišča, kot so počivališča, parkirišča, avtobusna postajališča in obračališča, prostori in objekti za tehtanje in nadzor prometa. Pojem avtocest je torej obsegal tudi sporne površine za dejavnosti ob avtocesti in platoje cestninskih postaj. ZSZ84 upošteva opremljenost zazidanih stavbnih zemljišč z avtocestami. Po 61. členu ZSZ84 lahko lokalne skupnosti vrednotijo zemljišča tudi glede na njihovo opremljenost z njimi. Takšno vrednotenje stavbnih zemljišč vpliva na višino odmerjenega nadomestila tako, da uporabniki stavbnih zemljišč že v okviru nadomestila plačajo njihovo opremljenost z njimi. Zato so izpodbijane določbe odlokov, ki so uvrščale zemljišča, na katerih so avtoceste, površine za dejavnosti ob avtocesti in platoji cestninskih postaj, med poslovne površine, namenjene poslovni dejavnosti, v neskladju s 60. členom ZSZ84. Lokalne skupnosti so imele po navedenem pravico do nadomestila le od poslovnih površin stavb pobudnice.

10. Pobudnica smiselno predlaga, naj Ustavno sodišče odpravi izpodbijane določbe odlokov, ker ji je na njihovi podlagi nastala škoda, saj je po pravnomočnih odločbah o odmeri nadomestila plačevala nezakonito dajatev. Nekateri postopki za odmero nadomestila po izpodbijanih določbah odlokov so pravnomočno končani, zato je bilo treba ugotoviti neskladnost izpodbijanih določb Odlokov dati učinek odprave. Ker je Ustavno sodišče ugotovilo neskladnost izpodbijanih določb predpisov že zaradi zgoraj navedenih razlogov, ni ocenilo še drugih očitkov pobudnice.

C)

11. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi drugega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: podpredsednik dr. Janez Čebulj ter sodnici in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk in Jože Tratnik. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-361/02-11

Ljubljana, dne 1. aprila 2004.

Podpredsednik
dr. Janez Čebulj l. r.

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

1616. Sklep o spremembi in dopolnitvi liste zdravil na podlagi sklepa o kriterijih za razvrščanje zdravil na liste

Na podlagi določil 26. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – prečiščeno besedilo), 22. člena statuta zavoda (Uradni list RS, št. 87/01), Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS, št. 30/03 – prečiščeno besedilo, 78/03), Pravilnika o živilih za posebne zdravstvene namene (Uradni list RS, št. 46/02) ter Sklepa o kriterijih za razvrščanje zdravil na liste (Uradni list RS, št. 78/03) in Sklepa o spremembi in dopolnitvi liste zdravil na podlagi sklepa o razvrščanju zdravil na liste (Uradni list RS, št. 24/02, 63/02, 117/02, 63/03, 70/03 in 100/03) je Upravni odbor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije na 37. seji dne 1. 4. 2004 sprejel

S K L E P

o spremembi in dopolnitvi liste zdravil na podlagi sklepa o kriterijih za razvrščanje zdravil na liste

1. člen

V sklepu o spremembi in dopolnitvi liste zdravil na podlagi sklepa o razvrščanju zdravil na liste se dopolni in spremeni seznam zdravil, ki so razvrščena na pozitivno in vmesno listo. Spremembe in dopolnitve so navedene v prilogi 1, ki je sestavni del tega sklepa.

2. člen

Sprejme se seznam razvrstitev zdravil na osnovi njihovih nelastniških imen in se jim določi najvišjo priznano vrednost, ki je podlaga za ugotavljanje zneska kritja iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. V ta seznam so vključena le zdravila s seznama medsebojno zamenljivih zdravil, ki ga je pripravila Agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke. Seznam zdravil, razvrščenih na podlagi nelastniških imen, katerim se določi najvišjo priznano vrednost (priloga 2), je sestavni del tega sklepa.

3. člen

Z uveljavitvijo tega sklepa preneha veljati seznam razvrstitev zdravil iz 2. člena Sklepa o spremembi in dopolnitvi liste zdravil na podlagi sklepa o kriterijih za razvrščanje zdravil na liste (Uradni list RS, št. 100/03).

4. člen

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, ko da nanj soglasje minister za zdravje, in začne veljati 10. maja 2004.

Št. 0202-37/3-2004

Ljubljana, dne 1. aprila 2004.

Predsednik
Upravnega odbora
Zavoda za zdravstveno zavarovanje
Slovenije
mag. Roman Matek l. r.

Minister za zdravje je dal soglasje k temu aktu pod št. 5150-6/2003-7 z dne 8. aprila 2004.

Priloga 1

Seznam razvrstitev zdravil na liste

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
J01MA03 000256	ABAKTAL tablete 10x400mg <i>pefloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
A10BA02 055581	AGLURAB 850 mg filmsko obložene tablete 100x <i>metformin</i>	P	
A11CC03 030031	ALPHA D3 0,5 µg mehke kapsule 30x <i>alfakalcidol</i>	V*	Za zdravljenje ledvične osteodistrofije, hipoparatiroidizma in hipofosfatemičnega rahitisa neodzivnega na vitamin D. Za zdravljenje glukokortikoidne osteoporoze ter hude osteoporoze po 70. letu starosti – predpisovanje mora biti v skladu s slovenskimi smernicami za zdravljenje osteoporoze.
N02BB02 000191	ANALGIN TABLETE 500mg 10x <i>metamizol</i>	V	
V07A 007544	AQUA AD INIECTABILIA Pharmagena, steklenica 500ml <i>voda za injekcije</i>	P*	Samo za vlaženje inhalacijskih plinov.
V07A 076384	AQUA AD INIECTABILIA Pharmagena, steklenica 1000ml <i>voda za injekcije</i>	P*	Samo za vlaženje inhalacijskih plinov.
V07A 088242	AQUA PRO INJECTIONE plastenka 500ml <i>voda za injekcije</i>	N	
C09CA06 055611	ATACAND 16 mg tablete 28x <i>kandesartan</i>	V*	Predpisovanje omejeno na stanja, kjer je indicirano zdravljenje z zaviralcem angiotenzinske konvertaze, ki je povzročil neželene učinke; z izjemo ledvične odpovedi, ko je lahko tudi zdravilo prvega izbora.
C09CA06 055603	ATACAND 4 mg tablete 28x <i>kandesartan</i>	V*	Predpisovanje omejeno na stanja, kjer je indicirano zdravljenje z zaviralcem angiotenzinske konvertaze, ki je povzročil neželene učinke; z izjemo ledvične odpovedi, ko je lahko tudi zdravilo prvega izbora.
C09CA06 055638	ATACAND 8 mg tablete 28x <i>kandesartan</i>	V*	Predpisovanje omejeno na stanja, kjer je indicirano zdravljenje z zaviralcem angiotenzinske konvertaze, ki je povzročil neželene učinke; z izjemo ledvične odpovedi, ko je lahko tudi zdravilo prvega izbora.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
J01MA14 007889	AVELOX 400 mg filmsko obložene tablete 5x <i>moksifloksacin</i>	P*	Predpisovanje kot zdravilo izbire omejeno na bolnike z doma pridobljeno pljučnico in KOPB, če pričakujemo težji potek okužbe ali okužbo z odpornimi bakterijami (jemanje antibiotikov v zadnjih 3 mesecih, starost nad 65 let, bivanje v negovalni ustanovi, osnovne kronične bolezni).
J01MA14 079006	AVELOX 400 mg filmsko obložene tablete 7x <i>moksifloksacin</i>	P*	Predpisovanje kot zdravilo izbora omejeno na bolnike z doma pridobljeno pljučnico in KOPB, če pričakujemo težji potek okužbe ali okužbo z odpornimi bakterijami (jemanje antibiotikov v zadnjih 3 mesecih, starost nad 65 let, bivanje v negovalni ustanovi, osnovne kronične bolezni).
J01FA10 033022	AZIBIOT filmsko obložene tablete 500 mg 3x <i>azitromicin</i>	P	
J01FA10 033065	AZIBIOT prašek za peroralno suspenzijo 200 mg x 3 vrečke <i>azitromicin</i>	P	
J01MA02 010189	BACTIFLOX 250 mg 10x250mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 010197	BACTIFLOX 500 mg 10x500mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 010200	BACTIFLOX 750 mg 10x750mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01CR02 072761	BETAKLAV FORTE tablete 14x(500+125)mg <i>amoksisilin in klavulanska kislina</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisovati za okužbe, povzročene s piogenim streptokokom (angina, skarlatina, šen, impetigo).
J01CR02 072745	BETAKLAV FORTE suspenzija 100ml (250+62,5)mg/5ml <i>amoksisilin in klavulanska kislina</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisovati za okužbe, povzročene s piogenim streptokokom (angina, skarlatina, šen, impetigo).

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
M05BA02 050547	BONEFOS 800 mg filmsko obložene tablete 60x <i>klodronska kislina</i>	P*	Predpisovanje omejeno na zdravljenje hiperkalcemije, zvečano resorbcijo kosti in/ali osteoporozo pri neoplazmah ter na Pagetovo bolezen.
M05BA02 095184	BONEFOS 400 mg filmsko obložene tablete 100x <i>klodronska kislina</i>	P*	Predpisovanje omejeno na zdravljenje hiperkalcemije, zvečano resorbcijo kosti in/ali osteoporozo pri neoplazmah ter na Pagetovo bolezen.
C02CA04 013307	CARDURA XL 4mg tablete s prirejenim sproščanjem 28x <i>doksazosin</i>	V	
C02CA04 013331	CARDURA XL 8mg tablete s prirejenim sproščanjem 28x <i>doksazosin</i>	V	
L02BB03 085022	CASODEX 150mg filmsko obložene tablete 28x <i>bikalutamid</i>	P	
J01MA02 037044	CIPRINOL filmsko obložene tablete 10x250mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 040398	CIPRINOL filmsko obložene tablete 10x500mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 055336	CIPRINOL filmsko obložene tablete 10x750mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 015628	CIPROBAY 250 filmsko obložene tablete 10x250mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
J01MA02 022454	CIPROBAY 500 filmsko obložene tablete 10x500mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 065765	CIPROBAY 750 filmsko obložene tablete 10x750mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 022675	CIPROBAY suspenzija 10g/100ml (10.7g/17g) <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 080268	CIPRUM tbl. 250 mg tablete 10x250mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 090158	CIPRUM tbl. 500 mg tablete 10x500mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA02 090166	CIPRUM tbl. 750 mg tablete 10x750mg <i>ciprofloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
C09CA01 012289	COZAAR 100 mg filmsko obložene tablete 28x <i>losartan</i>	V*	Predpisovanje omejeno na stanja, kjer je indicirano zdravljenje z zaviralcem angiotenzinske konvertaze, ki je povzročil neželene učinke; z izjemo ledvične odpovedi, ko je lahko tudi zdravilo prvega izbora.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
C09CA01 022772	COZAAR 100 mg filmsko obložene tablete 98x <i>losartan</i>	V*	Predpisovanje omejeno na stanja, kjer je indicirano zdravljenje z zaviralcem angiotenzinske konvertaze, ki je povzročil neželene učinke; z izjemo ledvične odpovedi, ko je lahko tudi zdravilo prvega izbora.
C10AA07 040592	Crestor 10 mg filmsko obložene tablete 28x <i>rosuvastatin</i>	P*	Samo za sekundarno preventivo kardiovaskularnih bolezni ob zvišanih vrednostih celokupnega holesterola (>5,0 mmol/l) in LDL holesterola (>3,0 mmol/l) ter za primarno preventivo v primerih zvišane celotne koronarne ogroženosti nad 20% v 10 letih, če so vrednosti celokupnega holesterola >5,0 mmol/l in LDL holesterola >3,0 mmol/l.
C10AA07 040614	Crestor 20 mg filmsko obložene tablete 28x <i>rosuvastatin</i>	P*	Samo za sekundarno preventivo kardiovaskularnih bolezni ob zvišanih vrednostih celokupnega holesterola (>5,0 mmol/l) in LDL holesterola (>3,0 mmol/l) ter za primarno preventivo v primerih zvišane celotne koronarne ogroženosti nad 20% v 10 letih, če so vrednosti celokupnega holesterola >5,0 mmol/l in LDL holesterola >3,0 mmol/l.
C10AA07 040703	Crestor 40 mg filmsko obložene tablete 28x <i>rosuvastatin</i>	P*	Samo za sekundarno preventivo kardiovaskularnih bolezni ob zvišanih vrednostih celokupnega holesterola (>5,0 mmol/l) in LDL holesterola (>3,0 mmol/l) ter za primarno preventivo v primerih zvišane celotne koronarne ogroženosti nad 20% v 10 letih, če so vrednosti celokupnega holesterola >5,0 mmol/l in LDL holesterola >3,0 mmol/l.
D11AX15 050539	ELIDEL krema 1% 15g <i>pimekrolimus</i>	P*	Predpisovanje omejeno na dermatologe in alergologe.
D11AX15 051012	ELIDEL krema 1% 30g <i>pimekrolimus</i>	P*	Predpisovanje omejeno na dermatologe in alergologe.
L04AA11 060224	ENBREL 25 mg prašek in vehikel za raztopino za injiciranje, s 4 vialami s praškom, 4 napolnjenimi injekcijskimi brizgami po 1 ml vode za injekcije, <i>etanercept</i>	P*	Predpisovanje omejeno na revmatologe kliničnih oddelkov.
C10AX09 014540	EZETROL 10 mg tablete 30x <i>ezetimib</i>	P*	Zdravilo se sme predpisovati v kombinaciji s statinom bolnikom s hiperholesterolemijo, ko z najučinkovitejšim statinom ne dosežemo ciljnih vrednosti holesterola.
C10AX09 014559	EZETROL 10 mg tablete 100x <i>ezetimib</i>	P*	Zdravilo se sme predpisovati v kombinaciji s statinom bolnikom s hiperholesterolemijo, ko z najučinkovitejšim statinom ne dosežemo ciljnih vrednosti holesterola.
R01AX 602213	FIZIOLOŠKA RAZTOPINA ZA NOS 20ml kapljice za nos <i>natirjev klorid</i>	P*	Samo za otroke v skladu s tretjo alinejo 1.točke 23.člena ZZVZZ.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
R01AX 602221	FIZIOLOŠKA RAZTOPINA ZA NOS 30ml pršilo za nos <i>natrijev klorid</i>	P*	Samo za otroke v skladu s tretjo alinejo 1.točke 23.člena ZZVZZ.
M05BA04 030139	FOSAMAX enkrat tedensko 70 mg tablete 12x <i>alendronska kislina</i>	V*	Za zdravljenje primarne osteoporoze. Predpisovanje mora biti v skladu s slovenskimi smernicami za zdravljenje osteoporoze.
J01AA06 034444	GEOMYCIN trde kapsule 16x250mg <i>oksitetraciklin</i>	P	
A10BA02 040878	GLUCOPHAGE 500 mg filmsko obložene tablete 100x <i>metformin</i>	P	
A10BA02 040886	GLUCOPHAGE 1000 mg filmsko obložene tablete 60x <i>metformin</i>	P	
A10BD02 030392	GLUCOVANCE 500 mg/2,5 mg filmsko obložene tablete 60x <i>metformin+glibenklamid</i>	P	
A10BD02 030406	GLUCOVANCE 500 mg/5 mg filmsko obložene tablete 60x <i>metformin+glibenklamid</i>	P	
218251	HEPARON JUNIOR 400g prašek <i>terapevtska prehrana</i>	P	
S01XA20 070122	HYPOTEARs gel za oko, tuba 10 g <i>retinol</i>	V*	Samo za zdravljenje keratoconjunktivitis sicca ter v pooperativnem obdobju ali pri zdravljenju poškodb očesa za dobo največ do enega meseca po operaciji ali poškodbi.
A10AC01 051179	INSULATARD FlexPen 100 i.e./ml suspenzija za injiciranje, injekcijska peresa 5x (300i.e./3ml) <i>inslin, humani, rekombinantni</i>	P	
S01XA 600431	K-Na IODIDUM 2% sol. kapljice za oči 10ml <i>kalijev natrijev jodid</i>	N	
N03AX14 055514	KEPPRA 1000 mg filmsko obložene tablete 100x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.
N03AX14 055484	KEPPRA 1000 mg filmsko obložene tablete 30x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.
N03AX14 055492	KEPPRA 1000 mg filmsko obložene tablete 60x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.
N03AX14 055301	KEPPRA 250 mg filmsko obložene tablete 30x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
N03AX14 055328	KEPPRA 250 mg filmsko obložene tablete 60x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.
N03AX14 055417	KEPPRA 250 mg filmsko obložene tablete 100x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.
N03AX14 055476	KEPPRA 500 mg filmsko obložene tablete 100x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.
N03AX14 055468	KEPPRA 500 mg filmsko obložene tablete 60x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.
N03AX14 055441	KEPPRA 500 mg filmsko obložene tablete 30x <i>levetiracetam</i>	P*	Za adjuvantno zdravljenje rezistentnih oblik epilepsije, kjer z dosedanjim zdravljenjem ne dosežemo remisije.
C10AA04 085030	LESCOL XL 80mg tablete s podaljšanim sproščanjem 28x <i>fluvastatin</i>	P*	Samo za sekundarno preventivo kardiovaskularnih bolezni ob zvišanih vrednostih celokupnega holesterola (>5,0 mmol/l) in LDL holesterola (>3,0 mmol/l) ter za primarno preventivo v primerih zvišane celotne koronarne ogroženosti nad 20% v 10 letih, če so vrednosti celokupnega holesterola >5,0 mmol/l in LDL holesterola >3,0 mmol/l.
M01AC06 055549	MELOXAN 15 mg tablete 20x <i>meloksikam</i>	V	
M01AC06 055522	MELOXAN 7,5 mg tablete 20x <i>meloksikam</i>	V	
B05BB01 050954	NATRII CHLORIDI INFUNDIBILE 0,9% Pharmagena steklenica 100ml <i>natrijev klorid</i>	P	
B05BB01 098043	NATRII CHLORIDI INFUNDIBILE 0,9% Pharmagena steklenica 250ml <i>natrijev klorid</i>	P	
B05BB01 093203	NATRII CHLORIDI INFUNDIBILE 0,9% Pharmagena steklenica 500ml <i>natrijev klorid</i>	P	
J01MA06 056308	NOLICIN filmsko obložene tablete 20x400mg <i>norfloksacin</i>	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
C09BA04 014133	NOLIPREL 2 mg/0,625 mg tablete 30x <i>perindopril+indapamid</i>	V	

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
C09BA04 014141	NOLIPREL FORTE 4 mg/1,25 mg tablete 30x <i>perindopril+indapamid</i>	V	
J01DA06 000795	NOVOCEF tablete 125 mg 10x <i>cefuroksim</i>	N	
A11CC04 030198	OSTEO D 0,25 µg mehke kapsule 30x <i>kalcitriol</i>	P*	Za zdravljenje ledvične osteodistrofije, hipoparatiroidizma in hipofosfatemičnega rahitisa neodzivnega na vitamin D. Za zdravljenje glukokortikoidne osteoporoze ter hude osteoporoze po 70. letu starosti – predpisovanje mora biti v skladu s slovenskimi smernicami za zdravljenje osteoporoze.
A11CC04 030201	OSTEO D 0,5 µg mehke kapsule 30x <i>kalcitriol</i>	P*	Za zdravljenje ledvične osteodistrofije, hipoparatiroidizma in hipofosfatemičnega rahitisa neodzivnega na vitamin D. Za zdravljenje glukokortikoidne osteoporoze ter hude osteoporoze po 70. letu starosti – predpisovanje mora biti v skladu s slovenskimi smernicami za zdravljenje osteoporoze.
J01MB04 062154	PALIN filmsko obložene tablete 20x400mg pipemidna kislina	V*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MB04 062111	PALIN kapsule 20x200mg <i>pipemidna kislina</i>	V*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MB04 062189	PALIN vaginalna globula 10x200mg <i>pipemidna kislina</i>	V*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
B01AC04 006408	PLAVIX 75mg filmsko obložene tablete 28x <i>klopidogrel</i>	V*	Za sekundarno preventivo aterosklerotičnih žilnih zapletov, kadar obstajajo kontraindikacije za zdravljenje z acetilsalicilno kislino (dokazana aktivna peptična razjeda, angioedem, bronhospazem). V kombinaciji z acetilsalicilno kislino za koronarne bolnike z vstavljenjo žilno opornico v trajanju do največ treh mesecev.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
C09DA07 014303	PRITORPLUS 80 mg/12,5 mg tablete 28x <i>telmisartan + hidroklorotiazid</i>	V*	Predpisovanje omejeno na stanja, kjer je indicirano zdravljenje z zaviralcem angiotenzinske konvertaze, ki je povzročil neželene učinke; z izjemo ledvične odpovedi, ko je lahko tudi zdravilo prvega izbora.
N05AX08 051020	RISSET filmsko obložene tablete 1mg 20x <i>risperidon</i>	P	
N05AX08 051039	RISSET filmsko obložene tablete 2mg 20x <i>risperidon</i>	P	
N05AX08 051047	RISSET filmsko obložene tablete 2mg 60x <i>risperidon</i>	P	
N05AX08 051063	RISSET filmsko obložene tablete 3mg 60x <i>risperidon</i>	P	
N05AX08 051055	RISSET filmsko obložene tablete 3mg 20x <i>risperidon</i>	P	
N05AX08 051071	RISSET filmsko obložene tablete 4mg 20x <i>risperidon</i>	P	
N05AX08 051098	RISSET filmsko obložene tablete 4mg 60x <i>risperidon</i>	P	
D06BX01 030295	ROZEX 0,75 % gel 15g <i>metronidazol</i>	P	
D06BX01 030252	ROZEX 0,75 % gel 30g <i>metronidazol</i>	P	
D06BX01 030244	ROZEX 0,75 % gel 50g <i>metronidazol</i>	P	
D06BX01 030317	ROZEX 0,75 % krema 30g <i>metronidazol</i>	P	
D06BX01 030333	ROZEX 0,75 % krema 15g <i>metronidazol</i>	P	
H01CB02 010979	SANDOSTATIN LAR 10 mg <i>oktreotid</i>	P*	Predpisovanje omejeno na endokrinologe, gastroenterologe in onkologe.
H01CB02 011010	SANDOSTATIN LAR 20 mg <i>oktreotid</i>	P*	Predpisovanje omejeno na endokrinologe, gastroenterologe in onkologe.
H01CB02 011029	SANDOSTATIN LAR 30 mg <i>oktreotid</i>	P*	Predpisovanje omejeno na endokrinologe, gastroenterologe in onkologe.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
R03DC03 033510	SINGULAIR 4 mg žvečljive tablete 28x <i>montelukast</i>	P*	Predpisovanje omejeno na bolnike z zmerno in hudo astmo kot dodatna terapija k inh. zdravilom, kadar privede do dokumentiranega izboljšanja urejenosti ali zmanjšanja odmerkov inh. glukokortikoidov (IG). Bolnike z blago astmo pa je možno zdraviti največ z enim preprečevalcem, ali IG ali levkotrienskim antagonistom. Pri vseh bolnikih z astmo je potreben preizkus učinkovitosti zdravljenja in dokumentirano spremljanje kazalcev urejenosti astme.
R03DC03 033502	SINGULAIR 4 mg zrnca, 28 vrečk po 500mg zrnca <i>montelukast</i>	P*	Predpisovanje omejeno na bolnike z zmerno in hudo astmo kot dodatna terapija k inh. zdravilom, kadar privede do dokumentiranega izboljšanja urejenosti ali zmanjšanja odmerkov inh. glukokortikoidov (IG). Bolnike z blago astmo pa je možno zdraviti največ z enim preprečevalcem, ali IG ali levkotrienskim antagonistom. Pri vseh bolnikih z astmo je potreben preizkus učinkovitosti zdravljenja in dokumentirano spremljanje kazalcev urejenosti astme.
A10BA02 076104	SIOFOR 500 mg filmsko obložene tablete 30x <i>metformin</i>	P	
A10BA02 076082	SIOFOR 500 mg filmsko obložene tablete 60x <i>metformin</i>	P	
A10BA02 076066	SIOFOR 850 mg filmsko obložene tablete 30x <i>metformin</i>	P	
A10BA02 076058	SIOFOR 850 mg filmsko obložene tablete 60x <i>metformin</i>	P	
H01CB03 024872	SOMATULINE Autogel 120 mg <i>lanreotid</i>	P*	Predpisovanje omejeno na endokrinologe, gastroenterologe in onkologe.
H01CB03 024899	SOMATULINE Autogel 60 mg <i>lanreotid</i>	P*	Predpisovanje omejeno na endokrinologe, gastroenterologe in onkologe.
H01CB03 024880	SOMATULINE Autogel 90 mg <i>lanreotid</i>	P*	Predpisovanje omejeno na endokrinologe, gastroenterologe in onkologe.
C10AA05 008877	SORTIS 10 mg filmsko obložene tablete 50x <i>atorvastatin</i>	N	
C10AA05 008931	SORTIS 20 mg filmsko obložene tablete 50x 50x <i>atorvastatin</i>	N	
J05AG03 033561	STOCRIN 600 mg filmsko obložene tablete (v plastenki) 30x <i>efavirenz</i>	P	

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
J05AG03 033553	STOCRIN 600 mg filmsko obložene tablete (v pretisnem omotu) 30x <i>efavirenz</i>	P	
R03AK07 055786	SYMBICORT TURBUHALER 160/4,5 µg 120 odmerkov <i>formoterol+budezonid</i>	P	
R03AK07 055794	SYMBICORT TURBUHALER 80/4,5 µg 120 vdihov <i>formoterol+budezonid</i>	P	
J01MA01 082449	TARIVID filmsko obložene tablete 10x200mg ofloksacin	P*	Zdravila ni dovoljeno predpisati kot zdravilo izbire za zdravljenje okužbe sečil in dihal razen v primerih, ko je občutljivost povzročitelja dokazana z antibiogramom (občutljivost na kinolone in odpornost na antibiotik izbire) ali v primeru neuspeha, preobčutljivosti ali slabega prenašanja zdravil izbire.
J01MA12 009210	TAVANIC filmsko obložene tablete 10x250mg <i>levofloksacin</i>	P*	Predpisovanje kot zdravilo izbora omejeno na bolnike z doma pridobljeno pljučnico in KOPB, če pričakujemo težji potek okužbe ali okužbo z odpornimi bakterijami (jemanje antibiotikov v zadnjih 3 mesecih, starost nad 65 let, bivanje v negovalni ustanovi, osnovne kronične bolezni).
J01MA12 009245	TAVANIC filmsko obložene tablete 10x500mg <i>levofloksacin</i>	P*	Predpisovanje kot zdravilo izbire omejeno na bolnike z doma pridobljeno pljučnico in KOPB, če pričakujemo težji potek okužbe ali okužbo z odpornimi bakterijami (jemanje antibiotikov v zadnjih 3 mesecih, starost nad 65 let, bivanje v negovalni ustanovi, osnovne kronične bolezni).
S01ED01 030341	TIMOPTIC- XE 0,25 % z OCUMETER PLUS platenko po 2,5 ml razt. <i>timolol</i>	V	
S01ED01 030368	TIMOPTIC- XE 0,5% z OCUMETER PLUS platenko po 2,5 ml razt. <i>timolol</i>	V	
C10AA05 040487	TULIP 10 mg filmsko obložene tablete 90x <i>atorvastatin</i>	P*	Samo za sekundarno preventivo kardiovaskularnih bolezni ob zvišanih vrednostih celokupnega holesterola (>5,0 mmol/l) in LDL holesterola (>3,0 mmol/l) ter za primarno preventivo v primerih zvišane celotne koronarne ogroženosti nad 20% v 10 letih, če so vrednosti celokupnega holesterola >5,0 mmol/l in LDL holesterola >3,0 mmol/l.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
C10AA05 040509	TULIP 20 mg filmsko obložene tablete 90x <i>atorvastatin</i>	P*	Samo za sekundarno preventivo kardiovaskularnih bolezni ob zvišanih vrednostih celokupnega holesterola (>5,0 mmol/l) in LDL holesterola (>3,0 mmol/l) ter za primarno preventivo v primerih zvišane celotne koronarne ogroženosti nad 20% v 10 letih, če so vrednosti celokupnega holesterola >5,0 mmol/l in LDL holesterola >3,0 mmol/l.
A02BC01 040800	ULTOP kapsule 20mg 28x v pretisnem omotu <i>omeprazol</i>	P	
A02BC01 040797	ULTOP kapsule 20mg 28x v platenki <i>omeprazol</i>	P	
A02BC01 040770	ULTOP kapsule 20mg 14 v platenki <i>omeprazol</i>	P	
A02BC01 040843	ULTOP kapsule 40mg 28x v pretisnem omotu <i>omeprazol</i>	P	
A02BC01 040827	ULTOP kapsule 40mg 28x v platenki <i>omeprazol</i>	P	
A02BC01 040835	ULTOP kapsule 40mg 14x v pretisnem omotu <i>omeprazol</i>	P	
A02BC01 040819	ULTOP kapsule 40mg 14x v platenki <i>omeprazol</i>	P	
A02BC01 040762	ULTOP S kapsule 10mg 28x v platenki <i>omeprazol</i>	P	
J02AC03 024619	VFEND 200mg filmsko obložene tablete 28x <i>vorikonazol</i>	P*	Zdravilo se sme predpisati le po predhodni odobritvi infektologa za nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja invazivne aspergiloze in okužb s <i>Candida</i> spp, ki so odporne na flukonazol ter okužb s <i>Fusarium</i> spp in <i>Scedosporium</i> spp.
J02AC03 022993	VFEND 50mg filmsko obložene tablete 28x <i>vorikonazol</i>	P*	Zdravilo se sme predpisati le po predhodni odobritvi infektologa za nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja invazivne aspergiloze in okužb s <i>Candida</i> spp, ki so odporne na flukonazol ter okužb s <i>Fusarium</i> spp in <i>Scedosporium</i> spp.

ATC Del. šifra	Lastniško ime zdravila <i>nelastniško ime zdravila</i>	Lista	Omejitev predpisovanja
M01AH02 005746	VIOXX 12,5 mg tablete 28x <i>rofekoksib</i>	V*	Za bolnike z revmatoidnim artritisom in osteoartritisom, pri katerih je maksimalni odmerek paracetamola neučinkovit in sodijo v skupino z visokim tveganjem za razvoj zapletov zgornjih prebavil (starost nad 65 let, anamneza krvavitve, perforacije ali razjede, zdravljenje z glukokortikoidi in antikoagulacijskimi zdravili), vendar ne prejemajo antiagregacijskih zdravil, H2 antagonistov ali zaviralcev protonske črpalke.
S01GX08 056049	ZADITEN 0,25 mg/ml kapljice za oko, raztopina 5ml <i>ketotifen</i>	P	
S01GX08 056057	ZADITEN SDU 0,25 mg/ml kapljice za oko, raztopina v enodmernih vsebnikih 20x0,4 ml raztopine <i>ketotifen</i>	P	
J01FA10 055034	ZITROCIN filmsko obložene tablete 500 mg 3x <i>azitromicin</i>	P	
J01FA10 055069	ZITROCIN prašek za peroralno suspenzijo 200 mg/5 ml za pripravo 20ml peroralne suspenzije <i>azitromicin</i>	P	
J01FA10 055107	ZITROCIN trde kapsule 250mg 6x <i>azitromicin</i>	P	
B01AC04 011061	ZYLLT filmsko obložene tablete 75 mg 28x <i>klopidogrel</i>	N	

LEGENDA

P pozitivna lista

P* pozitivna lista z omejitvijo predpisovanja

V vmesna lista

V* vmesna lista z omejitvijo predpisovanja

N nerazvrščeno zdravilo

Priloga 2

SEZNAM RAZVRSTITEV MEDSEBOJNO ZAMENLJIVIH ZDRAVIL Z NAJVIŠJO PRIZNANO VREDNOSTJO

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del.šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
OMEPRAZOL	A02BC01			
kapsula 10 mg				
ORTANOL S 10mg trda kaps. 30x10mg	020877	PC	Rp	4.981
ULTOP S 10mg kaps. 28x10mg plastenka	040762	PC	Rp	4.649
ULTOP S 10mg kaps. 28x10mg pretisni omot	019216	PC	Rp	4.649
kapsula 20 mg				
ORTANOL 20mg kaps. 28x20mg	006491	PC	Rp	5.914
ORTANOL kaps. 14x20mg	001848	PC	Rp	2.957
ULTOP 20 mg kaps. 14x20mg plastenka	040770	PC	Rp	2.957
ULTOP 20 mg kaps. 14x20mg pretisni omot	080039	PC	Rp	2.957
ULTOP 20 mg kaps. 28x20mg plastenka	040797	PC	Rp	5.914
ULTOP 20 mg kaps. 28x20mg pretisni omot	040800	PC	Rp	5.914
ULZOL kaps. 14x20mg pretis.omot	013080	PC	Rp	2.957
kapsula 40 mg 14 x				
ULTOP 40 mg kaps. 14x40mg plastenka	040819	PC	Rp	6.228
ULTOP 40 mg kaps. 14x40mg pretisni omot	040835	PC	Rp	6.228
kapsula 40 mg 28 ali 30 x				
ORTANOL 40mg trda kaps. 30x40mg	020869	PC	Rp	13.346
ULTOP 40 mg kaps. 28x40mg plastenka	040827	PC	Rp	12.456
ULTOP 40 mg kaps. 28x40mg pretisni omot	040843	PC	Rp	12.456
ONDANSETRON	A04AA01			
tableta 4 mg				
ONILAT tbl. 10x4mg	074691	PC	Rp	12.160
ZOFRAN tbl. 10x4mg	065188	PC	Rp	12.160
tableta 8 mg				
ONILAT tbl. 10x8mg	074640	PC	Rp	20.696
ZOFRAN tbl. 10x8mg	065153	PC	Rp	20.696
URSODEOKSIHOLNA KISLINA	A05AA02			
kapsula 250 mg				
URSOFALK 250 mg kaps. 100x250mg	022950	PC	Rp	9.142
URSOFALK 250 mg kaps. 50x250mg	068624	PC	Rp	4.571
URSOSAN kaps. 50x250mg	094064	PC	Rp	4.571
MESALAZIN	A07EC02			
rektal. susp. 4 g				
SALOFALK rektalna susp. 7x4g/60ml	049778	PC	Rp	10.483
SAMEZIL rektal.susp. 4g/100ml 7x	020931	PC	Rp	10.483

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del. šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
METFORMIN	A10BA02			
tableta 500 mg				
AGLURAB 500 film.obl.tbl. 100x500mg	013609	PC	Rp	1.628
GLUCOPHAGE 500 mg tbl. 100x500mg	040878	PC	Rp	1.628
tableta 850 mg				
AGLURAB 850 mg tbl. 100x850mg	055581	PC	Rp	2.061
GLUCOPHAGE film.obl.tbl. 100x850mg	011320	PC	Rp	2.061
GLUFORMIN film.obl.tbl. 30x850mg	028355	PC	Rp	618
KALCITRIOL	A11CC04			
kapsula 0,25 µg				
OSTEO D 0,25 µg kaps.30x0,25µg	030198	PC*	Rp	1.702
ROCALTROL kaps. 100x0,25 µg	074934	PC*	Rp	5.675
kapsula 0,5 µg				
OSTEO D 0,5 µg kaps.30x0,5µg	030201	PC*	Rp	3.405
ROCALTROL kaps. 100x0,50 µg	031976	PC*	Rp	11.350
DOKSAZOSIN	C02CA04			
tableta 2 mg				
KAMIREN 2 mg tbl. 20x2mg	022411	VC	Rp	1.681
KAMIREN 2 mg tbl. 90x2mg	020699	VC	Rp	7.564
TONOCARDIN tbl. 20x2mg	060283	VC	Rp	1.681
tableta 4 mg				
KAMIREN 4 mg tbl. 90x4mg	020737	VC	Rp	10.092
KAMIREN 4mg tbl. 20x4mg	022438	VC	Rp	2.243
TONOCARDIN tbl. 20x4mg	060313	VC	Rp	2.243
KARVEDILOL	C07AG02			
tableta 6,25 mg				
CORYOL 6,25 mg tbl. 28x6,25mg	019119	PC	Rp	1.045
DILATREND tbl. 6,25mg 28x6,25mg	004707	PC	Rp	1.045
tableta 12,5 mg				
CORYOL 12,5 mg tbl. 28x12,5mg	005738	PC	Rp	1.053
DILATREND tbl. 12,5mg 28x12,5mg	004715	PC	Rp	1.053
tableta 25 mg				
CORYOL 25 mg tbl. 28x25mg	006300	PC	Rp	1.712
DILATREND 25 tbl. 28x25mg	021644	PC	Rp	1.712
AMLODIPIN	C08CA01			
tableta 5 mg				
AMLOPIN 5 mg tbl. 30x5mg	010677	PC	Rp	2.580
NORVASC 5 mg tbl. 30x5mg	007471	PC	Rp	2.580
TENOX 5 mg tbl. 30x5mg	014168	PC	Rp	2.580

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del.šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
tableta 10 mg				
AMLOPIN 10 mg tbl. 30x10mg	010685	PC	Rp	3.563
NORVASC 10 mg tbl. 30x10mg	007501	PC	Rp	3.563
TENOX 10 mg tbl. 30x10mg	014176	PC	Rp	3.563
ENALAPRIL	C09AA02			
tableta 5 mg				
ENAP 5 mg tbl. 20x5mg	001163	PC	Rp	533
ENAP 5 mg tbl. 90x5mg	020109	PC	Rp	2.397
ENAZIL 5 mg tbl. 20x5mg	012262	PC	Rp	533
OLIVIN tbl. 20x5mg	059668	PC	Rp	533
OLIVIN tbl. 90x5mg	059005	PC	Rp	2.397
tableta 10 mg				
ENAP 10 mg tbl. 20x10mg	027766	PC	Rp	1.063
ENAP 10 mg tbl. 90x10mg	028479	PC	Rp	4.782
ENAZIL 10 mg tbl. 20x10mg	012254	PC	Rp	1.063
OLIVIN tbl. 20x10mg	059412	PC	Rp	1.063
OLIVIN tbl. 90x10mg	059064	PC	Rp	4.782
tableta 20 mg				
ENAP 20 mg tbl. 20x20mg	027774	PC	Rp	1.379
ENAP 20 mg tbl. 90x20mg	020087	PC	Rp	6.206
ENAZIL 20 mg tbl. 20x20mg	012246	PC	Rp	1.379
OLIVIN tbl. 20x20mg	029904	PC	Rp	1.379
OLIVIN tbl. 90x20mg	059102	PC	Rp	6.206
LOSARTAN	C09CA01			
tableta 50 mg				
COZAAR tbl. 28x50mg	059498	VC*	Rp	3.952
LORISTA 50 mg film.obl.tbl. 28x50mg	076023	VC*	Rp	3.952
LORISTA 50 mg film.obl.tbl. 84x50mg	020761	VC*	Rp	11.855
TELMISARTAN	C09CA07			
tableta 40 mg				
MICARDIS tbl. 28x40mg	003891	VC*	Rp	4.116
PRITOR 40 tbl. 28x40mg	004944	VC*	Rp	4.116
tableta 80 mg				
MICARDIS tbl. 28x80mg	003883	VC*	Rp	5.009
PRITOR 80 tbl. 28x80mg	004928	VC*	Rp	5.009
LOSARTAN IN HIDROKLOROTIAZID	C09DA01			
tableta (50+12,5) mg				
HYZAAR film.obl.tbl. 28x (50mg+12.5mg)	001554	VC*	Rp	4.160
LORISTA H film.obl.tbl. 28x (50mg+12.5mg)	030171	VC*	Rp	4.160

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del.šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
TELMISARTAN IN HIDROKLOROTIAZID				
tableta (80+12,5) mg	C09DA07			
MicardisPlus 80/12,5 mg tbl. 28x	030422	VC*	Rp	5.401
PRITORPLUS 80mg/12,5mg tbl. 28x	014303	VC*	Rp	5.401
SIMVASTATIN				
tableta 10 mg	C10AA01			
SINVACOR 10 mg film.obl.tbl. 20x10mg	097268	PC*	Rp	2.510
SINVACOR 10 mg film.obl.tbl.30x10mg	023825	PC*	Rp	3.765
VASILIP 10 mg film.obl.tbl. 20x10mg	093580	PC*	Rp	2.510
VASILIP 10 mg film.obl.tbl. 28x10mg	090069	PC*	Rp	3.514
VASILIP 10 mg film.obl.tbl. 84x10mg	013420	PC*	Rp	10.543
tableta 20 mg 20 ali 28 x				
SINVACOR 20 mg film.obl.tbl. 20x20mg	097241	PC*	Rp	3.803
SINVACOR 20 mg film.obl.tbl. 28x20mg	012890	PC*	Rp	5.324
VASILIP 20 mg film.obl.tbl. 20x20mg	093599	PC*	Rp	3.803
VASILIP 20 mg film.obl.tbl. 28x20mg	090077	PC*	Rp	5.324
tableta 20 mg 84 ali 98 x				
SINVACOR 20 mg film.obl.tbl. 98x20mg	012866	PC*	Rp	18.182
VASILIP 20 mg film.obl.tbl. 84x20mg	013439	PC*	Rp	15.585
tableta 40 mg 28 x				
SINVACOR FORTE 40 mg film.obl.tbl. 28x40mg	034002	PC*	Rp	8.463
VASILIP 40 mg film.obl.tbl. 28x40mg	019038	PC*	Rp	8.463
tableta 40 mg 84 ali 98 x				
SINVACOR FORTE 40 mg film.obl.tbl. 98x40mg	012831	PC*	Rp	27.358
VASILIP 40 mg film.obl.tbl. 84x40mg	013447	PC*	Rp	23.450
LOVASTATIN				
tableta 20 mg	C10AA02			
ARTEIN tbl. 20x20mg	000744	PC*	Rp	3.368
HOLETAR tbl. 20x20mg	082945	PC*	Rp	3.368
ATORVASTATIN				
tableta 10 mg	C10AA05			
ATORIS 10 mg film.obl.tbl. 30x10mg	081000	PC*	Rp	4.421
ATORIS 10 mg film.obl.tbl. 90x10mg	040177	PC*	Rp	13.262
SORTIS 10 mg film.obl.tbl. 30x10mg	008923	PC*	Rp	4.421
TULIP 10 mg film.obl.tbl. 30x10mg	019127	PC*	Rp	4.421
TULIP 10 mg film.obl.tbl. 90x10mg	040487	PC*	Rp	13.262
tableta 20 mg				
ATORIS 20 mg film.obl.tbl. 30x20mg	080179	PC*	Rp	6.475
ATORIS 20 mg film.obl.tbl. 90x20mg	040185	PC*	Rp	19.424
SORTIS 20 mg film.obl.tbl. 30x20mg	008974	PC*	Rp	6.475
TULIP 20 mg film.obl.tbl. 30x20mg	019208	PC*	Rp	6.475

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del. šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
TULIP 20 mg film.obl.tbl. 90x20mg	040509	PC*	Rp	19.424
TERBINAFIN	D01BA02			
tableta 125 mg				
ATIFAN 125 mg tbl. 14x125mg	030473	PC	Rp	3.348
LAMISIL tbl. 14x125mg	085154	PC	Rp	3.348
tableta 250 mg				
ATIFAN 250 mg tbl. 14x250mg	030449	PC	Rp	6.694
LAMISIL tbl. 14x250mg	085170	PC	Rp	6.694
KALCIPOTRIOL	D05AX02			
mazilo 50 µg/g				
DAIVONEX mazilo 30 g (50 µg/1 g)	099260	PC	Rp	2.480
SOREL mazilo 0,005% 30g	009156	PC	Rp	2.480
SOREL mazilo 0,005% mazilo 100g	009261	PC	Rp	8.268
BETAMETAZON	D07AC01			
krema 0,5 mg/g				
BELODERM krema 100 g 0,05%	011452	PC	Rp	2.296
BELODERM krema 15 g 0,05%	011509	PC	Rp	344
BELODERM krema 30 g 0,05%	011517	PC	Rp	689
DIPROSONE krema 15 g 0,05%	088463	PC	Rp	344
KUTERID krema 20 g 0,05%	044008	PC	Rp	459
mazilo 0,5 mg/g				
BELODERM mazilo 15 g 0,05%	011479	PC	Rp	363
BELODERM mazilo 30 g 0,05%	011487	PC	Rp	726
DIPROSONE mazilo 15 g 0,05%	088498	PC	Rp	363
KUTERID mazilo 20 g 0,05%	043966	PC	Rp	484
BETAMETAZON IN SALICILNA KISLINA	D07XC01			
dermalna raztopina (0,5+20) mg/g 30 ali 50 ml				
BELOSALIC dermal.razt.50ml	012807	PC	Rp	2.066
DIPROSALIC dermal.razt.30ml	088455	PC	Rp	1.240
KUTERID S dermal.razt.30ml	083453	PC	Rp	1.240
mazilo (0,5+30) mg/g				
BELOSALIC mazilo 30 g	011592	PC	Rp	854
DIPROSALIC mazilo 15 g	088439	PC	Rp	427
DIPROSALIC mazilo 50 g	001627	PC	Rp	1.423
KUTERID S mazilo 30 g	085227	PC	Rp	854
dermalna raztopina (0,5+20) mg/g 100 ml				
BELOSALIC dermal.razt.100ml	010014	PC	Rp	4.321
DIPROSALIC dermal.razt.100ml	001597	PC	Rp	4.321

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del.šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
KLINDAMICIN	D10AF01			
dermalna raztopina 10 mg/ml				
DALACIN T dermal.razt.30ml 1%	099171	PC	Rp	1.183
KLIMICIN T dermal.razt.30ml 1%	088641	PC	Rp	1.183
gel 10 mg/g				
DALACIN T gel 30 g 1%	088420	PC	Rp	1.195
KLIMICIN T gel 30 g 1%	088668	PC	Rp	1.195
vaginalna krema 20 mg/g				
DALACIN vaginalna krema 40 g 2% + 7 aplikatorjev	099163	PC	Rp	2.204
KLIMICIN V vaginal.krema 40 g 2% + 7 aplikatorjev	086762	PC	Rp	2.204
GESTODEN IN ETINILESTRADIOL	G03AA10			
tableta (0,075+0,02)mg				
HARMONET obl.tbl. 21x	020117	PC	Rp	956
LOGEST tbl. 21x	008516	PC	Rp	956
tableta (0,075+0,03)mg				
FEMODEN obl.tbl. 21x	086584	PC	Rp	978
MINULET obl.tbl. 21x	076740	PC	Rp	978
AMOKSICILIN IN KLAVULANSKA KISLINA	J01CR02			
peroralna suspenzija 400 mg/5ml				
AMOKSIKLAV 2X peroral.susp.70ml (457mg/5ml)	096938	PC*	Rp	2.703
AUGMENTIN 2X peroral.susp.70ml 457mg/5ml	005967	PC*	Rp	2.703
tableta 500 mg				
AMOKSIKLAV film.obl.tbl. 15x625mg	069280	PC*	Rp	4.261
AUGMENTIN 2X film.obl.tbl. 10x625mg	005819	PC*	Rp	2.841
tableta 875 mg				
AMOKSIKLAV 2X tbl. 10x1000mg	000639	PC*	Rp	3.952
AUGMENTIN 2X film.obl.tbl. 10x1000mg	005894	PC*	Rp	3.952
BETAKLAV 2x tbl. 14x (875+125)mg	019143	PC*	Rp	5.532
CEFUROKSIM	J01DA06			
tableta 250 mg				
NOVOCEF tbl. 10x250mg	040657	PC	Rp	2.849
ZINNAT film.obl.tbl. 10x250mg	054380	PC	Rp	2.849
tableta 500 mg				
NOVOCEF tbl. 10x500mg	040630	PC	Rp	5.314
ZINNAT tbl. 10x500mg	054399	PC	Rp	5.314
KLARITROMICIN	J01FA09			
tableta 250 mg				
FROMILID 250 mg film.obl.tbl. 14x250mg	096989	PC	Rp	3.306
LEKOKLAR film.obl.tbl. 14x250mg	093807	PC	Rp	3.306

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del.šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
tableta s podaljšanim sproščanjem 500 mg				
FROMILID UNO 500 mg tbl. s podalj.sprošč. 7x500mg	013854	PC	Rp	3.060
LEKOKLAR XL 500 mg tbl.s prirejen.sprošč.7x500mg	027227	PC	Rp	3.060
AZITROMICIN	J01FA10			
peroralna suspenzija 200mg				
SUMAMED FORTE prašek za peroral.susp.20ml (200mg/5ml)	002569	PC	Rp	2.368
ZITROCIN peroral.susp. 200mg/5ml 20 ml	055069	PC	Rp	2.368
kapsula 250 mg				
SUMAMED kaps. 6x250mg	032824	PC	Rp	3.269
ZITROCIN kaps. 6x250mg	055107	PC	Rp	3.269
tableta 500 mg				
SUMAMED tbl. 3x500mg	002593	PC	Rp	3.269
ZITROCIN film.obl.tbl. 3x500mg	055034	PC	Rp	3.269
CIPROFLOKSACIN	J01MA02			
tableta 250 mg				
BACTIFLOX 250 mg 10x250mg	010189	PC*	Rp	1.703
CIPRINOL 250 mg film.obl.tbl. 10x250mg	037044	PC*	Rp	1.703
CIPROBAY 250 film.obl.tbl. 10x250mg	015628	PC*	Rp	1.703
CIPRUM tbl. 250 mg tbl. 10x250mg	080268	PC*	Rp	1.703
tableta 500 mg				
BACTIFLOX 500 mg 10x500mg	010197	PC*	Rp	3.360
CIPRINOL 500 mg film.obl.tbl. 10x500mg	040398	PC*	Rp	3.360
CIPROBAY 500 film.obl.tbl. 10x500mg	022454	PC*	Rp	3.360
CIPRUM tbl. 500 mg tbl. 10x500mg	090158	PC*	Rp	3.360
tableta 750 mg				
BACTIFLOX 750 mg 10x750mg	010200	PC*	Rp	5.844
CIPROBAY 750 film.obl.tbl. 10x750mg	065765	PC*	Rp	5.844
CIPRUM tbl. 750 mg tbl. 10x750mg	090166	PC*	Rp	5.844
FLUKONAZOL	J02AC01			
kapsula 50 mg				
DIFLAZON 50 mg kaps. 7x50mg	001317	PC	Rp	3.412
DIFLUCAN kaps. 7x50mg	056391	PC	Rp	3.412
kapsula 100 mg				
DIFLAZON 100 mg kaps. 28x100mg	001341	PC	Rp	24.398
DIFLUCAN kaps. 28x100mg	067563	PC	Rp	24.398

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del.šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
kapsula 150 mg				
DIFLAZON 150 mg kaps. 1x150mg	001023	PC	Rp	1.399
DIFLUCAN kaps. 1x150mg	067636	PC	Rp	1.399
DIKLOFENAK M01AB05				
svečka 50 mg				
NAKLOFEN svečka 10x50mg	054119	PC	Rp	360
VOLTAREN svečka 10x50mg	094994	PC	Rp	360
tableta 50 mg				
OLFEN 50 LACTAB lakirana tbl. 20x50mg	073164	PC	Rp	410
VOLTAREN FORTE tbl. 20x50mg	035157	PC	Rp	410
tableta retard 100 mg				
NAKLOFEN RETARD tbl. s podalj.sprošč.20x100mg	054143	PC	Rp	887
VOLTAREN RETARD tbl. 20x100mg	094935	PC	Rp	887
ALENDRONSKA KISLINA M05BA04				
tableta 10 mg				
FOSAMAX tbl. 28x10mg	082937	VC*	Rp	6.588
LINDRON 10 mg tbl. 28x10mg	016063	VC*	Rp	6.588
TRAMADOL N02AX02				
kapsula 50 mg				
TADOL kaps. 20x50mg	066885	PC	Rp	823
TRAMAL kaps. 20x50mg	090190	PC	Rp	823
peroralna raztopina 100 mg/ml 10 ml				
TADOL peroral.kapljice 10ml (100mg/1ml)	066907	PC	Rp	928
TRAMAL peroral.kapljice 10ml (100mg/1ml)	090220	PC	Rp	928
peroralna raztopina 100 mg/ml 96 ml				
TADOL peroral.kaplj. 96 ml 100mg/ml	013188	PC	Rp	7.838
TRAMAL peroral.kapljice 96ml (100mg/1ml)	079936	PC	Rp	7.838
tableta retard 100 mg				
TADOL RETARD 100 mg tbl. s podalj.sprošč. 30x100mg	012084	PC	Rp	2.585
TRAMAL RETARD 100 film.obl.tbl. 30x100mg	072583	PC	Rp	2.585
TRAMUNDIN RETARD film.obl.tbl. 50x100mg	007307	PC	Rp	4.308
tableta retard 150 mg				
TADOL RETARD 150 mg tbl. s podalj.sprošč.30x150mg	068012	PC	Rp	4.728
TRAMAL RETARD film.obl.tbl. 30x150mg	012114	PC	Rp	4.728
tableta retard 200 mg				
TADOL RETARD 200 mg tbl. s podalj.sprošč.30x200mg	068063	PC	Rp	6.132
TRAMAL RETARD film.obl.tbl. 30x200mg	012122	PC	Rp	6.132

<i>nelastniško ime</i> <i>lastniško ime</i>	<i>ATC</i> <i>del. šifra</i>	<i>lista</i>	<i>režim</i> <i>izdaje</i>	<i>najvišja priznana</i> <i>vrednost z DDV</i>
svečka 100 mg				
TADOL 100 mg svečka 5x100mg	066893	PC	Rp	510
TRAMAL svečka 5x100mg	008907	PC	Rp	510
DONEPEZIL	N06DA02			
tableta 5 mg				
ARICEPT film.obl.tbl. 28x5mg	000876	VC*	Rp/Spec	14.700
YASNAL 5 mg film.obl.tbl. 28x5mg	080225	VC*	Rp	14.700
tableta 10 mg				
ARICEPT film.obl.tbl. 28x10mg	000809	VC*	Rp/Spec	17.218
YASNAL 10 mg film.obl.tbl. 28x10mg	080101	VC*	Rp	17.218
CETIRIZIN	R06AE07			
peroralna raztopina 1 mg/ml				
LETIZEN peroral.razt.120ml 1mg/ml	012238	PC	Rp	1.391
ZYRTEC peroral.razt. 60 ml 1mg/ml	010642	PC	Rp	695
tableta 10 mg				
LETIZEN 10 mg film.obl.tbl. 20x10mg	006335	PC	Rp	1.484
ZYRTEC film.obl.tbl. 10x10mg	010669	PC	Rp	742
LORATADIN	R06AX13			
tableta 10 mg				
CLARITINE tbl. 30x10mg	071978	PC	Rp	1.207
FLONIDAN tbl. 20x10mg	074403	PC	Rp	804
FLONIDAN tbl. 30x10mg	020583	PC	Rp	1.207
RINOLAN tbl. 30x10mg	058262	PC	Rp	1.207

LEGENDA

PC	pozitivna lista s seznama medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo
PC*	pozitivna lista z omejitvijo predpisovanja s seznama medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo
VC	vmesna lista s seznama medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo
VC*	vmesna lista z omejitvijo predpisovanja s seznama medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo

OBČINE

BLED

1617. Sklep o javni razgrnitvi odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Bled

Na podlagi 31. člena zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) ter 16. člena statuta Občine Bled (Uradni list RS, št. 119/03) je župan Občine Bled sprejel

S K L E P

o javni razgrnitvi odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Bled

1. člen

Osnutek odloka se javno razgrne v prostorih Občine Bled in prostorih krajevnih skupnosti Občine Bled.

2. člen

Javna razgrnitev bo od četrтка 22. aprila, do ponedeljka 24. maja 2004.

3. člen

V času javne razgrnitve lahko podajo občani, organi, organizacije ter ostali zainteresirani pisne pripombe v knjigo pripomb na mestih javne razgrnitve, po pošti na naslov Občina Bled, Cesta Svobode 13, 4260 Bled ali na elektronski naslov: obcina@bled.si.

4. člen

V času javne razgrnitve bodo organizirane javne obravnave. O kraju in času javne obravnave bodo občani obveščeni na krajevno običajen način.

Št. 00303-1/2002

Bled, dne 18. avgusta 2003.

Župan
Občine Bled
Jože Antonič l. r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

1595. Pomorski zakonik (PZ-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)	4349
1596. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o poštinih storitvah (ZPSto-1A)	4433
1597. Zakon o evropskem nalogu za prijetje in predajo (ZENPP)	4438
1598. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (ZFfS-A)	4445
1599. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-A)	4451
1600. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-A)	4452
1601. Zakon o spremembi zakona o industrijski lastnini (ZIL-1B)	4453
1602. Zakon o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (ZNIBDR)	4454
1603. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gorskih vodnikih (ZGV-A)	4456
1604. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o plačilnem prometu (ZPlaP-B)	4458
1605. Zakon o spremljanju državnih pomoči (ZSDrP)	4466

VLADA

1606. Sklep o določitvi deleža cene za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja za leto 2004	4467
---	------

MINISTRSTVA

1607. Pravilnik o vzpostavitvi in delovanju mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev	4468
1608. Pravilnik o ravnanju z organskimi kuhinjskimi odpadki	4471
1609. Pravilnik o fizikalno kemijskih lastnostih tekočih goriv	4475
1610. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o regionalni karti za izvajanje politike regionalnih državnih pomoči v Republiki Sloveniji	4482
1611. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o štipendiranju	4482
1612. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o zahtevah in postopku za imenovanje pravnih oseb in o načinu izvajanja nadzora nad delom imenovanih pravnih oseb na področju meroslovja	4483
1613. Pravilnik o specializacijah zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev	4484

USTAVNO SODIŠČE

1614. Odločba o ugotovitvi, da so bili odloki Občin Hoče-Slivnica, Majšperk in Ormož, v delih, ki so predpisovali nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča od površine tranzitnih in prenosnih omrežij za izvajanje poslovne dejavnosti transporta plinastih goriv, v neskladju z Zakonom, zaradi česar se v teh delih odpravijo oziroma razveljavijo, ter o zavrženju pobude Občine Lendava 4489
1615. Odločba o ugotovitvi, da so bile določbe odlokov posameznih lokalnih skupnosti v neskladju z Zakonom, kolikor so prepisovale odmero nasomestila za uporabo stavbnega zemljišča od zemljišč, na katerih so avtoceste, površine za dejavnosti ob avtocesti ali platoji cestninskih postaj 4491

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

1616. Sklep o spremembi in dopolnitvi liste zdravil na podlagi sklepa o kriterijih za razvrščanje zdravil na liste 4492

OBČINE**BLED**

1617. Sklep o javni razgrnitvi odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Bled 4515